

ငထွန်းကားတို့ညီအစ်ကို

THANKYOU

ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း

ပုဂံစာအုပ်တိုက်

၄ (A) ၅၊ ရန်ကင်းစင်တာ
ဆရာတန်း၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်
ရန်ကင်းမြို့

[Handwritten signature]

(30.7.2010)

ပုဂံစာအုပ်တိုက်
ဆရာတန်း၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်
ရန်ကင်းမြို့

- စာမူခွင့်ပြုအမှတ်   •   ၅၀၁၄၂၉၀၉၉
- မျက်နှာပုံခွင့်ပြုအမှတ်   •   ၅၀၀၈၀၃၀၅၁၀
- ပုံနှိပ်ခြင်း   •   ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၁၀၊ ဩဂုတ်
- အုပ်စု   •   ၁၀၀၀
- မျက်နှာပုံ   •   ရန်ကင်း
- စောင်   •   ထွန်းဆိုင်း
- စာနိဂုံး   •   ၁၈၀၀ ကျပ်

ဒေါ်နီနီနိုင် (၀၇၁၃၅) သီရိမဟာရာဇ်နဂါးတိုက်
အမှတ် ၁၅၊ လမ်း ၉၀၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်
ရန်ကင်းမြို့တွင် ရိုက်နှိပ်သည်။

ဒေါ်နီနီနိုင် (၀၄၁၃၈)၊ ပုဂံစာအုပ်တိုက်
၄ (A) ဌာ၊ ရန်ကင်းစင်တာ၊ ဆရာစံလမ်း၊
ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့ပူ ထုတ်ဝေသည်။
ဖုန်း - ၀၉ ၅၁၁၀၀၃၈၊ ၅၄၄၃၂၁

၉၉၅-၈၃

အောင်သိန်း၊ ဆင်ဖြူကျွန်း

ငထွန်းကားတို့ညီအစ်ကို / ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း - ရန်ကင်း၊
ပုဂံစာအုပ်တိုက်၊ ၂၀၁၀။

၂၉၈ - ၈၁၊ ၁၂ x ၁၈ ဧကတီ

(၁) ငထွန်းကားတို့ညီအစ်ကို

မာတိကာ

၁။ စပါးတစ်စေ့ ပဲတစ်စေ့	၇
၂။ ငထွန်းကားတို့ညီအစ်ကို	၄၁
၃။ ကိုဆေးရိုးတို့သမီးယောက်ဖတစ်တွေ	၁၄၉

ပေါးတစ်စေ့ ပဲတစ်စေ့

“ဟော့ လာကြပါပြီကော”

ရိုးကျီးဒန်သည် မည်မျှပင် မျက်စိမှန်စေကာမူ နှင်းမုန်ထဲ၌ တရွေ့ရွေ့လာနေသော ကလေးတန်းကြီးကို တစ်မျက်ကြည့်ရုံဖြင့် သူ့မြစ်တွေဟု သိ၏။ မြစ်များကလည်း အဘေး ရိုးကျီးဒန် ပြောစရာဖြစ်၏။ သူတို့အတွား ဒေါ်ချောစိန်၊ ဒေါ်လှမေတို့အိမ်သို့ မသွား။ လင်းပြီဆိုလျှင် အဘေး ရိုးဆေးရိုး ရိုးကျီးဒန်တို့အိမ်သို့သာ တန်းပြီးလာကြတော့သည်။

အချမ်းပေါ်စေရန် ခါးကို ကုန်းထားသော လူတန်းကြီး၏ ချောဆုံးတွင် သူရကျော်နှင့် သူရသန်း၊ သူရထွန်း ညီအစ်ကိုသုံးယောက် ဖြစ်သည်။ ဦးတည်နိုး၊ ဒေါ်လှမေတို့၏ သမီးဦး မေကြည်၏ သားများ ဖြစ်ကြသည်။ သည်သုံးယောက်၏ နောက်မှ ကုပ်ကုပ်ကလေး လိုက်ပါလာကြသူများမှာ ဦးတည်နိုး၊ ဒေါ်လှမေတို့၏ ဒုတိယသား ကိုခင်မောင်ငြိမ်း၊ မရီရီပြုံးတို့၏ သမီးများ၊ ပြုံးပြုံးငြိမ်းဦးနှင့် ပြုံးပြုံးရည်ငယ်။

သည့်နောက်တွင်ကား ဦးထွန်းရ၊ ဒေါ်ချောစိန်တို့၏ မြေးများ ဖြစ်သော ငဟစ်ကြီး၊ သတ္တိခဲနှင့် ရွှေရည်ဝင်းတို့ပေတည်း။

သူတို့က အမေကြီးဟုခေါ်သော ဘေးမကြီး ဇိုးကျီးဒန် ကြည့်ဖြူ သည်ဖြစ်စေ၊ မကြည့်ဖြူသည်ဖြစ်စေ၊ မြစ်များကား မီးဖိုကို ဝိုင်းထိုင် ကြချေပြီ။

“ရှော ရော ဒါနဲ့ထိုင်”

ဇိုးဆေးရိုးသည် ‘ထန်းဖုံးဖတ်’ များကို အလောတော်ဖြစ်အောင် ဖြုတ်ထားသော ထိုင်စရာများကို ထိုးပေး၏။

“အဝတ်ကို သိမီးဦးလေ ဖုန်ထဲ မကျပစေနဲ့” ဟူ၍လည်း ပြောသေး၏။

ထိုင်မိကြသည်နှင့် မျက်လုံးတွေက မီးဖိုအောက်ခြေကို မျက်တောင် မခတ်ဘဲ ကြည့်နေကြပြီ။ မီးဖိုကို ပတ်ချာလှည့်လျက် ထိုးထားသော ထန်းပင်မြစ်များဖြစ်ချေသည်။ ထန်းပင်မြစ်များကို မီးတောက်ထဲသို့ မထည့်။ မီးကျိုးခဲပေါ် မတင်ပါ။ ပူနေသော မြေကြီးနှင့် အပူဓာတ်အား ကောင်းနေသော မီးဖို၏ကြားတွင် ထိုးထားခြင်းဖြစ်သည်။

“ကြည့်ကြည့်မနေကြနဲ့။ ဘာနဲ့ မေကြီး မစားရသေးဘူး”

မိရင်းမရင်းနှင့် ဘိုးအေဘွားအေများကို ကျော်ပြီး၊ ဘေးများ ထံသို့ရောက်လာသည့်အတွက် ကောင်းစွာ မကြည့်ဖြူသော ဇိုးကျီးဒန်၏ ရှစ်ခေါက်မျိုးမျက်နှာကြီး မြေပြစ်ကြည့်လင်လာအောင် လှုပ်လိုက်သောသူမှာ သတ္တိခဲဖြစ်သည်။

မီးဖိုဝန်းကွင်းတွင် ထန်းပင်မြစ်အစွဲညီညာစွာညစ်ညစ်နှင့် မဲမဲသံသံတွေ ပေပူမနေပေ။ ဖြူဖွေးသော အုတ်ငါးတွေ၊ အမွှင်တွေ မရှိသေးသဖြင့် သည်နံနက်တွင် မည်သူမျှ ထန်းပင်မြစ် မစားရသေးကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ကစ၍ ဘေးတွင် အကြမ်းထိုး မရှိသေး။ အကြမ်းထိုး လက်ခံကရာမှာ ကစ၍ ကျောတက်ရှိ မနိကျည်းပင်ရင်းတွင်သာ ရှိသေးသည်။ မီးဖိုပေါ်တွင် သံမဏိနောက်(ခဲလောက်)ဖြင့် တည်ထားသော ‘တည်ကရာ’မှာ နှုတ်သီးမှ (၈၆၆) များ ထွက်သောရှိသေး၏။

ဤသည်တို့ကိုကြည့်ပြီး သတ္တိခဲက သူ၏ညီအစ်ကို ဖောင်နှမ များအား ဆရာလုပ်လိုက်သည်။ ဇိုးဆေးရိုး ပြုံးသည်။

“မင်းက တော်တော်လာတဲ့ကောင်ပဲကွ ဟေ။ မင့်အမေကြီး မကျွေးချင်တာကို ကျွေးချင်အောင် ပြောတာမဟုတ်လား”

“သတ္တိခဲက လူလည် ဘာနဲ့”

ဝင်ပြောသူမှာ ညီအစ်ကိုကလေးကွဲငယ်ကြီး ခေါ် အောင်ကျော် စံဦး ဖြစ်သည်။ အကောင်သေးသော်ငြား အသံက အသံသြကြီး။

“ဘရေ စက်ရပြီဗျို့”

အိမ်ခြေရင်းအတွယ် နှင်းကမ္မလာထဲမှ ဘွားခနဲထွက်လာရင်း ပြေးချေး ပြောချော မြေးလာသူမှာ မောင်ကိုကြီးဖြစ်သည်။ စွပ်ကျယ် ချိုင်းပြတ်လေးနှင့် ချမ်းဟန်ကုံသည်။ တူတွေ တူတွေကြားသို့ အတင်း ပြေးဝင်သည်။ မီးဖိုနားသို့ အတင်းကပ်သည်။

သူက သမီးကြီး မချောစိန်၏ သားကြီးဖြစ်သည်။ ဘေးအေ၏ အိမ်နောက်ဖေးတွင် အဖိဆွယ်ပြီးနေရင်း၊ ဘေးအေကြီး၏ လယ်ကို လုပ်ပေးနေသူဖြစ်သည်။

“ဒါလောက်ချစ်တာကို စွပ်ကျယ်ကလေးနဲ့ သေတော်ခေါ်ချင်လို့”

ဇိုးကျီးဒန် ဝေါ့ကပ်စေ့ကြီး မောင်ကိုကြီး မျက်နှာမပျက်။ အစီအရီ ထိုးထားသော ထန်းပင်မြစ် သုံးချောင်းကို ဆွဲထုတ်သည်။ ထန်းပင်မြစ် အစွဲများမှာ မည်းခြစ်မနေပေ။ မူလအရောင်လည်း မပျက်စေချေ။ သို့ရာတွင်

ကြပ်စွာနေသည်။ သည်ထန်းပင်မြစ်များကို မောင်ကိုကြီးသည် နှီးစကလေး တစ်စဖြင့် ခြစ်ခြလိုက်ရာ ထန်းပင်မြစ်သားသည် ဖွေးခနဲပေါ်လာ၏။ နှစ်ချောင်း ခြစ်အပြီးတွင် ဘုန်းအမေကြီးထံသို့ တစ်ချောင်းစီ လှမ်းပေး ပြီးမှ သူ့အတွက် တစ်ချောင်းကို အခွံခွာသည်။

“ဘကြီးက ကိုယ့်ဖို့ပဲသိတယ်”

မကြည်မမြဲ အသံတစ်သံ ထွက်လာတော့မှ မောင်ကိုကြီးသည် တူတွေ တူမတွေအတွက် သတိရသည်။

“ဟဲ ဟဲ ဟဲ ဆောရီး ဆောရီး”

နောက်ထပ် ထန်းပင်မြစ် ငါးချောင်း ထပ်မံဆွဲထုတ်စဉ် ရိုးကျီးဒန်က သူ့ဘက်လှည့်လာသော မီးခိုးညွန့်ကို ရှောင်တိမ်းရင်း မြေးအား မေး၏။

“ခုနက နှင်ပြောလိုက်ပါတယ်။ ဘာစက်တုံး”

“ကောက်ရိတ်စက်ပါ အမေကြီးရာ”

“စည်းတွေ မအားလို့ စက်ငှားတာလား လူလေး”

“စက်ရလို့ စည်းမငှားတာ အမေကြီးရေ။ ကောက်ရိတ်စည်းကို ငှားလို့ရရင် စပါးတွေ ကျွမ်းအောင်စောင့်ရမယ်။ ကောက်ရိတ်စက် ငှားတော့ ခြေစက်ပါ တစ်ခါတည်း ပါလာတယ်ဗျ”

မောင်ကိုကြီးသည် အမေကြီး၏ အမေးကိုလည်း ဖြေ၏။ ထန်းပင်မြစ် ငါးချောင်းကိုလည်း အခွံခွာ၏။ အခွံခွာပြီးသော ထန်းပင် မြစ်များကို ထက်ခြမ်းခွဲပြီး တူတွေ တူမတွေကို ဝေငှလိုက်ရာ တစ်ချောင်းသာ ကျန်တော့သည်။

“ငချိပ်ပေါင်း ကုသိုလ်ပြုပါတယ်”

အိမ်ရှေ့ နှင်းမှောင်ထဲမှ ပေါ်လာသော အသံဖြစ်သည်။

“တစ်ဆိတ် လှမ်းလိုက်ကြပါဦး” အော်သံ ဆက်လက်ထွက်ပေါ် နှစ်စဉ်တွင် မောင်ကိုကြီးသည် အသံလာရာသို့ ရောက်ရှိသွားပေပြီ။

“သာဓုတော် သာဓု သာဓု။ ခိုးခိုးခါခါတော် ငချိပ်ပေါင်းတဲ့”

ကောက်ဦးကောက်ဖျားကို အမြတ်တန်းဖြင့် ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းများသို့ လျှူဒါန်းရုံမက၊ တစ်ရွာဝင် တစ်ရွာထွက် ဝေငှတတ် သည်မှာ သည်အရပ်၏လေ့ဖြစ်သည်။ အချို့မှာမူ ကောက်ညှင်းပေါင်းကို ရိုးသည် ဆိုကာ ကောက်ညှင်းဖြင့်လုပ်သော ‘မုန့်ပေါင်း’ များ လိုက်လံ ဝေငှတတ်သည်။ မောင်ကိုကြီးသည် ငှက်ပျောရွက်ဖြင့်ထည့်ထားသော ငချိပ်ပေါင်းများကို ယူပြီး မီးဖိုဘေးသို့ အပြေးရောက်လာ၏။ တစ်စလယ် ချက်ခန့် ရှိမည်။

“အင်း ဆီကုန်ဦးမှာပါကလား”

ရိုးကျီးဒန် မြည်တမ်းနေဆဲမှာပင် မောင်ကိုကြီးသည် အိမ် ပေါ်သို့ ပြေးတက်သွားသည်။ မှုတ်တပ်ထားသော ဆီအိုးနှင့် ဆားပုလင်း အပြင်၊ သံဇလုံတစ်လုံးနှင့် ပန်ကန်ပြားများပါ ယူချလာသည်။

မောင်ကိုကြီးသည် ဖက်ထဲမှ ကောက်ညှင်းပေါင်းများကို လှဲထဲသို့ သွန်ချပြီး ရိုးကျီးဒန်သို့ လှမ်းပေး၏။

“အမေကြီး စားနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး သားရယ်။ မင်းပဲ ဆီဆမ်း၊ သားဖြူး နယ်ဖတ်ပြီး မင်းအမျိုးတွေကို ဝေငှပေးလိုက်ပါ”

“ငချိပ်ပေါင်းက ရင်မခံပါဘူး အမေကြီးရ”

“ခံခံ မခံခံတယ်”

မောင်ကိုကြီးသည် ကောက်ညှင်းပေါင်းပေါ်သို့ ဆားသာဖြူး၏။ အမေကြီး၏ပါးစပ်ကို သိသောကြောင့် ဆီမှုတ်ကို မကိုင်။ အမေကြီး ပျက်ထဲသို့ အိုးပါ ကမ်းသည်။

အမေကြီးသည် ပုန်းညက်သီးကို အရိုးတပ်ထားသော မှုတ်ဖြင့် တစ်မှုတ်ခပ်ကာ ဆမ်းပေး၏။

မြစ်များအတွက် ထန်းပင်မြစ် တစ်ခြမ်းသည် နံမစွတ်ပေ။ ငချိပ်ပေါင်းနဲ့ သင်းပျံ့သောအခါ ပါးစပ်တပြင်ပြင် လက်တကမ်းကမ်း ဖြစ်နေကြပြီ။

မောင်ကိုကြီးသည် အမေကြီးနှင့် ဘအတွက် တစ်ဆုပ်စီ ဦးချသည်။ ပန်းကန်တစ်ချပ်စီဖြင့် ထည့်ပေးသည်။ ကလေးတွေကိုကား သည်အတိုင်း တစ်ဆုပ်စီ ဝေငှသည်။

“ပဲတွေလည်း အများကြီးပါကလား”

ဘသည် သွားဖုံးဖြင့် ကြိတ်မြို့ရင်းက ကျေနပ်စွာပြော၏။ အမေကြီးကမူ အလောသုံးဆယ် မျိုချနေသော မြစ်များအား မျက်လုံး ဝေ့ကြည့်၏။ “သပ်သပ်ရပ်ရပ်စားကြ။ အောက်ကို တစ်စေ့ကျရင် တစ်စေ့ ကောက်စားရမယ်” ဟု လှမ်းမာန်၏။

မောင်ကိုကြီးသည် ဆီအိုးနှင့် ဆားကို မန်ကျည်းပင်၏ ခြေရင်းတွင် ကျကျနနထားပြီးမှ ကောက်ညှင်းပေါင်းစေ့ကို တင်ပျဉ်ခွေထဲ ထည့် လိုက်သည်။ ကောက်ညှင်းပေါင်းတစ်ဆုပ်ကို ဆုပ်ရာက လှည့်ပြော၏။

“မြေကြီးပေါ် ဖျာပေါ် ကြမ်းပေါ် ကျပြီးသားကို ကောက်စား ခိုင်းတာ မကောင်းပါဘူး အမေကြီးရာ။ သန့်မှ မသန့်တာ”

ထိုအခါ ရိုးဆေးရိုးသည် ကောက်ညှင်းပေါင်းပန်းကန်ကို နံငယ်ပေါ်သို့ တင်ထားပြီး၊ ရေနွေးကြမ်းပန်းကန်ကို ကောက်ကိုင်၏။ “ဒါက သည်လိုကွ လူလေးရ” ဟု အစချီ၏။

မောင်ကိုကြီး မော့ကြည့်ပြီး ရိုးဆေးရိုးသည် ရေနွေး တရုပ် ရုပ်ယူလိုက်သေး၏။

“ကိုယ်စားတဲ့ ထမင်းကို အသက်သခင်အဖြစ် ရှိသေစေချင်လို့ကွ။ ပြီးတော့ နှမ်းတစ်စေ့ ပဲတစ်စေ့ စပါးတစ်စေ့ဖြစ်လာဖို့အရေးဟာ ကနွေ့ ခေတ်လို လွယ်တာမဟုတ်ဘူး။ မင်းတို့ခေတ်မှာ ဆည်တွေ မြောင်းတွေနဲ့၊ လယ်ကွင်းတွေနဲ့ အသာကလေး စိုက်ကြရတာ။ ငါတို့အဖေများ လက်ထက်တုန်းက လင်းဇင်းမြောင်းတောင် မရှိသေးဘူး။ သာဒွန်းဝ မြောင်းဆိုတာပဲ ရေမမှန်တစ်ချက် မှန်တစ်ချက်နဲ့”

“တစ်အိမ်ကို ဆန်တစ်ပြည်၊ ဓားတစ်ချောင်း၊ မီးတုတ်တစ်ခု၊ ဒကပ် (ထွန်ကပ်)နဲ့ နွားတစ်ရှဉ်းဟေ့။ ကနေ့ည သန်းခေါင်အချိန်မှာ ဆည်တက် ကြရမယ်ဟေ့”

သာဒွန်းဝမြောင်းသောက် လယ်သမားများသည် မြောင်းခေါင်း၏ အသံကို နားစွင့်နေခဲ့ကြသည်မှာ သုံးရက်ရှိပြီ။ မြောင်းရေပြတ်သွား ကတည်းကဖြစ်ပေသည်။ ဆန်တစ်ပြည်မှာ ဆည်တက်သော လယ်သမား ပျက်စားရန်ဖြစ်သည်။ ဆန်တစ်ပြည်ကုန်အောင် ကြာမြင့်မည်ဆိုသော ပျံ့ကြောင့် ဆည်သည် များစွာ ပျက်စီးသွားခဲ့သည်ဟု နားလည်ကြ၏။

မီးတုတ်မှာ ညအချိန်တွင် ထွန်းညှိရန်ဖြစ်သည်။ တုတ်မီး ပေါက်နှိပ်ဓာတ်မီးသော်မျှ ကျေးလက်သို့ မရောက်သေး။ ထွန်ကပ် (ကပ်)ကား ထွန်သွားများကို ထန်းပလပ်ပြားဖြင့် ရက်ထားသော ကပ် ကြမ်းသည်။ မြောင်းထဲသို့ စီးဝင်ပို့ချထားခဲ့သော သဲတွေ ယက်ထုတ်ရန်၊ ပျဉ်ပေါက်ကို ဖို့ရန် ဖြစ်သည်။

ဆင်းရဲသားမြောင်းသည် ကိုယ့်အားကိုယ် ကိုးစားသော မြောင်း ဖြစ်သည်။ ဘုရင်မင်းမြတ်ကိုယ်တော်တိုင်ကြွရောက်ကာ ကြပ်မတ်ပြီး သည်ဖို့ တည်ဆောက် ဖောက်လုပ်ထားခြင်းမဟုတ်။ သို့ကြောင့် ထိုဆည်နှင့်

ထိုမြောင်းကို စောင့်ရှောက်သည့် 'ဘင်သား' မရှိပါ။ မြောင်းခေါင်းတွေသာ အလှည့်ကျ ကြီးကြပ်ရသည်။ ရေညာဘက်သို့မျှော်ကာ သဲပေါင်ကို မျှောထားသော သည်ဆည်တွင် ဆည်တိုင်တွေ တစ်လန်ကွာ တစ်တောင် ခြားပြီး သုံးထပ် ရိုက်ထားသည်။ ဆည်တိုင်တွေကြား၌ သစ်ကိုင်း သစ်ခက်တွေ ထည့်ထားသည့်အတွက် 'သစ်ခက်ဆည်'ဟူ၍လည်း ခေါ်၏။

ချောင်းရေသည် သင့်တင့်ရုံသာ လာ၏။ သစ်ခက်ဆည် ခံထားသော မြောင်းထဲသို့ ကောင်းမွန်စွာ စီးဝင်၏။ လယ်သမားတွေ တေးတကြော်ကြော်ဖြင့် ထွန်ကြစိုက်ကြ။ ချောင်းရေသည် ဒေါသတကြီး စီးဆင်းလာပြီး ကမ်းပါးတွေကို ဖြူဖြူပြီး သစ်ပင်တွေကို သယ်ပိုးလာ၏။ သစ်ခက်ဆည်ဝတွင် ဒိုက်သရောတွေ ဆိုကုန်ပြီ။ သဲပေါင်ကြီးနှင့် ဆည်တိုင်များလည်း ရေစီးနောက်သို့ ပါသွားပြီ။ ပျိုးခင်းထဲက တေးသံ ဆိတ်သွားပြီ။

“ဆည်တက်ကြရမယ်ဟေ့”

သစ်ခက်ဆည်ကား မရေရာမှု လွန်ကဲသည်။

ဆည်တက်သူများ အိမ်သို့ပြန်ရောက်၍ ဖင်ဖျ မနွေးသေး၊ မြောင်းခေါင်း ရောက်လာပြီး “မောင်တို့ရေ၊ ထမခြောက်ရှိရေ ထမခြောက်၊ ထမခြောက် မရှိရေ ဆန်တစ်ခွက်ထည့်ပြီး ဆည်တက်ဖို့ ပြင်ကြပေဦး မောင်တို့ရေ” ဟု အားနာသံဖြင့် ဆင့်ဆိုသည်။

သည်ကဲ့သို့သောအချိန်တွင် ကိုကျွန်ကြီး၊ မကြွယ်စိုးတို့က သာဓွန်းဝ မြောင်းသောက် လယ်သမားဖြစ်လာကြသည်။ သူတို့လုပ်စက ပိုင်ရှင်မရှိသော တစ်ယောက်စိုက် နှစ်ယောက်စိုက် မြေများပေါ်တွင် စမ်းသပ် လုပ်ကြည့်ခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့ အစမ်းလုပ်ကြည့်သောနှစ်တွင် မြောင်းရေက မှန်သည်။ ရာသီဥတုက သင့်သည်။ သို့ကြောင့် ဝမ်းစာ စပါးဆယ်တောင်းခန့် ရလိုက်သည်။ စပါးဈေးသည် တစ်တောင်းခေါင်း

သုံးမတ်လော တစ်ကျပ်လော မယ်ကြွယ်စိုးတို့ မသိပါ။ ဝမ်းစာဖုလုံလုနီးပါး ရသည့်အတွက် လယ်လုပ်သည့်အရသာကို ချိုမြိန်သည် ထင်ကြခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

ကိုကျွန်ကြီး၊ မကြွယ်စိုးတို့ လောဘ နားရွက်တက်လာပြီ။ မတက်၍လည်း မဖြစ်။ ကြုံရာကျပန်း လုပ်ကိုင်စားသောက်နေရငြားကလေး သုံးယောက် ရနေပြီ။ အကြီးဆုံးကောင် ငထွန်းကား၊ အလယ်လူဆေးရိုး၊ သားနှောင်မှာ မယ်မျှင်။

လယ်မြေသစ်ရာမွေရင်းဖြင့် ကိုကျွန်ကြီးနှင့် မကြွယ်စိုးတို့သည် သာဓွန်းဝမြောင်းဖျား၌ မြေအသစ်တွေ့သည်။ တောရောက်နှင့် ညောင်ပင်ကြီး တစ်ပင်၊ ကုက္ကိုပင် နှစ်ပင်၊ ကသစ်ပင် တစ်ပင် ဖုံးလွှမ်းနေသည်။ မယ်ကြွယ်စိုးက သားနှောင်ကို ခါးထစ်ခွင်လျက် ကူလီလုပ်စဉ် ကိုကျွန်ကြီးက စားမတစ်ချောင်းဖြင့် တောတိုးသည်။ သားနှစ်ယောက်ကို ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် ထားသောကြောင့် ထမင်းဆာ၍ ငိုယိုမည်ကို မပူပန်ရပေ။ သို့သော် လယ်တီကျင်းရာတွင် ကိုကျွန်ကြီးတစ်ယောက် တည်းဖြင့် အလုပ်မတွင်လှ။ သားနှစ်ယောက်သည် ငယ်ပင် ငယ်ငေါင်း သော်ငြား 'ငမန်းစွယ်' တစ်ဖက်ကို ထိန်းပေးနိုင်၏။ ကိုင်းဖျားကိုင်းနားတွေ ခုတ်ထွင်နိုင်၏။ ရေနွေးအိုးတည်၊ ထင်းရှာ၊ ဟင်းရှာ။ သို့အတွက် ကိုကျွန်ကြီးမှာ ဆရာဘုန်းတော်ကြီးထံ၌ မရဲတရဲ လျှောက်ရ၏။

“တပည့်တော် သာဓွန်းဝမြောင်းဖျားမှာ တောတိုးပြီး လယ်တည်နေပါတယ် ဘုရား။ ကလေးတွေကို တောက်တိုမယ်ရ ခိုင်းဖို့အတွက် ခေါ်ပါရစေဘုရား”

ဘုန်းကြီးသည် မငေါက်ငမ်းပါ။ သူ့တပည့် အဘယ်မျှ ကသိကြောင်း သိပါသည်။

“သာဒွန်းဝမြောင်းဖျားမှာ ရှောက်တောပဲ ရှိ မဟုတ်လားဟ”
“မှန်ပါတယ် ဘုရား”

“မြစ်ရေဝင်တဲ့ ဧရိယာပါကလား။ မုရင်းပဲ စိုက်နိုင်မှာပေါ့။”

“မြစ်က တစ်သမတ်တည်း နေမှာမဟုတ်ဘူး ဘုရား။ သူ
ရေကြောင်းပြောင်းသွားရင် တပည့်တော်ရဲ့လယ်ဟာ အဖိုးတန်စရာ
ရှိပါတယ် ဘုရား”

မြော်မြင်တတ်ပါပေသည်ဟု ချီးမွမ်းလိုသော အကြည့်ဖြင့်
ကြည့်သော်ငြား ဆရာတော်သည် တစ်ဖက်လှည့်ပြီး မိန့်ပြန်၏။

“ငထွန်းကားက သဂြိုဟ် ကိုးပိုင်း ကုန်တော့မှာဟ”

“တပည့်တော် မတတ်သာလို့ လျှောက်ရတာပါဘုရား”

ကိုကျန်ကြီး ရင်ဆို့ပြီး ငိုသံကြီးဖြင့် တုံ့ပြန်သောအခါ
ဆရာတော်သည် ဆက်လက်မတားမြစ်တော့ပေ။ ကလေးနှစ်ယောက်ကို
ခေါ်ကာ ထမင်းခြောက် နှစ်ပြည့်။ ထန်းလျက် တစ်ပိဿာ။ သကာရည်
တစ်အိုးနှင့် ငှက်ပျောသီး။ အုန်းသီးများ စွန့်တော်မူလိုက်သည်။

အဖေ၊ အစ်ကိုနှင့်တန်းတူ ငှက်စားခံ ဆူးခြစ်ခံပြီး တောတိုး
ရစဉ်က ဆေးရိုး၏အသက်က ဆယ်နှစ်သားသာရှိသေး၏။ ဆယ်နှစ်သား
ပေမင့် သစ်ပင်တက် ကျွမ်းကျင်၏။ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်ကို လှဲမည်ကြံလျှင်
လဲစေလိုသောဘက်တွင် အကိုင်းတွေချန်ပြီး၊ ကျန်သောဘက်ကို အပြောင်
အစင် ခုတ်ချိုင်ပစ်ရသည်။ သားအဖသုံးယောက် ဓားသုံးချောင်းဖြင့်
တော်ရုံ သစ်ပင်မှာ တစ်ခဏဖြင့် ပြီးသည်။

တစ်ခါတစ်ရံတွင် သစ်ပင်ပေါ်၌ ဆေးရိုးတစ်ယောက်တည်း
ထားခဲ့ကာ အဖေနှင့် အစ်ကိုက ပင်ခြေကို စတင်ခုတ်ထစ်နေကြပြီ။
ဓားရာပေးပြီးနောက် ငမန်းလွှသံ တရွမ်းရွမ်းပေါ်လာငြား ဆေးရိုးမှာ

...ကြောင့်ကြပါ။ သစ်ခေါင်းတွင်းရှိ ငှက်သိုက်ကို နှိုက်နေဆဲ။ သို့ရာတွင်
ဟာယကံရှင် မပူပန်စေကာမူ ဖအေက စိတ်မချ။

“ဟေ့ လူလေး။ သစ်ပင်လဲသွားတော့မှ အေးအေးဆေးဆေး
...မြကြီးပေါ်မှာ နှိုက်စမ်းပါကွာ။ လာလာ ဆင်း။ တစ်ဝက်ကျော်ကျော်
ပြတ်သွားပြီ”

“မပူစမ်းပါနဲ့ အဖေရာ”

“ညီလေး ဆင်းမလား။ မဆင်းဘူးလား ဒါပဲပြော”

အဖေကို မထီသော ဆေးရိုးသည် အစ်ကိုအားမူ ဖြူ၏။ သစ်ပင်
...ကိုမှ လျှောဆင်းလာပြီး ငမန်းစွယ်ကို ဝင်ဆွဲ၏။ ဤအလုပ်ကို ကိုကျန်ကြီး
မခိုင်းရဲပါ။ လွှကျိုးသွားသော် လျော်စရာမရှိ။ သို့အတွက် အဖေနှင့်
အစ်ကိုတို့ သစ်ပင်လှဲသည်ကို ဆေးရိုးမှာ ထိုင်ကြည့်နေရ၏။ အမှန်မှာ
ဆေးရိုးအား ခိုင်းစရာတွေရှိ၏။ ရှိသော်ငြား လှဲဆဲသစ်ပင် မလဲသေးသဖြင့်
အထိုင်ခိုင်းထားရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

လှဲဆဲသစ်ပင်သည် အကိုင်းများများ ချန်ထားသောဘက်သို့
အိချင်၏။ လွှကြောင်းကို ဟပေးသည်သို့ ရှိ၏။ ဖြတ်ရာတွင် အဆင်
မပြေငြား။ လေပြည်ကလေး ဝေ့ရုံဖြင့် လှည့်ပစ်၏။ သို့ကြောင့် လွှကိုငုံပြီး
‘သပ်’ ရိုက်ရသည်။ သစ်ပင်၏အနှစ်ကိုလုပ်ထားသော သပ်ဖြစ်စေကာမူ
သစ်အချင်းချင်းညှပ်သောအခါ ကြေသည့်အတွက် ‘သံသပ်’ ကုရသည်။

ဆယ်နှစ်သား ဆေးရိုးအတွက် လုပ်ဆောင်ဖွယ်တွေ များပြား
လှ၏။ ကိုင်းဖျားကိုင်းနားတွေကို ဓားမတိုတစ်ချောင်းဖြင့် ရှင်းရသည်။
လက်မောင်းလက်ရုံးအရွယ်ရှိ အကိုင်းတွေကို သီးခြား ပုံထားရသေးသည်။
ရှင်းလင်းခုတ်ထွင်ရသည်ကို ဆေးရိုး မကြိုက်။ ကိုင်းဖျားကိုင်းနား
ရှင်းစဉ်တွင် ပျားအုံ ရပါ၏။ သစ်ခေါင်းထဲမှ ရှဉ့်ပေါက်စကလေးတွေ။

ငှက်ဥတွေ ရပါ၏။ သို့သော် နကျယ်အံ့ရှိသောအကိုင်ကို ခုတ်မိလျှင်ကား အဖေလည်း မကယ်နိုင်၊ အစ်ကိုလည်း အကာအကွယ်မပေးနိုင်။ ပုဆိုးခြုံပြီး လှုံ့အောင်ထိုင်နေမှ လွတ်တော့သည်။ နကျယ်အတူပဲရ၍ များသော်ငြား အိမ်တွင် မနေချင်။ ဖျားလျက်နှင့် တောတိုးရာသို့ လိုက်လာသည်။ လွတ်လွတ်ကင်းကင်းနေရာရှိ သစ်ပင်တစ်ပင်အောက်တွင် အိပ်လိုက် ထိုင်လိုက်နှင့် လုပ်ရဖန် များသောအခါ ပျင်းမိပြီးငွေ့လာသည်။

တောသည် တဖြည်းဖြည်း လင်းလာ၏။ သစ်ပင်တစ်ပင် လဲပြု ခါနီးတွင် တဖျစ်ဖျစ် အသံမြည်လာ၏။ သစ်ပင်သည် နှေးကွေးစွာ ယိုင်လာ၏။ ယိုင်ရာက ဝေါခနဲအသံမြည်ပြီး လဲကျသွားချိန်တွင်၊ တစ်တောလုံးရှိ ရှဉ့်တွေမြည်သံမှာ 'ငါတို့ မှီခိုတဲ့ အရိပ်အာဝါသတစ်ခု သွားပါပြီကော' ဟု ကြေကွဲဝမ်းနည်းစွာဖြင့် မြည်တမ်းခြင်းဖြစ်ကြား ဆေးရိုး၏ နားထဲတွင် အလွန်နားထောင်၍ ကောင်းလှသည်။ သို့ရာတွင် ကိုကျွန်ကြီးနှင့် ငထွန်းကားတို့မှာ တစ်နေ့လျှင် နှစ်ပင်ထက်ပိုပြီး မလှနိုင်။ ဆေးရိုးမှာ ပြီးငွေ့ချိန်က များနေသည်။ များနေသောကြောင့် သူ့အရပ် ထက်ရှည်သော ငန်းပြားကြီး ယူပြီး သစ်ငုတ်ဖော်သည်။ အဖေ ပင်ခြေ ရှင်းနေစဉ် ငထွန်းကားသည် သစ်ငုတ်ဖော်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ သည် လုပ်လက်စ တန်းလန်းကို ဆေးရိုးက ဝင်ပြီး လုပ်ခြင်းဖြစ်၏။

ထိုင်မနေချင်သောကြောင့် ကိုယ်နှင့်မတန်သော အလုပ်ကို လုပ်ရကောင်းလားဟု ဆေးရိုးအား အဖေ မတား။ အစ်ကို မငေါက်ငမ်း။ သို့လျှင် အလိုလိုက်သဖြင့် အကျိုးတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဤသည်မှာ သစ်ငုတ်ထုတ်သော မြင်ကွင်းဖြစ်သည်။ လယ်ဖြစ်လာမည့် မြေပေါ်တွင် လက်သန်းရွယ်သစ်မြစ်သော်မျှ မကျန်စေရ။ သစ်မြစ်များ ပြေးသလောက် လူက လိုက်တူးရသည်။ နောက်ဆုံးတွင် သစ်ငုတ်ကြီးသာ ငေါင်းစင်းစင်း

ပျံ့ပဲ့တော့သည်။ သည်အငုတ်ခိုကြီးကို မီးတိုက်ပစ်၍မရနိုင်၊ အောက်ခြေ ပေါ်အောင် တူးရသည်။ အမြစ်တစ်မျှင်မျှ မကျန်အောင် ဖြတ်ရသည်။ သို့သော် ငုတ်ကြီးကို 'ကုတ်' ဖြင့် ကော်ရသည်။ သားအဖနှစ်ယောက်၏ နားဖြင့် မရသောအခါ လက်တောက်လောက်ကောင် ဆေးရိုးလည်း ကြိမ်ရသည်။ ငုတ်တစ်ခုကို လွတ်ရာကျွတ်ရာသို့ ပို့အပြီးတွင် ဆေးရိုး၏ စိတ်ကူးထဲ၌ အကြံတစ်ခု ပေါ်လာသည်။

“အဖေ အဖေ”

ဖုန်လူးနေသော ကျောပြင်တစ်ပြင်လုံး ချွေးဖြင့် ဖုံးနေသည့် ကိုကျွန်ကြီးမှာ ဟောဟံလိုက်နေရာက သားငယ်ကို လှည့်ကြည့်၏။

“အဖေ သစ်ပင်ကို လွန်မတိုက်ဘဲ အမြစ်တွေတူးရင် ဘယ်နှယ် နေမတုံး”

အဖေ မျက်မှောင်ကြွတ်ပြီး ကြည့်သည်။

“သည်လိုလေ အဖေရ၊ အမြစ်တွေ တူးပစ်ရင် သစ်ပင်က သူ့အားနဲ့ သူ ကော်လဲသွားတော့ ငုတ်အဖော်ရ မသက်သာဘူးလား”

“အေးကွ” ဟု ကိုကျွန်ကြီး စိတ်ဝင်တစားပြော၏။

“ညောင်ပင်ကြီးကျရင် စမ်းကြည့် အဖေရာ”

ညောင်ပင်မှာ ငမန်းလွှတစ်ပြန်ထက် ကြီးမား၏။ လွှဖြင့် ဖြတ်ရန် မလွယ်။ မည်သို့လုပ်ရပါမည်နည်းဟု ကိုကျွန်ကြီး အကြံရခက်နေတန်း မမျှော်လင့်သော သားငယ်ထံမှ အကြံရသည်။ သားအဖတစ်တွေ ညောင် ဖြစ်တွေ ကုန်အောင်တူး၊ ကုန်အောင်ဖြတ်ရသည်မှာ ဆယ်ရက်ခန့် ကြာသည်။ သို့သော် ညောင်ပင်က မလဲပြီ။ ငထွန်းကား စိတ်ပျက်စကား ဆိုသည်။

“နပ်ချေးတွဲလောင်းကောင်ရဲ့စကားများ အဖေမို့ နားယောင် ရတယ်လို့ဗျာ”

ညောင်မြစ် တစ်မြစ်မျှ မြေကြီးနှင့် အငြိအတွယ် မရှိတော့။ သို့ပါလျက်နှင့် မလဲသောကြောင့် ပြောခြင်းဖြစ်၏။

“အေးပါကွာ နက်ဖြန်ကျမှ ကြည့်လုပ်ကြတာပေါ့”

သားအဖသုံးယောက် ထင်းကိုယ်စီ၊ ငမန်းလှ၊ ပဲခွပ်နှင့် ဓား၊ ပေါက်ပြား၊ ငန်းပြား ထမ်းလျက် ပြန်လာကြသည်။ ဆေးရိုးသည် ငမန်းလှကြီး ညွတ်ပဲ့ညွတ်ပဲ့ကို မခိုင်မနင်းထမ်းလျက် ရှေ့မှသွားနှင့်ရောက်ဖအေနှင့် အစ်ကို ပါလာသလော၊ ကျန်ခဲ့သလော လှည့်ကြည့်သည်။

“အဖေရေ ပြေးပြေး ညောင်ပင်ကြီး လဲလာပြီ”

ဆေးရိုး ငယ်သံပါအောင် အော်သည်။

ကိုကျန်ကြီးသည် ထင်းကို ပစ်ချပြီး သားကို လက်ဆွဲလျက် ပြေးသည်။ လှည့်မကြည့်။ လှည့်မကြည့်သောကြောင့် မည်သည့်ဘက်သို့ သစ်ပင် လဲသနည်း မသိ။ သစ်ပင်က သူတို့သားအဖဘက်သို့ တဖြည်းဖြည်း ယိုင်ကျလာ၏။

“အဖေရေ ဘေးကပ် ဘေးကပ်”

ဘေးဘက်သို့ကပ်မှ လွတ်မည်ဟု သိသော်ငြား ဆေးရိုးသည် ဘေးသို့ မကပ်။ အလျားလိုက် ပြေးသည်။ ဘယ် ညာ အလေးချိန် မျှနေသောကြောင့် ဣန္ဒြေကြီးနေခဲ့သော ညောင်ပင်သည် လေပြည်အသွေးတွင် လှုပ်လာ၏။ ဆေးရိုးမြင်စတွင် လဲစသာရှိသေးသည်။ ဆေးရိုးအော်ချိန်တွင် တစ်တောင်ခန့် ယိုင်လာပြီး တစ်လံမျှ ယိုင်မိချိန်တွင်ကား ရှဉ့်တွေ ဝမ်းနည်းကြေကွဲစေရန် ပေးသော အသံဖြင့် အော်မြည်ပြီး အရှိန်ဖြင့် လဲကျလာပြီ။ ကိုကျန်ကြီးသည် သားငယ်အော်သံကြောင့် ဘေးဘက်သို့ ခုန်ရင်း လှည့်ကြည့်သည်။ ငထွန်းကား အွတ်ခနဲမြည်ကာ ပစ်လဲသည်။ ညောင်ပင်ကြီးက ဆူညံစွာအော်လျက် ပြေးလာပြီ။ ကိုကျန်ကြီးသည်

“အဖေကို ကုပ်မှဆွဲပြီး လွင့်ပစ်၏။ သူ ပြေးချိန်မရတော့ပါ။ ညောင်ရွက် ကပ်ပဲများ အခက်များ အောက်သို့ တစ်ခဏချင်းရောက်သွားလေ၏။ ညောင်ပင်ကြီးဟု ကိုကျန်ကြီး ထင်လိုက်၏။

“လာကြပါဦးဗျို့။ အဖေ သေပါပြီဗျ”ဟူသည့် ဆေးရိုး၏အော်ဟစ်

သံကို ကိုကျန်ကြီးရမှသာ ‘ငါမသေပါကလား’ ဟု ကိုကျန်ကြီး သိသည်။

ငထွန်းကားမှာ ထင်းပုံကြားထဲ၌ ညှပ်နေသဖြင့် ထမလာနိုင်သေး။

“ဟုညီလေး တစ္ဆေပါတတ်တယ် မအော်ရဘူး” ဟု လှမ်းပြောသော်ငြား ဆေးရိုး နားမလည်ပါ။

“အဖေရေ အမယ်လေး အဖေရဲ့”

ဆေးရိုးသည် ညောင်ရွက်တွေကို ဆွဲလှန်သည်။ ဦးစွာ လက် တစ်ဖက်၊ ထိုနောက် မျက်နှာမည်းမည်း ရဲရဲကြီး။

“ဟေ့ လူလေး၊ အဖေ မသေပါဘူးကွ”

“အမယ်လေး အဖေရဲ့”

ဆေးရိုးသည် ဖအေကို တအားဖက်ငို၏။

ကိုကျန်ကြီးကို ကျိုးပဲ့သေကြေလောက်သော အကိုင်းများက မရိုက် မဖိ။ အရွက်များနှင့် အခက်များကသာ ရိုက်မိသည်။ သို့ဖြစ်ငြား မည်းမှောင်နေသော မျက်နှာတစ်ပြင်လုံး သွေးချင်းချင်းနီ၏။ အခက်များ စူးခြင်း၊ ညောင်ရွက်စောင်းရှုခြင်းများဖြစ်၏။

“ငကျန်သားအဖ ညောင်ပင်ပီလို့တဲ့”

နားစွန်နားများကြားသော တစ်စုံတစ်ယောက်က ကားလိုက် သည့်အတွက် မယ်ကြွယ်စိုးမှာ ရေဖြောင့်ဖြောင့် မခပ်ရ။ စွာစား ကောင်း ကောင်း မစဉ်းရ။ သတင်းမေးရန် လာသူများအား ဖြေရှင်းနေရသည်။

“အသေတောင် နည်းသေး၊ ညောင်ပင်ကိုမှ လုပ်တာကိုး”

မသေကြေ မကျိုးပဲ့ပါဘဲလျက် အပြစ်ဆိုသူက ဆိုသေး၏။ စင်စစ်မှာမူ ညောင်ပင်ကို ကိုကျွန်ကြီး မလှဲလို။ ခေါင်းတုံး တုံးပြီး ညောင်ငုတ်တိုအဖြစ် ထားလိုသည်။ သို့တစေ ညောင်ပင်မှာ လယ်ပွဲ၏ဗဟိုသို့ ရောက်နေသည်။ ရှင်နေသော ညောင်ပင်၏အမြစ်တွေက ထွန်းသွားတွေကို ချိုးပစ်လိမ့်မည်။

အခြားလယ်သမားတွေ 'အခြောက်ထွန်းရေး' ထွန်းကြပြီ။ ကိုကျွန်ကြီးတို့ သားအဖသုံးယောက် ယခုမှ 'ကန်သင်း' ဆည်ရသည်။ အုတကြတ်ကြတ်မြည်နေပါလျက်က၊ ရင်တုန်ပန်းတုန်ဖြစ်နေပါလျက်က အိမ်မပြန်နိုင်။ လရောင်ဖြင့် ကန်သင်းဖို့ကြရသည်။

သည်မျှအပင်ပန်းခံသော ကိုကျွန်ကြီးသည် သံဖြင့် သွန်းလုပ်ထားသူ မဟုတ်ရကား၊ သင်္ကြန်လက်ဆေးမိုးမရွာမီ တစ်ရက်တွင် အိပ်ရာထဲ၌ လဲလေ၏။ ထန်းရွက်ပေါ်သို့ မိုးပေါက်တွေ ကျလေလေ၊ ကိုကျွန်ကြီး တောက်ခေါက်လေလေဖြစ်သည်။ တံစက်မြိတ်မှကျသော မိုးပေါက်တွေကို ကြည့်ပြီး ကိုကျွန်ကြီး ဒေါသဖြစ်ရသည်။

“အရေးထဲမှာ ဘာပြုလို့ ဖျားရတာတုံး”
 “မယ်ကြွယ်စိုး ပြုံးရ၏။

“တော၌တစ်ကိုယ်လုံးမှာ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်တွေ ဒါလောက်များနေမှတော့ အနာရှိန် တက်တာပေါ့တော်”

သည်နှယ်ပြောသူရှိသောအခါကမူမှ ကိုကျွန်ကြီးသည် သူ့ကိုယ်ကို မြန်ကြည့်ရန် သတိရသည်။ ခြေဖဝါးတွင် ငုတ်ထိုးသောဒဏ်ရာ၊ ခြေမမှာ မြေကြီးခဲ ညှပ်သောအနာ၊ ခြေ လက် ကျောနှင့် ရင်ဘတ်တွင်လည်း ခြစ်မိသဖြင့် ဖြစ်သော အနာသည် အစင်းလိုက် ထင်နေ၏။ ထိုးမိဆောင့်မိရာက ရသော အနာများမှာ ဝိုင်းဝိုင်းတွေ။

သာဒွန်းဝမြောင်းသောက်လယ်တွေ ထွန်းတုံးပိတ်ကုန်ပြီ။ ကိုကျွန်ကြီး၊ ပယ်ကြွယ်စိုးတို့၏လယ်ပွဲမှာ ရေ ခါးလောက်ရှိသည်။ သာဒွန်းဝမြောင်းမှ ပိုလျှံသောရေသည် မြစ်တွင်းသို့ မဆင်းနိုင်။ မြစ်ရေခံနေသည့်အတွက် အိနေသည်။ သူတစ်ပါးလယ်တွေ စိမ်းမှောင်မဲသဲလာသည့်နည်းတူ ကိုကျွန်ကြီး၊ မယ်ကြွယ်စိုးတို့၏ သုံးယောက်စိုက် လယ်ကလေးမှာလည်း တရိပ်ရိပ် တက်နေပြီ။

ဖုံးတုန်းလုံးတုန်း တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ကောက်ဦး ပေါ်ပြီ။ သို့အခါတွင်မှ ကိုကျွန်ကြီး၏လယ်မှာ နွားမောင်းသံတဟုံဟုံဖြင့် စတင် သွန်ယက်ရသည်။ ဆယ်စကမဲ့လယ်သည် နတ်တော်လဆန်းတွင် မစိုက်နိုင်သေး။ လပြည့်ကျော်မှ ထွန်းတုံးပိတ်သည်။ ကိုကျွန်ကြီး ဟင်းမချနိုင်သေးပါ။ သာဒွန်းဝမြောင်းတွင် ရေ မရှိတော့ပါ။ လက်ရှိရေသည် ဖုံးချိန်လုံးချိန်အထိ နေပါမည်လော။ သို့ဖြစ်က မည်သည့်ရေဖြင့် အောင်ရေယူမည်နည်း။

နွားချေး တစ်မုန်မျှ မထည့်နိုင်ငြား၊ ကိုကျွန်ကြီး၏လယ်မှာ မြေရိုင်းမို့ ကောင်းလှသည်။ အပင်တွေ 'ဟုန်' ပြီး အသီး မလိုက်မည် စိုးရိမ်သဖြင့် နွားတွေကို လယ်ထဲသို့ မောင်းချ၏။ နွားတွေကလည်း မစားစေချင်သောအခါတွင် စပါးပင်ကို မမိမကမ်း ဟပ်၏။ စားစေချင်၍ မောင်းချသောအခါ တစ်ခဏဖြင့် ကန်သင်းပေါ်သို့ တက်လာသည်။

စပါးနဲ့တွေ ထွက်လာပြီ။ အနီးအနားတွင် စပါးခင်း မရှိ။ ကိုကျွန်ကြီးမှာ တစ်ဦးတည်း ထီးထီးမားမားဖြစ်နေရာ စာမျိုးစုံတို့ ဖုပ်လိုက် ကျက်စားရာအရပ် ဖြစ်လာတော့သည်။

လယ်တစ်ပွဲလုံး စာခြောက်ရပ်တွေ ပြည့်နေသည်။ ကြီးဆွဲ၊ လက်ခုပ်တွေ၊ ဝါးကလတက်တွေ အပြည့်ဆင်ထားပြီး မိုးမလင်းမီက

စတင်ပြီး စာနှင့်ရတော့သည်။ တစ်ယောက်က ကြီးဆုံးပြီး လှန့်သံပေးနေစဉ် တစ်ယောက်က ကောက်ပင်များကြားသို့ လောက်လေးတစ်ချောင်းဖြင့် ဝင်မွှေရသည်။ စာများသည် စပါးနံ့ကို နှစ်သက်၏။ လယ်ကန်သင်းတွင် ပေါက်ရောက်နေသော ပဲလွန်းပဲရင်း ပဲငပိနှင့် ပဲကြီးမောင်မခေါ်များကိုလည်း ခံတွင်းတွေ့ကြသည်။ စာမင်းမူပုံများမှာ “အဖေရေ ကိုယ့်လုပ်စာမှ ကိုယ့် စားရပါဦးမလား မသိပါဘူးဗျာ” ဟု ငထွန်းကား ညည်းတွားရသည်အထိပင်။

သို့သော် မြစ်အရှေ့ဘက်ကမ်းမှ လူနှစ်ယောက် ရောက်လာ သောကြောင့် ကိုကျွန်ကြီး ပာနံကျသွား၏။ ထိုလူနှစ်ယောက်မှာ ကောင်းကင် ပိုက်ဖြင့် စာထောင်သူများဖြစ်သည်။ ကောင်းကင်ပိုက် နှစ်ဖုံကို တစ်နေ့လျှင် သုံးကြိမ်ထောင်ရာ၊ တစ်ကြိမ်လျှင် အကောင်ရေ ထောင်ချီပြီး မိသည်။ ထိုလူများထံမှ ဆေးရိုးညီအစ်ကိုရလိုက်သော နည်းနာများမှာ သိန်းစွန်း၊ ငှက်ခါး၊ လင်းယုန်တို့ကို ‘နဲကော’ ထောင်နည်း ပေတည်း။

ကိုကျွန်ကြီးမှာ တစ်ရန်အေးစတွင် မအေးစရာတစ်ခု ကြုံရချေပြီ။ မအေးစရာကား လယ်ထဲတွင် ရေခန်းသွားခြင်းဖြစ်၏။ ရေသည် များစွာ မလို၊ ဆယ်ရက်စာမျှသာ။ ရေရရန် သာဒွန်းဝမြောင်းထဲမှ မျှော်လင့်ချက်မရှိ။ ဘေးပတ်ပတ်လည်တွင် တောရှောက်တွေ ဝန်းရံနေသည်။ သည်ထဲတွင် ‘အဝမ်း’ အကျဆုံး နေရာ၌ ရေရှိသည်။ ကိုကျွန်ကြီးသည် ကန်သင်းမပိုမိမိ ကတည်းက ဆယ်တောင်ခန့်ရှည်သည့် ညောင်ကိုင်း နှစ်ကိုင်းနှင့် ကုက္ကိုကိုင်း တစ်ကိုင်းကို လယ်ပွဲ၏ အများနေရာသို့ ပို့ထားခဲ့၏။ လယ်ထဲတွင် ရေပြတ်တော့မည့် ရှေ့ပြေးလက္ခဏာပေါ်ပေါက်သည်နှင့် လူ့ကိုယ်လုံးရွယ် ညောင်တုံးတစ်တုံးကို စတင် ထွင်းတော့သည်။

“အဖေ အဲဒါ ဘာလုပ်ဖို့တုံးဗျ”
 “လယ်ထဲကို ရေသွင်းဖို့ ‘ခူ’ လက္ခာ”

ဆေးရိုးသည် ခူကို ကြားဖူးခြင်းမရှိ။ ယခုမှသာ မြင်ဖူးသည်။ ရှိ ရရှိသောနေရာသို့ တလိမ့်တုံး သုံး၍ တစ်နည်း၊ ကုတ်ဖြင့်တစ်ဖုံ ရွှေ့ကြသည်။ ခူ၏ခါးလယ်တွင် ‘ပိုတုံး’ ခုထားပြီး ကိုကျွန်ကြီးက ခြေဖြင့် နှင်းပြသည်။ ခြေနင်းခံရသော ခူထိပ်ဖျားသည် ရေထဲသို့ ရောက်လာ၏။ ခြေလွတ်လိုက်သောအခါ ရေထဲရှိ ခူထိပ်သည် ထောင်တက်သွားကာ ခူမြောင်းတစ်လျှောက် ရေတွေ စီးသွား၏။ လူ့ခွန်၊ လူ့အားဖြင့်ကား သည့်ထက်ရှည်သော ခူကို မလုပ်နိုင်။ လယ်ထဲသို့လည်း ရေမရောက်သေး။ နောက်ထပ် ခူမောင်းတစ်ခု ခုတ်ထွင်း တပ်ဆင်လိုက်တော့မှ လယ်ထဲသို့ ရေရောက်တော့သည်။

ကိုကျွန်ကြီး သားအဖသည် သည်လယ်ကို စတင် တီကျင်းစဉ် ကလည်း လရောင်ဖြင့် ကန်သင်းဖို့ခွဲကြရသည်။ ယခု သည်လယ်၏ လယ်သီးလယ်နှံများ အောင်မြင်ရေးတွင်လည်း လရောင်ဖြင့်ပင် ခူမောင်း နှင်းကြရ ပြန်ချေပြီ။ ခူမောင်း၏မြောင်းတစ်လျှောက်တွင် တစ်ကြိမ် စီးဝင်သွားသော ရေသည် ရွက်အိုးတစ်လုံးစာမျှသာရှိသည်။ လယ် တစ်စကတွင် ရေနေ လက်သုံးလုံးစာ ရှိရေးအတွက် ရေဂါလ်ပေါင်း နှစ်သောင်းကျော် လိုအပ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ရွက်အိုးဖြင့် လုံးရေ နှစ်သောင်းမက လိုအပ်သည်။ ဆယ်စက မဲ့မဲ့ဖြစ်သောကြောင့် ခူမောင်း ဘစ်ခုကို အကြိမ် နှစ်သိန်း၊ နှစ်ခုဖြစ်သောကြောင့် အကြိမ်ပေါင်း လေးသိန်းကျော် ငါးသိန်းမျှ နှင်းရတော့သည်။ ကိုကျွန်ကြီး သားအဖ အတွက် နေ့ဟူ၍ မရှိ။ နေပူလျှင် သစ်ခက်မိုးပြီး ခူနှင်းသည်။ စားချိန် ရှိသော်ငြား၊ အိပ်ချိန် မည်မည်ရရမရှိ။ ဆေးရိုးမှာ ဖအေနှင့် အစ်ကို အတွက် ရေရွေးကျိုပေးရသည်။ ပို့ပေးရသည်။ စာလက်ကျန်များကို ဖင်ရ လှန့်ရသည်။ အိမ်သို့ပြန်ပြီး ထမင်းယူရသည်။

တစ်ညနေတွင် ဆေးရိုးသည် ရမ်းဘိုကုန်းမှ ထမင်းထုပ်ရွက်လျက် ပြန်လာသည်။ စပါးပင်များ လေးတိုးသံ ရပ်သွားသည်။ လယ်ပြင် တစ်ခုလုံး ငြိမ်သက်တိတ်ဆိတ်နေသည်။ အဖေနှင့် အစ်ကိုတို့ ခူမောင်း နင်းသည့်နေရာမှ ဖြောခနဲအသံ ဗွမ်းခနဲအသံများလည်း မကြားရ။

“အဖေရေ”

ထူးသံ မကြားရ။

“ဟေ့ ငထွန်းကား”

သစ်ရွက်မိုး တစ်ဖက်ရပ် တံကလေးထဲမှ အိမ်မြှောင်စုတ်ထိုးသံ ပေါ်လာ၏။ ဆေးရိုး အားငယ်လာသည်။

“အဖေရေ” ထပ်မံခေါ်သံတွင် ငိုသံပါလာ၏။

ဆေးရိုးသည် ထင်းတုံးကြီးမှ မီးကျိုးများကို ထင်းစတစ်စနှင့် ရိုက်ခြွေလိုက်သည်။ သစ်ခက်ခြောက်များကို မီးကျိုးပေါ်တင်လိုက်သည့် ခဏတွင် မီးထတောက်သည်။ မီးရောင်အောက်တွင် သစ်ရွက်တံကလေး ထဲတွင် အဖေနှင့် အစ်ကို ရှိမနေပါ။

“အဖေရေ အစ်ကိုရေ”

ကိုကျွန်ကြီးနှင့် ငထွန်းကား၏ အသံများအစား လူမမာ ညည်းသံကြီး တဟီးဟီး ပေါ်လာ၏။ ဆေးရိုးမှာ ခေါင်းနားပန်းကြီး၏။ သရဲခြောက်ပြီလော၊ တစ္ဆေလော။ တိုင်ခြေတွင် စိုက်ထားသည့် ဓားမ တို့ကို ပြေးဆွဲသည်။

“လာလို့ကတော့ အခုတပ်”

ဆေးရိုးသည် ဓားကို ဆုပ်ကိုင်ထားရသဖြင့် အကြောက်လျော့ သွားသည်။ ထန်းပင်ပေါက်များမှ ခုတ်ချိုင်ထားသော ထန်းရွက်တစ်ရွက်ကို မီးညှိသည်။ ခုနကထက် မြင်သာထင်သာ ရှိသွားပြီ။ ထန်းရွက်တစ်ဖက်

ားတစ်ဖက်ကို ကိုင်လျက် ခူမောင်းရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်လာခဲ့သည်။

“အဖေတို့ အစ်ကိုတို့”

လူမမာညည်းသံကြီးသည် ငေါက်ငမ်းသံဖြင့် အဆုံးသတ်၏။

အဖေအသံကို ကြားသယောင်လည်းရှိ၏။

ရေထဲသို့ ဆေးရိုး ဆင်းလာသည်။ ခူမောင်းစင်တွင် အဖေနှင့်

အစ်ကိုအား မြင်လိုက်ရသဖြင့် အားရှိသွားသည်။

“အဖေ၊ ဟေ့အစ်ကို ငထွန်းကား”

ခူကို နင်းအားရှိစေရန် တိုင်စိုက်ထားသည်။ ခူတိုင် နှစ်တိုင်ကို ‘တန်း’ ပစ်ထားသည်။ သည်တန်းပေါ် ခေါင်းတင်လျက် ကိုကျွန်ကြီးရော ငထွန်းကားပါ အိပ်ပျော်နေကြသည်။

“အဖေ၊ အဖေ”

အဖေပခုံးကို ကိုင်လှုပ်သော ဆေးရိုး၏လက်သည် ‘ဟင်’ ခနဲ မြည်သံနှင့်အတူ နောက်သို့ဆုတ်သွားသည်။ ကိုကျွန်ကြီး၏တစ်ကိုယ်လုံး အေးစက်နေသည်။

“ဟေ့ ငထွန်းကား၊ အဖေလေ အဖေ”

ဆေးရိုးသည် အစ်ကိုထံချဉ်းကပ်ပြီး လက်ကို ဆွဲလိုက်ရာ ငထွန်းကားမှာ ကြိုးပြတ်သော အရပ်တစ်ရပ်အလား ပက်လက်လန့်ပြီး ရေထဲသို့ ကျသွားလေ၏။

“ဟာ ဟေ့ အစ်ကို”

ဆေးရိုးသည် မီးထန်းရွက်နှင့် ဓားကို ပူးကိုင်ပြီး ငထွန်းကားကို ပြေးဆွဲသည်။

နာခေါင်းထဲသို့ ရေဝင်သဖြင့် ငထွန်းကားသည် ကျယ်လောင်စွာ ‘ချေဆတ်’ ရင်း ထထိုင်သည်။ မျက်နှာကို လက်ဖြင့် သပ်သည်။

“အစ်ကို့ မင်းတို့ ဘာဖြစ်ကြတာတုံး”

“လက်ရန်းပေါ် ခေါင်းတင်ပြီး ခဏနားတုန်း အိပ်ပျော်သွားတာကွ”

“အဖေ့တစ်ကိုယ်လုံး အေးစက်နေပြီ၊ အသက် အသက်မှ”

“ဟာ သည်ကောင် မဦးမချွတ်”

ငထွန်းကားသည် ကုန်းထဲ၏။ ကိုကျွန်ကြီးကို ပြေးဖက်၏။

ကိုကျွန်ကြီးမှာ အေးစက်ပြီး တုတ်တစ်ချောင်းနယ် တောင့်နေ၏။

“အဖေ အဖေ”

ကိုကျွန်ကြီး ပြန်ထူး၏။ လေသံမျှသာ။

ခွေးနှင့် ရွှံ့များ လူးနယ်ထားသော ချော်ချော်ချွတ်ချွတ်

ကိုယ်ကြီးကို ငထွန်းကား ထမ်းသည်။ ဆေးရိုးက မီးဖိုသို့ ပြေးပြီး

မီးထည့်သည်။ တစ်ခဏသာကြာသည်။ ကိုကျွန်ကြီး ပြူးတိပြူးကြောင်း

ထင်ပြီး မေးသည်။

“ငါ့ကို မင်းတို့နှစ်ကောင် ဘာလုပ်ကြတာတုံး”

“ခူစင်ပေါ်မှာ အဖေ မှောက်လျက်ကြီး မေ့နေတာဗျ”

“မေ့တာတော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူးကွာ။ ခဏဆိုပြီး နားရာက အိပ်ပျော်သွားတာဖြစ်မှာပါ”

“အဖေ့တစ်ကိုယ်လုံး အေးစက်ပြီး တောင့်နေတာဗျ”

“ရေထဲမှာ တစ်နေ့လုံး စိမ်နေရတာကွာ၊ အေးမှာပေါ့”

ကိုကျွန်ကြီးသည် တဟားဟား ရယ်မောသဖြင့် ဆေးရိုးသည်

မီးဖိုဘေးသို့ ထမင်းထုပ်ယူလာကာ ဖြေရင်းက ပြော၏။

“အဖေ့လည်း ခေါ်လိုမရ၊ ငထွန်းကားအသံလည်း မကြားရနဲ့၊ အရေးထဲမှာ တောအုပ်ထဲက ပီးပီး ပီးပီးနဲ့။ ဟော ဟော ကြားလား အဖေ”

ဤအခါတွင် ငထွန်းကားပါ ရယ်မောသည်။

“ဒီးဒုတ်ကွ၊ ဒီးဒုတ်”

“ဟုတ်တယ်။ ဒီးဒုတ်က ဒီးဒီး ဒီးဒီးနဲ့မြည်ပြီးမှ ဒုတ် ဆိုပြီး

သုံးသတ်တော့၊ လူမမာညည်းသံလိုလို”

“ဪ ခါထက် လူလေး”

ကိုကျွန်ကြီးသည် ထမင်း သုံးလေးလုတ်ကို ဟင်းမပါဘဲ

အားငတ်ရေကျ မျိုချပြီးမှ အိမ်အကြောင်း မေး၏။

“အိမ်ရှေ့က ကောက်လှိုင်းတွေ တစ်ဝက်ကျိုးပြီလား”

“အမေလေ ကောက်လှိုင်းတွေကို အဖေတို့ အစ်ကိုတို့ လုပ်သလို

ကျွန်တို့ဘူးဗျာ၊ ရိုင်ပတ်ကာပြီး အလယ်မှာ လှည်းဘီးကြီးချပြီး ကောက်လှိုင်း

ကွဲနဲ့ ရိုက်သဗျား”

“ဒါလည်း ကောင်းတာပဲ။ နို့ ငါမေးတာ ဖြေဦးလေ”

“ကောက်လှိုင်းတွေ တစ်ဝက်ကျသွားပြီဗျ။ တစ်နေ့ပုတ်လို့

ဗျတာ တစ်နေ့သိမ်းတာ ငါးတင်းလောက်ရပြီတဲ့”

ငထွန်းကား ဆတ်ခနဲ ဖြစ်သွားသည်။

“နည်းတယ်၊ မဖြစ်နိုင်ဘူး” ဟု ပြောသည်။

“သည်ဟာမှာတော့ အဖေတို့က စိုက်ပြီးကတည်းက ပြန်စောင့်မှ

ကြည့်တာဘဲ။ ရေယူဖို့ယူတောင် မင့်အမေ ကလေးတစ်ဖက်နဲ့လုပ်ရတာ

ဆိုတော့ စာ မစောင့်နိုင်ဘူးကွ”

ငထွန်းကား၏ ခက်ထန်မျက်နှာ ပြေကျသွားငြား။ ကိုကျွန်ကြီးက

ထမင်းလုတ်ကို မခွံ့သေး။

“သည်ပြင်လယ်တွေမှာ စာနှင့်တူလူ ရှိတယ်။ ငါတို့လယ်မှာ

မစောင့်မရှိဘူး။ စာတွေ အကြိုက်ကျသွားတာပေါ့ကွာ။ ဒါကြောင့်

၅-၂၀ မှန်းထားတဲ့ လယ်က ၁၀-၁၅ ဖြစ်သွားဟန်တူပါရဲ့ကွာ”

ကိုကျန်ကြီးသည် ထမင်းလုတ်ကို လင်းတမျို မျိုချပြီးနောက် “အရသာခံမနေနဲ့၊ မျိုချ။ ဒီကနေပြီးအောင် တင်ကြစို့ကွာ” ဟု ဆိုရာက ဆေးရိုးကို တစ်ဆက်တည်းပြောသည်။

“လူလေးက သိမ်းဆည်းပြီးရင် ထမင်းထုပ်ကို ချမထားနဲ့၊ ကျင်ကောင်တွေ ပေါက ပေါသနဲ့၊ တံအမိုးမှာ ဆွဲထား။ တစ်အောင်တစ်နား နေပြီးရင် ထန်းရွက်တစ်ချပ်ကို မီးညှို့ပြီး ယူသွား။ သုံးလေးချပ်လည်း အပိုယူသွား။ အောက်ကို သေသေချာချာ ငဲ့ကြည့်”

“ကြည့်ပြီး ကျုပ်က ဘာလုပ်ရမှာတုံး”

“အထက်ဆုံး လယ်ကွက်က ထိပ်ကနံသင်းကို သွားကြည့်နေ။ လယ်ကွက်ထဲမှာ မင်းလက်နဲ့ လက်ငါးသစ်ရှိအောင် ရေများလာပြီဆိုရင် မီးတုတ်ကို အဝိုင်းကြီးဖြစ်အောင် လုပ်ပြလိုက်”

“သည်လိုလား အဖေ”

ညမှောင်မှောင်တွင် ဆေးရိုးတို့သည် မီးစများနှင့် ဆော့ကစား ကြ၏။ မှောင်မည်းမည်းတွင် နီရဲနေသော ထင်းစကို ဂှေယမ်းကစားရလျှင် ပျော်စရာကောင်း၏။ ထင်းစကို ယမ်းလျက် နီရဲသော မျဉ်းပြောင့် မျဉ်းကွေးများ ပေါ်လာသည်။ လျင်မြန်စွာ ယမ်းပါက စက်ဝိုင်းနီကြီး ပေါ်လာ၏။ သို့ကြောင့် ဆေးရိုးက လက်ကို လျင်မြန်စွာ ဝှေ့ပြရာ ငထွန်းကား၏နဖူးကို လက်ခုံဖြင့် ရိုက်မိလေ၏။

*

ဆွမ်းခံပြန်ချိန် ရောက်ပြီ။

မယ်ကြွယ်စိုးသည် ရိုင်ပတ်တွင်း ပြေးဝင်လိုက်၊ လမ်းသို့ထွက်ပြီး ရွာတံခါးဘက်သို့ မျှော်လိုက် ဂနာမငြိမ်ဖြစ်နေသည်။ သားငယ် ဆေးရိုး သည် ကျွဲလော လူလော မသဲကွဲသောကိုယ်ဖြင့် ထမင်းထုပ်ကြီးရွက်လျက်

ရောက်လာနေကျ။ ယခု မရောက်သေး။ လမ်းတွင် နမော်နမဲ့သွားသဖြင့် မြို့ကို တက်နင်းမိသလော။ ဆွမ်းခံပြန်ကလေးတွေနှင့် ရန်ဖြစ်နေသလော။

အိုးပုတ်သုံးလေးလုံးဖြင့် အလုပ်ရှုပ်နေသော ကလေးဘေးသို့ ရောက်သွားလိုက်၊ လမ်းသို့ထွက်လိုက် ဗျာများနေသည့် မယ်ကြွယ်စိုးအား ‘ဘာဖြစ်နေသတုံး’ မေးမည့်သူ မရှိ။ တစ်ရွာလုံး တလင်းသိုက်ထဲသို့ ရောက်နေကြသည်။

နေသည် မြင့်သည်ထက် မြင့်လာပြီ။ မယ်ကြွယ်စိုးသည် ‘မီးဖိုကျင်း’ ထဲသို့ ဆင်းလာသည်။ ထမင်းအိုး ပာင်းအိုးတွေကို ‘ခံတောင်း’ ထဲသို့ ထည့်သည်။ အိမ်တံခါးကို ဆူးခက် သုံးခက်နှင့် ဝါးနှင့်ကပ်ချ ဆုံးထားသော ဆူးတံခါးဖြင့် ဆို့သည်။ သမီးမယ်မျှင်ကို လက်ဆွဲပြီး ထွက်လာသော်ငြား မသွားခိုင်သေး။ အလက်မဖြတ်ရသေးသော ထန်းရွက် လေး ငါး ခြောက်ရွက်ဖြင့် ကာရံရသေးသည်။ သည်မျှဖြင့်လည်း မယ်ကြွယ်စိုး၏ပလီဗောဓက မကုန်တွင်သေး။ စပါးမူန် ထောင်းထောင်း ထလျက် ‘ကောက်ပေါက်’ နေသော တလင်းစပ်သို့ သွားရပ်ရသေး၏။ “ရွှေအိမ်ရေ၊ အိမ်ကို နားထောင်လိုက်ပါဦး”

မရွှေအိမ်သည် ရင်ရှားကြီးဖြင့် အမှော်ကြေးခြစ်နေရာက ထပြီး ရပ်သည်။

“ခါတိုင်း ဆွမ်းခံဝင်ချိန်ဆိုရင် ဆေးရိုး ထမင်းယူဖို့ လာနေကျ အေ့။ အခု ဆွမ်းခံပြန်ပြီ၊ ရောက်မလာပုံထောက်တော့ လိုက်ချေဦးမှ”

“လမ်းမှာ တစ်ခုခုဖြစ်နေရင် လယ်ပြင်ကလူလည်း မသိ။ ညည်းလည်း မသိ ဖြစ်နေမယ်”

“ညည်းပြောသလိုလည်း တွေးပူရတာပဲအေ့။ လယ်ပြင်မှာပဲ သားအဖသုံးယောက်လုံး”

“ကောင်မ ပါးစပ်ပုပ်ကြီးနဲ့”

“ဒွေးလေး လယ်ပြင်သွားမလို့လား၊ ကျုပ်လည်း လိုက်မယ်”
ကောက်လှိုင်းဆိုင်ပေါ်မှ လျှောဆင်းလာသော ကျီးဒန်က ပြေးကပ်လာ၏။

“ဟဲ့ သမီး မလိုက်နဲ့”

“လိုက်ချင်တယ် အမေရဲ့”

“အပျော်သွားတာ မဟုတ်ဘူးဟဲ့။ မယ်မျှင်နေခဲ့၊ သည်မှာ အစ်မနဲ့ အရိပ်ထဲမှာ ကစားရအောင်”

မယ်မျှင်သည် မရွှေအိမ်ခေါ်ခါမှ အမေ့မြေကို ဖက်ထား၏။

“ရွှေချိုဒီးဂျွတ် စားဖို့”

လယ်ပြင်အရောက်တွင် ရွှေဖရုံသီးအပြတ်စားမည်ဟု ပြောခြင်း ဖြစ်သည်။

မယ်မျှင်သည် လယ်သစ်သို့ သုံးလေးခေါက် ရောက်ဖူးပြီ။ တောထနေအောင် ကောင်းသော ကျောက်ဖရုံသီးခင်း၊ ရွှေဖရုံခင်းထဲမှ အဖေ ခူးဆွတ်ပြီး ပြုတ်ပေးသော ရွှေဖရုံသီးပြုတ်ကို လျှာလည်နေပြီ။

မြေသစ်မို့ စိုက်သမျှအပင် ဖြစ်ထွန်းသော်ငြား၊ မြေအသစ်မို့ မယ်ကြွယ်စိုး စိတ်ထင်နေသည်။ ကျတ် စသော နာနာဘာဝများသည် ဤကဲ့သို့သောနေရာမျိုး၌ နေလေ့ရှိသည်ဟု ကြားဖူး၏။ သို့ကြောင့် တထိတ်ထိတ်ဖြင့် လာခဲ့ရသည်။ အရိတ်နောက်ကျသော လယ်ပွဲ တစ်ပွဲတလေမှအပ လယ်ပြင်ကြီးတစ်ခုလုံး ဆိတ်ငြိမ်နေသည်။ ရိုးပြတ် ငေါငေါသည် ကြည့်လေရာ၌ မင်းမှုနေပုံမှာ ချောက်ချားစရာကောင်းသည်။ လေပွေတစ်ချက် ဖွဲ့လာချိန်တွင်ကား လယ်ပြင်ကြီးသည် တဝေါဝေါဖြင့် အသက်ဝင်လာ၏။

မယ်မျှင်ကား လေပွေကိုကြည့်ပြီး ပျော်နေ၏။ ဆီကန်တော့ကြီး ကျောက်ပျားကို ထောင်ပြီး လှည့်သကဲ့သို့ လည်နေသော လေပွေသည် ကျောက်လောင်သော အသံပေးလျက် ကြိသမျှ အားလုံးကို စုပ်ယူ၏။ မယ်ကြွယ်စိုးမှာမူ သမီးကလေးကို လေပွေ ဆွဲယူသွားမည်စိုးသဖြင့် နှလုံးထဲ သစ်ပင်ကို ပြေးကပ်နေရ၏။ တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံး ခြောက်သယောင်း ပြုန်း၊ မြောင်းဖျား တောရှောက်များမှာ အစိမ်းပြယ်သေး။ ရှောက်တော၏ ကျောက်ရို စပါးခင်းကြီးကို မြင်ရသောအခါ မယ်ကြွယ်စိုး အားတက်၏။ ထိပ်ဆုံးလယ်ကွက်၌ ရေပြည့်နေသည်။ မီးကျွမ်းထန်းရွက် များကို တွေ့ရသည်။ သားအဖတစ်တွေ ရေယူပြီးသွားတန်ရာ၏ဟု မယ်ကြွယ်စိုး ခန့်မှန်း၏။ သို့ရာတွင် လူရိပ်လူယောင် မမြင်ရ။ ကောက်ပင် များကို လေတိုးသော အသံကသာ မယ်ကြွယ်စိုးသားအမိ၏ အဖော် ဖြစ်နေသည်။

သစ်ရွက်မိုး တဲကလေးကို မြင်ရချိန်ဝယ် မယ်ကြွယ်စိုး ခြေလှမ်း မှုန်လာသည်။ တဲရှေ့မီးဖိုကို လှမ်းကြည့်သည်။ ခြေလှမ်းတဲ့သွားသည်။ မျက်စိကို လက်ဖြင့် ဖိမိသည်။ မီးဖိုတွင် မီးမပြတ်သော သစ်တုံးကြီးတစ်တုံး ရှိသည်။ ထိုသစ်တုံးကြီးကို ရုံဝန်းလျက် သစ်တုံး သုံးလုံး၊ သို့တစေ သစ်တုံးများတွင် ခြေ လက်နှင့် ဦးခေါင်းပါသောကြောင့်သာ ငါ့လင်နှင့် ငါ့သားတွေပါတကားဟု သိသော်ငြား ပကတိ သစ်တုံး၊ ရွံ့မရှိသော နေရာမှာ ပြေကျနေသော ‘တဘက်’ တွင်းရှိ သျှောင်ထုံးဖြစ်သည်။ ရွံ့စို မှောက်များ ပိန်းပိတ်အောင် လုံးလျက် အိပ်မောကျနေသူများမှာ အိပ်၍ တောင်းဆဲ။

မယ်ကြွယ်စိုးသည် ခံတောင်းကို သမီးအကူအညီဖြင့် ချထား မှုန်နောက် မီးဖိုကို မီးထည့်သည်။ မီးတောက်ကြီး ဟုန်းခနဲ ထသောအခါ

ငထွန်းကားက လှိုမှိုသွား၏။ ဆေးရိုးက ထထိုင်ပြီးမှ ငထွန်းကား၏ ခါးကို ခေါင်းအုံးပြီး အိပ်သဖြင့် မအေက ဆွဲထူ၏။

“ဘယ်အချိန်ရှိပဲတဲ့”

“ဟင် အမေ”

ဆေးရိုးမှာ တအံ့တဩသြဖြစ်လျက် မိခင်အား အထူးအဆန်း လုပ်ပြီး ကြည့်နေ၏။

“ဉာတုန်းက ဘယ်အချိန်မှ အိပ်ကြတဲ့”

“တုံးကြီးခေါက်ပြီ အမေရ”

အရုဏ်တက်မှလည်း အိပ်ရ၊ ပင်လည်းပင်ပန်းရကား သည်အချိန် အထိ အိပ်ခြင်းကို မလွန်ဟု မယ်ကြွယ်စိုး သဘောပေါက်သည်။

“နင့်ကိုယ်ကို ပြန်ကြည့်စမ်း”

အမေခိုင်းသောကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဆေးရိုး ငုံ့ကြည့်၏။

“ဘာပြုလို့တဲ့ အမေရ”

“နင်က ရေထဲလည်း မဆင်းရ၊ ခူလည်း မနင်းရဘဲနဲ့ မျက်နှာပါ မကျန် တစ်ကိုယ်လုံး ရွံ့တွေပေနေတာ ဘာသဘောလဲ။ ငါမွေးထား တာက မင်းသား၊ အခုတော့ သရဲ”

“ထိပ်ဆုံးလယ်မှာ ထိုင်ပြီး ရေစောင့်တာ အမေရ။ ဖြူတံကိုက် ခြင်ကိုက် သက်သာအောင် ရွံ့သုတ်ထားတာ”

“ဖြစ်ရလေ သားရယ်။ ကဲ သွားသွား၊ ရေချိုးချင် ချိုး၊ မချိုး ချင်လဲ ခြေ လက် မျက်နှာ ဆေးချေ”

ဆေးရိုး၏အော်ကျယ်အော်ကျယ်အသံကြောင့် ဦးစွာ ထထိုင် သူမှာ သားကြီး ငထွန်းကား၊ သူလည်း မအေကိုမြင်ရသဖြင့် ဝမ်းသာ အံ့သြနေ၏။

“အမေ လိုက်လာတယ်”

“လာရတာပေါ့ သားရယ်။ မင့်ညီက ခါတိုင်းဆို ဆွမ်းခံဝင်ဆို ရောက်နေကျဟဲ့။ အခု ဆွမ်းခံပြန်တာတောင် ရောက်မလာတော့ စိတ်ပူ စာပေါ့ သားရဲ့”

အမေသည် သားကို စေ့စေ့ကြည့်ရင်း မျက်ရည်ဝဲ၏။

“အရွယ်နဲ့မလိုက်အောင် ပင်ပန်းလိုက်တာ သားရယ်”

“ဟေ့ ဟေ့ ဆင်းရဲသားဟာ ပင်ပန်းမှာပဲ”

ပြောပြောဆိုဆို ထထိုင်သူမှာ ကိုကျန်ကြီး။

“အဖေရေ ချိုးဒီး ချွတ်ပေးပါ”

မယ်မျှင်သည် ပုစွန်လုံးတစ်ကောင်ကို စိတ်ဝင်စားစား ဖမ်းနေ ရက အော်ဟစ်လျက် ပြေးလာ၏။ ပြေးလာသော်ငြား ဖအေကို မြင်သော အခါ မအေကို ပြေးဖက်၏။

“တယ်ဂျိုး”

“သရဲမဟုတ်ပါဘူး သမီးရဲ့၊ အဖေပါ”

ကိုကျန်ကြီးအတွက် မင်္ဂလာနံနက်ခင်းပါပေ။ သူသည် တဟားဟား ရယ်မောလျက် သူ့ကိုယ်မှ ရွံ့တွေကို ခွာပြီး သမီးနဖူးတွင် ကပ်၏။

“သားအဖတွေ ဆာကြမှာပဲဆိုပြီး ထမင်းအိုးတွေ ဟင်းအိုး တွေပါ သယ်လာခဲ့တယ်”

“ညည်းဟာ အလွန်တော်တဲ့ မိန်းမမြတ်ပဲ”

“ထမင်းစားရအောင် ရေချိုးချေစမ်းပါတော်။ ဒါလောက် မြောက်ပြောရုံနဲ့ အမောပြေသွားပါပြီ”

“ဘတိုရဲ့အဖေများမှာ စပါးတစ်စေ့ရအောင် အဲဒါလောက် အပင်ပန်းခံခဲ့ကြရတာ လူလေးရေ”

ဘဆေးရိုးသည် သူ့အဖေ ဦးကျန်ကြီး သာဒွန်းဝမြောင်းဖျား၌ လယ်တည်ခဲ့ပုံကို နိဂုံးချုပ်၏။

“ကျုပ်နဲ့ဆို အဘေးတော်မှာပေါ့နော် ဘ”

မောင်ကိုကြီးက ဘဆေးရိုး၏အကြမ်းပန်းကန်ထဲသို့ ရေနှေးထပ်ဖြည့်အပြီး၌၊ အမေကြီး ကျီးဒန်ထဲ တစ်ပန်းကန် လှမ်းပေးသည်။

“မြောင်းဖျား လယ်သစ်က ဆန်ကို ထမင်းချက်ပြီး ဆွမ်းလောင်းတဲ့နေ့တုန်းက မင်း မြင်စေချင်တယ်”

ဘဆေးရိုး၏အပြောဖြင့်ပင် ရင်ဆို့နေခဲ့သော မောင်ကိုကြီးသည် လွန်စွာကြားချင်သွား၏။

“ကြိုချင်တော့ အဲသည်နေ့က ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် ဆွမ်းခံကြတဲ့နေ့နဲ့ ကြိုနေတာကိုး။ ဆွမ်းပန်းကန်ကို သပိတ်ထဲစောင်းပြီး ဆွမ်းလောင်းတဲ့ အဖေလက်ဟာ တုန်နေတယ်။ ဒါဟာ တပည့်တော်တို့ သားအဖတစ်တွေရဲ့ သွေးတွေ ချွေးတွေပါ ဘုရားတဲ့”

“ဘေးက ဘနဲ့တူလားဟင် ဘ”

မြေးကြီး၏အမေးကို ရိုးကျီးဒန်က “သူ့အစ်ကိုနဲ့မှ လေသံရော၊ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်ရော၊ မျက်နှာပါ တူတာဟဲ့” ဟု ဝင်ပြောပြီးမှ နောက်ဆက်စကား ထည့်သေးသည်။

“သောက်လိုက်တဲ့ အရက်ကလည်း လွန်ပါရော”

“ဟုတ်လား ဘ”

ရိုးဆေးရိုး ခေါင်းမညိတ်ချင်ပေ။ သို့သော် လေးပင်စွာဖြင့် ခေါင်းညိတ်မိသည်။

“ဘကြီးက ဘာပြုလို့ သောက်တာတုံးဘ”

“သောက်ချင်လို့ သောက်တာပေါ့ကွာ”

ရိုးဆေးရိုးသည် ကသောကမျော ဖြေအပြီးတွင် တဟားဟား ပျယ်မောပစ်၏။ ပွဲပြန်နေသော ထန်းပင်ဖြစ်အခွဲများကို တုတ်ချောင်းဖြင့် ပြုတ်ပြီးစု၏။ စင်စစ် သူသည် အစ်ကို ငထွန်းကားအား မေ့ထားခဲ့သည်မှာ ကြာပြီ။ မုန်းသောကြောင့် နာကြည်းသောကြောင့် မဟုတ်။ ယနားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ စပါးတစ်စေ့၏ တန်ဖိုး၊ ပဲတစ်စေ့၏ တန်ဖိုးနှင့်စပ်လျဉ်းလာသည့်အခါကျမှသာ ငထွန်းကားသည် မပါလျှင် မဖြစ်၍ ပါလာရသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် ချန်ပစ်ခဲ့ချင်သည်။

ငထွန်းကား အရက်သမားဖြစ်သွားရာတွင် အဖေ၏ပယောဂသော်မျှ ပါလေသလားဟု ရိုးဆေးရိုး မရဲတရဲတွေးသည်။ မရဲတရဲတွေးရခြင်းမှာ အဖေကို မရိုမသေရာသို့ ကျရောက်မည်ကို စိုးရိမ်သဖြင့် ဖြစ်ပေသည်။ ငထွန်းကားသည် မိသားစုလုပ်ငန်းကို ‘ကျွန်ကြီးငနွား’ လုပ်သည်။ ‘ညီလေးတော့ မခိုင်းဘူး။ ဒါလောက်တော့ အမေသမီးလည်း လုပ်နိုင်တာပဲ’ စသော တွက်ကတ်စကား မည်သည့်အခါမျှ မဆို။ ပျင်းရိခြင်း၊ ဖင့်နှံခြင်း မရှိ။ လုပ်စရာရှိသမျှ ကုန်းရုန်းပြီးလုပ်သည်။

ဧရာဝတီမြစ်ကြောင်း ပြောင်းလွဲသွားသောအခါ ကိုကျန်ကြီး၏ ရှောက်တောစပ်က ‘မုရင်း’ လယ်မှာ စပါးစိုက်လယ်ဖြစ်လာ၏။ ရေမြုပ်ဒေသ မဟုတ်တော့မူ၍ သာဒွန်းဝမြောင်းသောက် ဖြစ်လာချေ၏။ ထိုအခါတွင် သာဒွန်းဝမြောင်းကျိုး၍ မြောင်းဦးတက်လျှင် ကိုကျန်ကြီး ပါရတော့သည်။ ဆညဦးတက်လျှင်လည်း ဆင့်ဆိုခံရသည်။ သည်အခါ များ၌ အဖေကိုယ်စား ငထွန်းကား လိုက်သည်။ အရက်သောက်သော အတတ်ကို ဤနေရာမှ ငထွန်းကား တတ်မြောက်လာသည်။

ကိုကျန်ကြီးမျိုးရိုးတွင်လည်းကောင်း၊ မယ်ကြွယ်စိုးမျိုးရိုးတွင်လည်းကောင်း အရက်သမား၊ ထန်းရည်သမား မပါရှိချေ။ ငထွန်းကားသာလျှင် နှစ်မိပေါက်၌ ထွန်းသော တစ်ယောက်။

အဖေသည် သားကြီးအား မဆိုရက်ပေ။ အမေကလည်း မတားရက်ပေ။ သနားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ စတင်တည်စဉ်က ဆယ်ဇက မဲ့မဲ့ လယ်သည် ငထွန်းကား၏ လုံ့လဝီရိယကြောင့် ၁၅ ဇကကျော် လယ်ကြီး ဖြစ်လာရသည်။ သို့ကြောင့် အဖေသည် အရက်သမားအား သွယ်ဝိုက်ပြီးသာ ဆုံးမခဲ့သည်။

“သူများသားသမီး သူများသားမယားကို မပြစ်မှားနဲ့၊ ကိုယ့်ကြောင့် သူတစ်ထူး မျက်ရည်ပေါက်ကြီးငယ် မကျစေနဲ့။”

ငထွန်းကားသည် အိမ်တိုင်းကို ကျောမှိုပြီး တစ်စုံတစ်ရာ စဉ်းစား တွေးတောပြီး ဘဝင်ကျဟန်ဖြင့် “အင်း အင်း” ဖြည့်၏။ ထိုအခါတွင် ငထွန်းကား များစွာမူးလာပြီ။ သို့သော် ငထွန်းကားသည် အရက်ဖိုး အကြွေး ထူလာလျှင် တလင်းထဲမှ စပါးကို ကျုံးပြီး အကြွေးဆပ်၏။ တလင်းချိန် ကုန်လျှင် ‘စည်’ ထဲမှ ကျုံးယူသည်။ ဆေးရိုးနှင့် မယ်မျှင်ကလည်း အစ်ကိုကြီးအား ချစ်၏။ ချစ်သောကြောင့် အစ်ကိုကြီး ငထွန်းကား လုပ်သော မတော်တရော်အမှုများကို မသိယောင်ဆောင်နေကြ၏။ အဖေက မေးလာသောအခါ သူတို့ အဖြေရခက်၏။ ကိုကျန်ကြီးသည် ကောက်ပြန်အောက်ရှိ စပါးထုကို မြေဖြင့်နင်းကာ နံကာ တစ်နေ့ တစ်ကြိမ် ခန့်မှန်းသည်။ ထိုတစ်နေရာရာက ပါးသွားလျှင် ချက်ချင်းသိသည်။

“စပါးလျော့တယ်ဟေ့”
ဆေးရိုး မကြားဟန်ပြုနေ၏။
“ဟေ့ အလတ်ကောင်၊ ငါမေးနေတယ်ကွ”

“အဖေ ထင်လိုဖြစ်ပါလိမ့်မယ်ဗျာ”

“ဘာထင်ရမှာလဲ နှစ်တင်းလောက် လျော့နေတယ်။ ပြောစမ်း၊ ငါ့သုခိုးတုံး”

သည်မျှ မေးရုံဖြင့် သူခိုးမပေါ်။ နှင်တံကိုဆွဲပြီး ရိုက်ဟန် ပျက်ဟန် လုပ်မှသာ ပေါ်သည်။

“အစ်ကိုကြီးမှ သိမှာပေါ့ အဖေရာ၊ ကျုပ် တကယ်မသိတာပါ”
ပြီးပြီ။ ကိုကျန်ကြီး ဆက်မမေးတော့ပါ။ ကာယကံရှင် ငထွန်းကားကိုပင် မမေးတော့ပါ။

“သူ့လုပ်စာ သူသုံးတာ ဒါလောက်လေးများ ပြောမနေပါနဲ့။”
ကျွဲလည်း အမေက ကာဆီးလေ့ရှိရာ ဆက်ပြီးစစ်ဆေးနေလျှင် လင်မယား စကားများကိုန်း ဆိုက်နိုင်သည်။

“ဘာရဲ့ အဲ့သည်အစ်ကိုကြီး အခုရှိသေးသလား”
ရိုးဆေးရိုး စကားအပြတ်တွင် မောင်ကိုကြီးက ဝင်မေး၏။

“ငါ့ထက် ငါးနှစ်ကြီးတာဆိုတော့ သေများသေပြီလား မသိပါ
ကူးကွာ၊ အင်း ရှိချင်လည်း ရှိနိုင်သေးရဲ့”
“ဘယ်မှာနေကြတာတုံး ဘာရ”

“ပထမ မန်ကျည်းပင်ပုကွ၊ နောက် လက်မဲကွ။ တစ်နှစ်လာ
ငါ့အစ်ကိုကြီး မတွေ့ရတာ ကြာပြီဆိုပြီး လိုက်သွားတာ လက်မဲက
ပြောင်းသွားကြပြီတဲ့။ ဘယ်ကိုပြောင်းသွားလဲ စုံစမ်းတော့ မရေမရာကွ။
ဒါနဲ့ စိတ်လျော့ပြီး ပြန်လာလို့ နှစ်နှစ်အကြာမှာ သားနှစ်ယောက်
မောင်ကျော်နဲ့ မောင်သော် ခေါ်ပြီး ရောက်လာသေးတယ်။ ရေနံချောင်းကို
ရောက်နေတယ်တဲ့။ အဲသည်နောက် ဇာတိမြုပ်သွားတော့တာပါပဲကွာ”

“ဦးကျော်တို့ ဦးသော်တို့ကော မလာဘူးလားဘ”

“သူတို့ မလာလို့ပေါ့ကွာ။ သူတို့လာရင် ဆွေခန်းပျိုးခန့် အခုလို ဘယ်မှာပြတ်လိမ့်မတုံး”

ထန်းပင်မြစ် ၁၅ ချောင်းနှင့် ငချိပ်ပေါင်း တစ်ဇလုံ စားအပြီးတွင် မြစ်တွေ ကျွက်စီ ကျွက်စီဖြင့် ထကြသည်။ ရိုးဆေးရိုးလည်း ဘာဘဲ စောင်ကြီးကို လုံးထွေးပြီး မန်ကျည်းပင် ခွကြားတွင် ညှပ်သည်။

“မင်းတို့ခေတ်မှာ လယ်လုပ်ရတာ လွယ်လွယ်လေးကွ။ ခိုင်ခံ့တဲ့ ဆည်ကြီးတွေ၊ မြောင်းတန်းတဲ့ မြောင်းကြီးတွေနဲ့ လုပ်ကြရတာ။ အဖေတို့ ခေတ်တုန်းက ရေကလေးတစ်ပေါက်ရမယ့်အရေး အသက်ထွက်မတတ် လုပ်ရတာ”

“အဲသည်တုန်းက ‘ခန္တီ’ မသုံးဘူးလား ဘ”

“မရှိသေးလို့ ခူမောင်းကြီးကို ပင်ပင်ပန်းပန်း နင်းကြရတာ ပေါ့ကွာ။ တို့ဘာ မဟုတ်ဘူး။ သည်ပြင်လယ်တွေလည်း မြောင်းကျိုးပြီး ရေပြတ်ရင် သည်လိုပဲ ခူနဲ့ ရေယူကြရတာပဲ။ သည်တော့ စပါးတစ်စေ့ ပဲတစ်စေ့ဟာ စားရက်စရာမရှိဘူး။ ဒါကြောင့် အဖိုးတန်မှန်းသိအောင် တစ်စေ့မျှမကျန်အောင် အစားခိုင်းပြီး အောက်ကို ကျသွားရင်လဲ ကောက်ပြီး အစားခိုင်းတာဟေ့”

ကက်က လက်မဲ
ကင်းသွား
ကင်း

ငထွန်းကားတို့ညီအစ်ကို

“ပရိတ်မေတ္တာ ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ရသော ကောင်းမှုအဖို့ကို ၃၁ ဘုံ၌ ကျင်လည်ကုန်သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား အမျှ ပေးဝေပါ၏။ အားလုံး ကြားကြားသမျှ အမျှ ယူတော်မူကြပါ ကုန်လော့။ အမျှ အမျှ အမျှ”

စူးရှကြည်လင်သော အမျှပေးဝေသံအဆုံးတွင် ကြေးစည်သံနှင့် တုံးခေါက်သံများ တစ်ချက်ခြား ပေါ်လာသည်။ သည်အသံများ၏ကြား၌ ကြေးစည်သံလည်း လွင့်ပျံ့လာပြန်သည်။ ရေဒီယိုသံနှင့် ကက်ဆက်သံ၊ တီဗွီသံတို့ကို တဒင်္ဂ လွှမ်းမိုးလိုက်သော ထိုအသံမှာ ရွာလယ် ဝတ် ကျောင်းမှ ထွက်ပျံ့လာခြင်းဖြစ်သည်။ တုံးခေါက်သံနှင့် စည်ရိုက်သံ ကြေးစည်ခတ်သံများ ဆိတ်စသွားလျှင် ရမ်းဘိုကုန်းရွာ၏ညသည် မူလအခြေအနေသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာပြန်သည်။

“ကလေးမတွေ တုတ်မီးမပါ ဘာမပါနဲ့”

“ရပါတယ် ဘရ၊ လထွက်နေပါပြီ”

ရွာလယ်ဝတ်ကျောင်းမှ ပရိတ်ရွတ်သံ ဝတ်တက်အပြီး၌ တုံးခေါက် စည်ရိုက်ကာ အမျှဝေသော်ငြား ဝတ်တက်သူကား များများ စားစား မရှိပါ။ အဘိုးကြီးနှစ်ယောက်နှင့် မိန်းကလေး လေးယောက်သာ ရှိသည်။ မိန်းကလေးလေးယောက်မှာ ရီးဆေးရိုး၏ မြစ်နှစ်ယောက်နှင့် ရီးသာခွန်း၏ မြစ်နှစ်ယောက်။ အဘိုးကြီးနှစ်ယောက်မှာ ရီးဆေးရိုးနှင့် ရီးသာခွန်း။

ဝတ်ကျောင်းပေါ်မှ မိန်းကလေးတွေ ဆင်းသွားသောအခါ မှောင်ကြီးမည်းကြီးထဲတွင် အဘိုးကြီးနှစ်ယောက်သာ ကျန်ခဲ့သည်။ သူတို့သည် 'ပုတီးပင်ဘုရား' ထီးကို ငုံ့လျက် ထွက်ပေါ်လာသော လပြည့်ကျော် ၁ ရက် လဝန်းကြီးကို ငေးကြည့်နေမိသဖြင့် မလှုပ်ရှားမိကြ။ အတန်ကြာမှ စတင်လှုပ်ရှားသူမှာ ရီးဆေးရိုး။ သို့သော် စတင်ပြီး အသံထွက်သူမှာ ရီးသာခွန်း။

“သွားတော့မလိုလားကွ”
“မသွားလို့ ဘာလုပ်ရမှာတုံးဟ”

“လရောင်နဲ့ မြင်မြင်ထင်ထင်မှ ပြန်တော့ ရေနံဆီဖိုး သက်သာ တာပေါ့။”

သူတို့လည်း လက်နှိပ်ဓာတ်မီး မဆောင်ကြချေ။ ပိန်ရှုံ့ပြီး သံကြေး လက်လေးသစ်တက်နေသော မုန့်သေတ္တာပုံးကို အလျားလိုက် တစ်မျက်နှာ ဖွင့်ထားသည့် သံပုံးတွင် ရေနံဆီမီးခွက် ထွန်းလျက် လာခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

“အေးကွ၊ မင်းပြောသလိုဆိုတော့လည်း အဟုတ်သားပဲ”
“ဒါထက် ဟေ့ကောင်၊ သတိရတုန်း မေးရဦးမယ်၊ မင့်အစ်ကို ကိုထွန်းကား ရှိသေးလား၊ သေပြီလား၊ အခု ဘယ်မှာနေကြတုံး”

“လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၄၀ က စလင်းတောင်ဘက်က လက်ခဲ ဝတ်ကျောင်းမှာဆိုလို့ ငါလိုက်သွားဖူးတယ်။ မန်ကျည်းပင်ပုကို ပြောင်းသွား ပြီးပဲ။ ဒါနဲ့ မန်ကျည်းပင်ပုကိုလိုက်သွားတော့ ရေနံချောင်းကို ပြောင်း သွားပြီတဲ့”

“သူ့မိန်းမက အဲ့သည်အရပ်ကထင်တယ်”
“မဟုတ်ဘူးကွ၊ အသိအကျွမ်းပဲရှိတာ၊ ဇာတိက ရှောက်တော့ရဲ့ ဝတ်ကျောင်းနားကကွ”

“နေပါဦး မင့်မရီးနာမည်က ဘယ်သူ၊ နှစ်ပေါင်း လေးငါးဆယ် ကတော့လည်း ရေးရေးပဲမှတ်မိတော့တယ်။ ငြိမ်းတော့ ပါဟန်တူရဲ့”
“မယ်ငြိမ်းစည်ပါကွာ”

“အေး ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်၊ ချောတယ်နော်”
“ချောတာမဟုတ်ပါဘူးကွာ၊ ကြာများတာပါ။ အမယ် ဒါပေမဲ့ မိမိအဖေရဲ့အဘိုးကတော့ ပြည်လုံးကျော်က မင်းကြီးဗိုလ်ဥက္ကဋ္ဌမရဲ့တပ်က ဖြစ်သလိုပါကွ”

“သူ့အဖေရဲ့အဘိုးဆိုတော့ မယ်ငြိမ်းစည်ရဲ့အဘေးပေါ့။ အေးလေ ကလေးဘေးအရင်းက ရဲရဲတောက်ပေမဲ့ အဘေးတစ်ဝမ်းကွဲတွေ ဘာတွေက ကောက်ပြန်ရင်လဲ မြစ်တွေမှာ လာပြီး အဲသည်ဇာတ် ပေါ်သတဲ့ကွ။ အဲဒါပဲလားကွာ ကျောင်းစုရွာက လှဆောင်ကို ကြည့်ပါလား”

ရီးဆေးရိုးမှာ စကားမထောက်နိုင်။ မျက်လုံးမငြိမ် လူမငြိမ်သော မိန်းမကို မြင်ယောင်လာသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

“သူ့အဘေးအရင်း ဗိုလ်ရင်းထောင်က ပြည်လုံးကျော်နားမှာ ဝတ်လိပ်တွေ ကြိုးပေးသတ်တာ ခံသွားရပေမဲ့ ဗိုလ်ရင်းထောင်ရဲ့အစ်ကို ဗိုလ်ရင်းသောင်ကတော့ သစ္စာဖောက်ဆိုပဲ”

“မင်းကမှ မှတ်မိသေးတယ်”

“ငါကလည်း အခု ပြောရင်းဆိုရင်းမှ သတိရလာတာပါ။ ကိုရင်းသောင်က မင်းကြီးစိုလ်ဥတ္တမရဲ့ မွေးစားသား မောင်ကြာညိုနဲ့ ပေါင်းပြီး မင်းကြီး ဘယ်မှာရှိတယ်ဆိုတာ အင်္ဂလိပ်ဆီကို သတင်းပေးတယ် ဆိုပဲကွ”

“အင်း အင်း၊ ဟုတ်ပြီ၊ မယ်ငြိမ်းစည်ရဲ့ အဘေးတစ်ဝမ်းကွဲပေါ့။ ကြည့်စမ်း ငါပြောတာ ဟုတ်နေပါကလား”

ရိုးသားခွန်းက အားတက်သရောပြောခြင်းသည် ရိုးဆေးရိုးအတွက် သိမ်ငယ်စရာဖြစ်သည်။ အကြောင်းမူ ရမ်းဘိုကုန်းရွာ တောင်ပိုင်းရှိ ဦးဘမုန့်၏ အိမ်ကို တိုက်ခိုက်လုယက်သော ဓားပြမှုကို ဖော်ထုတ်နိုင်သဖြင့် လက်ထောက် ချသူမှာ မယ်ငြိမ်းစည်ဖြစ်ကြောင်း ဘူးပေါ်သလို ပေါ်ပြီး ရမ်းဘိုကုန်းတစ်လွှား၌ ဟိုးလေးတကျော်ဖြစ်သွားသောကြောင့်ပေတည်း။ နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်ပင် ကျော်လွန်ခဲ့ပြီဖြစ်ငြား ရိုးဆေးရိုးမှာ ယခုထက်တိုင် ရှက်နေဆဲဖြစ်သည်။

“မင့်အစ်ကိုရဲ့မျက်နှာ၊ မင့်မိဘရဲ့မျက်နှာကြောင့် ရွာက သည်းခံ ခဲ့ပါတယ်ကွာ”

“ဒါပေမဲ့ အမှုလိုက် အင်စပတ်တော်နဲ့”

ရိုးဆေးရိုးမှာ ဆက်လက်ပြီး မပြောရဲသဖြင့် တန့်သွား၏။ သွေးမတော် သားမစပ်သော မိန်းမသားတစ်ယောက်ဖြစ်ငြား၊ အစ်ကိုဇနီး ကိုယ့်မရိုးဖြစ်လာသောအခါ ‘အစ်မ’ ဟု သဘောထားကာ ရိုးဆေး လေးစားမိသောကြောင့် ပါးစပ်ဖြင့်ပြောရန်ကိုပင် လျှာတွန့်နေခြင်းဖြစ်၏။ သို့တစေ ရိုးသားခွန်းကား ရိပ်မိဟန်မတူ။ သူပြောလိုရာကို လေရှည် ကြီးဖြင့် ဆက်ပြောပြန်၏။

“မင့်အစ်ကိုကတော့ တကယ်အလုပ်လုပ်တဲ့လူပဲ။ ငါတို့ရွာ ပြာနဲ့၊ အနီးအနားရွာတွေမှာကို သူ့မိတဲ့လူ မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကနေ့လို ပုန်းစက်တွေ အလှုပ်ပယ် ပေါနေတဲ့အချိန်ဆိုရင်တော့ တစ်မျိုးပေါ့လေ”

ဤအကြောင်းသို့ ရောက်လာပြန်သောအခါ ရိုးဆေးရိုးမှာ သံဘဝကို သတိရသည်။ သေပြီလော၊ ရှင်သေးသည်လော မသိရသည့် ခင်္စကိုရင်း ငထွန်းကားကို လွမ်းဆွတ်မိသည်။

ငထွန်းကားသည် အမှန်ပင် အလုပ်လုပ်ရန် မွေးဖွားလာရသူ။

*

အချိန်က ဆေးရိုးအသက်မှာ ၁၀ နှစ်။ အစ်ကိုငထွန်းကား၏အသက်မှာ ၁၅ နှစ်။ အထွေးဆုံးမယ်မျှင်က ၅ နှစ်သမီး။ သူတို့အဖေ ကိုကျန်ကြီးသည် မမယ် စာမမြောက်သော သားနှစ်ယောက်ကို အားကိုးပြီး လယ်တီ ဖျင်းသည်။ သားခွန်းဝမြောင်းဖျားရှိ ရှောက်တောက်ကို တောတိုးကာ တည်သောလယ်သည် ကောင်း၏။ လယ်က စပါးရသောကြောင့် နို့စား ဘူးမတစ်ကောင် ဝယ်နိုင်သည်။ ဝယ်ယူစဉ်က ထိုနွားမမှ ပေါက်သော ဘားများကို မျှော်လင့်အားထားပြီး ဝယ်ယူခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် မိုနွားမသည် သားမတင်။

ဟိုမှသည်မှ တံပိုးမှုတ်သံများသည် အရုဏ်တက်ကာလ၌ ပေါ်လာပြီ။ ပျိုးနုတ်သမားတို့ကိုခေါ်သော ထိုအသံနှင့်ပြိုင်လျက် မောင်း ဘလေးသံလည်း ပေါ်လာပြန်ပြီ။ ကောက်စိုက်သမတို့အား အချက် ဘေးသော အသံဖြစ်သည်။ သည်အချိန်မှာ ထွန်ရေးပူသောအချိန်။ မည်သူ သည်သူမှ လှည့်မကြည့်အားသောအချိန်။ လယ်ပွဲတိုင်းတွင် ထွန်ရေး နိသံများ ညံ့နေသည်။ အချိန်မီ ထွန်တုံးပိတ်နိုင်ရေးကလွဲ၍ အခြား မရေးကြီးသောအရာ မရှိ။

ကိုကျန်ကြီး မယ်ကြွယ်စိုးကား မြောင်းဖျားဖြစ်သောကြောင့် တစ်အိမ်လုံး ပြောင်းလာကြသည်။ ဆူးခက်နှင့် ထန်းရွက်ခြောက် ဆိုထဲ ခဲ့သော အိမ်ကလေးသို့ နှစ်ရက်တစ်ကြိမ် သုံးရက်တစ်ကြိမ် ပြန်ရသူမ ဆေးရိုးဖြစ်သည်။ မိုးကောင်းသောက် သုံးစကလယ်ကလေးကို ရေခဲ ရေထား ကြည့်ရန် သွားရသူမှာလည်း ဆေးရိုးပင်။ ဆေးရိုးမှာ အမိုက် ကောက်၊ ရေကြည့် တာဝန်သာရှိသည်။ ထွန်တုံးကို မကိုင်ရသေး သို့သော် မမျှော်လင့်သောနေ့တွင် ဆေးရိုးသည် ထွန်တုံးကိုင်ရ၏ အကောင်းကား မဟုတ်။

ပထမ ကိုကျန်ကြီး ဖျားသည်။ လုပ်ငန်းပူချိန်ကြီးမှာ ဖျား ပါမည်လောဟု ကိုကျန်ကြီး တောက်တခေါက်ခေါက်ဖြစ်နေချိန်ဝယ် ငထွန်းကားသည် နေ့မှန်းမသိ ညဉ့်မှန်းမသိ ထွန်၏။ အဖေဖျားပြီ နှစ်ရက်အကြာတွင် အလှည့်နွားက ခွာနာလျှာနာ ဖြစ်တော့သည်။ ငထွန်းကားသည် စိုက်ရက်အပျက်မခံ၊ ရအောင်ထွန်မယ် ကြိုးဝါးက နို့စားနွားမကို ထွန်တုံးတွင် တပ်သည်။ နွားဖြစ်သည့်နေ့မှစပြီး ထမ်းပိုးနှင့် မတွေ့ဖူးသော နွားမမှာ မသွားတတ်မလာတတ် မနေတတ်မထိုင်တတ် ဖြစ်ပြီး ရုန်းရသည့်နေရာက အလှည့်နွား၏နေရာမှာ။

“ညီလေး လာဟေ့၊ ထွန်တုံးနောက်ကလိုက်ပြီး မှတ်တိုင်အသစ်က အစပ်မှာစိုက်၊ အဟောင်းကိုနှုတ်ပြီး ထွန်သန်ပေါ်မှာ ကန့်လန့်တင် အဲ ဟုတ်ပြီ၊ မောင်း မောင်း၊ ရိုက်မောင်း”

နို့စားနွားမမှာ တမန်းပြင်ထဲ၌ မသွားတတ်။ ငထွန်းကားက အတင်းဆွဲခေါ်သည်။ နာတမော့မော့ လျှာတတစ်တစ်ဖြင့် ထွန်ကိုဆွဲ၍ လိုက်ရသည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ တိုင်နေသည်နှင့်စာလျှင် အတန်အသင့် ပြီးသည်။ သို့သော် သုံးယောက်စိုက်သာသာ တစ်စကမဲ့မဲ့ကလေးသာ

တမန်းပြန်ရန် ကျန်ချိန်တွင် အတိုင်နွားပါလဲတော့သည်။ သူလည်း နာနာလျှာနာပင်။

“ဘယ်ရမစားကွာ၊ ငထွန်းကားတဲ့ဟေ့၊ ညီလေးဆေးရိုး ထကွာ”
ငထွန်းကားသည် နို့စားနွားမကို အတိုင်တွင်ထားကာ သူက မလှည့်နွားနေရာတွင် ဝင်သည်။

“ညီလေး၊ ရိုက်မောင်းဟေ့”
မယ်မျှင်သည် မိသားစု၏ ဘေးကျပ်နံကျပ်အခြေအနေကို ပျော်စရာဟု ထင်နေသည်။ ငထွန်းကား ရုန်းသည်ကို သဘောကျစွာဖြင့် “ဟိုအလှည့် နွားကြီးက သျှောင်ထုံးကြီးနဲ့တော့” ဟု အော်သည်။ ဤသည်ကို မကြည့်ရက်သော အမေသည် အပြေးအလွှားရောက်လာပြီး လက်ဝါးစာကျွေးကာ ဆွဲခေါ်သွားလေ၏။

တမန်းပြန်ခြင်းမှာ အဖုအထစ်မရှိချေ။ အိပ်နေသော တမန်းကို ပြန်ပြီးမွှေခြင်းသာဖြစ်သဖြင့် ထွန်တုံးထွန်သန်နှင့် ထွန်သွား ၄ ချောင်း၏ အလေးချိန်သာရှိသည်။ ကျွေစရာရှိလျှင် ဆေးရိုးက နွားမ၏ကြိုးကို တောင့်ပေးရန် မလို။ ငထွန်းကား၏ တွန်းအားကြောင့် နွားမခမျာ ကျွေပြီးသားဖြစ်သွား၏။ သို့သော် နှစ်စပ်အရတွင် လူကခံနိုင်သော်ငြား နွားမသည် ရေထဲ၌ ထိုးဝပ်လေ၏။

“သူ အမော့ပြေတော့ ထလိမ့်မယ်၊ မင်းတို့ တက်ခဲ့”
စောင်ခြံထဲမှ အဖေလှမ်းပြောသောကြောင့် အဖိုးလှန်ချိုးခံရမည့် အဖြစ်မှ နွားမ သက်သာသွား၏။

အမေသည် တမန်းပုပ်နဲ့ တထောင်းထောင်းထနေသော မဲမဲသံသံ ပေပေကျံကျံ သားနှစ်ယောက်အား ထမင်းရည်နှစ်ဇလုံဖြင့် ဆီးကြို၏။
“ပင်ပန်းလှပါတယ် သားတို့ရယ်၊ လုပ်မနေပါနဲ့တော့”

မယ်ကြွယ်စိုး၏လေသံမှာ တီးတိုးမျှသာဖြစ်ငြား လူမမာ ကြားသွားသည်။

“ဘာပြုလို့မလုပ်ရမှာတုံး၊ ဒါဟာ ယောက်ျားအလုပ်၊ ငါ့သား တွေဟာ ယောက်ျား”

“ကျုပ်က မွေးတဲ့အမေရင့်၊ မကြည့်ရက်ဘူး”

“မကြည့်ရက်ရင် မကြည့်နဲ့အေ၊ ဟေ့ လူလေး၊ ဘယ်နှစပ် ရပြီလဲကွ”

“နှစ်စပ်အဖေ”

“ပြီးပြီ၊ ထွန်စိတ်တုံးဆွဲမယ်၊ ကြမ်းပေါင်ရိုက်မယ်၊ ခေါင်းလောင်း ထိုးဆိုး ပြီးပြီပေါ့”

“ဟုတ်ကဲ့ အဖေ”

“ဒါပေါ့ကွ၊ ယောက်ျားဆို သည်လိုမှပေါ့”

ကိုကျွန်ကြီး၏အဖျားအနာသည် သားနှစ်ယောက်၏အားမာန် ကြောင့် ပျောက်ကင်းလုနေပြီ။

ကဆုန်နေ့သည် ကုသိနာရုံဘုရားပွဲတော် ဈေးတန်းပေါ်သို့ ဖြန့်ဆင်းနေ၏။ ရေနံချောင်း ချောက်ရှိ ကုန်တိုက်ကြီးများမှပင် လာရောက် ဆိုင်ဖွင့်ရသော ဂေဇက်ဝင်ဘုရားပွဲ။

“အစ်ကိုသွားချင်သွား၊ ငါတော့ ဇရပ်ပေါ်မှာပဲ ထိုင်တော့မယ်”

ဆေးရိုးညွန့်ပြသောဇရပ်မှာ ရွှေကြာရုံဇရပ်ဖြစ်သည်။ ရေတွင်းရော ရေအိုးစင်ပါရှိသည့်အတွက် နားခိုသူများရှိနေသည်။ တစ်နံနက်လုံး လျှောက်ရသောကြောင့် ငထွန်းကားလည်း ခြေသလုံးတောင့်နေပြီ။ စင်စစ်မူ ဇရပ်သို့ ငထွန်းကား မလိုက်လိုသေး။ စောစောက မြင်လိုက် ရသော ပိုးရောချည်ပါ လုံချည်အနီကလေးနှင့် အထက်ဆင့် ဖြန့်ဝတ်

... သာ သနပ်ခါးဖွေးဖွေးရှင် အလှမယ်ကလေးကို တစ်ဖန်ပြန်၍ မြင်မြင်ချင်သေးသည်။ မည်သည့်ရွာကနည်း။ မည်သူနည်း။ သို့ပါ မည်သည့် ညီနောင်သို့ လိုက်လာခဲ့ရသည်။ ကိုယ်တိုင်လည်း ပင်ပန်း၊ ခက်ခဲနေပြီ မဟုတ်လား။

ဇရပ်၏ စနေထောင့်ရှိ လူပါးရာနေရာသို့ ငထွန်းကား ဦးတည် လိုက် ချောင်းဆေးရိုးမူ ရေအိုးစင်သို့ပြေးပြီ။ ငထွန်းကားသည် ဇရပ်ခါးပန်းကို မြင်ထောက်ပြီး နောက်ပြန်ခုန်တက်၏။ ဖုန်ခါပြီး ကျောခင်းရန် ကျောခင်းမည့်နေရာကို စောင်းကြည့်သည်။ ဖုန်မရှိ၊ ပြောင်သန့်နေသည်။ “အို” ခနဲ လှဲအချတွင် “အို” ဆိုသော ရုက်ရွံ့သံ။

ငထွန်းကား ပြူးပြူးပျာပျာထသည်။ ဇရပ်အရိပ်သို့ဝင်လာသော မှတ်ထဲမှ တစ်ယောက်ကို ခြေဖြင့်ကန်မိသဖြင့်ဖြစ်၏။

“ကန်တော့ ကန်တော့၊ ဟင် ဟုတ်ပေါင် မတော်လို့နော်၊ ဟက်လို့ပါဗျာ”

“ဗိုက်ကို အောင့်သွားတာပဲ”

ရင်ထဲတွင် အေးသွားသော အသံကလေး။ သို့သော် အသံကြောင့် ဟုတ်။ မျက်လုံးကလေး ထောင့်ကပ်လျက် ဆော့ကစားသွားသော ခါးသလို ပြုံးသလို အကြည့်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ သည်အကြည့်ကို ငထွန်းကား၏ရင်ထဲ၌ သိမ်းဆည်းထားခဲ့ရသည်မှာ နံနက်ကတည်းက။ ငထွန်းကား ဇရပ်ရိပ်မခိုဘဲ တွေ့လို့တွေ့ငြား လိုက်လံရှာဖွေရန် စိတ်ကူး မရှိသူမှာ သူကလေးဖြစ်သည်။ ငထွန်းကား ဝမ်းသာလွန်းသဖြင့် ညီကလေး နံရောက်လာပြီး သူ့ဘေး၌ လဲလျောင်းနေသည်ကို သတိမထားမိ။

သူကလေးတို့မှာ တစ်ကျိပ်ရှိသည်။ မဒီကလေး ၄ ယောက်နှင့် နန်းမရွယ် ၃ ယောက်၊ အမယ်အို ၂ ယောက်။ ငထွန်းကားထက် အသက်

အနည်းငယ်ကြီးပုံရသည့် လူရွယ်တစ်ယောက်။ ရေချမ်းစင်တွင် ရေသော
ပြီးနောက် သူတို့တစ်တွေ ဝင်ထိုင်သော နေရာမှာ ငထွန်းကားနှင့်မဝေးလှ
သို့ကြောင့် သူကလေး၏အမည် 'မယ်ငြိမ်းစည်' ဟု သိလိုက်ရသည်။ ဆေး
နိုးလာသည်အထိ ငထွန်းကားသည် ငုတ်တုတ်မှမရွေ့။ ရေတွင်းမှ ဆေး
ပြန်လာသည်။ ငထွန်းကားမှာ နှဲကောမိနေသော ငုတ်အဖြစ်မှ မပြောင်း

“အမေက စောစောပြန်ခဲ့ပါလို့ မှာလိုက်တယ်လေ အစ်ကိုရဲ့
“အေးပါကွာ ပူပါသေးတယ်”

ဆေးရိုးသည် ဟိုကြည့်သည်ကြည့် စူးစမ်းသည်။ ရှင်ငြိမ်းစည်ဝ
ဝိုင်းကို တွေ့သည်။ ရှင်ငြိမ်းစည်၏ လှပတောက်ရွှံသောမျက်လုံးကို သဝ
ထားမိသည်။ တန်တော့ သည်လူအုပ်မရွေ့သမျှ ငထွန်းကား ထမည
မဟုတ်။ သူက သူ့အာရုံနှင့်သူမို့ ထိုင်နေနိုင်သော်ငြား ဆေးရိုး မနေနိုင်
“အစ်ကို ဆာတယ်”

ငထွန်းကားသည် ညီကို ငုံ့မကြည့်။ အိတ်ထဲမှ 'ပဲ' နေ့ တစ်စ
ထုတ်ပေးသည်။

“ညောင်ပင်အောက်မှာ မုန့်ပျားသလက်သည် ရှိတယ်ကွ
အဲသည်မှာ ဝယ်စားပြီး လျှောက်သွားမနေနဲ့နော်”

ဆေးရိုး မျှော်ကြည့်သည်။ မြေအိုးကင်း သုံးချပ်ဖြင့် အလုပ်မှာ
နေသော မုန့်ပျားသလက်သည်ကို လှမ်းမြင်ရသည်။

“ရွှေတိဂုံဘုရား ကျားတက်တာ ငါးရက်တောင် ကြာ၊ ဖူးချင်
စရာ သိဂိတ္တရငယ်နဲ့ ကျိုက်ထီးရိုးဆိုတဲ့ ဆံတော်ရှင်၊ အဆန်းထွင်
ဘုရား တစ်ပါးပါခင်ဗျာ”

သစ်သားသေတ္တာတွင် ကြေးအိမ်ကွပ် အပေါက် နှစ်ပေါက်
တပ်ထားရာ ကလေးတွေ လူကြီးတွေ အုံနေသည်။ လူကြီးတွေက

ပျားချင်း လှမ်းလှမ်းပြီး စကားပြောနေကြပုံမှာ တအံ့တဩလေသံ။
ပျားကြွင်းပေါက် ကြည့်သူများ၏ဘေးတွင် ရပ်နေသူက လက်ခတ်
ပျား တချင်းတချင်းလျက် သံနေသံထားဖြင့် ရွတ်ဆိုနေသည်။ ထိုသူသည်
သေတ္တာဘေးရှိ အတံကလေးကိုလည်း ဆွဲကာဆွဲကာ ချနေသည်။

“ဘာပါလိမ့်၊ ကြည့်ချင်လိုက်တာ”

ကြည့်ချင်ခြင်းထက် ဆာလောင်ခြင်းက ပိုသောကြောင့်
ပျားပျားသလက်သည် ဆေးရိုး အရောက်ပြေးရ၏။ ဆီတွေရွှံနေသော
ပျားပျားသလက်ကို ကိုက်ကာကိုက်ကာစားရင်း ပိုက်ဆံ သုံးပြားကို
ကျစ်ကျစ်ပါအောင်ဆုပ်ထားသော ဆေးရိုးသည် 'ဓာတ်ရှင်သေတ္တာ' သို့
ပေးရက်။ “လာကြနော်၊ လာကြ၊ တောက်တဲ့စကြာ။ အမြီးတစ်ဆ
ပေါင်းနှစ်ဆ ရမယ်” အော်နေသည့် လောင်းကစားဝိုင်းရှေ့တွင် တောင့်
တောင်ကြီး အဖမ်းခံနေရလေ၏။

စက္ကူတစ်ချပ်ပေါ်တွင် စက်ဝိုင်းရေးထားသည်။ မျဉ်းကြောင်း

ကွေ့လည်း ပါသည်။ စက်ဝိုင်း၏ဗဟိုတွင် တဂျစ်ဂျစ်လည်ပတ်နေသော
တောက်တဲ့ရုပ်။ အရပ်တစ်ကြိမ် ရပ်သွားတိုင်း ကားချပ်ပေါ်မှ ပိုက်ဆံကို
တောက်ယူသူလည်း ရှိ၏။ “ဟာကွာ” ဆိုပြီး လက်ဖျားခါသူလည်း ရှိ၏။

“မုဆိုးနဂါး တောင်းပန်ငြား၊ ဘုရားရွှေစက်တော်၊ ဖူးကြ
ပူနော်၊ ညာဘက်က ရှိခိုးနေတာက သစ္စဗန္ဓမုဆိုး၊ ဘယ်ဘက်က
ပျားမကလေးတွေ ခြိရုံပြီး ဦးခိုက်နေတာကတော့ သစ္စဗန္ဓနဂါးမင်း
စိန်ဗျာ။ မုဆိုးနဂါး တောင်းပန်ငြား ဘုရားရွှေစက်တော် ဖူးကြဖို့နော်၊
ကျောင်းတော်ရာရယ်က”

လွင်သောအသံနှင့် စည်းသံသည် လွင်ဝဲလာ၏။ သည်ဇကဝယ်
ဆေးရိုး၏ခြေအစုံသည် တောက်တဲ့ဘေးမှ ခွာ၏။

'ကျိုက်ထီးရိုးတဲ့၊ ရွှေတိုတဲ့၊ ကျောင်းတော်ရာတဲ့၊ ဟုတ်တယ်၊ ငါ မဖူးဖူးဘူး'

သုတ်သုတ်လှမ်းလာပြီးမှ အစ်ကို့အား ဆေးရိုး သတိရသည်။ ဧရပ်သို့ လှမ်းကြည့်သည်။ ငထွန်းကား ကျောက်မနုတ်သေး။

"အဘ၊ ကျုပ်လည်း ကြည့်ချင်လို့"

"ကြည့်ချင်ရင် တစ်ပြားပေး"

ဓာတ်ရှင်သေတ္တာ၏ ကြေးကွင်းစွပ်သည့်အပေါက်တစ်ပေါက်ကို ဖွင့်ပေးသည်။ ကြေးကွင်းပေါက်၏ အတွင်းပိုင်း၌ မှန်ကာထားသည်။ ရွှေတီဂုံဘုရား ကျားတက်ခန်းဟု စာရေးထားသည်။ ရွှေရောင်ဝင်းလျှပ်နေသော စေတီတော်ကြီး အကြီးကြီးပါတကား။

ဆေးရိုး သဘောကျနေစဉ် သူ့ဘေးရှိအပေါက်သို့ ဆေးရိုး အောက်ငယ်သော ကလေးနှစ်ယောက် ရောက်လာသည်။ အပေါက်တစ်ပေါက်ကို နှစ်ယောက် ကြည့်ကြသည်။ အပေါက်နှစ်ပေါက်တွင် လူပြည့်သွားပြီဖြစ်ရကား ဓာတ်ရှင်သေတ္တာသမားသည် စည်းနှစ်လုံးကို ခတ်လိုက်၊ စည်းနှစ်လုံးဖြင့် သေတ္တာကို ခေါက်လိုက်လုပ်ကာ သံနေသံထားဖြင့် အော်ပါတော့သည်။

"ဓာတ်ရှင်ကားရယ်က စုံလင်စွာ၊ ဘုရားမြတ်စွာ ဆယ်ဆူဖူးတယ် ထူးတဲ့သမ္ဘာ၊ ကဲ သည်မျှနဲ့ နိဗ္ဗိတာပါပြီ ခင်ဗျာ"

ပြောပြောဆိုဆို ကြေးကွင်းကို အဖုံးကြီးလာစွပ်သဖြင့် ဆေးရိုးမှာ မချင့်မရဲဖြင့် ထရပ်လိုက်ရသည်။ ချက်ချင်း ငထွန်းကားကို သတိတရ လှမ်းကြည့်သည်။ အစ်ကို ငထွန်းကားမှာ ဆေးရိုးဘက်သို့ ပီပီပြင်ပြင် ကျောပေးနေပြန်ပြီ။ မည်သို့ဖြစ်စေ ဆေးရိုးမှာ အစ်ကို့ထံ ပြန်ရတော့မည်။ တစ်ယောက်တည်းလည်း လျှောက်မလည်ရဲ၊ အဖော်ကွဲသွားသော် ခက်ရချည့်။

လူတွေအံ့နေသည်။ ဂိုးဂိုးဂေါက်ဂေါက်အသံလည်း ကြားရသည်။ ဂုံယံတစ်စောင်းဖြင့် ဆေးရိုး ဝင်ကြည့်သည်။ ငါး ပုစွန် လိပ်နှင့် ကြက်ကျား ဆင်ရပ်များရေးထားသော ဖယောင်းပုဆိုးတစ်ချပ်။

"လက်တွေ ရပ်ကြ ရပ်ကြ"

ဖယောင်းပုဆိုး၏ဟိုဘက်ဘေး၌ တင်ပျဉ်ခွေထိုင်နေသော လူကြီးက စန္ဒြေဘူးကို လက်ညှိုးဖြင့်တောက်ကာ မ လိုက်၏။ အံ့စာပုံးလုံး ပေါ်လာသည်။ အံ့စာ၏ဘေးမှာရော အပေါ်မှာပါ ရောင်စုံအရပ်ကလေးတွေ။

"ကြက်သုံးကောင်"

ထိုလူကြီးကပင် တစ်ဆက်တည်း အော်သည်။ သူပင်လျှင် ဆင်ရပ် ကျားရပ် ငါး ပုစွန် လိပ်ရပ်များပေါ်ရှိ ပိုက်ဆံများကို ဆွဲယူပြီး ကြက်ရပ်ပေါ်သို့ ပိုက်ဆံသုံးပြား ဖစ်ချသည်။

"လာကြ လာကြ၊ ထိုးကြ၊ ရပ်ကြည့်လို့ အမြတ်မရှိဘူး၊

သိုးကြည့်မှ အကျိုးရှိမှာ"

ပိုင်းကြည့်နေသူများအား တစ်ချက်မော့ကြည့်ရာက အဖုံး ဖြန့်ဖုံးသည်။ ဂလောက် ဂလောက် မြည်အောင် သုံးလေးချက်ခေါက်ပြီး ချထားလိုက်သည်။

ဆေးရိုးသည် ဆုပ်ထားသော လက်ကို ဖြေကြည့်သည်။

။ချွေးစေးတွေ ရှိနေသော ပိုက်ဆံနှစ်ပြား။ ယင်းအနက်မှ တစ်ပြားယူပြီး ကြက်ပေါ်သို့ ချလိုက်သည်။ သူ့နည်းတူပင် ဆင်ပေါ် ငါးပေါ် ပုစွန်ပေါ်ကသည်ဖြင့် အရပ် ၆ ရပ်ပေါ်သို့ တစ်ပြားစီချသူလည်းရှိ၏။ အရပ်ပေါ်ကည့်တည့်မချဘဲ မျဉ်းကြောင်းပေါ်သို့ ချသူလည်း ရှိ၏။

"လက်ရှောင်၊ လက်ရှောင်၊ ပေါက်ကောင် ဖွင့်မယ်"

“ကြက်၊ ပုစွန်၊ လိပ်”

ဆေးရိုးမှာ တစ်ပြား အရော်ရလိုက်သဖြင့် ဝမ်းသာသွားကာ လိပ်ပေါ်သို့ တစ်ပြားပစ်ချသည်။ သည်တစ်ပြားကား အလျော်မရ။ “ပုစွန်နှစ်ကောင် ဆင်ပါခင်ဗျာ” ဆိုကာ စားသွားလေ၏။

“ကျားသေနတ်တယ်ကွ၊ သည်တစ်ခါ ကျားပေါ်ရမယ်”

ဒလန်ဟူသည်ကို ဆေးရိုး မသိပါ။ သူတစ်ပါးပြောသံကြားသဖြင့် ကျားရပ်ပေါ်သို့ တစ်ပြားချသည်။ ဆင်သုံးကောင်ပေါ်လာပြီး ဆေးရိုး၏ ပိုက်ဆံတစ်ပြား ပါသွားသည်။

ဆေးရိုး စဉ်းစား၏။ ကြက်သုံးကောင် ပေါ်အပြီးတွင် ကြက်ကို ထိုးရာ ကြက်တစ်ကောင် ပေါ်သဖြင့် အလျော်ရခဲ့၏။ ယခုလည်း ဆင်သုံးကောင်ပေါ်သဖြင့် နောက်အလှည့်တွင် ဆင်တစ်ကောင် မူချ ပါတန်ရာ၏။ သည်အတွေးဖြင့် နောက်ဆုံးလက်ကျန် တစ်ပြားကို ဆင်ပေါ်သို့ ချ၏။

“လက်ရှောင်၊ ပေါက်ကောင်ဖွင့်မယ်”

“ကြက်ကွ”

“ပုစွန်ကွ”

အခြားသူများက မိမိတို့လိုရာကိုအော်သောအခါ ဆေးရိုးလည်း “ဆင်နှစ်ကောင်” ဟု အော်၏။

“အလွန်အစားစိတ်တဲ့ ပုစွန် ငါး လိပ်ပါ ခင်ဗျာ”

ဆေးရိုး၏ ရင်ထဲတွင် ဟာသွား၏။ မြေတွေလက်တွေ မသယ် ချင်အောင်ဖြစ်လျက် ဇရပ်ကို လှမ်းကြည့်၏။ ငထွန်းကား မရှိတော့ပါ။

“ဆေးရိုးက ကုသိနာရုံဘုရားပွဲမှာ ‘ဧြာကံကောင်’ နှစ်ပြားဖိုး ရှုံးခဲ့သတဲ့”

ကိုယ်အလုပ်ကိုသာ ရိုးသားအေးဆေးစွာ လုပ်ကိုင်နေခဲ့သော နတ်ကားတို့သည် ရိုးသားများအတွက် ဧြာကံကောင် ဟူသော ဝေါဟာရကို အဆန်းဖြစ်နေ၏။ ထိုထူးဆန်းသော အရာကို ကာလသားပေါက်စ ဖြစ်ကောင်ကလေးက အဘယ်ကြောင့် ရှုံးရသနည်းဟု စဉ်းစား၍ မျှော်တွေးရာ စဉ်းစား၍မရတိုင် ဆေးရိုးကို လာပြီးမေးကြ၏။ ဆေးရိုးမှာ လှုပ်ရှားမှုဖြင့် မပြီးသေး၊ ဓာတ်ရှင်သေတ္တာထဲတွင် ရွှေတိဂုံဘုရားနှင့် နှစ်ဖက်တော်၊ ကျိုက်ထီးရိုးတို့ကိုပါ ဖူးခဲ့ရသည်ဆိုသောကြောင့် ကျီးဒန်တို့ နှစ်ဖက်တော်ကြားတွင် အကျော်ဒေးယျ ဖြစ်နေသေး၏။ ထိုကိစ္စသည် ဆေးရိုးအတွက် တစ်နှစ်စာ ဖူလုံသည်။ တစ်နှစ်အတွင်း ပြော၍မပြီး၊ နှစ်နှစ်မှ မဆုံးတော့ပေ။

သို့သော် နောက်နှစ် ကုသိနာရုံဘုရားပွဲတော်သို့ကား ငထွန်းကား ကျင့်ဆေးရိုးကို မခေါ်တော့ပေ။ ဆေးရိုးကား သူ့အား သူ့အစ်ကိုက ခေါ်ခဲ့သည်ကိုလည်း မသိ။ ဘုရားပွဲတော် ကျင်းပ ပြီးစီးသွားသည်ကိုလည်း မသိလိုက်ပါ။ “ဘုရားပေါ်မှာ ကျားကြီးဟာ နည်းတာမဟုတ်ဘူး၊ နည်းစပ်ကြီးကလည်း ပြန်တော့ပေ” ဟူ၍ ပြောမဆုံးချေ။

တစ်နေ့သော်ကား ဆေးရိုးတို့မောင်နှမ ထမင်းပွဲတွင် ကျန်နေ ကိုစဉ် အိမ်ရှေ့မှ အမေအသံပေါ်လာ၏။

“အလိုလေးတော် ကျားသားမိုးကြီး၊ ငါ့သား အရက်မသောက်ဘဲ အစောစီးစီး ပြန်လာတယ်”

ပါးစောင်တွင် ကွမ်းသွေးတွေရဲလျက်၊ ခေါင်းပေါင်းတဘက်ကို ပြန်ပေါ်တင်လျက်၊ သျှောင်ကလည်း မပြအိနေကျ အစ်ကိုငထွန်းကားသည် နတ်ရပ်သန်ရှင်းစွာဖြင့် အဖေရှေ့တွင် ဝင်ထိုင်သည်။

“အဖေ၊ ကျုပ်ကို မိန်းမတောင်းပေးပါ”

“မယ်ကြွယ်စိုးရေ ညည်းသားပါးစပ်က အရက်စော်နံပါတယ်
ညည်းက အချီးမွမ်း စောနေတာပါ”

အမေသည် ပဲကြီးစေ့အခွံများကို ရေထဲမှဆယ်ယူရင်း “အ
မရလို့ ဝမ်းသာအားရ ပြောမိတာပါတော်” ဟု ဆင်ခြေပေး၏။

“ဟုတ်ပါပြီ၊ လာစမ်းပါဦး”

သို့ကြောင့် မယ်ကြွယ်စိုးမှာ လက်ရေစက်လက်ဖြင့် သားအ
နှင့် လက်တစ်ကမ်းသို့ လာထိုင်ရ၏။

“ညည်းသားက ဆိုင်းမဆင့် ဗုံမဆင့်ဘဲ လာပြောနေတယ်အ
ဘာတဲ့တုံး”

“မိန်းမတောင်းပေးရမတဲ့”

“အလိုလေးတော်”

သူ့သား ငထွန်းကားသည် ကျွဲပေါက်ကြီးတစ်ကောင်နယ် ရှိ၏
လယ်တစ်ဧကကို သူတစ်ယောက်တည်း ဒိုင်ခံပြီးလုပ်၏။ သို့ပါလျက်
မယ်ကြွယ်စိုးသည် ရင်ကိုဖိ၏။ သားကိုတစ်လှည့်၊ လင်ကိုတစ်လှည့် မျက်
ပြူးကာ ကြည့်နေရင်းက ရင်ကို ဖိနေရုံဖြင့် မပြီးကြောင်း သတိရ၏။

“မိန်းကလေးက ဘယ်ကတုံး၊ သူ့မိဘတွေကကော ဘယ်
တဲ့တုံး သားရယ်”

“ရှင်ငြိမ်းစည်တဲ့၊ လှသဗျာ၊ သူတို့နေတာက မိန်တစ်ဆုပ်ရွာတဲ့
ရှင်ငြိမ်းစည်ရဲ့မိဘက မင်ကြောင်ဆရာ ဦးရဲတင်း၊ ဒေါ်မင်းဘော်တဲ့
မွေးချင်း သုံးယောက်ရှိတယ်”

“မင်ကြောင်ဆရာ ဦးရဲတင်း၊ မယ်မင်းဘော်၊ စိန်တစ်ဆုပ်ရွာ
ကိုကျန်ကြီးက မျက်မှောင်ကြုတ်ကာစဉ်းစားရင်း ရေရွတ်၏။
သားအမိသားအဖ သုံးယောက်ကြားတွင် တစ်အောင်မျှ တိတ်ဆိတ်၏။

“အဲသည်ရွာကို လူကလေး ရောက်ဖူးသလား”

“ဟုတ်ကဲ့အဖေ”

“ဘာလုပ်ကြသတုံး”

“ပျံ့ကျပ်အဖေ။ လယ်ကူလီလုပ်တယ်။ ထင်းခွေရောင်းတယ်၊
မင်းရွက်ခူးရောင်းတယ်၊ ပျံ့ကျပေါ့။ ရှင်ငြိမ်းစည်ရဲ့အဖေကတော့
ပျက်တာက ရွာတကာလည်ပြီး မင်ကြောင်ဆရာလုပ်သဗျ”

“မင်ကြောင်ဆရာဆိုတော့ မင်းပြစ်မင်းဒဏ်က လွတ်မှ လွတ်ပါ
သလား လူလေးရယ်”

သာယာဝတီဂဠုန်ဆရာစံ၏ အရေးတော်ပုံကြီးဝယ် ဂဠုန်
ကပ်သားများကို (က) အဆင့် (ခ) အဆင့်သတ်မှတ်ခဲ့ရာ အမှတ်အသားကို
မင်ကြောင်ထိုးနည်းဖြင့် ကိုယ်ပေါ်တွင် ရေးမှတ်ခဲ့၏။ ထိုမှတစ်ပါး
ကျဆုံးနှင့် သို့ပန်းဂဠုန်အများစု၏ ရင်ဘတ်နှင့် ကျော စသော ကိုယ်ခန္ဓာ
အပိုင်းတွင် ကျော ဝါထာမန္တန်တွေ စမရပ်တွေ တွေ့ရသည်။
သည်အရာများကိုလည်း ဆေးမင်ကြောင်ထိုးနည်းဖြင့် ထိုးရခြင်းဖြစ်သည်။
ကိုလိုနီနယ်ချဲ့အစိုးရသည် ဤသည်ကို အကြောင်းပြု၊ ရမယ်ရှာလျက်
ဆေးမင်ကြောင်ဆရာများကိုပါ သိမ်းကျုံးဖမ်းဆီးသည်။ တိုင်းရင်း
ဆေးဆရာများပါ သိမ်းကျုံးအဖမ်းခံရသည်။ တိုင်းရင်းဆေးဆရာများတွင်
ခေါင်းကိုက် အကြောတက်များ ကုသရာတွင် ဆေးကို တို့ပြီး စုတ်နှင့်
ပေါက်ပြီး ကုသရာ၌ အသုံးပြုသော ခြောက်စုစုတ်များပါသောကြောင့်
ဖြစ်သည်။ ထို နားစွန့်နားများသတင်းများကို အကြောင်းပြုကာ
မယ်ကြွယ်စိုးက ‘မင်ကြောင်ဆရာ ဆိုတော့’ ဟု ပြောခြင်းဖြစ်သည်။

“မင်ကြောင်ဆရာဟာ သူ့ခိုးမှ ဓားပြမှ မဟုတ်တာဘဲ၊ ဘာပြုလို့
မင်းပြစ်မင်းဒဏ်က မလွတ်ရမှာတုံး”

ကိုကျန်ကြီးကား မင်ကြောင်ဆရာများကို ဝါးလုံးရှည်ဖြင့် သိမ်းရမ်းခြင်းကို မကြိုက်။ မဆီမဆိုင် ဆေးဆရာများအား ဖြိမ်းခြောက်သည်ကိုလည်း မကျေနပ်ချေ။ ထို့ကြောင့် သူ့အသံက မာထန်သည်။

“ကျုပ်တို့က သူကြီးအိမ်တောင်း မရောက်ဖူးတော့ ရုံးပြင်ကနား တွေသွားနေရမှာ စိုးလို့ပါတော်”

လေသံပျောက်လေးဖြင့် တောင်းပန်တိုးလျှိုးရာက မယ်ကြွယ်စိုးသည် သားကြီး ငထွန်းကားအား လှည့်မေး၏။

“နင့်လို ငမားငရူးကို ဘယ်မိန်းမက ကြိုက်မှာတုံး၊ သည်လို ငမားငရူးကို ကြိုက်တဲ့မိန်းမဟာလဲ မိန်းမကောင်းမဖြစ်နိုင်ဘူး”

“ဟာဗျာ၊ အဲဒါတော့ မဟုတ်ပါဘူးအမေရာ၊ ရှင်ငြိမ်းစည်ဟာ မိန်းမကောင်းပါ အမေရ”

မယ်ကြွယ်စိုး၏ အထက်ပါစကားသည် များစွာတာသွား၏။ အကြောင်းမူ နောက်တစ်နေ့မှစတင်ပြီး ငထွန်းကား အရက်ပြတ်သွားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သူ အရက်ဆက်သောက်နေလျှင် သူမြတ်နိုးသော ရှင်ငြိမ်းစည်သည် မိန်းမကောင်း မဟုတ်သူ ဟူ၍ အမေ စွဲမှတ်တော့မည်။ ရှင်ငြိမ်းစည်သည် မိကောင်းဖခင်သမီးဖြစ်ကြောင်း ငထွန်းကား ပြသရန်အတွက် အရက်ဖြတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

“ကလေးတွေလည်း အရွယ်ရောက်လာပြီ၊ သူတို့တစ်တွေ ရပ်ထဲရွာထဲမှာ မျက်နှာမငယ်ရအောင် အိမ်တစ်လုံးတော့ ဆောက်မှပဲ စိတ်ကူးနေပါတယ်၊ သားကြီးက မိန်းမတောင်းပေးပါ ပြောတော့မှပဲ သည်ကောင်တွေ ရှင်မပြုရသေးပါကလား သတိရတယ်”

ငထွန်းကား ပူဆာမှုကြောင့် ထိမ်းမြားမင်လာပွဲ ဖြစ်ပေါ်မလာသော်ငြား၊ သားရှင်ပြုမင်လာပွဲကား ရမ်းဘိုကုန်းရွာတွင် ဖြိမ်ဖြိမ်သံအောင်

ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။ ဦးကျန်ကြီး ဒေါ်ကြွယ်စိုးတို့၏ သားရှင်ပြုအလှူတော် ပင်လာကား ရမ်းဘိုကုန်းတွင်သာမဟုတ်၊ သည်နားတစ်ဝိုက် ရွာနီးမျှုပ်စပ်တွင်ပင် မျက်နှာမငယ်သော အလှူပြုဖြစ်သည်။

အလှူပြုဖိတ်ပုံကိုကြည့်။ လက်ဖက်ထုပ်မကမ်း၊ ဗျို့မဟစ်၊ ပုံနှိပ်စာရိုက်ထားသော စာရွက်ကမ်းသည်။ အလှူမင်လာမဏ္ဍပ် ဆင်ယင်ရန်အတွက် သရက်ချင်ဆရာမုံးနှင့် တပည့် ပရိုဂျက်တန်း ကိုစိန်မောင်တို့ကို ငှားရမ်းသည်။ စပ်ပန်းချီဆရာ၏ အနုပညာ မှော်ကြိမ်လုံးဖြင့် ရိုက်ထားသော အလှူမဏ္ဍပ်ကြီးသည် ထန်းရွက်မိုးတံစင်စစ်က ရွှေနန်းတော်ကြီးဖြစ်နေသည်။ စိန်ရောင်ရွှေရောင်တဝင်းဝင်း မှန်ရောင်ဖန်ရောင်တလျှပ်လျှပ်ဖြင့်မို့ မယ်ကြွယ်စိုးမှာ သူ့အလှူအတွက် မုဉ္ဇူစေတနာ ဖြာဝေမဆုံးလေ။

အလှူကြီးပေးသည်ဆိုသည်မှာ ဤအရာပင်ဖြစ်သည်။ မဏ္ဍပ်ထိုးပြီးပြီဆိုကတည်းက စပါးစည်သည် ဟင်းလင်းပွင့်၏။ အလှူတွင် ကုန်ကျမည်ဆန်ကို ယခုကတည်းက အသင့်ဖြစ်အောင် စီမံသောအားဖြင့် စပါးထောင်းကြ ဆန်ဖွပ်ကြရပြီ။ မယ်ကြွယ်စိုးရော ဦးကျန်ကြီးပါ စပါးစည်ကို လှည့်မကြည့်နိုင်။ ရပ်ဝေးမိတ်ဆွေများ မကျန်ရအောင် စာရင်းပြုစုရ မိကဆိုင်သော ဆွေမျိုးများ၊ ဘကဆိုင်သော ဆွေမျိုးများ အဖျားအနားကအစ မကျန်ရစ်စေ စာရင်းပြုစုရသည်ကိုက တစ်ရက်ဖြင့် မပြီး။ နှစ်ရက်ဖြင့် မမုံ။

မဏ္ဍပ်အစပ်ရှိ မီးဖိုမှာ ရေခွေးအိုး အမြဲတည်ထားရ၏။ ရေခွေးအိုးဘေးရှိ မီးဖိုတွင် ထမင်းအိုးတည်သည်။ တစ်ပြည်ဝင်အိုးသည် တစ်ကြိမ်ဖြင့် မပြီး။ အနည်းဆုံး နှစ်ကြိမ်နှင့် ခွက်ဝင်အိုး တစ်လုံးကား တည်ရသည်။ တစ်ရွာလုံးတွင် မီးခိုးထွက်သောအိမ် မရှိ။ ထင်းခုတ်ရန် ထွက်သူများ၊ ရပ်ဝေး ဖိတ်စာအပို့ သွားသူများ၊ ရှင်လောင်းလှည့်ရန်

“တင် တင်ပါဘုရား”

ဦးကျန်ကြီး ထစ်ထစ်ငေါ့ငေါ့ ဖြစ်နေသောကြောင့် မယ်ကြွယ်စိုးက ဝင်ရောက်လျှောက်ထား၏။

“ကောင်းတော့ ကောင်းပါတယ်ဘုရား၊ ဒါပေမဲ့”

“ဒါပေမဲ့တွေ ဘာတွေလုပ်နေနေနဲ့၊ ရတောင်ရဲခဲအခွင့်အရေးဟာ တစ်သက်မှာ နှစ်ခါပါမလာဘူး။ လိုအပ်တာတွေ ပါတာဝန်ထား၊ နင်တို့ သိအောင် လာပြောတာ”

မြင့်မြတ်သော ရဟန်းဘောင်သို့ မိမိတို့သားကြီး တက်ရောက်ခွင့် ရသွားသည့်အတွက် ဦးကျန်ကြီး ဒေါ်ကြွယ်စိုးတို့ အလွန်ဝမ်းမြောက် လှသည်။

“အဲသည်တော့ သန်ဘက်ခါမနက်မှာ ရှင်လောင်းနှစ်ပါးကို

အလှူပေးရမကုတ်ကူး၊ တစ်ပါးက သိမ်ဝင်ရမယ်၊ ဟုတ်ပြီလား”

သနားတော်မူသည်။ မလှုပ်ထဲတွင် အုန်းအုန်းကျွတ်ကျွတ်ဖြစ်လျက် ကျန်ခဲ့သည်။ ငထွန်းကားမှာ သာမဏေလောင်းလျှာ ရှင်လောင်းအဖြစ်မှ ရဟန်းလောင်း အဖြစ်သို့ တစ်ခဏချင်း မြင့်တက်သွားသည့်အတွက် ထိုင်ရ မှုန်သို့ ထရမည်သို့ဖြစ်နေစဉ် ဆေးရိုးသည် ခွေးတရွှံ့ဖြစ်နေလျက်က နှုတ်ကျွတ်ကျွတ် ကောက်ဝက်၏။ ကျိုးဒန်၊ ငွေတော့နှင့် အဖော်များကို ဂိပ်ခနဲ လှမ်းမြင်လိုက်ရသဖြင့် ဖြစ်ချေသည်။

နေ့စဉ်နေ့တိုင်း မြင်တွေ့နေရသော ကျိုးဒန်သည် စပါးမှော်တွေ ပေကျဲနေ၏။ အဆီတဝင်းဝင်း ခွေးတရွှံ့ဖြင့်၊ ဆံပင် အပြေပြေ မလျှော့လျှော့ ဖရိုဖရဲရှိနေသဖြင့် ထိပ်ပုတ်လိုက်၊ ဆံပင်ဆွဲလိုက် အမှတ်မဲ့ နေခဲ့၏။ ယနေ့ကျိုးဒန်ကား ယမန်နေ့များက ကျိုးဒန်မဟုတ်။ မျက်နှာချေ

လိမ်းထားသည်။ ဆံရစ်ရိုင်းကို ပန်းခက်ကလေး ခွေပန်းလျှက် ကျကျနန ထုံးနှောင်ထား၏။ စပ်ထာဘီကလေးကို အထက်ဆင့်ဖော်လျက် ဝတ်ထား ပုံမှာ ယဉ်ကျေးလှသည်။

“ဆီးသီးစားမလား”

ဦးကျန်ကြီးနှင့် မယ်ကြွယ်စိုးတို့ တွတ်ထိုးထိုးဖြင့် အိမ်ပေါ်သို့ တက်သွားကြသဖြင့် ကျိုးဒန်က အနားကပ်လာပြီး မေး၏။ ဆေးရိုး စားလို သော်ငြား ကျိုးဒန်ကို ကြည့်လိုက်သောအခါ လက်ထဲတွင် ဆုပ်မထား။ အထက်ဆင့်ထဲတွင် ထည့်ပြီး ခါးကြားတွင် လိမ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ သို့အတွက် ဆေးရိုး ခေါင်းခါ၏။

ကျိုးဒန် နှုတ်ခမ်းစုလျက်၊ ခြေဆောင်ကာ ထွက်ခွာသွားသည်။

“ကြီးကျယ်လိုက်တာ”

“ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြန့်မာဘုရင်မင်းမြတ်များ ရွှေလက်ထက် တော်မှာဆိုရင် သာသနာပိုင်ဆရာတော်က ဒါယကာ ရေမြေရှင်၊ ဤအရပ် ဤဒေသတွင် မိုးခေါင်သောကြောင့် ကောက်ပဲသီးနှံများ ဆွဲရှား ဆုတ်ယုတ်သည့်အတွက်၊ သို့မဟုတ် ပိုးမွှား ဖျက်ဆီးသောကြောင့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများ ဆုတ်ယုတ်သည့်အတွက် အခွန်တော်ကောက်ခံ ပါက ဆင်းရဲသား ကျွန်တော်မျိုးများအား ညှဉ်းပန်းသက်သို့ ဖြစ်ရာသည်’ လို့ မေတ္တာရပ်ခံစာ သွင်းလိုက်ရင် အဲသည့်နယ်မြေမှာ အခွန်တော် လွတ်ငြိမ်းတာပဲ၊ အခုတော့ ဟုတ်ပေါင်ဗျာ”

ဦးကျန်ကြီးမှာ သားအတွက် မိန်းမတောင်းရန် လာရောက်နေပါ တကား ဟူသည့် အသိပျောက်ကာ ဝံသာနတရားပွဲသို့ ရောက်နေသည့်ဟု ထင်နေမိ၏။ မကြာမီ ဦးကျန်ကြီးနှင့် ခမည်းခမက်တော်စပ်ရတော့မည့်

ဦးရဲတင်းမှာလည်း သမီး ရှင်ငြိမ်းစည်၏ကိစ္စကို မေ့ပျောက်နေတော့သည်။
 “အခုတော့ ဟုတ်ပေါင်ဗျား၊ သည်ကွင်း သည်ကွင်းတွေဟာ မိုးကျတဲ့အတွက် မျိုးဆုံးပါတယ်ဆိုတာကို သူကြီး မြို့ပိုင်တွေက ဘယ်လောက်ပဲ ထောက်ခံပေးစေ၊ အချိန်တန်ရင် မောင်းတူခူခွနဲ့ အခွန်ကောက်ဖို့ ရောက်လာတာပဲ။ သူ့ကြီးထဲမှာ ချစ်တီးက တစ်မှောင်။ ပိုးဖျက်တာ မိုးခေါင်တာ မသီးဘူး၊ စာချုပ်ထဲဝေးအင်္ဂါး၊ စပါးပေးရမယ်၊ မပေးနိုင်ရင် နွားနဲ့ လှည်းကို သိမ်းတယ်။ မပြေသေးဘူးလား အိမ်ဖျက် ယူတယ်။ မပေးဘူးလား၊ မပေးရင် ချစ်တီးနောက်မှာ ပုလိပ် ပါလာတယ်၊ သေနတ်ကြီးနဲ့။”

“ကိုရဲတင်း၊ ရင် မမှတ်မိသေးဘူးလား၊ မလျှော့သေးဘူးလား။”
 မယ်မင်းဘော်သည် ခြေဖဝါးကို ကုတ်၍မရ၊ ဆွဲဆိတ်၍ မရသည့်အဆုံးတွင် အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ထပြောတော့သည်။

“ဘာမှတ်ရမှာတုံး၊ ဘာလျှော့ရမှာတုံး။ သူပစ္စက ဂဠုန်ရာဇာ ဆရာစံ ပေါ်ပေါက်လာတာဟာ အဲသည်လို နိုင်ထက်စီးနင်း မတရား လုပ်မှုတွေကြောင့် ပေါ်လာတာပဲ။ ငါပြောတဲ့အထဲမှာ မမှန်တာ တစ်ခုမှ မပါဘူး။”

“စည်သည်တွေကိုလည်း အားနာပါဦးရှင်။ အခုလာကြတဲ့ စည်သည်တွေဟာ သားရေးသမီးရေးအတွက် လာကြတာရှင်”
 မယ်မင်းဘော်က အတင်းဖြတ်ပြောသဖြင့် ဦးကျွန်းကြီးက ဖြေသိမ့်ပေးသည်။

“ရွာကို မင်ကြောင်ထိုးလာကတည်းက ကိုရဲတင်းနဲ့ သိပြီးသားပါ။ အားနာရမယ့် သူစိမ်းတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ သူပြောတာကလည်း ဗဟုသုတ ရပါတယ်။”

“ခမည်းခမက် မတော်ရသေးခင်ကတည်းက ဟော်တို့က တစ်စိတ်တည်း တစ်ဝမ်းတည်း ဖြစ်နေကြမှကိုး”

မယ်မင်းဘော်၏ညည်းတွားသံသည် စည်သည်များအတွက် ဟာယရွှင်ဆေးဖြစ်သည်။

“တွေ့မိတိုင်း အသည်းနာပြီး၊ ပြောမိတိုင်း ဒေါသထွက်လွန်းလို့ပါဗျာ။ အင်း ကျုပ်ကလည်း ကျုပ်ပါဗျ။ အဲသည်လိုပြောလွန်းလို့ နယ်နှင်လိုက်တာ။ သည်ရွာမှာလည်း ကျုပ် မပြောပါဘူး။ ပြောမိရင် ပါးစပ်ကို ချုပ်လို့ မရတဲ့အတွက်”

ဦးရဲတင်းသည် သူ့အကြောင်းကို သူ ဖော်ပြောပြီးနောက် ဒေါသကို ချုပ်တည်းသည်။ စည်သည်များ၏ လာရင်းအမူဖြစ်သော မင်္ဂလာကိစ္စကို ပြောသည်။

“ရှိပါစေတော့လေ၊ စည်သည်တွေကို မလေးစားရာများ ကျသွား ပြီလားတောင် မသိဘူး။ ကိုင်း ကိုင်း လာရင်းကိစ္စ ပြောကြဖို့။”

မင်္ဂလာကိစ္စအတွက် ထူးထူးထွေထွေ အကျိတ်အခဲမရှိ။ ဦးရဲတင်းမှာ ငထွန်းကား ရဟန်းဝတ်နေခိုက် လေးထပ်ကျောင်းသို့ ရောက်လာစဉ်က ဦးကျွန်းကြီးနှင့် ဆုံဖူးသည်။

“ကျုပ်တို့ကတော့ တစ်နယ်တစ်ကျေးက ပြောင်းလာတဲ့ လက်ဖဝါး ခြေဖဝါးသမားတွေပါ။ သမီးအတွက် လက်ဖွဲ့စရာ မရှိဘူးဗျာ။”

“ကိစ္စမရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ရှိလှလို့ မဟုတ်ပါဘူး။ မပြောပလောက်တဲ့ လယ်ကလေး သုံးစကပ် လက်ဖွဲ့မှာပါ။”

“အခုလို မိသားဖသားပီပီ နှစ်ဖက် လူကြီးစုံရာနဲ့ တောင်းရမ်း တာကို ကျေးဇူးတင်ကျယ်ဗျာ။ ဝမ်းလည်းသာတယ်ဗျာ။ ဘာပြုလို့တဲ့ ဆိုတော့ ကာလမိန့်ကလေးတွေဟာ ခိုးရာလိုက်ပြေးနေကြတယ်။ မိဘ

မျက်နှာ မထောက်၊ ဆွေမျိုးရုဏ်သိက္ခာကို မငဲ့နဲ့။ ခိုးရာလိုက်မပြေးရင် ယောက်ျားမရတော့ဘူးများ ထင်နေကြသလားမသိဘူး”

ဤအရာတွင် ဦးကျွန်းကြီး ညစ်မမိသောကြောင့် “ခေတ်သဘော ထင်ပါရဲ့ဗျာ” ဟုသာ ဆိုနိုင်၏။

“ကောသလမင်း အိပ်မက် ၁၆ ချက်ထဲမှာ ဘူးသီးခြောက်ကြီးက ရေထဲနှစ်ပြီး ကျောက်ဖျက်ကြီးက ရေပေါ်မှာ ပေါလောပေါ်နေတယ် မဟုတ်လားဗျ။ မျိုးခြား ဘာသာခြား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေ တိုင်းပြည်ကိုလာပြီး အုပ်စိုးနေမှတော့ သူတို့ရဲ့အကျင့်စရိုက်တွေ အမူအယူတွေ လှမ်းမိုးလာတာပေါ့ဗျာ။ မီးလို့နဲ့ တတိတတိနဲ့ ငါးပိ ကျီးချိုဆိုတာလိုမျိုး မြန်မာတိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ဟိန်ညံ့တ္တပ္ပတရားစောင့်ထိန်းမှုနဲ့ အမျိုးရုဏ်စာတိရုဏ်တွေ လျော့ပါးကုန်တာဗျ”

“ကိုင်း ကိုင်း၊ ရှင်မှာလည်း ကုလားဖြူ မကောင်းကြောင်း ပြောနေရရင် ထမင်းမေ့ ဟင်းမေ့ပါ။ စဉ်သည်တွေကို ထမင်းကျွေးကြစို့”

မယ်မင်းဘော် ဝင်ပြောတော့မှ ဦးကျွန်းကြီးတို့လည်း နေကို မော့ကြည့်ရန် သတိရသည်။

“လုပ်မနေပါနဲ့ဗျာ၊ သည်နားနဲ့ သည်နား ဘယ်လောက်ဝေးတာ မှတ်လို့”

ဦးကျွန်းကြီး ပြောနေဆဲမှာပင် မယ်မင်းဘော်၏ သားသမီးများက ထမင်းစား စားပွဲခုံများ လှိုမ့်လာပြီး အငွေ့တထောင်းထောင်းနှင့် ထမင်းကောင်းများ ယူလာကြပြီး ဦးရဲတင်းသည် ထမင်း ဤသို့ထည့်၊ ဟင်းကို ဤသို့ထည့်ဟု စီမံဆဲခဏသာ စကားပြတ်သွားပြီး၊ စဉ်သည်များ ထမင်း စတင်စားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်တည်း “ကုလားဖြူအစိုးရ မကောင်းကြောင်း ပြောတယ်ပြောတယ်နဲ့ ကျွန်တော့်ကို စွပ်စွဲမယ့်သာ

စွပ်စွဲတာဗျာ၊ သူ့အဘိုးက ကုလားဖြူသတ်လို့ သေတာဗျာ” ဟု အစချီလာ၏။

“ဘယ်လို သတ်တာတုံး” ဟု စဉ်သည်တစ်ယောက်က ထောက်သောအခါ မယ်မင်းဘော်က “မင်းကြီးဗိုလ်ဥတ္တမရဲ့တပ်က ဗိုလ် ဖြစ်လို့ပေါ့ရှင်” ဟု ဖြေသည်။

မင်းကြီးဗိုလ်ဥတ္တမကို ဦးကျွန်းကြီး ကြားဖူးသည်။ မင်းကြီးဗိုလ်ဥတ္တမမှာ ဗျိုင်းကြီး၊ ဗျိုင်းကလေး၊ မြတောင်ဗိုလ်၊ ကိုရင်ကြီးဗိုလ်တို့နှင့် တစ်ခေတ်တည်း ထခဲ့သူမဟုတ်သလော။

“မင်းကြီးဗိုလ်ဥတ္တမဟာ ကုလားဖြူတွေရဲ့လက်ထဲရောက်နေတဲ့ စလင်းမြို့ကိုတောင် သိမ်းခဲ့သေးတာပဲဗျာ”

“ကျုပ်စခန်း မယ်မင်းဘော်ရဲ့အဘိုး ဗိုလ်ရင်းထောင်ဆိုတာ စလင်းတိုက်ပွဲမှာ ပါခဲ့တာပေါ့။ ခုနဟုန်းကပြောတဲ့ ကုလားဖြူသတ်လို့ သေရတယ် ဆိုတာကတော့ စလင်းကျပြီး မကြာခင်မှာပဲ မင်းကြီးဗိုလ်ဥတ္တမရဲ့စာတိ ပြည်လုံးကျော်ရွာဘက်မှာ အင်္ဂလိပ် စစ်ဗာရီတွေနဲ့ တိုက်ပွဲဖြစ်တော့ ဗိုလ်ရင်းထောင် အဖမ်းခံရပြီး စက်တိုင်တင်ပြီး ကြိုးပေးခံခဲ့ရတာကလား”

“ခေတ်ပါတော့ရှင်၊ မပြောပါနဲ့တော့၊ ဘုရားတွေဖြူ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေ ဖျက်၊ ရွာတွေ မီးတိုက်တာ အဘားတို့အပြောနဲ့ကို ကုလားဖြူ အင်္ဂလိပ်ကို ရွံလွန်းလို့၊ သူတို့ရှင်ဘုရင်မရဲ့ပုံပါတဲ့ ဒဂါးတောင် မလွဲသာလို့ သုံးနေရတာ”

‘မယ်မင်းဘော်ကလည်း အလာကြီးပါကလား’ ဟု ဦးကျွန်းကြီး ကျိတ်ပြီး သဘောကျနေကြား၊ မယ်ကြွယ်စိုး သဘောမကျပေ။ မယ်ကြွယ်စိုး သဘောမတွေ့သူမှာ ဦးရဲတင်း၊ မယ်မင်းဘော် မဟုတ်ပေ။ ရှင်ငြိမ်းညင်

ဖြစ်သည်။ သူ့သား ငထွန်းကားအပါအဝင် ယောက်ျားတွေ၏ ရင်ကို လှုပ်ခတ်သော မျက်လုံးရှိသည်။ မယ်ကြွယ်စိုး သဘောမတွေ့သည် မှလည်း သည်မျက်လုံးဖြစ်သည်။ မယ်ကြွယ်စိုး အလိုရှိသည်မှာ မျက်လွှာ ချထားသော ဝိုင်းကောင်းကျောက်မီး မိန်းမမျိုးသာဖြစ်သည်။ သည်မိန်းမကို မယူချင်ပါနဲ့ သားရယ်” ဟု ပြောလိုပြီ အမှုက လွန်ခဲ့ပြီ။

“ထွန်းမပူဟုန်းမှာ နှားနှစ်ကောင် လျှာနာနာဖြစ်နေလို့ ထွန်းထံကို ငထွန်းကား ဝင်ရုံးသတဲ့”

ဝဲယာညှပ်နေသောလယ်ပွဲများ မရှိသော်ငြား သာဒွန်းဝမြောင်း ဖျားရှိ ရှောက်ပင်လယ်ပွဲထဲက အဖြစ်အပျက်ကို ရှာဖွေချုပ်စပ်က ကြား၏။ ကြားသော သမီးရှင်တိုင်းက ငထွန်းကားကို သဘောကျ၏။ သူတို့အိမ် ရှေ့မှဖြတ်ပြီး ငထွန်းကား ယိုင်ယိုင်ထိုးထိုးနှင့် အမှူးလွန်သွားသည်ကို မမြင်ယောင် ဆောင်နေကြ၏။ ရမ်းဘိုကုန်းရွာတစ်ဝိုက်၌ ဤသို့လျှင် အိမ်သူမရှားသော ငထွန်းကားသည် ရှာရှာဖွေဖွေ မျက်လုံးမကောင်းသော မိန်းမနှင့်မှ ဖူးစာဆုံရလေပြင်း။

သို့သော် မယ်ကြွယ်စိုးသည် မိမိကိုယ်ကို မိမိ ပြန်လည် အပြစ်တင်ပါ၏။ သား၏အိမ်ထောင်ရေးကို ကြိုကြိုတင်တင် မစိမိ မိသော မိမိတို့၏အပြစ်သာ ဖြစ်သည်ဟူ၍။

စင်စစ်သော်ကား မယ်ကြွယ်စိုးသည် သားကြီး ငထွန်းကား၏ ရှေ့ရေးကို ကြိုတင် စဉ်းစားကား စဉ်းစားပေး၏။ စဉ်းစားချိန်တုန်းက ငထွန်းကားသည် ငမူးငမူးသက်သက်ဖြစ်၏။ သမီးရှင်က ခြေဖြင့်ကန်ချမည့် အခြေအနေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မယ်ကြွယ်စိုးသည် ရှင်ငြိမ်းစည်အား ကြံဖန်ရှာဖွေပြီး ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ သားကြီး အရက်ပြတ်သွား သည်မှာ ရှင်ငြိမ်းစည်ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ကြံဖန်ပြီး ကျေးဇူးတင်ရ

စေကာမူ ရှင်ငြိမ်းစည်၏ ကနာမငြိမ်သော မျက်လုံးချွတ်ယွင်းချက်သည် တစ်ခဏမျှသာ မှော့မှိန်သွား၏။ ယောက္ခမ (မိန်းမသူ) နှင့် ချွေးမတို့ အမှီးတစ်ခုတည်းအောက်တွင် အတူနေရသည်တွင် ပိုမှီဆိုးရွားလာသည်။

ရှင်ငြိမ်းစည်သည် ဆေးရိုးတို့မောင်နှမကို “မောင်လေး၊ မောင်လေး၊ ယောက်မ၊ ယောက်မ” ဟု ပါးစပ်ဖျားမှမချ။ အိမ်တွင်းမှလှုပ် သိမ်းထုပ်သေချာပါသည်။ သို့တစ သူ့ကိုရိုသေရမည့် မတ်တော်မောင် ဆေးရိုးကို စကားပြောပုံက ကြာမျက်လုံးဖြင့်။

ရုပ်သေးနှစ်ပါးသွားတွင် မင်းသားက မင်းသမီး၏အလှကို ဖွင့်ဆိုသံကို မယ်ကြွယ်စိုး တစ်စွန်းတစ်စ မှတ်မိ၏။

“မြင်ရသူ ဖေသက်သာတယ်၊ ရွှေမျက်နှာ ကြည်လွန်းလို့လေး’ သို့ရာတွင် ရမ်းဘိုကုန်းသို့ သျှောင်နေ့က ဆံထုံးပါလာခဲ့သည်မှာ တစ်နှစ်ပင် မပြည်သေးသော သူ့ချွေးမမှာ မသိသောယောက်ျားမရှိအောင် ဖော်ရွေလွန်းသည်။ ရုပ်သေးနှစ်ပါးသွားထဲကကဲ့သို့ ရွှေမျက်နှာ ကြည် လွန်းသူ မဟုတ်။ ရွှေမျက်နှာ ရွှင်လွန်းသော မိန်းမရွှင်။ ထိုသို့တွေးမိသည့် တစ်ခဏဝယ် မယ်ကြွယ်စိုးသည် သူ့အတွေးကို ချက်ချင်းရပ်စဲသည်။

“ချွေးမဟာ သားနှံစပ်ရင် သမီးပဲ၊ ငါ သည်လိုမပြောမကောင်းဘူး” ဤသို့ဖြင့် မယ်ကြွယ်စိုးသည် တစ်ဖက်စောင်းနင်း မဖြစ်စေရန် ကြိုးစားသည်။

“မိန်းမဆိုတာ ဣန္ဒြေသိက္ခာရှိရတယ်၊ သူများအထင်သေး ခံရအောင် မနေရဘူး”

သမီးရင်း မယ်မျှင်ကဲ့သို့ စိတ်သွင်းပြီး ဆုံးမသည်။ “ဟုတ်ကဲ့” ဟူ၍သာ ရှင်ငြိမ်းစည် တုံ့ပြန်သည်။ ချက်ချင်းပင် ကြာမျက်လုံးကို ထိန်းသိမ်းသည်။ ‘တာ’ ကား မရှည်။ ခဲလှ တစ်ရက်သာ။

မယ်ကြွယ်စိုးမှာ ဦးကျွန်းကြီးအား ဖွင့်ပြီး မတိုင်ပင်ရ။ အပြစ်မရှိ အပြစ်ရှာသည်ဟု တစ်ကြိမ် အဆိုခံရဖူးပြီ။

သားကြီး ငထွန်းကားသည် မောင်ဆေးရိုးနွယ် သွယ်သွယ် ပျောင်းပျောင်း မဟုတ်။ မည်းမည်းသည်းသည်း လေးလုံးခြောက်ဖက်ဖြစ်သည်။ အသားအရေမှာလည်း မောင်ဆေးရိုးက လတ်သည်။ ငထွန်းကားမှာ ချစ်တီးလို မည်းမှောင်မနေငြား အညာသား ပီသသည်။ သပြေသီး 'ရွမ်းပြင်း' အလား ညိုမှောင်သည်။ မယ်ငြိမ်းစည်ကားကိုယ်ပေါက်လက်ရောက် လှ၏။ ရုပ်အဆင်း ချော၏။ မြို့သားကို ရနိုင်သော ရုပ်။ သို့ပါလျက် အိမ်ခြေကလေး သုံးဆယ်မဲ့မဲ့သာရှိသော ရမ်းဘိုကုန်းသား အသား သပြေရောင်နဲ့ ခွေးဟောင်လှသေး ကို ယူခြင်းမှာ လယ်နှင့် လှည်း နွား ရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဤသည်တို့ကို ငထွန်းကား စဉ်းစားမိပါလေစ။ ငထွန်းကားသည် လက်ဖွဲ့ လယ် သုံးဧကကို လုပ်ကိုင်သည်။ မိဘ၏လယ် ၁၅ ဧကကိုလည်း နေ့မှန်းမသိ ညမှန်းမသိ ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုကာ လုပ်ကိုင်သည်။ ညီက အစ်ကိုနောက်လိုက်။ ဖအေက ကန်သင်းပေါ်ရပ်လျက် လက်ညှိုးထိုးရုံသာ။

မယ်ကြွယ်စိုးသည် သားကြီးအား သနားသည်နှင့်အမျှ ခွေးမကို ကြည့်မရဖြစ်လာသည်။ ကြည့်မရခြင်းမှာလည်း မျက်လုံးမကောင်း၍ ဖြစ်သည်။

ကြာရင် ငါ စိတ်ဆင်းရဲပြီး သေနိုင်တယ်။ ငါ သေရင် ငါ့သမီးလေး ဒုက္ခရောက်တော့မယ်'

မယ်ကြွယ်စိုးသည် အကောင်းဆုံးလမ်းကို ရှာကြည့်ရာ အိမ်ဝိုင်းထဲတွင် အိမ်ကလေးတစ်လုံး ဆောက်လုပ်ပေးခြင်းဖြင့် အိမ်ခွဲရန် နည်းလမ်းကို ရှာဖွေတွေ့ရှိသွားလေ၏။

"ဟေ့ကောင်၊ ငါ ကျီးဒန်ကို စာပေးချင်လို့ကွ၊ ရည်းစားစာ ရေးပေးခမ်းကွာ"

သရက်တုံး သိမ့်ခနဲဖြစ်သွားသောကြောင့် လှည့်အကြည့်တွင် မြင်ရသော ငပု။ မြင်လျှင်မြင်ချင်း ပြောချလိုက်သော ငပု၏စကား။ မောင်ဆေးရိုးမှာ လက်ထဲကပုဆိန် လွတ်ကျစမ်းနန်း ထိတ်ခနဲ ခံစားရသည်။

ဘုရားငါးဆွာကက်က သရက်ပင် တစ်ပင် သာဒွန်းဝမြောင်းဟောင်းကို ကန့်လန့်ဖြတ်လျက် ရွာဘက်သို့ လဲကျနေသည်။ လှည်းနှင့် မလွတ်သော ကိုင်းဖျားကိုင်းနားများကို ခုတ်ထွင်ထားလိုက်ကြသည်။ ကျန်သောအကိုင်းများကို တတ်တတ်ဖြင့် ခုတ်ယူကြရာ အိမ်ရှင်မတွေ၊ ကလေးတွေ မခုတ်နိုင်သော အကိုင်းဖြင့် နှစ်ကိုင်းနှင့် ပင်စည်သာ ကျန်တော့သည်။ သည်အပင်ကြီးကို မောင်ဆေးရိုး မျက်စောင်းခဲနေခဲ့ငြား အားလပ်ရက် မပေါ်။ ထွန်တုံးပိတ်ပြီးပါလျက် ကုန်းတန်းတွေ ထွန်ရ၊ နွားစာမြောင်း ကြိုရာ၊ အစ်ကိုနှင့် မရီးတို့အား စိန်တစ်ဆုပ်သို့ လှည်းမောင်းပို့ရဖြင့် ယနေ့မှသာ သရက်တုံးပေါ်သို့ရောက်တော့သည်။ သရက်တုံး၏အဖျားကို ပုဆိန်ဖြင့် ပေါက်သည်။ ဓါယမ်းနေသောကြောင့် ပေါက်အား မရှိ။ ဓါးလယ်သို့ဆုတ်ပြီးပေါက်မှ ပေါက်၍ကောင်းသည်။ တစ်တောင်ခန့်ရှိ အကာတွေ လွှားခနဲ လွှားခနဲ ကွာကျသည်။

"မယ်မျှင်ရေ ထင်းလာသယ်ဟေ့"

ရွာထဲသို့လှမ်းအော်စဉ်တွင် ရောက်လာသူမှာ ကျီးဒန်ဖြစ်သည်။

"ကိုရင် ကျုပ်ကို ထင်းတစ်ပွေ့လောက်"

ရှင်မီးအင်္ကျီဝတ်နေကျ မိကျီးဒန်သည် ယခု ရင်ဆေးအင်္ကျီဖြင့် ဖြစ်လာပြီ။

"အမယ် ပန်းတွေဘာတွေ ပန်လို့ပါကလား၊ ရည်းစားထားရင် ငါ့ကိုထားနော်"

“ကိုရင်နော် ကိုရင်”

“ဘာကိုရင်လဲ အရင်ကတည်းက ငါပြောထားတာ”

“ဘာပြောထားလို့တုံး၊ ဘာမှမမြောက်နဲ့”

“ပြောပါတယ်ဗျာ၊ နင် ကြီးလာရင် ဘယ်သူ့မျှမယူရဘူး၊

ငါ့ကိုပဲ ယူရမယ်ဆိုတာလေ”

“ဟပေးဟုန်းဟပြောတာကို အတည်ယူလို့ရမလား”

သူ ဤကဲ့သို့နောက်ပြောင်ကျီစယ်နေသော မိကျီးဒန်အား ကြိုက်သူ ပေါ်လာပြီ။ ရင်တုန်ပန်းတုန်ဖြစ်လျက် ပုဆိန်ကို သစ်တုံး ပေါ်တွင် စိုက်ရာ သုံးချက်ပေါက်မှ မြို့သည်။

“နော် ဟောကောင်၊ ငါ မရေးတတ်လို့ပါ”

ငပုက သူရပ်နေသည့်ဘေးတွင် လာထိုင်သဖြင့် မောင်ဆေးရိုး လည်း ဝင်ထိုင်ရငြား စိတ် ယောက်ယက်ခတ်နေသည်။

“သူများမဦးခင် ငါက စာပေးထားချင်လို့ပါ”

“ပါးရိုက်လွတ်လိုက်တော့မှ ကျော်မကောင်း ကြားမကောင်း

ဖြစ်နေပါ့မယ် ငပုရာ”

သို့စဉ်တွင် ထင်းသယ်ရန် မယ်မျှင်ရောက်လာသဖြင့် ညောင်ကုန်း ရွာဘုရားပွဲအကြောင်းသို့ ရောက်သွားကြ၏။

မယ်မျှင်၏ထင်းစည်းကို ပင့်ပေးပြီးမှ ငပုထံမှ အသံထွက် လာ၏။

“အောင်သွယ်ကတစ်ဆင့် ပေးမှာပေါ့ကွ၊ ကိုယ်တိုင်တော့ ဘယ်ပေးပါ့မလဲ”

“အောင်သွယ် ဟုတ်လား ဘယ်သူတုံး”

“မလှငွေကွာ”

များသောအားဖြင့် သည်အလုပ်ကို အပျိုကြီးတွေသာ ဝါသနာ ပါကြသည်ဟု မောင်ဆေးရိုး ထင်ခဲ့၏။ ယခု ငပုပြောသော မလှငွေမှာ ကလေးတစ်ယောက်အမေ မုဆိုးမဖြစ်၏။

“ဟောကောင်နော်၊ ကျီးဒန်ကိုမရဘဲ မလှငွေနဲ့ ညှားနေမဖြစ်”

“ပါးစပ်ပုပ်ကြီးနဲ့ကွာ၊ နမိတ်မရှိ နမာမရှိ၊ ဖွဟဲ့”

“ဖွဟဲ့၊ တည့်တည့်လာပါစေ”

ငပု၏လက်သီးသည် မောင်ဆေးရိုး၏နားထင်ဆီသို့ ပြောလာ၏။ မောင်ဆေးရိုး ရှောင်ပေး၏။ ငပု အားလွန်ကာ သစ်တုံးပေါ်မှ လိမ့်ကျ သောအခါ ရိုးရိုးမကျ။ မောင်ဆေးရိုးကို လှမ်းဆွဲသည်။

မောင်ဆေးရိုးနှင့် မောင်ငပုတို့ လက်ခုပ်တစ်ဖောင်အမြင့်မှ လိမ့်ကျချိန်ဝယ် ခံတောင်းတစ်ဆုံးဆွဲလျက်ရောက်လာသူမှာ မိကျီးဒန်။ ‘ထင်းပေါက်’ ကောက်ရင်း ပျောက်လာသည်။

သရက်တုံးကြီးကို ပုဆိန်ဖြင့် ပေါက်သူများသည် အကာအဖတ် ကြီးများကိုသာ စည်းနှောင် ထမ်းပိုးပြီး ယူသွားကြ၏။ လေးသစ် တစ်ဝါး အစအနုကလေးတွေကို ချိန်ချိန်ချိန် ပစ်ခဲ့ကြ၏။ ဤသည် တို့ကို ခုနက ထင်းတစ်ပွဲ လာတောင်းစဉ်က မိကျီးဒန် မှိုင်းသွားသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းတို့ကို ကောက်ရန် မိကျီးဒန် များကလားခြင်းဖြစ်သည်။ ငပုမှာ မိကျီးဒန်ကို မကြည့်ရုံသဖြင့် မိုးကြည့်နေ၏။ မောင်ဆေးရိုးလည်း ရိုးတိုးရှုန်တန်ပင်။

“ကိုရင်နော် မကြီးမငယ်နဲ့ တော်တော်ဆော့၊ အမြင့်ကြီးက ခုန်ချလို့ ကျီးနေဦးမယ်”

“ငါ့ကျီးလည်း နင် လုပ်မကျွေးရပါဘူး”

“ဘာဆိုင်လို့ လုပ်ကျွေးရမှာတုံး”

“ခန့်ဟုန်းက ကင်း နေလို့အိုပြီး ဘယ်လောက်ယူသွားမှန်း
ကြောည့်လိုက်မိတဲ့ နေ့ ယာယင်းကြီးနဲ့လာပြန်ပြီ”

“ယမ်းပေါက် ကောက်မလိုပါ ကိုရင်မို့”

ထိုအခါတွင် ငပုသည် အလိုက်သိစွာဖြင့် လေးသစ် တစ်ဝါး
ပေါက်ဖျားကို လိုက်ယူဆောင်နေသည်။ သည်နည်းဖြင့် မိကျီးဒန်ကို
ယူ အပေပေပေမည်ကို မောင်ဆေးရိုး မရှစ်မို့။

“ဪ ဝါထက် ကျီးဒန်၊ သည်ကောင်ငပုက နှင့်ကိုလေးဖို့
ရည်းစားစာ ငါ့ကို လာအရေးခိုင်းနေလို့”

“ဟာ ဟေ့ကောင်၊ ဆေးရိုး”

ငပုသည် တင်းပေါက်လက်စားဖုံးကို မိကျီးဒန်ကံ သို့သယ်လာရာ
လမ်းတစ်ဝက်တွင် လွတ်ချပြီး ထွက်ပြေးလေ၏။

မောင်ဆေးရိုးကား မှတ်ကရာဇ် ဟု စိတ်ထဲမှ ကြိုးဝါးရင်း
အလေးပေး ချစ်မြတ်နိုး၏။

“ဟိုမျိုး ဝေပေ ပိုနေကလေး”

မိကျီးဒန်မှာလည်း နားထင်နားရင်းမဟု ပျံ့ပွားရာက
အရှက်ပြေ ဖြည့်တမ်းမိ၏။

“မှောင်ဟာမဟုတ်ဘူး၊ အဲဒါ တကယ်၊ ဒါကြောင့် သည်ကောင်
မပြေးအောင် တမင်ပြောတာ”

“ရှက်စရာကြီး”

“ရှက်မနေနဲ့၊ နှင့် ဘယ်သူမှ မကြိုက်ရဘူး၊ နှင့်ကိုကြိုက်တဲ့
အကောင် ငါနဲ့အတူပဲ”

“ခတာ” တစ်လုံးသာဆိုနိုင်ပြီး မိကျီးဒန်သည် မျက်ပုံးကြီး
ဖြူးလျက် မော့ကြည့်နေ၏။

မောင်ဆေးရိုးသည် တစ်ချက်မျှသာ ပြန်ကြည့်ပြီးနောက်
သရက်တုံးပေါ်သို့ ပြန်တက်ခဲ့သည်။ သည်ထင်းကို မိမိ မပေါက်သော်
အဖေ ပေါက်ရလိမ့်မည်။ မိမိမှာလည်း ယနေ့ တစ်ရက်သာ ထင်း
ပေါက်ချိန် ရသည်။ ပေါက်ပြီးမှ။

တစ်နေ့လျှင် ၁၄-၅ ကြိမ်မျှ ရေသောက်နေပါလျက် ကိုယ့်အိမ်
ရေအိုးစင်က ရေမှုတ်ကို သတ်မထားမိ။ တစ်ပါးသူက ရေမှုတ်ကို ရှိမှမိး
သောကြောင့် ကြည့်မိတော့မှ “ဟာ ရေမှုတ်ရိုးက နယားရုပ်ကလေး
ပါကလား” အော်မိသည်။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပင် မောင်ဆေးရိုးလည်း
မိကျီးဒန်ကို ငပု ကြိုက်သည်ဆိုတော့မှ သတ်ထားမိသည်။ မိကျီးဒန်က
လှလာပြီပဲ ဟု သူ အသိအမှတ်ပြုသည်။ အိပ်ပျော်နေခဲ့ကုန်တုသော
တွယ်တာစိတ်လည်း လွန်လူးလာ၏။ သို့ဖြင့် နှင့်ကို ကြိုက်ဟုကောင်
ငါနဲ့အတူပဲ” ကြိုးဝါးမိပြီး၊ သည်မျှ ကြီးကျယ်လာလိမ့်မည်ဟု
မောင်ဆေးရိုး မထင်မှတ်။

နောက်တစ်နေ့ ဆွမ်းခံဝင်ချိန်တွင် မိကျီးဒန်အဖေ မယ်ရွှေအိမ်
သည် မယ်ကြွယ်စိုး ထမင်းချက်နေသော မီးဖိုကျင်းအစပ်သို့ လာတိုင်၏။

“ကောင်မ၊ ကျက်ပြီလား၊ ဘာချက်တုံး”

မေးရိုးမေးစဉ် နှုတ်ဆက်စကားဖြစ်သည်။

“သည်အချိန်မှ မကျက်ရင် ဆွမ်းမမိဘဲ ရှိမှာပေါ့အေး၊ ဝတ်ခွက်
ကလည်း ရိုသေးတော့ ငသိုင်းခြောက်နဲ့ ငရုပ်သီးစပ်စပ်ကလေး”

“အမယ် ခိုးခိုးခါးခါး ငသိုင်းခြောက်တွေကားတွေ ချက်လို့ပါ
ကလား၊ ငါတော့ ချည်ပေါင်ပွန်းနဲ့ ပုလက် ပါးပါးနဲ့ ထောင်းသအေ”

“အရည်သောက်တော့ ပါမပေါ့”

“သပြေရွက်ဟင်းချိုပေါ့အေး”

မယ်ရွှေအိမ်မှာပျံ့အိမ်ပေါ် နောက်အေးအရင်းများသို့လမ်းကြည့်ရင်း မီးဖိုကျင်းပတ်ယုံ ဟုလှကုမင်အထိ တိုးကပ်လာ၏။

“ညည်းသား ဆေးရိုးရယ်၊ ငါ့သမီးကို ပြောင်တာလား တကယ်လား မသိဘူး၊ ‘နင့်ကိုကြိုက်တဲ့အကောင် ငါနဲ့အတွေ့ပဲ’ လို့ပြောတယ်တဲ့ ကောင်မရဲ့”

“ဟဲ့ ညည်းရော ငါရောပဲ ကြားကြားနေတာပဲမဟုတ်လား၊ ‘နင်ကြီးရင် ဘယ်သူ့ကိုမှ မယူရဘူး၊ ငါ့ကိုယူရမယ်’ ဆိုတာလေ၊ အဲဒါမျိုး ဖြစ်မှာပေါ့အေ”

“ဟဲ့ အပေါ့က ဟိုကျွန်းတယော့ မဆူတက နှစ်ယောက်လုံး အရွယ်ရောက်နေကြပြီ ကောင်မရဲ့၊ ပေါ့ပေါ့ပျော်နဲ့”

“နေပါဦး ညည်းသမီးက ငါ့သားနဲ့ ကြိုက်နေတယ် ပြောလို့လား”

“ပြောတော့ မပြောဘူးအေ၊ ကြိုက်နေကြရင်လဲ သည်လို မအေးကို တိုင်မှာမဟုတ်ဘူး”

“ဟိုဟိုကြိုက် ပြောကြားပြောကြား ပေးစားပျော်ကြရအောင်ပါအေ”

မယ်ရွှေအိမ်သည် မယ်ကြွယ်စိုး၏ခွေးကို လိမ်ဆွဲလိုက်ကာ “ငါ့သမီးက အခုမှ ၁၆ နှစ်ပဲ ရှိသေးတယ်ဟဲ့” ဟု အကြိတ်ပြီးပြောရာက “ညည်းသားကကော ရှိလှ ၁၈ နှစ်ပေါ့” ဟု အဆုံးသတ်၏။

“ငါကတော့ ‘ဓာတ်သိ နုတ်ချည်’ ဖြစ်တဲ့ ညည်းသမီးလို ဈေးမမျိုးကို လက်လွတ်သွားမှာစိုးလို့ဟေ့၊ အလေ့နတော လျှောက်သွားရာက သူတို့ကြိုက်ရာ သူတို့ယူလာတော့ အခု ငါ့သားကြီး ငထွန်းကားလို့ ဖြစ်မှာစိုးလို့”

မယ်ရွှေအိမ် မျက်လုံးပြူးရပြီ။

နောက်အေးဘက်ရှိ တဲကုပ်ကလေးသို့လည်း လှမ်းကြည့်၏။

“ငထွန်းကားမိန်းမ ဘာဖြစ်လို့တဲ့၊ အတော်ပဲ ပေပျက်လား”

“မိန်းမတစ်ယောက်ဟာ မီးဖိုချောင် လုပ်ရင် တောပျော်ပြီလို့

ညည်း တင်သလား”

မယ်ကြွယ်စိုးက မျက်နှာထားကြီးဖြင့် ပြောခြင်းဖြစ်သည်။

မယ်ရွှေအိမ်မှာ ကောက်ကာငင်ကာ မဖြေနိုင်။ မယ်ကြွယ်စိုး၏ မျက်နှာကို စိုက်ကြည့်နေမိ၏။

“မိန်းမတစ်ယောက်ဟာ အိမ်မှုကိစ္စ နိုင်နင်းဖို့လိုသလို၊ အနေအထိုင် တတ်ဖို့လည်း လိုသလော့”

ထိုအခါတွင်မှ မယ်ရွှေအိမ်မှာ ငထွန်းကား၏ဇနီး မယ်ငြိမ်းစည်ကို မြင်အောင် နှလုံးသွင်းကြည့်၏။

“ဪ ညည်းပြောတာ ငါသဘောပေါက်ပြီ၊ ညည်းဈေးမက တယ်လည်း မျက်လုံးကစားတာပဲ”

“အေးပေါ့ ပြီတီတီ ပရောပရီမျက်လုံးလေ။ အပျိုတုန်းက ဘယ်လိုပဲ နေခဲ့နေခဲ့၊ အိမ်ထောင်ရက်သားကျပြီးတဲ့နောက်မှာ သိက္ခာဆည်ရတော့မှာပေါ့”

“သည်တော့ ညည်းသားက မဆုံးဘူးလား၊ မသွန်သင်ကျားလား”

“မပြောချင်ပါဘူး အေး၊ ငါ့သားလည်း အဲသလိုပဲပေါ့၊ မယားက ကြာကျက်လုံးနဲ့ကြည့်ပြီး တစ်ချက် ‘မူ’ လိုက်ရင် နားပြာကြီး အောက်သွားမရှိ”

သို့တစေ သူတို့၏စကားသည် ဆုံးခန်းမတိုင်ချေ။ “အမေရေ၊

ကျွန်ပြီလား” အသံပေးလျက် ဆေးရိုး ရောက်လာသောကြောင့် ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် စကားဖြတ်လိုက်ရငြား မယ်ကြွယ်စိုးသည်

“အဲဒါကြောင့် ငါကတော့ လက်မလွတ်ချင်ဘူး” ဟု ကမန်းကတန်း ပြောလိုက်သေး၏။

လိမ္မော်ရောင် နေ့နံရိုးသည့် ရှားဟောရွာသားရှိ တောအုပ်ပေါ်တွင် မေးကင်ထား၏။ နေ့နံရိုးချောင်းပြင်သည် လိမ္မော်ရောင်ဖြင့် ဝင်းနေ၏။ နေရောင်ထဲတွင် နားခိုသော ငှက်များမှသာ ရွှေရောင်တစ်ပြေးညီ လှပကြဲသည်မဟုတ်ပါ။ သည်အချိန်တွင် လင်းချောင်းတွင်းသို့ ဆင်းသက်လာသူများလည်း ဟစ်ညီတည်း ရွှေရောင်ဝင်းနေကြရသည်။ ကြက်သွန်ခမ်းများဘေးမှ ကြွမိုးငြိမ့်စီးသွားသော ရေလှည့်စီးကြောင်းကလည်း ရွှေရောင်။ ယုတ်စွမ်းဆုံး ကြက်သွန်ခင်းကို ကာရံထားသော 'သန်း'ပင် သန်းခက်များသော်မှ ရွှေရောင်လိမ်းနေ၏။ သည်အချိန်မှာ ရမ်းဘိုကုန်း သူတွေ လှပချိန်ဖြစ်သည်။ ရေခပ်ဆင်းရာသို့ မည်သူမျှ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း မလာကြ။ သနပ်ခါးကလေးပုတ်ပြီးမှ၊ ပန်းကလေး ပန်ပြီးမှ ရေခပ်ဆင်းကြသည်။ အပူထွေ ရေခပ်ဆင်းချိန်တွင် လူရှိတွေလည်း ရောက်လာကြသည်။ အချို့က ရေထမ်းသော 'ဆိုင်း' ဖြင့်၊ အချို့က ကြက်သွန်ခင်းထဲဝင်ပြီး ပုခုံးပတ်ပတ် လှုပ်ပတ်ယောင်။ အချို့သော်ကား ကမ်းပါးစောင်းရှိ နေရာပြင်ပပြင်ပတွင် နေထိုင်ကြပြီး ရှိကြ၏။ ငပုနှင့် ပြက်သာကော့၊ ထွန်းအုံတို့မှာ သုံးယောက်ပေါင်းမှ ပုလွေတစ်ချောင်းသာ ရှိ၏။ အရေထဲတွင် ပုလွေထဲသို့ တံတွေးဝင်သဖြင့် အသံမထွက်တော့။ ထွန်းအုံမှာ ပုလွေကို ခါလည်းခါ၊ ပုဆိုးဖြင့်လည်း သုတ်နေရ၏။

“ဟောကောင် မှုတ်ပါဟ၊ ဟိုမှာလာနေကြပြီ”

ကမ်းပါးစောက်ကို ခုတ်ထစ်ထားသော လှေကားထစ်များ အတိုင်း မိန်းကလေး ၄ ယောက် ရေအိုးကိုယ်စီဖြင့် ဆင်းလာကြ၏။ ကျီးဒန်နှင့် ပယ်ဖော၊ ရွှေသစ်၊ ငွေသောတို့ ဖြစ်ကြ၏။

“ရွှေကျီးညိုလာရင် ခေါ်သနဲ့ အပြစ်တင်၊ မင်းသင် ဘယ်မှာ”
“ဆိုပါတ လာနေကြပြီ”

ပုလွေသန်နှင့် တေးသံမှာ ဟခြားစီဖြစ်ခြင်း မဟုတ်။ ကျောက်အားတက်သရော တိုက်တွန်း၏။

“ရေရလည်လည် မြောစမ်းပါ ခင်ရယ်၊ မောင်ယုံကြည့်အောင် မြောစမ်းပါခင်ရယ်၊ ချစ်တမ်းဆိုကာလေး၊ မြောပြုစမ်း၊ ခင်ရယ်”
“ဟုတ်ပေပျို”

မြတ်သာကျော်သည် သံကန်ဟစ် လက်ခုပ်တီးလျက် ခိုသံပေး၏။ သို့ရာတွင် မိန်းကလေးတွေက စောင်းငုံစွာသော်မှ မကြည့်ချေ။ ကြက်သွန်ခင်းများနှင့် ရေစီးကြောင်းများ၏ ကြားတွင် ယက်သက်တွင်းတွေ အစီအရီရှိ၏။ ကျီးဒန်တို့မိန်းကလေးတစ်သိုက်သည် ရေတွင်းတစ်တွင်းကို ဝိုင်းထိုင်သည်။ တွင်းထဲရှိ ရေဟောင်းတွေကို ရေမှတ်ကိုယ်စီဖြင့် ခပ်ထုတ်ပစ်၏။

“ကောင်မလေး၊ နမ်းပြည့်ကြစမ်း”

ကျောက်စရစ်ခံများကြားမှ စိန်ယိုလာသော ရေကို မှုတ်ဖြင့် ခံယူပြီးမှ နမ်းကြည့်သူက ရွှေသစ်။

“နွားချေးစော် နံတယ်ဟဲ့”

“ကြက်သွန်စော်လည်း ရတယ်”

လေးယောက်လေး ပြုံးပျော်သည်။ ရေအုံဟုံယစ် တန်းလန်း ဆွဲလျက် ရေစီးကြောင်းကို ဖြတ်တူးကြသည်။ ရေစီးကြောင်းသည် တစ်ထွာတစ်ခိုက်မျှသာ နက်ငြား ထက်နားကို ရေမခိုစေရန် သလုံးသား ပေါ်ရုံမျှ မကြည့်။ သည်မြင်ကွင်းသည် ကုက္ကိုမြစ်ကြားရှိ ပုလွေတိုသမားများအတွက် ရုမရဲစရာမြင်ကွင်း ဖြစ်နေတော့သည်။

ကျီးဒန်တို့လူမူသည် သံကြမ်းရှိသောနေရာကို ရွေ့ပြီး ရေတွင်းတစ်တွင်း တူးကြံ ဟုတ်။ မရောက်မတူကုန်စော်အောင် ပက်ထုတ်ပြီးနောက်

တစ်မိနစ်ထွက်လာသော ရေကြည်ကို တစ်မှတ်တရာအောင် စောင့်ပြီးမှ ခပ်ထည်ကြဲသည်။

ရွှေသစ်သည် ကျီးဒန်ဘက်သို့လှည့်ပြီး တွတ်ထိုးလိုက်၊ ငွေသော့ ဘက်သို့ ခေါင်းငုံ့ပြီး တွတ်ထိုးလိုက်ဖြစ်နေ၏။ ကျန်လူများက တစ်ခွန်း တလေယာ ဝင်ပြောကြ၏။ သို့သော် ရေအိုးထဲသို့ ရေတစ်မှတ်စာ ရောက်သွားသည့်အခါတိုင်း ရွှေသစ်၏အသံ ပျောက်သွား၏။

ရေအိုးထဲသို့ ရေကျသံသည် ပထမသော် မပီမသမျှသာ။ ထို့နောက် တဖြည်းဖြည်း ကျယ်လောင်လာသည်။ ရေအိုး၏ တစ်ဝက် ကျော်သွားချိန်တွင် ရေကျသံသည် ပတ်သံအလား ကြည်လင်ရာက တဖြည်းဖြည်း တိမ်၍တိမ်၍ သွားတော့သည်။

“ရေကလေး တစ်ပေါက်လောက်”

မယဟံစရာ အရက်နဲ့ရသောကြောင့် မိန်းကလေးတွေ ဖျတ်ခနဲ လှည့်ကြည့်ခိုက် ထွက်ပေါ်လာတာပဲ။ အသံရုန်းရုန်းနဲ့ ဖြစ်သည်။

ပျောက်သွားသော အသံရုန်းကို မိန်းကလေးတွေ မောမကြည် သော်ငြား သိုင်းကွက်နင်းနေသော ခြေလေးချောင်းကို စက်ဆုပ်စွာ ကြည့်နေကြ၏။

“ရေကလေးတစ်ပေါက်လောက် မသဒ္ဓါကြဲဘူးလား”

“ဟဟဟဟဟ။ မျောင်းယံက ရေလည်း ရေပါပဲ”

ရမ်းဘိုကုန်းရွာသားများ မဟုတ်သည်မှာ သေချာ၏။ ညောင်ကုန်း၊ ရှားတော၊ ငှက်ပျောတောမှပင် မဟုတ်။ အသံစိမ်းတွေ။

“အေး ဟုတ်တယ်၊ ချောင်းထဲကရေကို သောက်ရင်လည်း ရေငတ်ပြေတယ်။ ပါးစေ့ပဲ ကောက်သည် စမုကလေး’ရဲ့ လက်နဲ့ပေးတဲ့ ရေကို သောက်ချင်လို့”

ကျေးရွာသူတို့၏လက်လောက်မျှ မကြမ်းတမ်းသော လက်ညှိုး တစ်ချောင်းက ကျီးဒန်၏ပါးမို့မို့ပေါ်သို့ ရောက်လာ၏။ ကျီးဒန်သည် ဆတ်ခနဲပုတ်ချရင်း ထရပ်၏။

“လူတို့ ကာယုတ်ကံမှ ပါးတျိုးသွားချင်သလား”

မွန်မွန်ထူထူဖြင့် တစ်ခွန်းပြောအပြီးတွင် ကျီးဒန်မှာ တဆတ် ဆတ် တုန်နေ၏။ အဖော်များလည်း မင်တက်နေမိပြီးမှ ထရပ်မိကြ တော့သည်။

“အမယ် တောသူမက ဆတ်ဆတ်ကြဲပါကလား”

မကောင်းသော ရန်လှိုင်နေသောသူသည် ကျယ်လောင်စွာ ရယ်မော၏။ သည်အဖြစ်အပျက်ကို ကြက်သွန်ခင်းများထဲရှိ လူများက သတိမပြုမိငြား။ ကမ်းပါးအောက် ကုက္ကိုဖြစ်များကြားရှိ ပုဂံကိုပူသိုက်က သတိထားမိသည်။ ချက်ချင်းခုန်ချကြသည်။

“ဟောကောင်တွေ မပြေးနဲ့”

ငပုနှင့် မြတ်သာကျော်၊ ထွန်းအုံတို့ ပြေးပြေးဆဲဆဲ အော်အော် ဟစ်ဟစ် ပြေးလာကြသည့်အခါကျမှသာ “လာကြပါဦး ဟောသည်မှာ” ဟူသည့် ငွေသော့၏အော်သံ ပေါ်လာတော့၏။ ကြက်သွန်ခင်း တစ်နံ တစ်လျားအတွင်းရှိ လူများမှာလည်း ဤအခါကျမှသာ အခြေအနေကို သတိမမိကြသည်။ သူတို့တစ်တွေ ခက်ရင်းဆွဲ တူရင်းဆွဲဖြစ်နေကြ ချိန်တွင် ထွန်းအုံနှင့် ငပု၊ မြတ်သာကျော်တို့က ရေစီးကြောင်းကို ဖြတ်ကျော်မိကြပြီ။

မြို့သားဖြစ်ဟန်တူသော ငမူးနှစ်ယောက်မှာ တောင်ပြေးရ မည်သို့ မြောက်ပြေးရမည်သို့ ဖြစ်နေကြရာက ပြေးပေါက်ပိတ်နေပြီ။

“ဘာလဲ၊ ကိုယ့်ပျောက်က ဘာလုပ်ချင်လို့လဲ”

ရေစီးကြောင်းကဲ့သို့ လက်မှတ်ဖြင့် ခမ်းပြီး ရေသောက်နေသူက ပြားတူးပြက် ပန်းပဲ။

“အဒါလုပ်ချင်လို့ဟေ့”

“သူ မဟုတ်ဘူး၊ သူ မဟုတ်ဘူး၊ ဟိုကောင် ဟိုကောင်”

ရွှေသစ်၏အော်သံအဆုံးတွင် ထွက်ပြေးစ ငမူးလည်း ယိုင်ဆင်းသွားလေ၏။ ကြက်သွန်ခင်းများထဲမှ ပြေးလာကြသူများတွင် ရုပ်မိရုပ်ဖများ ပါဝင်ကြသည်။ ဦးစံအေး၊ ဦးကံမောင်၊ ဦးသောင်း စသည်ဖြင့်။ သို့ကြောင့် ငမူးနှစ်ယောက်မှာ တစ်ချက်စီသာ အရိုက်ခံရ၏။

“မင်းတို့ကြိုက်လို့ သောက်ရင်လည်း ကိုယ့်လမ်းကိုယ် အေးအေးဆေးဆေးသွားကြမှပေါ့”

ဦးစံအေးက လူကြီးပီပီ ဤမျှသာပြောငြား၊ ငပုကိုမူ ဝိုင်းဝန်းဆွဲလွဲနေကြရ၏။

“ရမ်းကိုကုန်းသားအကြောင်းကို ပြပါရစေ၊ လွတ်ကြစမ်းပါ။ ဘာပုံမှန်ကျပါပြီ၊ ဘာပုံမှန်ပြီး”

မြို့သားဟန် လူနှစ်ယောက်သည် အမူးပြေသွားဟန်ဖြင့် သုတ်ခြေတင်ကြ၏။ “တာလမ်းကပြန်ရင် အရိုက်ခံရမှာမို့လို့ ချောင်းရိုးအတိုင်း ပြန်လာကြတာဖြစ်မယ်” ဟု ဦးစံအေးက ထင်မြင်ချက်ပေးသည်။

“ဒါဖြင့်လည်း အေးအေးပြန်ပေါ့ဗျာ၊ အခုတော့ မိန်းကလေးတွေကို ထိကပါးရိုကပါးနဲ့ သေမှာပေါ့”

“ဟုတ်တယ်၊ ကျုပ်တို့သာ ကြက်သွန်ခင်းထဲရောက်မနေရင် သည်သူငယ်တွေ မသေတောင် သေကောင်ပေါင်းလဲတော့ ဖြစ်မှာ”

ဦးသောင်း မှတ်ချက်ချနေစဉ်၊ ရွာထဲမှ လူတွေ အုပ်ချုံပြီး ဆင်းလာကြ၏။ ဦးကံမောင် ဦးစံအေးတို့မှာ ထိုလူအုပ်ကို ဆီးဆို့ထိန်းသိမ်း

နေရပြန်၏။ ထိုကိစ္စသည် ဤနေရာတွင်ပင် ဤမျှဖြင့် ပြီးပြတ်သွားသော်ငြား၊ အကြောင်းဆက်ကား ရည်လျားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့လေ၏။

အကြောင်းသော်ကား ထိုညနေက လယ်ပြင်သို့ရောက်နေသော ဆေးရိုးက ကျီးဒန်ကိုယ်စား ငပုတို့အား ထန်းရည်ကိုက်သောကြောင့် ပေတည်း။

ဆေးရိုးက ထန်းရည်တံအနီးတွင် သောက်ပွဲစားပွဲ ကျင်းပမည်။ ပဲကြီးလှော် ‘တစ်ခါးပိုက်’ ယူလာမည်။ ထန်းရည် ငါးမြူ ကြိုတင်မှာထားပြီးပြီ။ သို့သော် မြတ်သာကျော်က သဘောမတူ။

“တို့ဘာသာ တို့ ဘေးထွက်နေပေမဲ့ အသိက တစ်ယောက် မဟုတ်တစ်ယောက် ရောက်လာမှာပဲကွ။ ပြောချင်တာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် မပြောရဘူး”

သို့သော်လည်း သားရုံးဟဲ့ အိမ်နောက်ဖေးရှိ ကိုင်းတောထဲသို့ ထန်းရည်အိုးတွေ ကြိုတင်ပို့ထားသည်။ နေဝင်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် တည်း ကိုင်းတောထဲတွင် ဆုံကြသည်။

မယ်ကြွယ်စိုးသည် သူ့သားကြီး မှုပုံရူးပုံကိုကြည့်ပြီး သားငယ်ငမူးဖြစ်မလာစေရန် ကြိုတင်နှိုင်းကွင်းထား၏။ လှိုင်းကြောင့် ဆေးရိုးမှာ ယခုထက်ထိ မသောက်တတ်ပေး။ မသောက်တတ်သေးသော်ငြား သူ့ရှေ့တွင် ဝေပုံကျ အကြမ်းပန်ကန် ရောက်ရောက်လာသည်။ သူက အိလေးအာလေး လုပ်နေလိုက်၊ ဘေးကလူက ကောက်ယူမော့လိုက်ဖြင့် ဆေးရိုး၏ဝမ်းထဲသို့ ထန်းရည် တစ်ပန်းကန်စာပြည့်အောင် မရောက်သေးချေ။ ထန်းရည်တစ်မြူ ကုန်ခါနီးတွင် ငပု အာရွင်လာ၏။

“ပတ်လီကံရတာ နာသကွာ၊ နောက်ဖေကို ပင့်လှန်ပြီး ရိုက်လုံးပုပုပု”

“ဟေ့ကောင် စကားကို တိုးဟိုးဆိုပြာ၊ အမေကြားလို့ ဆင်းလာရင် ငါကတော့ အပြေးပဲ မောင်”

မယ်ကြွယ်စိုးသည် ဝိုင်းထဲတွင် သူ့သားကို လက်ပိုးလက်ကြပ် မမိပြား၊ ကျန်ခဲ့သူတွေကို သိမ်းကျုံးပြီး မဆဲဆို မရိုက်နှက်ပါဟု အာမ မခံနိုင်ပေ။ သို့အတွက် ငပု၏ ဖွာလောင်ဖွာလောင်အသံကြီးသည် နိမ့်ဆင်းသွား၏။

“မြို့သား ငမားက ကျီးဒန်ရဲ့ပါးကို တို့သတဲ ဆိုတာလည်း ကြားရော၊ စိတ်ထဲမှ ‘ဖျင်း’ ခနဲ ဖြစ်သွားသကွ၊ ဒါပေမဲ့ သည်ကောင်မ ငါ့ကိုမှ မကြိုက်ကာ ကိုပစေဆိုပြီး ပြန်ထိုင်ချင်ပေမဲ့ ‘ငါတို့ ရမ်းဘိုကုန်း ရွာသူပါကလား၊ ရမ်းဘိုကုန်းဟာ ငါတို့ရွာ’ ဆိုတဲ့ စိတ်လည်းဝင်လာရော ကုက္ကိုမြစ်ကြားက ခုန်ချတော့တာပဲဟေ့”

ဆေးရိုး လက်လွတ်သွားသော ညနေက ပွဲကြီးပွဲကောင်းကို ထွန်းအံ့က စားမြို့ပြန်နေခြင်းဖြစ်သည်။

“တူလိုက်လေ အကောင်ရာ”

မြတ်သာကျော်က ပေါင်ကိုပုတ်ပြီး ထောက်ခံ၏။ “ဒါပေမဲ့” ဟူ၍လည်း စကားဆက်ရန် ပျိုးသေး၏။

“ဒါပေမဲ့ ခွေးတွေတောင်မှ ကိုယ့်ဝိုင်းကခွေးကို တခြားအပိုင်းက ခွေးစိမ်း လာကိုက်ရင် ဝိုင်းကိုက်ကြတာကွ။ ဝင်ကိုက်နိုင်လောက်အောင် အကောင်မကြီးသေးတဲ့ ခွေးကလေးတွေက ဟောင်တယ်။ အဲ တို့က လူ။ ခွေးလောက်မှ ညီညွတ်စိတ်မရှိရင် ခွေးအောက် ရောက်သွားတော့မှာပေါ့”

“ဒါပေါ့ ဒါပေါ့၊ ရမ်းဘိုကုန်းကလူကို စော်ကားတာဟာ ရမ်းဘိုကုန်းရွာကို စော်ကားတာပဲကွ။ ကိုယ့်ရွာကို စော်ကားတာတော့ ကြောင်တောင်ကြည့် မနေနိုင်ဘူးမောင်”

မြတ်သာကျော်နှင့် ထွန်းအံ့၊ ငပုတို့ ပလုတ်ပလောင်းပြောနေ ရာသို့ ဆေးရိုး ဝင်ပြောနိုင်သည်မှာ “ငါမရှိတာ နာသကွာ” ဟူ၍သာဖြစ်၏။

“အေး ဒါပေမဲ့”

မြတ်သာကျော်က စကားစလိုက်သဖြင့် ကျန်လူများက စိတ်ဝင် တစား နားစွင့်ကြ၏။ လရောင်ဟပ်သော အဆီပြန်မျက်နှာကြီးကို ဝိုင်းဝန်းပြီး ကြည့်နေကြ၏။

“အနောက်ဗျားက ဘချုပ်ကြက်သွန်ခင်း”

“ဘယ်က ဘချုပ်ရုမှာတုံး၊ လင်းပင်စုကပါကွာ၊ ဘယ်သူတဲ့ သူ့နာမည် ပါးစပ်ဗျာတွင်ပါကွာ”

“ထားပါကွာ အနောက်ဗျားက ကြက်သွန်ခင်း ဘာဖြစ်သတုံး”

မြတ်သာကျော်နှင့် ထွန်းအံ့၏ အခက်အခဲကို ဆေးရိုးက ဝင်ရောက်ပြီး ဖြတ်ပေး၏။ မြတ်သာကျော်က သူ့စကားကို “နှစ်ယောက် ကတော့ ရမ်းဘိုကုန်းသားဖြစ်ပါလျက်နဲ့ ပြေးမလာဘူးကွ” ဟုဆက်၏။

“ဟေ ဘယ်သူတွေတုံး”

ဆေးရိုးအပါအဝင် သုံးယောက်သား၏ အလောတကြီး မေးသံ။

“ငါ့ကြက်နဲ့ တင်မောင်လေ၊ ကြက်သွန်ခင်းခရီးကို ခိုပြီး ချောင်းကြည့်နေကြပါလား”

စကားဝိုင်း တိတ်သွားသည်။ ထန်းရည်မျိုချသံ ‘ပွပ်’ ခနဲ ပေါ်လာ၏။ သည့်တစ်အောင့်မျှကြာမှ “လုပ်လေကွာ၊ မငဲ့အလုည့်” ဟူသည့်အသံ ခပ်အုပ်အုပ်ပေါ်လာ၏။

ငွေလဝန်းသည် မပြည့်ဝိုင်းသေးငြား ရွန်းရွန်းလက်လက် သာနေသည်။ လေးထပ်ကျောင်း ထန်းတောဆီမှ ဇီးကွက်တစ်ကောင်၏ ဒေါသတကြီးအော်သံ ပေါ်လာသည်။ ဆေးရိုးတို့အိမ်ဝိုင်း၏ နောက်ဖေးဘက်

ရာဟုထောင့်ရှိ ငွေခန်းကားတို့၏ တံကလေးမှာ လရောင်အောက်၌
 ငြိမ်ဝပ်နေသည်။ စီးကွက်မြည်သံအစ်တွင် ချောင်းကမ်းပါးလှေကားထစ်
 ထိပ်သို့ ယူဟစ်ယောက် ကုန်းကုန်းကွေ့ဖြင့် ရောက်လာသည်။
 ထန်းရည်ကို အာစွတ်ရုံမျှ ပါးစပ်နံ့ရုံမျှသာသောက်သော ဆေးရိုးက
 ဤအခြင်းအရာကို ကောင်းစွာမြင်သည်။ သူ့အစ်ကို ထွန်းကား ချောင်း
 ဟိုဘက်ရွာများမှပြန်လာလျှင်လည်း ယခုနုလီ ပုန်းလျှိုးပွားလျှိုး ချဉ်းကပ်
 မလာရာ။ သို့ဆိုလျှင် သူခိုးလော။ သူခိုးဆိုလျှင်လည်း နွားသူခိုးဖြစ်ဖို့
 များသည်။ သို့သော် နွားသူခိုးသည် တစ်ယောက်တည်း မလာတတ်။
 ကိုမောင်စရာ မည်းမည်းကို အပြားသူမဟု မြင်သလောဟု
 ဆေးရိုး အကဲခတ်သည်။ ပြုံးတန်းဝင်ပျံ့ သတိထားသူမရှိချေ။ သို့ကြောင့်
 ဆေးရိုးလည်း ပုဆိုးကို မလျှဟ်။ ဟိုမောင်စရာ သည်စယောင်ယောင်
 ထွက်လာပြီး ကမ်းပါးအခြေကို ကပ်လာသည်။ စောက်မတ်သည့်နေရာက
 များသောကြောင့် ဆေးရိုးမှာ တက်စရာ ရတ်တရက် မတွေ့။ ကုပ်ချောင်း
 ဂျပ်ချောင်း လူတက်သည့် ရေစပ် လှေကားအတိုင်း အပြေးတက်သည်။
 ပခိုင်းချုံ့ထဲ ပြေးဝင်သည်။ တံတစ်ကံမြတ်အောက်မှ မည်းမည်းသဏ္ဍာန်
 တစ်ခု ထွက်လာသည်။ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်၏ သွင်ပြင်ဖြစ်သောကြောင့်
 သူ့မရိုး ဟူ၍သာ ဆေးရိုး ယူမှတ်လိုက်သည်။

ဆေးရိုး မြင်လိုက်ရသည်မှာ ဤမျှသာဖြစ်သည်။ ပထမ
 အမျိုးသားတစ်ယောက်ဟုထင်ရသော မည်းမည်းသဏ္ဍာန်သည် ရဲရဲ
 တင်းတင်း မရှိသော ဟန်ပန်ဖြင့် ဝင်သွားသည်။ ဒုတိယ သူ့မရိုးဟု
 ထင်ရသော မည်းမည်းသဏ္ဍာန်သည် တံထဲမှ ထွက်လာ၏။ ထိုနှစ်ယောက်
 ဆက်စပ်မှု ရှိသလော၊ ပတ်သက်မှု မရှိသော တိုက်ဆိုင်မှုလော၊ ဆေးရိုး
 မသိပါ။ ထပ်မံပြီး စလယ်ဝင်အိုး တစ်လုံးချက်ကြာမျှ စောင့်ကြည့်

သေးသည်။ ထူးထူးခြားခြားလှုပ်ရှားမှုလည်း မပေါ်လာ။ နောက်ကြောင်း
 လည်း မအေးသေးသဖြင့် ဆေးရိုး ပြန်ဆင်းခဲ့ရ၏။

စင်စစ်အားဖြင့် မယ်ငြိမ်းစည်အား သက်သာယခု မကင်းရောကို
 ဆေးရိုးတစ်ယောက်သာ သိသည့်အားဟုကို။ အလေးလည်း သိပုံမျှလည်း။
 သို့တစေ မယ်ကြွယ်စိုးလည်း ရိပ်ဖမ်းသံဖမ်းမျှသာ သိဟန်တူ၏။
 ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း သိလျှင်မြင်လျှင် သည်လေသံ ထွက်မည်မထင်။

“မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော် နေမိမင်းကို မာတလီ နတ်
 သားက ငရဲပြည်ကိုလိုက်ပြတော့ မါး ဖျက်ကဆောင်ကြီးနဲ့အကြိတ်ခံနေရတဲ့
 ငရဲသူတစ်ယောက်ကိုမြင်လို့ ဘာကြောင့်သည်လို့ခံရတာတုံး မေးတဲ့အခါ
 ‘မှန်လှပါ အရှင်မင်းကြီး၊ လူ့ဘဝမှာ သယောက် လင်မြောင်ထားခဲ့သူတွေ
 ခံရတဲ့ ငရဲပါဘုရား’ လို့ ပြန်လျှောက်သတဲ့ သိပ်ကြောက်နို့ကောင်းတာ”

သမီး မယ်မျှင်အား ဆုံးမလေဟန်ဖြင့် ရွေးကြောအောင်
 အသံဖြင့်လျက်ပြောသော မယ်ကြွယ်စိုးအသံ။

“အင်း မျောက်မွေးတဲ့မိန်းမများ သေမှ ငရဲခံရတာ မဟုတ်ပါ
 ဘူးလေ။ အခုဘဝမှာလည်း လူတကာအထင်သေးခံရ၊ လူတောမတိုး
 သူတောမတိုးနဲ့ ရှက်စရာပဲ။”

ဆေးရိုးသည် ဘုန်းကြီးမကျောင်းမှ စတင်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ မသင်ရမီ
 ထွက်ခဲ့ရသောကြောင့် အမေပြောသော ငရဲခန်းသည် လွဲချော်သလော
 မှန်သလော မသိပါ။ မသိသော်ငြား မရိုးကို သံသယဝင်သည်။ သံသယ
 စိတ် အခံရိုထားသဖြင့် အမေစကားသည် မရိုကို စောင်းပြောင်း သတိပေး
 သည်ချည်း ထင်မှတ်နေလေ၏။

ရမ်းဘိုကုန်း ရွာသူရွာသားများသည် ရွာတောင်ပိုင်း၌ ဦးဘမုန့်၏
 အိမ်ကြီး တည်ရှိနေသည့်အတွက် လွန်စွာဂုဏ်ယူသည်။ ဦးဘမုန့်ရဲ့

အိမ်ကြီးကိုလည်း မြင်ဖူးကယ်ရီအောင်၊ လမ်းကြုံတဲ့အခါ ဝင်ခွဲပါလားဟု ဝင့်ဝါစရာမရှိ ပြောမိန်းပြီး ဝင့်ဝါကြသည်။

မယ်ငြိမ်းစည်မှာလည်း ယခု သည်အိမ်ကြီးနှင့် သုံးအိမ်ကျော်ရှိ မြေကွက်သို့ ပြောင်းရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ရွှင်နေ၏။ သို့သော် မယ် ကြွယ်စိုးနှင့် သား ငထွန်းကားမူ မရွှင်။ အဘယ်မှာ ရွှင်ပါမည်နည်း။ အမေပြောပုံကို ကြည့်။

“ကောင်းပါတော်၊ ကောင်းပါ။ မိဘပြော တစ်လ၊ မယားပြော တစ်ည ဆိုသမ္မတလား။ မယားက ‘ပလပ်တတ်တတ်ညပ်တတ်တတ်’ ပြောလျှင်တော့ ပါးစပ်ကလေး ဝါးကလေးကို ခွဲကုန်တော့တာပဲ”

အမေ မယ်ကြွယ်စိုး ပြောမည့်သာ ပြောရသည်။ စိတ်ထဲတွင် သဘောကျနေသည်။ အမေ ဆင်းလာပြီး ရိုက်မည်ဆိုသောကြောင့် ကျိတ်ပြီး ရန်ဖြစ်နေသံကို မကြာခဏကြားရသည်။ “လင်နဲ့ မယား ကြင်ကြင် နှာနှာ၊ ရယ်ရယ်ပြုံးပြုံးမရှိရင် စီးပွားမမြတ်ဘူးတဲ့” ဟု အမေ ပြောသော်ငြား ‘ပပြော’ သာ ဖြစ်သည်။ ကျိတ်ပြီးရန်ဖြစ်မှုကား ရပ်စဲ မသွားပေ။ အကယ်၍ ငထွန်းကားလင်မယား ရွှေပြောင်းသွားကြပါက နားချမ်းသာပြီ၊ စိတ်ချမ်းသာရ၏ဟု ဒေါ်ကြွယ်စိုး မှတ်ထင်ခဲ့စေကာမူ အမှန် ပြောင်းတော့မည်ပြင်ဆင်သောအခါ ရင်ထဲ၌ ဟာနေ၏။

“ဒါပေါ့လေ သည်မှာကော ယောက္ခမတွေကို ကြောက်ရ၊ မတ်နဲ့ ယောက်မကို အားနာရ မှတ်လား။ တောင်ပိုင်းကိုပြောင်းသွားတော့ စောင်းထဲက မြင်းကို လွတ်လိုက်သလို”

ဒေါ်ကြွယ်စိုးသည် မြင်းတစ်ကောင်ဟီးသည့်အသံဖြင့် ဟီပြ လိုက်သေးသည်။ မယ်မျှင်မှာ မရယ်ဘဲမနေနိုင်။ ပါးစပ်ကို လက်ဝါး အုပ်လျက် ရောင်းစပ်သို့ပြေးကာ ဟားတိုက်ရယ်မောရသည်။

“လမ်းခေါ် ပျော်မှည့် ဆိုတာ ဒါမျိုးပေါ့။ ငါ့သား ငန့်အမေမှာ ပွဲအသွားကောင်းလို့ မိန်းမလည်နဲ့တွေ့လာတာ၊ ဆေးဝတ်ပြီး မမ်းသလား၊ တံစူးဝါးနဲ့လုပ်တဲ့ လေးကိုပဲ အတင်အချ လုပ်သလားမှ မသိတာ”

အမေ၏ သည်အပြောသည် ငထွန်းကားအား ပိုနိပ်စက် နေသည်။ အိမ်ဆောက်ရာသို့လာပြီး ‘အဲ’ သူများ တဟီးဟီးတဟားဟား ဖြစ်နေကြား ငထွန်းကား မရွှင်ပြချေ။ မတတ်သာစွာ ခေါင်းညှိတ် ခေါင်းခါ ပြုံးပြရငြား၊ အပြုံးသောကြီးဖြင့်။ အမှန်မှာ ငထွန်းကား မရွှေ့ချင်။ မိဘ အရိပ်ကို ခိုနေရသဖြင့် လုံခြုံသည်ထင်၏။ “အမေရေ၊ ငါးပိ တစ်ခါ ခတ်လောက်၊ အမေရေ ကြက်သွန်ကလေး တစ်ခွဲလောက်” ဟု လေချို ကလေးဖြင့် ပြောကာပြောကာ နှိုက်၍ ရနိုင်သည်။

မယ်ငြိမ်းစည်တွင် ကလေးရှိနေပြီ။ “ရက်သောကြောင့် မည်သူ ကိုမျှ မပြောပါနှင့်” ဟု မယ်ငြိမ်းစည်က တောင်းပန်ထားသဖြင့် မိဘကိုပင် အသိမပေးရသေး။ မည်သို့ဖြစ်စေ ကိုယ့်တွင် ကလေးမြေးငယ်ရှိနေပါက ကိုယ်ပူသည်ကအစ ‘အမေရေ’ အစ ချီကာ မေးမြန်းနိုင်၏။ မိဘက တခြား ကိုယ်က တခြား နေရသောအခါ အိမ်နီးချင်းသာရှိသည်။ အိမ်နီးချင်း ဆိုရာ၌ ကိုယ့်ထက် သိဦးမှ၊ ထို့ပြင် စိတ်ကောင်းရှိဦးမှ၊ သို့ဖြစ်၍ မိဘ အရိပ်မှ ငထွန်းကား မခွာချင်။ မခွာချင်သော်ငြား မယ်ငြိမ်းစည်က အနေအထိုင်မတတ်။ အမေ့ပါးစပ်နှင့် တစ်နေ့မဟုတ် တစ်နေ့ တွေ့ တော့မည်။ ယောက္ခမနှင့် ရွှေးမ မခေါ်နိုင် မပြောနိုင်ဖြစ်မှ ပြောင်းရသည့် အနေသို့ ငထွန်းကား အရောက်မခံနိုင်။ ဆေးရိုးသည်ပင် ဟီးလာတိုက် နေသော မရိုးကို ကြည့်၍မရ။ ကြည့်၍မရခြင်းမှာ အစ်ကိုနှင့် ဝီလာ ဖြစ်နေသော်ကြောင့်ပင်။ မရိုး ပြူးသည်နှင့်အမျှ အစ်ကို ငထွန်းကား သည် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် မမြူးရသနည်း။

ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း

အိမ်ကလေးသည် လူတစ်ကျိပ် အဲသောကြောင့် တစ်နံနက်ဖြင့် အကောင်အထည်ပေါ်လာသည်။ တွင်းတူး တိုင်ထူရန် ကြိုးစားသူ ကြိုးစားနေချိန်ကတည်းက ဝါးခွံကာ ထရိုက်နေသူက ရက်နေခဲ့ကြသည်။ ခေါင်တန်း ချုပ်တန်း ရိုက်ပြီးချိန်၊ အခြင်တန်း ချသူက ချနေချိန်တွင် ဇလီသပ်ချထားသော ထရိုများက သူ့နေရာနှင့်သူ ကာနေကြပြီ။ သို့အတွက် အမိုးကို သက်ကယ်ပိုးပြီးချိန်တွင် ဆင့်ဝါးစီပြီး ဝါးကြမ်းခင်းပြီး ဖြစ်သွား တော့သည်။

ကျွန်လူများ ချောင်းထဲပြေးပြီး ရေချိုးသော်ငြား ဆေးရိုး မချိုးနိုင်သေး။ ခေါင်းနဲ့မလွတ်သော သက်ကယ် တံစက်မြိတ်များကို စုစည်းတန်သည်ကို စည်း၊ ဖြတ်တန်သည်ကို ဖြတ်သည်။ ငထွန်းကား ကလည်း တံစက်မြိတ်အောက်တွင် မြောင်းရာ ပေးနေသည်။

“အစ်ကို နေမကောင်းဘူးလား”
“ကောင်းပါတယ်ကွာ”
“ကောင်းတယ်သာ ဆိုတယ်”
ဆေးရိုးသည် စကားဆက်ရန် ဘေးဘီသို့ ကြည့်သည်။ မရိုး လာနေသဖြင့် စကားမဆက်ဖြစ်။

“မောင်လေးရေ ဗျပ်ခွက်” နှစ်ခွက်လောက် ငှားပေးပါဦး”
ဆေးရိုး စိတ်တိုသွားသည်။ “ခင်ဗျား တစ်နေ့လုံး ဘာလုပ်နေ တာတုံး” ဟု အော်ငေါက်ပစ်ချင်စိတ် ပေါ်လာသည်။ သို့သော် ဆေးရိုး အစား ငထွန်းကားက ငေါက်သည်။

“ထမင်းကျွေးဖို့ ချက်အပြီးမှာ ဗျပ်ခွက်အသင့် ရှိရမယ်ဆိုတာ ညည်း မသိဘူးလား”
“ဘယ်အိမ်မှာ ဗျပ်ခွက်ရှိမှန်းမှမသိတာ”

ငထွန်းကားတို့ညီအစ်ကို

“မသိရင်မေးပေါ့၊ ညည်းမှာရှိတဲ့ပုစပ်ဟာ အတင်းပြောဖို့ချည်း မဟုတ်ဘူး၊ မသိတာကို သိအောင်မေးရာမှာလည်း အသုံးဝင်တယ်”
မယ်ငြိမ်းစည် နှုတ်လှန်မထိုးဘဲ ဟီးခနဲ ငိုချလိုက်လေ၏။
“မရီတို့ဟာကဗျာ၊ မင်္ဂလာယူရမယ့်အိမ်သစ်မှာ ငိုရတယ်လို့၊ ကိုင်း တိတ် တိတ် ကျုပ် သွားငှားပေးပါပယ်”

ထမင်းကျွေးသော အပူဂူ မင်္ဂလာဆောင်များတွင် ‘စားပွဲခုံ’ ကို အသုံးပြုနေပြီဖြစ်ပြီး အိမ်များတွင်မူ ဗျပ်ခွက်များဖြင့်သာ ထမင်းစားကြဆဲ ရှိသေး၏။ တို့ကြောင့် အိမ်အသူများကိုလည်း ဗျပ်ခွက်ဖြင့်ပင် ထမင်း ကျွေးကြသည်။ ဆေးရိုးသည် တဟီးဟီး တဟားဟား စားသောက်နေ ကြသော သူငယ်ချင်းများအတွက် ဟင်းလိုက်ရင်းက အစ်ကိုနှင့် မရီးအား မကြာခဏ လှည့်ကြည့်သည်။

အမေပြောလည်း ပြောစရာပါတကား။ ငထွန်းကားသည် လယ်ထဲတွင် ကွဲကြီးတစ်ကောင်နှင့်မခြား စွမ်းပကားထက်သော်ငြား၊ လူမှုရေးတွင် ငနှင့်အကြီးပါတကား။ ယခုပင် ကြည့်၊ မယားက မျက်ရည်ဖြင့် အနိုင်ယူသည်ကို ခံနေရပါပြီကော။ ဆေးရိုးသည် မရီး မယ်ငြိမ်းစည်အား စေ့စေ့စပ်စပ်ကြည့်မိသည်မှာ ဤအကြိမ်သည် နောက်ဆုံးအကြိမ်ဖြစ်၏။ သည်နောက်တွင်ကား အစ်ကိုအိမ်ရှေ့မှ ဖြတ်သွားသော်ငြား မဝင်ဖြစ် သောကြောင့် မရီးနှင့် မျက်နှာချင်း မဆုံရ တော့ချေ။ မဆုံရသော်ငြား သိနေသည်။ ကြားနေသည်။ အမေ ကြိုတင် ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့သည့်အတိုင်း မယ်ငြိမ်းစည်သည် စောင်းထဲမှ လွတ်သော မြင်း ဖြစ်နေပုံမှာ ထန်းရည် (ထည့်) ခြင်း၊ အရက်ချက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ မယ်ငြိမ်းစည်၏ အကြောင်းပြချက်မှာ ‘ကျွန်မယောက်ျား သောက်ဖို့ကလေးပါ’ ဟူ၏။

ငထွန်းကားသည် မယ်ငြိမ်းစည်အား အကြောင်းပြုလျက်
 မယ်ငြိမ်းစည်နှင့် အကြောင်းမပါမီကတည်းက အရက်ပြတ်ခဲ့သည်။
 ယခု မယ်ငြိမ်းစည်ကို အကြောင်းပြု၍ပင် အရက်ပြန်သောက်နေချေပြီ။
 အကြောင်းသော်ကား မယားကို ပြောမရသောကြောင့်တည်း။ ထန်းတဲသို့
 မသွား၊ အရက်ဖို့သို့ မသွားဘဲ လွယ်လင့်တကူ သောက်ရသည့်အတွက်
 ငထွန်းကားမှာ အရက်နဲ့ အမြဲနဲ့နေသည်။ သူသည် အိမ်ထောင် ခွဲသွား
 သော်ငြား မိဘလယ်ကို ပစ်မထား။ သူ့ထံသို့ နေ့စဉ်လာသည်။
 ဆေးရိုးနှင့် နေ့စဉ် ဆုံကြသည်။
 “အစ်ကို့ဟာကဗျာ မနက်အစောကြီးလည်း သောက်တာပဲ”
 “ညီလေးရာ မနေညတုန်းက အနံ့ပါ”
 အရက်နှင့် ပလုတ်ကျင်း။ အရက်နှင့် မျက်နှာသစ်သူများ၏
 လက်သုံးစကားကို ဆေးရိုး ရယ်မော၏။
 “အစ်ကို့အရက်သမားတွေရဲ့ ကျင့်ရာတည်းက သင်ပေး
 လို့ကိုတဲ့ ဂါထာကောင်းပဲပုဒ်တည်းပါကလို့”
 “ညီလေး မင်း မသိဘူးနော်၊ ငါ့ရင်ထဲမှာ ဘာဖြစ်ဖူး
 ဆိုတာ”
 “ဘာပြုလို့တဲ့အစ်ကို”
 “ဘာမှမဟုတ်ပါဘူးကွာ”
 ထိုစကားအဆုံးတွင် ငထွန်းကားသည် လယ်ထံဆင်းပြီး
 ‘တမန်း စမ်း’ သည်။ ဘယ်နှစပ် ပိုင်မဲထွန်ရန် ညွှန်ကြားသည်။
 မည်သည့်နေရာ၌ ‘ကျွန်း’ ခံနေသည်၊ ကောက်ခိုက်မတွေ့၏ အဆဲမခံ
 ရစေရန် ငန်းပြားဖြင့် တူပစ် စသည်ဖြင့် အကြံပေးတတ်သည်။ ညီ
 ထမင်းစားနေစဉ် သဘောမတွေ့သော နေရာများကို ကိုယ်တိုင်ဆင်းပြီး

ထွန်လား ထွန်တတ်၏။ ထောင့်ကွေးနေရာများမှာ ထွန်မဝသောကြောင့်
 ခုံကြီးဖြစ်နေလေ့ရှိရာ ငန်းပြား ဆွဲပြီး တူးလား တူးတတ်၏။
 ဝင်လုပ်၊ ထမင်းဝင်တွင် ဆေးရိုးရှိနေလျှင် ကန်သင်းနားဖြတ်သည်ကအစ
 လိုက်နှင့်၊ တစ်ချိုးတည်း ပြေးတော့သည်။ မနက်အစောကြီးတောင်
 မရှောင်တော့ဘူးလား မေးကာ တစ်ကြိမ် ရိုက်ထားဖူးသောကြောင့်
 ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ မူးမူးရူးရူးဖြင့် အမူးစက်ဝန်းကို ငထွန်းကား ပတ်ပြေး
 နေစဉ် ဖုံးတုန်းလုံးတုန်း တန်ဆောင်မုန်း မကုန်တကုန်တွင် မယ်ငြိမ်းစည်
 မျက်နှာမြင်သည်။ သားယောက်ျားကလေးဖြစ်သဖြင့် ငထွန်းကားမှာ
 ရူးနေအောင် ချစ်သည်။
 မယ်ကြွယ်စိုးလည်း ခွေးမကို မျက်နှာကြောမတည့်သော်ငြား
 ရောက်လာရသည်။ တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ပြန်စောင်း
 မကြည့်သော အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏လက်အောက်တွင် အမျိုးသမီးများ မီးနေ
 ရခြင်းသည် အသက်ကို ဖက်ဖြင့်ထုပ်ထားရသော အလုပ်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်
 မယ်ကြွယ်စိုး လာရသည်။ ရမ်းဘိုကုန်းနှင့် နှစ်နာရီပြင်းပြင်းခရီးဖြင့်သာ
 ဝေးသော ရွှေတစ်ဆိုင်ရာနေ မယ်ငြိမ်းစည်၏ သားချင်းများ မလာနိုင်ပါ။
 လက်လှုပ်မှ ပါးစပ်လှုပ်ရသော လက်ဖဝါး ခြေဖဝါးသမားတွေရှိ ဖြစ်ပေသည်။
 မယ်ကြွယ်စိုးနှင့် သမီး မယ်မျှင်တို့ မယ်ငြိမ်းစည်ထံ၌ အလုပ်
 များနေကြသည့်အတွက် ဆေးရိုးထံသို့ ထမင်းပို့သူမှာ ဦးကျွန်ကြီး
 ဖြစ်လာသည်။ ဖခေက သားထံသို့ ထမင်းလာပို့နေချိန်ဝယ် မိကျီးဒန်လည်း
 လယ်ပွဲ သုံးပွဲကျော် တစ်ခေါ်သာသားဝေးသော လယ်ပွဲရှိ ဖခေထံသို့
 ထမင်းပို့ လာနေချိန်ဖြစ်သည်။ ဤတွင် ကျီးဒန်နှင့် ဆေးရိုးတို့ မယူလျှင်
 မပြီးသော အကြောင်းတစ်ရပ်သည် မမျှော်လင့်ဘဲ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေ၏။

ရမ်းဘိုကုန်းရွာ၏ ရွာဦးကျောင်းဖြစ်သော လေးထပ်ကျောင်းမှ ခေါင်းလောင်းထိုးသံ စည်ဝေစွာ လွင့်ပျံလာပြီ။ မရှေးမနှောင်းတွင် သရက်တောကျောင်းနှင့် တောင်ပလူကျောင်းတို့မှာလည်း လွင်လွင် ဝေဝေ ထွက်ပေါ်လာသည်။

သို့ပါလျက်နှင့် နေ့သည် မပျ။ ဆောင်းလယ်နေ့ပေကိုး။

မြောင်းလက်တံကြီး၏ဝဲယာရှိ စပါးခင်းများမှာ နှင်းသီးနှင်းစက် ကလေးများပင် မကုန်စင်သေးချေ။ နို့ရည်ခဲစပါးနံ့များ ငိုက်ယမ်း နေသော စိမ်းမှောင်မှောင်လယ်ကွက်များကြားမှ မိန်းကလေး ၄ ယောက် လှည့်လည်နေကြသည်။ သူတို့ခေါင်းပေါ်တွင် ထမင်းထုပ်ကိုယ်စီ ရွက်ယားပြာသည်။

“ဒေါသမူအရာမှာ လေလှေ၊ ဒေါသမူအရာမှာ၊ ယောယုဝ အရောက်သွားပါမေ့၊ ယောကျ်ားအာစာနည်နို့”

“သွားဟော သွားဟဲ့၊ ယောယုဝ မကလို့ မဟာတာပန္နပဲ သွားသွား ပြန်မလာခဲ့နဲ့။ နားညည်းလွန်းလို့”

တေးသံရှင်၏ အသံမြင့်နှုန်းနှင့်ထပ်တွဲ မြှင့်ပြီး အော်လိုက် သူမှာ ရွှေသစ်ဖြစ်သည်။

“ကောင်မ မြူးမနေနဲ့၊ ဟိုကကြားသွားလို့ ကျုပ်ကို ထမင်း လာပို့တာလားခင်ရဲ့ အော်လိုက်မှ ဟုတ်ပေဖြစ်နေမယ်”

မယ်သုန်၏ သတိပေးသံအဆုံးတွင် ရွှေသစ်၏လက်ဝါးကြီးက မယ်သုန်၏ ကျောပေါ်သို့ ပြန်ခနဲ ရောက်သွားလေ၏။

“သူ့လင်ကြားရင် အားရအောင်လို့ ငါ့ကို ရိုက်သတော့”

“ငါ့လင်မဟုတ်ဘူးဟဲ့၊ နင့်လင်”

“ညည့်လင် ညည့်လင်”

မယ်သုန်သည် နောက်တစ်ကြိမ် အရိုက်မခံရစေရန် မိဖော့နှင့် ကျီးဒန်ကို တွန်းတိုက်ပြီး လူအုပ်၏ရှေ့ဆုံးသို့ရောက်အောင် ပြေးသည်။

“ကောင်မတွေနေနဲ့၊ ကောင်မတွေ”

မိဖော့က ထိုမျှသာအော်ငြား၊ ကျီးဒန်ကမူ ကန်သင်းပေါ်မှ ချော်ကျလှလှကိုယ်ကို ထိန်းမတ်ရင်း ဆုံးမသည်။

“မိန်းကလေးမြင်ရင် အလိုလိုနေရင်းက ပြီတီတီလုပ်ချင်နေတဲ့ လူတွေကို ဆင်အိပ်ရာ ဆိတ်နို့၊ သွားမလုပ်ရဘူးဟဲ့ ကောင်မတွေရဲ့”

“မသိလို့ပါ အစ်မကြီးရယ်၊ ပြောပါဦး”

ရွှေသစ်က သရော်တော်တော် ချော်တော်တော်ပြောသော်ငြား ကျီးဒန် မတုံ့ပြန်တော့ပါ။ ရှေ့တွင် ‘မြောင်းကူး ရေကျော်’ ရိုသောကြောင့် ထာဘီကို ပြင်ဝတ်နေရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သူတို့လျှောက်လာသော လမ်းသည် သာဌန်းပေးမြောင်းဟောင်းတစ်ဖွဲ့လဲလင်ဇင်းမြောင်းဖြစ်သည်။ ထိုမြောင်းသည် အနောက်မှ အရှေ့သို့ စီးဆင်းလာခဲ့ရာ ဤနေရာတွင် တောင်မှ မြောက်သို့ စီးဆင်းနေသော ‘မဲဇေဗီ’ မုန်းမြောင်းက ကန်လန့်ခံ နေသည်။ မုန်းမြောင်း၏အရှေ့ဘက်ကမ်းတွင် လင်းဇင်းသောက်လယ်တွေ ရှိနေသေးသည်။ မုန်းမြောင်းရေ မတက်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် သံရေတံလျှောက်ဖြင့် မုန်းမြောင်းကို ဖြတ်ကျားပေးထားရသည်။ ဟစ်ဟောပဲခန့်ကျယ်သော ထိုရေတံလျှောက်၏ ဝဲယာ တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် ဗြက် တစ်ထွာခန့် ကျယ်သော သံပြားတွေ ခင်းပေးထားသည်။ ဤအရာပေါ်တွင် ဗြတ်သန်း လျှောက်လှမ်းရန်အတွက် ကျီးဒန် ထာဘီပြင်ဝတ်ခြင်းဖြစ်ချေ၏။ အပြန် အလှန်ဆဲဆိုနေသော ရွှေသစ်နှင့် မယ်သုန်တို့လည်း တိတ်ဆိတ်သွား ကြပြီ။ ရေတံလျှောက်အတိုင်း လျှောက်ရန် သတိထားနေကြသည်။ ရေတံလျှောက်ကို ဧပြီလျှောက်ရသည်မှာ ကွတကွတ ဖြစ်သည်ဆိုကာ

ရောက်လျှောက်ထံသို့ ဆင်းပြီးမလျှောက်ရ။ ချော်လဲသော် ခေါင်းကွဲနိုင်သည်။
 ခေါင်းကွဲပြီး အောက်ရှိ မြောင်းထဲသို့ ကျသွားခဲ့သော် ရေနစ်ဦးမည်။
 သို့သော် စလင်းချောင်းနံဘေးတွင် နေသူများဖြစ်သဖြင့် 'ခွေးကျုံး' မှ
 ကူးတတ်ရကား ရေနစ်မည်ကို မစိုးရိမ်။ လယ်ပြင်မှ အတကြွတ်ကြွတ်
 လည်တရည်ရည်ဖြင့် မှောင်နေသူ ထမင်းငတ်မည်ကိုသာ စိုးရိမ်နေသည်။
 "ကောင်မတွေ ရှားပင်ပေါင်းက သွားကူးကြရအောင်ဟယ်"
 ရွှေသစ်သည် ဤနေရာကို ကူးရတိုင်း အသည်းယား၏။
 ထို့ကြောင့် အဖော်ညီငြား အဖော်မရ။
 "ဟိုပေါင်းနားမှာရပ်ထားတဲ့လှည်းဟာ တို့ရွာကနဲ့တူတယ်ဟေ့"
 ထိုစကားကြောင့် 'ရှားပင်ပေါင်း' ဆီသို့ မိန်းကလေးများ ပြိုင်တူ
 ကြည့်မိကြ၏။
 "အေးဟဲ့ တပ်ထားတဲ့ နွားတွေကို မြင်ဖူးသလိုလိုပဲ"
 ဤမျှဖြင့် စကားပြတ်သွားသည်။ ရေကျော်ရောက်လျှောက်ကို
 တိတ်ဆိတ်စွာ ဖြတ်ကူးကြသည်။ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ရောက်သည်နှင့်
 တစ်ပြိုင်နက်တည်း ကျီးဒန်တို့ လူစုကိုတွေ့သည်။ ရွှေသစ်က တောင်
 ဘက်သို့၊ မယ်သူနှင့် မိဖွေက မြောက်ဘက်သို့ တစ်လမ်း။ တည့်တည့်
 သွားရမည့်သူမှာ ကျီးဒန်တစ်ယောက်တည်းဖြစ်သည်။
 "ကျီးဒန် ဖြောင့်ဖြောင့်သွားနေတဲ့ ဘယ်လယ်ထဲမှ ဝင်စားမနေနဲ့"
 ရွှေသစ်၏ ကျီစယ်မှုကို တုံ့ပြန်လိုရာ "ဟဲ့ ခွေးနာမ"
 ကျီးဒန်သည် လယ်ကြားမြောင်းပေါင်အတိုင်း လာသည်။
 ရေခမ်းရွက်တစ်ရွက်တလေ၏ အများတွင် သက်တရောင်တောက်နေသော
 နှင်းစက်ကလေးတစ်စက်တလေတွေ့ရသည်။ ရေခမ်းပုံဆီများ ဆုံးသွားသည်။
 ဝဲယာတွင် နဘူးချုံတွေ။

"ဥမ္မာဒန္တိလှပျိုမကိုနို့ရယ်က ငါ့ကို ကြိုက်မလားလို့ မေးခမ်းချင်
 မေးခမ်းချင်၊ မတော်ပါဘုရား၊ အဘီပါရက ချစ်သူမငြီး၊ စစ်သူကြီး
 ဟာဖြင့်၊ ကျွန်မလင် ကျွန်မလင်"
 ကောင်ညှင်းစပါးရိတ်သူများ၏ တေးသံဖြစ်သည်။ ကျီးပန်သည်
 သိဝိမင်းနှင့် ဥမ္မာဒန္တိကို မြင်ယောင်ကာ ပြေးသည်။ ပြေးနေဆဲတွင်
 နဘူးချုံထဲမှ လူတစ်ယောက် သွားခနဲပေါ်လာသည်။
 ငကြွက်။ ကျီးဒန် ထိတ်ခနဲဖြစ်သည်။ မြေလှမ်းတုံ့သွားရာက
 "အို ကိုယ့်လမ်း ကိုယ်သွားတာ ဘာဖြစ်လဲ" ဟု အားတင်းလျက်
 ဆက်လျှောက်သည်။ ငကြွက်က လမ်းကို ပိတ်လိုက်သည်။
 "ကျီးဒန် ငါ့ကို ကြိုက်ပါ"
 ထောင်းထောင်းတနေသော ဝဲရက်နဲ့။
 "နှင့်ကို မကြိုက်ဘူးလို့ ဘယ်နှခါပြောရမတုံး၊ ဖယ်စမ်း"
 ရင်ထဲက တဒိန်းဒိန်းမြည်နေသည်။ မျက်နှာတစ်ခုလုံး ထူပိန်း
 နေသည်။ သို့ဖြစ်ငြား ကျီးဒန်သည် နောက်မဆုတ်။ ထမင်းထုပ်ကို
 ပစ်ချသည်။ ထာဘီကို ပြင်ဝတ်သည်။ ငကြွက်၏ ပွရောင်းရောင်း ခါးပိုက်
 ထောင်းထဲမှ ဓားမြှောင်တစ်ချောင်း ထွက်လာသည်။
 "ဟေ့ ချစ်ရင် လုံးလုံး၊ မုန်းရင် လားလားတဲ့ဟေ့၊ ကြိုက်ရင်
 မယား၊ မကြိုက်ရင် ဓားကွ"
 "လာကြပါဦး၊ ဟောသည်မှာ ငကြွက်ရယ်၊ ကျုပ်ကို"
 ကျီးဒန်သည် ငကြွက်၏လက်ထဲရှိ ဓားကို ဝင်လှတော့သည်။
 "လာကြပါဦး၊ လာကြပါဦး ဟောသည်မှာ ငကြွက်"
 ကျီးဒန်၏အော်သံကို ရွှေသစ် ကြားသည်။ လှမ်းကြည့်သည်။
 ဓားလှနေသော လက် လေးဖက်နှင့် ခေါင်း နှစ်လုံးကို မြင်ရသည်။

“ဓားပြ ဓားပြ၊ ဟိုမြောင်းပေါင်ပေါ်မှာ ဓားပြတိုက်နေတယ်၊ လာကြပါဦး။”

ရွှေသစ်လည်း ထမင်းထုပ်ကို လမ်းဘေးချထားခဲ့ပြီး သံကုန် အော်ဟစ်လျက် ပြေးလာသည်။ မယ်သုန်နှင့် မိဖော့သည်လည်း ရွှေသစ် မြင်သကဲ့သို့ပင် မြင်ကြသည်။ ထမင်းထုပ်ကြီးတွေ ရွက်လျက် “ဓားပြ ပါတော်၊ လာကြပါဦး” အော်ပြီး ပြန်ပြေးလာကြသည်။

ငြော့ကံမှာ မိမိရစ်သော ကြက်မတမ်းမ၏အခွပ်ခံရသော တွန်ခါစ ကြက်ဖအလား ကြိရာမရဖြစ်သွားသည်။ အမှတ်မထင်သော ခုခံမှုကြောင့် ဓားမြောင်းမှာ ကျီးဒန်လက်ထဲ ရောက်သွားပြီ။ ကျီးဒန်ကို ဓားမြောင်းဖြင့်ချိန်ထားပြီး လက်ဆွဲခေါ်လာကာ လှည်းဖြင့် အသင့်စောင့် နေသော တင်မောင်ထံ လာမည်။ သူတို့ကိုမြင်လျှင် တင်မောင်က လှည်း တက်မည်။ ကျီးဒန်ကို လှည်းပေါ်တင်၊ ပါးစပ်ပိတ်ထား။

စိတ်ကူးကုန်ကားသမား ပျက်ရုံမက ဓားဖြင့်အထိုးခံရတော့မည်မို့ လယ်ကြားမြောင်းပေါင်ပေါ်တွင် ပြုလုပ်ရန် ပြင်ဆင်သည်။ ခွေးလှေးယား ချုံဘေးမှ တံစဉ်ကိုယ်စီဖြင့် လူငါးယောက် ပေါ်လာသည်။

“ဟဲ့ ငြော့ကံ၊ မိုက်ရိုင်းလှချည်လား။ နင့်နမကို သည်လို လုပ်ရင် နင် ကြိုက်မလား။”

ရွှေသစ်က ပါးစပ်ဖြင့်သာ ရန်တွေ့ငြား။ ကျီးဒန်က သူ့ဓားဖြင့် သူ့ကို ဝင်ထိုးသည်။

“ကျီးဒန် ငါ့နမ မှားမယ်”

“သူ့အမှားက ကိုယ့်အမှားဖြစ်မယ်၊ မလုပ်နဲ့”

ကောက်ညှင်းစပါး ရိတ်သူများနှင့် မြက်ရိတ်သမားများမှာ ကျီးဒန်ကို မစောင့်ရှောက်ရဘဲ ငြော့ကံအား စောင့်ရှောက်ကာကွယ်

နေကြရ၏။ သို့သော် မယ်သုန်နှင့် မိဖော့ ရောက်လာသောအခါ ထမင်း ထုပ်တွေကို သုတ်ခနဲ ချထားပြီး ငြော့ကံကို ဝင်ရိုက်ကြတော့သည်။ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်နေမြဲ မြောင်းပေါင်မှာ လူများဖြင့် စည်းကား သည်။ “ကျီးဒန်ကို ငြော့ကံက ဓားနဲ့ထောက်ပြီး လှည်းတင်လို့တဲ့” ဟူသည့် သတင်းသည် သရက်ချင်ကွင်းအတွင်းရှိ လယ်ပွဲများသို့ တစ်ခဏချင်း ပျံ့နှံ့သွားသည်။ သရက်ချင်ကွင်းမှတစ်ဆင့် ရေကြည်ကွင်းသို့ ထိုမှ တစ်ဆင့် ရွာများသို့။

မြောက်ဖျားရှိလယ်ထဲသို့ ရောက်နေသော ဆေးရိုးထံသို့ ထိုသတင်း ရောက်သွားချိန်ပယ် မြောင်းပေါင်ပေါ်၌ လူရုင်းနေပြီ။ ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲအမှုမို့ ရွာတိုင်းတွင် အုတ်အော်သောင်းတင်းဖြစ်သည်။

ဦးကြွက်နီသည် သူ့သမီး၏သတင်းကိုကြားလျှင်ကြားချင်း အိမ်သို့ပြန်လာသည်။ မျက်ရည်မမြောက်သေးသော သားအမိကို ပုဏ္ဏား ကွယ်၌ တွေ့သည်။

“သမီး ဘာဖြစ်သေးလဲ”

“ဘာမှမဖြစ်ပါဘူး အဖေ”

“တော်သမီးကို ဓားမြောင်းနဲ့အချိန်မှာ ထောင့်သိမ်းစား ဖမ်းပြီး ကို ဝင်လုတော့ ဘာလုပ်နိုင်မှာကိုး။ ရွှေသစ်နဲ့ မိဖော့ ထဲထဲ သူနဲ့ကိုးက ပုဏ္ဏား ကျစ်စာခနဲ ထု၊ ဆံပင်ဆွဲ ပါးရိုက်သတဲ့”

ဒေါ်ရွှေအိမ်က ရှင်းပြသဖြင့် ဦးကြွက်နီမှာ စိတ်သက်သာရာ ရသွား၏။ သို့ရာတွင် ဦးကြွက်နီမှာ ‘ရပ်တည်း ချမနေနိုင်သေး။ သူကြီး၏ ထိတ်တုံး’ ထဲ ရောက်နေသော ငြော့ကံကို ရွေးနတ်ရဦးမည်။ ငြော့ကံမှာ ဒေါ်ရွှေအိမ်၏မောင်မှစပ်သော ယောက်မနှင့် မောင်တစ်ဝမ်းကွဲဖြစ်နေသည်။ ခေတ်ကာလမှာ အမျိုးသမီးငယ်များ အနုအထိုင် သန့်ပြန့်ချိန် ဟိရိသတ္တပု

တရား အားကြီးချိန်ဖြစ်ရကား သည်မျှသာ မထိပါ။ မရိယုန်းသော အကြောင်းကို ကြိုရငြား ကျီးဒန်မှာ သတင်း ပုပ်ရပြီ။ သို့ကြောင့် ဒေါ်ရွှေအိမ်မှာ သမီးနှင့်ထပ်လုပ် မျက်ရည်နှင့် မျက်ခွက် မစတော့ချေ။

ငွေ့နန်းကားသည် သည်သတင်းကိုကြားလျှင်ကြားချင်း ညီကို လိုက်လံရှာဖွေသည်။ လယ်ပြင်၌ မတွေ့၊ လယ်ပြင်လမ်းမ၌ မတွေ့၊ ယာထဲ၌ မတွေ့။ ကျေ့မည်တွေ့တော့ အိမ်မှာ။ နှမ မယ်မျှင်က အိမ် အတက်အဆင်းကို ပိတ်ပြီး ထိုင်နေသည်။ ဆေးရိုးဘေးတွင် အဖေ။ အဖေဘေးတွင် ငှက်ကြီးတောင်စား။

“အမေကော မယ်မျှင်”

“မကြီးကျီးဒန်တို့အိမ် သွားပါကော”

သည်မျှဖြင့် ငွေ့နန်းကား စိတ်ချသွားပြီ။ သူ့ညီ ဆေးရိုးကို အဖေ ထိန်းထားနိုင်လျှင် လုံလောက်ပြီ။ အရက်နဲ့ရလျှင် အဖေဒေါသ ကျယ်ဝန်းလာမည် စိုးရိမ်သောကြောင့် ဦးကြွက်နီတို့ အိမ်ဘက်သို့ လျှောက်ခဲ့သည်။

နွားတင်းကုပ်ထဲ၌ ကျီးဒန် နွားစာစဉ်းနေသည်။ အိမ်ပေါ်တွင် အမေကျောပြင်တစ်ခြမ်းကို မြင်ရသည်။ ဒေါ်ရွှေအိမ်ကား လမ်းဘက်သို့ မျက်နှာပြုထားငြား လက်တကားကား ပြောနေသော ဒေါ်ကြွယ်စိုး၏ ခြေတံ့ကို မှ ရှိရိမ်းနေမယ်ဟုကြောင့် ငွေ့နန်းကားကို မမြင်။

“ငါ့သမီးလေး အပျိုလှပပုံရဟာ မဝသေးဘူး၊ ပအောင်လုပ်ပါစေ အလိုလိုက်ထားမိတာကောင်မရေ၊ ဆယ့်သုံး လေးငါးနှစ်သမီး အပျို သင်စတုန်းက ဘာမျှမဖြစ်ခဲ့ဘဲ အပျိုကြီးဖားဖား ၁၈ နှစ်သမီးကျမှ လူပြောစံစရာ ဖြစ်တော့တာပဲ ကောင်မရေ”

“ငါကတော့ ငကြွက်ကိုတောင် ကျေးဇူးတင်သေး”

ဒေါ်ရွှေအိမ်၏အလွမ်းမျက်ရည်များမှာ ဒေါ်ကြွယ်စိုး၏ ကသိ ကအောက်စကားကြောင့် ပြန်ဝင်ရအခက် ဆက်ထွက်ရအခက်ဖြစ်သွားကာ မျက်စောင်းသာထိုးနိုင်သည်။

“ကောင်မ၊ မထော်မလန်း တော်တော်ပြော”

“မထော်မလန်း မဟုတ်ဘူးဟဲ့၊ သည်အတိုင်းသွားနေရင် အသက် ၂၀ ပြည့်တောင် ညည့်ကို ပြောလို့ရမှာမဟုတ်ဘူး၊ အခုတော့ ညည်း မငြင်းနိုင်တော့ဘူးလေ၊ ဝမ်းသာလိုက်တာ။ ညည်းနဲ့ ငါနဲ့ ခမည်းခမက် တော်ရတော့မယ်”

“ညည်းက ဝမ်းသာနေ၊ ညည်းသားကကော ငါ့သမီးကို သတိပဲ့ဦးမလား”

“မသတိရအောင် ငါ့ရွေးမ ကျီးဒန်က ဘာဖြစ်နေလို့ဟဲ့ဟဲ့”

“ကောင်မ ညည်း ဝမ်းသာနေတဲ့ သူဟဲ့ဟဲ့ဟာ မဟောင်းဟောင်းတွေကို သွားလိုသွားပေးခဲ့ သူတို့ယုတ်မိန်းမကျတော့ အပျိုစစ်မှ သဘော ကျတော်မူကြတာဟဲ့”

ဒေါ်ကြွယ်စိုးသည် “သိပါတော် သိပါတော်” ဆိုလျက် ခေါင်းကို ဘယ်ညာယိမ်းရာက ဒေါ်ရွှေအိမ်၏ ခူးကို ပုတ်၏။

“သည်ကို ငါထွက်လာတော့ အိမ်မှာ ဘာဖြစ်တော့နဲ့ဟဲ့ ဟဲ့ဟဲ့ဟဲ့”

“ဘာဖြစ်လို့ဟဲ့”

နဝေတိမ်တောင် အမေ။

“ညည်းသမက်လေ၊ အိမ်ပေါ်ပြေးတက်လာပြီ၊ သူ့အဖေ အိပ်ရာဘေးက ငှက်ကြီးတောင်စားကို ဝင်ဆွဲတယ်။ ဘာဖြစ်ကားဟဲ့ မေးလဲ မပြောဘူးအေ။ သတိမယ် သတိမယ် အော်နေလို့ သူ့အဖေက ကျပ်ကို နှိမ်၊ သူ့နှမက လှေကားအဆင်းမှာ ပိတ်ထိုင်ထားတယ်လေ။

ငါလည်း တံခါးတွေ လျှောက်ပိတ်ပြီး အရိပ်အခြည်ကြည့်တော့ မောင်မင်းကြီးသား ငြိမ်နေတာမြင်တာနဲ့ ပြေးလာခဲ့တာ”

ဒေါ်ရွှေအိမ် ဟင်းချက်။

“ဟင်းချက်အေးနဲ့အေး၊ စပါးမရိတ်ခင် ပေးစားလိုက်ရအောင်”

“မမြန်လွန်းဘူးလား သူ့ထမ်းချင်းရာ။ တလင်းတက်အောင်တော့ ဆိုင်းပါဦးအေ”

“ငါ့ရွေးမကို ငါ့တလင်းထဲမှာ စပါးနယ်တာ မြင်ချင်လို့ပါအေ”

ဤသို့လျှင် ဒေါ်ကြွယ်စိုး နားပူနားဆာတိုက်သော်ငြား “သူ့အဖေကို ပြောရဦးမှာဟဲ့” ဟု ဆိုလာချိန်ဝယ် ထမင်းဆာသူ ရေငတ်သူ အဖြစ် ဆက်လက်မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။ စပ်စစ်အားဖြင့် ဦးကြွက်နီသည် သူ့သမီးနှင့် ဆေးရိုးတို့ နောက်ပြောင်ကျီစယ်နေသည်ကိုလည်း ကြား၏။ အရွယ်ပြောင်းလာချိန်၌ အကြည့်ရော လေသံပါ ပြောင်းလာသည်ကိုလည်း သတိထားမိ၏။ ကောက်လှိုင်းတိုက်ရာ စပါးယက်ရာတွင် လူစလူနုကို သိပြီးဖြစ်သည်။ အမြင်မတော်၍ ထွန်သန်ဝင်တပ်သွား ကြီးဝင်ကျစ်ပေးသွား။ နှုတ်သီးစွပ် ဝင်ယက်ပေးသွားသောကြောင့်လည်း လက်ကြောတင်းသူအဖြစ် သိမှတ်ထားပြီး ဖြစ်၏။

ဦးကြွက်နီ ခေါင်းညိတ်သော်ငြား ဒေါ်ကြွယ်စိုး၏အလိုကျ ဖုတ်ပူ ဝါးတိုက်ထား ခြစ်လေ့ပါ။ နှစ်ဂိုးနှစ်ဖက်လုံး ငွေပေါ်ချိန်ဖြစ်သော တလင်းတက်ချိန်သာ အတည်ဖြစ် ပွားများလာသည်။

*

ပီပီပြင်ပြင် တလင်းမတက်သေး။
ကြွယ်စိုးကြီးနှင့်အပြိုင်ထပြီး ငွေနှင်းမွန်အောက်တွင် တေးဟစ်သူတို့ ဟစ်နေဆဲအချိန်တွင် ကျီးဒန်နှင့် ဆေးရိုးတို့၏ မင်္ဂလာဆောင်

ရက်ကို သတ်မှတ်သည်။ ပီပီပြင်ပြင်တလင်းတက်ချိန် တလင်းထဲတွင် စပါးအမှော်နှင့် ကောက်ရိုးပုံသာ ကျန်ခဲ့ချိန်ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်တွင် ပြည်၂၀ ဝင် တင်းတောင်းကြီးတွေဖြင့် မြန်မာမြေပိုင်ရှင်တွေ၊ ချစ်တီးတွေ ရောက်လာကြတော့၏။ မြန်မာမြေပိုင်ရှင်ကား မြန်မာချင်းမို့ မဆိပ်လောက် ပြောဆို၍ရသေးသော်ငြား ချစ်တီးကား အမေမှာသည့် ဆန်တစ်ခွက်ကို သုံးစိတ်နှင့် မလဲလှယ်သူတွေဖြစ်သည်။

စာချုပ်ကြီးတဖြန့်ဖြန့်ဖြင့် ကောက်ပြန်ဆန်ကော ထွန်တုံး ထွန်သန်ကို သိမ်းသည်။ ကောက်ရိုးပုံကို သိမ်းသည်။ ထိုနောက် နွား။ နွားကို ထိသောအခါ လယ်သမားက မခံတော့ပေ။ နဖူးတွင် ထုံးသုံးချက်တားကာ ပိတ်ဖြူဝတ်ထားသော ချစ်တီး၏နောက်တွင် သော့ဖက် တကားကားဖြင့် ဟန်ရေးပြနေသော ပုလဲပိတ်ကုန်း၊ မလေးပုလဲပိတ်ကုန်း တော့ပါ။ ကိုင်းခုတ်သောမားသည် ခုတ်မားပုံမှာ သေပုလဲပိတ်ကုန်းက ဓားအဖြစ်သို့ ပြောင်းရွေ့သွားလေ၏။ သွေးသံတရဲရဲ မျက်ရည်တရွဲရွဲ အနိဋ္ဌာရုံကနေသော တလင်းတက်ချိန် ပီပီပြင်ပြင်တွင် မည်သို့လျှင် လက်ထပ်မင်္ဂလာပွဲ ဆင်နွှဲ၍ ကောင်းပါမည်နည်း။

“အိမ်နီးချင်းတို့ရေ ချော့ကြွယ်လေး”
ညော်ဟစ်သူ၏ မီးပုံပုံ ပွားကြည့်သူများ ချောက်ပေးသော သီတထိုးပြီး မီးကင်နေသည်ကို တွေ့ရမည်။ ငါးပိကို စလောင်းဘွင် တပ်ပြီး မီးကျိုးခဲသေး၌ ထောင်ထားသည်ကို မြင်ရမည်။ သည်ထက် ပီပြင်လျှင်ကား အမိမြောက်ကို ပြာပူ ‘ခန်း’ ထားလိမ့်မည်။

ရမ်းကိုကုန်းကား မိမိကြောင့် သူတစ်ပါးအား အနှောင့်အယှက် မဖြစ်အောင် သတိထားသော တောရွာ၊ ရွာထဲတွင် တစ်စုံတစ်ယောက် အိပ်ရာထဲ၌ လဲနေပြီကြားလျှင် ဆွေဆွေမျိုးမျိုး စိမ်းစိမ်းကျက်ကျက်

အမျိုးသမီးတွေ သနပ်ခါးလဲမိမ်း၊ ပန်းမပန်း၊ သွားပေါ်အောင် မပြုံးကြပြီ။
ရမ်းဘိုကုန်းကား ဤသို့လျှင် ယဉ်ကျေးလွန်းသော ပစ္စန္ဒရာဇ်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် သူတစ်ပါး ငိုကြွေးနေချိန်၊ တစ်ဆွေလုံး
တစ်မျိုးလုံး လင်းတမိုင် မိုင်နေကြရချိန်တွင် ကြပါ ထိုင်ပါ။ စားပါ
သောက်ပါ။ ရယ်ကာစောကာလုပ်ရမည့်ပွဲကို ဆင်နွဲရလျှင် မသတိစရာ။
မျက်နှာပြောင် တိုက်ရာကျသည်။ သို့သော် နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင်
မောင်ဆေးရိုးနှင့် မကျီးဒန်တို့ မင်္ဂလာမဆောင်ကြရပါ။ အကြောင်း
သော်ကား ရွာထဲတွင် ဓားပြတိုက်မှုတစ်ခု ဖြစ်ပွားသောကြောင့်
ပေတည်း။

ဓားပြမှုပေါ်ပေါက်သောညက မိကျီးဒန်တို့အိမ်သို့ မောင်ဆေးရိုး
ရောက်လာသည်။ နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် ကျွေးမွေးရန်အတွက်
ဟင်းချက်နေသူများထံသို့ ရောက်သွားသည်။ မီးအပူခန့်စေရန် ဟူသော
အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ဝိုင်းဖွဲ့နေသော အရက်ဝိုင်းကို ငုံ့အကြည့်တွင်
အရက်ခွက်က မျက်နှာနား ရောက်လာသည်။

မောင်ဆေးရိုး အိမ်ပေါ်သို့ ချက်ချင်းရောက်လာသည်။
“ဟဲ့ ဆေးရိုး ရက်လွဲနေပါပြီကော”
“နင့်ဟာက မလွန်လွန်းဘူးလား၊ နက်ဖြန်မှ လာရမှာဟဲ့”
ကန်တော့ပွဲ ပြင်နေသော ပန်းသီနေသော အမျိုးသမီးများက
သံရော်ကြသည်။

“ကိုယ်ချင်းစာတယ်ဗျို့”
ပန်းကန်ခွက်ယောက်များ စာရင်းပြုစုနေသော ကာလသား
များကလည်း သံရော်ကြသည်။
“လိုတာများ ဘာရှိမလဲ၊ လာကြည့်တာပါ”

မောင်ဆေးရိုးသည် ခေါင်းအုံးတွေကို ရယ်ကျဲကျဲဖြင့် ပုတ်သည်။
ထောင်ထားသော သင်ဗျူးလိပ်ကို ပြင်လိပ်သည်။ မဖြန့်ရသေးသော
ကန့်လန့် ကာလိပ်တွေကို ရေတွက်ကြည့်သည်။ ထိုသို့လုပ်ရင်းက
ဗဟိးဗဟားဖြင့် ကာလသားခိုင်းဘေးသို့ ရောက်လာသည်။

“သွားစမ်း လူအိုစော် နံတယ်”
မောင်ဆေးရိုးသည် ရယ်မောရင်း ‘ဓာတ်မီးအလင်းရောင်’
မကျရောက်သည့် မှောင်ရိပ်တွင် အရှက်ပြေ ဝင်ထိုင်သည်။ ခုနက
သတိမထားမိသော ဒေါ်ရွှေအိမ်နှင့် ဒေါ်ကြွယ်စိုးတို့ ကွမ်းသီး ‘စိတ်’
နေကြသည်။ သူတို့ဘေးတွင် ကလေးတစ်ယောက်။

“တစ်ပြုံး၊ တစ်လဲ၊ သောင်ကန်၊ ထမ်းပိုး၊ အကျိုး၊ ရော ဆယ်စေ”
ထိုကလေးဝိုင်းသို့ မောင်ဆေးရိုး ချဉ်းကပ်လာသည်။ မန်ကျည်း
ခွေဖြင့် စုံ မ ဝှက်တမ်း ကစားနေကြခြင်းပါတကား။

“ငါလည်း ပါမယ်ကွာ”
“သူ့လည်း မန်ကျည်းစေ မရှိဘဲနဲ့”
နှုတ်ခမ်းစူပြီး မျက်စောင်းထိုးသောကလေးသည် လက်သီး
ဆုပ်ကို ဖျာပေါ်သို့ ချလိုက်၏။
“ခုံ အေ”
“မ အေ”

စုံဆိုသူ သုံးယောက်၊ မဆိုသူ နှစ်ယောက်။ သူတို့အသီးသီး
ရှေ့တွင် မန်ကျည်းစေတေ ပုံထား၏။ လူစုံလျှင်စုံချင်း ဝှက်သူက
လက်ဆုပ်ကို ဖြေလိုက်၏။ မန်ကျည်းစေတေ များပြားသည့်အတွက်
တစ်ပြုံး၊ တစ်လဲ ဆိုကာ ၂ စေ့စီချပြီး ရေတွက်ရာ တစ်စေ့ပိုနေ၏။
“မ မ ငါ့ကို ဆယ်စေလော့”

BA

ဒီနီးခနဲ ကျယ်လောင်သော အသံကြီးတစ်သံ မလှမ်းမကမ်းမှ ထွက်ပေါ်လာသည်။ တစ်ယောက်တစ်ပေါက်ပြောသံများဖြင့် ညံ့စည်နေခဲ့သော မင်္ဂလာဆောင်အိမ်မှာ တိတ်ဆိတ်သွားသည်။ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် မျက်လုံးပြူးလျက် ကြည့်နေကြသည်။

“ဟေ့ မဆိုင်သူ မကပ်နဲ့၊ နင်တို့မယားတွေ မုဆိုးမ ဖြစ်ကုန်မယ်နော်”

“ဟာ ဓားပြပါကလား”

မောင်ဆေးရိုး ခုန်ထသည်။

“ကိုရင် ကိုရင်”

မင်္ဂလာဆောင်၍မပြီးမချင်း လူမြင်ခံလေ့မရှိသော သတို့သမီးသည် အခန်းထဲမှပြေးထွက်လာ၏။ လှေကားထိပ်သို့ ဦးတည်ပြေးသွားသော မောင်ဆေးရိုးကို ပြေးဖက်၏။

“သူတို့မှာ သေနတ်ပါတယ်၊ ကိုရင် မသွားရဘူး”

“သေနတ်ပါတော့ ဘာဖြစ်တုံး၊ မှောင်ထဲကဝိုင်းပြီး နှစ်ဖက်ချွန်နဲ့ ဖမ်း၊ ‘လောက်လေး’ နဲ့ ထ”

ချစ်စခင်စ ဇနီးလောင်းဖြစ်ငြား မောင်ဆေးရိုး တွန်းပစ်သည်။ ခါးကိုဖက်ထားသော လက်ပြုတ်သွားသော်ငြား ကျိုးဒန်သည် “အရိုးတို့ အမေတို့ ကြည့်နေကြတော့မှာလား” အော်ဟစ်ပြီး အကူအညီတောင်းသည်။ ချက်ချင်း ဒေါ်ကြွယ်စိုး ကပ်လာသည်။

“လူလေး အမေ့စကားနားထောင်စမ်း၊ လာ ထိုင်နေ”

“ဟုတ်ကဲ့ အမေ”

မောင်ဆေးရိုးသည် အမေဆွေ့ရောသို့ အသာတကြည် ပါလာသည်။ ရွာထဲတွင်မူ ပြေးလွှားအော်ဟစ်သံများ ဆူညံနေသည်။

ရွာခေါင်းအိမ်မှ မောင်းထုသံ နှစ်ချက်သာ ထွက်ပေါ်လာပြီး ယောက်သွား၏။

“ဦးဘမှန်အိမ်ကို ဓားပြတိုက်တာတဲ့”

“မဆိုင်သူ မကပ်နဲ့ဟေ့၊ မုဆိုးမ မဖြစ်ချင်ရင် ကိုယ့်လင်ကိုယ်ဆွဲထားကြပါတော့လား”

ဓားပြသည် ထပ်မံပြီး သေနတ်သံ မပေးငြား အော်ဟစ်ကြိမ်းမောင်းနေသည်။ သို့စဉ်တွင် မီးတုတ်တယမ်းယမ်းဖြင့်

“တစ်အိမ်တစ်ယောက်၊ တစ်အိမ်တစ်ယောက် နှစ်ဖက်ချွန်၊ ကျောက်ခဲအိတ်တွေလွယ်ပြီး ထွက်ကြဟေ့၊ ရေနံကွင်း တစ်ကွင်းစီ မီးညှို့ခွဲကြ”

ရွာခေါင်းများ၏ဆော်ဩသံများ ပေါ်လာ၏။ သို့ရာတွင် တစ်ရွာလုံး တုတ်တုတ်မျှမလှုပ်။ မောင်ဆေးရိုးသည် ထွန်းညှိထားသော ဓာတ်မီးအိုးရှိ လေပေါက်ကို ဖွင့်လိုက်သည်။ ရှူးခနဲအသံနှင့်အတူ မင်္ဂလာဆောင်အိမ်တစ်အိမ်လုံး မှောင်ကြီးကျသွားသည်။

“ဟဲ့ လူလေး”

“ကိုရင် ကိုရင်”

ခေါ်သံ အော်သံများကို လျစ်လျူရှုလျက် မောင်ဆေးရိုး ပြေးလာသည်။ မြတ်သာကျော်သည် မြိဝတွင် မှောင်ရိပ်ခိုလျက် ရပ်နေသည်။

“ဘာလုပ်မလို့တဲ့”

“ဘာလုပ်ရမှာတုံး၊ ကိုယ့်ရွာကို တိုက်နေတဲ့ ဓားပြကို သည်အတိုင်း ထိုင်ကြည့်နေရမှာလား။ သွားကွာ၊ ကျောက်ခဲအိတ် နှစ်ဖက်ချွန်အိတ် တွေနဲ့ ငါ့ဖို့ ဓားတစ်ချောင်းပါ ယူခဲ”

“ဓားပြမှာ သေနတ်ပါတယ်ဟာ ဆေးရိုးရ”

“သေနတ်ပါတော့ ဘာဖြစ်သတုံး၊ အဲသည်သေနတ်ဟာ သေနတ် အစစ်လား၊ လုပ်သေနတ်လား၊ ယမ်းတောင့်ကကော တစ်တောင့်အပြင် နှစ်ကောင့်ပါရဲ့လား။ ခုနကကြားလိုက်အသံဟာ ပေထုပ် (ပြောက်အိုး) ဖောက်သံ မဖြစ်နိုင်ဘူးဟား”

ပြောလည်းပြော ကျောက်လည်း တွန်းသည့်အတွက် မြတ်သာ ကျော်သည် ဂုံနီအိတ်ဖြင့် ချုပ်ထားသော အိတ်များကို လွယ်လာသည်။ ဓားမတစ်ချောင်းလည်း ပါလာသည်။

မောင်ဆေးရိုးသည် ကျောက်ခဲအိတ်ကို လွယ်သည်။ ဓားမကို လှမ်းယူရာက မြတ်သာကျော်၏လက်ကိုပါ ဆွဲသယ်။

“ဟေ့ကောင် အရမ်းသာ...”

“ဟေ့ ငုပု၊ တို့အသံမှ မမှတ်မိဘူးလားကွ”

ရွာလမ်း၏ တစ်ဖက်ရှိ ရွာခရီးဘေးမှ မည်းမည်းအရိပ်များ လှုပ်ရှားလာသည်။ ငုပုနှင့် ထွန်းအံ့၊ ဘရွှေတို့ ဖြစ်သည်။

“မင်းတို့နှစ်ယောက် ဘာလုပ်ကြမလို့တဲ့”

ဘရွှေ၏အသံက တုန်တုန်ယင်ယင်။

“မင့်ဖေးကလွား ကိုယ့်ရွာကို တိုက်ခိုက်နေတဲ့ ဓားပြကို ရေဖူ ရေချမ်း ကမ်းလှမ်းရအောင် သွားပါ့မလားဟာ၊ ပစ်မယ်ခတ်မယ်၊ ဓားနဲ့ ခုတ်မယ်။ လာ သွားကြနို့၊ မြတ် ဟေ့ မီးကွင်းတော်မယ်၊ ဓားနဲ့”

“မင်းသာ လူစွမ်းကောင်း သွားလုပ်၊ ငါတို့ မလိုက်ဘူး။”

ဘယ့်နှယ်များ၊ အပေးကြီးက လှမ်းပစ်လိုရာတဲ့ သေနတ်ပါမှန်းသိလျက်နဲ့ ငုပုတို့သတ္တိ ယခုမှ ပေါ်တော့သည်။

“ဩ ငုပုရာ၊ အရမ်းသွားပါ့မလားကွ။ မှောင်ထဲက ရောင် ဖြည့်မယ်။ တဖြည်းဖြည်း မှောင်ရိပ်ရိပ် အနားကပ်သွားမယ်။ အနားကပ်ပြီး ဘွားခနဲပေါ်လာပြီး ဓားနဲ့ပိုင်းတော့ မင့်သေနတ် ဘာလုပ်နိုင်မှာတဲ့”

“ငါတော့ သူ့ရဲဘော်ကြောင့်တယ်ပဲပြောပြော၊ မလိုက်ရဲဘူးဟေ့။ မတော်လို့ သူက ဦးသွားရင် ကိုယ်သေမှာ။ ကိုယ်က ဦးသွားလို့ သူ သေပါပြီတဲ့။ ဘာရမှားတဲ့ က”

ထွန်းအံ့ကလည်း ခြောက်ကပ်ကပ်အသံကြီးဖြင့် ဇာတိ ပြသည်။ မောင်ဆေးရိုး ဆဲရေးတိုင်းထွာမိပြီ။

“ဓားပြကို ဘာမျှမလုပ်ဘဲ ထိုင်ကြည့်နေကြရင် အလကားရွာ ပါကွာ၊ ရမ်းဘိုကုန်းဟာ မုဆိုးမရွာကွ၊ ယောက်ျားတစ်ယောက်မှ မရှိဘူးလို့ အထင်သေးစကားနဲ့ စော်ကားမယ်။ အိုကွာ၊ အခုကဲ့ပဲ စော်ကားနေပါပြီ။ ရမ်းဘိုကုန်းရွာသားတစ်ယောက်ကို စော်ကားတာဟာ တစ်ရွာလုံးကို စော်ကားတာနဲ့ အတူတူပဲ”

“ဒါ မှန်တယ်”

ဘရွှေ၏စကားကြောင့် ဆေးရိုး အားတက်သည်။

“ရမ်းဘိုကုန်းကို သွားမစမ်းနဲ့ ဆိုဟုတ်ပဲ ပင်သွားအောင် လုပ်လွှတ်ရမယ်။ နို့ဖို့ရင် ထစ်ခနဲရဲ့ ပိုဝိုင်းမှာ ဖဲရှုံးရင် ရမ်းဘိုကုန်းကို လာပြီး ဓားပြတိုက်၊ ကြက်ပွဲမှာရှုံးရင် ရမ်းဘိုကုန်းကို လာပြီး ဓားပြ တိုက်နဲ့ ဓားပြတွေရဲ့ မိန်းမရွှင်အိမ်ဖြစ်ရော”

ရှေ့ဆီမှ အသံအုပ်လျက် “ငစွေတို့၊ ဘရွှေတို့၊ ဆေးရိုးတို့၊ ထွန်းအံ့တို့” ဟု အုပ်အုပ်ခေါ်သံပေါ်လာသည်။ လူနှစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ အပေါ်ပိုင်း မလင်းကျင်းငြား သူတို့ရှေ့မြေပြင်ပေါ်မှာ လင်းနေသည်။

“ကိုသာဆောင်အသံထင်တယ်၊ ကျုပ်တို့ သည်မှာချို့”
သူတို့လည်း မောင်ဆေးရိုး၏အသံကို နှုတ်မိသွားသည်။ ရှေ့သို့
သုတ်သုတ်လာရင်း အပြစ်တင်သည်။

“မင်းတို့ ဘာလုပ်နေကြသတုံး၊ တောင်တံခါးနားမှာလည်း
တစ်ခု”

ကုတင်ကြီးစုရွာမှ ကိုသာဆောင်နှင့် ကိုအေးမောင်တို့ ဖြစ်သည်။
မီးတုတ်များကို မီးထွန်းလာသော်ငြား မီးရောင် မပြန့်စေရန် ‘အင်တုံ’ကို
ဝါးညှပ်လျက် အုပ်လာကြသည်။ သူတို့၏အမေးကို မောင်ဆေးရိုး
မဖြေပါ။ မည်သို့ပင် လှည့်ပတ်ပြီး ဖြေဦးတော့၊ အကောင်းမရှိသဖြင့်
‘ဘယ်ကလာကြတာတုံး’ ဟု မသိကျိုးကျွံ မေးသည်။

“သရက်ချင် ဒေါ်လှအိမ် ဓားပြတိုက်တုန်းက ပရိုက်တန်းရွာက
ဂတ်ကို သွားမတိုင်လို့ ဒဏ်ရိုက်တာ တစ်ရွာလုံး ခံရပါရောလား။
ဒါကြောင့် ဓားပြတိုက်တဲ့အိမ်နားကို ငါတို့ သွားချင်လို့၊ ရွာခံတစ်ယောက်
လိုက်ခဲ့၊ လူခံ မပါရင် ငါတို့ကို ဓားပြနဲ့ မှားမစိုက်လို့”

“ကျုပ်လိုက်မယ်၊ လာ သွားကြစို့”

ထွန်းအံ့က ဦးဆောင်ပြီး ထွက်ခွာသွားရာ ကိုသာဆောင်နှင့်
ကိုအေးမောင်လည်း မီးကွင်းများငြိမ်းသတ်ကာ လိုက်သွားကြလေ၏။

“တွေ့ကြလား၊ သူများရွာကတောင် မကြောက်မရွံ့”

မောင်ဆေးရိုးက သည်မျှသာပြောရသေးသည်။ ကျောက်ရုပ်
ဖြစ်နေသူတွေ လှုပ်ရှားလာကြသည်။ နှစ်ဖက်ချွန်အိတ်နှင့် ကျောက်ခဲ
အိတ်၊ မီးကွင်း ဓားလှံများ ပြေးယူကြသည်။

“လာကြဟေ့၊ အိမ်ရှင်ကို မမိလို့ ဓားစာခံမခေါ်နိုင်ရင် ငါတို့
ဘက်က သာတယ်ဟေ့”

မောင်ဆေးရိုးတို့ သွက်သွက်လှမ်းလာကြသောအခါ ခရီးရိပ်
ခိုလျက် သဖန်းပိုးလုပ်နေသူတစ်ကျိပ်ခန့်လည်း ရောယောင် လိုက်ပါ
လာကြသည်။

“ဝိုင်းကြဟေ့၊ ဝိုင်းကြ”

တောင်တံခါးနားတွင် ခိုနေသော လူအုပ်နှင့်ပေါင်းသော် နှစ်ကျိပ်
ကျော်သွားပြီဖြစ်သော လူအုပ်ကြီးသည် ရဲရင့်လာပြီး မီးတုတ်တွေ
ထွန်းညှိလျက် လူက သစ်ပင်အကွယ်မှချောင်းကြည့်ရင်း အော်ကြသည်။
မောင်ဆေးရိုးနှင့် စိတ်တူသူ ငါးယောက်က ဦးဘမှန်၏အိမ်နားသို့
တရွေ့ရွေ့ ကပ်လာကြသည်။

“မောင်ဘရီတို့လားဟေ့”

ပဒိုင်းပင်အုပ်ထဲမှ လူတစ်ယောက် ထလာသည်။

“ဦးဘမှန်၊ ကျုပ်တို့ပါ၊ ဆေးရိုး၊ ဘရွှေ၊ ငပု”

“အိမ်ပေါ်မှာ ဓားပြတွေချည်းပဲ၊ အိမ်သားတွေကို တစ်ယောက်မှ
မမိဘူး”

“ဝိုင်းကြပါတော့လား၊ ထွက်ပေါက်တွေ ပိတ်ထားဟေ့”

မီးတုတ်သမားတွေ၏ညာသံသည် ခုနကထက်ပိုပြီး ကျယ်
လောင်လာသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဓားပြကလည်း တုံ့ပြန်သည်။

“ငါတို့က သေလူဟေ့၊ ငါတို့ကိုခုခံရရင် ခုခံကြည့်၊ တစ်ရွာလုံး
ပြာဖြစ်သွားမယ်”

ပစ္စည်းဥစ္စာကို လိုသောကြောင့် ဓားပြတိုက်သည်။ သို့သော်
အိမ်သားတစ်ဦးကို လက်ဝယ်မိထားမှသာ မိမိတို့လိုခြံရေးအတွက်
‘စားစာခံ’ ရမည်။ ဓားပြလက်ထဲတွင် ဓားစာခံမရှိဟု သိထားသော
ရွာသားများသည် ညာသံပေးလျက် ဝိုင်းပတ်ပိတ်ဆို့ပြီး။

ရမ်းဘိုကုန်းနှင့် ကုတင်ကြီးစုရွာကြားတွင် ချောင်းထဲသို့ဆင်းသော လှည်းလမ်းရှိသည်။ ချောင်းထိပ် ဥယျာဉ်များကြားမှ ဖြတ်သန်းသွားသည်။ လူ၏ဒူးဆစ် ပေါင်လယ်အထိ ကျုံ့သော ဗွက်ကြီးရှိသည်။ သည်ဗွက်သည် ယခုထက်တိုင် မခြောက်သေး။

ဓားပြ၏အခြားထွက်လမ်းမှာ တာလမ်းသို့ထွက်ပြီး လယ်ပြင် တွေထဲသို့ ဆင်းရန်ဖြစ်သည်။

ဓားပြတွေ မည်သည့်လမ်းကို ရွေးမည်နည်း။ ဓားပြတော်ဘက်ရှိ အခြားလှည်းလမ်းကိုကား ရွေးချယ်ဖွယ် မရှိ။ ဝေးသည်။ ရွာဘေးမှ သီးပြီးသွားရမည်ဖြစ်သဖြင့် ရှည်လျားသည်။

“ဝိုင်းထားဟေ့၊ သည်ကောင်တွေ ပြေးလမ်း မရှိဘူးဟေ့။ ကျောက်ခဲနဲ့ ထုကြ၊ နှစ်ဖက်ချွန်နဲ့ ပစ်ကြပါတော့လား။”

“သည်ကောင်တွေသေနေတာ ယမ်းတောင်ကုန်နေပြီကွ၊ ဝိုင်းကြ ချကြဟေ့။”

“အဖေရေ ကျုပ်ကို မိထားလို့ မဝိုင်းကြပါနဲ့။”

မှောင်ထဲမှ အသံတစ်သံပေါ်လာသည်။ ရွာသားတွေမှာ တွေဝေ စိတ်ဖြင့် တန့်သွားကြသည်။

“ဆုတ်ပေးကြနေဘိ၊ နို့ဝို့ရင် သောင်းမောင်ကို အသတ်ပဲ။”

ဓားပြက နာမည်နာမ တိတိကျကျထုတ်ဖော်ပြောလာသည့် အတွက် ညာသံများ စဲသွားသည်။ ဓားပြက သည်အခိုက်အတန့်ကို အခွင့်ကောင်းယူလျက် မည်သူမျှမထင်မှတ်သော ဗွက်ထူလှည်းလမ်းကို ဆင်းပြေးလေ၏။

“မဟုတ်ဘူး၊ မဟုတ်ဘူး။ ငါ့သား သောင်းမောင်ကို သူတို့ မမိဘူး၊ အသံဖျက်ပြီး လိမ်တာ။”

ဦးဘမှန် ပြေးလာပြီး အော်ဟစ်သည့်တစ်ခဏတွင် ညာသံများ ကျယ်လောင်လာပြန်၏။

“ချောင်းထဲဆင်းပြေးပြီဟေ့ ပစ်ကြ ပစ်ကြ။”

လက်သီးဆုပ်ရွယ် ချောင်းကျောက်တွေ မှောင်ထဲသို့ ပြေးဝင်၏။ နှစ်ဖက်ချွန်တွေ လွင့်ဝဲ၏။ ဓားပြတို့အတွက် အဆိုးရွားဆုံးအရာကား ရေနံမီးကွင်းများပေတည်း။

“လိုက်ကြ လိုက်ကြ၊ ကုတင်ကြီးစုဘက်က ပတ်ပြီးလိုက်ကြဟေ့” တုတ်တွင်လျှိုပြီး ထွန်းညှိရမည့် မီးကွင်းများသည် ဓားပြများ ထံသို့ အလှုံ့တပြောင်ပြောင်ဖြင့် ပြေးလာ၏။ ဗွက်ထဲသို့ကျသော မီးကွင်း များသည် ငြိမ်းသွား၏။ မငြိမ်းလျှင် ဓားပြတွေက တက်နိုင်၏။ သို့ရာတွင် စောင်ရန်းတန်းတွေတွင် ငြိနေသော မီးကွင်းများကား ဓားပြ တို့၏ သေမင်းဖြစ်၏။

“လိုက်ကြဟေ့ လိုက်ကြ၊ မလွတ်ပေစေနဲ့။”

ဓားပြများမှာ ပြေးနိုင်မှလွတ်မည့်အခြေအနေသို့ ရောက်နေပြီ။ ရွှံ့ဗွက်ကြီးထဲတွင် အတင်းပြေးစဉ် နောက်ဆုံးဓားပြကို ကျောက်ခဲရာ နှစ်ဖက်ချွန်ပါ ထိမှန်သည်။ သားပျက်၊ များတစ်ဖက်ကို ကျူးလွန်ကြသည်။ ယင်းမှာ လှည်းလမ်းထိပ် မျောင်းပြင်ထဲမှ အသံတွေပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။

“သည်ဘက်ကိုလာရင် အသေပဲဟေ့။”

ဓားပြတွေမှာ နှစ်ဖက် အညှပ်ခံထားရပြီ။ သို့အတွက် ဝဲယာရှိ ဥယျာဉ်များထဲသို့ တက်တပြား ဝင်ပြေးကြတော့သည်။ စောင်းရန်းတိုင် ချိုးသံ ကြားရာသို့ မီးကွင်းတွေ ပြေးလာသည်။ မီးကွင်းနောက်မှ ကျောက်ခဲတွေ၊ နှစ်ဖက်ချွန်တွေ လိုက်လာကြသည်။ ဓားပြများ ဆင်းပြေးသော လှည်း လမ်းမှာ ဗွက်ထူသည်။ ထိုဗွက်ထဲတွင် လှည်းမောင်း၍ရစေရန် သစ်ခက်တွေ

ချသည်။ ရိုးပြတ်တွေ ချသည်။ ဓားပြတစ်ယောက်မှာ သစ်ကိုင်းသစ်ခက် တွေနှင့်ငြိနေစဉ်တွင် ကျောက်ခဲမှန်ပြီး လဲကျကျန်ခဲ့သည်။ သူတစ်ပါး၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို 'အသာရကြေ' ရမည်ထင်ပြီး ဓားပြတိုက်မိသူများမှာ လက်လွတ်ပြေးကြရသည်။ ဥယျာဉ်ထဲတွင် ဓားပြများ လွှင့်ပစ်ခဲ့သော ပစ္စည်းများကို နောက်တစ်နေ့နံနက်အထိ လိုက်လံကောက်သိမ်း၍ မဆုံးပေ။ ပစ္စည်းကောက်သူများသည် သွေးစက်များ ပြတ်တောင်းပြတ်ကောင်းဖြင့် စွတ်ကြောင်းတစ်ခုကို တွေ့သည်။ စွတ်ကြောင်းသည် 'ဆင်နီ' တော အစပ်တွင် ပြတ်သွားသည်။ ဆင်နီတောကို တူတံ ဓား ကိုယ်စီဖြင့် နင်းသည်။ ဦးခေါင်းနှင့် ခြေတွင် ဒဏ်ရာပြင်းထန်စွာ ရထားသော ဓားပြ တစ်ယောက်ကို တွေ့ကြရသည်။

သည်မျှ တစ်ရွာလုံး တစ်နယ်လုံး ထိတ်လန့်တကြား ဖြစ်နေ ချိန်ဝယ် မောင်ဆေးရိုးနှင့် ကျီးဒန်တို့၏ မင်္ဂလာဆောင်ပွဲကို ရက်ရွှေ့လိုက်ရ တော့၏။ သို့တစေ ကိစ္စမှာ မင်္ဂလာဆောင်ကို ရက်ရွှေ့ခါမျှဖြင့် မပြီးပေ။ ဆင်နီတောနှင့် မွက်လဲမှ မိသော ဓားပြများသည် ဖော်ကောင် ဖြစ်လာ ကြကာ မောင်ဆေးရိုးမိသားစုအား ဒုက္ခပေးလေသည်။

မိသော ဓားပြတစ်ယောက်မှာ ရမ်းဘိုကုန်းနှင့် ရွာနီးချုပ်စပ်မှ မဟုတ်ကြပေ။ ခံတော၊ ကြူကျွန်း၊ ကြက်မင်းရင် စသော နယ်ကျော် အရပ်မှ လူပေလူတောတွေချည်းဖြစ်သည်။ သည်နယ် ဝေးလှမ်းသော အရပ်မှ ဓားပြများသည် 'ဆုတ်ပေးကြနော်၊ နို့စို့ရင် သောင်းမောင်ကို အသတ်ပဲ' ဟု မည်သည့်အတွက် အော်နိုင်ကြသနည်း။ ဦးဘမှန်၏ သားအမည်ကို ဓားပြများ သိခြင်းမှာ ရွာခံ 'လက်ထောက်' ချသူ ရှိ၍ ဖြစ်ရမည်။ ဒဏ်ရာရ ဓားပြများကို မိမိစီးစီးစစ်ဆေးသောအခါ ရွာခံ လက်ထောက်ချသော ရန်သူ့သတင်းပေးအမည်သည် ပေါ်ထွက်လာ၏။

ရွာခံ ရန်သူ့သတင်းပေးမှာ မယ်ငြိမ်းစည် ဖြစ်သည်။ မရိုး ဟူသည် အစ်ကိုငထွန်းကားနှင့်စပ်မှသာ တော်စပ်ခြင်းဖြစ်ငြား မောင်ဆေးရိုးတို့ မောင်နှမတစ်တွေ ခေါင်းမဖော်ရဲတော့ချေ။ ရွာကိုလည်း ရှက်၊ ဦးဘမှန် ကိုလည်း အားနာသည်။

ငထွန်းကားသည် နို့စို့ကလေးတန်းလန်းဖြင့် အချုပ်ထဲသို့ရောက်နေသော ဇနီးထံသို့ သွားရမည့်အစား အရက်ကိုသာ နေ့မီးညှစ်ဆက်ပြီး သောက် နေသည်။ သို့ရာတွင် ဦးကျွန်ကြီး မနေနိုင်ပါ။ မယ်ငြိမ်းစည် မကောင်း သော်ငြား သူ့အဖေ ဦးရဲတင်းမှာ လူကောင်းကြီးဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် လူတော်ကြီးလည်း ဖြစ်ချေသည်။ ဦးကျွန်ကြီးသည် ရွှေတဆုပ်ရွာရှိ မယ်ငြိမ်းစည်၏ မိဘများထံသို့ 'မယ်ငြိမ်းစည် အချုပ်အနှောင်ခံရကြောင်း' လူလွတ်အကြောင်းကြားငြား တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ ပေါက်မလာကြပါ။ ဦးကျွန်ကြီးလွတ်လိုက်သူသည် ရွှေတဆုပ်ရွာ၌ ဦးရဲတင်းနှင့် ဒေါ်မင်းတော်ကို စုံညီတွေ့၏။ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် သူတို့သမီး အချုပ်အနှောင် ခံရသနည်းဟု စုံစမ်းကြ၏။ ဦးကျွန်ကြီး လွတ်လိုက်သူလည်း မကျေသာ မကွယ်သာသဖြင့် ကြားသိရသမျှကို ရှင်းပြ၏။ ဦးရဲတင်းသည် ထိုခနဲ တံတွေးထွေးကာ ထညား၏။ ဒေါ်မင်းတော်က တွေ့တွေ့ကြီး ငေးနေပြီးမှ "မိုက်လိုက်လေ သမီးရယ်" ဟု ငိုသံပါဖြင့် မြည်တမ်းသည်။ သို့ရာတွင် မယ်မင်းတော်သည် ကုလားသော မျက်ရည်ကို အပြီးတကြီး သုတ်ပစ်သည်။

"ကိုယ် မိုစိုရိပ်တည်းချနေရတဲ့ရွာကို ပြန်ပြီး မကောင်းကြ သတဲ့၊ ကောင်းကြသေးရဲ့လား။ အရိပ်နေနေ အခက်ချိုးချိုး၊ ဒင့်အဘေး ဦးရင်းသောင်နဲ့ တူတဲ့ မိန်းမယုတ်"

ဒေါ်မင်းတော်သည် စည့်သည်ကို ရုတ်တရက် သတိရ၏။

“ငါ့တူကို မထီမဲ့မြင်လုပ်တာမဟုတ်ပါဘူးကွယ်။ စိတ်ဆိုးလွန်းလို့ပါကွယ်”

“ကိစ္စမရှိပါဘူးခင်ဗျာ”

“အဲသည်တော့ အမျှအနှောင် ထောင်ပန်းက လွတ်လာတဲ့ အခါ ရမ်းဘိုကုန်းကို ပြန်မနေနဲ့။ ငွေတာဆပ်ရွာကိုလည်း မလာနဲ့ပါနဲ့လို့ သားရေပေါ် အိပ် သားရေနား စားတဲ့ အယုတ်မာမာမကို ပြောလိုက်ပါ”

“အရီးရဲ့ ဝမ်းလှုပ်လှုပ်တာမလဲ”

“မလားဘူး”

သွေးမစပ်သော ငွေတာဆပ်ရွာမှာ သည်မျှရှက်နေလျှင် မိဘအရင်းခေါက်ပံမှာ ပိုပြီးရှက်ချေမည်။ သို့ကြောင့် မယ်ငြိမ်းစည်အား ပစ်ပစ်ခါခါလှုပ်ခတ်ကြသည်။ ဦးကျွန်းကြီးကား ချွေးမီးအား ပစ်မိထားရက်ပေ။ သူမိုက်မဲသည်က တစ်ကဏ္ဍ၊ လူကြီးက လူကြီးအလုပ်ကို လုပ်ရမည်မှာ တစ်ဌာနရှိ စွဲခေါင်းဦးဘရီ စသော လူကြီးများကို တောင်းပန်စုစည်းပြီး ဂတ်ဌာနသို့ လိုက်သွားရ၏။ ရပ်မိရပ်မများကမူ မယ်ငြိမ်းစည်အတွက် ကြောင့်ကြ၏။ ထမင်းမှ စားရပါမည်လော၊ ရေငတ်၍သော်မှ အကြောက်လွန်ပြီး ရေမသောက်ဘဲ နေလေမည်လောဟု တွေးတောပူပန်ကြ၏။ မယ်ငြိမ်းစည်မှာ လူကြီးတွေ စိုးရိမ်သက်သို့ မဟုတ်ပေ။ သူ့သည် အချုပ်ထဲ၌မနေရ။ ဂတ်စာရေးမိသားစုနှင့် အတူနေရသည်။ ပူပန်ညှိုးငယ်သောမျက်နှာမရှိ။ ငြိတီတီ ပြက်တက်တက်ဖြင့်။

“ဟေ့ ကျွန်ကြီး မင့်ချွေးမအတွက် ပူမနေနဲ့ကွ”

ရွာခေါင်း ဦးဘရီက သည်မျှသာပြောပြီး ဦးကျွန်းကြီးမှာ ပြောစရာစကားတွေ အလွန်များ၏။ များသော်ငြား မပြောဖြစ်။ ဂတ်ဌာနသို့ နောက်ထပ်လည်း မရောက်တော့ပေ။

ရွာခေါင်း ဦးဘရီ၏စကားက မှန်ကန်သည်။ နောက် သုံးလခန့် အကြာတွင် အာမခံသူ မရှိ အသနားခံသူ မရှိပါဘဲလျက် ရမ်းဘိုကုန်းသို့ မယ်ငြိမ်းစည် ပြန်ရောက်လာသည်။ ခေါင်းရင်းအိမ် ခြေရင်းအိမ်မှအစ တစ်ရွာလုံးက အဆက်အဆံ အခေါ်အပြောလုပ်ဘဲ ကြည့် ယားပြောငြား မယ်ငြိမ်းစည် မပြောပါ။ အရက်မျက်သည်။ ထန်းရည်တည်သည်။ လူတွေ ဗရတ်သုတ်မဖြင့် ဝင်ထွက်ကြသည်။ သည်အထဲ၌ လူသစ်အဖြစ် ပုလိပ်နှစ်ယောက် ပါလာသည်။

အိမ်နီးချင်းများသည် မယ်ငြိမ်းစည်နှင့် ကြက်သွန် တစ်ဥ ငရုတ်သီး တစ်တောင် မပတ်သက်ကြငြား ဒေါ်ကြွယ်စိုးထံသို့ကား ရောက်ရှိလာကာ သတင်းပေးကြသည်။

“အရီးရဲ့ချွေးမက ငွေတာဆပ်ရွာပေါ့ဗျ”

ဦးကျွန်းကြီးထံသို့လည်း “ဘကြီးချွေးမကို ပစ်ထားတော့မလား” မေးကြ ပြောကြသည်။ ဦးကျွန်းကြီးနှင့် မယ်ကြွယ်စိုးတို့မှာ မည်သို့လုပ်ရမည်ဟု မဆုံးဖြတ်တတ်ချေ။ မယ်ငြိမ်းစည်အား တုတ်တစ်ပြက် ဓားတစ်ပြက်ဖြင့် ပြောဆိုဆုံးမ တားမြစ်ရမည့်သူမှာ ငွေခင်းကားဖြစ်သည်။ ယခု ငွေခင်းကား ပျောက်နေသည်။ ရမ်းဘိုကုန်း ကာလသားများသည် မယ်ငြိမ်းစည်၏ အိမ်ကို မျက်စောင်းခံနေကြပြီး မျက်စောင်းခံရခြင်းမှာ ပုလိပ်နှစ်ယောက်သည် ညဉ့်နက်မှ ထွက်ခွာသွားလေ့ရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ပုလိပ်နှင့် ပတ်သက်သောအိမ်မိမ့် ဂျောက်အုတ်ဖြင့် ဖြိုရန် ဆနေကြရ၏။

ကျရောက်နေကျ လေပြင်းများ ရက်ဆက် ကျရောက်လာပြီးနောက် မိုးနဲ့ ရလာပေပြီ။ လယ်သမားများသည် ရိုးပြတ် မီးရှိသူက ရှိ၊ ထွန်တုံး ထွန်သန် ပြင်သူက ပြင်ကြပေပြီ။ မိုးကလေး တစ်ပြိုက် ကျသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်တည်း ထွန်ရေး ငင်ကြမည်။ နှမ်းကြံသူက ကြံ

ပျိုးခင်း ထွန်သူက ထွန်၊ စိုးကံခင်း ခွဲသူက ခွဲဖြင့် ဝါမကျွတ်မချင်း အားကြ နားကြရတော့မည် မဟုတ်ပေ။

သို့ကြောင့် လုပ်ငန်းခွင်မဝင်ရမီ မောင်ဆေးရိုးနှင့် ကျီးဒန် တို့၏ မင်္ဂလာဆောင် ခန်းဝင်ပစ္စည်းများကို ဖုန်ခါကြသည်။ သည်နှစ်တွင်မှ သကြိမ်က ကဆုန်လထဲတွင် လာကျသည်။ မင်္ဂလာဆောင်ရက်မှာ မှတ်မှတ်ရရ သကြိမ်အကြံနေ့ဖြစ်သည်။ သည်မင်္ဂလာဆောင်တွင်လည်း ထုံးစံအရ ချက်ကြပြုတ်ကြနှင့် တပျော်တပါးရှိလှပါသည်။ မင်္ဂလာ ဆောင်ရက် မတိုင်မီညတွင် မောင်ဆေးရိုးသည် သတို့သမီးအိမ်သို့ မသွားရပေ။ အိမ်မြဲနေသည်။ အမေနှင့် မယ်မျှင်မှာမူ မင်္ဂလာဆောင် အိမ်သို့ ရောက်နေသည်။

မောင်ဆေးရိုးသည် အိမ်ရှေ့ ကပြင် (ကြမ်းပြင်)သို့ ထွက်လာ မိသည်နှင့် အစ်ကိုငထွန်းကားအား သတိရသည်။

“ဖြစ်သလိုနေ၊ ဖြစ်သလိုစား၊ အရက်ကို မလင်းတမ်း သောက် နေတော့ ရှိမှရှိသေးရဲ့လား၊ သေများ သေပြီလား။”

အစ်ကို့သတင်းကို မိမိ မသိသော်ငြား မရိုးမူ သိတန်ကောင်း၏။ မရိုးထံ သွားရောက်မေးမြန်းရန် အကြံဖြင့် ထပြေးမှ ပြန်ထိုင်မိ၏။ သို့စဉ်တွင် မိန်းမတစ်ယောက်၏ စူးစူးဝါးဝါးအော်သံကို ကြားရ၏။ မောင်ဆေးရိုး လည်ပင်းရှည်၏။ နားစွင့်၏။ မသဲကွဲပါ။ ‘ဓားနဲ့’ သာ သဲကွဲသည်။ တန်းလျား ရေအိုးစင်တွင် ဓားတစ်ချောင်း အသင့်ရှိနေသည်။ မောင်ဆေးရိုးသည် ထိုဓားကိုဆွဲပြီး ကပြင်မှ ခုန်ချသည်။ အိမ်ပိုင်း အပြင်သို့ မရောက်မီ တဖုန်းဖုန်းပြေးလာသော ခြေသံများကို ကြားရသည်။

မောင်ဆေးရိုးသည် ပြေးလာသူများကို မျှော်ကြည့်၏။ မျှော်ကြည့် ဆဲတွင် ပြေးလာသူနှစ်ယောက်သည် အိမ်ပိုင်းထဲသို့ ပြေးဝင်လာကြသည်။

အမေနှင့် မယ်မျှင်။ အမေသည် သမီး၏လက်ကို ဆုပ်ထား၏။

“ဘာသံလဲ အမေ”

“လာကြပါဦး ဓားခုတ်နေပါတယ်လို့ ကြားသလိုပဲ၊ ဒါကြောင့် အိမ်ကိုပြေးလာတာ”

“အော်တာ ဘယ်သူတုံး အမေ”

“မသိဘူးဟဲ့”

အမေသည် သား၏အမေးကို ဖြေပြီးလျှင်ပြီးချင်း “ဒါက ဘယ်ကို သွားမလို့တုံး” မေးသည်။

“ဘာလဲညာလဲ သိရတာပေါ့အမေရာ”

အမေသည် သား၏လက်ကောက်ဝတ်ကို ဖမ်းဆုပ်သည်။

“သည့်ပြင်လူတွေ သွားလိမ့်မယ်၊ ငါ့သားက နက်ဖြန်မှာ မင်္ဂလာဆောင်မယ့် သတို့သား၊ မသွားရဘူး”

ပြောပြောဆိုဆို အိမ်ဘက်သို့ဆွဲခေါ်သောကြောင့် လိုက်ပါလာ ရငြား မောင်ဆေးရိုး မသွားလျှင်မဖြစ်သော အခြေအနေသည် ဖြစ်ပေါ် လာ၏။ ဤသည်ကား မောင်ဆေးရိုး၏မရိုး မယ်ငြိမ်းစည်၏ အိမ်တွင် ဓားခုတ်မှု ဖြစ်ပွားခြင်းပေတည်း။

“သူ မကောင်းပေမဲ့ သွားမှတော်မယ် အမေ”

မိခင်အား အကြောင်းပြစ်ကား ဆိုအပြီး၌ မောင်ဆေးရိုးသည် ရွာလမ်းတစ်လျှောက် ပြေးလာခဲ့သည်။

လူများကို ဟိုအိမ်ရှေ့၌တစ်စု၊ သည်အိမ်ရှေ့၌တစ်စု တွေ့ရငြား မယ်ငြိမ်းစည်၏အိမ်တွင် အုပ်အုပ်ခဲခဲ မရှိပါ။ မလာလျှင်မဖြစ်သော ရွာခေါင်း ဦးဘရီနှင့် ဆယ်အိမ်ခေါင်းများသာ ရှိကြသည်။ ဓားခုတ် ခံရသူမှာ ဆာဂျင်ကျော်အေးဖြစ်၏။

“အာဂျင်ကြီးက အိမ်ပေါ်တက်လာပြီး ‘အရက်မဝသေးဘူး၊ လေးဦး’ လို့ တောင်းပါတယ်။ ကျွန်မက ‘ကုန်ပြီ၊ မရှိတော့ဘူး။ နက်ဖြန်မှ လာပါ’ လို့ ပြောနေတုန်းမှာ နောက်ဖေးဘက်က လူတစ်ယောက် တက်လာတယ်။ ဆာဂျင်ကြီးက ‘ဟေ့ကောင်၊ မပြေးနဲ့’ အော်ပြီး လဲကျ သွားလို့ ကျွန်မလည်း ကြောက်ကြောက်နဲ့ မီးခွက်ထွန်းကြည့်တော့ သွေးတွေနဲ့”

ဆာဂျင်ကျော်အေးကို ဓမ္မထားသူမှာ ကျော်အေးတပည့် ပုလိပ် ဖြစ်သည်။ နှစ်ယောက်လုံး အရပ်ဝတ် ဝတ်ထားသည်။

“မိကျားကို တော်တော်ပေါ့လျော့တာပဲဗျ၊ အိမ်ပေါ်တက်ပြီး ဆာဂျင်ကြီးတစ်ယောက်လုံး မားပုလိပ်များက မောင်းသလား” ဦးဘရီ ထောင်းခနဲ ဒေါသထွက်လာပြား မပြောရုံသာဖြင့် လေချို သွေးရ၏။

“ဆရာကကော ဘယ်လိုဖြစ်တာပါလဲခင်ဗျာ”
“အိမ်ပေါ်က ဆာဂျင်ကြီးရဲ့အသံကြားရတဲ့အတွက် မေးတာပဲ”
က စောင့်ပြီး ရိုက်တာ၊ ဓားနဲ့တွက်သွားသဗျာ”

ရွာခေါင်း ဦးဘရီသည် နှားလှည်း ဆင့်ခေါ်ပြီး ပုလိပ်နှစ်ယောက်ကို ဆေးရုံသို့ ပို့သည်။ သူနှင့် ဆယ်အိမ်ခေါင်းနှစ်ယောက်က ဂတ်သို့သွားပြီး တိုင်တန်းခဲ့သည်။ သူတို့သည် တပ်အပ်မမြင်ရငြား ဓားဖြင့် ခုတ်သူမှာ ငထွန်းကား ဖြစ်ရမည်ဟု စွပ်စွဲသည်။ မယ်ငြိမ်းစည်သည် အရက်နှင့် ထန်းရည်ကို အိမ်အောက်တွင်ရောင်းပါလျက် အိမ်ပေါ်သို့ ဆာဂျင် ကျော်အေး ရောက်နေသည်ကို မသင်္ကာ။

အမှုမှာ ဤမျှဖြင့်ပြီးသွားပြီဟု ထင်မှတ်ကြ၏။ အမှုဖြစ်ပွားရာ အရပ်မှာလည်း ရွာက ကြည့်ထားသော အိမ်။ ကိုယ့်ရွာသူရွာသားများနဲ့

သက်ဆိုင်သည် မဆိုနိုင်။ ထို့အတွက် မောင်ဆေးရိုး၏ မင်္ဂလာဆောင်ကို နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် အစီအစဉ်မပြုဘဲ ကျင်းပသည်။ ရွာသူ ရွာသားများသည် မယ်ငြိမ်းစည်အိမ်မှအဖြစ်အပျက်ကို မဆိုင်သကဲ့သို့ နေကြ၏။ ရယ်သံမောသံများ ညံ့နေသည်။

“ဝက်သားတုံးကြီး ခူးခေါင်းလောက် သူများပြောတာ ကြာ ပါရဲ့ ဆိုပေမဲ့ အခုတော့ ကိုယ်တွေကြုံပြီဟေ့” ထည့်ပါဓားပါ။
ရုပ်ဝေးကာလသားများသည် “ဟဲ့”
အားရပါးရ စားသည်။ ရွာခံကာလ...
အားမနာပါနဲ့” ဟု ရေ...
“...နက်နံ့သနဲ့”

(ထင်ကာလသားတွေ အနီးခနဲ ရယ်မောကြသည်။ ရယ်မောကြခြင်းမှာ ဝက်သားဟင်းခိုင်း ပိတ်ပျံ့လက်ပျံ့ ပစားနံ့ဝေစေရန် ဟင်းထဲတွင် အမှန်ပင် ထည့်က်(ထန်းလျက်)ထည့်ထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ရယ်ရယ် မောမော ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်ရှိနေကြသူများသည် ရုတ်ခြည်း အရယ် ရုပ်လျက် ဖရိုဖရဲဖြစ်သွားသည်။ လှေကားအလယ်နှင့် လှေကားရင်းတွင် ပုလိပ်များ ရောက်နေကြ၏။ လှေကားလယ်တွင် ရှာနေသော ပုလိပ်ကြီးမှာ သားရေပြားကြီးကို စလှယ်ယှိုင်းထား၏။ ခါးပတ်တွင်လည်း သားရေ အိတ် တစ်စိတ် ချိတ်ထား၏။

ရွာခေါင်း ဦးဘရီသည် ခေါင်းရင်းခန်းတွင် ထိုင်နေရာက ‘ပုလိပ်တွေ’ ဆိုသောကားကြောင့် ထပြေးလာ၏။ သူပြေးအလာနှင့် ပုလိပ်ကြီး တက်အလာတို့ လှေကားထိပ်တွင် ဆုံမိကြ၏။

“ဌာနာအုပ်မင်းပါကလား၊ ကြပါခင်ဗျာ၊ ကြပါ”

ဦးဘမှန်လည်း အိမ်ဦးခန်းတွင် ထိုင်နေရာမှ ထလာပြီး “ကျွန်တော့်အိမ်ကို ကြွပါ။ ဌာနာအုပ်မင်း၊ ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ကုလားထိုင်ရိပ်တယ်” ပြောကာ ဖိတ်ခေါ်သည်။

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဦးဘမှန်၊ ခင်ဗျားတို့ရွာဟာ ဓားပြဖမ်းပေးတဲ့အတွက် နာမည်ကောင်းလက်မှတ်ရအောင် ကျွန်တော်ထောက်ခံပေးမယ် စိတ်ကူးထားတာ။ အခု ကျွန်တော့်အမှုထမ်းတွေကို ဒဏ်ရာ အနာတရဖြစ်အောင်လုပ်တယ်။ ဆာဂျင်ကျော်အေး ဒဏ်ရာပြင်းထန်တယ်”

“ဒါက ဟိုဒင်း”

ဦးဘရီ ပြော၏။ သို့သော် သည့်ထက်ပိုပြီး မပြောတတ်။ မျောက်မွှေးသူနှင့် မျောက်တို့၏ မောင်ထံကဇာတ်လမ်း ဖြစ်ပါသည်ဟု ပြောရန်မှာ ပရိသတ်ဗိုလ်ပုံအလယ်၌ မသင့်လျော်ပါ။ သည်ကိစ္စအတွက် သင့်လျော်မည့် စကားလုံး ရှာဖွေနေဆဲ၌ ဌာနာအုပ်က ဆက်ပြော၏။

“ဆာဂျင်ကျော်အေးနဲ့ ပုလိပ်အမှုထမ်း ငဝဲတို့ကို ဓားနဲ့ခုတ်သူဟာ ငထွန်းကားဖြစ်တယ်။ ငထွန်းကားကို အခုအပ်ပါ။ ငထွန်းကားကို မအပ်ရင် သူညီ ဆေးရိုးကို ဖမ်းရမယ်”

“ဟာ ဌာနာအုပ်မင်း”

ဦးဘမှန် ရှေ့တိုးလာသည်။

“မောင်မင်း ဦးဘမှန် အသာနေပါ။ ဘယ်မလဲ ဆေးရိုး”

ပုလိပ်များသည် မင်္ဂလာ ပွဲနေပွဲထိုင်လာ ပရိသတ်များကို ကြည့်သည်။

သတို့သား ဆေးရိုး မရှိပါ။

“ဆေးရိုးဘယ်မှာလဲ ရှာကြစမ်း”

ပုလိပ်တွေ အိမ်ပေါ်တက်လာသည်။ ဧည့်ကောင်းဆောင်ကောင်းများအတွက် ခင်းထားသော အနားကွပ်ပါသည့် သင်ဖြူးများပေါ်သို့ ဖိနပ်စီးလျက် တက်လာသည်။

“ဟဲ့ ဟဲ့ သင်ဖြူးပေါ်ကို ဖိနပ်နဲ့ မနင်းရဘူးဟဲ့”

ပုလိပ်ကို ကြောက်စရာသတ္တဝါဟု မသိသော အဘွားအိုတစ်ဦးက ငေါက်ငမ်းသည်။ သို့သော် သင်ဖြူးကို တက်နင်းသော ဖိနပ်များက ကော်စောများကိုပါ တက်နင်းသောအခါ အဘွားအိုက မော့ကြည့်သည်။

“နင်တို့ လူမှ ဟုတ်ကြသေးရဲ့လား”

“အမေကြီး မပြောနဲ့၊ သူတို့က ပုလိပ်။ အဘွားကို ဖမ်းသွားလိမ့်မယ်။ မကြောက်ဘူးလား”

မြေးမနှင့်တူသူက ကပ်ပြောသည်။

“အလိုတော်၊ ဘာပြုလို့ ကြောက်ရမှာတုံး”

အရေးထဲတွင် အရာပေါ်သော အဘွား၏စကားကြောင့် ကြားရသူများမှာ မပြုံးသာပြုံးသာ ပြုံးရယ်ကြရသည်။

“ဆေးရိုး မရှိဘူး ဆပ်”

ပုလိပ်တစ်ယောက်က ဆလဲဝေးပြီး ဌာနာအုပ်မင်း ပျော်ပျော်။ သို့အတွက် ဦးဘရီက “ကျွန်တော့်အိမ်ကို ပြုပြီး အေးအေးဆေးဆေးဆေးနားနေပါဦး ဌာနာအုပ်မင်း” ဟု မရဲတရဲပြောသည်။

“အဲဒါကောင်းပါတယ် ဌာနာအုပ်မင်း၊ အဲဒီမှာနေပြီး စုံစမ်းလိုက်ရင် ဆေးရိုး ဘယ်ကိုပြေးသလဲ သတင်းရရှိပါတယ်”

ဤသို့ဖြင့် ဌာနာအုပ်မင်းနှင့် ပုလိပ်တော်မင်းများသည် ရွာခေါင်း ဦးဘရီ၏အိမ်သို့ လာကြသည်။ သို့သော် လမ်းကြိုသဖြင့် အခင်းဖြစ်ပွားရာ မယ်ငြိမ်းစည်၏အိမ်ကို ဝင်ကြည့်ကြသည်။ အိမ်တွင်

မယ်ငြိမ်းစည် မရှိပါ။ အိပ်ရာ၊ အဝတ်အစားနှင့် စားအိုးစားခွက်များလည်း မရှိတော့ပါ။

“မယ်ငြိမ်းစည် ဘယ်မှာလဲ”

မယ်ငြိမ်းစည် မရှိတော့ကြောင်းကို ရွာခေါင်း ဦးဘရီပင်လျှင် ယခုမှ သိတော့သည်။

“မယ်ငြိမ်းစည် ဘယ်မှာပုန်းနေသလဲ ရှာကြစမ်း”

ပုလိပ်များနှင့် ဦးဘရီတို့ ဌာနာအုပ်ဘေးမှ ကွာသွားကြခိုက်ဝယ် ဦးဘမုန့်က တီးတိုးပြော၏။

“သည်အမှုမှာ ဆာဂျင်ကျော်အေးက လင်ရှိမယားကို ကြာခို တာပါ”

“ကြာခိုးတယ် ဟုတ်လား။ ကြာဆိုတာ ပန်းပဲ။ ပန်းကို ကျော်အေးက ဘာပြုလို့ခိုးရသလဲ။ ပန်းပဲတော မိန်းမတွေရဲ့အလုပ်ပဲ”

ဦးဘမုန့်မှာ မြန်မာမဟုတ်။ ဂေါ်ရာမဟုတ်သော ‘ကကတစ်’ ဌာနာအုပ်အား စိတ်ညစ်ရသည်။ သို့ရာတွင် မာန်ချပြီး ရှင်းပြသည်။

“ကြာခိုးတာ မဟုတ်ဘူး။ ကြာခိုတာ ဌာနာအုပ်မင်းရဲ့။ လင်ရှိ မယားနဲ့ တိတ်တဆိတ်ပေါင်းသင်းတာ”

“အိုး ယက်ခံ အိုင်စီး”

“ကျွန်တော်ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါမျိုးမရှိပါဘူး။ ရှိရင် ဝိုင်းပြီး ခဲနဲ့ဖြိုပြီး ရွာက နှင်ထုတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အမြင်မတော်တဲ့လူတစ်ယောက်က စားနဲ့ တက်ခုတ်တာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဆေးရိုးရဲ့အစ်ကို ငထွန်းကား ဆိုတာ မသေချာသလို ဆေးရိုးမဟုတ်တာကတော့ သေချာပါတယ်”

ဌာနာအုပ် ခေါင်းတညိတ်ညိတ်ဖြင့် စိတ်ကောင်းကလေး ခဏတစ်ဖြုတ် ဝင်နေခိုက်တွင် ဦးဘမုန့်သည် ဌာနာအုပ်အား သူ့အိမ်သို့

ခေါ်မှန်းမသိ ခေါ်လာခဲ့၏။ ဦးဘမုန့်၏အိမ်တွင် ဦးဘရီ၏ဇနီးနှင့် သားသမီးများသည် သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဝတ်စားလျက် သနပ်ခါးနဲ့ တသင်းသင်း ပန်းရနံ့ တကြိုင်ကြိုင်ဖြင့် ကြိုဆိုနေကြသည်။ အမျိုးသမီးတွေကို မြင်ရ သဖြင့် ဌာနာအုပ် ဒေါသလျော့သွား၏။ အိမ်ပေါ်တွင် ကော်ဇောခင်းကာ စားပွဲဝိုင်းကြီးဖြင့် ကြက်ဥကြော်များ၊ ကြက်ဥပြုတ်များပါဝင်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်များ အသင့်ပြင်ထားသည်ကို မြင်ရပြန်သောအခါ ဌာနာအုပ်မှာ ဒေါသပြေသွားပြီ။

ဦးဘမုန့်သည် ၎က်ခါးတောင်ထနေသော ပင်ကျရည်အိုးနှင့် ချောက်မြို့မှဝယ်လာသော ‘ထုံဖန်း’ အရက်ပုလင်းကို ဌာနာအုပ် ရှေ့တွင် ချ၏။ မည်သည့်ပစ္စည်းပေါ်တွင် ဌာနာအုပ် မျက်စိရောက်နေ သနည်း အကဲခတ်ပြီးမှ အရက်ပုလင်းကိုဖွင့်ကာ ဖန်မှုက်ထဲသို့ ထည့်၏။

“တိုင်းပြည် အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်တဲ့သူများဟာ ကြီးတဲ့အမှုကို ငယ်အောင်၊ ငယ်တဲ့အမှုကို ပပျောက်အောင် ဆောင်ရွက်လေ့ရှိကြ ပါတယ်။ ဌာနာအုပ်မင်း”

“ငါ့လူ ကျော်အေး ဓားခုတ်ခံရတာကို ငါက အမှုဖျောက်ပစ် ထားရမလား မောင်ဘမုန့်ရဲ့”

“သည်လိုလဲ မဟုတ်ပဲ ပေးပါ ဘူး ဌာနာအုပ်မင်းရယ်”
ပုလိပ်များနှင့် ဦးဘရီပုဂ္ဂိုလ်ရောက်လာကြသဖြင့် စကားစ ပြတ် သွားသည်။

“မိငြိမ်းစည်ကို မတွေ့ဘူး ဆပ်”
ပုလိပ်များ၏နောက်တွင် ကုပ်ကုပ်ကလေးရပ်နေသော ဦးဘရီ ကလည်း “ယာတွေထဲ၊ ဥယျာဉ်တွေထဲမှာပါ ရှာပါတယ်ခင်ဗျာ၊ မိငြိမ်းစည်ကို မတွေ့ပါဘူး ဌာနာအုပ်မင်း” ဟုပြောသည်။

ဌာနာအုပ်သည် စားပွဲကို ဒေါသကြီး ပုတ်၏။

“အရေးကြီးတဲ့သက်သေ ပျောက်သွားတဲ့အတွက် မောင်မင်း တို့မှာ တာဝန်ရှိတယ်။ ရွာလုံးကျွတ် ဒဏ်ရိုက်ရမယ်”

ဦးဘရီ ဆီတံခနဲတုန်သွား၏။ မျက်လုံးပြူးသွား၏။ တစ်အိမ် တစ်ပဲ ဒဏ်ရိုက်ဦးတော့ ဆောင်နိုင်သူ နည်းပါးသည့်ရွာဖြစ်၏။ သို့သော် သူသည် မပြောရဲ။ ဦးဘမုန့်ကိုသာ လှမ်းကြည့်ရ၏။

“ဦးဘရီ ဟိုဘက်မှာ တစ်ဝိုင်းလုပ်ပါ”

ဦးဘမုန့်သည် ဌာနာအုပ်အတွက် နောက်တစ်ခွက် ငဲ့ပေးရာက လှမ်းပြောပြီးနောက် “ဌာနာအုပ်မင်း၊ သုံးဆောင်ပါဦး။ စိတ်အေး လက်အေးပေါ့။ ဌာနာအုပ်မင်းရယ်” ဟု ပြောသည်။ ဆီထဲတွင် အမဲခြောက် ဖုတ်များ ပေါ့လော့မျောနေသည့် ပန်းကန်ကို ကိုင်မြှောက်ထား၏။

“ဒါထက် စကားမစပ်ပြောရဦးမယ် ဌာနာအုပ်မင်းရေ။ တလော တုန်းက ကျွန်တော့်အိမ်တိုက်တဲ့ ဓားပြမှုမှာ ကျွန်တော်လည်း သုံးခါပဲ ရုံးမင်းရှေ့မှာ အစစ်ခံရပါကလား။ အဲသည်အမှု ပြီးသွားပြီလား”

“ပြီးပြီ” ဟု ဌာနာအုပ် ပြောသော်ငြား ကွက်ခနဲ မျက်နှာပျက် သွားသည်။

ဦးဘမုန့်သည် သတိထားမိသဖြင့် ပိုပြီးပြုံး၏။ ပြုံးလျက် စကား ဆက်၏။

“အမူပြီးသွားရင် သက်သေခံပစ္စည်းတွေကို ကျွန်တော် ပြန်ပြီး ရတော့ရပါရဲ့။ လက်စွပ် နှစ်ကွင်း၊ ကြိမ်ခစ်လက်ကောက် သုံးရန် လိုနေလို့ ကျွန်တော်လည်း ဟိုမေးသည်စမ်းပေါ့ ဌာနာအုပ်မင်းရယ်”

ဌာနာအုပ်မင်းသည် သောက်ဆဲ မန်ခွက်ကို ချလိုက်သည်။

“ငါ အရေးယူပေးမယ်၊ မောင်မင်း လျှောက်မပြောနဲ့”

“မပြောပါဘူး ဌာနာအုပ်မင်းရယ်၊ အခုတောင် နှစ်ပွဲ၊ ပါးကြားပွဲ ပြောတာပါ။ စောပါသေးတယ် ဌာနာအုပ်မင်းရဲ့။ သုံးဆောင်ပါဦး”

ဌာနာအုပ် သိသိသာသာ မျက်နှာပျက်နေသော်ငြား ဦးဘမုန့်က မသိဟန်ဖြင့် ပျာပျာသလဲ ပြောခြင်းဖြစ်၏။

“တော်ပြီ မောင်မင်း၊ ကျေးဇူးတင်တယ်”

ဌာနာအုပ် ထရပ်သဖြင့် ဦးဘမုန့်လည်း ထရပ်သည်။

“မောင်မင်းတို့ရွာ နာမည်ကောင်း ရအောင် ငါလုပ်ပေးမယ်”

“ဝမ်းသာပါတယ် ဌာနာအုပ်မင်း”

ပုလိပ်များမှာ ယခုမှ အရှိန်ရစဖြစ်ငြား မကျေမနပ်ဖြင့် ဝိုင်း သိမ်းလိုက်ကြရလေ၏။

ဦးဘမုန့် သိပါသည်။ ကာလတန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်ရာဖိုးမျှသာ ရှိသော သူပစ္စည်းတွေ ရေစုန်မျောပြီဟု သိလိုက်ပါသည်။ သို့ရာတွင် သူ့အိမ် ဓားပြတိုက်ခံရစဉ်က အားကြီးမာန်တက်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော မောင်ဆေးရိုး နှင့် သူရွာကို ပုလိပ် မနိပ်စက်လျှင် ကျေနပ်ပြီ။ ပစ္စည်းတွေ ဆုံးပါစေ။

*

လယ်ပြင်ကြီးသည် သံသရာလည်နေ၏။ နှမ်းခင်းတွေ၊ ကြော်ခင်းပေးပူ ဝေ့ညီနေရာက ရေပြောင်ပြောင်ဖြင့် တမန်းပြုကြီးစွဲစွဲ ပျား၏။ [ဟို]ပျားပေး ရာရာတွင် စပါးပင်တွေချည်းရှိနေရာမှ ရိုးပြတ်ဟော ခြစ်သွားပြန်ပြီ။ ယခု တစ်ကြော့ ပြန်လာပြန်ပြီ။ သီးရည်းတွေ တဝေဝေနှင့် နှမ်းခင်း များသည် ချိုးကုသ်နှင့်အပြိုင် မြူးနေ၏။

မောင်ဆေးရိုးသည် ကျောဘက်သို့ မျှော်ကြည့်၏။ မိကျီးဒန် သည် မြက်ထုံးရွက်လျက် တလှုပ်လှုပ်လာနေဆဲ။ နွားလှည်းများအပြိုင် မောင်းလာသံ ကြားရသည်။ မောင်ဆေးရိုးသည် တာလမ်းပေါ်သို့

ပြေးတက်လာပြီး မြို့ဘက်သို့ မျှော်ဆန်ကြည့်သည်။ သာဒွန်းနှင့် ပိတ်စ၊
 ငမေးတို့၏ လှည်းတွေဖြစ်သည်။ သူတို့သည် သင်္ဘောဆိပ်သို့ ကျန်စည်
 အပိုသွားရာမှ ပြန်လာကြဟန်တူသည်။ နွားတွေမှာ အိမ်အပြန်မို့ မြေ
 သွက်နေသည်တွင် နှင်တံ တမြောက်မြောက် ငေါက်ငမ်းလိုက်သောအခါ
 ပြေးတော့သည်။ တစ်စီးပြေးသည်ကို မြင်သောအခါ ကျန်လှည်းများမှ
 နွားတွေကလည်း အားကျမခံ ပြေးတော့သည်။ သို့သော် လှည်းယဉ်
 မဟုတ်။ ပြိုင်နွား မဟုတ်သောကြောင့် ကြည့်၍ မလှ။

“ဟေ့ကောင်တွေ”

မောင်ဆေးရိုးက ငန်းပြားဖြင့် ထိုးမည့်ဟန် ပြုသဖြင့် လှည်းတွေ
 ရပ်တန့်သွားသည်။ သာဒွန်း ပြုံးကျုံးရိုက်ဖြင့် ပြေးဆင်းလာသည်။

“ဟေ့ကောင်၊ ဟေ့ကောင်”

အရေးတကြီးပြောစရာရှိသည်ဟု မောင်ဆေးရိုး နားလည်
 သောကြောင့် ငန်းပြားကို မြေတွင် တောက်ထားသည်။

“မငံမရိုးကို ရွာထဲမှာသာ မတွေ့တာ၊ အခု ချစ်တီးတိုက်က
 ဆိုင်းဘုတ်ကို မော့ကြည့်နေတာ မြင်ခဲ့သမောင်”

“ဟေ ဟုတ်လား၊ ရော့ကွာ လူသွားကြစမ်း”

မောင်ဆေးရိုးသည် ငန်းပြားနှင့် ဓား၊ ရေဘူးတို့ကို လှည်း
 တစ်စီးပေါ်သို့ တင်ပေးသည်။ ထိုနောက် ကျီးဒန်ထဲသို့ ပြေးသွားသည်။

“အရေးတကြီးလို့ဟေ့ ငါ ချက်ချင်းပြန်ခဲ့မယ်”

ပြောပြောဆိုဆိုပင် တာလမ်းပေါ်သို့ ပြန်တက်ပြီး မောင်ဆေးရိုး
 ဖြေးသည်။ တံလျှပ်မျှင်တွေ အပြိုင်ပြိုင်တက်နေကြီး မောင်ဆေးရိုးအတွက်
 သည်နေသည် မပူပါ။ သည်နေထက် ဆွေသံယောစဉ် မျိုးသံယောစဉ်
 မီးက ပိုပြီးပူသည်။ မိမိတို့ သားအမိသားအမတစ်တွေ ယခုကဲ့သို့

တင့်တောင်းတင့်တယ်ဖြစ်လာကြခြင်းမှာ အစ်ကိုငလွန်းဟား ပုံအရပ်ကို
 ငနွား လုပ်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်၏။ ထိုအစ်ကိုသည် မည်သည့်အရပ်သို့
 ရောက်နေသနည်း။ ဆာဂျင်ကျော်အေးကို မားဖြင့်ခုတ်သူ ဟုတ်သလော။
 ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ ကိုယ့်အစ်ကိုအား ရိုင်းပင်းရ
 လိမ့်မည်။ အစ်ကို မည်သို့နေသနည်း။ မည်သို့စားသနည်း။ မရိုးမူ
 သိတန်ရာ၏။ မောင်ဆေးရိုး ပြေးလာခြင်းမှာ ဤသည်လည်း တစ်ဝ။
 နောက်တစ်ချက်မှာ မလည်မလယ် တောသူမက ချစ်တီးတိုက်ရှေ့သို့
 ရောက်နေသည် ဆိုသည့်အတွက်ဖြစ်သည်။ ရပ်လေ့ ရွာလေ့ ဆိုရိုး
 စကားတစ်ခု ရှိခဲ့သည်။ “ချစ်တီးကို ပရောပရီမလုပ်နှင့်၊ လုပ်မိသော်
 ဖွတ်သည် ပိတ်ဖြူဝတ်ပြီး အိမ်ပေါ်သို့ တက်လာသည်နှင့် မခြားပေ”
 ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ယောက်ျားကြီးမြေဖြင့် နာရီဝက်မျှသာ လျှောက်ရသောခရီးကို
 လယ်သမားမြေဖြင့်ပြေးလာသောအခါ မောင်ဆေးရိုးသည် နာရီတစ်မတ်
 အတွင်း၌ ချစ်တီးတိုက်ရှေ့သို့ ရောက်လာခဲ့၏။ အခန့်သင့်ပင် ကလေးကို
 ခါးထစ်ခွင်လျက် ချစ်တီးတိုက်ထဲမှ ဆင်းလာသော မယ်ငြိမ်းစည်ကို
 မြင်ရ၏။ မယ်ငြိမ်းစည်သည် မတ်တော်မောင်ကို မမြင်ဟန်ပြုလျက် များများ
 လွှဲငြား မောင်ဆေးရိုးမှာ ရှေ့တည့်တည့်မှာ လာရောက် ပြေးလာပြီ။

“မရိုး အခု ဘယ်မှာနေတုံး”

“လျှောက်သွားနေတာပေါ့ မောင်လေးရယ်”

“စာတော့ကော မရိုး”

“ယာကြိုယာကြားက သား၊ သား လယ်သမား တာလမ်း

တစ်ခါ တလေလည်း ဘုန်းကြီးကျောင်းပေါ့”
 “အိပ်တော့ကော”

“သန်းခေါင်ကျော်မှ တိတိတိတ်ကလေး ပြန်လာပြီး အိမ်မှာ အိပ်တာပေါ့။”

ဆင်းရဲလေခြင်းဟု သက်ပြင်းချလိုက်ပြီးမှ မောင်ဆေးရိုးမှာ အစ်ကိုသတင်းကို စုံစမ်းဖြစ်သည်။

“အစ်ကိုကော လာသလား မရိုး”

“ပုလိပ်ကို ဓားနဲ့ခုတ်တာ သူပေါ့။”

“ဗျာ” ခနဲအော်ကာ မောင်ဆေးရိုးမှာ မယ်ငြိမ်းစည်အား မျက်လုံးပြူးကြီးဖြင့် စိုက်ကြည့်နေမိလေ၏။

“အမှန်က အိမ်ကို ခုတ်တာ မောင်လေးရဲ့။” ပဲခြွပ်မ သေပေတော့ ဆိုပြီး ဓားနဲ့အခုတ်မှာ ပုလိပ်က ခုန်ထလို ပုလိပ် အခုတ်ခံရတာ။ ဒါပေမဲ့ မောင်လေးရယ်၊ ငယ်လင်ငယ်မယားမဟုတ်လား၊ ကိုယ့်လင်ကို ပုလိပ် နှိပ်စက်မှာစိုးလို့ အစ်မ ထွက်ပြေးချင်ယောင်ဆောင်နေတာ။

မောင်ဆေးရိုးမှာ သည်မျှကြာသည်အထိ စကားမပြောနိုင်သေး။ တုန်ယင်ထိတ်လန့်နေသည်။

“အစ်မအိမ်မှာဆက်နေရင် ပုလိပ်က ခေါ်စစ်မယ်၊ ဘယ်လောက်ပဲ ဘူးကွယ်ပေမဲ့ ဟိုလိုလှည့်မေး၊ သည်လိုလှည့်မေးနဲ့လုပ်ရင် တစ်နေ့မဟုတ် တစ်နေ့တော့ ပေါ်မှာစိုးလို့။”

“အခု ချစ်တီးတိုက်ကို အစ်မ ဘာလာလုပ်တာတုံး”

မယ်ငြိမ်းစည် ဆုံးအသွားသည်။ မျက်စိပျက် မျက်နှာပျက်ဖြင့် ခေါင်းငုံ့နေချေသည်။

“အစ်မဟာ ကျုပ်အစ်ကိုရဲ့ဇနီး၊ ကျုပ်ရဲ့မိန်းမ၊ ကျုပ်ကိုမပြောလို့ ဘယ်သူ့ကို သွားပြောမတုံး အစ်မ။ ချစ်တီးဆိုတာ အရောမဝင်ရတဲ့ မကောင်းဆိုးရွားစာရင်းထဲမှာ ပါနေလို့ မေးတာ။”

“ပြောရမှာ အားနာလို့ပါ မောင်လေးရာ”

အသံခြောက်ကပ်ကပ်ဖြင့် မယ်ငြိမ်းစည်စကား။

“အားနာစရာလည်း ဖြေရမှာပဲ၊ အားနာစရာမဟုတ်လည်း ပြောရမှာပဲ အစ်မ။ ပြောပါ။”

“ငါ ရမ်းဘိုကုန်းမှာဆက်နေလို့ မကောင်းတော့ဘူး မောင်လေး”

“ဒါတော့လည်း အစ်မ သိသားပဲ။ ဘယ်သူမပြု မိမိမူ မဟုတ်လား”

“အစ်မ တစ်နေရာကိုပြောင်းဖို့အတွက် စရိတ်လိုနေလို့ လယ်ပွဲ သုံးစကကို ချစ်တီးဆီမှာ လာပြီးပေါင်တာ”

မောင်ဆေးရိုးသည် ရင်ဘတ်ကို ပုတ်၏။ “မိုက်ပျံ အစ်မရာ၊ တစ်နှစ်အတွင်း အတိုးတက်ပြီး လယ်ဆုံးရုံမကဘူး၊ လုပ်ပါ အသိမ်းခံရမှာ” ဟု ပြောပြီးမှ အရေးကြီးသည်ကို မေး၏။

“အခု ဘယ်လောက်နဲ့ပေါင်ခဲ့လဲ”

“ဘယ်နားက လယ်လဲတဲ့၊ ပြောပာ ပြပါတဲ့၊ ဂရုနဲ့လည်း ပါရမယ်တဲ့၊ အဲဒါတွေ မပါလို့ မပေါင်ခဲ့ရပါဘူး”

“ဟုတ်တာပေါ့၊ မြေခွန်ကို ကျုပ်တို့ဆောင်နေတော့ ပြေစာက အစ်မတို့မှာ ဘယ်ရှိမတုံး၊ နေပါဦး၊ စရိတ်စက ရှာရအောင်၊ မစ်မဲ ပြောင်းမယ့်နေရာက ဘယ်လောက်ပေးလို့တုံး”

“မြင်းရထား နှစ်တန်စီးရမှာ မောင်လေးရဲ့။”

“ဆွေမျိုးသားချင်းတွေရှိလို့ပေါ့၊ ဟုတ်လား အစ်မ”

“အစ်မမှာ ကိုယ့်မိုက်ပြစ်နဲ့ကိုယ်မို့ ဘယ်ဆွေဘယ်မျိုးဆီမှ မသွားနိုင်ပါဘူး။ သူငယ်ချင်းတွေဆီ သွားမှာပဲ။”

မယ်ငြိမ်းစည် မျက်ရည်ဆီတည်သည်။ ခါးထစ်ပေါ်ရှိ ကလေးက အင်္ကျီကို ဆွဲလှန်သဖြင့် ကုက္ကိုပင်ဖြင့် ကပ်ထိုင်ကာ နို့တိုက်သည်။

“ပြောပါဦး၊ အစ်မပြောင်းမယ့်ရွာ”

“မိန်းကနီးပင်စုနဲ့ လက်မဲ တင်ခုခုပေါ့ မောင်လေးရယ်။ တစ်ရွာက လူ မတွေ့ရင် နောက်တစ်ရွာပေါ့။”

“အစ်မသူငယ်ချင်းတွေ နှစ်ရွာလုံးမှာ မရှိကြတော့ဘူး၊ ပြောင်း သွားပြီဆိုရင်ကော”

မယ်ငြိမ်းစည် တွေငေးသည်။ အတန်ကြာ ငေးမောနေပြီးမှ သေမထူး နေပထူးအသံဖြင့် ပြော၏။

“မရှိလဲ ရမ်းဘိုကုန်းကိုတော့ မပြန်ဘူး မောင်လေး။ ဖြစ်သလို လုပ်ကိုင်စားသောက်တော့မယ်”

“အစ်ကိုကကော”

“မင်းပဲပြောလိုက်ပေါ့။ အဲသည်နှစ်ရွာကို မေးစမ်းပြီး သူ လိုက်လာခဲ့ရမှာပေါ့”

မောင်ဆေးရိုးလည်း ညောင်းညာလာသဖြင့် ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်သည်။ ကိုနောက် ဖိနပ်ကို ဖင်ခွပြီး ထိုင်သည်။

“အစ်မသွားချင်တဲ့နေရာကို ကျုပ် လည်းနဲ့ လိုက်ပို့မယ်။ ငွေကြေးလည်း အမေတို့တတ်နိုင်သလောက် တောင်းပေးမယ်”

“မဖြစ်ပါဘူးဟယ်”

“ဘာကြောင့်မဖြစ်ရမှာတဲ့။ ဝေဗျားဟာ ကျုပ်အစ်ကိုရဲ့ဇနီး၊ ကျုပ်မှ မကူညီရင် ဘယ်သူကူညီမှာတဲ့”

“မင့်ကို ပုလိပ်တွေ မြင်သွားမှာစိုးလို့ပါ မောင်လေးရယ်”

“မမြင်ပါဘူးဗျာ၊ တုံးကြီးခေါက်လောက်မှာ ထသွားရင် မွန်းတည့် လောက် ရောက်မှာပဲ။ တစ်ခါ နေမအေးခင် ပြန်ထွက်လာရင် ရွာကို သက်ကြီးခေါင်းချလောက်မှာ ပြန်ရောက်မယ်”

မယ်ငြိမ်းစည်မှာ မတတ်သာ၍ ခေါင်းညိတ်ရ၏။ ခေါင်းညိတ် ရစေကာမူ အဆင်ပြေမည်ဟု မမျှော်လင့်ပေ။ မမျှော်လင့်ခြင်းမှာ ယောက္ခမ (မိန်းမသူ) မယ်ကြွယ်စိုးသည် စောစီးစွာပင် သူ့အား မျက်နှာကြော မတည့်ခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်၏။

“အစ်မ ပစ္စည်းပစ္စယတွေကော”

မောင်ဆေးရိုးက ထရပ်ရင်း မေးသည်။

“ဟိုရွာနည်းနည်း သည်ရွာနည်းနည်း ခွဲထားတာပေါ့။ ကိစ္စ မရှိဘူး မောင်လေး။ အစ်မ လင်းပင်စုရွာထိပ် ‘ဇရပ်ဦးပြီ’ က စောင့်မယ်”

“တုံးကြီးခေါက်ချိန်နော် အစ်မ”

မောင်ဆေးရိုး စိတ်လက်ပေါ့ပါးစွာဖြင့် နောက်ကြောင်း ပို့ ပြန်လာသည်။ မမျှော်လင့်သော တုံးကြီးရဲ့ ပစ္စည်းပစ္စယများကို သူ့ပင် တုတ်ကြီး ပေးပူသောအခါ မောင်ဆေးရိုး ပတ်လက်လှန်ပေ၏။

“ဖြစ်ရလေ ကျီးဒန်ရာ၊ အိမ်ရောက်မှ မျှော်ပါတော့လား”

“မသိတော့လား၊ တော်ဟာက ခမောက်မပါတာမပါနဲ့ဆိုတော့ စိတ်ပူတာပေါ့ တော်ရဲ့”

မောင်ဆေးရိုး ပတ်လက်လှန်မ ဖော် မျက်နှာ၏။

“ညဉ့်မြောက်ထုံးပေါ်ကမောက်ကို ဆေးပွဲကောင်ပဲ ပျံ့ပျံ့လှည်း ညည်းက ပြောပါလား”

“ပြောပါတော် သူ့ဘာသာသူ မကြားတာ၊ ကြားအောင် အော်ကြာ

ရင်လည်း ပိတ်စတိုက သရော်ဦးမှာ”

မောင်ဆေးရိုး ရယ်မောရပြန်ပြီ။

“ထမင်းမဆာသေးဘူးလား”

“ဆာတာပေါ့”

“ဒါနဲ့များ ကျီးဒန်ရာ၊ ပြန်နှင့်ရောပေါ့၊ စားနှင့်ရောပေါ့။”

“တော်မှ ပြန်မရောက်သေးတာကိုးလို့။”

ဤသို့ဖြင့် မောင်ဆေးရိုးမှာ ကျီးဒန်၏ မြက်ထုံးသေးသေးလေးကို ရွက်လျက် ပြန်လာခဲ့ရလေ၏။ အိမ်သို့မရောက်မီကတည်းက လည်ပင်းအရှည်သားဖြင့် အိမ်ရှေ့သို့ထွက်ရန်သော အမေ့ကို မြင်ရ၏။

“မိုးကြီးချုပ်နေပါပြီကော၊ ဘယ်သွားပြီး တာတွေလုပ်နေကြလို့ အခုမှပြန်ရောက်ကြတာတဲ့။”

“သည်လိုအမေရေ။”

“ငါ့မှာတော့ ငန်းပြားတွေ၊ ဓားတွေ၊ ရေဘူးတွေကို လှည်းပေါ် တင်ပေးလိုက်တော့ နောက်မှာ ပါလာပြီထင်တာ။”

အမေသည် မပြီးနိုင် မစီးနိုင် ပြောနေသဖြင့် မောင်ဆေးရိုးမှာ အဖေ့ရှေ့ရှိ ရေနေ့ကြမ်း အအေးကို ငဲ့သောက်လျက် အမေပါးစပ် အပိတ်ကို စောင့်နေရ၏။

“လယ်ပြင်ကပြန်လာတာ ဖောပါတယ်၊ ပိတ်စတို့ လှည်းတွေ ‘လှည်းတိုက်’ ရက အပြန်မှာ မယ်ငြိမ်းစည်ကို မြင်ခဲ့ရတယ်ဆိုလို့ ပြေးသွားတာ အဖေရေ။”

သူသည် မရိုးနှင့် ပြောခဲ့ဆိုခဲ့ ဆွေးနွေးခဲ့သည်များကို အဖေနှင့် အမေ မျက်နှာစုံညီရှေ့တွင် ပြောပြ၏။ အမေသည် မဲ့လိုက်ရုံလိုက် ရင်ဘတ်ပုတ်လိုက်ဖြစ်နေငြား ဦးကျွန်းကြီးမှ ခေါင်းတညိတ်ညိတ်ဖြင့် မိတ်ဝင်စားစွာ နားထောင်နေ၏။

“အေးပေါ့၊ ကိုယ်မှီတင်းနေထိုင်တဲ့ ကိုယ့်ရပ်ကိုယ်ရာ ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်းလုပ်သုကာ ကိုယ့်တရားက ကိုယ့်ကို ပြန်ပြီး စီရင်ချက် ချတော့ အခုလိုပဲ ‘ခွေး’ အဖေခေါ်စရာမရှိ ဖြစ်ရတော့တာပေါ့။”

“သူ့အမှားကို သူ့သိတယ်အဖေ။”

“တော်သေးတာပေါ့ကွာ၊ ကိုယ့်အမှားကို ကိုယ်သိရင် ပညာရှိ တဲ့ကွ။ မှားလည်း မှားပြီး ကိုယ့်အမှားကို မှားမှန်း မသိတာကမှ သူ့ယုတ်မာကွ။”

“နက်ဖြန်မနက် တုံးကြီးခေါက်ချိန်မှာ ထွက်မယ် အဖေ၊ ငွေကြေး ကလေး ပေးလိုက်ဖို့။”

ပေးလိုက်ဖို့ မကောင်းဘူးလားဟု မောင်ဆေးရိုး ပြောလို သော်ငြား “ပေးလိုက်နိုင်ပေါင်တော်” ဟု ဒေါ်ကြွယ်စိုး ဝင်ပြောသဖြင့် မောင်ဆေးရိုးမှာ ဆုံးအောင် မပြောလိုက်ရပေ။

“အမေ အသည်လို မပြောနဲ့လေ၊ အခုပေးရမှာက အမေ့ သားရဲ့မယား၊ အမေ့မြေးရဲ့ အမေ။”

“နေပစေ မပေးဘူး။”

“အမေ မပေးရင် ကျုပ်ပေးရလိမ့်မယ် အဖေ။ ကျုပ်တို့မိသားစုကို ကျွဲကြီးတစ်ကောင်လို လုပ်ကိုင်ကျွေးမွေးသွားတဲ့ အစ်ကိုကို ကျုပ် ကျေးဇူး မကန်းနိုင်ဘူး။”

ထိုအခါ မယ်ကြွယ်စိုးသည် မောင်ဆေးရိုး၏ ပျော်ရွှင်မှုကို ပါးကို လက်ဝါးဖြင့် ရွယ်၏။

“ငါက ကျေးဇူးကန်းတယ်ပေါ့။”

သို့သော် ဦးကျွန်းကြီး၏ အသံပေါ်လာသဖြင့် ဒေါ်ကြွယ်စိုးမှာ သားကို လက်ဝါးစာ မကျွေးလိုက်ရပေ။

“လူလေးပြောတာ ဟုတ်ပါတယ်။ သူ မကောင်းတာက တခြား၊ အဖေတို့မှာ တာဝန်အရ စောင့်ရှောက်ရမှာက တခြားမဟုတ်လား။”

“ဟုတ်တဲ့ အဖေ။”

“ဒါပေမဲ့ ပိုက်ဆံမရှိဘူး လူကလေး၊ နှမ်းပေါ်မှ ရမှာ”

“ဘယ်လောက်ရှိသတုံး အဖေ”

အရေးထဲတွင် သျှောင်ထုံးက ပြေကျလာသဖြင့် ခေါင်းပေါင်း တဘက်ကို ကုပ်ပေါ်တွင် ခွတင်သည်။ ဆံပင်ကို ထုံးရင်း အဖေ့ကို ခိုးကြည့်ရာ အဖေက အမေ့ကို မေးခေါ်ပြသည်။ အမေက လက် ဆယ်ချောင်း ထောင်းပြသည်။ မောင်ဆေးရိုးကား သျှောင်ထုံး ထုံးဟန်၊ တဘက်ပေါင်းဟန်ဖြင့် မပြင်ဟန်ဆောင်နေလိုက်သည်။

“အေးလေ ဓားစရာ မရှိ၊ လျော်စရာတော့ ရှိရမှာပေါ့”

အဖေ့အသံပေါ်လာသည်။

“မယ်ကြွယ်စိုးရေ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ငါးကျပ်တော့ ပေးလိုက်ပါ”

“မနည်းဘူးလား အဖေရာ”

“မနည်းပါဘူးကွာ၊ သည် ငါးကျပ်ပေးနိုင်အောင် အဖေတို့ တစ်နှစ် စုဆောင်းရတယ် လူကလေး”

“ကျုပ်မလဲ ကျီးဒန်နုဖူးကား” ဆာပါဂျုံ ကိုးပြား ရှိတယ် အဖေ။ ငါးကျပ် ဖွဲပေးလိုက်မယ်”

မယ်ကြွယ်စိုးသည် “ဟဲ့” ဆိုကာ မောင်ဆေးရိုး၏ကျောကို ခိုးရိမ်တကြီး ပုတ်သည်။

“ဈေးသုံးမလွယ်နဲ့၊ ရှေးထုံးမယယ်နဲ့ ဆိုတဲ့စကားဟာ နှင်တို့လို လက်လွယ်တဲ့သူတွေအတွက် ထားခဲ့တာ။ ကိုယ့်မှာမရှိရင် တိုင်းပြည် တစ်ပြည်လုံးမှာ မရှိတာနဲ့ အတူတူပဲ။ အရေးအကြောင်းတဲ့ဆိုရင် ခက်တယ် ငါ့သား”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ အမေ၊ ဒါဟာ နောက်ဆုံးကူညီခြင်းဖြစ်နိုင်လို့ ‘အောင်အောင်အက်အက်’ ပေးတာပါ အမေရာ”

သို့သော် ငထွန်းကားတို့မိသားစုအား မောင်ဆေးရိုး၏ထောက်ပံ့ခြင်းသည် နောက်ဆုံးမဖြစ်ပေ။ အကြောင်းသော်ကား နောက်တစ်လမကြာမီ ငထွန်းကားအား ထောက်ပံ့လိုက်ရပြန်သောကြောင့်ပေတည်း။

ဆာကျင်ကျော်အေး အခတ်ခံရမှုတွင် အရေးကြီးသော သက်သေ ဖြစ်သည့် မယ်ငြိမ်းစည် ပျောက်သွား၏။ သို့အတွက် ရွာလုံးကျွတ် ဒဏ် တပ်မည်ဟု ဌာနာအုပ်က ခြိမ်းခြောက်၏။ ထိုအခါ ဦးဘမုန်က တည့်တည့် မပြောဘဲ သွယ်ဝိုက်ကာ တုံ့ပြန်ခြိမ်းခြောက်လိုက်ပုံမှာ ‘သက်သေခံ ပစ္စည်းအမှီးတန်ဖိုးများ အစုံအစေ့ ပြန်မရပါ’ ဟူ၏။

ဤသို့ဖြင့် မယ်ငြိမ်းစည်ပျောက်ဆုံးမှု ပြီးပျောက်သွားသော်ငြား ပုလိပ်သည် ရွာထဲသို့ သုံးရက်တစ်ကြိမ်၊ လေးရက်တစ်ကြိမ် ရောက်လာ တတ်သေးသည်။ “ငထွန်းကားလာရင် ဂတ်တို့ ပို့ဖူးပါ” ဟု ပြောသည်။

“ကောင်ပါပြီ” ပြောသော်ငြား ပုလိပ်သည် တောင်ကြည့် မြောက်ကြည့် လုပ်နေသေး၏။ သည်အိမ်တွင် အပျိုဖျန်းကလေးတစ်ယောက်နှင့် အရွယ် ကောင်းတစ်ယောက်တို့ ရှိနေကြ၏။ မယ်ကြွယ်စိုးသည် အိမ်ပိုင်းထဲသို့ ပုလိပ်ဝင်လာသည်ကိုမြင်သည့်အခါတိုင်း ဓားကို ဖင်ခွပြီး ထိုင်ထားလေ့ ရှိ၏။ သမီးနှင့် ချွေးမအား အိမ်အပြင်ထွက်မလာရန် အသံပေးနေရ၏။ ပုလိပ်ကိုလည်း အလှူတံမပေးပုံ။ ဘိန်းပစ်ပြီး အမှုရာတက်သည်ဟု ကြားဖူးသောကြောင့် ဖြစ်ပေ၏။ မယ်မျှင်မှာ အပျိုဖော်ဝင်စဖြစ်သော်ငြား စုတ်ချွန်းချွန်းမှ မတက်။ ကျီးဒန်မှာသော်ကား အိမ်ထောင်ကျပြီးခါမှ ပို၍ပို၍ အလှူတိုးလာသည်။ မယ်ကြွယ်စိုးမှာ ချွေးမကိုကြည့်ကာ တစ်လှူ တခြား ခိုးရိမ်လာတော့သည်။

“ကျီးဒန်၊ ညည်းတိုးလင်မယား ရွာထဲမှာဆက်ဖူးပါ့မလားဘူး။ လယ်ပြင်မှာ တံထိုးနေနေကြ”

ဤသို့ဖြင့် မောင်ဆေးရိုးနှင့် ကျီးဒန်တို့မှာ သာသနန်းဝ မြောင်းများသောက် တောရောက်လယ်ပွဲသို့ ရောက်လာကြ၏။ အောက်ဆုံးလယ်ပွဲတွင်ရှိသော ပေါက်ပင်များနှင့် မန့်ကျည်းပင်က သူတို့၏တံကလေးကို အဝေးမှ မမြင်စေရန် ဖုံးကွယ်ပေးထားသည်။ ၎က်ပျောရုံ ကလေးတွေ ဖြစ်လာသောအခါ ပိုပြီးအကာအကွယ်ရသည်။ ဘူးနှင့် ပဲပုစွန်ပင်များ အပင်ဖြစ်လာချိန်တွင်ကား နားအေးပါးအေးရှိသော နေရာကလေးဖြစ်လာလေ၏။

မောင်ဆေးရိုးနှင့် ကျီးဒန်တို့၏တံကလေးသည် ရွာဆက်ဝေးငြား အလုပ်တွင်သည်။ တံထဲမှ ထွက်လိုက်လျှင် လုပ်ငန်းခွင်သို့ ရောက်သည်။ လုပ်ခွင်မှ တက်လိုက်လျှင် အိမ်သို့ ချက်ချင်းရောက်သည်။ သို့သော် ကျီးဒန်မှာ စားကာ အိပ်ကာ မနေရပါ။ မောင်ဆေးရိုးက ရက်ကန်းစင် တစ်စင် ဆောက်ပေးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

“အလကားနေ အလကားပဲဟ၊ အိမ်သုံးဖို့ တဘက်တစ်ထည်ပဲ ရဦး၊ အမြတ်ပေါ့။”

ရမ်းဘိုကုန်းရွာသို့ မကြာခဏဝင်ထွက်နေသော ပုလိပ်သည် မောင်ဆေးရိုးနှင့် ကျီးဒန်တို့ကို ရွာထဲတွင်မတွေ့သောအခါ စုံစမ်း၏။ အဓိကကျသော ရွာခေါင်း ဦးဘရီပင် မသိ။ လယ်ထဲသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သလောဟု ပုလိပ်သည် လယ်ပြင်သို့ကား လိုက်လံမစုံစမ်းရ။ သူ့သွင်ပြင်သည် လယ်ပြင်လမ်းတစ်လျှောက်၌ ထင်းနေသောကြောင့် ဖြစ်၏။

အဝေးမှ ပတ်မတုတ်သံများ ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်းကြားနေရသော တစ်ညနေတွင် ကျီးဒန်သည် သွက်လက်စွာ ချက်ပြုတ်လုပ်ကိုင်နေ၏။ မောင်ဆေးရိုးကား လှည်းစီးကိုး၊ လှည်းနားစောင့်နှင့် သံခွေများကို စစ်ဆေးပြီး လှည်းပေါ်သို့ ကောက်ရိုးတွေ တင်နေသည်။

“စောစောစီးစီး ထမင်းစားရတာ ဝင်မှာမဟုတ်ပါဘူးတော်၊ ပွဲခင်းကျမှ ငါးပေါင်းကြော် ဝယ်ပြီးစားကြတာပေါ့။”

ကျီးဒန်သည် ထမင်းထုပ်အတွက် ၎က်ပျောရွက်ခွတ်ရန် ဓားကို ဆွဲလာသည်။ ၎က်ပျောရုံကြား၌ လူတစ်ယောက်။ ကျီးဒန် သုတ်ခနဲ နောက်သို့ ပြန်ဆုတ်သည်။

“ကျီးဒန် ငါပါဟ”

မောင်ဆေးရိုးသည် ကျီးဒန် ပျာယီပျာယာ ဖြစ်သွားကတည်းက ၎က်ပျောရုံဘက်သို့ လှည့်ကြည့်မိပြီး ဖြစ်နေတော့သည်။

“ကျီးဒန် ဘာတုံးဟ”

“လူတော်ရဲ့။”

“ဟ ငါပါဟ”

ပေကျ် ညစ်ထေးနေသော ထိုလူ၏ သွင်ပြင်ကို မမှတ်မိငြားအသံကိုမှ မောင်ဆေးရိုး မှတ်မိသည်။

“အစ်ကို ငထွန်းကား”

“အေး ဟုတ်တယ်၊ ငါပါကွ ညီလေးရ”

ငထွန်းကားသည် ၎က်ပျောပင်များကြားမှ ထွက်လာ၏။

“တော့နှယ်တော်၊ ၎က်ပျောရုံထဲဝင်နေတော့ လန့်တာပေါ့။”

တံထဲကို တန်းပြီးဝင်လာတော့ ဘာဖြစ်လဲ။

ကျီးဒန်က ရန်တွေ့ရင် ပုဆိုးတစ်ထည် လှမ်းပေး၏။

“ဘယ်နှရက်များ ရေမချိုး မိုးမချိုးနဲ့ ဘာတွေလျှောက်လှုပ်နေခဲ့တယ်မသိဘူး။ နံနေတာပဲ၊ ကံ ရေချိုး”

“ရေချိုးလို့မဖြစ်ဘူးဟ၊ ငါ များနေတယ်”

များနေသည်ဆိုသော်ငြား၊ ငထွန်းကား ရေချိုးရသည်။

သူညီက ရေနေ့ဖြင့် ချိုးပေးသည်။ ကျီးဒန်က မှန်ညင်းပဲ့ 'တွေ ကျိုးပြီး ဆေးတိုက်သည်။

“ဟဲ့ နင်တို့ ဘာလုပ်တုံး၊ လည်းပြင်နေပုံထောက်တော့ ပွဲ သွားမလိုထင်တယ်၊ ကံ သွားကြ၊ ငါ နေကောင်းပြီ”

သို့သော် မောင်ဆေးရိုးနှင့် ကျီးဒန်တို့ ပွဲ မသွားဖြစ်ပါ။ ငထွန်းကားကို ဝိုင်းဝန်းပြုစုနေကြသည်။ သို့ဖြင့် လူမမာ အိပ်ပျော် သွားစဉ် ပြုစုသူများလည်း အိပ်ပျော်သွားကြသည်။ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် အသံများကြောင့် ကျီးဒန် လန့်နိုးသည်။ နားစွင့်ကြည့်သည်။ စကား ပြောသံများ၊ ကံအပြင်သို့ ခေါင်းထုတ်ကြည့်သည်။ မြေးလွှားလှုပ်ရှား နေသော မီးတုတ်များ။

“ကိုဆေးရိုး ကိုဆေးရိုး”

ကျီးဒန်သည် အင်း အံ လုပ်နေသူကို ဆွဲထုသည်။

“လူသံတွေလည်း ကြားတယ်၊ မီးတုတ်တွေလည်း အများကြီးပဲ”

အစ်ကိုငထွန်းကားအား ပုလိပ်က ရွာလုံးကျွတ် ဆင်းပြီး

လယ်ကြိုလယ်ကြားမကျန် ရှာဖွေနေပြီလော။

မောင်ဆေးရိုးသည် တံအပြင်သို့ ပြေးထွက်၏။ မီးတုတ်များကို မျှော်ကြည့်၏။ ရဲရဲညီနေသောမီးတုတ်များသည် အပြေးအလွှား လာနေ ကြပြီ။

“အစ်ကို ထ ထ၊ ပုလိပ်က တောနင်းပြီးရှာနေပြီ”

မောင်ဆေးရိုးသည် ဓားကို ဆွဲ၊ ငထွန်းကားကို ထမ်းပြီး မြစ်ဘက်သို့ ပြေးသည်။ မြစ်ကမ်းဘက်တွင် ကိုင်းတောကြီးရှိသည်။ မလွတ်သာသည့်အဆုံး၌ ရေထဲ ဆင်းပြေးနိုင်သည်။

ကျီးဒန်မှာ သူ လျှော်ဖွပ်ထားသော ခဲအို၏အဝတ်များကို

စုစည်း သိမ်းဆည်းသည်။ အိပ်ရာကိုလည်း အပြေးအလွှား သိမ်းဆည်း ရသည်။ မောင်ဆေးရိုးတို့ ဆင်းသွားသောဘက်သို့ မျှော်ကြည့်လိုက်။ မီးတုတ်များ လှုပ်ရှားနေရာအရပ်သို့ မျှော်ကြည့်လိုက် ဖျာများနေစဉ် မီးတုတ်များသည် ဝေးကွာပျောက်ကွယ်သွားကြသည်။

“နင်တို့ဥစ္စာက မထိတ်သာမလန့်သာနဲ့ ဘာတုံးဟ”

တဲထဲသို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်ပြန်ရောက်လာသောအချိန်တွင်

ငထွန်းကား၏ ပြူးတူးပြုတ်အမေး။

“မသိတော့လားတော်၊ မီးတုတ်တွေလည်း မြင်ရ၊ လူသံတွေလည်း ကြားရတော့ ကျုပ်ခဲအိုကို ပုလိပ်ဝိုင်းပြီးပေါ့”

ငထွန်းကား ရယ်မောသည်။

“အ ပါ ငါ့ခယ်မရယ်၊ ငါ့ကိုဖမ်းချုပ်ချင်ရင် တိက်တိတ် ကလေးလာပြီး အနားရောက်တော့မှ 'ဟေ့ကောင် လက်မြှောက်၊ လာခွဲ' ဆိုပြီး ခေါ်သွားမှာဟာ သိရဲ့လား”

ကျီးဒန်မှာ ရင်တုန်ပန်းတုန်နှင့် ငေးမောနေရသည်။

ငထွန်းကားမှာ အအိပ်မှန်အစားမှန်သဖြင့် ရက်အနည်းငယ် အတွင်း လူရုပ်ပြန်ပေါ်ပေါက်လာလေ၏။ ထိုအခါတွင် ငထွန်းကား သူ့ပုံ ဇနီးနှင့် သားကို သတိရ၏။

“မယ်ငြိမ်းစည် ဘာမှာသွားသတုံး”

“ထွေထွေထူးထူးတော့ မရှိပါဘူးအစ်ကို၊ အစ်ကို လိုက်ခဲ့ဖို့ပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ ပုလိပ်ကို ဓားနဲ့ခုတ်မှုမှာ သူ့ဟာ တစ်ယောက်တည်းလေး သက်သေဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ သတိထားပါဦး အစ်ကို”

“မပူနဲ့ညီလေး၊ ငြိမ်းစည်ဟာ သူ့အားကို သေပစ်ထွက်ရဲ့သား ဖြစ်အောင် မလုပ်ဘူး၊ စိတ်ချ”

“ငထွန်းကား ပေါ့ပေါ့တန်တန်ပြောသော်ငြား၊ မောင်ဆေးရိုးမှာမူ ရတက်မအေးနိုင်ရှာ။”

“နောက်ပြီး မရိုးကိုယ်တိုင်က ပြောတာ တစ်ခုရှိသေးတယ်။ အစ်ကိုက ပုလိပ်ကို ခုတ်တာမဟုတ်ဘူး၊ သူ့ကို ခုတ်တာတဲ့။ ပုလိပ်က ထရပ်လိုက်လို့ အခုတစ်ခဲရတာတဲ့ဗျား။”

“ဒါလည်း အမှန်ပဲကွ”

“ဒါနဲ့များ အစ်ကိုရှာ၊ သွားမနေပါနဲ့တော့၊ သူ့ထိုက်နဲ့ သူ့ကံ ထားလိုက်ပါတော့လား။”

ငထွန်းကား ခေါင်းယမ်းသည်။ “ကလေးရှိသေးတယ်ကွ” ဟု ဆိုပြီး သက်ပြင်းချသည်။

“ဆွေမရှိ မျိုးမရှိတွေရဲ့အလယ်မှာ ငါ့သား မျက်နှာငယ်မယ် ညီလေး” ထိုအခါမှာ သက်ပြင်းချရသူမှာ မောင်ဆေးရိုးဖြစ်လာပြန်၏။

“သူများတွေ အဖေခေါ်တဲ့အခါ ငါ့သားလေးလည်း အဖေခေါ်ချင် ရှာမှာပဲကွ၊ ငြိမ်းစည်မှာလည်း ငါက ဘာတစ်ခုမှမလုပ်ဘဲ ထိုင်နေဦး၊ အားရှိမှာ အမှန်ပဲ”

မောင်ဆေးရိုးတွင် သားသမီး မရှိသေးငြား အစ်ကိုစကားမှာ လျော်ကန်သင့်မြတ်သဖြင့် စောဒက မတက်နိုင်ချေ။

“ပြီးတော့ မိနဲ့ဖန့် အုပ်ပြီး ကြီးပြင်းခဲ့ရတဲ့ ကလေးတစ်ယောက် အဖြစ် ငါ့သားကို ဖြစ်စေချင်တယ်။ ဟိုလူက ကန်၊ သည့်လူက ခေါက်နဲ့ မြေကြီးမြေကြားမှာ ကြီးပြင်းရတဲ့ ကလေး မဖြစ်စေချင်ဘူး။”

“အစ်ကိုသွားရင် ပိုက်ဆံလိုမှာပေါ့”

“မင့်မရိုးကို ငွေတစ်ဆယ် ရှာပေးလို့ကတယ်မဟုတ်လား၊ တော်ပြီ ပေါ့ကွာ၊ ငါ ပိုက်ဆံမလိုပါဘူး။”

“တာလမ်းက မသွားနဲ့အစ်ကို၊ မြစ်ဘေးကပဲ သွား။”

“ဒါပေါ့၊ ယာကြိုယာကြားက သွားလိုက်၊ မြစ်ကမ်းဘေးက မြှောင်သွားလိုက် လုပ်ရမှာပေါ့။ ဟိုရောက်တော့လည်း ငါလိုလူတွေ ရှိမှာပါ၊ မပုပါနဲ့။”

ပြောပြောဆိုဆို ငထွန်းကား ထသည်။ တံတံစက်မြိတ်အပြင်သို့ ခေါင်းထုတ်သည်။

“ဘာလုပ်မလို့တဲ့ အစ်ကို”

“သွားပြီလေကွာ”

“အစ်ကိုဟာကလဲ ခုဆို ခုကိုဗျ၊ နေဦး နေဦး၊ ထမင်းခြောက် ကလေး ထန်းလျက်ကလေး လမ်းမှာစားဖို့ ထည့်သွားဦး။”

မောင်ဆေးရိုးက ပြောပြောဆိုဆို တံထဲသို့ ပြေးဝင်သည်။ ငထွန်းကားက ညီ၏လက်ကို လှမ်းဆွဲထားသည်။

“လုပ်မနေပါနဲ့၊ ယာတွေထဲမှာ သခွားသီး၊ ကဆစ်သီးတော့ ရှိမှာပါ။”

သို့သော် “နေစမ်းပါဦးဗျာ” ဆိုကာ မောင်ဆေးရိုးသည် မြေအိုးသစ်ကလေးတစ်လုံးကို ယူထုတ်လာသည်။ ငထွန်းကား၏ ပုဆိုးခါးပိုက်ထောင်ထဲသို့ ထန်းလျက်နှင့် ပေါက်ပေါက်လုံးထားသော ‘ပေါက်ပေါက်ဆုပ်’ တွေ ထည့်ပေးသည်။

“ကံ လိုက်ပို့မနေနဲ့တော့၊ ငါသွားပြီ၊ လိမ်လိမ်မာမာနေကြ၊ သတိ ဝီရိယနဲ့ နေကြဟေ့။”

မောင်ဆေးရိုးသည် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ပြီး အစ်ကိုအား ရှိခိုး၏။ ဦးသုံးကြိမ်ချပြီး၍မောင်ဆေးရိုး မော့ကြည့်ချိန်တွင်ကား ငထွန်းကား သည် တောရှောက်ပင်အုပ်များကြားသို့ ဝင်ရောက်ပျောက်ကွယ်သွားလေပြီ။

ကျောင်းဦးစေတီမှ ဆည်းလည်းသံများ လွင့်ဝဲလာသည်။

ပြောရင်းပြောရင်းဖြင့် ဘဆေးရိုး၏ အာရုံဝယ် အစိတ်ငွေ့နိုးကား၏ ရုပ်သွင်သည် ပီပြင်စွာပေါ်လာ၏။

“ဟုတ်တယ်၊ ငါတို့တံမှာသူလာပြီး ခုနစ်ရက်လောက် အားမွေးနေတုန်းက နွားပခြံပရက်တယ်၊ ကြိုးကျစ်တယ်၊ တောင်းပလုံး၊ ဆန်ကောဆန်ခါရက်တယ်၊ သုံးနှစ်သုံးလို့ မကုန်ဘူး”

ဘဆေးရိုးက အသံအက်ကြီးဖြင့် ပြော၏။

မပြည့်တပြည့်ငွေလသည် ထန်းတောထိပ်သို့ ရောက်လာပြီ။ ကြည်လင်သောအလင်းရောင်သည် ရမ်းဘိုကုန်းရွာထဲသို့ သွန်ဆင်းနေ၏။ မိန့်ကောင်တစ်ကောင်သည် ရွာထဲမှ ဖြတ်သန်း ဝဲပျံရင်းက ဆိုးရွားသော အသံကို မြည်တမ်း၏။

“ဖွဟဲ့ ဖွဟဲ့”

ရိုးသားဒွန်း ချက်ချင်း တန်ပြန်ရေရွတ်၏။

“လုပ်မနေပါနဲ့ကွာ၊ ပရိတ်မေတ္တာကသာ မကောင်းတာတွေကို ပယ်ဖြတ်နိုင်တာပါ။ ဖွဲ့ဟဲ့တို့ ဖွတ်ဖွတ်တို့က”

ဘဆေးရိုး ပြောနေဆဲမှာပင် “ဘရေ” အော်သံ ကြားရသည်။

မောင်ကိုကြီး၏ သားနှင့် သမီးများဖြစ်သည်။

“ဘာ လုပ်နေတာတုံး၊ အကြောင်းက မေးခိုင်းလို့”

“အရက်သောက်နေတယ် ပြောလိုက်တော့”

ရိုးသားဒွန်းက ဝင်ပြောသောအခါ “အဘိုးကလဲ” ဆိုကာ ကလေးများသည် ဝတ်ကျောင်းလှေကားရင်းသို့ ရောက်လာကြသည်။ သူတို့သည် သူတို့၏ဘိုးအေအရင်းကိုသာ အဖေလေသံအတိုင်း ဘ ခေါ်ကြကြား၊ ထို ဘနှင့် အရွယ်တူသူများကိုမူ အဘိုးဟူ၍ ခေါ်ကြသည်။

“မေ့များမှာ ဆွေရယ်မျိုးရယ်လို့ မမြင်ဖူးကြရှာဘူး။ ငါက အဲဒါ သနားတာပဲ”

ဘဆေးရိုးက မြစ်များကိုငုံကြည့်ရင်း ပြောသည်။

“တစ်ရပ်တစ်ကျေးမှာ ဆွေမရှိ မျိုးမရှိနဲ့ မျက်နှာငယ်ကြမှာပဲ ဆိုပြီး ငါလိုက်သွားတာကွ၊ ဆွေရယ်မျိုးရယ်မြင်လိုက်ရရင် အားရှိအောင်၊ အရေးဟဲ့ အကြောင်းဟဲ့ဆိုရင် ရမ်းဘိုကုန်းကို ပြေးလာနိုင်အောင်ပေါ့”

“သူတို့မိဘတွေက မပြောဘဲမနေပါဘူးကွာ၊ မင်းတို့ဘထွေးကိုဆေးရိုး၊ မင်းတို့ဒွေးလေး မယ်မျှင် အစရှိသည်ဖြင့်ပေါ့”

“ငါ့မရိုးက ရွာကိုစိတ်နာသွားတော့ ရမ်းဘိုကုန်းအမည်ကို ပါးစပ် ထဲ ထည့်မှ ထည့်ပါ့မလား”

“မယ်ငြိမ်းစည် စိတ်နာအောင် ရမ်းဘိုကုန်းက လုပ်တာလား၊ သူက လုပ်တာလား”

ဘဆေးရိုးသည် ရိုးသားဒွန်း၏အမေးကို မဖြေကြားလိုပေ။ အရိပ်နေပြီး အခက်ကို ချိုးခြင်းဖြစ်ကြောင်း မယ်ငြိမ်းစည်၏ မိဘများ ဖြစ်သော ဦးရဲတင်း ဒေါ်မင်းတော်တို့ကအစ သဘောထားသည်။ မိမိမှီတင်းနေထိုင်ရာ ရမ်းဘိုကုန်းရွာ ပျက်စီးစရာပျက်စီးကြောင်း တားပြုလက်ထောက်ချခြင်းကို ‘သားရေပေါ်အိပ် သားရေနားစား’ ဟူ၍လည်း ရွတ်ချပြစ်တင်ခဲ့ကြသည်။

“ဟော ဒါထက် နေပါဦးကွ၊ မင်းတို့ဘကို ကိုထွန်းကား ရောက်နေတဲ့ ညမှာ မီးတုတ်တွေ မြင်ရတာ၊ လူသံတွေကြားရတာက ဘာတုံးကွ။ ပုလိပ်လာခိုင်းတယ်ထင်ပြီး မငုံအစ်ကိုကို ကုန်းပိုးပြီး မြစ်ဘက်ကို ထွက်ပြေးကြတယ်ဆိုတာလေ”

“ဪ အေးကွ ဟုတ်သားပဲ”

ဘဆေးရိုး ခြောက်ကပ်စွာ ရယ်မောသည်။

“ဖြစ်ကြောင်းတစ်လျှောက်မှာရှိတဲ့ လယ်ကြားမြောင်းတွေကို ရေပေးတဲ့ ရေကျပေါက်” တွေမှာ ငါး မခံရဘူး။ ‘ခဲစင်’ မလုပ်ရဘူးဆိုတာဟာ ဟိုးတုန်းကတည်းက ရှိခဲ့တာကွ။ ဟိုတုန်းကတည်းက ရှိခဲ့တာကို ညအချိန်မှာ တိတ်တိတ်လုပ်ကြတော့ ငါးကြီးတစ်ကောင် ရေကျပေါက်မှာ လာညပ်နေတာတဲ့ကွ”

“မနည်းကြီးမှာပေါ့”

“အောက်မကျ အထက်မဆန်ဖြစ်နေတဲ့ ငါးကြီးကို တောတွင် သားက ဆင်းဖမ်းဆိုကိုးကွ။ အဲသည်အခါကျမှ ငါးကရုန်းပြီး မြောင်းအတိုင်း စုန်ပြေးလို့ တပ်ချီပြီး လိုက်လာကြတာတဲ့”

ရိုးသားခွန်းသည် ကိုယ့်ပေါင်ကို လက်ဝါးဖြင့်ပုတ်ကာ “ဖြစ်ရလေကွာ” ဟု ဆိုသည်။

“အေးပေါ့ကွာ။ ကျီးခနဲက ပြူးတူးပြတ်နဲ့ ပုလိပ်ဆိုတော့ ငါလည်း ဘာမျှတွေ့မနေတော့ဘူး။ အစ်ကို လာဟောဆိုပြီး ကုန်းပိုးပြေးရတော့တာပေါ့။”

“ဘရေ၊ အမေကြီး ခေါ်နေပြီ”

အသံရှင်ကား အတူနေမြေးကြီး မောင်ကိုကြီးဖြစ်သည်။ သူ၏ကလေးတွေသည် ဖအေလိုက်လာသောအခါ ဝိုင်းအုံဖက်ကြသည်။

“နေကြစမ်း သည်မှာလူကြီးတွေ စကားပြောနေတယ်”

မောင်ကိုကြီးသည် ဝတ်ကျောင်းလှေကားထိပ်တွင် ‘တင်ပါးလွှဲ’ ဝင်ထိုင်၏။

“နေပါဦး။ မင့်အစ်ကိုရဲ့နာမည် ငထွန်းကားဆိုတော့ စနေသားပေါ့။ သားဦးစနေ မီးလိုမွှေတဲ့၊ ဘာတွေ မွှေတဲ့”

“မိဘကိုလည်း မမေ့၊ သူ့ကိုယ်သူ မမေ့တဲ့အပြင် အကျိုးတောင် ပြုသွားသေး”

မောင်ကိုကြီးမှာ သူကြားရုံသာကြားဖူးသော အဘိုးအမကြောင်းနို့စိတ်ဝင်တစား ရှိ၏။ ဘအား အမေကြီးအခေါ်ခိုင်းသည်အကြောင်းကိုလည်း မမေ့လျော့ချေပြီ။

“အဖေ၊ ဘကိုခေါ်လေ၊ တော်ကြာ အမေကြီးဆိုနေလိမ့်မယ်” ကလေးများက စိတ်မဝင်စား။ ထို့ကြောင့် လာရင်းကိစ္စကို သတိ ပေးကြရာ “သွားကြစမ်း” ဆိုကာ မောင်ကိုကြီး တွန်းလွှတ်၏။

“အဘိုး ဦးထွန်းကားအကြောင်း ပြောပါဦး ဘရ”

“ဘာပြောစရာရှိမှာတဲ့ လူလေးရယ်၊ သေသလားရှင်သလားမသိ၊ ဆွေပြတ်မျိုးပြတ် ဖြစ်ကုန်ပြီပဲကွ”

“လူချင်းဝင်တိုက်မိလို့မှ ဆွေမှန်းမျိုးမှန်း မသိဟော့ဘူးပေါ့နော်”

မောင်ကိုကြီး၏ဗေးသံက လွမ်းလွမ်းဆွေးဆွေးရှိသည့်နည်းတူ ဘဆေးရိုး၏ “အေးပေါ့ကွာ” မပြေသံကလည်း ကြေကွ၏။ တစ်အောင်မျှကြာမှ ဘဆေးရိုး၏အသံ ပေါ်လာ၏။

“ဘတို့သေတဲ့နောက်မှာ မင်းတို့ကျန်ခဲ့မယ်။ ဘကို အဖပုပ်နေတဲ့ မြောင်းရင်းက သုံးစကလယ်ပွတာ မင်းအဘိုး ငထွန်းကားအဖေပဲ။ သေသေချာချာမှတ်ထား”

“ဟုတ်ကဲ့ဘ”

“သည်စကားကို ဘာကြောင့်ပြောရတဲ့ဆိုတော့ အစ်ကို ငထွန်းကားရဲ့သားသမီးတွေ တစ်နေ့မဟုတ်တစ်နေ့ရောက်လာခဲ့ရင် မင်းတို့ တတ်နိုင်သမျှ လုပ်ပေးလိုက်ကြ။ မရှိရင် ရှိတာ ထုခဲ့ပြီး ပေးလိုက်ကြ။ သူလယ်ကို ဘတစ်သက် လုပ်စားခဲ့ပြီးပြီ။ အဖေတစ်ယောက်တည်းအားနဲ့

'မဖြစ်တုတ်တက်' တောတိုးထားတာ၊ ဘာအကြောင်းနဲ့မှ မရောင်းနဲ့”
 “စိတ်ချ ဘာ”
 “ဘရေ၊ အမေကြီး လိုက်လာပြီဗျ”
 မောင်ကိုကြီး၏သားက လေတိုးတိုင်း ယိမ်းနဲ့နေသော မီးညွန့်
 တစ်ညွန့်ကို လှမ်းကြည့်ပြီး ပြော၏။
 “အင်း သွားဦးမှဟေ့”
 ဘဆေးရိုး ကုန်းထဲသဖြင့် မြစ်တစ်ယောက်က ကြေးစည်ကို
 လှမ်းယူ၏။ မောင်ကိုကြီးက လက်ကမ်းပေး၏။
 “အမ္မလေပြီးတာ ကြာပါပြီကော၊ အတိုးကြီး ဘာလုပ်နေတာတုံး”
 “သည်လိုပေါ့အေ၊ ရှေးဟောင်းနောင်းဖြစ်တွေ”
 “အစ်ကိုငထွန်းကားတို့ ရှင်ငြိမ်းစည်တို့အကြောင်းမှ ပါပါလေစ”
 ဘဆေးရိုး မဖြေပါ။ သာယာအေးမြသော ငွေလရောင်တွင်းသို့
 တရွေ့ရွေ့ တိုးဝင်သွားလေ၏။

ကိုဆေးရိုးတို့သမီးယောက်ဖတစ်တွေ

အမေကြီး ကျီးဒန်သည် လေးထပ်ကျောင်း ထန်းတောဘက်သို့ မျှော်ကြည့်
 နေ၏။ ငွေလမင်းသည် ထန်းတောထိပ်မှ ထွက်ဖြူလာကာ ရမ်းဘိုကုန်း
 ရွာထဲသို့ ပုလဲရည်ငွေဥများ ပက်ဖြန်းပေးလျက်ရှိသည်။
 “နောက်တော့ကော အမေကြီး”
 အမေကြီးရှေ့တွင် ငုတ်တုတ်တချို့၊ တုံးလုံးတချို့ ရှိနေသော
 မြစ်များအပြင်၊ ပေါင်ပေါ်တွင် ခေါင်းအုံးခွင့် မရသောကျောင်း ကော်
 ပေါ်တွင် ခေါင်းအုံးပြီး အိပ်နေသူများလည်းရှိနေကြ၏။
 “အမေကြီးက ကောင်းခန်းရောက်ရင် သလိုချည်းပဲ”
 မေကြည်၏ သား သုံးယောက်အနက် အငယ်ဆုံးကောင်
 သူရထွန်းက ထိုသို့ဆိုသောအခါ သူ့အထက်ကအကောင် သူရသန်းက
 “အမေကြီးကို အဲသလို မပြောကောင်းဘူး” ဟု လှမ်းဆုံးမသည်။
 ထိုအခါ ခင်ခင်ကြီး၏သား ငဟစ်ကြီးခေါ် အောင်ကျော်စံဦးက
 ဝင်ပြီး အသံထွက်ပြီးဖြင့် ဆရာလုပ်၏။

“နင်တို့ ဘာသိတုံး။ ဒါလောက် နှစ်တွေကြာလာတော့ ပြန်ပြီး စဉ်းစားရသေးတာပေါ့ဟဲ့”

“မဟုတ်ဘူးနော် အမေကြီး၊ အမေကြီးက သတိကောင်းတယ်နော်”

ငတက်ပြားမ၏သမီး ရွှေရည်ဝင်းက ငတစ်ကြီး၏စကား

ပျက်ပြားအောင် လုပ်၏။

“တစ်ယောက်တစ်ပေါက်နဲ့နော်။ အမေကြီးက နားညည်းတယ်။

ပြန်ကြတော့လို့ နင်လွတ်တော့မှ ဟုတ်ပေပြန်နေမယ်”

ခင်မောင်ငြိမ်း၏သမီးကြီး ပြုံးပြုံးငြိမ်းငြိမ်းက အမေကြီး စိတ်ဆိုးပြီး

နင်လွတ်မည်ကို ကြောက်ရွံ့နေသဖြင့်ဖြစ်၏။

“အမေကြီးက မနင်ဘူးနော်။ ဟုတ်တယ်နော် အမေကြီး”

မောင်ကိုကြီး၏သား သီဟကိုက အမေကြီးဒူးကို ကိုင်လှုပ်ရင်း မေး၏။ အမေကြီး ကျီးဒန်သည် ငေးမောနေရာက ခေါင်းညိတ်သည်။

“ဗျိုင်းကြီး ဗျိုင်းကလေးက ကုလားမည်းတွေထဲဝင်ပြီး ဓားနဲ့

ခုတ်တော့ ကုလားဟေ့ သေကုန်ရောလား”

“ဘယ်ဘက်မှာ ဓားတစ်စင်း၊ ညာဘက်မှာ ဓားတစ်စင်း။

ဓားနှစ်စင်းစီကိုင်ပြီး ကုလားမည်းတွေကြားထဲ ဝင်ပြီး ဓားနဲ့ခုတ်တာ၊ ရေတွင်း နှစ်တွင်း ကုလားအလောင်းတွေ ပြည့်သွားသတဲ့”

“ဗျိုင်းကြီးကွ”

ငတစ်ကြီးက ထအော်သဖြင့် ရွှေရည်ဝင်း၏ အစ်ကို သတ္တိခဲ ကလည်း “ဗျိုင်းကလေးကွ” ဟု အားကျမခံအော်၏။

“အမေကြီး၊ နောက်တော့ကော”

“ကုလားမည်းတွေက မြန်မာသူရဲခေါင်း ဗျိုင်းကြီး ဗျိုင်းကလေးကို ကြောက်လို့ ထွက်ပြေးတဲ့အခါ ကုလားဖြူက မပြေးရဘူး အမိနဲ့ပေးတယ်။

လက်ချင်းယှက်ပြီး ဗျိုင်းကြီး ဗျိုင်းကလေးကို အဖမ်းခိုင်းတယ်။ သေနတ်နဲ့ ပစ်တယ်။ ကုလားမည်းတွေက ကြောက်ကြောက်နဲ့ လက်ချင်းယှက်ပြီး

ဖမ်းရသတဲ့”

“မိသလား အမေကြီး”

“ဘယ်မိမတုံး၊ လူစွမ်းကောင်းပဲဟာကို”

“ဟေး ဗျိုင်းကြီးကွ”

“ဟေး ဗျိုင်းကလေးကွ”

ယခုတစ်ကြိမ်အော်သူမှာ ငတစ်ကြီးနှင့် သတ္တိခဲပင်ဖြစ်ပေ၏။

“အမေကြီး အမေကြီး ဗျိုင်းကြီး၊ ဗျိုင်းကလေးက ကုလားဖြူ ကုလားမည်းတွေကို ဘာပြုလို့ ဓားနဲ့ခုတ်တာတုံး”

“ကုလားဖြူကို အင်္ဂလိပ်လို့ ခေါ်တယ်။ ပျက် အေးဟော့ဟော့ဟော့

ဌာပနာထားတဲ့ ရွှေ ငွေ ကျောက်သံ ပတ္တမြားတွေ၊ ရေနံဗျောင်း၊ ချောက်၊ မင်းဘူးကထွက်တဲ့ ရေနံတွေ၊ တောင်တွင်း ပျဉ်းမနားကထွက်တဲ့ ကျွန်းသစ်

တွေကို လိုချင်လို့ မြန်မာပြည်ကို လာတိုက်တော့ ကုလားမည်းတွေကို ပိုက်ဆံပေးပြီး ငှားလာတယ်။ ဒါကြောင့် ငါတို့မြန်မာတွေက ခုခံတာ”

“ဟေး ဗျိုင်းကြီးကွ”

“ဟေး ဗျိုင်းကလေးကွ”

ငတစ်ကြီးနှင့် သတ္တိခဲပင် ထပြီး အော်ပြန်သည်။

ရွှေလဖင်းသည် လေးထပ်ကျောင်း ထန်းတောပေါ်သို့ ရောက်လာပြီ။

ဘေးမကြီးနှင့် မြစ်တွေ အမေးအမြန်းထူထပ်နေစဉ် အိမ်ပိုင်းထဲ သို့ လူနှစ်ယောက် ဝင်လာသည်။ အမေကြီး ကျီးဒန်သားပဲ ပိုးပိုးပေးပေး

မျှသာ မြင်ရပြီး၊ ရိပ်ဖမ်းသံဖမ်းဖြင့်ပင် ဘာဆေးရိုးနှင့် မောင်ကိုကြီးတို့ ရွာလယ်ဝတ်ကျောင်းမှ ပြန်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟု နားလည်လိုက်၏။

“ဘ ဘ အဘေးဦးထွန်းကားအကြောင်း ပြောပါ”
အာရုံပြောင်း အာရုံလွှဲ အလိုရှိသူများက ဘဆေးရိုးအား ဆီးကြို
ပူဆာ၏။

“နင်တို့ကလဲဟယ်၊ ခုမှ အပြင်ကပြန်လာတာ”
ဘကြီး ဖောင်ကိုကြီးက လုံးဝပိတ်ပင်ငြား၊ ဘဆေးရိုးက
မပြီငြင်ပေ။

“ထွန်းကားအကြောင်း ထပ်ပြန်တလဲလဲ ပြောပြီးနေပြီပဲ။
ဘာ ကျန်ဦးမှာလဲ ကလေးတွေရဲ့။”

ဘဆေးရိုးသည် မှောင်ထဲတွင် အသုံးပြုသော ရေနံဆီမီးခွက်
ထည့်သည့် သံပုံးကို တစ်နေရာတွင် ချိတ်သည်။ ရေခွေးကြမ်းအိုးဘေးတွင်
ထိုင်သည်။ အေးစက်နေသော ရေခွေးကြမ်းများကို ငဲ့သောက်ရာက
မြစ်တွေကို လှမ်းကြည့်၏။ ရွာအရှေ့ပိုင်းတွင် ကလေးအချို့ ကစားဆဲ
ရှိသေး၏။ ထိုကလေးများ၏အသံက သည်ဘက်သို့ပြန်လွင့်လာငြား၊
ကလေးဟေ့ စိတ်ဝင်စားဟန်မပြု။ သို့အတွက် မြစ်အားလုံးကြားအောင်
လှမ်းပြော၏။

“သည်ရွာမှာ အိုးစပြီးလုပ်တာ ဘယ်သူ့က။ မေးကြပါတော့လား။
ဘာပြုလို့ အိုးလုပ်တာတုံး၊ စပ်စုကြပါတော့လား။”

“တော်တော်မတရားတဲ့ အဘိုးကြီးပဲ။ ကိုထွန်းကားအကြောင်း
ကလေးတွေက မေးတာနဲ့ပဲ ဟိုလွှဲသည်လွှဲ လုပ်တာပဲ၊ ဟင်း။”

သို့သော် မြစ်များသည် သဘောပေါက် စိတ်မဝင်စားသဖြင့်
မေးသံမြန်းသံများ ပေါ်မလာပေ။ ကလေးများထံမှ အသံမထွက်ငြား၊
အမေကြီး ကျီးဒန်၏စိတ်တွင် လှုပ်ရှား၏။ ယခုအခါတွင် ရမ်းဘိုကုန်းရွာ၌
မျိုးပြတ်နေပြီဖြစ်သော အိုးလုပ်ငန်းသည် တစ်ချိန်သောအခါက ရမ်းဘိုကုန်း

ရွာ၏ အဆင်တန်ဆာအဖြစ် တည်ရှိခဲ့၏။ မြစ်များ ဘိုးအေထဲတွင်
သွားရောက် ဝိုင်းအုံနေစဉ် အမေကြီး ကျီးဒန်သည် အိမ်ရှေ့မျက်နှာစာရှိ
အုပ်ဆိုင်ထားသော ‘အိုးဖို’ ကြီးကို လှမ်းကြည့်နေမိ၏။ ရမ်းဘိုကုန်း
ရွာထဲသို့ ရည်သန်သည့် အိုးကို သယ်ဆောင်လာသနည်း။ ထိုအခါ ခါးပြည့်
ရွာနေ ဒေါ်ကြော့အကြောင်းသည် မပါလျှင် မဖြစ်တော့ပေ။

ဒေါ်ကြော့မှာ မကျီးဒန်၏အမေ ဒေါ်ရွှေအိမ်၏အစ်မ
ဖြစ်သည်။ ဒေါ်ကြော့ ခါးပြည့်ရွာသား ဦးဖိုးမုန်နှင့် အိမ်ထောင်ကျ
ပြီးနောက် ငွေတိုးပေး၊ စပါးပေါ်ပေး၊ ပဲပေါ်ပေး၊ ပင်ထောင် အရောင်း
အဝယ် ငွေတိုးချပေးခြင်းဖြင့် ချမ်းသာကြွယ်ဝနေသူဖြစ်၏။ အမေကြီး
ကျီးဒန်၏အာရုံထဲသို့ ထို ‘မိကြီး’ ဝင်ရောက်လာသောအခါ အမေကြီး
ကျီးဒန်သည် အိမ်ထောင်ကျပြီးခါစ မလှုပ်မလှယ် မိကျီးနဲ့ ပေ ဟို့
ပြေးလွှား ပြောင်းရွှေ့ရ၏။ အမေ မရွှေအိမ် ပြောသောကြောင့် ခါးပြည့်
ရွာတွင် အမေအစ်မရင်းရှိကြောင်း ကျီးဒန် သိသည်။ အမေနှင့်အတူ
ထိုမိကြီးရှိသော ရွာသို့လည်း ကျီးဒန်ရောက်ဖူးကြား တွယ်တွယ်တာတာ
မရှိ။ အစ်မသာဆိုသည် အမေကလည်း လွမ်းလွမ်းဆွေးဆွေး တမ်းတမ်း
တတ မရှိချေ။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ကျီးဒန်သည်လည်း ထိုမိကြီး
ဒေါ်ကြော့ကို မေ့မေ့ပျောက်ပျောက်ပင်။ ထိုမိကြီးသည် ဆေးရိုး ကျီးဒန်
တို့၏မင်္ဂလာဆောင်သို့ မလာပေ။ မင်္ဂလာဆောင်ပြီး ခြောက်လခန့်ကြာမှ
လှည်းယဉ်ကလေးတစ်စီးဖြင့် ခြုံညီတည်ညီပေးလျက် ရောက်လာ၏။

“မောင်ကြက်နီတို့၊ ရွှေအိမ်တို့ ဘယ်မှာနေကြသတဲ့ကွယ်...’
လာကတည်းက အပေါ်စီးဖြင့် လာသည်။ ညီမ၏အိမ်ကို
မေးမြန်းစုံစမ်းရာတွင် တစ်အိမ်မလျှင် ငြီးပါလျက် ရွာစဉ် လျှောက်မေး၏။
အပေါ်စီးက ဒေါ်ရသည့်ကို အာတွေ့ဟန်တူသည်ဟု ဒေါ်ရွှေအိမ် ထင်၏။

ထိပ်အုပ်မှန်ရောင် တပြောင်ပြောင်၊ ဝမ်းပတ်သိုင်းကြိုးတွေ တလက်လက်ဖြင့် မြူသလွင်သော လှည်းယာဉ် မိုးသို့ပျံလှလှ ကြွနေသော နွားတစ်ရည်းဖြင့် ရမ်းဘိုကုန်းရွာထဲသို့ ဝင်လာသော မိကြီး ဒေါ်ကြော့၏ အသွင်ကို နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်၊ ၆၀ ကြာသော်ငြား အမေကြီးကျီးဒန်၏ မျက်စိထဲမှာ မပျောက်။

“မောင်ကြက်နီ မယ်ရွှေအိမ်တို့အိမ် သည်အိမ်လားကွဲ့”
ဘီးဆံပတ်ကြီးနှင့် သနပ်ခါး ပုန်တောက်လိမ်းထားသော၊ ပုလဲ နားကပ် တခါခါ ကွမ်းသီးဖက်ဆေးလိပ် တကားကားလှုပ်နေသော အဒေါ်ကြီးအား မောင်ဆေးရိုး စိုက်ကြည့်၏။ သူ့ယောက္ခမ ဦးကြက်နီ၏ အမျိုးလော၊ ဒေါ်ရွှေအိမ်၏အမျိုးလော ခန့်မှန်းကြည့်၏။
သူ ခန့်မှန်း၍မရမီပင် စည်သည်က အမေးဆင့်၏။
“မင်းက သူတို့နဲ့ ဘာတော်လဲ။ ဪ သိပြီ သိပြီ၊ မောင်ကြက်နီ ရွှေအိမ်တို့ရဲ့ သမက်”

မောင်ဆေးရိုး၏ရင်ထဲတွင် လှိုက်ခနဲ ဝမ်းသာ၏။ မယားအမျိုး တစ်ယောက်က သူ့ကို အသိအမှတ်ပြုသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့အတွက် ပုတ်သင်ညို ရှုံးလောက်အောင် အထပ်ထပ်ခေါင်းညိုတံသည်။

“ဟုတ်ပါတယ်ခင်ဗျာ၊ အဒေါ်က”

“ငါ ရွှေအိမ်ရဲ့အစ်မကွယ်၊ သူတို့ရှိကြလား”

မေးနေလျက်တန်းလန်းကပင် နွားလှည်းသည် အိမ်ဝိုင်း ထဲသို့ ဝင်လာ၏။ မောင်ဆေးရိုး ထပ်မံဖြီး အဖြေမပေးမီ၊ ဒေါ်ရွှေအိမ်က အိမ်ထဲမှ ‘ကဲ’ ကြည့်သည်နှင့် ဆုံ၏။

“အစ်မ မကြော့ပါလား”

ဒေါ်ရွှေအိမ် ဝမ်းသာအားရ ပြေးဆင်းလာပြီး အစ်မ၏လက်ကို ကိုင်၏။ လှည်းရုံတိုင်တွင် ချိတ်ထားသော ဖိနပ်တွေချွတ်ပြီး ခင်းပေး၏။

“ညည်းတို့အိမ်ကလဲအေ မေးလိုက်ရတာ၊ တကယ်တံ့မှပဲ”

“မရောက်ဖူး မပေါက်ဖူးတော့ မေးရတာပေါ့ အစ်မရယ်”

“သည်နှုတ် စပါးကော ရကြရဲ့လား”

ပထမမေးခွန်းကို ပြေစိုရန်အတွက် သင့်လျော်သော စကားလုံးကို ဒေါ်ရွှေအိမ် ရှာဖွေနေဆဲမှာပင် နောက်ထပ်မေးခွန်း ထွက်လာပြန်သည်။

“ညည်းယောက်ျားကော မမြင်ပါကလား”

“ဟုတ်ကဲ့၊ ဟို” ဟု ဒေါ်ရွှေအိမ် စကားစနေဆဲ၌ “အဝင်ဝမှာ တွေ့ခဲ့တာ၊ ညည်းသမက်လား” မေးပြန်သည်။

မည်သည်ကိုမျှ ဒေါ်ရွှေအိမ် မဖြေတတ်တော့ပေ။

မီးကွဲဒန်မှာ မေးမြန်းသံများကြားသဖြင့် မိမိအဖို့ ပိုမိုပွားလာ၏။

အမေ့အမျိုးတစ်ယောက်ယောက် ဖြစ်မည်ထင်သောကြောင့် ထွက်လာ ခြင်းလည်း ဖြစ်ပေသည်။

“သူက ညည်းသမီး”

“ဟုတ်တယ် အစ်မ၊ တလောကမှ အိမ်မောင်မျှအေးလိုက်ရတာ”

ဒေါ်ရွှေအိမ်၏အစ်မ ဒေါ်ကြော့သည် ဒေါ်ရွှေအိမ်နှင့် ရုပ်မျှင်း ဆင်သော်ငြား မျက်လုံး၏အေးချမ်းမှုကား မရှိမချ။ ခူးရှုတောက်ပြောင်သော အရောင်တစ်ခုခုသည် မျက်လုံးထဲမှ ထွက်နေ၏။ သူသည် ညီမ၏ သမီးအား ခူးရှုကြည့်၏။

“ညည်းတို့အေ၊ ငါ့တူမလေးကို အကျည်းလည်း မတန်ဘဲနဲ့၊

ကျီးဒန် မှည့်ရသလားအေ”

ကျီးဒန် အလွန်ကျေနပ်ရသော အပြောဖြစ်သည်။

သည်စကားကြောင့် ကျီးဒန် ပြီးစေစေဖြင့် ကွက်ခနဲ တစ်ချက် မော့ကြည့်စဉ်၊ မိကြီးထံမှ အမေးတစ်ခု ထပ်မံထွက်ပျံလာသည်။

“ညည့်ယောက်ျားက လယ်သမားပဲလား။”

“ဟုတ်ကဲ့”

“လယ်သမားကို ယူရတယ်လို့အေ။ ညည်းတို့မှာ ယူစရာလူ ဒါလောက်ပဲ ရှားသလား။”

ကျီးဒန် နား မျက်စိ လည်သွားသော်ငြား၊ ဒေါ်ရွှေအိမ်မှာ ထောင်း ခနဲ ဒေါသဖြစ်ရသည်။ သည်သမက်မှာ သူစိတ်တိုင်းကျသော သမက် ဖြစ်၏။ အလုပ်အကိုင်ကြီးစား၏။ ရိုးသား၏။ ရိုးသားတည်ကြည်ခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင်ကြီးစားခြင်းသည် ရွှေထက် အဖိုးတန်သည် မဟုတ်လော။

“လယ်သမားသမီး၊ လယ်သမားနဲ့ရတာ အပြစ်လား အစ်မရဲ့။”

“ညည်းတို့ အဲဒါခက်တာပဲ၊ မြို့ထဲ တစ်လနေလို့ တစ်ခေါက် မရောက်ဘူးထင်ပါရဲ့။”

ဒေါ်ကြော့သည် စကားဆက်ရန်အတွက် မျက်လုံးဝင့်သောအခါ ညီမ၏ ခက်ထန်သော မျက်နှာထားကို သတိပြုမိသည်။ ထိုခဏတွင် ဒေါ်ကြော့သည် မိမိတို့ညီအစ်မသုံးယောက်၏ ခြားနားသော စရိုက် များကို သတိရ၏။ ဒေါ်ကြော့တို့တွင် ညီအစ်ကိုမောင်နှမ ငါးယောက်ရှိရာ အကြီးဆုံးနှင့် အငယ်ဆုံးမှာ ယောက်ျားလေးတွေ ဖြစ်။ အလယ်က မိန်းကလေးသုံးယောက်တွင် ဒေါ်ကြော့မှာ အကြီးဆုံးဖြစ်၍ ဒေါ်ရွှေအိမ် နှင့် ဒေါ်မယ်လှတို့မှာ အလတ်နှင့် အငယ်များ ဖြစ်ကြရာ စရိုက် သုံးမျိုး ရှိသည်။ အကြီးမမ ကြော့သည် အရွယ်မရောက်မီက နာမည်ပျက်၏။ ဝတ်ချင်စားချင် လှချင်လွန်းသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ လက်ရှိအိမ်ထောင် ဦးဖိုးမုန့်မှာ အိမ်ထောင် သုံးဆက်ရှိသည်။ ဒုတိယအိမ်ထောင်မှာ

နာတာရှည်ဖြင့် အိပ်ရာထဲ၌ လဲနေစဉ် မကြော့က အိမ်ပေါ်တက်ပြီး အတင်းနေသည်။ နာတာရှည် တိမ်းပါးသွားသောအခါ ဒေါ်ကြော့မှာ တတိယ မယားကြီး ဖြစ်သွားတော့သည်။ မည်သူတွေ မေးဝေါ်သည် ဖြစ်စေ၊ မည်သူတွေ အတင်းပြောသည်ဖြစ်စေ နာမည် ညှိုးချင် ညှိုးပါ၊ လန်းချင် လန်းပါ၊ လက်ကောက် ဆယ်စုံကို ဆင့်ဝတ်ပြီး သနပ်ခါး ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး လိမ်းနေရသဖြင့် မကြော့ ကျေနပ်လှပြီ။ သို့သော် မရွှေအိမ်နှင့် မမယ်လှက အစ်မကြီး၏ ရွှေဘုံစံဘဝကို တံတွေးဖြင့် ထွေးသည်။

မရွှေအိမ်က 'ဒါမျိုးတော့ အားမကျပေါင်' ဟူ၍သာ မှတ်ချက် ချသည်။ သို့သော် မမယ်လှကမူ လက်တွေ့ အရောင်းအဝယ်လုပ်ပြုသည်။ မကြော့၏လက်ကောက်မျိုး သုံးနှစ်အတွင်းဖြစ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ညီအစ်မသုံးယောက်တွင် ဒေါ်မယ်လှသည် အရိရင့်ဆုံး အတက်ကြွဆုံး ဖြစ်ငြား၊ အစ်မနှစ်ယောက်နှင့် အဆက်အသွယ်ပြတ်နေသည်။ ဒေါ်ကြော့ သာလျှင် ဇာတိ 'ခါးပြည့်' ရွာတွင် ထောင်နေ နေထိုင်နေသည်။ ယခု ဒေါ်ကြော့ ရောက်လာသည်။ အပေါ်ယံ အသွင်အပြင်အားဖြင့်ကား ဒေါ်ရွှေအိမ်မှာ နိမ့်ကျသည်။ နိမ့်ကျသော်ကောဟု ဒေါ်ကြော့မှာ နိုင်ငံတော် စီးနင်း မပြောရုံပေ။ မပြောရုံခြင်းမှာ လိပ်ပြာ မလုံသဖြင့် ဖြစ်သည်။

ဒေါ်ကြော့ရောက်လာခြင်းမှာ အိမ်ထောင်ပြုလွှားသော တုမ လေးကို တွေ့ရန်ဖြစ်သည်။ မင်္ဂလာဆောင်ချိန်က သိုက်သိုက်ဝန်းဝန်း စည်စည်ကားကားဖြင့် ဆွေစုံမျိုးစုံ တွေ့နိုင်ပါလျက် ဒေါ်ကြော့ ရောက် မလာခြင်းမှာ စည်ပင်ရိသတ်အများကြား၌ မျှော်နေမယ့်နိမ့်လှားကြောင်း ဖြစ်သည်။ ယခုပင်လျှင် ကြည့်၊ တစ်မျိုးပဲ မေးကြည့် ရောင်းကြည့်ရ စေရန် ညီမ၏အိမ်ကို အိမ်စဉ်လျှောက်ပြီး မေးလာခဲ့သည်။

“ညည်းတို့ အဲဒါခက်တာပဲ။ မြို့ထဲ တစ်လနေလို့ တစ်ခေါက် ရောက်တာ မဟုတ်ဘူး။ မြို့ထဲမှာ တိုက်နဲ့တာနဲ့”

သို့သော် ဒေါ်ကြော့ စကားမဆက်ဖြစ်။ သူ၏ ကြွယ်ဝချမ်းသာ မှုကို ညီမနှစ်ယောက်လုံးက ရှုတ်ချကြသည်ကို သတိရသည့်အတွက် စကားလမ်းကြောင်း ပြောင်းလွှဲသွားသည်။

“မမြစ်သေးပါဘူးအေ၊ ထမင်းတစ်လုတ်ဟာ လယ်လုပ်မှ စားရတာ မဟုတ်ပါဘူး”

လယ်သမားဘဝကို သွယ်ဝိုက်ပြီး ရှုတ်ချသောစကားဖြစ်ငြား ကျီးဒန် သဘောကျသည်။ အားတက်စရာပါသည့်အတွက် ဖြစ်ချေသည်။ မိကြီးဖြစ်သူကို ကျီးဒန် မျှော်လင့်တကြီး မော့ကြည့်သည်။

“သက်သောင့်သက်သာနဲ့ ထမင်းတစ်လုတ်လည်း စားရ၊ ကြီးပွားချမ်းသာမှုလည်း ဖြစ်နိုင်တဲ့ အလုပ်တွေ ရှိပါတယ်အေ”

“ဟုတ်ကဲ့ မိကြီး၊ ကျုပ် လုပ်ချင်ပါတယ်၊ လုပ်ပါရစေ”
ကျီးဒန်က လိုလိုလားလား တဲ့ပြန်သည်။

ကြီးပွားချမ်းသာရေးဟု ဒေါ်ကြော့ ယုံကြည်သော လုပ်ငန်း တစ်ခုသည် ဒေါ်ကြော့၏နှုတ်ဖျားမှ လွတ်စန့်ထွက်လာသည်။ သို့ရာတွင် ဒေါ်ကြော့သည် နှုတ်ခမ်းကို အချိန်မီ ပိတ်သည်။ လွယ်လွယ်ပြောလျှင် တန်ဖိုး မရှိ။ တူမကိုသာ ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး ကြည့်နေသည်။

“ပြောပါ မိကြီး၊ ကျုပ် လိုက်နာပါ့မယ်”

“ညည်းတို့ ရွာတောင်ဖျားက ငါဝင်လာတာ သည်အထိပဲ။ အိမ်ဆိုင် တစ်ဆိုင်မှ မတွေ့ဘူး။ ညည်းတို့ အိမ်ဆိုင် တည်ပါလား”
ထိုအခါ ဒေါ်ရွှေအိမ်က “သမီး နားမယောင်နဲ့ဟဲ့၊ ကြေးကျ တာနဲ့ပဲ တစ်လအတွင်း ပြုတ်မှာ” ဟု ဝင်ပြောသည်။

“အဲဒါကတော့အေ၊ လူထွင်ပါလို့ နွားကို ကျားကိုက်တာပါ။ ယနေ့ အကြွေးမပေး ဆိုပြီး စာဆွဲထားလိုက်ပါ အေတို့ရယ်”

“မိကြီးက ပြောတာတော့ဟုတ်ပါရဲ့။ အရင်းလိုသေးတယ်”
“အရင်းက ဘယ်လောက်တောင် ဝင်မှာတဲ့။ ဆား၊ ငါးပိ၊ ပုစွန်ခြောက်၊ ငါးခြောက်၊ ဆီ၊ ငပြာရည်နဲ့ မုန့်ပဲသရေစာ၊ မဆလာ၊ နနွင်းမှုန့်ပေါ့အေ။ အရင်း ငါးဆယ် မကျော်ပါဘူး”

“အစ်မအဖို့တော့ ငါးဆယ်ဟာ မပြောလောက်ပေမဲ့ ကျုပ်တို့မှာ အဲသည်ငါးဆယ်ဟာ ခက်သတော့။ အစ်မသမီးကို အစ်မပဲ ထုတ်ချေး ခဲ့ပေတော့၊ နောက်တော့ ပြန်ဆပ်ပေါ့”

သည်မျှငွေကြေးသည် ပါမလာကြောင်း သိပါလျက်နှင့် ဒေါ်ကြော့သည် ဈေးခံအင်္ကျီကို နှိုက်၏။

“သည်လိုလုပ်အေ။ နက်ဖြန်မနက်ကျရင် အိမ်လာခဲ့အေ။ ငါ့မှာ ချက်ရပြုတ်ရ ဆွမ်းလောင်းရတာနဲ့ဆိုတော့ ဆွမ်းခံချိန်မတိုင်ခင် ရောက်အောင် လာခဲ့အေ။ ငါ့တူမလေး လိမ္မာသလောက် ဆင်းရဲတွင်းက လွတ်အောင် ငါမကြည့်လို့ ဘယ်သူကြည့်မှာတဲ့”

မစားရခမန်း စကားကြီးဖြစ်သည်။ တစ်ပြားကိုပင် နှစ်ပိုင်း ခွဲပြီး တစ်ခြမ်းဖိုးဝယ်ယူရသည်အထိ ငွေတွင်းနက်ချိန်တွင် ကျုပ် ငါးဆယ် သည် များပြား၏။ ထိုမျှသောငွေကို မောင်းဆေးရိုး မိကျီးဒန်တို့ တလင်း တက်ချိန်တွင် ရရှိရန် မသေချာပေ။ ထိုမျှသောငွေကို မိကြီးက ‘ငါ့တူမ ကလေး၊ လယ်ထဲရောင်းထဲမှာ မပပ်ပန်းစေချင်လို့’ ဟူသော အကြောင်း ပြချက်ဖြင့် ထုတ်ချေးတော့မည်။ ကျီးဒန်မှာ ကျေးဇူးတင်လွန်းသဖြင့် အကြိမ်ကြိမ်နိုးချသည်။ ဒေါ်ရွှေအိမ်ကလည်း ‘အစ်မကို ပြောခဲ့ဆိုခဲ့ မိတာတော့ ကောင်းပဲနဲ့ပါတယ်’ ဆိုပြီး ကန့်တော့သည်။

ဒေါ်ကြော့၏လှည်း ရမ်းဘိုကုန်းရွာထဲမှထွက်သောအချိန်ဝယ်
 ၄က်ပျောခိုင်တွေ၊ ကုမ်းရွက်ထုပ်တွေ၊ ယုန်ကင်တွေ၊ ပုတတ်ကင်တွေ
 ပါသွားသည်။ သည်အရာတွေမှာ ခါးပြည့်ရွာတွင်လည်း ရှိသည်သာ။
 သို့သော် ပေးသူက ပေးသောအခါ ဒေါ်ကြော့မှာ ငြင်းရန်မသင့်ပေ။
 စင်စစ်သော်ကား ပေးလိုက်ရသူများမှာ ပိုပိုလျှံလျှံရှိ၍မဟုတ်ပါ။ ကျေးဇူး
 တင်သည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ခြစ်ခြတ်ပြီးပေးလိုက်ကြခြင်းသာဖြစ်၏။
 ပေးလည်း ပေးကောင်းပါသည်။ ငွေကျပ်ငါးဆယ်မျှသော အရင်း
 အနှီးကို ထုတ်ချေးမည့် ကျေးဇူးရှင် မဟုတ်လော။

ကျီးဒန်သည် နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် မိကြီး ဒေါ်ကြော့
 ရှိသည့် ခါးပြည့်ရွာသို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ သုံးတိုင်ကျော်ကျော်ပေးသော
 ခရီး ဖြစ်သည့်အတွက် မိုင်းမိုင်းမှောင်းမှောင်းကတည်းက ထလာသည်။
 မိကြီး မှာခဲ့သည့်အတိုင်း ဆွမ်းခံမဝင်မီ ရောက်သည်။ လက်ချည်း မလာ
 လိုသောကြောင့် မုန့်ဩဇာ တစ်ဝိသော အကြွေးဝယ်လာခဲ့ရသေးသည်။

မိကျီးဒန်၏စိတ်ကားအာရုံကွဲ သူတို့လင်မယား၏အနာဂတ်သည်
 လှပနေ၏။ မိကြီးထုတ်ချေးသော ငွေငါးဆယ်အကုအညီဖြင့် တည်ထောင်
 ထားသော တိုလီခိုလီ အိမ်ဆိုင်ကလေးသည် ကုန်စုံဆိုင်ကြီးဖြစ်လာသည်။
 အမေတို့အိမ်ခြေရင်းဘက်တွင် ထုတ်ထားသော အဖီကလေးသည်
 အိမ်ကြီးရခိုင် ဖြစ်လာပြီ။ ရမ်းဘိုကုန်းရွာတွင် အကြီးကျယ်ဆုံး ရွာ
 ကျက်သရေဆောင် ‘မိမိပေတီပုံ’ ဆောက်ထားသည့်အိမ်ကြီး။

“မိကြီးဖို့ မုန့်ဩဇာ တစ်ဝိသား”

အိမ်အောက်တွင် အကျယ်အဝန်း၏ လေးပုံတစ်ပုံကို ‘ဆင့်’ရိုက်
 ထား၏။ ဆင့်ဘေးတွင် ကျောမှိုပါသော ခုံတန်းလျားတစ်ခု၊ အံဆွဲပါသော
 စားပွဲတစ်လုံး ချထားသည်။ စားပွဲပေါ်တွင် ကြွေရည်သုတ် ရေနေ့ကရား

ပန်းကန်စုံနှင့် ကြေးကွင်းအိမ်ကြီးတို့ ရှိသည်။ ကျီးဒန်သည် သူ့အောက်
 အနည်းငယ် ငယ်ရွယ်— ဟန်ရှိသော မိန်းမပျိုတစ်ယောက်၏ လက်ထဲသို့
 မုန့်ဩဇာကိုထည့်သည်။ “ရမ်းဘိုကုန်းက ကျီးဒန် ရောက်လာပြီလို့ပဲ
 ပြောလိုက်ပါအေ” ပည မှာလိုက်သေးသည်။

ဆွမ်းခံဝင်ခံကြို နှုတ်ခွဲပြီ။

“ဆွမ်းတော်လျှို့”

“ဆွမ်းတော်ခင်ဗျာ”

ဘုန်းကြီးတစ်ပါးနှင့် ကျောင်းသား ငါးယောက်။ ဦးပဉ္စင်
 တစ်ပါးနှင့် သာမဏေ နှစ်ပါး။ ကျောင်းသားလေးယောက်။ နောက်ထပ်
 နောက်ထပ်။ အိမ်ရှေ့တွင် ရပ်သည်တစ်မျိုး။ အိမ်အောက်သို့ဝင်လာပြီး
 ထိုင်သော ‘ထိုင်ဆွမ်း’ ကာ တစ်ဖုံ။ ထိုဆွမ်းများကို လောင်း ပုမှ၊ ပု၊ ပု၊ ပု၊ ပု၊ ပု၊
 မဟုတ်။ ကျီးဒန် မုန့်ဩဇာထုပ်ပေးလိုက်သော မိန်းကလေးနှင့် အပြား
 တစ်ယောက်သာဖြစ်သည်။

နေမြင့်သည်နှင့်အမျှ ကျီးဒန် လည်ပင်းရှည်ပြီ။ ဖင်တကြွကြွ
 ဖြစ်ပြီ။ သို့တစေ မိကြီး ဒေါ်ကြော့၏အသံသော်မျှ မကြားရပေ။ ကြကလော်
 ကျီးဒန် သံသယဝင်လာချေသည်။

“သည်အိမ်လာ မိကြီးတို့အိမ်မှ ဟုတ်ရဲ့လား”

ဟုတ်ပါသည်။ မိကြီးဒေါ်ကြော့၏အိမ်ဖြစ်ကြောင်းကို ယမန်နေ့
 ညနေက ကျီးဒန်တို့ လက်ဆောင်ပေးလိုက်သော ၄က်ပျောခိုင်ကို
 ‘ခွေးကတက်’ အောက်တွင် ထောင်ထားသည်။ မဆစ်ရသေး၊ မမှားရ
 သေးသောကြောင့် ကျွမ်းဒန် ကောင်းစွာမှတ်မိသည်။

ထိုင်ဆွမ်းကုန်ပတ်တော်များ ကုန်သွားပြီ။ အိမ်ပေါ်သို့ လူတွေ
 တက်ချည်ဆင်းချည် လုပ်နေကြသည်။ အိမ်ပေါ်သို့ လိုက်သွားရ

ကောင်းနိုးနိုး ကျီးဒန် စိတ်ကူးသေးငြား မရွေ့။ တဖြည်းဖြည်း အချိန် ကုန်လာသည်နှင့်အမျှ ထမင်းဆာလာသည်။ မိကြီး မှာသည်အချိန်နှင့် အညီရောက်ရန် စိတ်စောနေသဖြင့် မည်မည်ရရ မဖြည့်တင်းမိ။ ငါးပေါင်းကြော် တစ်ပြားဖိုးသာ စားခဲ့မိသည်ထင်၏။ သို့ကြောင့် ဆာလောင်လာသောအခါ ကျီးဒန်သည် ထပြန်ရန် စိတ်ကူးတော့၏။ သို့သော် ပြောစရာဖြစ်မည်။

‘ကြည့်ရချင် စောင်းမချင်လို့ ခေါ်တာ၊ မပြောမဆို ပြန်သွားတယ်။ ရွှေအိမ်သမီး တယ်ရိုင်းပါကလား’

အထိုင်ပြင်ပြီးခါမှ ကျီးဒန် မထဖြစ်။ ထမင်းစားချိန်မတိုင်မီက ရောက်နေသောစဉ်သည် ထမင်းစားချိန်တွင် ရောက်လာသော စဉ်သည် များကို ထမင်းစားခေါ်ရရိုး ထုံးစံရှိသည်။ ကျီးဒန်ကို မည်သူမျှ လာရောက် မခေါ်ငင်ပေ။

အိမ်အောက်သို့ နေရောင်များ ဝင်လာပြီ။ ဤသို့ ညနေစောင်း ခါမှ ဒေါ်ကြော့ ရောက်လာသည်။ ကျီးဒန်နှင့် တစ်လံကွာခန့်တွင် ထိုင်သည်။ ကလေးမြေးငယ်တွေနှင့် စကားပြောသည်။ အကြွေးလာဆပ် သူများနှင့် ရန်ဖြစ်သည်။ ကျီးဒန်ကိုကား စကားပြောရန် ဝေးစွ။ ပြန်စောင်းသော်မျှ မကြည့်ချေ။ ဒေါ်ကြော့သည် သူ၏ပတ်ချာဝန်းကျင်သို့ ရောက်လာသူတိုင်းနှင့် စကားပြောပါလျက် ကျီးဒန်ကို ကွက်ချန် ထားသည်။ သို့အတွက် ကျီးဒန်၏စိတ်မှာ သိမ်ငယ်လာသည်။ တစ်ဖက် ကလည်း မမှောင်မီ ရွာသို့ပြန်ရောက်ရန်အချိန်ကို တွက်ဆရသည်။

အိမ်အောက်သို့ဝင်လာသော နေရောင်ကြော နှစ်လံမျှ ရှည်လာ ချိန်၌ ကျီးဒန် ထသည်။ မိကြီးရှေ့သို့ လာသည်။

“မိကြီး၊ ကျုပ် ပြန်တော့မယ်”

ဒေါ်ကြော့သည် ကျီးဒန်အား ယခုမှမြင်ဘိသို့ ရင်ကိုဖိ၏။

“ငါအေ၊ ညည်းကို တက်တက်ကြီးမေ့နေတာ။ ဖြစ်မှ ဖြစ်ရ လေခြင်း အေရယ်။ နက်ဖြန် တစ်ခေါက် လာခဲ့ဦးနော်”

ကျီးဒန်သည် ခေါင်းမညိတ်ပါ။ ခေါင်းလည်း မခါပါ။ ‘တန်ဟဲ့ တစ်သက်လုံး မလာဘူး’ ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကားလမ်း၊ မြင်းလှည်းလမ်း မရှိပါ။ မြေသွားလမ်း၊ လှည်း လမ်းကြောင်းတို့အတိုင်း ကျီးဒန်သည် သုတ်မြေတင်သည်။ သို့သော် ကျီးဒန်သည် ရမ်းဘိုကုန်းရွာသို့ မပြန်သေးပါ။ မအေးညွန့်၊ မဇာညွန့်တို့ အိမ်သို့ဝင်သည်။

“အလိုတော် မအဝှာ၊ မိုးကြီးချုပ်မှ”

မအေးညွန့်က တအံ့တဩဖြစ်သည့်နည်းတူ၊ မဇာညွန့်ကလည်း “လင်ကို စိတ်ကောက်လာတာမဟုတ်လား၊ လက်မခံဘူး” ဟု ကိုစယ်သည်။

“ညည်းတို့အခု ဘာလုပ်နေကြသတဲ့”

အိမ်တွင်း အိမ်ပြင်တွင် ပြည့်နက်နေသော အိုးစိမ်း သပိတ်စိမ်း များကို လှမ်းကြည့်ရင်း ကျီးဒန်က မေးသည်။

“အိုးတွေ မြောက်ကုန်မှာဖိုးလို့ အိုးလည်း ပုက်၊ သပိတ်လည်း ပုတ်ပဲအေ့။ နေ့ပါဦး၊ ညည်းက အချိန်မတော်မှာ လာပြီ ဘာတွေ စစ်ဆေးနေတာတုံး”

“ငါလည်း အိုးဖိုထောင်ချင်လို့ အေတို့ရဲ့”

“ကောင်းတာပေါ့ ညည်းတို့အရပ်မှာ အိုးသမားမှမရှိတာ” မဇာညွန့်က အားတက်သရော တိုက်တွန်းသည်။

“ဒါဖြင့် ဖိုကို ဘယ်လိုတည်ရမယ်၊ မြေကို ဘယ်လိုစပ်ရမယ် ဆိုတာ ပြောကြဦးလေ”

ထိုအခိုက်တွင် ကျီးဒန်၏ ပခုံးကို မအေးညွန့်က လာဖက်သည်။ မတ်တတ်မှ ကုန်းဖက်ပြီး၊ လူပေါ်သို့ ဖိပြီး ထိုင်ချသဖြင့် ကျီးဒန်ပေါ်သို့ ပိလျက် လဲကျလာ၏။ ကျီးဒန်က အော်ဟစ်ငြူဖြူပြီး ထုသည်။

“အိုးဖိုထောင်ခင် ငါတို့ဆီမှာ တစ်လကိုးသီတင်း လာလုပ် လှည့်ဦးလေ”

“အဲဒါလောက်ကြီး မလုပ်နိုင်ဘူး”

“လွတ်လွတ်လပ်လပ် အပျိုဘဝတုန်းက မလုပ်ဘဲနဲ့၊ အခုမှ ဘာ စိတ်ကူးပေါက်လာတာလဲ ကောက်မရယ်”

သည်မေးခွန်းကြောင့် ကျီးဒန် မျက်နှာထား တင်းမာသွားသည်။

မျက်လုံးအစုံမှ စူးရှသော အရောင်များ ထွက်လာသည်။

“ပြောပါဦး” ဟု ပခုံးချင်းတွန်းကာ မအေးညွန့်က မေးသည်။

“ပိုက်ဆံ လိုချင်လို့” ဟု ကျီးဒန်က တုံးတံဖြေသည်။

လယ်သမားနှင့် ပျံ့ကျယ်သယံလုပ်သား(လယ်ကူလီ)များသာ ရှိခဲ့သော ရမ်းဘိုကုန်းမှာထဲသို့ ရေတွင်းနှင့်တူသော အိုးဖိုတစ်လုံး ရောက်လာသည်။ မအေးညွန့်နှင့် မဇာညွန့်တို့ လိုက်လာပြီး အုတ်ခုံကို ဤသို့ထား၊ နံကာကို ထိုသို့လုပ်ဟု ညွှန်ကြားသောကြောင့် လုပ်ရငြား၊ မောင်ဆေးရိုးမှာ ယောင်နန။

“ကျီးဒန်၊ အဲဒါကြီးက ဘာလုပ်ဖို့တုံး”

“အချိန်တန်ရင် သိမှာပေါ့”

မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် အိပ်ရေးဝဝ မအိပ်ရသော၊ ထမင်း ဖြောင့်အောင်မစားရသော အိုးသမ (အိုးထိန်းသည်) လုပ်ရသနည်း။ မဇာညွန့်၊ မအေးညွန့်တို့မေးသည်ကို ကျီးဒန် ရေရေရာရာမဖြေပါ။ ယခုလည်း အိုးဖို တည်ပြီးသည်အထိ အသုံးကို မောင်ဆေးရိုး မသိသေး။

ကျင်းထဲတွင် အိုးထိန်းစက် တည်ပြီးပြီ။ စိတ်တိုင်းကျသော မြေကို မရသေးသဖြင့် မလှုပ်ရှားနိုင်သေး။ ဤသို့ဖြင့် မြေတွေ တူးလာလိုက်၊ ထုရိုက် ဆန်ခါချ နေလှန်း၊ ရွှံ့ဖြစ်အောင် လုပ်ကြည့်လိုက်၊ အသစ်တူးဆွ လိုက်ဖြင့် လေးနေရာပြောင်းပြီးမှ အကောင်အထည် ပေါ်တော့သည်။

မြေကို ဆန်ခါချ၊ ရေစိမ့်၊ ရွှံ့နှင်း၊ မည်သည့်ထူးခြားမှုမျှ ဖြစ်ပေါ် မလာပါ။ ထိုရွှံ့များကို ‘အိုးထိန်းစက်’ တင်သောနေ့တွင် ဦးကြွက်နီ ဒေါရွှေအိမ်တို့၏ အိမ်ဝင်းထဲရှိ မောင်ဆေးရိုးတို့ အဖီရှေ့တွင် လှတွေ အုံ့ခဲနေ၏။ လည်ပတ်နေသော ပျဉ်ပြားပေါ်သို့ တင်ပေးလိုက်သော ရွှံ့ခဲကြီးက အိုးခွက်ဖြစ်လာခြင်းမှာ အံ့သြစရာကြီး ဖြစ်နေတော့၏။

မောင်ဆေးရိုးမှာ လယ်ပြင်မှ ကြန်လာလျှင် မိကျီး၊ နံ၊ မား ကူညီလိုငြား မကျွန်းကတ်ပါ။ မမေး၊ ပျန်၊ ဟို၊ မိ၊ မားမိုး : မပျက်၊ လုပ်ကိုင်ပေးခြင်းဖြင့် ကူညီပေးပေးသည်ဟု လေးစားရသောလုပ်ငန်း

ပျဉ်ပြားခံထားသော အိုးတွေကို နေထုတ်လှန်းရသည်။ အလွန် အမင်း မမာမိ ပြန်သွင်းရသည်။ အချိန်မီ ပုတ်ရသည်။ အိုးထိန်းသည်တို့ စားကောင်းခြင်း မစားရ၊ အိပ်ကောင်းခြင်း မအိပ်ရချိန်မှာ သည်အချိန် ဖြစ်သည်။ အမာလွန်မသွားစေရန် ရှိသမျှအဝတ်ဖြင့် အုပ်ထားရသည် မှာလည်း သည်အချိန်ဖြစ်သည်။ သည်အချိန်တွင် အိုးကို ပုံဖော်ရရာ၊ သည်အချိန်သည် အိုးပုတ်အကျယ်ဆုံးဖြစ်၏။ အိုးပုတ်သူမှာ လက်ခတ် အထူးကြီးဖြင့် လက်မောင်းအောင်အောင် တအားပုတ်ရငြား၊ ဘေးလူအတွက်မူ သာယာနာပျော်ဖွယ်ဖြစ်သည်။ ရမ်းဘိုကုန်းသားတို့သည် အိုးထိန်းစက်မှ ဆင်းလာသော အိုးကို တအံ့တဩဖြစ်ရသည့်နည်းတူ၊ တိုးလျှိုပေါက် ဖြစ်နေသော ထိုအိုးကို လက်ခတ်ဖြင့် ပုတ်ချိန်တွင်လည်း တအံ့တဩ လာရောက်ကြည့်ကြရပြန်လေသည်။ မောင်ဆေးရိုးလင်မယားသည် မအေးညွန့်၊

မစာညွှန်တို့ ညွှန်ကြားသမျှ ဆောင်ရွက်ရသည်။ အိုးတစ်ဖိုစာအတွက် ထင်းအဆင်သင့်ဖြစ်ပြီ။ အိုးများလည်း တစ်ဖိုစာ ရတော့မည်။ ထိုအချိန်တွင် ဦးကြွက်နီ၊ ဒေါ်ရွှေအိမ်တို့၏ အိမ်ပေါ်သို့ ဆယ်အိမ်ခေါင်း ကိုစံမြင့် ရောက်လာသည်။ ရွာခေါင်း၊ ဆယ်အိမ်ခေါင်းများသည် သည့်ရွာသားတွေ ဖြစ်ကြသည်။ သို့တစေ၊ ရွာသူရွာသားများသည် ရွာခေါင်း ဆယ်အိမ်ခေါင်းကို ဖက်လှတကင်း မရှိကြချေ။ အကြောင်းကိစ္စရှိမှသာလျှင် ပြောဆို ဆက်ဆံကြသည်။ ယခု မခေါ်မပင့်ဘဲ ရောက်လာသော ကိုစံမြင့်ကို ဒေါ်ရွှေအိမ်က မလိုလားသော အကြည့်ဖြင့် ကြည့်သည်။

ဦးကြွက်နီကား “လာဟော့၊ ရေနေ့ ရှိသေးသကွ” ဟု ရေနေ့က ရားကို ရှေ့တိုးပေးရာက မေး၏။

“အကြောင်းထူးရှိသလား စံမြင့်”

“ရွာခေါင်း ဦးဘရီက အပြောခိုင်းလို့ဗျ”

ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် အိမ်ပေါ်သို့ ဆယ်အိမ်ခေါင်း ရောက်လာ မြင်းကို မလိုလားသော်ငြား၊ အကြောင်းရင်းကိုကား သိလိုသည်။ သိလိုသောကြောင့် တစေ့တစောင်း နားစွင့်နေဆဲ၌၊ ‘ရွာခေါင်းက’ ဟု ကြားရသဖြင့် ထူးဆန်းနေသည်။

“ဘရီ၊ ရွာခေါင်း၊ အင်း ဆိုပါဦး”

“မဟာပထဝီမြေကြီးကို အိုးထိန်းစက်ပေါ်တင်ပြီး လှည့်တာဟာ မကောင်းဘူးတဲ့။ မြေကြီးကို လက်ခတ်ကြီးနဲ့ တဘန်းတန်း မြည့်အောင် ရိုက်တာဟာလည်း မကောင်းဘူးတဲ့”

ဦးကြွက်နီမှာ “ဟာ” တစ်ချက်သာအော်ပြီး ပါးစပ်ဟနေ၏။

“နှစ်သိန်းလေးသောင်း အထုရီတဲ့ မဟာပထဝီမြေကြီး ဆိုပဲဗျ။ အဲဒါကြီးကို အိုးထိန်းစက်ပေါ်တင်ပြီး လှည့်တဲ့အခါ မဟာ

ပထဝီ မြေကြီးဟာ သွက်သွက်ခါသွားတဲ့အတွက် ငရဲကြီးတယ်တဲ့”

“မဆိုင်တာတွေ လာပြောနေ”

ဒေါ်ရွှေအိမ် မတိုးမကျယ် ရေရွတ်မိသည်။

“ရွာခေါင်း ဦးဘရီက ပြောတာနော်”

“ဟုတ်ပါပြီ၊ ပြောပါ”

“စာတ်တော်တွေမှာတဲ့။ မြေလျှင်လှုပ်တာကို ‘မဟာပထဝီ

မြေကြီးသည် အိုးထိန်းစက်ကဲ့သို့ သွက်သွက်ခါအောင်လှုပ်ရှားလေ၏’

လို့ ပါတယ်တဲ့။ ဒါကြောင့် မြေကြီးတွေကို ခင်ဗျာသမီးက အိုးထိန်း

စက်ပေါ်တင် တင်ပြီး လှည့်လှည့်နေတာ နိမိတ်မကောင်းဘူးတဲ့ဗျား”

ဦးကြွက်နီသည် ဆယ်အိမ်ခေါင်းကို စိုက်ကြည့်နေ၏။ ဆယ်

အိမ်ခေါင်း ကိုစံမြင့်မှာ ဦးကြွက်နီ၏ အကြည့်ကိုးရှား (၂၃)၊ (၂၄)၊ (၂၅)၊ (၂၆)၊ (၂၇)။

“အဲသည်တော့ ဘာဖြစ်သလဲ”

“ဘာဖြစ်တယ် ညာဖြစ်တယ်တော့ မပြောလိုက်ဘူးဗျ။ သို့သော်

လည်း မလုပ်စေချင်တဲ့သဘော ထင်တာပဲ”

“အေး အေး” ဆိုရင်း ဦးကြွက်နီသည် ဒေါ်ရွှေအိမ်ကို မျက်လုံးဖြင့်

ရှာဖွေသည်။ မီးဖိုဘေးထရ်ကို မကွယ့်တကွယ်ရပ်နေသော ဒေါ်ရွှေအိမ်။

“လာဦးဟေ့ သည့်မှာ စံမြင့်ပြောတာ ညည်းလည်း အကြားပဲ။

အဲသည်စကားကို ညည်းသမီးနဲ့ သမက်ကို ညည်းပဲ ပြောပေတော့”

“ပြောပေတော့ မလုပ်ပါနဲ့ဗျ။ တစ်ခါတည်း ပိတ်ပင်လိုက်ပါ”

ကိုစံမြင့်ကို ဦးကြွက်နီ မျက်နှာတင်းရပြီ။

“ငါ့သမက်နဲ့ ငါ့သမီးက မြေကြီးတွေကို ထုရိုက် ရေစိမ်ပြီး

မြေနဲ့ နင်းတယ်။ ပျဉ်ပြားပေါ်တင်ပြီး လှည့်တယ်။ ဘယ်ဥပဒေနဲ့ပြီလို့

ပိတ်ပင်ရမှာလဲ။ ဘယ်သူ့ကို ထိခိုက်လို့ ပိတ်ပင်ရမှာလဲ”

“ခင်ဗျားသဘောပဲလေ”

ဆယ်အိမ်ခေါင်းသည် အိမ်ပေါ်မှ မကျေမနပ်ဆင်းသွားသည်။ ဦးကြွက်နီနှင့် ဒေါ်ရွှေအိမ်တို့ တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက်ကြည့်လျက် ကျန်ခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် ဦးကြွက်နီသည် ဆယ်အိမ်ခေါင်း စံမြင့်၏ ကျောပြင်ကို လှမ်းကြည့်ရင်း မြည်တမ်းသည်။

“ဘာမှ အမှန်းကမ်းလမ်းသိတဲ့ ကောင်တွေမဟုတ်ဘူး”

“တော်ကသာ ဘာမှအမှန်းကမ်းလမ်းမသိတဲ့ကောင်တွေ။ သူတို့ကတော့ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဘုရင်ခံ ထင်နေတာ”

ဒေါ်ရွှေအိမ်၏ စကားကို ဦးကြွက်နီ မပယ်။ ‘ဟုတ်သဟ’ဟု ထောက်ခံချေသည်။

“တလောက အရှေ့စုက လူသတ်မှုဖြစ်တဲ့အိမ်ကို သူကြီး လာကြည့်တော့၊ နှစ်လုံးပြူးသေနတ်ကြီး ပါလာတာကို ရွာခေါင်း ဘရိုကထမ်းရတယ်။ ဆယ်အိမ်ခေါင်း စံမြင့်က ယမ်းတောင်ထည့်တဲ့ လွယ်အိတ်ကို လွယ်ရတာကိုး။ အဲသည်ကတည်းက ဘရိုရော စံမြင့်ပါ ရူးကြောင်ကြောင် ဖြစ်ကုန်တာ”

“သနားပါတိတော်”

ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် အသံဖြင့်သာ သနားခြင်း မဟုတ်။ မဲ့ရွဲ့ပြီး သနားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ မောင်ဆေးရိုးနှင့် ကျီးဒန်မှာကား လူကြီးတွေ မည်သို့ဖြစ်နေသည်ကို မသိသဖြင့် သွက်လက်စွာ ထဲဝင်ပြင်ထွက် လုပ်နေကြ၏။ မောင်ဆေးရိုးသည် လယ်ပြင်မှ ပြန်လာလျှင်လာချင်း ဝန်းပြားကို တံတွင် မှီထောင်ထား၏။ နေလှန်းရမည့်အိုးတွေကို ဖျဉ်ပြားခံပြီး ငါးလုံးတစ်တွဲ နေထုတ်လှန်းနေ၏။ အဖီထဲတွင် လူထိုင်ခရော နေရာရတော့မှ အိုးပုတ်သံ ပေါ်လာ၏။ ကျီးဒန်သည် မအေးညွန့်၊ မဇာညွန့်တို့ထဲတွင်

ဝင်ထွက်သွားလာရင်း အိုးလုပ်ငန်းကို မျက်စိရည် နားရည်ဝပြုံးဖြစ်၏။ မိကြီးထံမှ မခံချင်စိတ်ဖြင့် ပြန်လာပြီးနောက် ၁၅ ရက် လက်ထပ်သင်သည်။ မဇာညွန့်တို့ညီအစ်မကိုယ်တိုင်ကလည်း အိမ်တိုင်ရာရောက် လိုက်လံသင်ကြားပေးနေကြပြန်သည်။

အဖီရှေ့တွင် ထပ်မံတိုးချဲ့လိုက်သော ‘အမိုးယပ်’ ထဲ၌ သပိတ်မျိုးစုံ၊ ဆီအိုးနှင့် ဟင်းအိုးတွေ များသည်ထက် များလာပြီ။ ရွာသူရွာသားများမှာ မီးဖုတ်ပြီးသော ‘အိုးအကျက်’ များကိုသာ မြင်ဖူးကြသည်။ မီးမဖုတ်ရသေးသော ‘အိုးအစိမ်း’ ကိုမူ မြင်ဖူးသူ နည်းသဖြင့် တကူးတက လာကြည့်ကြသည်။ မြေကြီးရောင် အိုးစိမ်းများကလည်း စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းလှသည်။

“သပိတ်တွေ အရင်ပိုက် ပွားမယ် ဖြစ်သေးတာပဲဟဲ့ဟဲ့လား။ တော်ပြီလေဟာ”

သပိတ်ဖုတ်မည့် အိုးတစ်လုံးကို ပေါင်ပေါ်သို့ ကျီးဒန် ကောက်တင်သဖြင့် မောင်ဆေးရိုးက လှမ်းတားသည်။

“ပိုနေရင် နောက်ဖိုကျမှ ထည့်ပေါ့တော်။ ပုတ်တာကတော့ ပုတ်ရမှာပဲ။ မပုတ်ဘဲတားရင် အဟောသိက် ဖြစ်သွားမှာပေါ့။”

သပိတ် ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ အိုးများမှာ အစို အခြောက် အနေတော်တွင် ပုတ်ရသည်။ ပုတ်စရာကောင်းသည့် အနေအထားသည် အိုးထိန်းသည်ကို ထမင်းမစားရန် အမိန့်ပေး၏။ မအိပ်ရန် အမိန့်ပေး၏။ အကြောင်းသော်လည်း အကျောက်ကို မဟုတ်ပုန်သွားသော အိုးသည် မည်သို့မျှလုပ်၍ မရတော့သဖြင့် ရွှံ့ပုံထဲသို့သာ ရောက်သွားသောကြောင့်တည်း။

“အေး ဟုတ်သားပဲ”

သို့စဉ်တွင် မဇာညွန့်ကိုညီအစ်မ အိမ်ပိုင်းထဲသို့ ဝင်လာသည်။
“ကိုဆေးရိုးရေ နေမပူခင် သပိတ်တွေ တိုက်သွင်းရအောင် သယ်ထုတ်ကြစို့”
ဟု မအေးညွန့်က လှမ်းပြောသည်။

မောင်ဆေးရိုးမှာ သပိတ်တွေ၊ ဆီအိုးတွေကို အရောင်ထွက်အောင်
ချောရာ၌ ကူညီခဲ့ရသူဖြစ်သည်။ သို့ကြောင့် သပိတ်တွေ၊ အိုးတွေကို
တယုတယပွေ့ပြီး အပြင်သို့ထုတ်သည်။ မဇာညွန့်က မောင်ဆေးရိုးကို
ကြည့်ပြီး ရယ်မောသည်။

“တော့လိုသာဆိုရင် တစ်နေ့လုံး ထုတ်လို့ပြီးမှာမဟုတ်ဘူး၊
ဟိုမှာ အေးညွန့်လုပ်တာ ကြည့်”

ပြောပြောဆိုဆို မအေးညွန့်ကို မေးငေါ့ပြ၏။ မအေးညွန့်သည်
သပိတ်တွေကို လေးလုံးတွဲ၊ နှုတ်ခမ်းပါသော ဆီအိုးတွေကို နှစ်လုံးတွဲ၊
နှုတ်ခမ်းမှ ကိုင်လျက် သယ်ထုတ်လေ၏။

“နှုတ်ခမ်းတွေ ပုံကုန်မှာစိုးလို့”

“အမယ်လေး ပုံစမ်းပါစေ။ ပုံရင် လွင့်ပစ်လိုက်ပေါ့”

ပြောသူမှာ လွယ်ကူသော်ငြား ကြားရသူမှာ ရင်နင့်၏။ မောင်
ဆေးရိုးမှာ အိုးတစ်လုံး၊ သပိတ်တစ်လုံး ဖြစ်လာရန် မည်မျှပင်ပန်းကြောင်း
သိထားသည်အထက် ဖြစ်ပေသည်။

“နမြောစရာဟာ”

“နမြောမနေနဲ့။ အထိအခိုက်မခံတဲ့ အိုးဟာ ကျက်သွား
တော့ကော ခိုင်မှာမို့လား။ မခိုင်ဘူး၊ ယုယမနေနဲ့”

အိုးတွေ သယ်ထုတ်၍ တစ်ဝက်ကျော်သွားလျှင် မဇာညွန့်က
ဖိုနှုတ်ခမ်းပေါ်သို့ တက်သည်။ မောင်ဆေးရိုးနှင့် မိကျီးဒန်ကို အိုး ‘အပေး’
ခိုင်းသည်။

“အိုး မစိတတ်ရင် မဝင်ဘူး။ မဝင်ရင် ထင်းပိုကုန်တယ်။

အဲဒါကြောင့် သေသေချာချာကြည့်ထားကြ”

“ကိုဆေးရိုးရေ လာ သယ်ပါဦး”

မအေးညွန့်က အမိုးယပ်ထဲမှ အော်ခေါ်သည်။ မောင်ဆေးရိုး
ပြေးသွားသောအခါ ဆီအိုးတွေကို လက်ညှိုးထိုးပြသည်။

“သေသေချာချာကိုင်နဲ့နော်၊ အလေးကြီး”

ဆီအိုးတစ်လုံးသည် သပိတ်နှစ်လုံးစာမျှသာ လေးသည်။ ယခု
စလောင်းဖုံး ဖုံးထားသော ဆီအိုးတွေမှာ များစွာလေးနေသည်။

“ဘာတွေမို့ ဒါလောက်လေးနေရတာတုံး”

“ဟင်းအိုးတွေ၊ အိုးပုတ်တွေ၊ ဆီကီးခွက်တွေလေ”

မောင်ဆေးရိုး သဘောမပေါက်ပြူး မမေးမိပေ။ ဟိုက်သွင်း
ရာတွင်လည်း စလောင်းဖုံး ဖုံးထားသော အိုးများကို အလယ်တွင်
ထားရသည်။ လုံးချင် ဆီအိုးများနှင့် သပိတ်များကို သူ့အပေါ်တွင်
အုံ့ထားရသည်။

ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်းထိုးသံ လေးဖက်တော်များ သက်မှ ပျံ့နှံ့
လာချိန်ထိ အိုးများ ကိုက် ချိုး ဖြိုးစီး ချဲ့ ဝေ့ ချဲ့ ချဲ့ ချဲ့ ချဲ့ ချဲ့
မောက်လျှံနေသည်။ မိကျီး ဒန်ကို ထားရုံနှင့် မထားရုံတို့ အဖျပ်ထဲသို့
ဝင်သွားငြား မောင်ဆေးရိုးမှာ မဝင်နိုင်သေး။ ကျင်းအသစ်တွဲပြီး စပါးမှော်
နှင့် မြေကြီးတွေ သေညှိပြီး ရေဖျော်ရသည်။ မတော်တဆ ဖျက်စီးပျားသော
ဆီအိုးအကွဲ၊ သပိတ်အကွဲများကိုလည်း စုဆောင်းထားရသေးသလို။
သည်မြင်ကွင်းမှာ ရွာသူရွာသားများအတွက်သာမက မောင်ဆေးရိုးတို့
အတွက်လည်း စိမ်းသည်။ ‘သည်အိုးကွဲတွေက ဘာလုပ်လို့ပါလိမ့်၊ ရွဲတွေကို
ဘာလုပ်မှာတုံး’ မေးလိုစိတ် ပေါ်ငြား၊ မောင်ဆေးရိုး မမေးရဲ။ ညနေကွင်

သိရမည်မှာ သေချာသောကြောင့် တေးထားလိုက်၏။ သို့သော် နေ အနည်းငယ်အေးစေ 'တိုက်ပိတ်ကြွရီ' ဟု မဇာညွန့် စကားစချိန်တွင် မောင်ဆေးရိုး၏အမေ ရောက်လာသည်။ စိတ်ဝင်စားစားရှိသော ကိစ္စ ဖြစ်စေကာမူ အမေ့ကို စဉ်မခံ၍မဖြစ်ပေ။

“ဟဲ့ ရွာခေါင်း ငဘရီက ပြောနေပါကလား။ နှစ်သိန်းလေးသောင်း အထုရှိတဲ့ မဟာပထဝီမြေကြီးကို အိုးထိန်းစက်ပေါ် တင်ပြီး လှည့်တာဟာ မကောင်းဘူးဆိုပါကလား။”

“ဗျာ” ဆိုကာ မောင်ဆေးရိုး မျက်လုံးဖြူးတော့သည်။ သူသည် ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် သဒ္ဒါ၊ သင်္ကြန်အထိ သင်ကြားဖူးငြား မယ်ကြွယ်စိုး တင်ပြလာသောပြဿနာကိုကား မရှင်းတတ်ပေ။ မိက္ခိဒန်မှာလည်း “တော်” အော်ပြီး ယောက္ခမအား ထိတ်လန့်တကြား ကြည့်သည်။ သူ ပင်ပန်းတကြီး လုပ်ထားသောအလုပ် ရေစန့်မေ့ပြု ထင်သဖြင့် မျက်ရည်လည်သည်။

မယ်ကြွယ်စိုးသည် သားနှင့် ချွေးမကို အားနားရမှန်း၊ သနား ရမှန်း မသိပေ။ ဆက်ပြောသေး၏။

“အဲသည် နှစ်သိန်းလေးသောင်းအထုရှိတဲ့ မဟာပထဝီမြေကြီးကို အသံမြည်အောင် တုတ်နဲ့ရိုက်တာဟာ ငရဲကြီးသတဲ့”

“ဘယ်မှာ တုတ်နဲ့ရိုက်လို့တုံး၊ မရိုက်ပါဘူး အမေရဲ့။”

မောင်ဆေးရိုး ကောက်ကာငင်ကာ ချေပသော်ငြား အသံ တုန်တုန်၊ မျက်စိပျက်မျက်နှာပျက် ဖြစ်နေသည်။

“အနီ ဘတ်ဘတ် ဘုန်းဘုန်း မြည်တာ ဘာပြုလို့ မြည်တာတုံး”

“လက်ဝတ်နဲ့ ပုတ်ချောတာပါဗျာ”

“အဲဒါဟာ နှစ်သိန်းလေးသောင်းအထုရှိတဲ့ မဟာပထဝီမြေကြီးကို တုတ်နဲ့ရိုက်တာနဲ့ အတူတူပဲပေါ့”

“ဒါဖြင့် ကျုပ်တို့ ဘာလုပ်ရမတုံးအမေ”
မယ်ကြွယ်စိုး ဖြေစရာစကားမှာ ‘ဆက်မလုပ်နဲ့’ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် သည်စကားကို သူ မပြောရက်ပေ။

“အရိုးရယ် ကျုပ်တို့အရပ်မှာ အိုးခွက်စလောင်းဖုံး၊ အင်တုံ၊ သပိတ်မကျွန်လုပ်ပြီး လက်ခတ်နဲ့ပုတ်နေကြတာပါပဲ။ အဲသည်အိုးခွက်၊ သပိတ်တွေကို ဖိုထဲထည့်ပြီး မီးဖုတ်နေတာပါပဲ။ ဘယ်သူမျှ ငရဲမကြီးပါဘူး။”
မဇာညွန့်က ဝင်ပြောခြင်းဖြစ်သည်။ မယ်ကြွယ်စိုး သဘော မတွေ့ငြား မျက်စောင်းခဲရုံသာ ခံသည်။ မိကျီးဒန်မှ အားကိုးတကြီးဖြင့် မဇာညွန့်အပါးသို့ ပြေးကပ်သည်။ လက်မောင်းကို ဖက်ထားသည်။
မဇာညွန့်အား သူ့အစမဲ မအေးညွန့်ကလည်း ကူညီ၏။

“ကျုပ်တို့ချောင်မှာ သည်အလုပ်ပဲ လုပ်နေကြတာပါပဲ အရိုးရယ်။ ကျုပ်တို့မိဘများ မပွေးခင်ကကျည်းက သည်အလုပ်နဲ့ အသက်မွေးလာ တာပါ။”

“အေးလေ ပြောမရလဲ ညည်းတို့သဘောပေါ့”

မယ်ကြွယ်စိုးသည် ရှည်ရှည်ဝေးဝေး စဉ်းစားမနေပါ။ သူ့သားနှင့် ချွေးမ ငရဲကြီးမည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ရွာခေါင်း၏စကား ထဲတွင် ‘နှစ်သိန်းလေးသောင်း အထုရှိသော မဟာပထဝီမြေကြီး’ ဟူသော စကားလုံး အကြီးကြီး ပါဝင်နေသည် မဟုတ်လော။ စိုးရိမ်တကြီး လာရောက်ပြောပြီးမှ ငိုမဖွယ် ရယ်မရဖြစ်နေသော ချွေးမကိုကြည့်ပြီး မယ်ကြွယ်စိုး စိတ်မကောင်းပြန်ပေ။ သို့စဉ်တွင် မဇာညွန့် အစီမက ဝင်ပြောသဖြင့် မယ်ကြွယ်စိုး ရင်ချောင်သွားသည်။ ‘ညည်းတို့သဘောပဲ’ ပြောအပြီးတွင်ကား မယ်ကြွယ်စိုးသည် အမိုးယပ်အပြင်ဘက်သို့ ပေါ့ပါးစွာ ထွက်ခွာသွားလေ၏။

မောင်ဆေးရိုးသည် အမေကို လှမ်းကြည့်သည်။ တစ်ဆက်တည်း မိကျီးဒန်အား လှမ်းကြည့်ပြန်သောအခါ မိမိကို အားကိုးတကြီး ကြည့်နေသော သနားစရာ မျက်လုံးအစုံနှင့် ဆုံမိသည်။ မိမိအား အားကိုးတကြီး ကြည့်နေသူအား နှစ်သိမ့်မှုပေးရန် မိမိတွင် တာဝန်ရှိကြောင်း မောင်ဆေးရိုး သတိထားမိသည်။ သို့ကြောင့် မိကျီးဒန် စိတ်သက်သာရာ သက်သာကြောင်း မည်သို့ပြောရမည်နည်း စဉ်းစားသည်။ စဉ်းစားသည့် တစ်ခဏအတွင်း၌ မောင်ဆေးရိုးမှာ အားခွန်ပြည့်တင်း၏။

“ကျီးဒန်ရေ ဟုတ်တယ်ဟ။ ဇာညွန့်တို့ ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် ဘွားလက်ထက်က အိုးလုပ်လာကြတာပဲ။ မြေကြီးကို လက်ခတ်နဲ့ပုတ်လို့ ငရဲကြီးရင် အသည်မြေကြီးပေါ် တက်နင်းနေတဲ့လူတွေ၊ အသည်မြေကြီးပေါ်မှာ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်တဲ့လူတွေလည်း ငရဲကြီးမှာပေါ့ဟ”

“ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်”

ကျီးဒန်သည် နေသာထိုင်သာရှိသည့် အသံဖြင့် ပြောသည်။ မောင်ဆေးရိုး ဟားဟက်ရ ဝမ်းသာရသည်။ နောက်ထပ်လည်း အကြောင်းအရာ အသစ်တစ်ခု ထွက်လာပြန်သည်။

“နှစ်သိန်းလေးသောင်းအထုရှိတဲ့ မဟာပထဝီမြေကြီးကို တွင်းကြီး တူးပြီး တွင်းထဲက ရေတွေ ခပ်ယူနေတဲ့လူတွေလည်း ငရဲကြီးမှာပဲဟာ”

“ကဲပါ၊ လာကြစမ်းပါ”

မဇာညွန့်၏ သည်ဆော်ဩသံက ထိတ်စရာ လန့်စရာများကို နှိန်းချုပ်ပစ်လိုက်သည်။ သူတို့သည် အိုးဖိုပေါ်တွင် မောက်လျှံနေသော အိုးစိမ်းများကို အိုးခြမ်းကွဲများဖြင့် ခေ့စပ်အောင်ဖုံးသည်။ တစ်ပြိုင်နက် တည်းတွင် အိုးဖို၏ ထိပ်နှစ်ဖက်ရှိ အပေါက်များတွင် မီးမွှေးသည်။ ကျွန်းသားထင်းပေါက်ကလေးများကို အမည်းရောင်အတွက် အားပြုသည်။

ကျီးဒန်သည် ထင်းပေါက်လုပ်ရန် သစ်တုံးတစ်တုံးကို ဘယ်လက်ဖြင့် ဆွဲယူပြီး ညာဘက်က ဓားဖြင့် ခွဲသည်။ သို့သော် ကျီးဒန်၏ လက်ထဲသို့ရောက်လာသော သစ်တုံးမှာ ရေစီးကြောင်းတွေထင်နေသည်။ ထင်းတုံးတွေ ရေစီးကြောင်းတွေ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် ထင်နေရသနည်းဟု တွေးနေရန်မလိုပါ။ ချက်ချင်း ကျီးဒန် သိသည်။ လေးထပ်ကျောင်း၏တောင်ဘက်ပြင်(ကြမ်းပြင်)နှင့် တစ်ဆက်တည်းတည်ရှိသော ‘ရွှေရေဆောင်’ ကျောင်းကြီးသည် မျက်စိထဲ၌ပေါ်လာ၏။ ရွှေရေဆောင် ကျောင်းကြီးမှာ ဆင့်များ၊ ကြမ်းပြင်များ ယိုယွင်းကုန်သဖြင့် နေ၍မရတော့ငြား၊ ပတ်ပတ်လည်ရုပ်စုံများကား အရောင်မညိုပေးပေါ့။ သည်အတိုင်း ကြည့်နေရန် နှမြောစရာကောင်းတော့သည်။ သည်အထဲမှ မိုးမလွတ်သော အရပ်တွေမှာ ဆေးကွာရုံဖြင့် မပြီး၊ ရေစီးကြောင်းတွေပါ ထင်ကုန်သည်။ သူ့ ကျီးဒန်လက်ထဲက ထင်းတုံးတွေ ရေစီးကြောင်းတွေ ထင်နေခြင်းမှာ ရွှေရေဆောင်နှင့် အလားဟူ ဘုန်းကြီးကျောင်း တစ်ကျောင်းကျောင်းမှ ပဲ့ပဲ့ယူငင်လာခြင်း မဖြစ်နိုင်သလော။

ကျီးဒန်သည် လက်ထဲက တုံးကို ဘေးသို့ဖယ်ထားပြီး နောက်တစ်တုံးကို လှမ်းဆွဲသည်။ သပိတ်နှင့် ဆီအိုးများ ဖုတ်ရာတွင် အနက်ရောင် ရစေရန် ထင်းထဲ၌ ကျွန်းသားရေရာရသည်။ သည်အနီးအနားတွင် ကျွန်းသား ရရာရကြောင်း နေရာသည် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှလွဲ၍ အခြားမည်သည့်နေရာ ရှိပါသေးသနည်း။ သို့အတွက် ကျီးဒန်၏လက်ထဲသို့ ခရောက်လာသောတုံးမှာလည်း ရေစီးကြောင်းတွေနှင့်ပင်။

ကျီးဒန် လက်တွန့်သွားသည်။ မြေကို ကိုင်မိသူအလား တွန့်သွားရာက ထရပ်သည်။

“ကိုဆေးရိုး”

မောင်ဆေးရိုးသည် အိုးခြမ်းကွဲများကြားမှ မီးခိုးမထွက်အောင် သူ့စွတ် 'ကျံ' နေရာက လှမ်းကြည့်သည်။ ကျီးခနဲက ထင်းတုံးတွေကို မေးငေါ့ပြလိုက်သည်။

“တော် အဲဒါတွေကို ဘယ်ဘုန်းကြီးကျောင်းက ဖျက်ပြီး ယူလာတာတုံးဟင်။ ကျုပ်တို့မှာ”

“တောင်ညိုကို ပိုက်ဆံတစ်ပေးပြီး အရာခိုင်းတာဟ။ ဘုန်းကြီး ကျောင်းကလား၊ ဇရပ်ကလား၊ သိမ်ကလား ငါမသိဘူး”

“ကျုပ်တို့မှာ မပြည့်စုံလို့ ကျောင်းဆောက်ပြီး မလှူနိုင်ရတဲ့ အထဲမှာ သူများရဲ့ကောင်းမှုကို ဖျက်လိုဖျက်ဆီးလုပ်ရတယ်လို့တော်”

မောင်ဆေးရိုးမှာ ခြေမကိုင်မိလက်မကိုင်မိ ချက်ချင်းဖြစ်သွား၏။

“အဲသည်လိုမဟုတ်ဘူး။ ငါမသိဘူးဟ”

“သပိတ်တွေ မမည်းချင်လဲ နေပါစေတော့တော်။ သူများ ကောင်းမှုကို မဖျက်ဆီးပါနဲ့၊ ဒါတွေလည်း လွှင့်ပစ်လိုက်ပါတော့”

မောင်ဆေးရိုး မပြောသာပါ။ ထင်းတုံးများကို ထမ်းထုတ် သည်။ ခွဲစိတ်ပြီးသား ထင်းပေါက်ကလေးများကို မစာညွှန့်က အလျင် အမြန် ဖိုထဲသို့ ပစ်သွင်းလိုက်လေ၏။

မီးအား တဖြည်းဖြည်း ကောင်းလာ၏။ မီးခိုးလုံစေရန် ထိပ် ပေါ်တွင် ကျံထားသော ရွှံ့အမှော်ကြေးသည် ချက်ချင်းခြောက်သွေ့၏။ မကြာမီ နီရဲလာပြန်ချေ၏။

မောင်ဆေးရိုးသည် မို၏အောက်ခြေ ထိပ်ပေါက်နှစ်ပေါက်တွင် ထင်းတုံးကြီးတွေ တစ်ချောင်းပြီးတစ်ချောင်း ထိုးထည့်၏။ ဖိုထဲတွင် အပူအား ကောင်းလာသည်နှင့်အမျှ အပြင်မှာပါ ပူလာသည်။ ထင်းထည့်ရန် ချဉ်းကပ်လာသပင် အပြေးအလွှား လုပ်ရ၏။

“ကျုပ်တို့ ပြန်တော့မယ်။ ထင်းချောင်း နောက်ထပ်ဆယ်ချောင်း ထည့်ပြီးသွားရင် နာပေါက်တွေ ပိတ်ပေတော့”

မိုဘေးသို့ လာရပ်ရင်း မအေးညွှန့်က ပြော၏။

“နာပေါက်ပိတ်တော့လည်း လေလုံပေစေနေဦး”

“ထမင်းစားပြီးမှ ပြန်ကြလေ”

“စားပြီးပြီ၊ တော်လည်း ထမင်းစားရင် သည့်နားမှာလာပြီးစား။

မနာလို သူတစ်ယောက်ယောက်က ထင်းတွေကြားမှာ ဆီးဖြူသား အမှတ်တမဲ့ ထည့်သွားမယ်နော်”

“ဆီးဖြူသား ဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ်။ လျှောက်သွားမနေနဲ့ လျှောက်မေးမနေနဲ့။ ကျုပ်တို့ မလာမချင်း အိုးဖိုကို မဖွင့်နဲ့နော်”

မအေးညွှန့်၏မှာကြားသံအဆုံးတွင် 'မှာမနေစမ်းပါနဲ့၊ သူလည်း ဖွင့်နိုင်မှာမဟုတ်ပါဘူး' ဟု မစာညွှန့်၏ တီးတိုးသံ ပေါ်လာ၏။ သို့စဉ် တွင်ပင် သူတို့ညီအစ်မနှစ်ယောက်သည် အိမ်ဝိုင်းအပြင်သို့ ရောက်သွား လေ၏။

မောင်ဆေးရိုးသည် အုတ်သမားများထံမှ 'ဆီးဖြူကန်ကျောင်း အုတ်တစ်သောင်း' ဟု ကြားဖူးသည်။ ဘုတ်များ ဟုတ်စေရန် ထင်း အချောင်းပေါင်းများစွာဖြင့် မီးပိုင်းပေါ်တွင် မပြောပလောက်သော ဆီးဖြူသား တစ်မျှော် အကလေး သက်ပြီးပါလာပါက အုတ်တွေ တစ်ချပ်မျှ မကျက်။ သို့မဟုတ် တစ်ချပ်ကျန် ကွဲအက်ကုန်သည် ကြားဖူး၏။ မအေးညွှန့်၏မှာကြားသံကိုကြားရတော့မှ သည့်အကြောင်းကို မောင် ဆေးရိုး သတိရ၏။ သို့ကြောင့် 'ဟုတ်လား၊ ကွဲတတ်သလား' မေးရန် မော့ကြည့်ချိန်ဝယ် ညီအစ်မနှစ်ယောက်လုံး ဝိုင်းပြင်သို့ ရောက်သွားကြပြီ။

ကျီးဒန်တို့လင်မယား၏ အိုးဖိုကြီးမှာ ရွာသူရွာသားများအတွက် အထူးအဆန်းဖြစ်နေသည်။ အိုးမဖုတ်မီက ရေတွင်းနှင့်တူသည်။ အိုးများ ထည့်သွင်းပြီး ဖုတ်သောအခါ ရွှံ့တုံးကြီးဖြစ်နေသည်။

မည်သည့်အခါတွင် မည်သို့ဖြစ်လာမည်နည်း။

စိတ်ဝင်စားသူများက လာရောက်မေးမြန်းကြသည်။ မောင်

ဆေးရိုးလည်း မပြောတတ်။ ကျီးဒန်လည်း မပြောတတ်။ ဖိုကို စူးစမ်းရန် ချဉ်းကပ်လာသောအခါ မကပ်နိုင်အောင် ပူနေသည်။ သို့သော် အိုးဖို၏ အပူရှိန်သည် တစ်နေ့ပြီးတစ်နေ့ လျော့ပါးလာသည်။ လေးရက်ကြာမှ

လူကပ်နိုင်သည်။ ထိုအခါတွင်မှ မအေးညွှန်တို့ညီအစ်မသည် လှည်း တစ်စီးဖြင့် ရောက်လာကြသည်။ သူတို့လှည်းမှာ ရိုးရိုးလှည်းမဟုတ်။ လူတစ်ရပ်ကျော်မြင့်သော ဝက်ခြံတွင်း၌ ကောက်ရိုးအပြည့်ထည့်ထားသည်။

“နောက်တစ်ဖိုကျရင် လုပ်တတ်အောင်လို့ ကျွန်တို့အိုးလှည်းကို နမူနာယူလာတာနော်။ သေသေချာချာကြည့်ထား။”

အိုးဖိုကို ဖော်ရာတွင် နှာပေါက် နှစ်ပေါက်ကို ဦးစွာဖွင့်သည်။

ထို့နောက် အပေါ်လွှာကို ဖွင့်သည်။ နောက်တစ်ဖိုတွင် အသင့်ဖြစ်စေရန် အတွက် အလွှားလိုက် ရွာသည်။ သို့ရာတွင် မောင်ဆေးရိုး မဖဲ့ဘဲ မနေနိုင်။ အပူငွေ့ဟပ်သည်။ လေးလံသည်။ မဇညန့်က အပေါ်ဆုံးတွင် မှောက်ထားသော သပိတ်တစ်လုံးကို လက်ဖြင့် တိုကြည့်သည်။ ထို့နောက် အဝတ်ခုပြီး ကိုင်သည်။ လက်ဝါးပေါ်တွင် တင်ထားပြီး လက်ဆစ်ဖြင့် ခေါက်သည်။

“ရှေ့ ကောင်မ။ ညည့်လက်ရာကို ညည့်လက်နဲ့ခေါက်စမ်း။”

ကျီးဒန်သည် သံရောင်ပေါက်နေသော ပူပူလောင်လောင် သပိတ်ကို လက်ဝါးပေါ်တွင် တင်သည်။ ခေါက်သည်။ လောကတွင်

ရှိသော အသံတကာ အသံတို့တွင် အသာယာဆုံးအသံသည် ထွက်ပေါ် လာ၏။ ကျီးဒန်၏ရင်ထဲ၌ ဝမ်းသာမှုသည် လျှိုက်တက်လာ၏။

“ဝမ်းမသာဘူးလား ကောင်မ”

“ဘယ်နှယ်ပြောပါလိမ့်အေ။ ညည်းတို့ ညီအစ်မရဲ့ အမအစနဲ့ တို့လင်မယား ကြိုးစားပြီး အကောင်အထည်ပေါ်လာတာကို”

မောင်ဆေးရိုးလည်း မအေးညွှန်လှမ်းပေးသော ဆီအိုးများ၊ သပိတ်များကို စီရီချထားရင်း တစ်လုံးချင်း ခေါက်ကြည့်သည်။ ကျီးဒန် ကြားရသော သုတိသာယာမှုသည် သူ့ထဲတွင်လည်း ကူးစက်နေ၏။

“အက်သံပါတာတွေ့ရင် ဖယ်ထားနော်”

မောင်ဆေးရိုး တွန့်သွားသည်။ အက်သံပါသည်ဖြစ်စေ၊ အက်သံ မပါသည်ဖြစ်စေ အိုးသည် အိုးသာဖြစ်သည်။ အိုးတစ်လုံးအတွက် မြေနှင်းရခြင်း၊ စက်လှည့်ရခြင်း၊ ရိုက်ရခြင်း၊ ခတ်ရခြင်းတို့သည် ညီတူ ညီမျှသာဖြစ်ပေသည်။ အသံကလေး အက်ရုံဖြင့် အိုးအဖြစ်မှ ဖယ်ရှားရ မည်မှာ နှမမြောစရာ။

“ရှေ့ ရှေ့ အဲဒါလည်း ရောင်းတမ်းမဝင်ဘူး။ ဖယ်လိုက်”

ပြောပြောဆိုဆို မအေးညွှန်လှမ်းပေးသောအရာမှာ သပိတ် တစ်လုံး ဖြစ်၏။ အကျက်လွန်ပြီး အနီကျက် ထနေသည်။ အဖု နှစ်ဖု လည်း ထွက်နေသည်။

“အဲဒါ ဘာဖြစ်တာလဲဟင်”

“မီးဖုတ်မနာတော့ လေခိုပြီး အဲသလိုဖြစ်တာပေါ့။”

အဖုအထစ်ပါသောသပိတ်ကို မောင်ဆေးရိုးသည် နှမမြောတာမျှ ကြည့်၏။ သံသပိတ်ဟု ထင်ရလောက်အောင် အသွေးအရောင်ရှိပါလျက်နှင့် အဖု နှစ်ဖုကြောင့် ပယ်ရတော့မည်။ အိုးဖိုဝန်းကျင်တွင် သပိတ်များ၊

ဆီအိုးများဖြင့် ပြည့်လှူမည်းမှောင်နေသည်။ မောင်ဆေးရိုးမှာ လက်ဆစ်
မနာနိုင်၊ လိုက်လံပြီး ခေါက်ထစ်နေဆဲ၊ နားအရသာ မိနေဆဲရှိသေး၏။

“ကိုဆေးရိုး ဖိုပေါ်တက်ခဲ့ဦး”

“ဘာလုပ်မလို့တုံး”

“အစာသွတ်ထားတဲ့ အိုးတွေ ကျန်သေးတယ်လေ”

အထဲတွင် ဟင်းအိုးနှင့် အိုးဖုတ်များ ဆီမီးခွက်များ ထည့်ထားသော
အိုးတွေကျန်သေးသည်။ သူတို့ကို ဗဟိုချက်မတွင် ချထားသည်။ သို့ကြောင့်
မောင်ဆေးရိုးမှာ ဖိုထဲဆင်းပြီး မအေးညွန့်ကို ကူညီရသည်။ နှစ်ယောက်
အားဖြင့် အိုးဖို၏ဘောင်ပေါ်သို့ တင်ပေးရသည်။ ကျီးဒန်နှင့် မဇာညွန့်က
နှစ်ယောက်အားဖြင့် မြေပေါ်သို့ချသည်။

“အိုးတွေ၊ သပိတ်တွေ ဝယ်ချင်လို့ပါ”

လမ်းဘက်မှ အသံတစ်သံ ပေါ်လာသည်။ အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်
ဖိုနားသို့ ချဉ်းကပ်လာသည်။ ကျီးဒန်မှာ လိုက်ခနဲ ဝမ်းသာသွားငြား
မဖြေတတ်။ မဇာညွန့်ညီအစ်မကို လှမ်းကြည့်ရသည်။

“ဆီအိုးက တစ်မတ်၊ သပိတ်က သုံးပဲပါ”

မဇာညွန့်ပြောသော ဈေးနှုန်းဖြစ်သည်။

“ပင်ရင်းမှာ သက်သာမလားမှတ်တယ်၊ မသက်သာပါကလား”

“တစ်လုံးတလေကတော့ သည်လိုပါပဲ။ ဆယ်လုံးစ၊ ဆယ့်ငါးလုံး၊

အလုံးနှစ်ဆယ်ယူရင်တော့ ဖောက်သောဈေးပေါ့”

ဈေးမေးရင်း ချဉ်းကပ်လာသော မိန်းမနှစ်ယောက် ဆုတ်ခွာ
သွားသော်ငြား ရွာသူရွာသားများကား ကွက်ကြည့်ကွက်ကြည့်ဖြင့်
ရောက်လာကြသည်။ သူတို့သည် သည့်မျှများသော အိုးတွေ၊ သပိတ်တွေ
သူတို့ရွာမှ ထွက်သည့်အတွက် အံ့ဩနေကြသည်။

“လာ ညည်းတို့လင်မယားကို မျက်လှည့်ပြမယ်”

မဇာညွန့်က မချိုမချည်မျက်နှာဖြင့်ပြောသည်။

ကျီးဒန်မှာ ‘မျက်လှည့်’ ဟုသာကြားဖူးငြား၊ မကြည့်ဖူးသဖြင့်
နားမလည်ပေ။ သို့ကြောင့် မောင်ဆေးရိုး၏မျက်နှာကို လှမ်းကြည့်သည်။
မောင်ဆေးရိုးမှ မျက်လှည့်ကြည့်ဖူးသဖြင့် စိတ်ဝင်တစားရှိသည်။ နုနု
တုန်းက နှစ်ယောက်အားဖြင့် မတင်ခဲ့ရသော၊ မချခဲ့ရသော အိုးများမှာ
စလောင်းပုံးကြီး လှဲအောင်ပိတ်ထားသည်။ မဇာညွန့်က အန္တာပိတ်ထား
သော ရွှံ့များကို ခြစ်ထုတ်ပြီးနောက် စလောင်းကို ဆွဲဖွင့်လိုက်သည်။

“မျက်လှည့်ဆိုတာ ဒါကိုး”

ကျီးဒန်က တအုံတကြဲ ရေရွက်သော်ငြား မောင်ဆေးရိုးမူ
အော်ဟစ်ရယ်မောမိ၏။ တစ်ဖိုလုံးတွင် ဆီအိုးရာ သပိတ်ပါ အနက်
ရောင်တွေဖြစ်သည်။ ယခု မဇာညွန့် စလောင်းကို ဖွင့်သော အိုးကြီး
မှာလည်း အနက်ရောင်ဖြစ်ပါလျက် အိုးထဲတွင်ကား အနီရောင်တွေ
ဖြစ်နေသည်။ ဟင်းအိုးလည်း အနီရောင်၊ ဆီမီးခွက်နှင့် အိုးဖုတ်များလည်း
အနီရောင်ချည်းဖြစ်သည်။ တစ်ဖိုလုံး မည်းပါလျက် အိုးအမည်းထဲမှ
ထွက်လာသော အိုးတွေ မမည်းသည့်အတွက် ‘မျက်လှည့်ပြမယ်’ ဟု
မဇာညွန့်က ပြောခြင်းဖြစ်၏။ မောင်ဆေးရိုးနှင့် ကျီးဒန်တို့မှာ အံ့ဩသည့်
နည်းတူ၊ ဝမ်းသာခြင်းလည်း ဖြစ်ရသည်။ အိုးဖော်သည်ကို တဖိုတစောင်
လာကြည့်သူများအဖို့မူ ပြောစရာကြီးဖြစ်နေတော့သည်။ တစ်ဖိုလုံး အနက်
ရောင်တွေ ထွက်ပါလျက် အနက်ရောင်အိုးထဲမှ အနီရောင် အိုးခွက်တွေ
ထွက်လာခြင်းမှာ လူ့စိမ်းများအတွက် အထူးအဆန်းဖြစ်နေတော့သည်။
အိုးအားလုံးမှာ ကိုင်တွယ်စက အဝတ်ခပြိုးကိုင်ရခြား တစ်စက်မျှ
အပူပျောက်သွားသည်။ မဇာညွန့်တို့ မောင်းလာသော

အိုးလှည်းပေါ်သို့ အိုးတွေ တင်ချိန်တွင်မူ အဝတ်မခုတ် ကိုင်နိုင်ပြီ။ မောင်ဆေးရိုးလင်မယားမှာ အိုးတင်နည်းကို တစ်ဆက်တည်း သင်ကြားရသည်။ အိုးလှည်း ဆောင့်သည့်အခါတွင် အိုးအချင်းချင်း မဆောင့်မိစေရန် ကောက်ရိုး ညှပ်ရသည်။ ကောက်ရိုး နှမြော့စွဲမြစ်ပေါ်။

အိုးလှည်း ထွက်ခါနီးတွင် မစာညွှန့်က ကျီးဒန်၏လက်ထဲသို့ ငါးကျပ်တန် ငွေစက္ကူ နှစ်ရွက် ထည့်ပေးသွားသည်။

“အိုးတစ်လှည်းလုံးမှ တစ်ဆယ်ပဲရတယ် မထင်နဲ့နော်။ ဖောက်သည် သွင်းအပြီးမှ ထပ်ပေးဦးမှာ”

ထိုသို့ မှာကြားသွားငြား ငွေတစ်ဆယ်ဖြင့်ပင် ကျီးဒန် ကျေနပ်လှပြီ။ သူသည် ငါးကျပ်တန် ငွေစက္ကူကို ကိုင်ဖူးရန်ဝေးစွာ မြင်သော်မျှ မမြင်ဖူးပေ။ သို့အတွက် ငါးကျပ်တန်များကို ကိုင်ထားသော ကျီးဒန်၏ လက်မှာ တဆတ်ဆတ် တုန်ယင်နေ၏။

ဤမျှသောငွေသည် မဖြစ်လောက်ငြား၊ မောင်ဆေးရိုးတို့အတွက် အားဆေးဖြစ်သည်။ တနေ့တမောင့်ကြည့်နေသူများ၏အမြင်တွင်လည်း ‘ဆေးရိုးလင်မယား သူငွေဖြစ်ပြီ’ ဟူ၏။ သို့ကြောင့် မောင်ဆေးရိုးတို့၏ အမိုးယပ်အတွင်း၌ အိုးလုပ်ပြီဆိုလျှင် လူတွေ အုံနေတော့၏။

မစာညွှန့် မအေးညွှန့်တို့သည် ခုနှစ်ရက်ကြာမှ ပြန်ရောက်လာကြ၏။ နောက်တစ်ဖိုအတွက် ဆောင်ရွက်စရာများကို ညွှန်ကြားရန် ဖြစ်၏။ ကျီးဒန်မှာလည်း တစ်ဖိုသာ သွင်းရသေးသဖြင့် အတွေ့အကြုံ နည်းသေးသည်။ အိုးရွက်စုံအောင်လည်း မလုပ်တတ်သေးပေ။

မောင်ဆေးရိုးတို့၏ အိုးဖိုမှ တတိယအကြိမ်မြောက် ဖော်သော အိုးများကား အိုးအနီရောင်တွေဖြစ်သည်။ သောက်ရေချိုးနှင့် ရွက်အိုး၊ တည်အိုးအပြင်၊ ထမင်းအိုးနှင့် ဟင်းအိုးလည်း ပါသည်။ ညောင်ရေအိုးနှင့်

မြူအိုး၊ တာအိုးများလည်း အစမ်းသဘောဖြင့် ငါးလုံးစီ ပါသေးသည်။ ကျီးဒန်မှာ အိုးခုံအောင် လုပ်တတ်စ ပြုပြီ။ မောင်ဆေးရိုးလည်း လုပ်ငန်းအတွက် လာဘ်မြင်ပြီ။ ရမ်းဘိုကုန်း ရွာသူအချို့လည်း အိမ်ရှေ့တွင် အိုးဖိုတည်ပြီး အိုးထိန်းစက်ဖြင့် အိုး လုပ်ကြပြီ။

ပူလောင်နေသည့်ကြားက မိုးချုန်းသံကြားသည်။ တိမ်စင်နေသော ကောင်းကင်တွင် လျှပ်စီးလက်လာသည်။ ရာသီစက် တစ်ပတ်လည်သည်။ ရိုးပြတ်သောသောဖြင့် တစ်နေ့လုံး နေလှန်းထားခဲ့သော လယ်ပြင်ကြီး အသက်ဝင်လာသည်။ လယ်သမားများ ထွန်တုံး၊ ထွန်သန်ပြင်ကြပြီ။ မောင်ဆေးရိုးသည် အဖေအမေတို့အိမ်သို့ ပြေးရ၏။ နွားတင်းကုပ်နှင့် အိမ်၏အခြေအနေကို စစ်ဆေးရသည်။ အဖေဆန္ဒကို မေးမြန်းရသည်။ ထို့နောက် ယောက္ခမ၏အိမ်နှင့် တင်းကုပ်။ ဤသည်တို့ ပြီးစီးကုန်တွင်မှ မိမိအိမ်။

စင်စစ်အားဖြင့် မောင်ဆေးရိုးတို့ လင်ကိုယ်မယားနေသော အဖီမှာ သက်ကယ်(သက်ငယ်)သုံးရာ မကုန်ငြား၊ အမိုးယပ်မှာ ထန်းရွက်တစ်ရာ ကုန်သည်။ နွားတင်းကုပ်အတွက် ထန်းရွက် ငါးဆယ် ကုန်သည်နည်းတူ အိုးဖိုအတွက် ကုန်ကျသော ထန်းရွက်မှာလည်း သည်မျှပင်။ အိုးဖိုကို အုတ်နီမဲဖြင့် ဘောင်ခြေငြား အုတ်ချပ်များကို ‘အင်ထော’ဖြင့် မတွဲပေ။ ရွံ့နှင့်သာတွဲသည့်အတွက် မိုးအမိမိပေ။ သို့ကြောင့် အိုးဖိုကို မိုးမိမိအောင် ထန်းရွက်ဖြင့် မိုးရ ကာရသည်။

*

သည်ဒေသ၏ မိုးဦးလေဦးမှာ သက်သောင့်သက်သာ မရှိပေ။ လေပြင်းသည် တွေ့သမျှကို ဓမ္မဓောက်ယမ်းကားသည်။ ကြီးမားသော ဖုန်လုံးကြီးက အရပ် ကိုးမျက်နှာကို ပိတ်ဆိုထားသည်။ ဤအချိန်တွင် ကျီးဒန်သည်

နေပြထားသော အိုးတွေကို ပြန်သွင်းနေ၏။ မမျှော်လင့်ဘဲ တိုက်ချ လာသောလေပြင်းသည် ပျော့နေသေးသော အိုးတွေကို ရွံ့အဖြစ်သို့ ပြန်လည်ပို့ဆောင်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် စနေထောင့်ဆီ၌ ညှို့ခနဲမြင်လျှင် အိုးတွေကို အပြေးအလွှားသိမ်းရ၏။ သည်အခိုက်တွင်မှ ယောက္ခမ မယ်ကြွယ်စိုးက ရောက်နေသည်။

သူသည် 'မည်းခမက်' ဒေါ်ရွှေအိမ်ထဲ လာရာက ဈေးမထံ ဝင်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ဈေးမ၏လည်ပင်းနှင့် လက်သူကြွယ်တွင် ဝင်းဝင်းလက်လက်မြင်ရသောကြောင့် စကားစမြည်ပြောရန် ဆင်းအလာ နှင့် လေအကျတို့ ကြုံခြင်းဖြစ်သည်။ မယ်ကြွယ်စိုးသည် ဈေးမကို ဝင်ရောက်ကူညီပြီး ကျီးဒန် လက်မပါ။

“အရီးနေပါ။ ကျုပ်တစ်ယောက်တည်း နိုင်ပါတယ်”

နေပြထားသော အိုးစိမ်းတွေကို အရိပ်ထဲသို့ သွင်းရာ၌ တစ်ယောက်တည်း နိုင်နင်းသော်ငြား ယောက္ခမဘေးသို့ လာအထိုင်တွင် မိုက်ခနဲဖြစ်သည်။ မလဲမပြိုစေရန် နီးရာကို ဖမ်းကိုင်လိုက်ငြား ဒူး ထောက်လျက် ပြိုကျသည်။

“ဟဲ့ ဟဲ့ ဘယ်လိုဖြစ်တာတုံး”

မယ်ကြွယ်စိုး ပြေးပွေ့သည်ကို အိမ်ပေါ်မှ ဒေါ်ရွှေအိမ် လှမ်း ပြင်၏။ “ဘာဖြစ်တာတုံး၊ ဘာတုံး” အော်လျက် အိမ်ပေါ်မှ ပြေးဆင်း လာ၏။ အမေနှင့် ယောက္ခမ ညှပ်ပွေ့ထားသဖြင့် ကျီးဒန် အားတက်၏။ ကျေနပ်ဝမ်းသာ၏။ သို့ရာတွင် ရင်ထဲက လှိုက်တက်လာ၏။ အနံ့၏။ အစာမအနံ့၊ အရည် မအနံ့၊ လေတွေသာ အနံ့၏။ “ဟိုဒင်းများလားအေ” ဟု မယ်ကြွယ်စိုးက ခန့်မှန်းသည်ကို ဒေါ်ရွှေအိမ် အလောတကြီး ပြုံးသော်ငြား ကျီးဒန်မှာ မျက်နှာကလေး အနီသားဖြင့် ခေါင်းငုံ့နေရ၏။

မောင်ဆေးရိုးမှာ လယ်ပြင်သို့ရောက်နေ၏။ ရောက်နေသော်ငြား လေရိပ်လေဆင်မြင်ကတည်းက အိမ်သို့ သုတ်ခြေတင်၏။ နေပြထားသော အိုးတွေကိုသာ ကျီးဒန် ကြည့်ရှုနိုင်မည်။ ကနားဖျင်း၊ နွားတင်းကပ်တို့ ခေါင်ပွင့်လျှင်၊ အမိုးလန်လျှင် မည်သို့လုပ်မည်နည်း။ သို့ကြောင့် အဆော တလျှင် ပြန်ပြေးလာသည်။ သူ့အမေနှင့် ယောက္ခမကို မထင်မှတ်ပဲ အတူတကွမြင်ရသောအခါ အံ့ဩသည်။ သို့သော် ဝမ်းသာသည်။

“ကျီးဒန် ဘာဖြစ်လဲ ဟင်”

“ဘာမျှမဖြစ်ပါဘူး တော်”

“ဘယ်နှယ် ဘာမျှမဖြစ်ရမှာတုံး။ ကိုယ်လေးလက်ဝန်ရှိတာများ ညည်းမို့ ဘာမျှမဖြစ်ပါဘူး ပြောအားတယ်”

ဒေါ်ရွှေအိမ်က ဝင်ပြောသည်။ မောင်ဆေးရိုးမှာ “ဗျာ” ဟု အော်မိသည်။ လှိုက်ခနဲ ဝမ်းသာငြား မပီသ။ ပီပီသသ ကြားလိုသည်။

“အမေ ဘာပြောတယ်”

“အရီး မပြောနဲ့၊ အမေလည်း မပြောနဲ့။”

ကျီးဒန်သည် အနီအရဲမပြေသေးသော မျက်နှာကို တွင်တွင် ခေါင်းငုံ့လျက် အိမ်ထဲသို့ ဝင်သွား၏။ မောင်ဆေးရိုးမှာ မူးမကျေမကြည်ဖြင့် ကျန်ရစ်ခဲ့၏။ အိမ်ထောင်ရှင် မိန်းမများ ကိုက်လေးလက်ဝန်ရှိသည်မှာ ဓမ္မတာဟု အများက လက်ခံကြ၏။ သိကြ၏။ အများက မည်သို့ပင် သိကြ လက်ခံကြစေကာမူ ရှက်စရာသည် ရှက်စရာသာဖြစ်သည်ဟု ကျီးဒန် ခံစားနားလည်သည်။ သို့ကြောင့် အမေနှင့် ယောက္ခမကိုပါ ရှက်သည်။ ကျီးဒန်သည် မိကြီး ဒေါ်ကြော့၏ ဆက်ဆံပုံကို မနှစ်မြို့ သောကြောင့် အိုးထလုပ်သည်။ အကြီးမေ ရော့စိန်ကို ကိုယ်ဝန်ရှိသည် အထိ စွာထံ၌ အိုးသမား သုံးဦးသာရှိသေးသည်။ လုပ်ကိုင်၍ အဆင်ပြေသည်။ မျှော်လင့်

သည့်အတိုင်းဖြစ်လာသောကြောင့် အားတက်သည်။ သည် အားတက်သောအချိန်တွင် သားသမီးဇော ဝင်ကပ်ပြန်ရာ မောင်ဆေးရိုးမှာ နေ့မှန်းညှပ်မှန်း မသိတော့ပေ။ မတော်တဆ ချော်လဲမည်စိုးရိမ်သဖြင့် ကျီးဒန်အား ထမင်းပိုခွင့်မပြု။ အိမ်သို့ ပြန်စားသည်။

မြောင်းရေလာပြီ။ မြောင်းရေ 'တိုက်' ပြီးစ၊ တစ်ရက်နှစ်ရက်သာ မောင်ဆေးရိုး အိမ်ကပ်သည်။ သုံးရက်မြောက်နေ့မှစတင်ပြီး လယ်ပြင်သို့ ထွက်ရတော့သည်။ ရေသွင်းထားသော လယ်ကွက်တွေ အစိုမဆုတ်မီ၊ အပြေးအလွှား ထွန်ယက်ရသည်။ ထွန်ဖြုတ်ပြီး မောင်ဆေးရိုး လယ်ပြင်မှ ပြန်လာချိန်သည် မွန်းလွဲနေပြီ။ တစ်နံနက်လုံး ပင်ပန်းကြီးစွာ ထွန်ယက် လုပ်ကိုင်ခဲ့ရသည်ဆိုပြီး နားနေခွင့် မရှိ။ စွားတွေကို တင်းကုပ်ထဲ သွင်းကာ အစာကျွေးထားခဲ့ပြီးနောက် မီးဖိုထဲသို့ ဝင်ရသည်။ ချက်ပြုတ်ရသည်က များသည်။ တစ်ခါတစ်ရံမူ ကျီးဒန် စောစောထပြီး ချက်ပြုတ်ထားသဖြင့် အသင့်စားရသည်လည်း ရှိပါသေးသည်။ သို့သော် အကြိမ်ပေါင်းမည်မျှဟု လက်ချိုးရေတွက်၍ ရပါသည်။

အိုးထိန်းသည်တို့၏အခြေအနေမှာ ဤသို့သာဖြစ်၏။ မျက်စိနှစ်လုံး ပွင့်လာသည်။ တစ်ရှေးနိုးခြင်းလော၊ အိပ်ရာမှ နိုးလာခြင်းလောဟု စဉ်းစားဆဲတွင် တုံးကြီးခေါက်သံပေါ်လာသည်။ အိပ်ရေးမဝသေးသဖြင့် တစ်မှေးမျှ မေးမည်စိတ်ကူးငြား၊ ပုတ်စရာအိုးတွေက အာရုံထဲသို့ ဝင်လာသည်။ အိပ်ရန် စိတ်မမြောင့်တော့ပါ။ လူးလဲပြီး ထရသည်။

'မီးမွှေးပြီး ရေနွေးအိုးကလေးတစ်လုံး'

စိတ်ကူးသာရှိသည်။ လက်က အိုးပုတ်သော လက်ခတ်ပေါ်သို့သာ ရောက်သွားတော့သည်။ အိုးကလည်း အခြောက်မမြန်စေရန် အိမ်ရှိအဝတ် အကုန်ထုတ်ပြီး ဖုံးအုပ်စေကာမူ သုံးရက်ထက်မခံပါ။

၁၈၆

သို့ကြောင့် အပြေးအလွှား ပုတ်ရသည်။ မည်သို့လျှင် ထမင်းဟင်း ချက်ရမည်နည်း။ ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် လောဘကြောင့်ဖြစ်သော သမီး၏ဒုက္ခကို သိသည်။ သိသော်ငြား ခဏတစ်ဖြုတ်မျှသာ၊ တစ်ခါတစ်ရံမျှသာ သမီးအား ကြည့်ရှုနိုင်သည်။ သူ့မှာလည်း လယ်သမားရှိသည်။

ရက်ရှည်သည်နှင့်အမျှ ကျီးဒန်မှာ အထိုင်အထ လေးလံလာ၏။ အထိုင်အထ လေးလံလာသည်နှင့်အမျှ အလုပ်ကို လျှော့သည်။ ပျိုးနတ်ရာကောက်စိုက်ရာသို့ ကျီးဒန် မလိုက်နိုင်ငြား၊ တော်သလင်း လဆန်းသာသာတွင် မောင်ဆေးရိုး၏ လယ် ထွန်တုံးပိတ်သည်။ မီးနေသည်နှင့် ဆုံမည်စိုးပြီး ကြီးစားခြင်း၏ အကျိုးဖြစ်သည်။ ထွန်တုံးပိတ်သောကြောင့် ရွက်ထားရသော တာဝန်ကြီးတစ်ခု ပြုတ်ကျသွားပြီဟု ဝမ်းသာမဆုံးမီ ငပုနှင့် မြတ်သာကျော်၊ ထွန်းအုံတို့ ရောက်လာသည်။

"ဟေ့ကောင်တွေ၊ ဘာလာလုပ်ကြတာတဲ့"

သူတို့၏လုံ့လပီရိယကို မယုံကြည်သောကြောင့် 'ဘယ်နေ့ကောက်စိုက်မလဲ' ဆိုသည်ကိုပင် မမေးပေ။ အိမ်ပေါ်တွင်ထိုင်စရာ မရှိသောကြောင့် အမိုးယပ်အောက် အိုးမရှိသောနေရာတွင် လှဲပြီး ထိုင်ကြရ၏။

"မဲလီကျေ့ဘက်မှာ ရှု... မှားကနေသတဲ့ကွ"

"ဟန်ကျတယ်ပေ။ သွားဖူးဤရအောင်"

"မင်းက ဖူးကြရအောင်' လုပ်နေ ငါတို့က ပြန်တောင်လာပြီ။"

"ဘယ်ကမျှောလိုက်တာတဲ့လဲကွ"

"လောင်းရှည်ကကွ"

ယော၊ ဆော၊ လောင်းရှည် ဟု မောင်ဆေးရိုး ကြားဖူးသည်။

စလင်းချောင်းနှင့် နီးသည်ဟု မသိပေ။

“ဪ အဝေးကြီးပဲ”

“မိုးဦးကျွန်တည်းက ကြွလာတဲ့ ရှင်ဥပဂုတ်ဟာ ဟိုရွာတစ်ည။ သည်ရွာတစ်ည အဖူးမြော်ခံနေရတာနဲ့၊ အခုတော်သလင်းလကျမှ တို့ဘက်ရောက်တာ”

“မဲဇလီကျွေးက မျှောလိုက်ရင် တို့ ပင့်ရအောင်လား”

မောင်ဆေးရိုး၏ စကားကို မြတ်သာကျော်က ခေါင်းခါပြဲ ခြင်းဖြင့် ငြင်းပယ်လိုက်သည်။

“ရိုးရိုးပင့်လို့ မရဘူး မောင်”

“ဘာပြုလို့”

“ငှက်ပျောတောက သူတို့ ပင့်မယ်ဆိုပြီး ပြင်ဆင်နေကြပြီ”

စလင်းချောင်း ချောင်းရေသည် ရှားတောအလွန်တွင် နှစ်မြှာ ခွဲသွားသည်။ တစ်မြှာက ငှက်ပျောတောရွာဘက်၊ တစ်မြှာက ရမ်းဘိုကုန်း ရွာဘက်သို့။ ရမ်းဘိုကုန်းတွင် ဆိုက်ကပ်မိသောဖောင်သည် ငှက်ပျော တောသို့ မသွားနိုင်တော့ပေ။ ငှက်ပျောတောသို့ ရောက်ပြီးလျှင်လည်း ရမ်းဘိုကုန်းသို့ ကူးလာရန် မဖြစ်ပေ။ သို့ကြောင့် ‘ရိုးရိုးပင့်လို့မရဘူး’ဟု မြတ်သာကျော်က ပြောခြင်းဖြစ်၏။ “ဒါဖြင့်” ဟု မောင်ဆေးရိုး စကား အဆက်ပြတ်သွားလျှင် “အဲသည် ကိစ္စအတွက် ငါတို့လာတာကွ” ဟူ၍ ငပုက စကားကို ဆက်၏။

“ရှင်ဥပဂုတ်ဖောင်တော် ဘယ်တော့ကြွမှာတဲ့လဲ”

“နက်ဖြန် နေ့ဆွမ်းကပ်အပြီးမှာ ကြွမှာပဲ။ ငှက်ပျောတောက လူတွေ မရိပ်မိအောင် သွားစောင့်နေပြီး၊ ရအောင်ပင့်မယ်။ အဲဒါကြောင့် မင်းတို့အိမ်က လူလည်း လိုက်ရမယ်၊ အလှူငွေလည်း ထည့်ရမယ်”

“ထည့်မယ် လိုက်မယ်”

မောင်ဆေးရိုးသည် ပြောပြောဆိုဆို မှန်တင်ခုံ ‘တိုင်ကပ်’ ပေါ်မှ မူးစေ တစ်စေ ယူပြီး ပေးသည်။

“မင်းတို့လင်မယား အိုးလုပ်လို့ ဌေးနေတာ၊ တစ်ကျပ်ထည့်” ထွန်းအံ့က ဈေးခတ်သည်။

“မွေးခါနီး ဖွားခါနီးမှာ ငါက တမင် မင်္ဂလာယူပြီး ရှောရှော ၅။၅။ တစ်မူးထည့်တာကွ”

“ဒါဖြင့် တန်းတန်းမတ်မတ်ဖြစ်အောင် တစ်မတ်တော့ ထည့်ကွာ”

မောင်ဆေးရိုးမှာ မှန်တင်ခုံ တိုင်ကပ်ပေါ်တွင် ထပ်မံစမ်းသပ် ရပြန်သည်။ မူးစေ မတွေ့ပါ။ ပဲစေ တစ်စေနှင့် ကြေးပြား လေးပြား ထည့်လိုက်သည်။

“မနက်မလင်းခင် သွားပုန်းနေကြရမှာနော်”

“ကောင်းပြီ စိတ်ချ”

သွားနှင့်ယှဉ်လျှင် ကိုယ့်ရွာက နိုင်ရင်သောကြောင့်သာ ‘စိတ်ချ’ ဟု အာမခံလိုက်ရပြား၊ မောင်ဆေးရိုးမှာ မအားလပ်ပေ။ ဖုတ်လက်စ အိုးများ တိုက်သွင်းအပြီးတွင် မွေးရေးဖွားရေးအတွက် နားဦးမည်။ ကျီးဒန် လျင်မြန်စွာ နားနိုင်စေရန် မောင်ဆေးရိုးက အားစိုက်ရမည်။ သို့လျှင် မအားလပ်ပါလျက်က နောက်တစ်နေ့ အရုဏ်တက်တွင် မောင် ဆေးရိုးသည် အိမ်မှ ထွက်ခဲ့၏။

“အရိုးရေ ရှင်ဥပဂုတ် အပင့်သွားမလို့”

ယောက္ခမများအိမ်ဘက်သို့ လှမ်းပြီး အသံပြုရာ ဒေါ်ရွှေအိမ်က ကြားဖြစ်အောင် ကြားသည်။

“သွား သွား စိတ်ချလက်ချသွား”

ရှားတောအလွန် ချောင်းနှစ်မြွှာ ခွဲသောနေရာတွင် ကိုင်းတော
ရှိသည်။ မြွေကိုကိခဲရရန် အလွန်သေချာသော နေရာဖြစ်ကြား၊ ရမ်းဘိုကုန်း
သားတွေ မြွေမကြောက်နိုင်ပါ။ ကြီးခွေကို လက်မောင်းတွင် စွပ်သူက စွပ်၊
ချိပ်ကိုင်သူ ကိုင်။ ဓားဆွဲသူ ဆွဲလျက် ကိုင်းတောထဲတွင် ပုန်းနေကြသည်။
မဲဇလီကျေ့မှ ရှင်ဥပဂုတ်ဖောင်တော် ခွာလျှင်ခွာချင်း မောင်ဆေးရိုးနှင့်
မြတ်သာကျော်တို့ ဖောင်ပေါ်သို့ ခုန်တက်ကြသည်။

“ဟေ့ ရမ်းဘိုကုန်းသားတွေ ဘာလုပ်မလို့တဲ့”

ကမ်းပေါ်မှ ပြေးလိုက်လာသော ငှက်ပျောတောသား သုံးဦးက
မေးသည်။

“ဖောင်တော် ပင့်မလို့ပါဗျာ”

“ဟေ့ကောင်တွေ အဲသည်လို မလုပ်နဲ့လေ။ ငါတို့ရွာက ပင့်မယ်လို့
စီစဉ်ထားတာ မင်းတို့မသိဘူးလား”

“သိပေမဲ့ ကျုပ်တို့လည်း ပင့်ချင်သာကိုဗျ”

မြတ်သာကျော်နှင့် မောင်ဆေးရိုးတို့က ဖောင်တော်ကို ကြိုးဖြင့်
ချည်နေစဉ် ဖောင်ကိုကွယ်ပြီး ရေထဲ၌ပုန်းနေသော ငပုနှင့် ထွန်းအံ့က
ရမ်းဘိုကုန်းရေကြောင်းဘက်သို့ ဖောင်တော်ကို တွန်းပေးသည်။

“တို့ရွာကလူတွေ ပြေးခေါ်ကြဟေ့။ ပြေးကွာ ပြေး”

အပြိုင်သမားတွေ ရေထဲခုန်ချပြီး ဖောင်တော်ပေါ်သို့ ကူးလာ
ကြသည်။ အကူအညီတောင်းရန် ရွာသို့ ပြေးသူက ပြေးသည်။ သူတို့
အထင်က ရမ်းဘိုကုန်းသားနှစ်ယောက်တည်းသာ ဖြစ်သည်။

မြတ်သာကျော်နှင့် မောင်ဆေးရိုးတို့ မျှောချလိုက်သော ကြိုးစများ
ရေနစ်မြွှာကိုင်းတောထိပ်အရောက်တွင် ရမ်းဘိုကုန်းရွာသားများအား
အထင်သေးမိသူများ ပက်လက်လန်တော့သည်။ ကိုင်းတောထဲမှ လူအများ

ထွက်လာပြီး ကြိုးစတွေကိုဆွဲကာ ရမ်းဘိုကုန်းသို့ တန်းတန်းမတ်မတ်ပင်
သွားကြသောကြောင့်ပေတည်း။

“ဟေ့ မောင်တို့၊ ဟေ့ လေ လေ”

“ဟေ့လေလေ၊ ဟေ့မောင်တို့”

“လေ လေ လေ”

ညာသံတည်ညံ့ဖြင့် ရှင်ဥပဂုတ်ဖောင်တော်သည် ရေကြောင်း
ထဲသို့ ရောက်သွားချေပြီ။ ရမ်းဘိုကုန်းရွာပေါ်မှ အိုးစည်သံ၊ လင်းကွင်း
သံများ ပေါ်လာသည်။ ရွာထဲတွင် ယောက်ျားသနာ သန်သန်စွမ်းစွမ်း
မကျန်ခဲ့။ ပျိုရွယ်သော မိန်းမများလည်း ကောက်စိုက်ရာမှ ပြန်ရောက်ချိန်
မဟုတ်။ သို့အတွက် ရှင်ဥပဂုတ် ဖောင်တော်ကို တိတ်ဆိတ်စွာ ပင့်ကြရ
တော့မည်။ မည်သည့်အတီးအမှုတ်မျှ မပါနိုင်။

သို့သော် ရှင်ဥပဂုတ်ဖောင်တော်ပင့်ရန် ရမ်းဘိုကုန်းသားမကွ
အရုဏ်တက်က ထသွားသည် ဆိုသည်သတင်းသည် ကောက်စိုက်သမ
များမှတစ်ဆင့် လယ်ပြင်သို့ ပြန့်သည်။ ရွာသို့ ညပြန်ပြီးမိမိနိုင်သော
ရမ်းဘိုကုန်းသားအချို့သည် အလုပ်ကို ပစ်ထားခဲ့ပြီး ပြန်ပြေးလာကြသည်။
အပြေးအလွှား မညက်မညောပတ်စာထိုးပြီး တီးကြ ခေါက်ကြမြင်း
ဖြစ်သည်။

မည်သည့်အတီးအမှုတ်မျှ မပါနိုင်ဟု စိတ်နှလုံး ဒုံးဒုံးချထား
ပါလျက်က ဒုံးစည်သံ တထုံထုံကြားရသောအခါ ဖောင်ဆွဲသူတွေ ရေထဲ၌
ကကြသည်။ ဖောင်ပေါ်က လူတွေကား ပြောရန်မလိုတော့ပေ။ အိုးစည်သံ
မည်စီက တိတ်ဆိတ်နေခဲ့သော ရမ်းဘိုကုန်းချောင်းကမ်းပါး၌ ပရိသတ်တွေ
ခဲနေသည်။ အိုးစည်သံနှင့် ညီညွတ်အောင် ကသူခုန်သူများလည်း
ပါဝင်နေချေပြီ။ ရှင်ဥပဂုတ်ဖောင်တော် ပင့်ဆောင်လာသူများသည်

‘ရမ်းဘိုကုန်းသားကွ’ ဟု လက်မထောင်လိုသော ရပ်ချစ်စိတ်၊ ရွာချစ် စိတ်ဖြင့် ပင့်ဆောင်လာခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့အား အတီးအမှုတ်၊ အကအခုန်တွေဖြင့် ချောင်းကမ်းပါးတွင် ကြိုဆိုသည်ကို မြင်ရသောအခါ အမောပြေပြီ။ ကျေနပ်ပြီ။

“ဟေ့ ဘုရားပန်းအကောင်ကြီးတွေနဲ့ပစ်ရင် ငရဲကြီးတတ်သလား။”

ရမ်းဘိုကုန်းသို့ရောက်လာသော ကိုယ်တော်ကြီးအား ရမ်းဘို ကုန်းသူ ရမ်းဘိုကုန်းသားတို့၏ ပန်းများကိုသာ ဆက်ကပ်လိုငြား နေရာမရှိပေ။ ဖောင်တော်ဆိုက်ကပ်ရာ ရွာတိုင်းက ကပ်လျှလိုက်သော ပန်းတွေဖြင့် ပြည့်နေသည်။ သို့အတွက် ငပုက မေးခြင်းဖြစ်၏။

“နေရာမရှိရင် စွန့်ပစ်တာပေါ့ကွာ”

ဖောင်တော်ပေါ်နှင့် ဘုရားကျောင်းဆောင်ကို လူငယ်တွေ ရှင်းလင်းနေကြစဉ် ရွာခေါင်းဦးဘရီ ခေါင်းဆောင်လျက် ဖောင်တော် ပေါ်သို့ ရွာလူကြီးတွေ တက်လာကြသည်။

“ကျုပ်တို့လူတွေကို ကိုင်းတောထဲမှာဂှက်ထားတော့ ဟိုဘက် ရွာက ဖောင်တော်ပင့်ချင်တဲ့လူတွေ အမှတ်မဲ့ပေါ့။”

မြတ်သာကျော်က မိမိတို့ အနိုင်ရခဲ့ပုံကို ပြောပြ၏။ ငပုနှင့် ထွန်းအံ့၊ မောင်ဆေးရိုးတို့မှာလည်း အချိုးမွမ်းမံလိုသော မျက်နှာများဖြင့် လှမ်းကြည့်နေကြ၏။ ဇောကပ်နေသည့်အတွက် ရွာခေါင်း ဦးဘရီ၏ မလိုတမာမျက်နှာကို သတိမထားမိကြ။

“မင်းတို့ ဘယ်သူတိုင်ပင်လဲ”

ကောက်ကင်င်ကာ ဦးဘရီက မေးတော့မှ တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက်ကြည့်ကြရာက ဦးဘရီအား မျက်နှာသေကလေးတွေဖြင့် ကြည့်နေမိကြလေ၏။

“ရှင်ဥပဂုတ်ဖောင်တော် ပင့်တယ်ဆိုတာလည်း ဘုရားပွဲ တစ်ပွဲ ကျင်းပတာနဲ့ အတူတူပဲ။ ပွဲမိန့်ခံရတယ်”

မောင်ဆေးရိုးနှင့် မြတ်သာကျော်၊ ငပု၊ ထွန်းအံ့တို့မှာ ကြိရာ မရ ဖြစ်သွားရာက ဟိုကြည့်သည်ကြည့် လှမ်းကြည့်၏။

ဖောင်တော်ပေါ်သို့ လူကြီးတွေ ရောက်လာသောကြောင့် နောက်ဆုတ်နေသူများထဲတွင် အပျိုခေါင်း မမုန်းချစ်နှင့် ကာလသမီး တစ်သို့က်။ ထို့ပြင် ပိတ်စ၊ အောင်မြ၊ အောင်လှစသော ကာလသားများ။

ပိတ်စသည် မောင်ဆေးရိုးတို့၏အခြေအနေကို အကဲခတ်ရင်း ထရပ်ရာက လှမ်းမေး၏။

“ဘကြီး၊ ပွဲမိန့်ခံရတယ် ဟုတ်လား။”

“အေးကွ၊ ဘာဖြစ်လို့ မေးတာတုံး”

ရွာခေါင်းသည် ‘အေးကွ’ ဟုပြောပြီးမှ သည်မျှဖြင့် တန့်နေ၍ မဖြစ်။ နိမ့်ထားသင့်သည် အတွေးဝင်လာသဖြင့် ငေါက်ဆတ်ဆတ် အသံဖြင့် မဖြေမလည်မေးလေ၏။

“ရှင်ဥပဂုတ်ပင့်ပြီးမှ ပွဲမိန့်ခံရတာဆိုတော့ တကယ်လို့ ပွဲမိန့် မရရင် ဘယ်နှယ်လုပ်ပါ”

ဦးဘရီ မဖြေသဖြင့် လူကပည့် ဆယ်ဆိမ့်ခေါင်း ကိုခံမြင့်က

“လွယ်ပါတယ်ကွာ၊ ပွဲမိန့်မရရင် ဖောင်တော်ကို ပြန်မျှောလိုက်ပေါ့” ဟု ဝင်ဖြေသည်။

“ရှင်ဥပဂုတ်ဖောင်တော်မှာ ပန်းမွှေ ရာခင်းဖို့ ကာလသမီးတွေ ပြင်ဆင်နေကြတယ်။ ညကျရင် ပရိတ်ရွတ်ဖို့လည်း လူစုနေကြတယ်။ အဲဒါကို အမု ဖျော့ပစ်တော့မယ် ဟုတ်လား”

“အပျိုခေါင်း ပပုနဲ့အံ့က ငပုက သမီးကျယ်အော်ကျယ်ပြောရင်း၊

ကုန်းထသည်။ “ဒါဖြင့် ဘယ်နှယ်လုပ်မတဲ့” ဟု ဆက်အော်သည်။

“ကျုပ်တို့လုပ်ထားတာတွေ အလကားဖြစ်ကုန်ပြီ”

ပြောပြောဆိုဆို ဖောင်တော်ပေါ်မှ ဆင်းရန်ပြင်သည်။ ဦးဘရီက

“ပိတ်စတို၊ အောင်မြတ်၊ ဆွဲထားကြစမ်းဟေ့” ဟု လှမ်းပြောသည်။

အောင်မြ်မှာ အဆင်းနေရာသို့ ပြေးသွားကာ လမ်းပိတ်ထားသည်။

“နင်တို့လုပ်ထားတာတွေ အလကားဖြစ်ပြီလို့ ဘယ်သူပြောသတဲ့”

“တော်တို့ပဲ ပွဲမိန့်မရရင် ဖောင်တော်ကို မျှောပစ်မယ်ဆို”

“ပွဲမိန့်မရရင်လို့ပြောတာ၊ ပွဲမိန့်မရဘူးလို့ ဘယ်သူမှမပြောဘူး”

ဦးဘရီ၏စကားကြောင့် မမုန်းချစ်မှာ မအိမလည်ဖြင့် ပြန်ထိုင်
တော့မှ ဦးဘရီဘေးတွင်ထိုင်သူ ဦးသောင်းနှင့် ဦးစံမောင်၊ ဦးကံအေးတို့
အနက် ဦးသောင်းက ဝင်ပြောသည်။

“ကဲကဲ ဘာမှမဖြစ်ဘူး မုန်းချစ်။ နင်တို့လုပ်စရာရှိတာ လုပ်ကြ”

ပိတ်စက အပျိုခေါင်းကို ရှင်းပြပြီးနောက် လူကြီးဝိုင်းနားသို့
တိုးကပ်လာရာက “မုန်းချစ်က နပင်းကိုးကားရယ်၊ ခင်ဗျားတို့ စကားကို
ပီပီသသပြောကြ” ဟု ပြောသည်။

“သည်တော့၊ ငါတို့ကို ဘာမျှကြိုတင်မပြောလို့ ကိုဘရီက
ပြောတာပါ။ ပွဲမိန့်ခံစရာ မလိုပါဘူး”

ဦးကံအေးက ရှင်းပြပြီးမှ မောင်ဆေးရိုးအား မေးသည်။

“မင်းတို့ ကာလသားတွေကကော ဘာစီစဉ်ထားတုံး”

“ကျုပ်တို့မှာ အစည်းအဝေးမှမလုပ်ရတာ၊ ဘာစီစဉ်နိုင်မှာတုံး။
ဆွမ်း ပန်း ဆီမီး ရေချမ်း ကပ်သူရှိရင် ထားမယ်၊ မရှိရင် ပြန်မျှောမှာပေါ့ဗျာ”

ဆေးရိုးအစား ဝင်ရောက်အဖြေပေးသူမှာ မြတ်သာကျော်
ဖြစ်သည်။

“မင်းတို့ အရမ်းမမျှောနဲ့နော် ရေမိုးကြည့်ဦး”

ဦးစံမောင်က သတိပေးပြီးမှ “ချောင်းညာမှာ မိုးကောင်းလို့
ချောင်းရေတိုးတုန်းမှာ ရှင်ဥပဂုတ်ဖောင်တော်ကိုမျှောရင် ဖောင်တော်ကို
သစ်တုံးတွေ သစ်ပင်တွေ ဝင်တိုးပြီး မမှောက်တတ်လို့ပြောတာကွ” ဟု
ရှင်းပြသည်။

ဤသို့ဖြင့် ရမ်းဘိုကုန်း ရေခပ်ဆိပ်သို့ ကြွရောက်လာသော
ရှင်ဥပဂုတ်ဖောင်တော်တွင် ဖယောင်းတိုင်းမီး တထိန်ထိန်၊ ပန်းမန်
အသစ် တဝေမြေစံလာသည်။ ဘုရားဖူးများလည်း တဖွဲဖွဲ ရောက်လာ
ကြသည်။

စောစီးစွာ ထွန်တုံးပိတ်နိုင်ရေးကို ဦးတည်နေကြပြီး ‘ရွာမှာ
ရှင်ဥပဂုတ်ဖောင်တော် ဆိုက်လို့တဲ့’ ဆိုသည့်သတင်းကို ကြားရသော
ရမ်းဘိုကုန်းရွာသူရွာသားများ လယ်ပြင်မှ ပြေးတက်လာကြသည်။
ဖောင်ပေါ်တွင် ရှင်ဥပဂုတ်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးအား လျှာဒါနံး ပူဇော်
ထားသော ပစ္စည်းများဖြင့် ပြည့်နေသည်။ ပြည့်နေသည့် ဆီခြင်းမှာ
ကြမ်းပေါ်မှာသာ မဟုတ်။ လေထဲတွင်ပါ ပြည့်နေသည်။ ခေတ္တမျော
လာသော ရဟန္တာမြတ်ဖြစ်စေကာမူ မျက်နှာကြက် လျှာဒါနံး သူ ရှိ၏။
အဝတ်ဖြင့်ပြုလုပ်သော ထီး လျှာဒါနံးပေး၏။ ထိုထီးများအပြင်
မျက်နှာကြက်တွင် နေရာလပ်ကျေနပ်အောင် ပျံ့ဟဲဆွဲလျှာဒါနံးထားသော
အရာများမှာ ‘ဆံစု’ တွေဖြစ်၏။ ‘ဆံစု’ ဟည် အမျိုးသမီးတိုင်းအတွက်
မရှိလျှင် မဖြစ်ချေ။ ဘီးဆံပက် ဆံပင် ထုံးလိုသည့်အခါတွင် ဆံစု
တစ်ချောင်း ‘ပေါင်’ မှ လှူသည်။ ‘ယခုလို ပရိလျှင် မဖြစ်သော ဆံစုကို
လျှာလိုက်ကြုံပုံကို ထောက်ချင့်မြင်းအားဖြင့် လမ်းတစ်လျှောက် ကျေးရွာ
များရှိ ဒါယိကာမများ၏ သဒ္ဓါဟရားကို သိနိုင်ပေ၏။

ဦးကံအေးနှင့် ဦးစံမောင်၊ ဦးသောင်း စသော လူကြီးတွေ
ဖောင်တော်ပေါ်တွင် ထိုင်မိတော့မှ ဖောင်ဆေးရိုးသည် အိမ်ကိုသတိရ၏။

“ဘကြီးရေ အရုဏ်တက်က ထွက်လာတာ ခုထက်ထိ အိမ်
မရောက်သေးဘူး၊ ပြန်ချေဦးမယ်”

“ဟုတ်တာပေါ့ကွာ၊ မျက်နှာလေးဘာလေး သွားပြဦးမှပေါ့”
လူကြီးဖြစ်သူက အလိုက်တသိပြောပါလျက် ဝင်ရောက်ဖျက်သူ

ရှိ၏။

“အိမ်ပဲ မရောက်ဖူးတာကျနေတာပဲ။ ရှင်ဥပဂုတ်ကိုယ်တော်ကြီး
ကြံမူပဲ၊ အိမ်ပြန်ပါတော့”

ပန်းလာကပ်သော မအေးမိဖြစ်သည်။

“မောမချာကြီးနဲ့ပါဟယ်၊ ကိုယ့်ချင်းစာပါဦး”

မောင်ဆေးရိုးသည် နောက်ထပ်ဖျက်ဆီးသူ မပေါ်ပေါက်မီ
အိမ်သို့ အရောက်ပြေးခဲ့ရသည်။ သူထင်သည့်အတိုင်းပင် မိကျိုးဒန်မှာ
တမျှော်မျှော်ဖြစ်နေသည်။

“တော့နယ်တော်၊ သွားလိုက်တာ တစ်မနက်လုံး ထမင်းမေ့
ဟင်းမေ့ပါကလား။ ဘယ်မှာစားတုံး”

မောင်ဆေးရိုးမှာ ကျိုးဒန်မေးမှ ထမင်းကို သတိရသည်။ နံနက်
စောစော ရှင်ဥပဂုတ်ဖောင်ပေါ်တွင် ကောက်ညှင်းနှစ်ဆုပ် စားခဲ့ရသည်မှ
အပ အစာအိမ်အတွင်းသို့ ဘာမျှမသွင်းရသေးပေ။

“အေးဟ နင်မေးမှပဲ သတိရတာယ်”

ပြောပြောဆိုဆို မီးဖိုထဲသို့ အပြေးဝင်ခဲ့ရသည်။ သူ အဝင်နေ
ပါက ကျိုးဒန် ထချေမည်။ ကိုယ်ပြည့်လက်ပြည့်ကြီးနှင့် အားလည်းနာ၊
သနားလည်း သနားသောကြောင့် အပြေးဝင်ပြီး ခူးခပ်စားရသည်။

သို့ပါလျက်နှင့် ကျိုးဒန်က မီးဖိုထဲသို့ လိုက်ပါလာသေးသည်။
“လက်စသတ်ဖို့ အိုးငါးလုံးပဲ ကျန်တော့တယ်။ တိုက်သွင်းဖို့

ဘယ်လိုလုပ်မှာလဲ”
“မစာညွန့်တို့လာရင် လာ၊ မလာရင်လည်း ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်

လုပ်ကြတာပေါ့”

“ဖောင်တော်ကြံမှ အေးအေးဆေးဆေး”

ကျိုးဒန်က အလိုက်တသိ စေတနာဖြင့်ပြောသော်ငြား မောင်
ဆေးရိုး ခေါင်းခါသည်။

“အိုးတွေကို ကနားဖျင်းထဲမှာ ထားတဲ့အခိုက် မိုးမီရင် အဟော
သိက် ဖြစ်မကုန်ဘူးလား။ တိုက်သွင်းထားပြီး အေးအေးလူလူမှ ဖော်ဘယ်ဆို
ဟုတ်သေးရဲ့”

“ဒါလည်း ကောင်းတာပါပဲ”

“ဒါထက်နေပါဦး၊ မီးနေဖို့ ထင်းကော လောက်ရဲ့တဲ့လား။

အမေတို့ အရိုးတို့က ဘာပြောတုံး”

ကျိုးဒန် မြေချိန်မရလိုက်ပါ။ တဟီးဟီး တဟားဟားဖြင့်
ပိတ်စနှင့် အောင်လှ၊ အောင်မြတ်တို့ ရောက်လာသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

“ဖောင်တော်ပေါ်မှာ ဝက်ရွက်ကံ၊ မင်း၊ လက်ဖက်၊ ချင်းသုပ်
ရေနေ့ချဖို့၊ ဘာလေး၊ ဟာလေး တမ်းလမ်းဖို့”

“ရဲ့ရဲ့လား”

“ရပါတယ်။ အကမ်းအလှမ်း အကျွေးအမွှေး နှစ်ဆယ်လောက်
ရတယ်ဆိုတော့ မနည်းပါဘူး”

ပိတ်စတို့ အောင်မြတ်နှင့် အပြေးအလွှား မေးရင်းမြန်းရင်း
ထမင်းကို လက်စသတ်သည်။ အိုးခွက်ပန်းကန် ဆေးကြောပြီး

သိမ်းဆည်းသည်။ ထို့နောက် ကနားရှင်းထဲရှိ ထင်းပေါ်သို့ ဝင်ထိုင်သည်။ ထိုအခါကျမှ ကျီးဒန်မှာ မေးစရာတစ်ခုကို သတိရသည်။

“တော်တို့ ဘယ်နှရက်ကြာမှ ဖောင်တော်မျှောမှာတဲ့။”

“လွန်ရောကျွဲရော သန်ဘက်ခါပေါ့ဟာ။ သည်ရက်ပိုင်းမှာ ရှားရှားပါးပါး ထွန်းထွန်းပိတ်တဲ့လူဆိုလို့ နင်တို့တစ်ဦးပဲရှိတယ်။ ကြာကြာ ထားရင် ဖောင်တော်ပေါ်မှာ တစ္ဆေခြောက်လိမ့်မယ်”

ဤရက်မှာ ကောက်ခိုက်မများလည်း နံနက်ရော ညနေပါ ဆင်းကြရသည်။ လယ်ပွဲများမှာ သူထက်ငါစော ထွန်းတုံးပိတ်နေကြသည်။ သို့ပါလျက်နှင့် ရှင်ဥပုတ်ဖောင်တော်သို့ မိန်းကလေး အများအပြား ရောက်လာကြကာ ဝတ်ရွတ်နိုင်သေးသည်။ ယောက်ျားများမှာလည်း ကိုယ့်လယ်ကို ကိုယ်ပျိုးချရသဖြင့် မအားလပ်ကြပေ။ ပျိုးနတ် အငှားလိုက် သူများမှာလည်း အရုဏ်တက်က ထနုတ်ပါလျက် ညနေပါ မနားရပေ။ တစ်နေ့လုံး နေပူထားသောရေထဲတွင် ထိုင်ပြီး ပျိုးနတ်ရသဖြင့် ညနေ ပျိုးကို ပျိုးနတ်သမား ရှောင်သည်။ ရှောင်သော်ငြား ရက်လုနေချိန်တွင် ဈေးပိုပေးသည်။ ဈေးပိုပေးသောအခါ နောင်အခါမှ ဆီးကိုင်ချင် ကိုင် မျက်စိမှုန်ချင် မှုန်။ လက်ဝင်းကား ညနေပိုင်းပါ ပျိုးနတ်ကြပြီ။

ယောက်ျားကလေးတွေ ဤနှယ် နေ့ရော ညပါ ပင်ပန်းထားငြား ရှင်ဥပုတ်ဖောင်တော်၌ ဒီးပတ်သံ စည်ညံဖော်ရသည်။ အရုဏ်တက် တွင်လည်း နှဲကြီးသံနှင့်တွဲဖက်လျက် နှဲကြားသံကြားရသေးသည်။

မောင်ဆေးရိုးမှာ ရင်တမမဖြင့် မြောက်အရပ်သို့ တကြည့်ကြည့် လုပ်နေရ၏။ သူတို့ဖောင်တော် မျှောသောရက်တွင် ချောင်းရေကျမည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့်ဖြစ်ပေ၏။ စလင်းချောင်းသည် ညောင်ကုန်း၊ ရှားတော၊ ရမ်းဘိုကုန်း၊ ငှက်ပျောတောရွာများသို့ အရောက်တွင် အနောက်မှ အရှေ့သို့

စီးဆင်း၏။ သို့သော် ချောင်းညာမှာ အနောက်အရပ် မဟုတ်။ ချောင်း ညာသည် မြောက်အရပ်မှာသာရှိ၏။ သို့ဖြစ်၍ မြောက်အရပ်တွင် လျှပ် မဝင်းပါစေနှင့် ဆုတောင်းနေကြရ၏။ စင်စစ်အားဖြင့် မြူမဆိုင် တိမ် မရစ်မှသာ ချောင်းညာတွင် လက်သော လျှပ်စီးကို မြင်ကြရခြင်းဖြစ်သည်။ ယခု ချောင်းညာတွင် မိုးကြီးနေသည်။ ချောင်းညာနှင့် ရမ်းဘိုကုန်း၏ အကြားအလယ်တွင် လေပြင်းကျနေသောကြောင့် ချောင်းညာ၏အခြေအနေကို ရမ်းဘိုကုန်းက မသိ။ ကမ်းပါးတွေ ပြိုပြီး၊ သစ်ပင်တွေ မျောပါလာသော စလင်းချောင်း၏အဖြစ်ကို မသိသော မောင်ဆေးရိုးတို့သည် အရုဏ်ဆွမ်း ကပ်ပြီးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်တည်း ဖောင်တော်မျှောရန် ဖောင်တော်ကို ရေလယ်သို့ တွန်းထုတ်လာခဲ့ကြလေတော့သည်။ ငြိမ်သက်စွာ စီးဆင်း နေခဲ့သော ချောင်းရေပြင်သည် ချောင်းအော်သံများဖြင့် ဖျူညံ(၁၇) သံညံ။

“ဟေ့ကောင်တွေ ဟေ့ကောင်တွေ၊ ရွာခြေကို ပြန်ကပ်ရင် ကောင်းမလား”

ချောင်းနှစ်မြွှာခွဲသောနေရာမှ လိမ့်ဆင်းလာသော လှိုင်းလုံး ကြီးတွေ၊ သစ်ပင်ကြီးတွေ၊ သစ်တုံးတွေ၊ အဆောက်အအုံအပြိုအပျက်တွေ၊ “မဖြော့ဘူးဟေ့ ရွာခြေကို ပြန်ကပ်ကြမယ်”

ချောင်းရေသည် ချက်ချင်းတိုးလာသည်။ ဖောင်တော်ကို ထိန်းသူ များမှာ ရေအောက်သို့ ခြေထောက်၍ မမီတော့ပေ။ ခြေ၏ထောက်အား မမီသောအခါ ထိန်းအားကို စိတ်ရှိသည်အတိုင်း မသုံးနိုင်တော့ပေ။

“ဖောင်ကို ကြိုးနဲ့ချည်ပြီး ကမ်းကို ကူးကြဟေ့။ ကမ်းပေါ်က လှမ်းဆွဲတာကမှ လွယ်မှာ။ ဝါးထောက်လို့ မရတော့ဘူးဟေ့”

ရမ်းဘိုကုန်းသား လူငယ်များသည် ချောင်းကျလာသော ရေစီး ထဲ၌ ရှင်ဥပုတ်ဖောင်တော် မပျက်စီးစေရန် အားထုတ်ကြ၏။ ခါးတွင်

ကြီးရည်ပြီး ရွာဘက်သို့ ကူးသွားသူ ခရီးတစ်ဝက်သာ ရောက်သေး၏။ မျောလာသော သစ်ပင်တစ်ပင်၏ မမြင်ရသော ကိုင်းဖျားကိုင်းနားများက ဖောင်တော်ကို ထိုးကော်ပစ်လိုက်လေ၏။ ရေထဲ၌မျောပါလာသော သစ်ပင်ကြီးများသည် ရေစီးထဲတွင် လိမ်ဖြီး မျောပါလာသည်လည်း ရှိသည်။ အထက် အောက် မလန်ဘဲ တရွေ့ရွေ့ လျှောက်ကျမျောပါခြင်းလည်း ရှိချေသည်။ ယခု ရှင်ဥပဂုတ် ဖောင်တော်ကို ထိုးကော်ဖျက်ဆီးလိုက်သော သစ်ပင်မှာ တရွေ့ရွေ့ လျှောက်ကျ မျောဆင်းလာသော သစ်ပင်ဖြစ်သည်။ မျက်မြင်ပင်စည်ကြီးနှင့် ဝါးတစ်ရိုက်အကွာတွင် ပျက်စီးခြင်းဖြစ်သည်။

“သစ်ပင်ဟေ့ သစ်ပင်”

သတိပေးနိုင်သူ တစ်ယောက်တလေသည်ပင် လွတ်အောင် ရှောင်တိမ်းချိန် မရလိုက်ကြပါ။ ရေမျက်နှာပြင်အောက်မှ ရွေ့လာသော သစ်ကိုင်းများ၏ ထိုးကြိတ်ရိုက်ပုတ်မှုကို ခံလိုက်ကြရသည်။

“ရှင်ဥပဂုတ်ဖောင်တော် ပျက်လို့တဲ့ဟေ့”

မကောင်းသတင်းသည် ရွာတောင်ဖျားမှ မြောက်ဖျားသို့ လျင်စွာ ပြန့်နှံ့၏။

“ရေအောက်က မျောလာတဲ့သစ်ပင်က ဝင်တိုးတာတဲ့”

မောင်ဆေးရိုး၏ အမေ မယ်ကြွယ်စိုးသည် ဖောင်တော်ဆိပ်သို့ မပြောပါ။ စုဝေးကာ ပြောဆိုနေသော လူအုပ်ထဲ မသွားပါ။ ချွေးမ ရှိရာသို့ အသော့နှင့်လာခဲ့သည်။

“ဟဲ့ကောင်မ၊ ရေးကြီးသုတ်ပျာနဲ့ ဘယ်တုံး”

ဒေါ်ရွှေအိမ်က မျက်နှာသစ်ရေက ဆီးမပြော၊ မယ်ကြွယ်စိုး မဖြေ၊ ချွေးမထံသို့သာ အရောက်လာသည်။ မိကျီးဒန် နီးနေပြီ။ မီးဖို ထဲတွင် ရေနွေးအိုးတည်ရန် မီးမွှေးနေဆဲဖြစ်သည်။ ဒေါ်ရွှေအိမ်သည်

ခမည်းခမက်အား မသင်္ကာပါ။ လမ်းလျှောက်ရင်း မျက်နှာသုတ်လျက် မယ်ကြွယ်စိုးထံ အသော့လာသည်။ ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’ ဟု မျက်လုံးအကြည့်ဖြင့် မေးတော့မှ မယ်ကြွယ်စိုးက အနားသို့ကပ်လာပြီး တီးတိုးပြော၏။

“ရှင်ဥပဂုတ်ဖောင်တော် ပျက်လို့တဲ့။ ရေမျောသစ်ပင်က ဝင်ဆောင့်တာ”

ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် ရင်ကို လက်ဖြင့်မိ၏။ ဖောင်တော်တွင် အရက် ဆွမ်းကပ်ရန် ဦးကြွက်နီလည်း သွားနေသည်။ သူပင် ပြန်မရောက်သေး။ ကမ်းမှခွာသွားသော ဖောင်တော်ပေါ်သို့ ဦးကြွက်နီ လိုက်ပါသွားဖွယ် မရှိ။ သို့ရာတွင် သည်ကိစ္စ၌ မပါလျှင် မဖြစ်သော မောင်ဆေးရိုးကား ကမ်းမှခွာသွားသော ဖောင်တော်ပေါ်၌ ရှိလျှင် ရှိ၊ မရှိခဲ့သော် ဖောင်တော်ကို ရေလယ်သို့ ဆွဲထုတ်နေသည့် လူအုပ်ထဲ၌ မူချ ပါရမည်။

ကနားဖျင်းထဲတွင် ခြေချရာမရှိအောင် ပြည့်နက်နေပြီ အိုးဖျား တစ်လုံးမျှ မရှိချေ။ အိုးထိန်း ‘စက်ပျဉ်’ ဘေး မြေပူဘေးတွင် အိုးပျက် သုံးလုံးရှိသည်။ မြစ်ညှင်းရိုးဘက်သို့ လှမ်းကြည့်လိုက်သောအခါ ရွှံ့နှင့် အမှော်ကြေးများဖြင့် ဖုံးပိတ်ထားသော အိုးဖုံးကို မြင်ရသည်။

အိမ်ခိုင်းထဲသို့ လူတစ်ယောက် ဝင်လာလျှင်ပင် မသေ့ဟဲ့ဖို့

ဒေါ်ရွှေအိမ် လည်ပင်း ရှည်ကြည့်၏။ မယ်ကြွယ်စိုး သွားကပ်ရန် သွားသော ဦးကြွက်နီဖြစ်သည်။ သူတို့ ဝင်လာသည့်အခါ ဖောက်သည် ချရန် ဒေါ်ရွှေအိမ်ကို ရှာမပူ၏။ မမေ့လျော့နားမက မတွေ့သည့်အတွက် ခြေရင်းအိမ်သို့ လှမ်းကြည့်၏။

သမီး၏အိမ်တွင် မအေးရှေ့ ယောက်ဖပါ ရောက်နေကြသည်။

သတင်းဆိုးကို ကြားချိန်တွင် သမီးကို စောင့်ရှောက်မေးမရန် ရောက်နေ ကြခြင်းဖြစ်သည်။ သတင်းကို ထိမ်ချန်ထား၍ မဖြစ်။

“သမီးရေ ညည့်အမေနဲ့ ညည့်ယောက်မက ဘာလာလုပ်ကြတာတဲ့”

လှမ်းမေးရင်း ဦးကြွက်နီ ကူးလာသည်။

“အမေနဲ့ အရိုရောက်နေတာ အဖေပြောမှ ကျုပ် သိသတော်”

ကျီးဒန်သည် တအံ့တဩပြောရင်း မီးဖိုထဲမှ ထွက်လာသည်။

“ဆေးရိုးတို့ရဲ့ ရင်ဥပုတ်ဖောင်တော် ကမ်းကအခွာမှာ ရေထဲ မျောလာတဲ့ သစ်ပင်နဲ့ တိုက်မိလို့တဲ့ သမီးရဲ့”

ဒေါ်ရွှေအိမ်နှင့် မယ်ကြွယ်စိုးတို့ ထရပ်မိကြသည်။ သို့သော် ကျီးဒန်သည် ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ဟန် မပြ။ “ဘယ်သူတွေ ဘာဖြစ်သွားကြသေးသတဲ့ အဖေ” ဟု အေးဆေးစွာ ပြန်မေးသည်။

ဖောင်တော်ကို ရေလယ်ရောက်အောင် တွန်းတဲ့ ဆွဲတဲ့လူတွေ ဖောင်တော်အပျက်အစီးတွေနဲ့အတူ ရေထဲ ပါကျန်တာပေါ့။ လူနှစ်ဆယ် လောက်မှာ ငါးယောက်ပဲ ကမ်းကို ပြန်ကူးလာတာ တွေ့တယ် သမီး”

မယ်ကြွယ်စိုးနှင့် ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် ကျီးဒန်ဘေးသို့ မသိမသာ ချဉ်းကပ်လာကြသည်။ သူတို့၏ သမီးမှာ မျက်နှာ မမြင်သေးခြင်း သွေးနုသားနုဖြစ်နေပြီဟု ယုံကြည်နေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

“အင်းလေ ရေစိန်နဲ့ မျောပါသွားပြီး အောက်ဆိပ်တွေကျမှ ကမ်းပေါ်ဘက်ပြီး ပြန်လာကြမှာပေါ့။ ဘယ်မှာ ချက်ချင်း လူစုံနိုင်ပါ့မလဲ”

သည်စကားကြောင့် ဒေါ်ရွှေအိမ်တို့မှာ ကျီးဒန်အား စိတ်ထဲက ကိုတိပြီး ချီးမွမ်းရသည်။ သည်နယ် အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် စဉ်းစား ဆင်ခြင်တတ်သူမှာ အရှားသားကလား။

ကျီးဒန်ပြောသည်အတိုင်း ညနေစောင်းတွင် လူ ငါးယောက် ပြန်ရောက်လာကြသည်။ ထိုသူများမှာ ရေသာခိုပြီးလိုက်သွားရာ ရေက

နတ်စင်္ဂရာသောင်ပေါ်သို့ ထိုးတင်ပေးသဖြင့် ပြန်ရောက်လာသူများဖြစ်ကြ၏။ ကျန်သောတစ်ကျိပ်တွင် မောင်ဆေးရိုးပါသည်။ မောင်ဆေးရိုးတို့ ဖောင်တော်ပင်သည်ကို မလိုတမာပြောသော ဦးဘရီလည်းပါသည်။ သို့သော် နောက်နှစ်ရက်အကြာတွင် ထိုဦးဘရီနှင့် ပိတ်စ၊ အောင်မြဲတို့ ပြန်ရောက်လာကြ၏။

သူတို့ကား ရေသာခိုသူများမဟုတ်။ ရေစီးအား လျော့သွားလိုက် ကမ်းသို့ကူးခတ်လျက်က ရေစီးထဲသို့ ပါသွားလျက်ဖြင့် ရေပူကိုဖြစ် ထဲသို့ ပါသွားကြ၏။ မြစ်ပြင်ကျယ်ကြီးထဲသို့ရောက်သောအခါ မောင်း ထဲကနည်းတူ ပေါ့လျော့သောစိတ်ထား၍ မရတော့ပါ။ ဆွဲမိဆွဲရာ တွယ်မိ တွယ်ရာများကို တွယ်လျက် မျှောလာကြရာ စီးကျွန်းရွာမှ မြက်ရိတ်ပြီး ပြန်လာသောလှေက ကယ်ဆယ်သည့်အတွက် ပြန်ပေးကမ်းခြင်းဖြစ်သည်။

ခုနစ်ယောက် ကျန်သေးသည်။ နောက်နှစ်ရက်အကြာတွင် မြတ်သာကျော်နှင့် ထွန်းအံ့၊ ငပုတို့ ပြန်ရောက်လာကြသည်။ သူတို့မူ ‘တောင်ပုလူ’ ရွာသားများ တံငါများက ဧရာဝတီမြစ်လယ်ခေါင်တွင် ကယ်ဆယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထွန်းအံ့နှင့် ငပု မကျွန်းဟုလောကြောင့် ရွာသို့ ခေါ်သွားပြီး ဆေးဝါးကုသရေးကြီးမှ အထောက်အကူပေးပေးရန် လှေဖြင့် လိုက်လံပို့ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ အထောက်အကူ ပေးခဲ့ကြသည်။ သည်အထဲ၌ မောင်ဆေးရိုးပါ သည်။ ကျန်သေး သည့်လေးယောက်ကို တစ်ရွာလုံးက မျှော်သည်။ မောင်ဆေးရိုးကို သနားစိတ်ဖက်လျက် တစ်ရွာလုံးက မျှော်သည်။ အကြောင်းသော်ကား သူ့ဖခင်များ သွေးနု သွားလှအချိန်သို့ ရောက်လုနေသောကြောင့်ပင်ပေ။

ရက်များ ကျန်ပေးရုံပဲ ပြန်ပို့ပေးပေး ပြည့်ယံစိုးမှာ သား ဖြစ်သူ သေးရိုးရဲ့ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းစေရန် နားလှည့်ရအခက် ဖြစ်နေသည်။

ကိုင်း ဆွမ်းသွတ်ရတော့မည်။ ထိုသို့
 အောင် သူညီပန်းနံ့ပိတ်ရောက်ချေ
 မည်။ မေညီမမက်များဖြစ်ကြသော
 ကိုင်းပင်၏။ အခြေမပေးတတ်ကြ။
 ကြီးကြီးသည်ပင်လျှင် တစ်စုံတစ်ရာ
 ဆေးရိုးမှာ မသေပါ။ ဝေးဝေးလံလံ
 မြုပ်နေခြင်းဖြစ်၏။ ရှင်ဥပုရတ်
 ရိုးမှာ သစ်ကိုင်းနှင့် အထိုးခံရသဖြင့်
 သူ ရေပေါ်သို့ ပြန်ရောက်ချိန်ဝယ်
 မရှိတော့ပါ။ ရမ်းဘိုကုန်းရွာလည်း
 ကြောင်းအတိုင်း မျှော့ပြီးလိုက်သွားလျှင်
 ဆေးရိုးကြားဖူး၏။ လက်တွေ့တွင်ကား
 မျှော့သည် အဆက်မပြတ် ရိုက်ပုတ်နေ၏။
 သွားသယ်ဆောင်သွားသည်။ မောင်ဆေးရိုး
 မျှော့ကြောင်းတစ်ခုသည် လက်ဝဲဘက်သို့
 မျှော့ကြည့်သည်။ အုတ် အင်္ဂတေဖြင့်
 မျှော့ပျက်ခြစ်သည်။ ရေစွယ်သည် သင်္ဘော
 နေ၏။ ရေအောက်မြေပြင်ကို ထောက်မိ
 ထောက်မိခြင်းလော မောင်ဆေးရိုး
 အားလန့်အားစိတ်ဖြင့် ညာဘက် ရေစွယ်
 ညာဘက်ရေကြောင်းသည် ဥယျာဉ်တွေ
 ဝါးစိဖြူကိုဖြတ်သန်းချိန်၌ မောင်ဆေးရိုး

အော်ဟစ်ကြည့်သည်။ သူ့အသံက လှိုင်းသံကို မလွှားနိုင်။ အကူအညီ
 တောင်း၍မရလျှင်လည်း ရှိစေတော့။ ကိုယ်တိုင်ကူးခတ်မည်။
 လှိုင်းပုတ်အားနှင့် ရေစီးအားကို မောင်ဆေးရိုး အနိုင်မရပါ။
 မြစ်ပြင်ကြီးကို လှမ်းမြင်ချိန်၌ ထိတ်ခနဲ ခံစားရ၏။
 'မြစ်ထဲမှာပဲ ဇာတ်သိမ်းတော့မှာလား။ မမေ့သေးတဲ့ ကလေး
 မျက်နှာကို မြင်တွေ့ခွင့် မရှိတော့ပြီလော'
 အားငယ်စိတ်ကို ချိုးနှိမ်ပစ်သည်။ ရေစီးကြောင်း၏ ဘေးမှာ
 မျော့ပါလာသော သစ်တုံးကို ပြေးဖက်လိုက်သည်။ လူ၏ဖိအား၊ ဖက်အား
 ကြောင့် အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ ဖြစ်သွားသည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းပင်
 မောင်ဆေးရိုးမှာ ရေအောက်သို့ နစ်မြုပ်သွားသည်။ လက်ဝါးဖြင့် ရေကို
 ဖိလျက်၊ ဆောင်ခနဲနံ့သည်။ မောင်ဆေးရိုး ပြန်တက်လာပုံ၊ မြစ်ပြင်တွင်
 မိုးဖွဲကျနေသည်။ ဝါးလုံးတစ်လုံးက မောင်ဆေးရိုး၏ ပန်းကို သိုးသည်။
 မောင်ဆေးရိုး ဖက်ထားလိုက်သည်။ ဝါးလုံးရော လူပါ မြုပ်သွားပြီးမှ
 ပေါ်လာပြန်သည်။ မောင်ဆေးရိုးသည် ဝါးလုံးကိုခွကားပြီး ကူးခတ်သည်။
 ရေစီးအား လွတ်သောနေရာသို့ ရောက်လာပြီး မောင်ဆေးရိုးမှာ
 ကမ်းပေါ်သို့ မတက်နိုင်ပါ။ ကိုင်းတောကြီးသည် ရွံ့ပြင်ကြီးကို ဖူးဖူးနေ၏။
 ကိုင်းတောကို တိုးဝင်သည်ထား၊ ရွံ့ပြင်ကြီးကို မောင်ဆေးရိုး
 မဆင်ဝံ့။ မည်မျှနစ်မည် ကျမည်ကို မြစ်ကမ်းသို့ သို့ဖြစ်သောကြောင့်
 မောင်ဆေးရိုးမှာ ရေငြိမ်ထဲတွင် မျှော့နေရ၏။ တစ်နာရီခန့် မျှော့နေပြီးမှ
 လှည်းလမ်းတစ်ခုကို လှမ်းမြင်ရသည်။ မြစ်ရေကျချိန် သောင်ပေါ်သည့်
 အခါများ၌ သစ်ဝါးတိုက်သည်လမ်း၊ ရေစည်လှည်း ဆင်းတက်သည်လမ်း
 ဖြစ်နိုင်သည်။ ယခုသော်ကား လှေငယ်တစ်စင်းသော်မျှ မမြင်ရ။
 "ငါမသေတော့ဘူးဟေ့"

မောင်ဆေးရိုး ဝမ်းသာသွားပြုံး၊ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း၊ နိုက်နိုက်တုန် ချမ်းစိမ့်ခြင်းတို့က နှိပ်စက်ချေပြီ။ အရပ်လေးမျက်နှာသို့ မျှော်ကြည့်သည်။ လူရိပ်လူမယောင်သော်မျှ မတွေ့ရ။ တောကြီးမျက်နှာသုံး မဟုတ်။ ရွာတစ်ရွာ သို့မဟုတ် ယာတ်တစ်တဲကား မချတွေ့ရမည်။ လူ့အသံအသံ နှိုးသံအသံ ချိုးလှားရာ အမဝင်မိ နောက်ကြောင်းသို့ ပြန်လည်ခွဲရမည်။ လှည်းလမ်းမှာ ကြာလေ ဗွက်ထုလေဖြင့် တစ်မိုင်ခန့် သွားမိချိန်တွင် လူသော်မျှသွား၍မရအောင် ဆိုးရွားနေသောကြောင့်ပေတည်း။ ထိုနေ့ည မောင်ဆေးရိုး ညစာလွတ်သည်။ သစ်ပင်ခွဆုံတစ်ခုတွင် တက်ရောက်အိပ်စက်ရင်း 'နံနက်စာ ဘာစားခွဲမိပါလိမ့်' စဉ်းစားသည်။ ဖောင်တော်ဆိပ်ကမ်းမှ မခွာမီတွင် ကောက်ညှင်းပေါင်းကို အပြေးအလွှား စားခဲ့ရကြောင်း သတိရသည်။ မောင်ဆေးရိုးမှာ ခွေးအမျှား၏အန္တရာယ်မှ စိတ်ချရအောင် သစ်ပင်ပေါ်သို့ တက်ရောက်အိပ်စက်ရပြင်း ပျော်သည် မှပင်။ အသက်ပျက်စီးရသော ကင်္ကောင့်။ သစ်ပင်ပေါ်မှ လိမ့်ကျ မည်ကို စိုးရိမ်သည်မှာ ဟစ်ကြောင်းကို အပြင် အဖျားလည်း ဝင်နေခဲ့ပြီ။ 'ချောင်းထဲ မြစ်ထဲမှာ ရေနစ်လို့မသေ၊ ကုန်းပေါ်ကျမှ သေမှာ ထင်ပါရဲ့'

မောင်ဆေးရိုး စိတ်လျှော့မိမိတတ် ခံစားရသည်။ သို့ရာတွင် နံနက်စာအစောင့် အကျဉ်း ကံကလေးတွေ အိပ်တန်းတက်ကြစဉ် မီးခိုးနံ့ ရသည်။ မောင်ဆေးရိုး၏ဟင်္သာပျံ ဟင်္သာမင်းတွေ ပြန်လည်ဝင်ရောက် လာကြသည်။ ထိုခွန်အားဖြင့် သစ်ပင်ပေါ်မှာဆင်းပြီး မီးခိုးထွက်ရာ အရပ်သို့ လိုက်ခဲ့၏။

မောင်ဆေးရိုးသည် စရာဝတီမြစ်အတွင်းရှိ ကျွန်းကြီး တစ်ကျွန်း ပေါ်သို့ ရောက်နေခြင်းဖြစ်၏။ တပေါင်း တန်ခူးသို့ရောက်မှ ခြောက်

သေ့သော ကျွန်းဖြစ်သဖြင့် ကိုင်းသမား၊ ကျွန်းသမား မရှိခြင်းဖြစ်၏။ မီးခိုးကို အနံ့ခံပြီး မောင်ဆေးရိုး လိုက်လာသောနေရာသည် တံငါတံ တစ်တံမျှသာဖြစ်သည်။ ငါးဆင်းဖမ်းစဉ် ခဏတစ်ဖြုတ် နားခိုရန် ဆောက်ထားသော တံမျိုးမဟုတ်။ တံငါမိသားစုတစ်စုလုံး အခြေချ နေထိုင်သော တံဖြစ်သည်။ တံငါသည် လင်မယားတွင် ကလေးနှစ်ယောက် ရှိသည်။ စောင့်နှစ်ထည်ရှိသည့်အနက် မောင်ဆေးရိုးအား စောင့်တစ်ထည် ပေးသည်။ ထမင်းကျွေးသည်။ ဆေးဝါးမရှိ။ သို့ကြောင့် မောင်ဆေးရိုး၏ အဖျားရောဂါကို ကုသပေးနိုင်ခြင်း မရှိပေ။

သက်ရှိသတ္တဝါတို့သည် မီးကို ပုမှန်းသိသဖြင့် ကြောက်ရွံ့၏။ ဆူးသည် စူး၏။ ထို့ကြောင့် ဆူးကို ရှောင်ကြဉ်ကြ၏။ သို့ရာတွင် သေဖူးသော အတွေ့အကြုံ မရှိပါဘဲလျက် သေရမည်ကို ကြောက်ရွံ့ကြ၏။

မောင်ဆေးရိုးသည် သေမှာ ကြောက်၏။ သေမှာ ကြောက် သောကြောင့် ရေနစ်မသေစေရန် ကြိုးစားခဲ့၏။ အိပ်ပျောက်နေခိုက်၌ ခွေးအတွေ့ သတ်စားသည်ကို ခံရမည်ရိုးသောကြောင့် သစ်ပင်ပေါ် တက်ပြီး အိပ်ခဲ့၏။ ယခုလည်း အသက်ရှင်ရေးအတွက် ကယ်ဆယ်နိုင် မည့်သူ၊ ကူညီနိုင်မည့်သူများထံ လာခဲ့၏။ တံငါသည်မိသားစု ပေးပေးသော နှင့်တွေ့စက တက်ကြွခဲ့သော မောင်ဆေးရိုး၏ ဟင်္သာလှည့်သည် လုံးဝ ပျောက်ကွယ်သွားပြီ။

ရေနံတွင်းဖျားတွင်ရှိဟတ်သော စင်များကို တစ်ဖက်ကမ်းတွင် ရေးရေးမြင်ရ၏။

“အဲဒါ ရေနံချောင်းမဟုတ်လား”

ချောက်၊ လမ်းရွာတို့ကား မဖြစ်နိုင်။ ရေနံချောင်းမူ ဖြစ်နိုင် မဟုတ်။ အဲဒါက ဖုန်စမ်း၏။ သိကြံချေ။ မောင်ဆေးရိုး မေးမြန်းစုံစမ်းသမျှ

သူတို့ မသိသည်က များသည်။ မောင်ဆေးရိုးသည် အသက်ရှင်ရန် ကြိုးစားမိသမျှ မှားသည်ဟု ထင်မြင်လာတော့သည်။ သို့ရာတွင် မောင်ဆေးရိုးသည် သစ်ခေါက်တွေ၊ သစ်ရွက်တွေကို ဖြတ်ပြီးသောက်ရင်းဖြင့် ကျန်းမာလာသည်။ ကျန်းမာကမ်းစပ်သို့ထွက်ကာ တံငါလှေ၊ ကူးတို့လှေများကို စုံစမ်းသည်။ ကွေ့သည်။ တစ်ဖက်ကမ်းသည် ရေနံချောင်းမြို့ဖြစ်ကြောင်း သိရသောအခါ အစ်ကိုငထွန်းကားသည် မြောက်သွေ့နေသော သတိအိမ်၌ ဘွားခနဲပေါ်လာ၏။

သို့သော် မြင်နေရသောနေရာသို့ ခေါ်ဆောင်သွားမည့်သူ မရှိချေ။ မောင်ဆေးရိုးသည် ထိုင်ပြီး မှိုင်မနေပေ။ မနေအပ်သော ရုပ်ပြစ်ရှစ်ပါးမှ အမြန်လွတ်အောင် ကြိုးစားသောအားဖြင့် ကျန်းမာအနောက်ဘက်ကမ်းသို့ လာခဲ့ပြန်သည်။ သစ်တုံးတစ်တုံးကို တွေ့သည်။ တက်စွဲပြီး လက်ဖြင့်ယက်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ကုန်းပေါ်သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ အသိအကျွမ်း မရှိငြား မောင်ဆေးရိုး မပူပန်ပါ။ ကြေးစည်သံ၊ ခေါင်းလောင်းသံ ကြားရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းအချို့သည် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခါနီး၌ ခေါင်းလောင်းထိုးသည်။ အချို့ကျောင်းများကား ဆွမ်းကိစ္စပြီးမှ ခေါင်းလောင်းထိုးသည်။ ဤခေါင်းလောင်းကို ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်းဟု ခေါ်၏။ ခေါင်းလောင်းဟု ခေါ်တွင်စေကာမူ ကြေးစည်လည်း ရိုက်၏။ ထိုးစည်လည်း ထိုး၏။

မည်သည့် ကျောက် ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်းထိုးရသနည်း။ ထမင်းထုပ်လည်းမပါ။ ရွာသို့လည်း ထမင်းစားချိန်အိမ် မသွားနိုင်သူများ ပြေးဝင် ခိုကိုးနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ ထမင်းစားချိန်၌ ဆိုက်ရောက်လာသော အာဂန္တုများအား ထမင်းကိစ္စ ပြီး မပြီး စုံစမ်းကြသည်။ မစားရသေးကြောင်းသိလျှင်သိချင်း ထမင်းကျွေးရန် ပြင်ဆင်ကြသည်။

ထမင်းမရှိပါက အခြားအစားအစာများကို ချကျွေးသည်။ မြန်မာတို့၏ မြင့်မြတ်သော ထိုလေ့ကို သတိရသည့်ခဏ၌ မောင်ဆေးရိုးသည် လောကကြီးကို ချဉ်းကပ်ရန် ပြင်ဆင်တော့၏။ သူသည် ဤနည်းဖြင့် သူ့ရောက်ရှိရာနေရာကို သိရပြီး ရမ်းဘိုကုန်းသို့ ပြန်ရမည့် လမ်းခရီးကိုလည်း သိရပေပြီ။

ပွင့်ဖြူမြို့၊ တစ်ဖက်ကမ်း မုန်းချောင်းဘေးရှိ ရွာတစ်ရွာသို့ အရောက်တွင် မောင်ဆေးရိုးသည် ကျီးဒန်အား သတိရ၏။ ရရခြင်း အကြောင်းမှာ ရမ်းဘိုကုန်းသို့ မုချရောက်မည့် လမ်းပေါ်၌ ရပ်မိနေသောကြောင့်ပေတည်း။

ရမ်းဘိုကုန်းရွာနှင့် တစ်နေ့ပြင်းပြင်း ခရီးမျှသာဝေးငြား မောင်ဆေးရိုး မသွားနိုင်ပါ။ လှည်းကြိုတော့လျှင် လှည်းစီး၊ လှည်းကြို မတွေ့လျှင် ခြေကျင်လျှောက်ခြင်းဖြင့် ခရီးနှင့်ခွဲရာ နေဝင်ရုံဟောရာ၌ ပရပိုက်တန်းသို့ ရောက်သည်။ တစ်နေ့လုံး အံ့ပြုပြလုပ်နေခဲ့သော မိုးသည် လေနှင့်အတူ သွန်ချလာ၏။ မောင်ဆေးရိုး ရေတွင်းအနီးရှိ ဇရပ်သို့ ပြေးဝင်၏။

'ကျီးဒန်တို့ အမေတို့ နေထိုင်မှ ကောင်းကြပါလေစ' ဇရပ်အလယ် ခေါင်တိုင်ကို မှီပြီး အမောဖြေနေစဉ် မိုးတိတ်သွား၏။ မောင်ဆေးရိုး ဇရပ်ပေါ်မှ ပြေးဆင်းသည်။ ရွာသို့ အပြေးတစ်ပိုင်း လာသည်။ တောင်တံခါးသို့အရောက်တွင် တံခါးဝှံ့ရပ်ဂြိုစဉ်းစားသည်။

'သည်အချိန် အလယ်တံခါးဝှံ့ရပ်ဂြိုစဉ်းစားသွား' ဦးကြွက်နီ၊ ဒေါ်ရွှေအိမ်တို့ အိမ်အဖွဲ့ဖြစ်သော မိမိတို့အိမ် ဂဟောသည် အလယ်တံခါးနှင့် နီး၏။ သည်းလိုက်ဖွဲ့လိုက် မိုးထဲသို့

မောင်ဆေးရိုး ပြေးဝင်ခဲ့သည်။ အိမ်ကြီးပေါ်တွင် မှောင်ပိန်းနေပြေး၊ အဖီကလေးတွင် မီးလင်းနေ၏။ အမိုးယပ်အောက်တွင်ကား မီးဖို တစ်ခုနှင့် လူအများကို မြင်ရသည်။ မောင်ဆေးရိုးမှာ ရင်ထဲ၌ ထိတ်ခနဲ ဖြစ်သွား၏။

“ဖွဟဲ့၊ လွဲပါစေ ဖယ်ပါစေ။ ကျီးဒန် ဘာမျှမဖြစ်ပါစေနဲ့။”

ရွဲရွဲရိုနေသော ကိုယ်ကို မီးဖိုဘေးသို့ ပို့ချင်းပြား၊ မောင် ဆေးရိုးသည် အိမ်တံခါးဝ၌ ပြေးရပ်မိ၏။

ထိုသို့ မောင်ဆေးရိုး ပြေးရပ်ချိန်ဝယ်

“အမယ်လေး အမေရဲ့”

ကျီးဒန်၏အော်သံနှင့် ကလေးငိုသံတို့ ပြိုင်တူပေါ်လာသည်။

မောင်ဆေးရိုး၏ ရိုးတွင်းခြင်ဆီများ ပြိုကျလာသည်။

“ဒါ ဒါ ကျီးဒန်ကမွေးတာ၊ ငါ့ကလေး”

“ဟင် ဆေးရိုး၊ ကျီးဒန်ရေ သမီးရေ၊ ညညယောကျား ပြန်ရောက် နေပါပြီကော”

ဒေါ်ရွှေအိမ်၏အော်သံအဆုံးတွင် ဦးရွှေရောက်လာသူမှာ မယ် ကြွယ်ရိုးဖြစ်သည်။ ‘ဟဲ့လူလေး၊ မသေကောင်းမပျောက်ကောင်း’ ဟုဆိုကာ ပျေသည်။ သမီးမယ်မွှင်အား အင်္ကျီ ပုဆိုး လဲပေးရန် အော်ပြောသည်။

ကျီးဒန်သည် ‘နမ်းထုပ်’ ကို နှာခေါင်းဝ၌ တော့ထားရာက ခေါင်းထောင်၏။

“ဘာတဲ့လဲ ဟင်”

“ညညယောကျားရယ်တော့”

“ဟင် တကယ်၊ အခုဘယ်မှာလဲ”

“မီးနေခန်းဝမှာပေါ့ ဟဲ့”

ငွေသောနှင့် မိဖော့၊ မယ်သုန်း၊ ရွှေသစ်တို့က တစ်ယောက် တစ်ပေါက် ပြောနေစဉ် ဝမ်းဆွဲဒေါ်အေးက မွေးကင်းစ ကလေးကို မောင်ဆေးရိုးရှေ့သို့ ယူလာ၏။

“သမီး မိန်းကလေးဟဲ့”

မောင်ဆေးရိုးမှာ တစ်စုံတစ်ရာ မပြောတတ်။ ဟီးဟီးဟီး ဟူ၍သာ အခြောက်တိုက် ရယ်ပြလိုက်ရလေ၏။

“ထွားလိုက်တဲ့ ကလေးတော်”

“ပိတ်ထားတဲ့အိုးဖိုကို ကျုပ် မလုပ်တတ်လုပ်တတ်နဲ့ ဖွင့်ထား လိုက်လို့ အခုလို ချောချောမောမောမွေးတာ”

တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ပြောစကားကို နားထောင်ပြီး ‘အိုးဖို တောင် မဖော်ရသေးပါကလား’ ဟု ရေမပြုအေးကားထဲမှာနေတဲ့ မောင် ဆေးရိုး အမှတ်ထင်ထင် သတိရလာလေ၏။

မောင်ဆေးရိုးမှာ သူပြန်ရောက်လာသည့်အတွက် ဝမ်းသာ အားရ နှုတ်ဆက်သော အသံများနှင့် မွေးကင်းစ သမီးငယ်၏ အသံပြ ကြီးကို နားထောင်ရင်း တံပါမိသားစုလေးဦး၏ တံထဲတွင် (ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော) စိတ်များကို မေ့လျော့နေလေ၏။

မအေးညွန့်၊ မဇာညွန့်တို့ ညှိုးနွမ်းမယည် ကျီးဒန်အား စိတ်ချလက်ချ လက်လှုတ်လိုက်လေပြီ။ ကျီးဒန်သည် ‘အိုးထိန်းစက်’ လှည့်သည်ကအစ ပန်းတင်သည်အထိ ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်နေပြီ။ မောင်ဆေးရိုးမှာလည်း မြေတူး မြေနင်းအစ အိုးဖော် လှည့်တင်အထိ မဇာညွန့်တို့ မပါဘဲ လုပ်တတ်နေပြီ။

နံနက် အရုဏ်တက်တွင် ထွန်သန်ဦးနှင့် မြေကြီးမြစ်သံသာ ရှိခဲ့သော ရမ်းဘိုကုန်းရွာတွင် ယခု အိုးပုတ်သံ ကြားရသည်။ ကျီးအားသံ၊

ကြက်တုန်သံသာ လွမ်းမိုးခဲ့သော ရမ်းဘိုကုန်း၏ နေ့လယ်ခင်းကို အိုးပုတ်သံက ကြီးမိုးသည်။

မအေးညွန့်၊ မစာညွန့်တို့ထံမှ ကျီးဒန်တစ်ယောက်တည်း သင်ယူခဲ့သော အိုးလုပ်ငန်းသည် ရမ်းဘိုကုန်းရွာတွင်း၌ ပျံ့နှံ့နေပြီ။ ကျီးဒန်အပြင် အိုးထိန်းသည် ငါးဦး ရှိနေပြီ။ သို့ကြောင့် တစ်ဦးမဟုတ် တစ်ဦးထပ်ပတ်နေသောကြောင့် အိုးပုတ်သံကို မပြတ်ကြားရခြင်းဖြစ်၏။

ကောက်လှိုင်းတွေ တလင်းထဲသို့ အကုန်အစင် ရောက်ပြီဖြစ်ငြားတလင်းထဲသို့ ကျီးဒန် မလိုက်နိုင်။ 'ကလေးကို လေတိုက်လိမ့်မယ်၊ မလိုက်နဲ့' ဟု ဒေါ်ရွှေအိမ်က တားမြစ်သဖြင့် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ဒေါ်ရွှေအိမ်က မတားမြစ်စေဦး၊ ကျီးဒန် မလိုက်နိုင်ပါ။ တလင်းထဲသို့ ကျီးဒန်လိုက်သွားလျှင် သူ့အိုးတွေကို မည်သူလာပြီး ပုတ်ပါမည်နည်း။ ကျီးဒန်သည် လင်အတွက်၊ သမီးအတွက် ပူစောင့်ပုန်ရှိတတ်၏။

သို့ရာတွင် သူ့အိုးတွေကြားသို့ ရောက်သွားလျှင် လင်မေ့ သမီးမေ့ ဖြစ်တတ်၏။ သမီးမှာ သဘောကောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဘွားအောက် ဂရုစိုက်၏။ ယခုလည်း ကလေးကို ဘွားအေချီသွားခိုက် လုပ်လိုက်ဦးမှ ဟု အဖီဘေးရှိ၊ ကနားဖျင်းထဲ ဆင်းလိုက်၏။ ထိုင်လျှင်ထိုင်ချင်း အိုးငါးလုံးနှင့် တန်းတိုးသည်။ နေထပ်ပြရန် မလို။ အနေတော် အိုးတွေ။ အိုးဘေးတွင် ကျီးဒန် ထိုင်သည်။ လက်ခတ်အိုးထဲမှ လက်ခတ်ကြီးကို ဆွဲထုတ်သည်။ အပတ်ပိုင်သော လက်ကို အိုးအခေါင်းထဲသို့ သွင်းသည်။ လက်ခတ်အဖျားကို ရေဆွတ်သည်။ ရေပြင်ကို ပြင်းထန်စွာရိုက်ပုတ်သော အသံ၊ ပတ်မသံ၊ အိုးစည်သံ၊ ဖင်မရို၊ တိုးလျှိုပေါက်နေသော အိုးကြီး။ ထူးလပ်နိုး မဟုတ်တော့၊ ပါးသွားပြီ၊ တိုးလျှိုပေါက်လည်း ပိတ်သွားပြီ။ စိတ်ထဲက မကြာလိုက်ဟုထင်ရငြား အမေနှင့် သမီးတို့ တလင်းတိုက်ထဲမှ

ပြန်လာကြသည်။ ပြန်လာသံသာကြားရ၏။ ကလေးသည် အမေထံသို့ ရောက်မလာသေး။

ကျီးဒန် လှမ်းကြည့်သည်။ ခပ်အိုင်းအိုင်း အိုးလေးတွေဖြစ်သည်။ ပန်းမသွင်းရသေး။ 'အိုင့်' သောကြောင့် ဟင်းအိုးလုပ်မည်။

အိုးများဘေးသို့ ကျီးဒန် ရွှေ့သည်။ ပန်းလက်ခတ်နှစ်ချောင်းနှင့် အချိတ်ဆင် နှစ်ချောင်းကို လက်ခတ်အိုးထဲက ဆွဲထုတ်သည်။

အတွင်းမှ အဝတ်ဖြင့် ခုကာခုကာ နေရာပြောင်းပေးပြီး လက်ခတ်အချောဖြင့် နေရာအနံ့ခတ်ပြီးနောက် ကျီးဒန်သည် ပန်းခက်များကို နှုတ်ခမ်းအောက်၌ ရိုက်သည်။ သည့်အောက်မှ ပန်းပွင့်များ။ အချိပ်များ။

ကျီးဒန်သည် ပန်းပင်တွေ၊ ပန်းနွယ်တွေ၊ ပန်းပွင့်ကျွေးကြား ပျံ့ရောက်သွားသည်ဟု ထင်၏။ အနွယ်၊ အပတ်၊ အပွင့်၊ ပျံ့ရောက်သွားသကဲ့သို့ တစ်ချက်ချင်း ဂရုတစိုက် ရိုက်ရသည်။

“အစ်မကြီး ကျုပ် ဘာကုရဦးမလဲ”

ကျီးဒန်၏အောက် ဘမင်း၊ ဘဝင်း နှစ်ယောက်ရှိသည့်အနက် အကြီးကောင် ဘမင်းဖြစ်သည်။ သျှောင်ထုံးကို ပန်းစည်းကြိုး မနီကြိုစည်းကာ သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဖူးထားသည်။

“ပန်းရိုက်ပြီးသား ဟင်းမိုးပွားပွား နေပြန်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့

နေပါစေတော့ဟယ်၊ သူလာမှပဲ”

“အမယ်လေးအာ၊ အိုးကို နေပြတာပဲ”

ဘမင်းက အိုးများတင်ထားသော ပျဉ်ပြားကို မရန် ခါးကုန်းသည်။

“မလုပ်နဲ့ဆို မလုပ်နဲ့”

အသံမှာမာဖြင့် ဘမင်း အံ့အားတသင့် ဖြစ်ရ၏။

“အစ်မကြီးကလဲဗျာ၊ ကျုပ်က အကောင်းကူညီတာ”

“ကူညီတာတော့ ဟုတ်ပါရဲ့၊ အိုးတွေ ပျဉ်ပြားပေါ်က လိမ့်ကျ ကုန်ရင် ဘယ့်နှလုံးလုပ်မတုံး။ အဲသည်ပျဉ်ပြားနဲ့ တခြားအိုးတွေကို ထိုးမိတော့ကေ၊ မတော်လို့ပါဆိုတာနဲ့ ပြီးရော”

“ဒါဖြင့်လဲ မလုပ်တော့ပါဘူးဗျာ။ ဒါလောက် စိုးရိမ်သောက ဗျာပါဒတွေ များနေမှဖြင့်”

ဘမင်းသည် ပြောပြောဆိုဆိုဖြင့် အစ်မဘေးသို့ လာထိုင်သည်။ ပွဲကြည့်ရန် ဆိုင်းပွဲသွားရန် မုန့်ဖိုးတောင်းတော့မည်လော။ ကျီးဒန်မှာ ပန်းလက်ခတ်ဖြင့် ပန်းပုံရိုက်နေရငြား နားတစွင့်စွင့်။

“အစ်မရဲ့ယောက်မ မယ်မျှင်က လှတယ်နော် အစ်မ”

“သည်အရွယ်က လှတဲ့အရွယ်ကို ဟဲ့”

အလိုက်သင့်ပြန်ပြောပြီးမှ ကျီးဒန် မျက်နှာကြော တင်းလိုက်၏။

“သူ့ဘာသာသူ လှတာ နင့်အလုပ်လား”

“ကျုပ် ကြိုက်တယ်ဗျာ”

“အလိုလေးတော်”

သည်ကဲ့သို့သော အသံမျိုး ထွက်လာမည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့် မျက်နှာကြောတင်းတင်း အသံမာမာပြောခဲ့မှ ကြိုတင်ကာဆီးပါလျက်က အလိုက်မသိစွာ ပြောတက်ပေစွ။

“ကျုပ်ကြိုက်တယ်ဗျာ၊ အစ်မကြီးရဲ့ယောက်မပဲ ပြောပေးနော်”

“ငါကပြောပေးလို့ ဟိုကကြိုက်ပါပြီတဲ့။ တောင်းဖို့ ရမ်းဖို့

ပိုက်ဆံစုထားတာ ဘယ်လောက်ရှိသတဲ့”

ပြာပူထဲသို့ လမ်းမှားပြီး ရောက်သွားသော ငါးရဲ့အလား ဘမင်း တွန့်ဆုတ်သွား၏။

“အငိုလွယ်လို့ အရိုက်ခက်တယ်ဆိုတာ အဲဒါပေါ့။ တောင်းဖို့ ရမ်းဖို့ ပိုက်ဆံ။ ပြီးတော့ ဘာလုပ်ကျွေးမတုံး”

ဘမင်း ငိုငိုသွားသဖြင့် ကျီးဒန် မိပြော၏။ လက်ကလည်း ဟင်းအိုးတွေကို တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး ပန်းသွင်းသည်။ အလုံးနှစ်ဆယ် အပြီးတွင် ဟင်းအိုးထက်ပိုပြီးလုံးသော ထမင်းအိုးတွေကို ဆက်လက် ပန်းသွင်းသည်။

“အစ်မကြီး၊ အဲသလိုတရားပြနေတာနဲ့ သူများဦးသွားလိမ့်မယ်ဗျ”

“ဦး ဦးဟယ် အေးတာပေါ့”

ကျီးဒန် စကားမဆက်ဖြစ်။ ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် ကနားဖင်းထဲသို့ ကလေးကို ချီလျက် ဝင်လာသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကလေးသူငယ် သွားအေ၏လက်ထဲတွင် ငြိမ်သက်အေးချမ်းနေခဲ့ပါလျက် လေထဲမှ မြင်သည့်ခဏည့် လက်တကမ်းကမ်း လုပ်နေသည်။ ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် “ကြည့်စမ်း ဒင်းအမေကို သိတတ်လိုက်တာ” ဆိုကာ ပုတ်ခတ်သည်။ ဘမင်းသည် မသိမသာ ထသည်။ မသိမသာ ဆုတ်သည်။

ဤသည်ကို ဒေါ်ရွှေအိမ်က မြင်မိအောင်မြင်သည်။

“ရောက်တုန်းရောက်ခိုက် အစ်မ ဘာလုပ်လုပ်လုပ်လုပ်လုပ်လုပ် တော့လား။ ကူညီညာ လုပ်ပါတော့လား”

“မေးပါတယ်ဗျာ။ အမေ့သမီးကိုက မခိုင်းတာဗျ”

နောက်ထပ် ပြဿနာတစ်စုံတစ်ရာမရှာလာမီ ဘမင်း ပြေးသည်။ တလင်းထဲည့် ကောက်ပြန် ပြန်ရာက ပြေးလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသည်ကို အမေ့သိပါက မိုးကို မီးဟပ်ရောမည်။

“ဟုတ်တယ် အမေ၊ သမီးက မခိုင်းတာပါ။ နေပြစရာ ရှိသားပဲ။ စိတ်မချလို့ နေပေစေပြောထားတာ”

ဤသို့ဖြင့် ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် ပန်းရိုက်ပြီးသော ထမင်းအိုးဟင်းအိုး များကို နေထုတ်ပြလိုက်ရတော့သည်။ သို့ရာတွင် သူသည် သမီးထံ ပြန်လာ၏။

“ငါဝင်လာစတဲ့နန်းက ‘ဦး ဦးဟယ်၊ အေးတာပေါ့’ လို့ ပြောသံကြားလိုက်ပါတယ်။ မောင်နှမနှစ်ယောက် ဘာတွေပြောနေကြတာတုံး”

“အမေ့သားလေ၊ မိန်းမလိုချင်နေပြီတော့”

“မအေ့နှိုစော်တောင် မပျောက်သေးဘဲနဲ့”

ဒေါ်ရွှေအိမ်က မဲ့ကာရွဲ့ကာ မျက်စောင်ထိုးကာ ပြောပြော၊ ကျီးဒန်ကမူ ‘သူ့ယောက်ဖရဲ့နမူကို ကြိုက်နေတာအမေ’ ဟု အေးဆေးစွာ သတင်းပေးသည်။

“မယ်မျှင်ကို ဟုတ်လား”

“သူ့ယောက်ဖရဲ့ နမူဆိုမှတော့ မယ်မျှင်မဟုတ်လို့ ဘယ်သူရှိမှာတုံး”

ဒေါ်ရွှေအိမ် စဉ်းစားရသည်။

သူငယ်ချင်း မယ်ကြွယ်စိုး၏သား မောင်ဆေးရိုးကို သဘောကျသည့်နည်းတူ ထို မယ်ကြွယ်စိုး၏သမီး မယ်မျှင်ကို သဘောမကျသလော။ မယ်မျှင်ကို ဒေါ်ရွှေအိမ် သဘောကျပါသည်။ ချက်တတ်၊ ပြုတ်တတ်၊ လုပ်တတ်ကိုင်တတ် မဟုတ်လား။ လယ်သမား၊ ချောင်းသမား၏ သမီးဖြစ်သည်နှင့်အညီ ကောင်းစိုက်တော်သည်။ ကောက်ရိတ်တော်သည်။ အဖေနှင့် မောင် ထမင်းစားနေခိုက် ထွန်မောင်းသည် ကြားဖူး၏။ အရပ်အခေါ်အားဖြင့် မယ်မျှင်သည် ‘ဖြစ်’၏။ စဉ်းစား၍ အပြီးတွင် ဒေါ်ရွှေအိမ် ပြုံး၏။ “နောက်တစ်ခါ၊ အဲသည်စကားလာပြောရင် မိန်းမလိုချင် အလုပ်ကြိုးစားလို့ ပြောလိုက်” ဟု တုံ့ပြန်၏။

ကျီးဒန် ပြုံးမိ၏။

“အမေက မယ်မျှင်နဲ့ သဘောတူသလား”

“သဘောတူတယ်၊ မတူဘူး ပြောဖို့ စောပါသေးတယ်အေး။ မယ်မျှင်က ခိုင်းကောင်းကျောက်မိပဲ၊ တော်ပါတယ်”

ကျီးဒန်သည် သူ့မောင်တွေကို မြင်ယောင်၏။

ကျီးဒန်အောက်က ဘမင်းနှင့် ဘဝင်းသည် ၂ နှစ်ကြီး ၂ နှစ်ငယ်တွေဖြစ်ရာ အပြိုင် လူပျိုလုပ်ကြ၏။ သူတို့ကို မိန်းမပျိုကလေးတွေ မြင်စေရန် ရွာရိုးလျှောက်၏။ သူတို့အသံကို မိန်းမကလေးတွေ ကြားစေရန် ညဉ့်မှောင်မှောင်တွင် တေးချင်း အော်ဆို၏။

အမေ ဒေါ်ရွှေအိမ်က ဤသို့ဆုံးမ၏။ “ရွာရိုးလျှောက်ပြီး လူလုံး ပြဖို့ မလိုဘူးဟဲ့။ အလုပ်ကြိုးစားရင် သမီးရှင်က စုံစမ်းပြီး ပိုက်လားဟာ”

ဘမင်း နားမဝင်ပါ။

ဘဝင်း နားမဝင်ပါ။

ဘမင်းမှာ မာ်လသုတ်ကိုရောက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်တည်း ကျောင်းပြေးတော့သည်။ ဘုန်းကြီးက ရိုက်၊ ဒေအေက ရိုက်၊ မအေက ခိုက်။ ဤသို့ဖြင့် သံသရာလည်နေရာ ပညာပါရမီနည်းလမ်း ဘယ်သူ့ကျောင်း ပြေးရာညီ ပါရမီရင်သန်ထူးက၏။ မေ့မိတဲ့ မှု ဘမင်းသည် ဒေါ်ရွှေအိမ်နဲ့ ကျောင်းသို့ ပြန်ရင် ကဆစ်သီး ဖူးစားလိုက်၊ ပြောင်းဖူးချိုးစားလိုက်ဖြင့် တစ်လနီးပါး ကျောင်းပြေးနေနိုင်သောကြောင့်ပေတည်း။

ကျီးဒန်အဖေ ဦးကြွက်နီသည် ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်ပြီးနောက် ကောင်းစွာ စာမတတ်ပါ။ မင်္ဂလာသုတ်မကုန်မီ ကျောင်းလျှောက်စား ဝါးပင်ကန် ဖြစ်သည်။ သို့အတွက် ဦးကြွက်နီက သားနှစ်ယောက်ကို စာတတ်စေချင်သည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် သားနှစ်ယောက်လုံး များနန်းသောင်သို့ဝင်ရောက်ကာ

အကျော်တန်းများ၊ စာချဟန်းများ အောင်စေချင်သည်။ သို့သော် သားကြီး ဘမင်းက ခွဲနပ်ကြီးစွာ လနှင့်ချီပြီး ကျောင်းပြောပြသည့်အတွက် ဦးကြွက်နီ လက်လျှော့ရပြီ။ လက်လျှော့၍မဖြစ်။ အချိုးတွေ၊ အဆွေတွေက သတိ ပေးလာသည်။ ပြေးရင်းလွှားရင်း ပုန်းရင်းရှောင်ရင်း ဓားပြရှိကင်းထဲ ရောက် သွားနိုင်သည်။ နွားသူခိုးတွေ၏ အသိမ်းအသွင်း ခံသွားရနိုင်သည်။

လေးထပ်ကျောင်းဆရာတော် ဦးအာစရသည် ဘမင်း ဉာဏ်ထိုင်း ပုံကိုသိသော်ငြား ကျောင်းမထွက်စေချင်ပေ။

“ဖျာတစ်ချပ် မရက်တတ်သေး၊ ကြိုးတစ်ချောင်း မကျစ်တတ် သေးဘူး။ အရေးဟယ် အကြောင်းဟယ်ကြုံလို့ မင်း ဘယ်သူတပည့်လဲ၊ ဦးအာစရ ကျောင်းထွက်၊ ငါ နာမည်ပျက်ပြီ”

သို့သော် ဘမင်းသည် ကျောင်းအရိပ်ကို မနင်းပါ။ “မင့်အဖေက မင်းကို ကျောင်းထုတ်လိုက်ပြီ” ဟု ပြောမှ အိမ်ရှေ့သို့ လူယောင်လာပြီ၏။

“လယ်သမားသားမို့ လယ်ထဲမှာပဲ ပျော်ချင်ရင် ပျော်ရမှာ ပေါ့ကွာ”

ဦးကြွက်နီက ခိုင်းသည်။
အခိုင်းရက်စက်သည်ဟု အပြောခံရအောင် ခိုင်း၏။

‘အခြောက်ထွန်’ တွင် နွားရော လူပါ ပင်ပန်းသဖြင့် ဦးကြွက်နီ မပြောငြား လူကပိုပြီးပင်ပန်းသော ‘အစိုထွန်’ တွင် သားကို နားခွင့် မပေးပေ။ ဒေါရွှေအိမ် ထမင်းပိုရန်လာသည်ကို စောင့်ကြိုသူသည်။ လယ်ထဲသို့ ထမင်းထုပ်ကိုလူလာပြီး ထမင်းထုပ်ကို ပုရွက်ဆိတ် တက်အောင် တမင်ထားသည်။

ထွန်ရေးပုသောအချိန်တွင် ထွန်သမားသည် ပြောင်းဖူးစေပြုတ် တစ်စလယ်ကုန်အောင် စားနိုင်၏။ ထိုမျှစားထားပါလျက်နှင့် ဆွမ်းစား

ခေါင်းလောင်းထိုးချိန်ဝယ် သူဝမ်းမှာ ဟာနေပြီ။ သည်သဘောကို သိပါလျက်နှင့် ဦးကြွက်နီသည် သူ့သားကို မွန်းတည့်သည်အထိ ထမင်း မကျွေးပေ။ နေအပူရှိန်ကြောင့် လယ်ကွင်းထဲက ရေတွေ ပူလာတော့မှ ထွန်အရွတ်ခိုင်းသည်။ နားခွင့်မပေးသေး။ နွားကို စင်ကြယ်အောင် ရေအချိုးခိုင်းသည်။ မနက်ဖြန်တွင် ထပ်မံပေကျဦးမည့် ထွန်တုံးကို ရေအဆေးခိုင်းသည်။ ထို့နောက် ထမင်းချကျွေးသည်။ ပုရွက်ဆိတ် တသောသောဖြင့်။

ဘမင်းသည် ထမင်းဟင်းထဲရောက် ပုရွက်ဆိတ်၊ ကျင်ကောင် များကို ပါးစပ်ဖြင့် မှုတ်သည်။ လက်ဖြင့် ကောက်ပစ်သည်။ ဆာလွန်းမက ဆာလောင်လာသောအခါ ကျင်သော ပုရွက်ဆိတ်သော မကျော်နီဂါ။ ငါးစားရတော့သည်။ သည့်မျှပင်ပန်းထားသူသည် လမ်းစားမဲပြီး၌ တစ်အောင်တစ်နား ကျောခင်းချင်ပါသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် တစ်ရေတစ်ဟေ အိပ်ချင်ပါသည်။ ဘမင်းမှာကား နားခွင့် အိပ်ခွင့် မရပါ။

“အိုးခွက်ပန်းကန် စင်အောင်ဆေးဟေ့။ ဆေးပြီးရင် ငါးယောက် စိုက်လယ်ထဲက ကောနေတဲ့ထောင့်ကို တူးရစမ်း”

လယ်ကွက်များသည် သပ်သပ်ရပ်ရပ်ရှိလေသော်လည်း ပျွန်ပင်၍ မကောင်းလေလေဖြစ်၏။ ထိုနေရာများတွင် စားပွဲပင်ဆိုင်ရန် လူက တူးပေးရသည်။ လယ်ကွက်အောက်ပုန်းများ၌ လယ်ကွက်အလယ်သို့ ပစ်၊ ထွန်ရေးကို လယ်ကွက်ထောင့်သို့ ဆွဲပို့။

ဦးကြွက်နီ၏ပါးစပ်ထဲတွင် ဘမင်းအား ခိုင်းစရာတွေ တစ်သိကြီး ရှိသည်။ မှောင်သာသွားမည်၊ ခိုင်းစရာက မကုန်ပါ။ ဦးကြွက်နီသည် တော်ရုံအလုပ်ကို နက်ဖြန်သို့ မရွှေ့ပေ။

“နည်းနည်းလေး ကျန်တော့တာပဲကွာ၊ အဖေ မီးဖိုပေးမယ်”

အမှန်ပင် ကိုင်းပင်ခြောက်၊ သစ်တဲသစ်တွေ စုဆောင်းပြီး ကန်သင်းခုံတွင် မီးဖိုပေးသည်။ ဘမင်းမှာ မီးရောင်အားကိုးဖြင့် ပေါင် တူးရသည်။ နွားစာရိတ်ရသည်။ ကိုင်းတော့ ရှင်းရသည်။ ဘမင်းသည် အိမ်သို့ မြင်မြင်ထင်ထင် မပြန်ရပါ။ မှောင်နှင့်မည်းမည်းတွင် နွားစာ ထုံးကို ရွက်၊ ထမင်းထုပ်ကို လွယ်လျက် နွားနှစ်ကောင်နှင့်အတူ ပြန်ရသည်။ သူ့အဖေ မည်သို့လိုက်လာသည်ကို သူ မသိပါ။ သူမူ ပစ်လှဲချင် လောက်အောင် အားအင်ကုန်ခန်းခါမှ အိမ်ပြန်ရသည်။

ဘမင်းအောက်က ဘဝင်းသည် အစ်ကိုကျောင်းထွက်သောအခါ သူလည်း ထွက်ရန်စိတ်ကူးသည်။ အဖေစိတ်ဆိုးပြောအောင် စောင့်ဆိုင်း ပြီးမှ ကျောင်းထွက်လိုကြောင်းပြောမည်။ သို့သော် မပြောဖြစ်။ အဖေသည် ဘမင်းအား အသက်ရှူရှင်မရအောင် ခိုင်းနေသည်။ ဘမင်းမှာ တစ်နေ့ တခြား မီးသွေးခဲနှင့်တူလာသည်။ အမဲခြောက် တစ်မြောင်းနှင့် တူသည် ဆိုလျှင် ပိုပြီးမှန်ကန်ဖွယ်ရှိသည်။

ဘဝင်းသည် အစ်ကို၏အခြေအနေကိုကြည့်ပြီး တွန့်ထုတ် နေသည်။ အဖေသည် ကောင်းစေလိုသော အဖေစေတနာဖြင့် ကျောင်းထား ပါလျက် ကော့ကော်ကန်ကား လုပ်သူအား မညာမတာ ခိုင်းစေနေသည်။ ဘမင်းနယ် ခံနိုင်ရည်ရှိပါမည်လောဟု ဘဝင်း တွက်သည်။ တွက်ရင်း တွက်ရင်းဖြင့် ကြောက်ရွံ့လာ၏။ ကျောင်းထွက်မည် မပြောရချေ။

ကောက်ပြေပြတ်ပြီး ကောက်လှိုင်းတွေ တလင်းထဲသို့ ရောက် လာပြီ။ ဦးကြွက်နီသည် သူ့အား အိုးစရာကြည်သည်။ ရှာဖွေသည်။ ရွာဘေးက မြောင်းဟောင်းကို အဖို့ခိုင်းရအံ့လော၊ နွားတင်းကုပ်ကို သံအခင်းခိုင်းရလျှင် သင့်အံ့လော ကြည်နေပြေး မခိုင်းဖြစ်။ စပါးနယ်ရန်က ပိုမိုပြီး အရေးကြီးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကောက်လှိုင်းနှစ်ရာကို နွား

လေးကောင်ဖြင့် တစ်ယောက်တည်း နယ်ရသောတာဝန်သည် မသေးပါ။ ယမန်နေ့ညနေနှင့် ညက ကြေအောင်နင်းထားသော ကောက်ပြန်ကို အရုဏ်တက်မှာ ထပြီး တစ်လွှာချင်း ချရသည်။ ကောက်ရိုးချရာ၊ နွားမောင်း ရာ၌ တစ်ယောက်တည်း။ အမှော်ကြေးချရာ၊ ကောက်ပြန် ပြန်ရာ၌လည်း အဖေနှင့် အမေ၏အကူအညီ မရပါ။

“ဒါလောက် ကျောင်းမနေချင်တဲ့ကောင်၊ မနေချင်နဲ့ဦး”
 ထိုသဘောဖြင့် ဦးကြွက်နီ ဒေါ်ရွှေအိမ်တို့သည် ဘမင်းအား ပစ်တားကြ၏။ ပစ်ထားသည်ဆိုရာ၌ တစ်စုံတစ်ရာ အကူအညီမပေးဘဲ စောင့်ကြည့်နေခြင်းဖြစ်၏။ စောင့်ကြည့်ခြင်းမှာ ချွတ်ချော်တိမ်းစောင်းမှု ရှိလျှင် မိနိုပ် မာန်မဲ မပြောဆိုရန်ဖြစ်သည်။ သို့လျှင် အဖေရော အမေပါ ဝိုင်းနှိမ်ထားသည်ကြားက ဘမင်းသည် ထောင်းပြီးတက်လာ၏။ ငယ်ပင်း စားချိန်နှင့် ကောက်ပြန်ပေါ်သို့ နွားတို့ တင်ချိန်၏ ကြားကာလသည် များစွာမရှည်လျား။ ထိုအချိန်ကလေးအတွင်း၌ သူသည် အစ်မထံ ပြေးလာပြီး မယ်ဖျင်ကို ပြောပေးရန် ပူဆာသည်။ ထို့နောက် ရွာရိုး လျှောက်မည်။ ထို့နောက် တလင်းထဲသို့ အပြေးအလွှားပြန်။

ကျိုးဒန်သော်ကား သူ့မောင်၏ကောင်း၌ စိတ်မဂင်စား။ ငယ်လေး တစ်ဖက် အိုးအလုပ် တစ်ဖက်ဖြင့် မအားလပ်ပေး။ သို့ကြောင့် ယောက်မ ထံသို့ အလည်အပတ်မသွားနိုင်ပေ။

မောင်ဆေးရိုးသည် ကောက်ပြန်ပေါ်မှ နွားတွေဆင်းသွားသံ ကြား သော်လည်း လှည့်မကြည့်ပေ။ လွှားပြီးချဆဲ ကောက်ရိုးလွှာကို ကောက်ပြန် ဘေးတွင် ချသည်။ နောက်တစ်လွှာ ရနိုင်သေး၏လော ကောက်ဆွဖြင့် ဆွကြည့်လိုက်သည်။ မယ်ဖျင်မှာမူ နွားစာခေါင်းဘေးအရောက်တွင်

နွားတွေ၏ 'လည်ပင်းတွဲ' ကြီးကို ဖြုတ်သည်။ တိုင်တွင် ချည်သည်။
 နွားစာခေါင်းထဲသို့ နွားစာတွေ ထည့်သည်။ ထို့နောက် ရေထည့်သည်။
 ရေနည်းနေသည်။ နွားတွေအတွက် ရေလိုသည်။ မယ်မွှင်တို့ ခပ်နေကျ
 ရေမှာ စလင်းချောင်းထဲက ချောင်းရေဖြစ်သည်။ လူသောက်ရန် သုံးရန်
 ရေကို လက်ယက်တွင်းမှ ခပ်ယူသည်။ နွားအတွက် ရေကိုမူ ရေစီး
 ကြောင်းထဲက ရေ ချိုးရေတွင်းထဲက ရေတို့ကို ယူသည်။ ယခု နွားရေ
 သုံးလေးခေါက်စာကို မယ်မွှင် မည်သို့ခပ်မည်နည်း။

ရွာထဲအိမ်မှ ရေခပ်ဆင်းလျှင် စလင်းချောင်းသည် အိမ်နောက်
 မေးဥ် ရှိ၏။ ယခုတလင်းထဲမှသွားလျှင် မြောင်းဟောင်းကို ကျော်ရမည်။
 လှည်းလမ်းကို ဖြတ်ရမည်။ လမ်းသင့်ရာ တစ်အိမ်အိမ်၏ အိမ်ဝင်း
 ထဲသို့ဝင် ချောင်းထဲသို့ ဆင်း။ ချောင်းထဲသို့ ဆင်းခါမျှဖြင့် ရေမရသေးပေ။
 ကြက်သွန်ခင်းတွေ၏ မြောက်ဘက်တွင်ရှိသော ချိုးရေတွင်းသို့ သွားရမည်။
 ဆောင်းနေရုံ မပုတွဲ ဆိုရငြား အချိန်ကို မယ်မွှင် တွက်ရသည်။ အဖေ၊
 အမေနှင့် ကိုရင်တို့ ကောက်ပြန် ပြန်ပြီးချိန်တွင် ထမင်းပွဲ အသင့်ရှိမှ
 ကောင်းမည်။ သို့ကြောင့် မယ်မွှင်သည် ခေါင်းမူလုပ်မည့် ပုဆိုးစုတ်ကို
 ပန်းပေါ်တင်၊ ရေအိုးနှုတ်ခမ်းကို လက်တစ်ဖက်ဖြင့်ချိတ်၊ လက်တစ်ဖက်က
 ရေငင်ပုံးကို ဆွဲလျက် ပုစီးပင်ဘုရားအနောက်ဘက်ရှိ ရေတွင်းသို့
 လာခဲ့သည်။

ရေတွင်းတွင် လူ မများပါ။ ရေငင်ပုံးကို အသုံးပြုရသောကြောင့်
 ဖြစ်ပါသည်။ မများပြားငြား အနီးအနား တလင်းများမှ တစ်ယောက်စ
 နှစ်ယောက်စ ရေခပ်နေကြသည်။ ရေတွင်းနှုတ်ခမ်း (ရေတွင်းပေါင်)
 ပေါ်တွင် အချိုင့်ကလေးရှိသည်။ မယ်မွှင်၏ ရေအိုးပင်နှင့်အနေတော်ပါင်။
 ရေပုံးမှာ အင်တွဲတေးထားသော နှီးရေပုံးဖြစ်သည်။ ကြီးများကို ရေပုံးထဲသို့

လုံးထွေးလျက် ထည့်ထားသည်။ ကြီးတစ်ထွေးလုံး အပြင်သို့ထုတ်ပြီးမှ
 ရေပုံးကို ရေတွင်းထဲသို့ ချနိုင်သည်။ ကြီးမဆုံးမိ ထိတွေ့သံကို ကြားလိုက်
 ရသည်။

မယ်မွှင်သည် ရေပုံးကြီးကို 'ဆ' ကြည့်သည်။ ပေါ့ပါးမြဲ
 ပေါ့ပါးနေသည်။ ရေပုံးထဲ၌ ရေမပြည့်သေး။ သို့ကြောင့် ရေပုံးကို
 ရေပြင်တွင် ဆော့ခဲ့ရသည်။ တွင်းထဲမှ လိုက်သံပေါ်လာသည်။ ဆကြည့်
 ပြန်သည်။ လေးလံနေသည်။ ရေပြည့်အလေးချိန်ဖြစ်သောကြောင့်
 ညာလက်က ဆွဲတင်ပြီး ဘယ်ဘက်လက်က ကြိုးကို ခွေစေးသည်။

ချောင်းထဲတွင်ကား ရေအိုးကို ရေစီးထဲနှစ်လျှင် တစ်ခဏချင်း
 ပြည့်ပါ၏။ ချိုးရေတွင်း၌ ရေငင်ပုံးဖြင့်ငင်ရဦး၊ တစ်လှမ်းသာရှိပါ၏။
 သည်ရေတွင်းမှာကား ကြီးဆယ်လှမ်း ဆယ်ခေါက်ရှိမှ ရေတစ်ပုံးသာ
 ရသည်။ အနည်းဆုံး ဆယ်တောင်ခန့်နက်မည်ထင်ရသော ရေတွင်း
 ထဲမှ ရေကို သည်းခံပြီး ငင်ရသည်။ နှီးရေပုံး ပုံးလုံးဖြင့် ဆယ်ပုံး၊
 ပုံးပြားဖြင့် ခြောက်ပုံးငင်ထည့်လျှင် ပြည့်မြဲအိုးသည် ယခု မပြည့်ပေ။
 ခုနစ်ပုံးငင်မှ ပြည့်သည်။ နွားတွေသည် နွားစာခေါင်းထဲက ရေကို
 အကုန်သောက်နှင့် ပြီးပြီ။ မယ်မွှင်ယုတ်ဝေးလိုက်သော ရေကိုလည်း
 အကုန်သောက်ပစ်လိုက်ရာ မယ်မွှင်မှာ အသေပစ်စက် ပင်လာ၏။
 နေပူငြား တွင်းက နက်သည်။ ရေပုံးပုံးဆုံး လေးခေါက်ကား ခပ်ရမည်
 ဟု မယ်မွှင် ခန့်မှန်းထားသည်။ ပုတီးယအခေါက်အတွက် တစ်ပုံးငင်
 အပြီးတွင် ရေပုံးကြီး ပြုတ်ကျလေ၏။

ကြီးမားကျယ်လောင်သော လှိုက်သံကြီး ပေါ်လာချိန်တွင်
 မယ်မွှင်မှာ ခေါင်းနားပန်းကြီးသွားလေ၏။ "အရေးထဲမှ ရေပုံးကြီး
 ပြုတ်ရတယ်လို့" ဟု ဖြည့်တမ်းရင်း မယ်မွှင်သည် အလျားလိုက်ပုံသော

အုတ်ခဲကျွန်းကို လိုက်လံရှာနေသည်။ ရေပုံးကြိုးတွင် ချည်သည်။ ကြိုး ပြတ်ကျသော ရေပုံးများအနက် သံရေပုံးက လေးလံသည့်အတွက် ရေတွင်းအောက်ခြေအထိ နစ်မြုပ်သည်။ နီးပုံးများကား မမြုပ်။ အချို့ တုံးလုံးပေါ်နေကာ အချို့မူ ဖင်ဘူးတောင်းထောင်လျက် ပေါ်နေသည်။

မယ်မွှင်သည် အုတ်ခဲကျွန်းချည်ထားသော ရေပုံးကြိုးကို ရေတွင်းထဲသို့ချသည်။ ပုံးနှုတ်ခမ်းကို အုတ်ခဲဖြင့် ချိတ်ပြီး ဆွဲတင်ရန် ဖြစ်ပြီး ကြိုး တိုနေသည်။ ရေပုံးနှင့် အုတ်ခဲ မထိ။ သံချိတ်အချင်းချင်း ထိခတ်သံတချွင်ချွင်ကို ကြားရသည်။

ရေတွင်းတွင် ရေခပ်သူများသည် မကြာခဏ ကြိုးပြတ်ကျလေ့ ရှိသည်။ ထိုသူများ၏ အခက်အခဲကိုဖြေရှင်းရန်အတွက် ဘုန်းကြီးကျောင်း တွင် သံချိတ် အသင့်ထားသည်။ အရွယ်အမျိုးမျိုး အနေအထား အမျိုးမျိုး ရှိသော သံချိတ်တွေ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသော 'ချိတ်ပဒေသာ'ကို မည်သူ ယူလာမည်နည်း။

မယ်မွှင် ဝမ်းသာစွာ ယုမ်းကြည့်သည်။ သံချိတ်ပဒေသာကို ပြီးရွှင်စွာ သယ်ဆောင်လာသူမှာ ဘဝင်း ဖြစ်သည်။

“ဘယ်သူ ရေပုံးကြိုး ပြတ်ကျသလဲဟေ့၊ ကျောင်းပေါ်ကတောင် ကြားရတယ်”

မယ်မွှင်မှာ ဂြုတ်ကျသော ရေပုံးကို အုတ်ခဲဖြင့် ချိတ်သည်။ သို့ရာတွင် ဆွဲပုံးပုံအချို့နှင့် များ ပိုမို ကာစံတောင်ခန့်မျှသာ မြောက်တက် ပါလာပြီး လျော့ကျသွားသည်။ ထပ်ပြီးချိတ်ယူသံ၊ ပြန်ကျသွားပြန်သည်။ ဘဝင်း၏ သံချိတ်ပဒေသာသည် စောင်းနေသော နီးပုံး နှုတ်ခမ်းကို လာချိတ်သည်။ ဆွဲတင်သည်။ ရေကျသံ တစ်ခုဖြင့် နီးပုံး မြောက်တက် သွားသည်။

“ရော့ဗျာ၊ မိန်းမရော ပြတ်ကျသွားတဲ့ ရေပုံး”
ဘဝင်းက ဆယ်ယူရရှိသော ရေပုံးကို လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ကိုင်လျက် ပေး၏။

“အေးဟယ်၊ အရေထဲမှာ ပြတ်ကျတာဟဲ့”
ရေပုံးကိုယူပြီး ကြိုးတွင် ပြန်တပ်နေသော မယ်မွှင်အား ဘဝင်း သည် စူးစူးဝါးဝါး ခိုက်ကြည့်နေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ချိုးကျသံမှအပ ထန်းတောတွင်းမှာရော တလင်းတိုက်များပါ တိတ်ဆိတ်နေသည်။

“ငါ ရောင်ပေးရမလား မယ်မွှင်”
မယ်မွှင်သည် ကြိုးတပ်ပြီးသောရေပုံးကို ကမ်းပေး၏။ ဘဝင်း သည် လူစွမ်း လူစ ပြသောအနေဖြင့် ဘယ် ညှာ လက်နှစ်ဖက် လှဲလျက် ရောင်၏။ ရေခိုးထဲသို့ တစ်ပုံးပြီးတစ်ပုံး လောင်းထည့်ပေးရာမှာ “မယ်မွှင် နှင့်ကို ငါ ကြိုက်တယ်” ဟု ဆိုင်းမဆင့် ဝံ့မဆင့် ပြောချလိုက်လေ၏။

မယ်မွှင် တစ်ကိုယ်လုံး တုန်သင်သွားသည်။
“ဘာပြောတယ်”
တိကျပြတ်သားစွာကြားရပါလျက် တမင် ဟန်လုပ်ပြီး မာန်ရိုင်း ဖြစ်၏။

“နှင့်ကို ငါကြိုက်တယ် မိုပုံဟာဟာ”
ထိုအချိန်တွင် ဘဝင်း ငင်နေသော ရေပုံးမှာ ခရီးတစ်ဝက်တွင်သာ ရှိသေး၏။ သို့ဖြစ်၍ ဘဝင်းသည် ရေပုံးကို ဆက်မငင်သေးဘဲ တန်းလန်း ထား၏။

“ငါလေ အိပ်လည်း နင့်စိတ်၊ စားလည်း နင့်စိတ်”
ရေတွင်းပေါ်သို့ ရေပုံးရောက်မလာမချင်း ဘဝင်းပြောသမျှ မယ်မွှင် နားထောင်နေရတော့မည်။ သို့သော် သည်အဖြစ်မျိုးကို မယ်မွှင်

အဖြူ
တင်လ

ရမပြည့်သေးသော အိုးကို ကောက်ယူကာ ခါးစောင်း
ကံလာလေ၏။

“မယူတော့ဘူးလား”

“လှည့်မကြည့်ပါ။”

“ခါးမှာ ရေမပြည့်သေးဘူးလေ”

“အသွားမရပ်သောအခါ ဘဝင်း ပြေးလိုက်လာသည်။”

“မိဖွင့် ရေပုံး ရေပုံး”

“အပြီးတွင် ရေတစ်အိုးရွက်ပြီး ပြန်မည်ဟု ရေအိုးတစ်လုံး

လျက် ထွက်လာသော ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် ခရီးတစ်ဝက်မှ

“ဘဝင်းမှာ ရေတစ်စက်စက်ကျနေသော ရေပုံးကို

ကမ်းခြေနှင့် ကပ်ထောင်ထားခဲ့ပြီး ထွက်ပြေးလေ၏။”

“အဖြူအဖြူဖြစ်သော မောင်ဆေးရိုးသည် အမှော်ကြေးတွေ

ကလေးထဲမှ ထွက်လာ၏။”

“ဘုရားကောင်းကောင်း ဘာဖြစ်တာတဲ့”

“မောင်ဆေးရိုးက တမင်မေးခြင်းဖြစ်၏။ သူ့ယောက်ဖအငယ်

လိုက်လျက်ထွက်ပြေးသည်ကိုမြင်ကတည်းက ရည်းစားစကား

“ဘဝင်းသာဖြစ်ရမည်ကို အတပ်တွေးမိသည်။ တွေးမိသော်ငြား

“မိမိအားတိုင်ရ မခက်စေရန် မဖြေတတ်မကြားတတ် ဖြစ်နေ

ရသော ခံလိုသဖြင့် တမင်မေးခြင်း ဖြစ်၏။”

“ဘုရားကောင်းမလေး၊ ဘာဖြစ်တာဟဲ့မေးနေတာ မကြားဘူးလား”

“ကျုပ်ကို လူပျိုစကား ပြောသတော်”

“မိဖွင့်သည် ခြေဆောင်ပြီး အဖြေပေးရာက ရေအိုးကို

“ပေးသောတွင် ချပစ်ခဲ့သည်။”

ခါးခေ
ဆီးကြ
မြေကြ

ပေကျ

ကသူ

လိုက်

နမဖြ

သည်

နွားတ

သည်နယ် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရသောသတ္တိ သူ့နမတွင်
မရှိဟု ထင်ထားမိသော မောင်ဆေးရိုးမှာ တုတ်ထိုးအိုးပေါက် အပြော
ခံရသဖြင့် ပါးစပ်အဟောင်းသားဖြစ်ကာ ကျန်ရစ်ခဲ့လေ၏။

“လူပျို ဘာဖြစ်သလဲဟဲ့”

ဒေါ်ရွှေအိမ်က လုံးစေ့ပတ်စေ့ နားမလည်သောကြောင့် သားကို

မေး၏။ သားဖြစ်သူ မောင်ဆေးရိုးမှာလည်း သူ့ကိုယ်သူ ခေတ်မီသည်

ဟု ထင်မှတ်ခဲ့ငြား ယခုကဲ့သို့ နားတွေပါးတွေ ကြုံရသောအခါ ပါးစပ်

မရဲပေ။ ကြီးကြီးငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်လတ်လတ် ကျား မ မဟု ဟိရိ

ဩတ္တပ္ပ တရားကို အလေးထားကြသည်။ ဇာတ်စင်ပေါ်တွင် မင်းသား

မင်းသမီးတို့ နှစ်ပါးသွားကစဉ်တွင် ချစ်စကား ကြိုက်စကား ပြောသည်က

လွဲ၍ ပြင်ပတွင် ရှက်စရာကိစ္စဟု သဘောထားကြသည်။ မယ်မျှင်

နားမလည်သောကြောင့် မောင်ရွှေတွင် ပြောထွက်ငြား၊ နားလည်သော

ဆေးရိုးမှာ အမေ့ရှေ့မှာ ပြောမထွက်။

“မသိပါဘူး အမေရာ”

မောင်ဆေးရိုးသည် အမေ့ရှေ့တွင်သာ ထိုစကားကို ပြော

မထွက်ငြား ကျီးဒန်ရှေ့တွင်ကား ပြောရသည်။

“ညည့်မောင်အငယ်က ငါ့နမကို ရည်းစားစကား လိုက်ပြော

နေပါကလား”

ကျီးဒန်သိထားသည်မှာ မယ်မျှင်ကိုကြိုက်နေသူသည် အကြီး

ကောင် ဘမင်းဖြစ်၏။ ယခု နားဖြင့် ကြားရသည်က အငယ်ကောင်။

“တော် ဘာပြောတယ်”

“ညည့်မောင် အငယ်ကောင် ဘဝင်း”

“ဘဝင်း ဘာဖြစ်သတဲ့”

“ဘာဖြစ်ရမတုံး၊ မယ်မျှင်ကို ရည်းစားစကား လိုက်ပြောတာ အမေနဲ့ ပက်ပင်းတိုးတာပေါ့”

“တော့အမေက ပါးချမလွတ်ဘူးလား”

“လောလောဆယ်တော့ ပါးချမလွတ်ပေမဲ့၊ တော်တော်ကျမှ ဘုန်းကြီးကို သွားလျှောက်ရင် ဒုက္ခပဲဟေ့”

မောင်ဆေးရိုးသည် အမှန်ပင် ယောက်ဖအငယ်အတွက် စိုးရိမ်စိတ်များ ဝင်လာလေသည်။ ယောက်ဖအငယ်သည် ဖအေကို ကြောက်သောကြောင့် ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစား ဆက်နေပြီး စိတ်က အရွယ်ရောက်နေပြီ။ ယောက်ဖကို လေးစားချစ်ခင်သည်။ ထို့ကြောင့် မောင်ဆေးရိုးက သံယောဇဉ်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် မောင်ဆေးရိုးမှာ ချက်ချင်းမသွားနိုင်သေး။ သူသည် ကလေးကို တလင်းထဲသို့ ခေါ်ရန် လာခြင်းဖြစ်သည်။ တလင်းထဲတွင် ကောက်ဆွဲနေချိန်၌ အမှန်ထသောကြောင့် ကလေးကို ခေါ်ရန် မသင့်ပေ။ ယခုအချိန်သည် ကောက်ပြန်ပေါ်သို့ နွားတွဲတင်စဖြစ်သဖြင့် အမှန်မထသေးချေ။ အဖေဖေ အမေမိ ‘သမီးကလေး ချောစိန်၊ မလာတာကြာပြီ’ ဟု ယနေ့နံနက်တွင် သုံးကြိမ်လောက် မြည်တမ်းသည်။ သို့အတွက် မောင်ဆေးရိုးသည် သမီးကို ခေါ်ရန် ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

“ကလေးကော ကျီးဒန်”

“အမေဆီမှာ ရှိမယ်ထင်တာပဲ”

ကျီးဒန်သည် သပိတ်တစ်လုံးကို ကျောက်ခဲ စားနေသည်။ ကျောက်ခဲမှာ ဖြူဖြေးညက်ညောနေသည်။ ထိုကျောက်ခဲ၏ ညက်ညောချောမွတ်မှုဖြင့် သပိတ်ကို ပွတ်တိုက်ပေးနေခြင်းဖြစ်၏။

မောင်ဆေးရိုးသည် ယောက္ခမ၏အိမ်ပေါ်သို့ မျှော်ကြည့်သည်။ ပုခက် လှုပ်မနေ။

“အိမ်ပေါ်မှာ ကလေးရော လူကြီးရော မရှိဘူး ကျီးဒန်၊ ဘယ်ဘက်များ သွားမယ် ပြောသွားကြသတုံး”

ကျီးဒန်မှာ အပြောရ ခက်နေသည်။ ရွာထဲတွင် ကလေးမြေးငယ် ရှားပါးသည်။ သည်ကလေးအရွယ် ရွယ်တူမှာ မရှိ။ ကလေးက သန္ဓေလည်း ကောင်းသည့်အတွက် ချီချင်ပိုးချင်သည့်သူ ပေါများ၏။ ကလေးသည် မအေရင်းကျီးဒန်ထံထက် ဘွားတော်ဒေါ်ရွှေအိမ်ထဲ အရှိများအနေများသည်။

ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် ကလေးအိပ်နေသခိုက်၌ အိမ်မှုကိစ္စများ ဆောင်ရွက်သည်။ ထမင်းအိုးမွှေးလိုက်၊ ပုခက်လှဲလိုက်၊ ကြက်သွန်လှီးလိုက်၊ ပုခက်လှဲလိုက်ဖြင့်။ သို့ရာတွင် အလုပ်ထဲ၌ ဒေါ်ရွှေအိမ် အာရုံစနစ်သွား ချိန်ဝယ် ပုခက်ကို မှေ့နေပြီ။ ကလေးကလည်း ပုခက်ရပ်သွားသောကြောင့် နိုးလာစေကာမူ မငိုပေ။ တစ်ယောက်ယောက်က အိမ်ပေါ်သို့ ချွတ်နင်းပြီး တက်လာသည်။ ကလေးကို ကောက်ချီသည်။ မျက်နှာ မရွေးသော ကလေးသည် ချွတ်နင်းပြီး တက်လာသူနောက်သို့ ပါသွားလေ၏။

“အမေရေ သမီးလေးကော”

ထိုအခါကျမှ ဒေါ်ရွှေအိမ် မျက်လုံးပြူးတော့သည်။ ပုခက်ထဲ၌ ကလေး မရှိ။ ဤသို့ဖြင့် ကျီးဒန်မှာ ဗုရိုးကိုပေါက် ပျောက်ပြီး ကလေးကို ရှာဖွေရသည်။

“နို့တွေသက်နေလို့ ကလေးနဲ့ ပုံကပ်ပါရစေ။ ကလေးသူခိုးများ ရှိရင် ကလေးကို ထုတ်ပေးကြပါ”

ထိုအခါမျိုးတွင်ကား ကလေးချီသွားသူများ ပျက်စီးရယ်ရယ် မောမောဖြင့် ကလေးကို ထုတ်ပေးတတ်ကြ၏။ ထိုနည်းလည်း ကျီးဒန်မှာ ကလေး အရှာထွက်ရဦးမည်။

“ထားခဲ့ ထားခဲ့၊ သပိတ်တွေ ငါလုပ်လိုက်မယ်”

ကျောက်ခဲစားသည့်အလုပ်ကို မောင်ဆေးရိုးလည်း လုပ်တတ်နေပြီ။ များသောအားဖြင့် အပြင်ပန်းလှစေရန် သပိတ်ကိုယ်ထည်အပြင်ပိုင်းကိုသာ ပြောင်ချောနေအောင် ပွတ်တိုက်ပေးကြ၏။

မောင်ဆေးရိုးမှာ ကျောင်းနေစဉ်က အဖုံးမပါသော သပိတ်ကြမ်းကို ထမ်းခဲ့ရသည်။ အပြင်နယ် မချောမွေ့သော သပိတ်အတွင်းပိုင်းကို ကြည့်ကြည့်ပြီး မောင်ဆေးရိုး စိတ်မချမ်းသာပေ။ ထိုအနာဆွေး အနာဟောင်းကြောင့် မောင်ဆေးရိုးသည် သပိတ်ကို ကျောက်စားသည့်အခါတိုင်း အတွင်းပါ ချောသည်။ ဤသည်ကို ရည်ညွှန်းလျက် မိကျီးဒန်က သေချာစွာ မှာသွားသည်။

“အတွင်းပါ ချောလို့ဆိုပြီး တော့်ကို ဘယ်သူမျှ ပိုက်ဆံပိုပေးမှာ မဟုတ်ဘူး။ ခရီးတွင်အောင် အပြင်မှာပဲ ချော”

“အေးပါ အေးပါ” ဆိုကာ မောင်ဆေးရိုး မိကျီးဒန်၏ ကိုယ်ငွေစွဲနေသောနေရာ၌ ဝင်ထိုင်သည်။ အနေအထား ခဏခဏ မပြောင်းရစေရန် ခြေဆင်းထိုင်သည်။ သပိတ်တစ်လုံးကို ပေါင်ပေါ် ဆွဲတင်သည်။ အတွင်းက အဝတ်ခုကိုက်ကာ အပြင်တွင် ပွတ်ချရာခင်းထပ်အောင် ကျောက်စားသည်။

ဟစ်လုံးပြီးသွားပြီ။ ကျီးဒန် ရောက်မလာသေး။ နောက်တစ်လုံးကို ပေါင်ပေါ်သို့ တင်သည်။ တစ်ဝက်ကျော်အပြီး၌ လူရိုပ်မြင်ငြား ဗောဓိကြည့်ဖြစ်။ ဝင်လာသူမှာ မိကျီးဒန် မဟုတ်။ သူ့မောင်ဘမင်းဖြစ်သည်။ ပန်းတလှုပ်လှုပ် ခေါင်းတလှုပ်လှုပ်ဖြင့် အလုပ် လုပ်နေသူမှာ အစ်မလော ယောက်ဖလော မစစ်ဆေး။ မိကျီးဒန်အမှတ်ဖြင့် “အစ်မရေ၊ မယ်မျှင်ကို ပြောပြီးပြီလား” ဟု မေးသည်။

မောင်ဆေးရိုးမှာ ကံပိုက်အောက်ဖြစ်သည်။ သမီး၏ ချစ်ရေးကြိုက်ရေးကို ဖအေ မသိရသည့်နည်းကူ နှမ၊ အစ်မ၏ ချစ်မှုရေးရာများကို မောင်များ သေီရ မမြင်ရ။ ဟိုရိုပိုပိုထွေပွတရားကို ရှေ့တန်းတင်ထားချိန်တွင် ဘမင်းသည် မောင်ဆေးရိုး၏နှမကိုစွဲကို မောင်ဆေးရိုးအား လာရောက်ပြောနေသည်။ သူ့နှမ မယ်မျှင်အား ဘမင်း၏ညီ ဘဝင်းက လိုက်ပြီးကပ်နေသည်ကို ယမန်နေ့က မောင်ဆေးရိုး မျက်မြင်ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ယခု ဘဝင်း၏အစ်ကို ဘမင်းက မောင်ဆေးရိုးအား ကျီးဒန်အထင်ဖြင့် လာပြောပြန်ပြီ။

“အစ်မရေ၊ ငါ တလင်းထဲက အပြင်မထွက်ပါဘူး။ အလုပ်ကို ကြိုးစားပြီး လုပ်နေပါတယ်”

ဘမင်းသည် သူ့အစ်မ ကျီးဒန်အပုတ်ဖြင့် မောင်ဆေးရိုး၏ ဘေးတွင် လာပြီးထိုင်သည်။ မောင်ဆေးရိုးမှာ ယကန်ပစ်ရ ကောင်းနိုးနိုး။ မောင်ဆေးရိုးဟန်နိုးရ ကောင်းနိုးနိုး အကြံထုတ်နေမိသည်။ မောင်ဆေးရိုး အကြံမရမီ လမ်းဘက်မှ ရှော့စိန်သားအမိ၏အသံများကို ကြားရ၏။ ထိုအခါကျမှ သူ စကားပြောနေကျ သူ့အစ်မ မဟုတ်ပါတကားဟု ဘမင်း သင်္ကေတမိသည်။ ချက်ချင်း အပိတ်ပတ်လျှင် ပာသုပယ်။ ပြုံးပျော်ပြုံးပျော်ပြုံး ထူးခြားစွာ ကပ်စပ်ပြုံးနေသူ ဟိုပိုင်းလှပ။

“ဟဲ့ ဘမင်းကလေးလုပ်နေတာပဲ။ ဟဲ့ညီမှာ သမီး လက်လှမ်းနေတယ်”

မိကျီးဒန် လှမ်းအော်ငြား ဘမင်း လှုပ်မကြံ့လှုပ်ပါ။ မွန်ထူပြီး ပျားမှာ နားကို ဝင်တိုး လှည့်ကို ဝင်တိုက်မိသည်။

“ဟေလေးရေ၊ သမီးရေ၊ ရှော့စိန်ရေ”
မိကျီးဒန် ချီးအေးက လှမ်းပြီး အသံပေးသည်။

ကျည်မွေ့ နားဆွဲကလေး ဝတ်ဆင်ထားသော ကလေးသည် နားဆွဲ တခါခါဖြင့် 'ချိုမှိုင့်မှိုင့်' လုပ်ပြ၏။ ထိုအခါ ဘိုးအေက 'ချဉ်မှိုင့်မှိုင့် ချိုးချိုး' ဟု အော်၏။ ကလေးက လက်သီးဆုပ် ဖြန့်ချည် လုပ်ပြ၏။ ဘိုးအေဖြစ်သူ မော့ပြီး ကျွန်ခဲတော့မှ ချောစိန်သားအမိ ကနားဖျင်း အောက်သို့ မြူးထူးရွှင်ပျဉ္စာ ရောက်လာ၏။

"သမီးရေ လာဟေ့၊ ဘနဲ့ အမေကြီးတို့ မျှော်နေရော့မယ်"

မောင်ဆေးရိုးက လက်ခါးချင်း အသံမြည်အောင်ရိုက်ပြီး ကလေးကို ခေါ်၏။

"နေစမ်းပါဦးတော်၊ ကလေးမှာ လင်းကတည်းက နို့ မစို့ရ သေးဘူး"

ကျီးဒန်သည် ခုံတန်းလျားတစ်ခုပေါ်သို့ ဝင်ထိုင်ပြီး ကလေးကို နို့တိုက်ရာက မော့ကြည့်၏။

"တော်နဲ့ တော့ယောက်ဖ အကြီးကောင်နဲ့ ဘာဖြစ်ကြသတဲ့"

"ဘမင်းလား"

"အကြီးကောင်ဆိုမှတော့ ဘမင်းအပြင် ဘယ်သူရှိဦးမှာတဲ့"

မောင်ဆေးရိုးသည် အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ရယ်မောကာ မိကျီးဒန် ကို ဝင်ထိုင်၏။

"ဟေ့ဟေ့ဟေ့ဟေ့ဟေ့ အမေရိုးတွေကြားထဲထိုင်ပြီး တော့ကံစား နေတဲ့ ငါတို့ နယော့နယော့ ညည်းသုံးရဲပြီးဟော့ဟော့ ငါ့နမအကြောင်း လာပြောတော့တာကိုး"

"အမယ်လေးတော်" ဟု အော်ကာ ကျီးဒန်မှာ ရင်ကို ဖိထားရ၏။

"ယပြီ နားရင်းပါးရင်း ရိုက်ပါတော့လား" အကြံပေး၏။

မောင်ဆေးရိုးမှာ ပါးစပ်ညောင်းတော့မှ အရယ်ရပ်၏။

"ညည်းတို့သားအမိ အရောက်ဖြန့်ပေလို့၊ ညည်းတို့သားအမိ အရောက်နောက်ကျရင် သည်ကောင် ငါ့နမ မယ်မျှင့်အကြောင်း ဘာ တွေများ လျှောက်ပြီး ပေါက်ကရပြောမယ်မသိဘူး"

"မောင်နမရင်းချာပဲဥစ္စာ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ပေါက်ကရတွေ ပြောလို့ ရမှာတဲ့"

"တော်တော်ခက်တဲ့ ကောင်ဟာ။ ငါ့မှာ ဟေ့ကောင်လို့ ထအော်ရ အခက်၊ မြို့နေရ အခက်နဲ့"

ပြောပြောဆိုဆိုဖြင့် မောင်ဆေးရိုး တပ်မဲရယ်မောပြန်ရာက "သမီးရေ သွားကြစို့ဟေ့၊ ဘတိုးအမေကြီးတို့ မျှော်ရော့မယ်" ပြောရင်း ထရပ်၏။ သူသည် ကလေးကို တလင်းတဲသို့ ပေါ်သွားရန် တရားတောင်း ကလေးကား အိပ်နေပြီ။

"အင်း သနားစရာပဲကလား"

မောင်ဆေးရိုးသည် ပြောပြောဆိုဆိုဖြင့် ငုံ့နမ်းရာ မိကျီးဒန်က တွန်းဖယ်ပစ်သည်။

"အဲသည်ကလေးမလေးက ဘယ်လောက် သဘောတူကံစားမယ် ပြောပြော အိပ်လျော့ချင် မယ်ဟေ့"

ထိုနေ့မှာပင် တပည့်ကျောင်းတစ်ကျောင်းက ကလေးတို့ မောင် ဆေးရိုး တွေ့ပြီး ပါးစပ်ပါးစပ်မှာ ကိုကလေးကို ချောနေရသဖြင့် အိမ်မှ ပါးစွ လစ်ဟက်လာတော့သည်။ သို့ကြောင့် ကိုယ်ရိုနှိုက်သတ်ကာ နောက် ယုတ်သည်။

"နက်ဖြန်မနက်ကျမှ စောစောလာခေါ်တော့မယ်"

ချူလံတလွင်လွင်ဖြင့် အိမ်ခိုင်းထဲသို့ မြောက်စသောင့် လှည်း ကမ်းစပ်လာ၏။ မိမိတို့အိမ်သို့လာသော စည်းသည်မဟုတ်။ လှည်းပေါ်မှ

ဆင်းလာသူများကို မောင်ဆေးရိုး မသိငြား၊ တစ်စုံတစ်ရာ ကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးရန် မောင်ဆေးရိုး ရုပ်နေသည်။

ဦးကြွက်နီသည် လှေကားထိပ်သို့ လာရပ်ငြား ဧည့်သည်များကို သူလည်း မမှတ်မိ။ သို့မဟုတ် သိပုံမရ။ “ကြွပါ ကြွပါ” ပြောသံမှာ ဝတ်ကျော ဝတ်ကုန်နွဲ့သာ။ သည်အိမ်တွင် လူငယ် မရှိ၊ အိမ်ရှင်မ ဒေါ်ရွှေအိမ် မှာလည်း မြေးပျောက်ကို ရှာဖွေရန် ထွက်ခွာသွားရာက ပြန်မရောက်သေး။ သည်အတွက် မောင်ဆေးရိုးမှာ သင်ဗျူး ဝင်ခင်းပေးရသည်။ မိကျီးဒန် မှာလည်း ကိုယ်တိုင်မလုပ်နိုင်သော်ငြား အိမ်ပေါ်သို့ ကလေးပွေ့လျက် လိုက်လာရ၏။

“ကြောင်အိမ်ပေါ်က လင်ပန်းနဲ့ ရေနေ့ကရားကို ဆေး”
မည်သည့်နေရာတွင် မည်သည့်ပစ္စည်းရှိသည်ကို မိကျီးဒန်သာ သိသည်။ သို့ကြောင့် သူက မောင်ဆေးရိုးကို ခိုင်းစေနေသည်။ ရေနေ့ ကရားအပြင် ခိုင်းသော်လည်း ရေနေ့အသင့်မရှိသဖြင့် ကျိုရဦးမည်။

“မတွေ့တာကြာလို့ မမှတ်မိတာ စိတ်မရှိပါနဲ့နော်”
ဦးကြွက်နီသည် သင်ဗျူးပေါ်တွင် ဝင်ထိုင်သော ဧည့်သည် သုံးယောက်အား အားနာသဖြင့် ပြောသည်။

“ကိစ္စမရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့လည်း မှတ်မိတာမှ မဟုတ် ပါဘူး။ ဦးကြွက်နီ ဒေါ်ရွှေအိမ်သို့ပြီး မေးမြန်းလာရတာပါ”

ဧည့်သည်သုံးယောက်အနက် အသွေးအဖွေး ထူးခြားသော လူငယ်က သွက်လက်စွာ ပြောအပြီး၌ သူတို့ကိုယ်ကို ပြန်လည်ပြီး အိမ်ရှင်နှင့် မိတ်ဆက်ပေး၏။

“ကျွန်တော်တို့က တောတွင်က ဦးသာအေးနဲ့ ဒေါ်မြယဉ်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ သူတို့ရဲ့တူ မောင်ကြည်စင် ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ အခုလာတဲ့ကိစ္စကတော့ လူကြီးမင်းတို့ထံမှာ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် နှစ်ဆယ်တုန်းက ဦးသာအေးနဲ့ ဒေါ်မြယဉ်တို့ ပေါင်နံထားတဲ့ ‘စလောင်းဖုံး’ လယ်ပွဲကို ပြန်လည်ရွေးနုတ်ချင်လို့ပါပဲ”

ဦးကြွက်နီ၏ ငယ်ထိပ်ကို မိုးကြိုးပစ်သော စကားဖြစ်သည်။ တစ်ခဏမျှ ဦးကြွက်နီ ငိုငင်သွားပြီးမှ သမီးနှင့် သမက်အား လှည့်ကြည့်ပြီး ပြောသည်။

“ဟဲ့ သွားကြစမ်း၊ နင်တို့အဖေ လိုက်ရှာကြစမ်း”
ထိုသို့လှမ်းပြောအပြီး၌ ဧည့်သည်များဘက်သို့ လှည့်၏။

မချီးပြားဖြင့် လောကဝတ်စကား ဆို၏။
“ကွမ်း ဆေး လက်ဖက် ရေနေ့ကြမ်း သုံးဆောင်ကြပါဦး။ အိမ်ရှင်မ မပါတော့ စကား အထမမြောက်မှာခိုးလို့ပါ”

မောင်ဆေးရိုးသည် ဤဧည့်သည်များကား လာခြင်းမကောင်းသော ဧည့်သည်များဟု သိသည်။ သိရခြင်းမှာလည်း ‘စလောင်းဖုံး’လယ်ပွဲ ရွေးမလို့ ပြောလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်တည်း ဦးကြွက်နီ မျက်နှာ မှတ်သွားသည့်အတွက် ဖြစ်ရပေသည်။ ပိုမိုသော မောင်ဆေးရိုးမှာ သေးငယ် မလျှောက်ရပါ။ သေးငယ်မိမ့်မျှ လှည့်ပေးပြီးတွင် အိမ်တစ်အိမ်မှ ဆင်းလာသော ဒေါ်ရွှေအိမ်ကို လှမ်းမြင်ရသည်။

“တို့အိမ်ထဲဝင်သွားတာမြင်လို့ ထမလို့ဗျာ။ နေပါဦး၊ ဘယ်က ဧည့်သည်များလဲဟယ်”

“တောတွင်ကတဲ့ အရီးရေ၊”
ထိုခဏတွင် ဒေါ်ရွှေအိမ် မျက်နှာပျက်သွားသည်။

“ဦးသာအေး ဒေါ်မြယဉ်တို့၊ စလောင်းဖုံးလယ်ကို ပေါင်နံထား ရာက၊ ရှေးချယ်ဖို့ လာတာတဲ့ဗျား”

ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း

“အေးလေ လယ်တွေ ကောက်ခြေပြတ်တဲ့အချိန်ပဲ”

လယ်သမားများတွင် မောင်ဆေးရိုး၏မိဘများကဲ့သို့ တောတိုးပြီး လယ်တီလုပ်သူများ ရှိသည့်နည်းတူ ရောင်းချသော လယ်ကို ဝယ်ယူလုပ်ကိုင်သူများ၊ သီးစားခံ ယူလုပ်ကိုင်သူများ၊ တစ်ဖန် နှစ်အကန့်အသတ်ဖြင့် အပေါင်ခံပြီး လုပ်ကိုင်သူများလည်း ရှိပေ၏။ ရမ်းဘိုကုန်းတစ်ဝိုက်တွင် သာဒွန်းဝမြောင်း၊ လင်းဇင်းမြောင်း၊ ခိုင်မြောင်းဟူ၍ လယ်များသို့ ရေညှင်းပေးသော မြောင်းတွေရှိ၏။ သည်မြောင်းတွေမှာ ရေမမှန်ပေ။ မမှန်ရခြင်းမှာ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး ဆင်းရဲသား ဆည် (သစ်ခက်ဆည်)များ ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

စလင်းချောင်း၏ဝဲဘာတွင် သစ်ခက်ဆည်တွေ သီးဖြတ်နေပြားမည်သည်ဆည် မည်သည်မြောင်းမျှ စိတ်မချရ။ ကောက်ပဲများ စိုက်ရန်အတွက် အပြင်းအထန် ထွန်ယက်၍ကောင်းဆဲတွင် မြောင်းကျိုး၊ ဆည်ပျက်ပြီး ရေပြတ်သွားသော မြောင်းတွေဖြစ်သည်။ စလင်းချောင်းကို အမှီပြုပြီး တည်ထားရသော သည် သစ်ခက်ဆည်တွေမှာ ချောင်းရေများလျှင် လယ်သမားတွေ ရင် မနေကြရ၏။ ဆည်ဦးကို ချောင်းရေက ဖျက်ဆီးသွားတတ်သောကြောင့်တည်း။ ချောင်းရေ သင့်ရုံသာ လာမှ မြောင်းထဲသို့ ချောင်းရေ ကောင်းမွန်စွာ စီးဝင်သည်။ ရံဖန်ရံခါ မြောင်း၏ ခါးလယ်ကို ချောင်းက ဝင်ရောက်ဖျက်ဆီးသွားသဖြင့် မြောင်းသောက်လယ်သမားတွေ မြောင်းဖောက်ရန် လာကြရသည်။ မြောင်းတူးပြီး၍ အိမ်သို့ပြန်လာသော လယ်သားတွေ အိမ်ပြန်ရောက်၍မျှ ဖင်မနွေးမိ မြောင်းခေါင်း၏အသံ ပေါ်လာသည်။

“ဆည်ဦးတက်ကြရမယ်ဟေ့၊ ဆန်တစ်ပြည်နဲ့ ထွန်ကပ်ကိုယ်စီ”

သို့အတွက် လယ်မြေများမှာ အရောင်းအဝယ် မဖြစ်ထွန်းပေ။ ရေမှီးစိတ်ချရသောကြောင့် အရောင်း အပေါင်ခံလျှင်လည်း ဈေးမရှိလှပါ။ သို့ရာတွင် မဲဇလီဆည်အမည်ရှိသော မုန်းမြောင်း ဖောက်လုပ်လာသည်။ လေလာပျက် မိုးလာပျက် မြောင်းမဟုတ်။ ရေမှန်သည်။ လယ်မြေအရောင်းအဝယ်များ ဖြစ်ထွန်းလာသည်။ မြေဈေးများလည်း မြင့်တက်လာသည်။ ထိုမြေများကို တခုတံတရ ဝယ်သော၊ အပေါင်ခံသော ချစ်တီးတွေ ပေါ်ပေါက်လာသည်။

ဦးကြွက်နီ ဒေါ်ရွှေအိမ်တို့မှာ မိဘလက်ငုတ် လယ် ဆယ်စက ရှိသည်။ ဤလယ်ကို လုပ်ကိုင်နေသူက ကန်သင်းတင် စလောင်းဖူးလယ်ပွဲ အရောင်းအဝယ်လုပ်သဖြင့် အပေါင်ခံလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မိမိလုပ်ကိုင်သော လယ်မြေများကို သူတစ်ပါးသို့ လွှဲအပ်ရမည် ရှိသောအခါ ဒေါ်ရွှေအိမ် မျက်ရည်စို့သည်။ စည်သည်များအား အသံအက်ဖြင့် နှုတ်ဆက်သည်။ ထိုအခါ မောင်ကြည်စင်က ဦးဆောင်ပြီး စကားပြော၏။

“ဦးတို့ ဒေါ်ဒေါ်တို့ဆီမှာ ဆယ်နှစ် လုပ်စားပြီးရင် ပြန်လည် အရွှေးခံရမယ်ဆိုတဲ့ ကတိနဲ့၊ လေးစက ဒသမကိုးတစ်ရှိတဲ့ စလောင်းဖုံး လယ်ပွဲကို တစ်ရာနဲ့ ပေါင်နဲ့ထားခဲ့တာ အနှစ် နှစ်ဆယ်ကျော်ခဲ့ပါပြီ”

“ဟုတ်ပါတယ် မှန်ပါတယ်”
ဦးကြွက်နီအသံထွက်ပြီး ပေါ်ပျက်စိတ်က စကားထောက်ပေး၏။
“ဒါကြောင့် ဟော့လုပ် အပေါင်စာချုပ်ပါ ငွေတစ်ရာကျပ်ပေးပြီး ကျွန်တော်တို့ ပြန်လည်ရွေးဆယ်ပါရစေ”

မောင်ကြည်စင်က စာချုပ်တစ်ခုနှင့် ငွေဒင်္ဂါးများကို ဦးကြွက်နီ ရှေ့သို့ ချပြသည်။ ဦးကြွက်နီသည် ဒေါ်ရွှေအိမ်အား လှမ်းကြည့်၏။ ယခု လယ်ရွေးရန် လာသော ဦးသာအေးနှင့် ဒေါ်မြယုတို့၏ပုံပန်းမှာ

လုပ်ငန်းကိုငင်ငန်း အဆင်ပြေသောကြောင့် လယ်ယာချောင်းမြောင်းများ ပြန်လည်ဖော်ထုတ် ရွေးဆယ်ခြင်း ဟုတ်ပုံမရ။ သည်ကလယ်ကို ဟိုမြောင်း၊ ဟိုကယာကို သည်ရွှေ့ လုပ်ပြီး ငွေထွက်အောင် လုပ်နေပုံ ပေါ်၏။ သို့ကြောင့် ဒေါ်ရွှေအိမ်က နားခံသာသော စကားကို သုံး၏။

“ကတိစကားရှိခဲ့တာလည်း ဟုတ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ လုပ်စား လာတာ ဆယ်နှစ်ကျော် အနှစ် နှစ်ဆယ် ရှိလာတာလည်း မှန်ပါတယ်။ သည်စာချုပ်ကို အဖေတို့ အမေတို့က လက်ဖွဲ့လိုက်တာဆိုပေမဲ့ အနှစ် နှစ်ဆယ်ဆိုတော့လည်း သံယောဇဉ် ဖြစ်နေပါပြီ။ ဖြစ်နိုင်ရင်တော့ မရွေးဘဲ သင့်တင့်လျောက်ပတ်တဲ့ ‘ထပ်ငွေ’ ယူစေချင်ပါတယ်”

ဦးသာအေး ဒေါ်မြယဉ်တို့သည် မောင်ကြည်စင်အား လှမ်း ကြည့်၏။ ထိုအခါ မောင်ကြည်စင်က ဒေါ်ရွှေအိမ်အား မေး၏။

“အစ်မကြီးတို့က ထပ်ငွေ ဘယ်နှရာများ ဆောင်းချင်ပါလိမ့်”

“မောင်ရယ်၊ ကျုပ်တို့မှာ လက်လုပ်လက်စားပါ။ ဘယ်လို လုပ်ပြီး ရာဂဏန်း ‘ထပ်’ နိုင်ပါလိမ့်”

မောင်ကြည်စင်က ခေါင်းခါ၏။

“ရေမှန်မိုးမှန်၊ ပထမတန်း မြေအမျိုးအစားဗျာ။ ချစ်တီးဆီ သွားရောင်းရင် အချိန်မရွေး ထပ်ငွေ နှစ်ရာ ရနိုင်တယ် သိလား”

မောင်ဆေးရိုး ဆက်လက်ပြီး နားထောင်နိုင်စွမ်း မရှိ။ လှေကား ထိပ်တွင် ထိုင်နေရာက ထသည်။

“ဟဲ့ ဘယ်ဟသွားဦးမလို့လဲ”

ဒေါ်ရွှေအိမ်က လှမ်းပြီးအော်သည်။

“ချစ်တီးဆိုတဲ့အသံကြားရင်တာမဟုတ်ဘူး အနီး၊ နားခါးတယ်။

ဒါကြောင့် ခိုင်းစရာရှိ လှမ်းခေါ်လိုက်ပါ။ ကျုပ် ရှိမှာပါ”

ပြောပြောဆိုဆို မောင်ဆေးရိုး ဆင်းလာသည်။

“ဘယ်နှယ်ဗျာ၊ ဖအေကျော်ပြီး ပထွေးလွမ်းနေတဲ့ ချစ်တီး ၁၀၀နဲ့တွေ ရွာထဲဝင်လာတာတော့ မကောင်းဘူး။ ရွာထဲကို ဂျီဝင်မှ ရွာနာတာမဟုတ်ဘူး။ ရွာထဲကို ချစ်တီးဝင်ရင်လည်း ရွာနာတာပဲဗျ” ဟု မောင်ကြည်စင် ကြားစေရန် ဟောင်ဖွာဟောင်ဖွာလည်း ပြောလိုက် သေးသည်။

ရပ်လေ့ရွာလေ့အရ အိမ်တစ်အိမ်သို့ စည်သည် ရောက် နေလျှင် နီးရာအိမ်မှ မိန်းမဖြစ်စေ ယောက်ျားဖြစ်စေ ဖျတ်ခနဲ ရောက် လာသည်။ လိုအပ်သည့်ကိစ္စများ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရင်း နားစွင့်သည်။ မျက်နှာတွေကို အကဲခတ်သည်။ ဆွေမျိုးသားချင်း အလည်အပတ် လာသည်ဆိုလျှင် မှန်ပုံသရောများ ရောက်လာသည်။ ငွေကြေးကိစ္စ အငြင်းပွားဖွယ်အကြောင်းအရာများကို အကြိတ်အနုယ် ပြောဆိုနေ ကြလျှင် အိမ်ရှေ့က သစ်တုံးပေါ်သို့ လူတစ်ယောက် လာထိုင်၏။ ခဏ ကြာလျှင် ပုဆိုးစုတ်ကို ပန်းပေါ်တင်ထားသူတစ်ယောက် အိမ်ရှေ့တွင် လာရပ်၏။

မောင်ဆေးရိုး ဖွာလောင်ဖွာလောင်လုပ်ချိန်ဝယ် ဦးကြွက်နီ ဒေါ်ရွှေအိမ်တို့အိမ်ရှေ့သို့ ရမ်းဘိုကုန်းသား ငါးယောက် ရေးကံနေပြီ။ ထိုလူများကို လှမ်းကြည့်ပြီး မောင်ကြည်စင် မျက်နှာဖျက်သွားသည်ကို ဒေါ်ရွှေအိမ် သူတိုင်းမိငြား လေချိုအသွေး မပျက်ပါ။

“မောင်ရယ်၊ လူငယ်ဆိုတာ မလိမ်မိုးမလိမ်မာပါနော်။ ဗွေမယူ ပါနဲ့။ အစ်မ တောင်းပန်ပါတယ်။ အဲသည်တော့ ငါ့မောင်ကြီး၊ အစ်မကြီးတို့ လာမိမှတော့ လက်ချည်းမပြန်ရအောင် ‘ထပ်ငွေ’ ငါးဆယ် စာချုပ်မှာပဲ ရေးပြီး ယူသွားကြပါနော်”

သည်အခါတွင် ဒေါ်မြယဉ်တို့က ကြည့်လှည့်မဟုတ်။ မောင်ကြည်စင်ကသာ ဦးသာအေး၊ ဒေါ်မြယဉ်တို့ကို လှမ်းကြည့်ပြီး “တစ်ရာပေးပါ” ဆိုသည်။

“မောင်ရယ်၊ ပိုးမွှားမကျ ရေမိုးမှန်ပါမှ လွန်ရော ကျွံ့ရော စပါး တစ်ရာပဲ ရပါတယ် ငါ့မောင်ရယ်။ စပါးတစ်ရာ ငွေတစ်ရာ၊ ကောက်စိုက်ခဲ ပျိုးနံ့တဲ၊ ဒါကောင် ထွန်ခယက်ခ မပါသေးဘူး”

“အစ်မကြီးပြောသလိုသာဆိုရင် လယ်ပိုင်ရှင်တွေ ခွက်ဆွဲကြရတော့မှာပေါ့။ မဟုတ်သေးပါဘူးဗျာ”

“ကိုယ့်မောင်အရင်းလို သဘောထားလို မခြင်းမချန် အမှန်အကိုင်း ပြောတာပါ ငါ့မောင်”

“ရှင်းရှင်းပြောမယ်ဗျာ”

မောင်ကြည်စင်သည် အိမ်ပိုင်းထဲသို့ ဝင်ရောက်လာပြီး နားတစွင့်စွင့် လုပ်နေသူများအား တစ်ချက်လှမ်းကြည့်သည်။

“ခင်ဗျားတို့လုပ်နေတဲ့ စလောင်းဖုံးလယ်ပွဲကို လိုချင်သူရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ လာတာပါ”

“သူတို့လည်း ပုထုဇဉ်ဆိုတော့ လိုချင်ကြမှာပေါ့လေ။ သို့သော်လည်း သူတို့က အပြီးအပိုင်ဝယ်တာ။ အစ်မတို့က ပြန်ပြီး ရွေးခွင့်မျှော်လင့်ချက် ရှိသေးတဲ့ ‘ထပ်ငွေ၊ လယ်ပေါင်’ မဟုတ်လား”

“ဟဟဟဟဟ ဝယ်ငွေ တစ်ရာမပေးနိုင်လဲ ကိုးဆယ်ထားပေါ့။ ငါးဆယ်နှင့် ကိုးဆယ်သည် တစ်ဆက္ကားမျှ ဖြစ်နေလေရာ ဒေါ်ရွှေအိမ်မှာ ကြူမျှ သတ္တိမကောင်းပေ။

ထိုအချိန်အခါက လယ်သမားများမှာ ရိုးရာ နွားချေးချခြင်းကလွဲ၍ အသိပညာပေးသူ မရှိပါ။ စပါးအထွက်တိုးသော သိပ္ပံနည်းကျ

စိုက်ပျိုးရေးကို လယ်သမားများ မကြားဖူးပေ။ ထို့ကြောင့် မိုးနည်းရပ်ဝန်းရှိ ဆည်ရေသောက်လယ်များ၏ စပါးအထွက်မှာ တစ်စက်လျှင် တင်း ၂၀ ဝန်းကျင်သာရှိသည်။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ကို ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးရန်လည်း စိတ်ကူးသူ ရှိဟန်မတွေ့ပေ။ ပိုးသတ်ဆေး သုံးစွဲသင့်သည်လည်း မဥပုဒ်ကြချေ။ သို့အတွက် လယ်မြေဈေးများမှာ အောက်အရပ်ဒေသနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက နိမ့်ကျပေသည်။ ဦးသာအေး ဒေါ်မြယဉ်တို့အား ခေါင်းဆောင်လာသော မောင်ကြည်စင်သည် အားလုံးထက် ခေါင်းတစ်လုံး သာသည်။ ကမ္ဘာ့ဗဟုသုတရှိသော မြေတိုင်းစာရေး ဖြစ်သည်။

မည်သို့ဖြစ်စေ သူသည် သင်ပုန်းကြီးကုန်ရုံသာ စာတတ်သော ဒေါ်ရွှေအိမ်ကို နိုင်အောင် မပြောနိုင်ပေ။ သူက ကိုးဆယ်၊ ဒေါ်ရွှေအိမ်က ငါးဆယ်ဖြင့် တစ်နာရီခန့် လွန်ဆွဲအပြီး၌ ဦးကြွက်နီ ဝင်ရောက်ဖုန်ဖြေသော ခြောက်ဆယ်တွင် စကားပြတ်သွားကြလေ၏။

ဦးကြွက်နီ၊ ဒေါ်ရွှေအိမ်တို့သည် ‘ထပ်ငွေ’ ခြောက်ဆယ်ပေးပြီး လယ်ပေါင်စာချုပ်ကို အသစ်ပြင်ရန်ဖြစ်ငြား ငွေမရှိပေ။ ငွေက တလင်းထဲမှာ ကောက်လှိုင်းအဖြစ်သာ ရှိသေးသည်။

“မိန်းကလေး၊ အဖေမှာ ငွေ ကျ ကျပ်စုံ ရှိတယ်။ သည်းအိုးလုပ်တဲ့အခါက အဖေတို့ ငါးဆယ် လှူပုံပါလား”

မိကျွန်းနီ အိုးလုပ်ရာမှရသော ငွေသည် မည်မျှရှိပြီဟု စာရင်းမှတ်မထားပေ။ ရေတွက်ပြီးလဲ မကြည့်ဖူးပေ။ မစာညွှန်၊ မအေးညွှန်တို့ကို ပေးစရာရှိလျှင် မျာအောက်က ယူပြီး ပေးလိုက်သည်။ မောင်ဆေးရိုးလယ်ထဲမှ မထွက်နိုင်သောကြောင့် အိုးဖုတ်ရန် ထင်းဝယ်ရသည်က မုံးကြီးပဲ။ တစ်ဆယ်ကျော်သည် ထင်၏။

အဖေတို့ အမေတို့တွင် ငွေလိုပြီ။ သူ့အိမ်ပိုင်းထဲဝင်ပြီး နေပါလျက်က မရှိဟု 'ဘူး' ခံရန် မသင့်။ မိကျီးဒန်မှာ ကလေးကို မောင်ဆေးရိုးထံ ထိုးထားခဲ့ပြီး အိပ်ရာအောက်က ဖျာကို လှန်ရသည်။ ဒဂါးတွေရော ငါးမူးစေ့၊ မတ်စေ့၊ ပဲစေ့၊ ကြေးပြားပါမကျန် ရေတွက်မှ ၆၀ သာ ရှိသည်။

“အမေတောင်းသည့်အတိုင်း ပေးသင့် မပေးသင့်”

အိမ်ထောင်တစ်ခုဖြစ်သောကြောင့် လက်စောင်ခြေစောင့် ရှိနေသင့်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျီးဒန်သည် အမေထံသို့ ငွေ ပေးဆယ်ကျပ်ပိုးရှိသော အနုတ်များကို သယ်ဆောင်လာတော့သည်။ သည်အနုတ်တွေကို သည်အတိုင်း ပေးလိုက်ရန် မသင့်။ ငါးမူးစေ့ ကျပ်စေ့ လုပ်မှ သင့်မည်။ သို့ဆိုက ထမင်းစားချိန်သို့ တိုင်တော့မည်။ ထိုအခါ ကျီးဒန်မှာ ကလေးကို မောင်ဆေးရိုးလက်ထဲမှ ပြန်မယူဘဲ အမေမီးဖိုထဲသို့ ဝင်ရတော့သည်။

မယ်ကြွယ်စိုး သားအမိသည်လည်း ဒေါ်ရွှေအိမ်၏အိမ်တွင် ဧည့်သည်ကို ထမင်းကျွေးရမည်ဟု သိလျှင်သိချင်း တလင်းထဲမှ ပြေးလာကြသည်။ တူတူတန်တန် စားပွဲခုံ ရှိပါစ။ ဇွန်း ပန်းကန် စားပွဲတို့ ရှိပါစ။

ဧည့်သည်လည်း ရောက်နေသည်။ ကျီးဒန်လည်း အမေမီးဖိုထဲ ရောက်နေသည်ကြားလျှင်ကြားချင်း ဦးစွာ ငွေသော့ ရောက်လာသည်။ ထို့နောက် မိတော့နှင့် ရွှေသစ်၊ မယ်သူန်တို့ ရောက်လာကြသည်။ ကူညီပြီး ချက်ရန်ပြုက်ရန်အတွက် လိုအပ်သော ပစ္စည်းများကို အိမ်ရှင်ကိုယ်စား လှည့်လည်ချေးငှားပေးရန် ဖြစ်ပေသည်။

ဦးကြွတ်နီသည် စကားကို များများပြောတတ်သူမဟုတ်ပေ။ စကားမရှိ စကားရှားပြီး ဧည့်ခံစကားပြောရန်မှာလည်း ဦးကြွတ်နီအတွက် လွယ်ကူသော ကိစ္စမဟုတ်ပေ။ 'ရမ်းဘိုကုန်း'သားတွေ ပါးစပ် မပါပါ

ဘူးကွာ' ဟု အပြောခံရကာမှ ခံရရော။ ဦးကြွတ်နီကား အကြောင်းမဟုတ်သည်ကို အကြောင်းလုပ်ပြီး ပြောနေမည့်သူ မဟုတ်ပေ။ ထိုအခါ ဦးစံအေးနှင့် ဦးကဲမောင်၊ ဦးသောင်းတို့သည် မအားလပ်သည့်ကြားက ရောက်လာကြရလေ၏။

“ကျွန်တော်တို့ ရမ်းဘိုကုန်းက ခေတဲ့ရွာမဟုတ်ဘူးခင်ဗျာ။ မြန်မာဘုရင် ရွှေလက်ထက်တော်တုန်းက တပ်မတော်ကြီးက သေနတ်အမှုထမ်းတွေ အသုံးပြုဖို့ ယမ်းမွန်တွေကို ဆက်သရတဲ့ ရွာခင်ဗျာ”

ဦးစံအေးမှာ ဤမျှအထိကား မှင်ဖြင့် မောင်းဖြင့် ကောင်းမွန်ဖြောင့်တန်းစွာ ပြောနိုင်သူဖြစ်သည်။ သို့လျှင်ဖြစ်စေကာမူ ကုလားတက်လာပြီးနောက် ရမ်းဘိုကုန်းတစ်ရွာလုံး နယ်နှင့်ခံရသည်အထိသာ ပြောတတ်သူ ဖြစ်၏။ သို့သော် စိုးရိမ်ဖွယ်မရှိပါ။ ဦးကဲမောင်နှင့် ဦးသောင်းတို့ကလည်း အဆိပ် 'ပြီး' သည့် စန္ဒရတ်မင်းအကြောင်း၊ မဟာဗန္ဓုလစစ်သူကြီးတို့အကြောင်းဖြင့် ဖြည့်စွက်လိုက်လျှင် ထမင်းစားချိန်နှင့် အခန့်သင့်ဖွယ် ရှိပါသည်။

*

လယ်ပွဲအတွင်းရှိ ထန်းပင်အားလုံးကို ချိုင့်ပါလျက်နှင့် သည်တစ်ပင်ကို မေ့ကျန်ခဲ့သည်။ ထန်းပင်များမှ အ သီးအရွက် ရနိုင်သည့်ဖြစ်စေ၊ ပရိုင်သည်ဖြစ်စေ လှည်းလမ်းပိတ်မီ ချိုင့်ဂစ်ရမည်။ စပါးပင်များပေါ်သို့ ထန်းရွက်တွေ ကြွေကျမည် ခိုးရိမ်သောကြောင့်ဖြစ်၏။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထန်းပင်တွေကို ချိုင့်ပစ်ပါလျက် သည်တစ်ပင်ကွက်ပြီး ကျန်ခဲ့သည်။ ကျန်ခဲ့သောကြောင့် ယခု ထန်းရွက်တစ်ရွက် တန်းလန်းဆွဲနေပြီ။ လေပြင်းလာလျှင် ထန်းရွက်ခြောက်သည် လေတွင် ဆန့်တန်းလျက် အဆက်မပြတ် မြည်တော့သည်။

ယခုကား လေပြင်းမကျ။ လေပြည်သာ လာနေသည်။ ထို 'ဆွဲချ' ထန်းလက်သည် ပင်စည်နှင့် ကွာသွားချေ ပင်စည်ကို ရိုက်ပုတ်ချေ ဖြစ်နေသည်။ ထိုဆွဲချ ထန်းလက်လှုပ်ရှားတိုင်း ဗျင်းခနဲ ဗျင်းခနဲ အသံ သည် တိတ်ဆိတ်အေးချမ်းမှုကို ဖျက်ဆီးသည်။

မောင်ဆေးရိုးသည် အိမ်ထောင်ကျပြီးနောက် ယောက္ခမအိမ်သို့ ရောက်သွားရငြား မိဘလယ်ကို လုပ်ပေးနေရသည်။ ယခု ရေယူရင်း နွားစာ မြက်ရိတ်နေစဉ် ဆွဲချ ထန်းလက်ကို နားကြားပြင်းကတ်နေခြင်း ဖြစ်၏။

ရာသီတစ်ပတ် လည်ပြီးပြီ။ နောက်တစ်ကြိမ်ပင် ထွန်းတုံးပိတ်ပြန်ပြီ။ မောင်ဆေးရိုး ရေယူနေခြင်းမှာ ပျိုးခင်းကျွတ်ကို ထွန်းရေး လုပ်ပြီး ရိုက်ရန်ဖြစ်သည်။ လယ်ကွက်တိုင်းကို ကန်သင်းဆွဲသောကြောင့် မြက်အသစ်များမှာ ရိတ်၍ ရရှိသာ ရှိသေးသည်။ ထန်းပင် ပင်စည်ကို ဆွဲချထန်းလက်က စည်းချက်မှန်မှန် ရိုက်ပေးသည့်ကြားသို့ ငှက်ခါး တစ်ကောင်က စည်းမကျ ဝါးမကျ ဝင်နောက်နေ၏။ ငှက်ခါးသည် သွပ်ပြားပေါ်သို့ အုတ်ခဲတွေ ပြုတ်ကျသဖြင့် ထိုးဆင်းလာပြီး ပျံတက် သွား၏။ သစ်ပင်ထိပ်ဖျားသို့ ပြန်ရောက်သွားသောအခါ တစ်ချက်ချင်း အော်နေပြန်၏။ ဤသည်ကိုလည်း မောင်ဆေးရိုး မနှစ်မြို့။

“ငှက်သရော နှကောမိ ဆိုတာ နှင်ပဲ”

မောင်ဆေးရိုးသည် ငှက်ခါးကို မော့ကြည့်၏။ တိမ်ဖြူထသော ကောင်းကင်တွင် လင်းတတွေ ပျံဝဲနေသည်။ လင်းတပင်ဖြစ်စေကာမူ သာမန် အမြင်အားဖြင့်မူ စွန့်သာဖြစ်၏။ ဝါမကျွတ်သေးသောကြောင့် သာလျှင် လင်းတ ဟု ပြောရခြင်းဖြစ်၏။

“ကိုရင် ဘာမှာဦးမလဲ”

မယ်မျှင် ဖြစ်သည်။ မောင်ဆေးရိုး ရိတ်ထားသော မြက်တွေ သယ်ယူရန်နှင့် ထမင်းပိုရန် လာခြင်းဖြစ်သည်။

“ဘာမှ မှာစရာမရှိဘူး။ ဣန္ဒြေရရ ပြန်၊ ကောင်းကောင်းပြန်” အမှတ်ခရသူ၏ စိတ်ထဲတွင် မည်သို့ဖြစ်သွားမည်နည်း။

မောင်ဆေးရိုး မစဉ်းစားပါ။ သူ့နှမကို သူ့ယောက်ဖနှစ်ယောက်က ရစ်သမ်းနေတာကြောင့် သတိပေးခြင်းသာဖြစ်သည်။

မောင်ဆေးရိုးသည် သူ့နှမကို မျက်စိတစ်ဆုံး လိုက်ကြည့် မိသည်။ မြောင်းပေါင်ကွယ်သွားမှသာ “ဆင်းရဲသား သားသမီးပဲ။ အိမ်တွင်းပုန်း အလုပ်ခိုင်းမထားနိုင်ပါဘူး” ဟု တီးတိုးရေရွတ်မိသည်။ ရေရွတ်ရင်း ရေသွင်းလယ်ကို လှမ်းကြည့်သည်။ မူလနေရာ၌ ပြန်ပြီး ထိုင်သည်။

သူ့မောင်ကြီး ပြောလိုက်သောစကားတွင် မည်သည့်ရည်ရွယ် ချက်တွေ ပါဝင်ကြောင်း မယ်မျှင် နားလည်သည်။ ဘမင်း ဘဝင်း ညီအစ်ကိုသည် သူ့နောက်သို့ အသည်းအသန် လိုက်နေသည်။ အချိန် မရွေး စည်းလွတ်ဝါးလျက် ဖြစ် သွားနိုင် သူ့သို့ မှုန်ပျက်ပျက် သွား။

နောက်ကျလယ်မကျွတ် ဟု ယူရန်သာလျက်သာ နှုတ်ဆစ်နှုတ်ဆစ် ဖြစ်ငြား မြလယ်မကျွတ်ကြီးမှာ ချိုးကျသံအောက်တွင် ငြိမ်သက်နေသည်။ လယ်ပွဲ အများစု ယွန်တုံးပိတ်သွားပြီမို့ မြောင်းထဲတွင် ရေပြည့်နေ၏။ ရေစုပ်စပ်မျှသာ ရှိပြီဖြစ်သော ထန်းသားရေကျော်တွင် ယခု ရေတွေ ပေါင်းလန်နေ၏။ မယ်မျှင်သည် ထမင်းထုပ်ကို ဆွဲ၊ မြက်တုံးကို ရွက်လျက် ထန်းသားခြမ်းထဲ ဆင်းပြီး ညင်သာစွာ လျှောက်သည်။ ထန်းသားခြမ်း၏ နှုတ်ခမ်း နှစ်ဖက်ကို နင်းလျှင် မြက်ထုံး လိမ့်ကျနိုင်သည်။

“မယ်မျှင် နေပါဦးဟ”

ထန်းသားရေကျော်တွင် ဥန္နဲပင်ရိပ်မှ ထွက်လာသော ဘဝင်း
ဖြစ်သည်။

မယ်မျှင်ရင်ထဲ ထိတ်ခနဲဖြစ်သွားငြား မျက်နှာပိုးသတ်ထား၏။

“ဘာကိစ္စနေရမှာလဲဟ၊ နေမြင့်ရတဲ့အထဲမှာ”

ဘဝင်းသည် လမ်းကို မိတ်ဆွဲပါ။ မယ်မျှင် သွားလိုက သွား၍
ရသည်။ သို့သော် ဆွေမတော် မျိုးမစပ်သော ယောက်ျားတစ်ယောက်၏
ဘေးမှ ပွတ်သပ်ပြီး မယ်မျှင် မသွားနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် တဲ့ရုပ် တဲ့ပြန်ရခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။

“တမြန်နေ့က ငါ စာပေးထားတာလေ”

“အလှူဖိတ်စာမှတ်လို့ အမေပေးလိုက်ပြီ”

ဘဝင်းမှာ များစွာစိတ်ညစ်သည်။

“သေလိုက်ပါတော့ မယ်မျှင်ရာ၊ ရည်းစားစာဟ”

ရှုံ့မဲ့ပြီး ညည်းတွားရာက ဘဝင်းသည် ရှေ့သို့ တိုးလာ၏။

“ရည်းစားစာဟ မယ်မျှင်ရ၊ နင့်ကို ငါ ဘယ်လောက်ချစ်တဲ့

အကြောင်း ဘယ်လောက်ကြိုက်တဲ့အကြောင်းတွေ ရေးထားတာဟ။

ငါ့ကို ပြန်ပြီးချစ်ပါလို့ တောင်းပန်ထားတယ်။ အဲဒါ ဘယ်လိုတဲ့”

“ဖယ်စမ်းဟာ၊ ငါ သွားတော့မယ်”

ဘေးမှ ကွေ့သွားလိုဟန် မယ်မျှင်က ခြေလှမ်းတစ်လှမ်း လှမ်းရန်
ဟန်ပြင်သော်လည်း ဘဝင်းက လမ်းမပေးပါ။

“ငါမေးတာ ဖြေမှသာ လမ်းဖယ်ပေးမယ်”

“နင်နော် ဖယ်နော်”

“ဖယ်စေချင်ရင် ငါမေးတာ ဖြေလေ”

“ဟောကောင် မင်း ဘာလုပ်တာတုံး”

ထန်းသားရေကျော်ထိပ်မှ ထွက်ပေါ်လာသော ဘမင်း၏အသံ
ဖြစ်သည်။ သူသည် ထမ်းလာသော မြက်ထုံးမှ ထမ်းပိုးကို ဆွဲချက်သည်။
ဥန္နဲပင်ရိပ်သို့ လျင်မြန်စွာ ချဉ်းကပ်လာသည်။

“ဟော အစ်ကို့ မင်း ဝင်မရှုပ်နဲ့ကွာ”

“ဘာကွ ငါက ဝင်ရှုပ်တယ်ဟုတ်လား”

ဘမင်း ဟန်လုပ်ပြီး ရှေ့တိုးနောက်ငင် ရယ်မောနေစဉ် မယ်မျှင်
သည် လှစ်ခနဲ ပြေးထွက်ခဲ့သည်။ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် သတ်ပုတ်ကြ
လိမ့်မည် ထင်သည်။ ဘမင်း မြက်ထမ်း ထမ်းပိုးကို မြှောက်လိုက်သည်
ဟု ထင်သည်။ ကျော်မကောင်း ကြားမကောင်း ဖြစ်နေမည်။ မယ်မျှင်သည်
မည်သူ့ကိုမှ မေတ္တာမရှိငြား၊ မြက်ထုံးကို ‘နန်းတိုင်’ ဘေးတွင် ပစ်ချခဲ့
ပြီးနောက် အမေထံသို့ ပြေးခဲ့သည်။

“အမေ့ကို မနှစ်ကတည်းက ကျုပ်တိုင်ခဲ့တာ၊ အမေ အရေး
မလုပ်လို့ အခု အခု အခု”

မယ်ကြွယ်ခိုး မျက်လုံးပြူးဖြင့် သမီးကို အထိတ်တလန့်
ကြည့်သည်။ သမီး၏ပခုံးကို ကိုင်လှုပ်သည်။

“အခု ဘာဖြစ်သတဲ့ သမီး”

“သတ်ကုန်ကြပြီ။ သတ်ကုန်လို့ သူတို့ သေတာက အရေး
မကြီးဘူး။ ကြားထဲက သမီး နာမည်ပျက်တော့မယ်”

အထိတ်တလန့် မဖြစ်လောက်သော အကြောင်းဖြစ်သည်။

သို့သော် မည်သူတွေ သတ်ကုန်ကြသနည်း။ မယ်ကြွယ်စိုး မရှင်း။

“နေပါဦး သမီးရဲ့၊ ဘယ်သူတွေ သတ်ကုန်ကြတာတုံး”

မယ်မျှင်သည် လယ်ထဲမှအပြန် ထန်းသားရေကျော်ထိပ်တွင်
၎င်း စောင့်ဆိုင်းနေပုံက စတင်ပြောပြရတော့သည်။

“သမီးနဲ့ သူတို့နဲ့ ဘာမှအဆက်အသွယ်ရှိတာမဟုတ်ဘူး အမေ။ သူတို့ဘာသာသူတို့ဖြစ်တာကို သမီး ခလောက်ဆန့်လို့၊ သမီး မျက်နှာများလို့ ဆိုပြီး မတရားပြောကြမှာ။ သမီး မခံနိုင်ဘူး အမေရဲ့။”

ဤစကားသို့အရောက်တွင်ကား မယ်ဖျင်သည် မအေကို ဖက်ပြီး ငို၏။ မယ်ကြွယ်စိုးသည် သမီးကို ကြင်နာစွာ ဖက်ထား၏။

“အမေရီတယ် သမီး၊ မငိုနဲ့။” ငါ့သမီးကို မတရားပြောသူရိရင် ငါနဲ့ တွေ့မယ်။ မယ်ကြွယ်စိုးတုံ့ဟော့။ တစ်စုံတည်း ရှိတယ်” ပြောရင်းပြောရင်းဖြင့် မယ်ကြွယ်စိုး၏အသံသည် ကျယ်လောင်လာ၏။

“အမေ ဟိုဘက်သွားလိုက်ဦးမယ်”

မယ်ကြွယ်စိုးသည် ဒေါ်ရွှေအိမ်ထဲသို့ မလာ၍မဖြစ်ပေ။

ရပ်တန့်စွာထုံးစံတွင် ‘သားသမီးမကောင်း မိဘခေါင်း’ ဖြစ်သည်။ လက်လွတ်စပယ် ဆဲရေးပုတ်ခတ် မလွှတ်။ မိဘကို တိုင်ကြားကြသည်။ ယခုကိစ္စကား ရိုးရိုးမဟုတ်။ ညီအစ်ကိုချင်း ပြီးသူရန်ဘက် ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ ရပ်ကျော်ရွာကျော်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

ခမည်းခမက် ဒေါ်ရွှေအိမ်ထဲသို့ ရောက်လာခြင်းသည် သမီး မိကျီးဒန်နှင့် မြေးမ ချောစိန်ထံသို့ အလည်လာခြင်းလည်း မည်ပေ၏။ ရမ်းဘိုကုန်းရွာတွင် ယနေ့နှစ်က အိုးလုပ်သူ ငါးဦးသာ ရှိခဲ့ငြား ယခုနှစ်တွင် ခုနစ်ဦး ရှိလာပြီ။ ဖို မတည်နိုင် သူများရှိသောကြောင့် ခုနစ်ဦး ဆိုရငြား အိုးလုပ်တတ်သူများ တိုးပွားနေပြီ။ ဖို မတည်နိုင်သူများသည် အိုးထိန်းစက် တည်နိုင်သည်။ အိုးပုတ်သည် လက်ခတ်အစုံရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ထင်းအပြည့်အစုံ စုဆောင်းပြီးလျှင် သူတစ်ပါး၏ဖိုကို ငှားကာ ကိုယ့်အိုးကို ဖုတ်သည်။ အခြားသူတွင် လုပ်အားလိုပါက အခစားဖြင့်

အငှားဖုတ်ပေးသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကျီးဒန်မှာ လူငှားများဖြင့် တစ်ဖိုပြီး တစ်ဖိုသွင်း၊ တစ်ဖိုပြီး တစ်ဖို ဖော်နေ၏။ ကလေးမှာ မအေအိမ်ထက် ဘိုးအေ ဘွားအေ၏ အိမ်တွင်သာ အနေများရတော့၏။ အိမ်ရှေ့သို့ မယ်ကြွယ်စိုးအရောက်တွင် မြေးမ၏အသံကို ကြားရ၏။

“သမီးရေ ချောစိန်ရေ”

မယ်ကြွယ်စိုးသည် လမ်းပျောက်တည်းက လက်ဝါး တချပ်မျှပ် ရိုက်လျက် အသံပေးလာ၏။ ချောစိန်သည် နောက်ပိုင်းလုံးငေးသော ‘ရှင်မီး’ အကျီကလေးဖြင့် မလျှောက်တတ် လျှောက်တတ် လမ်းလျှောက်နေ၏။ သူလမ်းလျှောက်သည့်နောက်မှ ကပ်ပြီးပါနေသူမှာ ဦးကြွက်နီ။

စင်စစ်အားဖြင့် ကလေးသည် ကောင်းစွာ လမ်းမလျှောက် တတ်သေး။ အဘိုးနှင့် အဘွားသည် မြေးမလိုလျှောက် လျှောက်တတ် သည့်အထိ မစောင့်နိုင်။ သို့အတွက် ‘ချားတိုင်’ စိုက်ပေးကြ၏။ ချားတိုင်မှာ ကလေး၏ပခုံးမျှသာမြင့်သော တိုင်ကို လက်ကိုင်ပါသော ဝါးဖြင့် ဖွပ်ထားခြင်းဖြစ်၏။

ကလေးသည် လက်ကိုင်ကို ကိုင်ပြီး ချားတိုင်ကို လက်ချာ လှည့်ခြင်းဖြင့် လမ်းလျှောက်သလို တော၊ ပျား၊ မြင်းခဲး၏။ သို့မှလျှင် ချားတိုင်လှည့်သည့်နောက်သို့ ကျမ်း အတတ်တိုင်းက ဝါးသွား ပြီးလျှင် ခြေထောက်က မလှမ်းဘဲ တန်းလန်းကျန်နေတတ်သဖြင့် ဘိုးအေ ကပ်လိုက်နေရခြင်းဖြစ်၏။

“သမီးရေ ချောစိန်ရေ”

ကလေးသည် ချားတိုင်ကို လွှတ်ပြီး ထိုင်းမျှ လှည့်ပေး ဘွားအေ ထံသို့ လေးဖက်ထောက်လျက် ပြေးသည်။

“သမီးက ဘွားအေမုန်း သိတယ်မုန်း”

မယ်ကြွယ်စိုးသည် မြေးမကို ကောက်ချီပြီး အိမ်ပေါ်သို့ တက်ခဲ့၏။ သူ့အသံကို ကြားသောကြောင့် ဒေါ်ရွှေအိမ်လည်း မီးဖိုထဲမှ ထွက်လာ၏။ “ကောင်မ၊ ကျက်ခဲ့ပြီလား” ဟု နှုတ်ဆက်၏။

“မကျက်တာကျက်ပေဟဲ့၊ ချက်ချင်းမလာရင် မဖြစ်လို့ ပြေးလာရတာ”
“အလိုလေးတော်၊ မထိတ်သာ မလန့်သာ”

ကွမ်းအစ်နှင့် ရေခွေးဖန်း၊ မီးခွက် စသည်များထားသော အလယ်ကောင် တိုင်အနီးတွင် ထိုင်မိကြလျှင် မယ်ကြွယ်စိုးက ယနေ့ နံနက် သူ့သမီး ကြုံခဲ့ရသည့် အခင်းကို ရှင်းလင်းပြသည်။

“... သမီးမကြားဘဲတော့ သူတို့ဘာသာသူတို့ တစ်ဖက်သတ် ‘တစ်ဘီးလိမ့်’ တွေ ဖြစ်နေတာဟဲ့။ ဘယ်သူ့ကိုမှ စကားမပြန်ဖူးဘူးတဲ့”

“မိန်းမပျိုကလေးတစ်ယောက်ကို မအေချင်မစာ၊ နှမချင်းမစာ၊ ဣန္ဒြေမဲ့ သိက္ခာမဲ့ဖြစ်အောင် လိုက်လုပ်တာ ငါ တောင်းပန်ပါတယ်အေ။ သည်ကောင်တွေကို ပါးရိုက်ပြီး ဆုံးမပါ့မယ်”

ဒေါ်ရွှေအိမ်က အားနာသံဖြင့် ပြောသည်။ မယ်ကြွယ်စိုးက ကလေးကို ဦးကျန်ကြီး တွေ မတွေ့ လှမ်းကြည့်ပြီးမှ တုံ့ပြန်သည်။

“ညဉ့်သားတွေကို ရိုက်ခေချင်လို့ လာပြီးတိုင်တာမဟုတ်ဘူးနော် ဟဲ့။ ကိုင်ပင်စရာရှိလို့ ထလာတာ”

“ဘာများပါလိမ့်”

“ညဉ့်သားအကြီးနဲ့ ငါ့သမီးနဲ့ ပြုတ်ကံရင် အတွင်းသိ အစင်းသိ တွေမို့ ငါ ဘာမျှပြောမှာမဟုတ်ဘူး။ အသလိုပဲ ညည့်သားအငယ်နဲ့ ငါ့သမီးနဲ့ ကြိုက်လဲ ပေးစားလိုက်ရုံပဲ။ အခုတော့”

အခုတော့တွင် မယ်ကြွယ်စိုး ထစ်ထားသည်။ ထိုအခါတွင်မှ စကား၏အလေးအနက်ကို ဒေါ်ရွှေအိမ် ခန့်မှန်းမိသည်။

“အခုတော့ မိန်းမတစ်ယောက်ကို ယောက်ျားနှစ်ယောက်က ပြိုင်တူကြိုက်ရာမှာ ညီအစ်ကိုတွေ ဖြစ်နေတယ်။ အစ်ကိုနဲ့ယူရင် မတိရဲ့ မျက်နှာကို တစ်သက်လုံး မကြည့်ရတော့ဘူး။ ဒါမှမဟုတ်လို့ ညီနဲ့ ယူရင်လဲ ခံအိုရဲ့မျက်နှာကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကြည့်ဦးမလဲ”

ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် သက်ပြင်းချရန် သဘောပေါက်၏။ သို့ကြောင့် “အေးဟဲ့၊ ဟုတ်တယ် ကောင်မရဲ့” ဟု ထောက်ခံ၏။

“ဒါတွင်ဘယ်ကဦးမလဲအေ၊ ညီကိုယူရင် အစ်ကိုက ညီကို မုန်းတော့မယ်။ ကံမကောင်းရင် ကမ္ဘာရန်ပြူး။ အဲ အစ်ကိုကို ယူပြန် တော့ကော၊ ညီက အစ်ကိုကို မုန်းတော့မယ်”

“ဟုတ်ပါကော၊ ငါ သေချင်တယ်”

ညည်းချင်းထုတ်သံနှင့်အတူ ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် ခေါင်းကို တဖြင်းဖြင်း ကုတ်သည်။

“အသည်တော့ ညီအစ်ကိုတွေ အချစ်မပျက်ရအောင် ငါ့သမီးကို ကိုင်းသမားနဲ့ပဲ ပေးစားတော့မယ်”

“ကောင်းတော့ကောင်းပါရဲ့၊ ဒါပေမယ့် မလေးကလေးကလေး တော့ မလုပ်နဲ့နော်။ ငါ့ပေးပေး ခိုထားပေး”

ဒေါ်ရွှေအိမ်က ပူပန်စကား ဆိုသည်။

“မလေးကလေးကလေးတော့ ဘယ်လုပ်မလဲအေ၊ တလောကပဲ ပြုံးပယ်ဖူး၊ ညည်းတိုအိမ်ရော ငါတို့အိမ်ကိုပါ ဝင်သွားတဲ့ ရှင်သံညွန့်တို့ ပြီးမခင်မကိုင် လှည်းမောင်းပို့တဲ့ သူငယ်ဟာ ကျောင်းဆရာ ဆိုပါကလား”

“အေး အေး ဟုတ်တယ်။ ငါ အခုမှ သတိရတယ်”

“ရှင်သံညွန့်က ငါ့သမီးကို ချွေးမတော်ရရင် ကောင်းမှာပဲ ဟဲ့။ ဒါပေမယ့် ငါ့ငါ့ကလေးရသေးတယ်”

ဒေသစကားအားဖြင့် ကိုင်းသဟဟဟ ခေါ်သူများမှာ အမှန်အားဖြင့် ယာသမားများသာဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤယာသမားများမှာ ရေမငတ်ပါ။ သူတို့၏ လုပ်ကွက်မှာ မြစ်ကမ်းနားတွင် ရှိသည်။ မြစ်ရေလျှမ်းသည့် အောက်၌ တစ်မိုးတွင်းလုံး ရောက်နေခဲ့သော မြေများ၊ သီတင်းကျွတ် တန်ဆောင်မုန်း ရေကျမှ ပေါ်လာတော့မှ စိုက်ပျိုးရသူများ ဖြစ်သည်။

မြစ်နှင့်ဝေးသော ရမ်းဘိုကုန်းက သိသည်မှာ ကိုင်းထဲက ရွာများတွင် ရေလွတ်စေရန် ခြေတံရည်အိမ်ကြီးတွေ ဆောက်ကြသည်။ နွားရေး မချ၊ ဓာတ်မြေဩဇာ မကုတ် မြေဆီမြေဩဇာကောင်းသောကြောင့် လှိုင်းလှိုင်းအားဖြင့် အောက်မြစ်သွန်းသည်။ ထို့ကြောင့် လောဘဇော တိုက်သည်။ လောဘဇောကပ်လာသောအခါ ဒေါသလည်း လွှမ်းမိုးလာသဖြင့် ရာဇဝတ်မှု ထူပြောသည်။ ထိုအခါ ထိုအရပ်မှ လူများကို ဒုစရိုက်သမားတွေ၊ လူမိုက်တွေဟု အခြားအရပ်သားများက မြင်လာကြသည်။ သို့သော် ဓားတစ်ပြက် တုတ်တစ်ပြက်သမားတွေကြားမှ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက် ထွန်းပေါက်လာသည်။ မောင်မောင်အေးဟူ၏။

မယ်ကြွယ်စိုးက သူ့သမီး မယ်မျှင်အား မောင်မောင်အေးနှင့် ဝေးစားရန် စိတ်ကူးခြင်းသည် ဘမင်း၊ ဘဝင်းတို့ သင့်မြတ်ညီညွတ်ရေး ဖြစ်သည်။ သို့သော် လက်ကား အပျိုးခံစားရသူမှာ ကျီးဒန်ဖြစ်သည်။ မောင်မောင်အေးတို့ ပန်းဆွဲရွာမှ လူပျားသည် ကျီးဒန်၏အိုးများကို အလုံးအရင်းဖြင့် ဝယ်ယူကြသောကြောင့် ဖြစ်၏။

ရမ်းဘိုကုန်းရွာသည် လယ်သမား၊ ယာသမားရွာ။ ကျီးဒန်၏ ကောင်းမွန်ကြောင့် အိုးသမားပါ ဖြစ်လာသည်။ မြစ်နားကမ်းနားနေ ကိုင်းသမားများအတွက် နေရာထူး နေရာဆန်းဖြစ်သည်။ ထိုနည်းတူပင်

ကိုင်းသမားရွာတစ်ရွာဖြစ်သော ပန်းဆွဲရွာသည်လည်း ရမ်းဘိုကုန်းအတွက် စိတ်ဝင်စားစရာ နေရာဆန်း နေရာထူးဖြစ်နေ၏။ ကာလသားကြေးခေါ် မင်္ဂလာကြေးခေါ် ခဲဖိုးသည် ကိုင်းရွာများမှ စတင်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချိန်က ခဲဖိုးသည် ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း ရမ်းရမ်းကားကား မဟုတ်သေးသဖြင့် မယ်မျှင်၏မင်္ဂလာကိစ္စမှာ အဖုအထစ် မရှိပေ။

မယ်မျှင်၏မင်္ဂလာဆောင်ကို သည်မျှကြီးကျယ်လိမ့်မည်ဟု မည်သူမျှ မျှော်လင့်မထားပေ။ မင်္ဂလာဆောင်သို့ လှည်းယာဉ်ပေါင်း ရာချီပြီး ရောက်လာတော့မှ ရမ်းဘိုကုန်းသား ကာလသားတွေ ခေါင်းချင်း ရိုက်ကုန်ကြသည်။ လှည်းပေါ်ပါ ပစ္စည်းတွေ မပျောက်ရရေး၊ နွားတွေ အစာနှင့် ရေ ရရှိရေးမှာ ကာလသားတို့၏ တာဝန်ချည်း ဖြစ်သည်။

လှည်းအချို့ကို လေးထပ်ကျောင်းဝင်းကျောင်း၌ နေရာချထားပေးနိုင်သဖြင့် နေရာအခက်အခဲ ပြေလည်သွားခြင်း၊ ကျွေးမွေးရန်နှင့် ချက်ပြုတ်ရေးတို့မှာ 'မဆန့်ရင်ကန်' ဖြစ်ကြရလေ၏။ အကြောင်းသော်ကား သူတို့သည် လွန်ရောကွဲရော ဖြာဗျာသော ခန့်မှန်းထားခဲ့မိကြသောကြောင့်တည်း။

ကာလသားလည်း မနေရ၊ ကာလသမီးလည်း မနေရသည် အပြင် ထိုသူတို့အား အဘိုးအို အဘွားအိုများကပါ ဝင်ရောက်ယူညီရတော့သည်။ အဝင်အထွက် အသွားအလာ မရှိခဲ့ဖူးသော ရပ်စိမ်းရွာစိမ်း၏ အထင်သေးမှုကို မခံလို၍ဖြစ်ပေသည်။

ညနေ မိုးချုပ်၍ သင်ဖြူးလိပ် ဖျာသိမ်း အိုးခွက်ပန်းကန် ပိတ်၊ ကန့်လန့်ကာသိမ်း၊ စားပွဲသိမ်းသူများမှာ ငုတ်ကုတ်ပျိုး ပျော်ပျော်၏။ သူတို့သည် ဆောင်ရွက်ရမည့် တာဝန်များကို ပြီးစီးချိန်တွင် မလုပ်ကိုင်နိုင်ကြ။ ခြေကန်လက်ဝန်း ကျနေကြပြီ။

“အကျိုးနည်း ပရိသတ်ကွာ”
စလိုက်သူက ကိုပိတ်စ ဖြစ်သည်။

“ငါ့တစ်သက် မင်္ဂလာဆောင် အတော်များများ ကြိုးပမ်းပါ တယ်ကွယ်။ သူကောင်းမင်္ဂလာဆောင်၊ ပုလိပ်မင်္ဂလာဆောင်၊ တိုက်ပိုင် မင်္ဂလာဆောင်၊ သူကြီးမင်္ဂလာဆောင်၊ ပွဲစားမင်္ဂလာဆောင်၊ ကောက်ခိုက် စည်းခေါင်းမင်္ဂလာဆောင်၊ ဆယ်အိမ်ခေါင်းမင်္ဂလာဆောင်၊ ငါကြိုးပွား သမျှ မင်္ဂလာဆောင်တကုာ့ မင်္ဂလာဆောင်ထဲမှာ မိမယ်မျှင်ရဲ့ မင်္ဂလာ ဆောင်လောက် စည်တာကို ကြိုးပွားပေါင်ကွာ”

“ဟုတ်ပါရဲ့တော်”

ရေဆေးပြီးသွားသော ယွန်းပန်းကန်များကို အဝတ်ဖြင့် သုတ် နေသော ချောင်မှ အပျိုခေါင်း မမှန်းချစ်၏ ထောက်ခံစကား။

“ဒါလောက် လူများနေမှတော့ အသက်တောင် ရှူလို့မဝ တော့ဘူး။ မိန်းမတွေကလည်း လူရိုက်ပြီး ရွှေကို ယူထားချင်စရာတွေ။ တစ်ယောက်မှ ရွှေနဲ့မလိုက်ဖက်ဘူး”

“ဟုတ်ပါရဲ့တော်။ ဝတ်ရင်လည်း ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး လုလုပပ ဝတ်ပါတော့လား။ အခုတော့ ဟုတ်ပေါင်။ အတုံးလိုက် အခဲလိုက်ကြီး”
သူတို့၏စကားထဲသို့ ကိုအောင်မြတ်၏စကားက အရင်းမရို အဖျားမရို ပင်လာကြုံ၏။

“မင်္ဂလာဆောင်အဖွဲ့တွေ လာပြီဟုလို့ ရွာတံခါးမှာ အဆောင့်ချ ထားတဲ့သူကလှမ်းအော်တော့ငါက ခပ်ပေါ့ပေါ့ပဲ၊ လာလှ နှစ်ဆယ်အစိတ်ပေါ့။ လှည်းတွေက လေးထပ်ကျောင်းထဲမှာ ချွတ်ထားတော့ ဒါလောက်များမှန်း မသိဘူးလေ။ တကယ်လာတော့မှ ကွမ်းအစ်ပိုက်သူ တစ်ကျိပ်၊ လက်ဖက် အုပ် ပိုက်သူ တစ်ကျိပ်ကို မြင်တော့မှ မျက်လုံး ပြူးရတာကလား”

“မင်းတို့က မင်းတို့အဖြစ်ကိုသာ ပြောတာကိုး။ ငါတို့ချက်တဲ့ ပြုတ်တဲ့လူတွေရဲ့ဒုက္ခကို မြင်စေချင်တာပေါ့။ ဝက် တစ်ဆယ်၊ ကြက် တစ်ပိဿာ လုပ်ထားတာကို များလှပြီထင်နေတာ”

ဤသို့လျှင် တစ်ရွာလုံး ကျေနပ်မဆုံး မိမယ်မျှင်အား တို့ရွာသူ အဖြစ် ဂုဏ်ယူမဆုံးရုံကြောစဉ် နွားရိုင်းသွင်းချိန်အရောက်၌ ခဲတစ်လုံး ကျလာ၏။

“စံမြင့် စံမြင့်”

သည်ကိစ္စမျိုးတွင် ယောက်ျားတွေ မပါစေချင်သောကြောင့် မယ်ကြွယ်ရိုးက သွက်လက်စွာ ထ၏။ “မင်္ဂလာကြေးကိစ္စ ပြောပြီး ဆိုပြီး ကျေကျေနပ်နပ် ဖြစ်ပြီးသားဆိုဟဲ့”ဟု အော်ကြီးဟစ်ကျယ် မေး၏။

“အဲသည်ကျေနပ်တဲ့လူတွေ ကသိကအောက်ဖြစ်အောင် တမင် လုပ်ကြတာဖြစ်မှာပါ”

“မင်း အဲသည်လို မင်းကောင်းကြေ မပြောနဲ့”

ကလသားအများအပြားမှာ ပစ္စည်းပစ္စယ သိမ်းဆည်းနေကြဆဲ စားရင်းစစ်ဖေးနေကြတဲ့အံ ဂျိယား၏။ မင်္ဂလာဆောင်တွင် ကျေနပ် သောချောက် နဲ့ပေးရတဲ့အစား ပိုမိုပေးရဖို့အတွက် ပွဲစားကလသား တို့အဖွဲ့ ဖြစ်လာစေရမယ့် ပစ္စည်းများကို မင်္ဂလာဆောင်အဖွဲ့က ယူပေးပြီး လက်ခံပေးရတဲ့ လက်ခံပေးသည့် လက်ပွဲလက်ကြပ် ဝယ်ခန်းမှာ ပေး ဖြစ်စေသောအမှု။ သို့ပါလျက်နှင့်

“တစ်ရွာလုံးက ကျေနပ်ပေမဲ့ ဘခင်းနဲ့ ဘဝင်းကတော့ ကျေနပ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့လက်ချက်ပဲဖြစ်ရမယ်”

ကိုသာခွန်နှင့် ကိုဘသောင်းတို့၏ထင်မြင်ချက်စကားဖြစ်သည်။
“ဟဲ့ သူ့ကို အတည်ယူသူက ကိုစံမြင့်”

“ငါတို့ကို ခွေးလုပ်လို့ ဘယ်ရမလဲကွာ။ စံမြင့်တဲ့ဟေ့”
 ကိုစံမြင့်သည် ထန်းရည်ကလေးလည်း ဝင်ထား။ တရားခံ
 လည်း ရှာချင်သဖြင့် ဦးကြွက်နီ၊ ဒေါ်ရွှေအိမ်တို့အိမ်ဘက်သို့ လာသည်။
 “ဘမင်း၊ ဘမင်း၊ ဟေ့ ဘဝင်း၊ ဟေ့ ဘဝင်း။ ဘမင်းတို့
 ဟဝင်းကို ဘယ်သွားကြသလဲဟေ့”
 ဦးကြွက်နီသည် ဒေါ်ရွှေအိမ်ကို လှမ်းကြည့်၏။ ဒေါ်ရွှေအိမ်က
 သမက် မောင်ဆေးရိုး ရှိလောက်သည် ကနားဖျင်းအောက်သို့ လှမ်း
 ကြည့်၏။ သို့စဉ်တွင် စံမြင့်က လှေကားထိပ်မှာ လာရပ်၏။
 “ဘမင်းတို့ ဘဝင်းတို့ကော အရိုး”
 “ဟိုမှာ သူ့ယောက်ဖကို သွားမေးချေ”
 ဒေါ်ရွှေအိမ်က မောင်ဆေးရိုးတို့၏ အဖိဘေးရှိ ကနားဖျင်းကို
 မေးငေါ့ပြ၏။
 သူ့ဇနီး၏ အိုးလုပ်ငန်းကို တောပြောတောင်ပြော ပြောကတည်းက
 ကိုစံမြင့်အား မျက်နှာကြောမတည့်သော မောင်ဆေးရိုးသည် အိမ်ခိုင်း
 ထံသို့ ကိုစံမြင့် ဝင်လာကတည်းက မြင်၏။ မြင်သော်လည်း အသံ
 မပေးဘဲ ကြည့်နေခဲ့၏။ ယခုလည်း ကနားဖျင်းဘက်သို့ ဝင်လာ၏။
 နှုတ်လည်း မဆက်။ အသံ မပေး။ ခရီးဦး မကြို။
 မောင်ဆေးရိုးတို့ သမီးယောက်ဖ သုံးယောက်သည် ရေနေ့
 အိုးတစ်လုံး အလယ်မှာ ဖြူလျက် ကလေးကြော်သုပ်နှင့် မြည်းနေကြား
 ကိုစံမြင့်အား ကြောင်တောင်ကြည့်နေကြသည်။ ကိုယ့်အိမ်ထဲသို့ လာနေကျ
 မဟုတ်သူတစ်ဦး ဝင်လာပါက နေရာထိုင်ခင်း ပေးလေ့ရှိသည်။ ခရီး
 ဦးကြိုပြုသည်။ ဤသို့မဟုတ်လျှင် အနည်းဆုံး နှုတ်ဆက်မှုကား ပြုကြ
 သေး၏။ ယခုသော်ကား ပကတိ သစ်ငှက် လုပ်နေသောအခါ ကိုစံမြင့်

ကသိကအောက် ဖြစ်နေသည်။ ကသိကအောက်ဖြစ်ရာက ‘ငါ’ကို နှုတ်
 မဆက်ရအောင် ဒင်းတို့က ဘာကောင်တွေလဲ’ ဆိုသည့်စိတ် ဝင်လာ
 သောအခါ မချေမခက်ကားတွေ ထွက်ပေါ်လာ၏။
 “ဆာဆောက မင်္ဂလာဆောင်အိမ်ကို ခဲနဲ့ပစ်တာ မင်းတို့မဟုတ်လား”
 ဘမင်းနှင့် ဘဝင်းတို့ ပြိုင်တူ ထရပ်၏။
 “ကောင်လေးတွေ ထိုင်နေကြစမ်း”
 ပြောပြောဆိုဆို မောင်ဆေးရိုး ထရပ်၏။
 “စကားပြောတာ ကြည့်ပြောဗျ။ သည်ကောင်တွေ သည်
 ကနားဖျင်းထဲ ရောက်နေတာ လေးနာရီထက် မနည်း ကြာပြီ”
 မောင်ဆေးရိုးကလည်း တားတားကြောကြော ပြောသည်။ ကိုစံမြင့်
 မကျေနပ်။ မကျေနပ်ခြင်းမှာ ‘ဟိုစံမြင့် လာ လာ’ ဟု မလျှောက်
 သော်မျှ ခေါ်ဖော်မရသဖြင့် ဖြစ်သည်။
 “မင်းတို့ ခဲနဲ့ပေါက်ပြီးမှ သည်မှာ လာနေကြတာမဟုတ်လား”
 ဘမင်းနှင့် ဘဝင်းတို့ ပြိုင်တူ ထကြပြန်ပြီ။
 *
 “ခင်ဗျားဗျား ဘာသက်သေမလုပ်ဘဲ အားပျံ့ပယ်။ ဟိုစံမြင့် သည်မှာ
 ရောက်နေတာ သက်သေ ပျံ့ပယ်”
 ဟိုစံမြင့်မှာ အချစ်အား ဖြစ်ပြန်သည်။ မောင်ဆေးရိုး
 ကိုစံမြင့်က သူ့နမီးမင်္ဂလာဆောင်ကို ခဲဖြင့်ပစ်ရန် သည် ယောက်ဖ
 နှစ်ယောက်အား မြှောက်ပင့်ပေးသည်ဟု စွပ်စွဲရန် မသင့်။ မသင့်မှန်း
 သိပါလျက်နှင့် မျက်စိ မှိတ်ပြီး စွပ်စွဲခဲ့သော်။
 သည်အကျပ်အတည်းမှ လွတ်ရန်အတွက် “သက်သေပဲ ဆင်ရင်
 ရတာပေါ့” ဟု ပြောမိသည်။

“သည်စကားက ကိုယ့်လည်ပင်းကို ကိုယ် ကြိုးကင်းစွပ်တဲ့ စကားပဲ။ တော်ပြီ သွားသွား”

မောင်ဆေးရိုးက ကနားဖျင်းအပြင်ဘက်သို့ လက်ချိုးထိုးပြ၏။ ကိုခဲမြင့် ထွက်မသွားလျှင် အထိုးအကြိတ်ခံရလျှင် ခံရ မခံရလျှင် ပိုင်နက် ပျားပျားပျားပျားဖြင့် တရားစွဲခံရတော့မည်။

မောင်ဆေးရိုးသည် သည်အရည်ကို ကြိုတင်ပြီး မြင်သော ကြောင့် ယောက်ဖနှစ်ယောက်ကို ကြိုတင်ခေါ်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ခဲဖြင့်ပေါက်သော အလုပ်ကို ဆယ်နှစ်သားကလေးပင်လျှင် လုပ်နိုင်သည်။ ဘမင်းနှင့် ဘဝင်းအား အထင်လွှဲစေလိုသူတစ်ယောက်က လောက်စာလုံး သာသာ ကျောက်ခဲတစ်လုံးဖြင့် ထပေါက်ဦး၊ ဘမင်း ဘဝင်းကို စွပ်စွဲကြ မည်သာ။ ဤသို့လျှင် ရိုးစင်းသော လမ်းကြောင်းထဲသို့ ကိုခဲမြင့် မိုက်ခဲစွာ ဝင်လာ၏။ မောင်ဆေးရိုးက အချိန်မီ မောင်းနှင်လွှတ်ပါလျက် ရှေ့လှေ ၅၅၅၅ ထွက်မသွား။ ပေကတ်ကလုပ်နေသည်။

“ငါ့မောင်တွေကို အိုးစွပ်စား၊ အိုးစွပ်စား ဟုပြီးစွပ်စွပ် ရအောင် သက်သေရိုသလား။”

အိုးပုံကြားထဲက ဘွားနေထရပ်သူမှာ ဆယ်အိမ်ပိုင် ကိုခဲမြင့် အလှန်ကြောက်သူ ကျီးဒန်ဖြစ်သည်။

အလှန်ကြောက်သူ ကျီးဒန်ကွင် လယ်ကော်ကြီးဘက်သို့ ထွက်ပြီး တစ်ယောက်တည်း ပြောပြပြီးမှ အလှန်ကြောက်သူ ကျီးဒန်ကွင် ကိုခဲမြင့်သည် ‘ပရောပရည်’ လုပ်ဖူး၏။ ‘မိုးနေလို့ပါ’ ဟု ထင်မကြားပေးဘဲမှ ပေးရော ထိုအချိန်ကမူ ကျီးဒန်သည် ကိုခဲမြင့်ကို မြေကြီးခဲဖြင့် ထုပွတ်ဖူးသည်။ သည်အကြောင်းကို မောင်ဆေးရိုး သိငြား မပြောခဲ့။ သို့သော် မိကျီးဒန် ကမူ အချိန်မရွေး ပြောခြင်းဖြင့် အရက်ခွဲမည့်သူဖြစ်သည်။ ကိုခဲမြင့်

တစ်ခွန်းမျှ ပြန်ပြီး မပြောနိုင်ဘဲ ထွက်ခွာသွားရလေတော့၏။ စင်စစ် သော်ကား ဘမင်းနှင့် ဘဝင်းမှာ မောင်မောင်အေးအား မုန်းထားခွင့် မသာပါ။ ရန်ငြိုးသိုရန်လည်း အချိန်မရပါ။ မယ်မျှင်၏ မိဘများထံ မောင်မောင်အေးတို့ အကြောင်းအလမ်း လာမည်နေ့မှာပင် ဦးကြွက်နီ သည် သားနှစ်ယောက်အား သတိပေးပြီးဖြစ်သည်။

“မယ်မျှင်ဟာ မင်းတို့အစ်မရဲ့ယောက်မ၊ မင်းတို့ယောက်ဖရဲ့ နမအရင်း၊ ဆွေထံမျိုးထဲမှာ မျက်နှာမျက်စိရာ မဖြစ်စေနဲ့”

ပြီးပြီ။ သည်မျှဖြင့် ပြီးသွားပြီ။

အဖေ၏ ဆိုလိုရပ်ကို ဘမင်းတို့ညီအစ်ကို သဘောပေါက်သည်။ သူတို့ ဆွေထံမျိုးထဲသို့ ဒေသသစ်မှ လူတစ်ယောက် ရောက်လာသည် ဟု သဘောထားကြ၏။ မောင်မောင်အေးမှာ သူတို့ရွာတွင်သာ ပျော်ပျော် မြတင် မဟုတ်။ ရမ်းဘိုကုန်းတွင်လည်း ကျောင်းဆရာဆိုသည်မှာ ပုတောက် ရခဲ ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲမို့ အရေးတယူရှိသည်။ ထိုအချိန်အခါက ရွာများတွင် ကျန်းမာရေးမျိုး၊ ရိုက်ကြိပ်၊ ဝမ်းဆွဲ မရှိသေးပေ။ ကျောင်းဆရာနှင့် မြေတိုင်းစာရေးသည်ပင် တိုရရှေးရေ ရှိလှသည်။ ထိုအချိန်အခါက ကျေးရွာ၏ဦးစီးခေါင်းဆောင်နေရာကို သူကြီးနှင့် ဆယ်အိမ်ပိုင်မျှား မျှားရွာ၏ဦးစီးခေါင်းဆောင်နေရာကို သူကြီးနှင့် ကျောင်းဆရာများ ရရှိကြသည်။ ဘုန်းတော် ကြီးမှာ ကလေးတွေကို စာသင်ပေးနေရာက ကျေးရွာတိုးဟက်မှုဖြစ်မည်ဟု သိမြင်ခံယူထား၏။ အမြတ်အမြင်ကြီးမားသော ဘုန်းတော်ကြီးမျှားသည် သူ့ကျောင်းဝင်းအတွင်း၌ အတန်းကျောင်းခေါ် လောကဏာကံကျောင်း ရှိစေချင်၏။ ရန်သူမျက်နှာပြု၏ ကုလားစာကို ကျွန်ုပ်တို့သား ကမ္ဘာ့ ဗဟုသုတကို ဆည်းပူးနိုင်မည်ဟု သဘောပေါက်ပြသသည်။ သို့ကြောင့် အတန်းကျောင်း ဝေါ်ပေါက်လာရေးကို အားပေးကြ၏။ သို့အတွက်

ကျေးရွာတစ်ရွာတွင် ရပ်ကျိုးရွာကျိုးကို အလိုလားဆုံးပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဘုန်းတော်ကြီးများဖြစ်သည်။ အမြော်အမြင် ကြီးမားရာတွင်လည်း ဘုန်းတော်ကြီးများသာ ရပ်ရွာ၏ စံဖြစ်ရသည်။ ထိုနောက် ရှားရှားပါးပါး ဖွင့်လှစ်နိုင်သော အတန်းကျောင်းသို့ ဆရာအဖြစ်ရောက်လာသော ကျောင်းဆရာများဖြစ်သည်။ သူတို့လည်း ရပ်ကျိုးဆောင် ရွာကျိုးဆောင်၊ အမြော်အမြင်ရှိသော ကျေးရွာခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ကြသည်။

မောင်မောင်အေးကား ရမ်းဘိုကုန်းရွာသို့ ကျောင်းဆရာအဖြစ် ရောက်လာသူမဟုတ်။ သို့ရာတွင် ကျောင်းဆရာ၌ ရှိမြဲဖြစ်သော ပရဟိတ စိတ်ကို ဖုံးကွယ်မထားနိုင်။ သူသည် ရွာနီးချုပ်စပ်ကို ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းပါမကုန် လေ့လာအပြီးတွင် ကိုသာခွန်း၊ ကိုဘသောင်းနှင့် ကိုပိတ်စ၊ ကိုအောင်မြတ်တို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၏။

“ရပ်သူရွာသားတွေ၊ အထူးသဖြင့်လူငယ်တွေ ပညာဗဟုသုတ ရရေး စာကြည့်တိုက်တောင်ကြရင် မကောင်းဘူးလား။”

မောင်မောင်အေး ချဉ်းကပ်မိသူ လေးပါးဦးမှာ ‘စာကြည့်တိုက်’ ဟူသော အမည်ရှိ ကျောင်းများ မဟုတ်ပေ။ ‘စာကြည့်တိုက်ဆိုတာ ဘာတဲ့’ ဟုလျှောက်မေးရုံကား မကြားယောင် ပြုနေကြ၏။ သို့သော် မောင်မောင်အေး မေးမလျှော့ပါ။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသို့ ကျောင်း မေးလျှောက် ပုဂ္ဂိုလ်များရှိနေ၍ သွားသည်။

“အခု ကျောင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့ လူငယ်လူရွယ် တွေပေါ့ဘုရား။ သူတို့တစ်တွေ လေးဟုတ္တရ ပဗ္ဗာသုကာ၊ လောကီ ဗဟုသုတ တိုးပွားဖို့အတွက် စာကြည့်တိုက်တစ်ခု တည်ထောင်ချင် ပါတယ်ဘုရား။”

“ကောင်းပါတယ် ဒါယကာ”

တစ်လျှောက်လုံး စိတ်ပျက်ခဲ့ရသမျှ သည်စကားတစ်ခွန်းဖြင့် မောင်မောင်အေးမှာ ခွန်အားဖြစ်ရသည်။

“ကောင်းပါတယ် ဒါယကာ။ ရမ်းဘိုကုန်းရွာသားတွေသာ မဟုတ်ဘူး၊ တခြားရွာက လူတွေလည်း ကျောင်းထွက်ကတည်းက စာပေနဲ့ ဝေးတာပဲ။ အလိုမှာသာ စာမှာသာရှိတာ ဒကာရဲ့။ တစ်လလုံး နေလို့ စာတစ်လုံး မဖတ်၊ ကန်နစ်လုံးနေလို့ စာတစ်အင်္ဂါ မဖတ်မှတော့ လူမိုက်တွေ ဖြစ်ကုန်တာပေါ့။”

“မိန်းမာဘုရား၊ အရင်ဘုရားအမိန့်ရှိတာ အလွန်မှန်ပါတယ် ဘုရား။”

မောင်မောင်အေးသည် ဘုန်းတော်ကြီး၏စကားတော်ကို ထပ်မံ ဖြည့်စွက်မပေးပေ။ စိတ်ကူးကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်က အရေး ကြီးသည်။

“အရှင်ဘုရား၊ ရွာလယ်မှာ အဆောက်အအုံ ဆောက်ရရင် ကောင်းမလား ဘုရား။”

“ငါ့ရွာအကြောင်း ငါသိတယ် ဒါယကာ။ အဆောက်အအုံ တစ်ခု ဆောက်ဖို့အတွက် တတ်နိုင်ကြမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ရွာလယ် ဝတ်ကျောင်းမှာပဲ လုပ်ပေါ့။ ဘုန်းကြီးက ပေစာဆယ်ထုပ်နဲ့၊ စာတိုက် တစ်လုံး လှူမယ်။”

မောင်မောင်အေး လက်ဝါးကာရန်အတွက် လက်ကို ကြွမိ သော်ငြား လက်ဝါးကာပြီး မတားဆီးမိ။ တားဆီးလိုခြင်းမှာ ဘုန်းကြီး၏ ပေစာဆယ်ထုပ်ကို ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်များပေါ် ပေါက်ပွားတက် တောသဖြင့် ဖြစ်၏။ မကိုင်ကက် ပေစာဆယ်ထုပ်ကို အကဲမရှိမရအောင် ဖြစ်ကုန်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ချေ၏။ မို့လျှင် အကြောင်းရှိပါလျက် လက်ဝါး မကာခြင်းမှာ ပေစာထုပ်ကို ဖြင့်သူများ၏ကြမ်းတမ်းမှုကြောင့်

လေရွက်တွေ ပဲ့ကုန်းက၊ ကျိုးကုန်းက၊ ကိုင်တွယ်သူ မရှိတော့သည့် အခြေအနေအထားကို တွေးမိသဖြင့် ဖြစ်သည်။

“မှန်ပါတာပေါ့၊ နေ့စဉ်ထုတ် သတင်းစာတစ်စောင်နဲ့ လစဉ်ထုတ် မဂ္ဂဇင်း သုံးစောင်၊ အပတ်စဉ်ထုတ် ဂျာနယ် တစ်စောင် နှစ်စောင်နဲ့ တဖြည်း ဗဟုသုတဖြစ်စရာ ပုံနှိပ်စာအုပ် အနည်းအကျဉ်းပေါ့ဘုရား။ အဲဒါ ထည့်ဖို့ ဝီရိယနဲ့ အဲဒါတွေကိုတင်ဖို့ ခုံတန်းလျားဖြစ်စေ လိုတယ် ဘုရား။”

“အေး ကောင်းတယ် ဒါယကာ”

“အဲဒီ စာကြည့်တိုက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ရွာလယ် ဝတ် ကျောင်းမှာ အစည်းအဝေးခေါ်တဲ့အခါ အရှင်ဘုရားပဲ ကြီးမှူးတော်မူပါ ဘုရား။ တပည့်တော်က မျက်နှာစိမ်းနေတော့”

“ဟေ ဟုတ်လား”

ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးမှာ ထိုအခါကျမှ မောင်မောင် အေးအေး စေ့စေ့ကြည့်ဖြစ်သည်။

“အနီ နေပါဦး။ ဒကာက ဘယ်သူသားသမီးမို့လဲ”

စေ့စေ့ကြည့်သောအခါ မိမိကျောင်းထွက် မိမိ၏တပည့်များထဲမှ တစ်ယောက်ယောက်၏မျက်နှာနှင့်မျှမတူသောကြောင့် မေးရတော့သည်။

“တပည့်တော်က ပန်းဆွဲရွာက ဦးပေ၊ ဒေါ်မြအုန်းတို့ရဲ့သား ဖောင်မောင်မောင် ဘုရား၊ ကျွဲကုန်းရွာ မူလတန်းကျောင်းက ကျောင်း အုပ်ပါ ဘုရား”

“ဧည့် အေးအေး၊ ကျွန်းထဲ ကိုင်းထဲကကိုးကွယ်”

“မှန်ပါတာပေါ့၊ တလောကမှ သည့်ရွာက ဦးကျွန်ကြီး မယ် ကြယ်စိုးတို့သမီး မယ်မျှင်နဲ့ အကြောင်းပါတာပါဘုရား”

“ဧည့် အေးအေး၊ အင်း”

ဤသို့ဖြင့် ရမ်းဘိုကုန်းရွာလယ်ရှိ ဝတ်ကျောင်းပေါ်တွင် အစည်း အဝေးပွဲတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ဆရာတော် ကြီးမှူးသောကြောင့် ရွာလုံးကျွတ် လာကြိုငြား တစ်များသား မောင်မောင်အေးကို သဘော မကျ။ တစ်ရွာသားက စွာရကောင်းလားဟု မလျီကမာ ရှိကြငြား။ ဘုန်းကြီးကို ကြောက်သောကြောင့် မပြောရ။

“ခဲမြင့်၊ ပိတ်စ၊ အောင်မြဲတို့က ခြေရည်စားပွဲတစ်လုံးနဲ့ နောက်မှီ ပါတဲ့ ခုံတန်းလျားနှစ်လုံး လုပ်ကြရမယ်”

“တင်ပါဘုရား”

“ဘယ်လိုလုပ်ကြမှာတုံး”

“မစဉ်းစားရသေးပါဘူးဘုရား”

“စဉ်းစားမနေနဲ့၊ တစ်အိမ် တစ်ကြား အလျှူပဲ။ တန်းလျားနဲ့ စားပွဲဖိုး မပြည့်မချင်၊ ဥပုသ်နေ့တိုင်း စာရင်းအင်းနဲ့ အလျှူခံရမယ်။ စားပွဲနဲ့ တန်းလျားတွေ ငြီးတဲ့အခါ စာရင်းနဲ့တကွ ငါ့ဆီအပ်ရမယ်”

“မှန်ပါတာပေါ့”

“အေး၊ ဘာရီနဲ့ သာယွန်းအောင်၊ ဘာသေးလားဟုက မေးကြည့်ဖို့ကလို့ အုပ်ချုပ်ရမယ်ဘု”

“မှန်ပါတာပေါ့”

ဤသို့ဖြင့် ရမ်းဘိုကုန်းရွာတွင် စာပြည့်တိုက်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ် လာခဲ့သည်။ စားပွဲတစ်လုံးနဲ့ ခုံတန်းလျား နှစ်ခုလည်း ဖြစ်ပေါ်လာ ခဲ့သည်။ ဆရာတော်ဘုရား၏ စာတိုက်သေတ္တာကြီးလျား ပေစာထုပ် တွေနှင့်အတူ ရောက်လာငြား ပေစာထုပ်များမှာ နှစ်လပဲကြီးမီ အမှုန့် မြစ်ကုန်လေ၏။ အကြောင်းသော်ကား စာတိုက်သေတ္တာထဲသို့ ကလေးတွေ လိုပြီး ကူတူပုန်းကြသောကြောင့်တည်း။ စားပွဲပေါ်တွင်တင်သော

သတင်းစာနှင့် မပုဂံဇင်းများကား သက်တမ်းရှည်သည်။ မိုးကိုင်စက္ကူထက် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ကုလားစက္ကူဖြင့် ပုံနှိပ်ထားသော အရပ်များ၊ စာများမှာ ပီသသည်။ ထင်ရှားသည်။ ရွာခေါင်း ဦးဘရီကအစ သတင်းစာ လာပြီးဖတ်သည်။ ရွာဦးကျောင်းဆရာတော်သည် စာကြည့်တိုက်အဖွဲ့ ထံသို့ မောင်ဆေးရိုးကို ဆွဲသည့်၏။ မောင်ဆေးရိုးမှာ မောင်ကြီးမှောင်မှ အိမ်ပြန်ရောက်သဖြင့် စာကြည့်တိုက်သို့ မလာနိုင်။ ကနဦး မ တည်ခဲ့သော မောင်မောင်အေးလည်း ကျွဲကုန်းထက် ပိုမိုဝေးသော အခြားရွာသို့ ပြောင်းရွှေ့ရသဖြင့် ရမ်းဘိုကုန်းသို့ပင် တစ်လ တစ်ခါသာ ရောက်သည်။

မောင်မောင်အေးတို့ကျေးရွာက အတန်းကျောင်းများတွင် စနေ၊ တနင်္ဂနွေ မရှိပါ။ အပိတ်၊ ဥပုသ်သာ ရှိသည်။ ဤရက်များတွင် ရွာသို့ ပြန်လာသော မောင်မောင်အေးမှာ စာကြည့်တိုက်သို့ ခဏတစ်ဖြုတ် အပြေးအလွှား ရောက်လာသည်။ ထို့နောက် မလာတော့ပေ။ ဦးဘရီ၊ ဖဲဖြင့်၊ သာဓုန်းနှင့် ဘသောင်း၊ ပိတ်စ၊ အောင်မြ၊ အောင်လူတို့မှာလည်း လယ်အလုပ်တွေ ပိလာသောကြောင့် စာကြည့်တိုက်တည်ရာ ရွာလယ်ဝတ်ကျောင်းသို့ ရောက်မလာကြပေ။

စာကြည့်တိုက်သို့ မှန်မှန်လာသူမှာ ဆရာတော်ဘုရားဖြစ်သည်။ သူ့မာ၊ ဤ ဝေးရိုးမှာ ဆရာတော်ကစပါးတည်း ထားရသည်ကို အားနာသောကြောင့် စာကြည့်တိုက်သို့ ပြီးစေ ပြီးစေဟန်သည်။ ထိုင်သည်။ ထိုအခါ စာအုပ်များ သိမ်းဆည်းရေး၊ ခင်းကျင်းပရေးကို မောင်ဆေးရိုးသို့ တာဝန်ချထား၏။

မောင်ဆေးရိုးခေါင်းညိတ်သော်ငြား 'တုံးကြီးခေါက်' တွင် တသွားရသည်။ ဆွမ်းခံဝင်ချိန်ကျမှ ဖွင့်မြဲဖြစ်သော စာကြည့်တိုက်ကို

မိကျီးဒန်က အဖွင့်အပိတ်လုပ်သည်။ သို့သော် ကျီးဒန်မေ့လျော့နေပါက လုံးဝမဖွင့်ဖြစ်။ မည်သူကမျှလည်း 'စာကြည့်တိုက် ဘာပြုလို့ မဖွင့်တာတဲ့' လာမေးမေး။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ရမ်းဘိုကုန်း စာကြည့်တိုက်ကား ဆရာတော်ဘုရား ကြွလာသောနေ့တွင် ဖွင့်သည်။ မောင်မောင်အေး ပြန်လာသောရက်များတွင်လည်း ဖွင့်သည်။ မိကျီးဒန် သတိရသော အခါတွင်လည်း စာအုပ် စီစဉ်လျက် ဖွင့်ဖြစ်သည်။

*

အင်းသားအိုးစည်ထုသံနှင့်တူသော အသံများသည် ရမ်းဘိုကုန်းရွာထဲသို့ မှန်မှန်ထွက်ပေါ်နေ၏။ ကောင်းစွာမိုးမလင်းမီကတည်းက ထပြီး အိုးပုတ်ကြခြင်းဖြစ်၏။

မိကြီးဒေါ်ကြော့ကို နားကွဲသုံးသဖြင့် ဝမ်းမလုပ်လာဘဲ ကျီးဒန် လင်မယားမှာ ရွှေတွဲလွဲငွေတွဲလွဲဖြစ်သည်ကို မြင်သောအခါ တစေ့ တစောင်း လာကြည့်ပြီး အိုးထလုပ်ကြ၏။ အိုးဖိုတည်ကြ၏။

"ငါ မပြောလား၊ မဟာပထဝီမြေကြီးကို ရိုက်ဟယ်ပုတ်ဟယ် မီးဖုတ်ဟယ်လုပ်ရင် မကြီးပွားပါဘူးလို့။"

ရွာခေါင်း ဦးဘရီကို ဆယ်ဖိခေါင်း ချဲ့ကွဲ ဖျားစွဲ ချဲ့ကွဲရာ စကား ရတော့သည်။ နောက်ပထမပျံ ချဲ့ကွဲ၏ မိုးရွာကို လာကြည့်က မဝယ်။ လုပ်ကိုင်ရာတွင်လည်း တွက်မေ့တွက်သား မကိုက်။ အိုးလေးဖိုထက်ပိုပြီး ရုပ်တည်နိုင်သူ မရှိချေ။ ထိုအခါတွင် ရမ်းဘိုကုန်း ရွာတွင် အစဦးစွာ အိုးထုပ်သော ကျီးဒန်လင်မယားသာ ခေါင်းမားမာနှင့် ကျန်ခဲ့သည်။ သူတို့မှာ မာဇာဌနံ့ အေးညွှန်တို့ကိုသို့သော လူမဲ့ရှိသည်။ မာဇာဌနံ့တို့က လန့်ငြိမ်ချီပြီး လက်ထပ်သံပေးခဲ့သဖြင့် အိုးထုပ်ငန်းကို စနစ်တကျ တတ်မြောက်သည်။ စနစ်တကျ တတ်မြောက်သူက မပျင်း

မရိပေ။ မြေကြီးကို 'စေး' ပြီးသားပါဆိုကာ ပေါ့ပေါ့တန်တန်မလုပ်။ ကျကျနန နင်းသည်။ သို့အတွက် မိကျီးဒန်၏လက်ထွက်အိုးများမှာ ဆီအိုး၊ ထမင်းအိုး၊ ဟင်းအိုး၊ ရေအိုး၊ သပိတ်ဖြစ်စေ ကုန်သည်များထံ၌ ငွေကြိုတင်ယူ၍ရသည်။ ကျီးဒန်ကို အားကျပြီး ထလုပ်သူများအား ငွေကြိုတင်ပြီး ထုတ်ပေးသူမရှိ။ လူကိုမယုံ။ လက်ရာကို မကြိုက်သဖြင့်။

ချိုးကူသံနှင့် အိုးပုတ်သံတို့ ပြိုင်ဆိုင်နေကျဖြစ်သည်။ ဥဩ သံနှင့် အိုးပုတ်သံတို့ ပြိုင်ဆိုင်သောအခါ ချိုးကူသံများ တစ်လကိုးသီတင်း ပျောက်သွားတတ်သည်။ စင်စစ်သော်ကား မပျောက်ပါ။ ခဏတစ်ဖြုတ် မှေးမှိန်သွားခြင်းမျှသာဖြစ်ပါသည်။ ဥဩသံလောကတွင် ကျီးဒန်၏အိုးဖိုမှာ မနားရပေ။ တစ်လလျှင် သုံးလေးဖို တိုက်သွင်းရသည်။ ထိုအချိန်တွင် မောင်ဆေးရိုး၏တလင်းထဲမှ စပါးများ ကျီဝင်ခဲ့ပြီ။ အပြည့်အဝ ကျညီနိုင်ပြီ။ မောင်ဆေးရိုးသည် မိကျီးဒန်နယ် မကျွမ်းကျင်ငြား အကုန်တတ်သည်။ မိကျီးဒန်မူ ကျွမ်းကျားကျွမ်းကျင်၏။ ကလေးတစ်ဖက်နှင့်မို့ အလုပ် မတွင်ပေ။ ကလေးကလည်း ပူးဖူးမှတ်ထားသော ဘိုးအေ ဘွားအေကို ပစ်ပြီး မအေထံ ကပ်၏။

“မအေချစ်ကြီး၊ နှင့်အမေနား ကပ်နေပေတော့ဟေ့”
ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် တစ်ခါတစ်ရံ မြေးနှင့်ဖက်ပြီး စိတ်ကောက်သည်။

ပျားကို သီးကဲသို့ ထားခဲ့ပြီး ရေချိုးရန်၊ ထမင်းစားရန်၊ အိပ်ရန် လာမခေါ် တော့ပေ။

“အမေကလဲလေး၊ ကလေးနဲ့ဖက်ပြီး”

ကျီးဒန် လေချိုသွေးရငြား ကလေးကို လာထားပစ်ခဲ့သည်ကို သဘောကျသယောင် ရှိ၏။ ကလေးကလည်း အိုးကြိုအိုးကြားတွင် လျှောက်ပြီး ပြေးခွင့်၊ ဆော့ကစားခွင့်ရသဖြင့် ပျော်၏။ ကျီးဒန်

လက်ခတ်ကိုင်၏။ ချောစိန်လည်း လက်ခတ်ကိုင်၏။ သို့ရာတွင် ကျီးဒန် ပုတ်ခတ်သော အိုးတွေမှာ ဖင်မပိတ်သေးသော အိုးဟောင်းပေါက်တွေ၊ အထူအပါး အနေတော်မကျသေးသော အိုးတွေ ဖြစ်သည်။ ချောစိန် ပုတ်သော အိုးတွေကား တိုက်သွင်းရန် အသင့်ဖြစ်သော အိုးချောတွေ။ ကျက်ပြီးသား အိုးတွေ။

နှစ်ခါလည်သမီး၏ပုတ်ခတ်အားကလည်း မသေးပါ။ အိုး နှုတ်ခမ်း ပဲ့သည်။ မီးဖုတ်ရသေးသောအိုး ထက်ခြိမ်းကွဲသည်။

“သမီးရေ”

ကျီးဒန်သည် ပုတ်အံ့ဆဲဆဲ လက်ခတ်ကို ကိုင်ထားလျက် အသံ ပေး၏။

“သမီးကလေး မချောစိန်”

“ဂူး ဂူး”

အသံလာရာသို့ မိကျီးဒန် 'ကဲ' ပြီး ကြည့်သည်။ သမီးကို မြင်ရသော်ငြား မပီသပါ။

“သမီးလာ အမေ့အိ(လာ)”

ကျီးဒန် လက်ပါးချင်းရိုက်ပြီး ပုတ်ခတ်လုပ်ပုံ၊ ပုတ်ခတ်ပုံတို့ကို ချောစိန်ထွက်လာသည်။ များစွာပုတ် ခုတ်ခတ် အားကျနေသည်။

“ပေကျဲနေကားပါကလေး။ အားတွေလုပ်နေတာတုံး”

မိကျီးဒန်သည် ကလေး၏ 'ရှင်မီးအကျီ' ရှေ့ပိုင်းအောက်စဖြင့် ကလေး၏မျက်နှာကို သုတ်ပေးသည်။

“အိုးတွေ ခြောက်ကုန်တော့မယ် သမီးရဲ့၊ လာ”

စိတ်ကြိုက်မပုတ်ခတ်မီ ခြောက်သွေ့သွားသော အိုးကြမ်းများကို ရေဆွတ်ပေး၍လဲ မရပါ။ ရွံ့ပုံးထဲသို့ ပစ်ထည့်လိုက်ရုံသာရှိသဖြင့်

မိကျီးဒန်သည် ကလေးကို ရင်ခွင်ထဲသို့ ဆွဲသွင်းပြီး အတင်းနှိတ်တိုက်သည်။ ကသိကအောက်ဖြစ်သော်ငြား ထူးဆန်းသော အနေအထားဖြစ်သဖြင့် ကလေးက သဘောကုသသည်။ မျက်လုံးကိုမှေးလျက် နို့စို့သည်။ မိကျီးဒန်မှာ လက်ခတ် မကိုင်မိသာ ကလေး၏မျက်နှာကို လက်ဝါးဖြင့် ပွတ်ရ၊ နှာခေါင်းကို ကိုင်ရ၊ နားရွက်ကို စစ်ဆေးရ လုပ်သော်ငြား လက်ခတ်ကို ကိုင်မိသောအခါ ရင်ခွင်ထဲက ကလေးကိုမေ့သည်။ အဝတ်ဖြင့် ခုပြီး ကိုင်ထားသော အိုးသား၏ အထူအပါးသည် လက်ခတ်နှင့်ရိုက်လိုက်သော အထိအတွေ့ပေါ်တွင် တည်ရှိ၏။ အိုးသားထူလွန်းလျှင် ဖုတ်၍ မကျက်။ အိုးသား ပါးလွန်းလျှင် အသုံးမခံ။ သို့ဖြစ်၍ အိုးအတွင်းက ခံပေးသော လက်ခတ်နှင့် လက်ခတ်ကိုင်သော လက်တို့သာသိသော အိုး အထူ အပါးသည် သားကို မေ့သောအကြောင်းဖြစ်သည်။ ကလေးသည် မျက်တောင်စင်းပြီး နို့စို့သောကြောင့် မိကျီးဒန် သေချာပေါက်တွက်သည်။ ကလေးအိပ်ပြီး။

အမှန်တကယ် ကလေး အိပ် မအိပ်ကို မျက်လုံးအနေအထား တစ်ချက်ပြောင်းရုံဖြင့် သိနိုင်ပါလျက် မိကျီးဒန်သည် ကလေးကို မကြည့်အား။ လှုပ်လှုပ်ကလေးဖြစ်အောင် ပုတ်နေသော ဟင်းအိုးပေါ်မှ မျက်လုံး မခွာနိုင်။ ရင်ခွင်ထဲမှ ကလေး လျှောဆင်းသွားပြီး မိကျီးဒန် မသိရ။ အိုးအခြောက်မှာ သည်းအနေအထားသည် ပုတ်၍အကောင်းဆုံး ပန်းဖော် ပန်းသွင်း၍ အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ အကြားကြီး ပုတ်ခတ်နေရန်လဲ မလိုအပ်ပေ။ ပန်းဖော်ရင်း လှုပ်လှုပ်ကလေးဖြစ်အောင် ပုတ်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ စိတ်ဝင်စားသောကြောင့် တစ်လုံးအတွက် ပုတ်ခတ်ချိန်လည်း ကြာမြင့်သည်ဟု မိကျီးဒန် မထင်။ ပျဉ်ပြားတစ်ပြားစာ ငါးလုံး နှစ်ကြိမ် ကုန်သွားသောအခါ ကျီးဒန်မှာ လှမ်းယူ၍မရ။ ထရပြီ။ ထရတော့မှ

ရင်ခွင်ထဲက ကလေး မည်သည်အချိန်က ထသွားသနည်း၊ မည်သည် နေရာသို့ ရောက်နေသနည်း။

“သမီးရေ၊ ချောစိန် မိန်းကလေးရေ”

ကလေး၏ထူးသံ မကြားရ။

“သမီးတွေ၊ တွေ့ကရာတွေ လျှောက်လုပ်မနေနဲ့နော်”

ကလေး၏တုံ့ပြန်သံကို ကျီးဒန် စောင့်မနေနိုင်ပါ။ ရေခွက်နှင့် လက်ခတ်အိုးရှိသောနေရာတွင် ထိုင်သည်။ အိုးတစ်လုံးကို အဝတ် ခုလျက် ကိုင်သည်။ လက်ခတ်ကို ရေဆွတ်သည်။ ‘သမီးကလေး ဘယ် ရောက်နေပါလိမ့်’ ကြောင့်ကြစိတ်သည် ကျီးဒန်ကိုယ်မှ ခွာလေ၏။ လက်ခတ်တစ်ချက်တိုင်း ပန်းလှေကားတစ်ကော ပေါ်လာသည်။

ပန်းများဆက်ကာဆက်ကာ ပွင့်သည်။ ပက်ရံသည်။

တွင်းထဲသို့ တစ်စုံတစ်ရာကျသံ ကြားရသည်။

“အမယ်လေး လာကြပါဦး၊ ကလေး ရွဲတွင်းထဲကျပါပြီ။ ကိုယ်ကျိုး နည်းပါပြီ။ အမယ်လေး”

ကျွန်းပြီးသာ အော်သည်။ ကျီးဒန် မထနိုင်။ မြေနှင့်ပါးက ထပါသော်လည်း လက်ဖက်က ခိုးတို ချောင်းစေ့များ ရှာဖွေရာ ပျံ့ပျံ့ ကုန်းကုန်းကြီးဖြစ်နေသလို။ အမှန်တကယ် ကလေး လှုပ် လျှောက်သောပုတ် အိုးထိန်းစက်ကားသို့ မရောက် ပွား သည်။ အိုးထိန်းစက်ကို သူ့အဖေ အမေ လှည့်သည့်နည်းဟု လှည့်သည်။ ရွဲအပျောတွင် တင်ရမည့်အစား မြေကြီးခဲတွေ ထည့်သဖြင့် အိုးထိန်းပျဉ်သည် ငုတ်ပေါ်မှ ချော်ကျလေ၏။ အိုးထိန်းစက် လှည့်၍ မလည်သောအခါ ကလေးသည် စိတ်မပါ ဖော့ပါ။ ဆော့ရာရာအသစ်ကို မျှော်ကြည့်သည်။ သူ့အဖေ မြေနင်းသည် သားရေချပ်ကြီး မြင်သည်။ မြေအချိုလည်း ရှိနေသည်။

မင်းကြီးပေါ်ရွှေအိမ်သည် မြေး၏အသံကို မကြားရသဖြင့် ကနားဖျင်းဘက်သို့ မျှော်ကြည့်၏။ တလုပ်လုပ်ဖြင့် ဆော့နေသော မြေးမကို မြင်ရပြား သေချာစေရန် စိုက်ကြည့်သည်။ ရှေ့သို့ တိုးလာသည်။

ကလေးသည် သူအဖေ အမေ မြေနင်းသကဲ့သို့ နွားခွံပေါ်ရှိ မြေကြီးအခြောက်ကို နင်းသည်။ လက်သီးဆုပ်ရှယ် မြေကြီးခဲကို တင် အနင်းဟုင် လိမ့်ပြီး တွင်းထဲသို့ လိမ့်ကျသွားတော့သည်။ တွင်းမှာ မြေကြီး တွေကို ရေစိမ့်ထားသော တွင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် တစ်တောင်မျှသာ နက်သည်။

‘ဗွမ်း’ ခနဲ ချောစိန်ကျသွားသံကို မိကျီးဒန် ကြားချိန်ဝယ်၊ ဒေါ်ရွှေအိမ် ပြေးဆင်းလာသည်။

“ကြည့်စမ်း ကိုယ့်အပြစ်နဲ့ ကိုယ်ဆိုတော့ မငိုဘူးမဟုတ်လား။ ဟင် မျောက်”

ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် ရှုံ့အနည်းငယ်နှင့် ရေများရှိသော ရွှံ့တွင်း ထဲမှ မြေးမကို တွင်းနှုတ်ခမ်းသို့ ဆွဲတင်ပေးသည်။

“ကြောင်ချေးရုပ်”

ပြောပြောဆိုဆို ရေချိုးပေးရန် ကလေးကို အိမ်ခေါင်းရင်းဘက်သို့ ဆွဲခေါ်သွားလေ၏။ အိမ်ခေါင်းရင်းတွင် ငါးဆယ်ဝင် အစိတ်ဝင် စဉ့်အိုး တွေဖြင့် ရေထည့်ထား၏။ စဉ့်အိုးတွေမှာ သင်္ဘောပင်အောက်၊ စပယ်ရုံ အောက်၊ အိမ်ဖယူးပင်ငါးဖက်သို့ ရောက်နေသဖြင့် ရုတ်တရက် မမြင်ရ။ သေသေချာချာကြည့်မှသာ တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။ သို့အတွက် မိကျီးဒန် ပြေးလာချိန်ဝယ် ချောစိန် မရှိတော့ပေ။ အိမ်ပေါ်နှင့် အိမ် ခေါင်းရင်းသို့ လှမ်းကြည့်၏။ ကလေး မရှိ။

“ဘာလုပ်နေတာတုံး”

မောင်ဆေးရိုးဖြစ်သည်။ သူ့နမ မယ်ဖျင် အိမ်ထောင်ကျသွားပြီ ဖြစ်သော်ငြား မိဘအတွက် အထောက်အကူမရပါ။ မောင်ဆေးရိုး သာလျှင် မိဘ၏လယ်ကို ထွန်ဦးစီးအဖြစ် ဆက်လက်လုပ်ကိုင်နေ ရသည်။ သို့အတွက် ကိုယ့်အိမ်မှာထက် မိဘအိမ်မှာ အနေများသည်။ ယခုလည်း ထွန်သွားအရွက် ‘အဲ’ ရာက ထလာခြင်းဖြစ်၏။

“တော့သမီးကို ရှာနေတာ”

မောင်ဆေးရိုးမှာ သူ့သမီးပျောက်သွားပြီအထင်ဖြင့် မျက်လုံးပြူး မျက်ဆန်ပြူး ဖြစ်သွားလေ၏။

“သမီးပျောက်သွားရအောင် ညည်းက ဘာလုပ်နေသတုံး”

“အိုးသမားပဲ တော်ရဲ့၊ ဂိုးလူ အချိန်မီအောင် ပုတ်နေရတာပေါ့”

“ခက်တာပဲ”

“မခက်ပါဘူး”

မိကျီးဒန်က ရွှံ့တွင်းကို ပြောပြောဆိုဆို လက်ညှိုးထိုးပြ၏။ ရွှံ့တွေ ပေကွဲနေဆဲ ရေစိုရွဲနေဆဲ ဖြစ်သည်။ ရွှံ့တွင်းထဲသို့ ကလေး ချော်အကွဲတွင် တစ်ယောက်ယောက်က ခေါ်သွားသည့်လက္ခဏာဖြစ်သည်။ သို့ကြောင့် မိကျီးဒန်သည် အိမ်ပေါ်သို့ လှမ်းကြည့်၏။ တစ်နေ့ အိမ်ပေါ်ရုံးသို့ လှမ်းကြည့်၏။ မြေးအတွား ပျောက်ချက် သာလျှင်ပင်ပေ၏။

“တော်က ဘာလုပ်ပုံတာတုံး”

“ငါ့မယားနဲ့ ငါ့သမီးကို လွမ်းလို့ ငါ့အိမ်ပြန်လာတာလေ”

ရွက်နောက်မနေစမ်းပါနဲ့တော်၊ အကောင်းပြောစမ်းပါ”

“အမေ နေမကောင်းဘူးဟ”

မိကျီးဒန် မျက်လုံးပြူးသွားပြီးမှ အကျိုးအကြောင်း အခြေအနေ များကို အသက်မရှုဘဲ မေးသည်။

“အသေးစိတ်သိချင်ရင် ညည့်ယောက္ခမကို ညည်းဘာသာ သွားမေး။ အခု ထန်းရည်ချိုမှန့် လုပ်တဲ့နည်း အရိုးဆီမှာ အမေးခိုင်းလို့ လာတာ”

ကျီးဒန် ခေါင်းစောင်းသည်။ ထို့နောက် မော့သည်။
“ထရည်ချိုမှန့်များ အမှေ့မအရာမလိုပါဘူး။ ကျုပ် သိပါတယ်”
“သိရင် ညည့်ယောက္ခမကို ညည်းသွားပြော”
မောင်ဆေးရိုးသည် ဇနီးသည်ကို ခြံပြင်ဘက်သို့ တွန်းလွှတ်သည်။
သူကမူ ယောက္ခမ အိမ်ဘက်သို့ လာသည်။

လှေကားရင်းသို့ လူ မရောက်မီ အိမ်ခေါင်းရင်းမှ မြေးအဘွား ထွက်လာသည်။

“အဖေ”
ချောစိန်သည် ပီပီသသ အော်ခေါ်ပြီး ဖအေ့ထံ ပြေးလာ၏။
“သွားသွား အကျိတ်ဝတ်ချေ။ ကိုယ့်ချည်းတုံး မနေရဘူး”
မောင်ဆေးရိုးက သမီးကို ကောက်ယူပြီး အိမ်ပေါ်သို့ တင်ပေး

လိုက်ရာက ယောက္ခမကို လှမ်းပြော၏။
“အမေ ကောင်းကောင်းနေမကောင်းဘူး။ အရိုး”
“တော်တော်မကောင်းတာလား”
“ဟယ်ဟယ်ပင်ဖြစ်ငြား ဒေါရွှေအိမ်လည်း ပျာပျာသလဲ ဖြစ်သွား၏။

“ထိုင်တော့ ထိုင်လျက်ပဲ အရိုးရ။ နေမကောင်းဘူးဟယ် တဲ့။ ထန်းရည်ချိုမှန့် ဘယ်လိုလုပ်ရသတဲ့ ရွှေအိမ်ဆီ သွားမေးပေးစမ်း ဆိုလို့ ထွန်သွားအချွန် အဲ” နေရာက ပြေးလာရတာ”
“ရေလျော့ပြီး ထန်းရည်ချိုနဲ့ နံ့တာပဲ ကွာတာပါဟယ်”

ဒေါရွှေအိမ်မှာ သည်မှသာပြောနိုင်သည်။ မြေးနောက်သို့ လိုက်သွားပြီး သနပ်ခါးလိမ်းပေးရ၊ ကြက်တောင်စည်းပေးရဖြင့် သမက် ထံသို့ အတန်ကြာအောင် စကားလှည့်ပြီး မဆက်နိုင်ဘဲ ရှိလေ၏။
ချောစိန်မှာ လူကသာ နှစ်နှစ်ယားမျှသာရှိသေးငြား ကြေးအလှူနံ များ၏။ ခြေထောက်ကို သနပ်ခါးလိမ်းရကောင်းလားဆိုကာ ငို၏။
“ကျီးဒန်ရဲ့လက်ဝါးကြိုက်သလား၊ ငါ့လက်ဝါးကြိုက်သလား”
“ဘယ်သူမှ မကြိုက်ဘူး”
စိတ်ဆိုးဟန်ဆောင်ထားသော ဒေါရွှေအိမ်မှာ ထိုအပြောကြောင့် သဘောတွေ့သွားလေ၏။

“ရွေးမ၊ တော်တော်တတ်”
မြေးကို ပွေ့ပြီး နှမ်း၏။ မနာအောင် ရိုက်၏။
“အဓိးဝတ်မယ်”
“ဟုတ်ပါရဲ့ဟယ်၊ ကလေးက ထတီပူဆာနေတဲ့ကြားက ငါ့ကိုက မေ့တာပါဟယ်”

ဒေါရွှေအိမ်သည် သူ့ကိုယ်သူ့အဖြစ်တင်ပြီးမှ ငမ်းကို တောင်းပန်း၏။
“အမေကြီးလေ မိန်းကလေးဖို့ ထက်လှလှပေးပေး ချစ်ခင်ပေး မှာပေးမယ်နော်”

“အရဘူး အခုဝတ်ပေး”
ထိုအခါ ဘွားအေ့ဖြစ်သူမှာ အနှစ်နှစ်အလလက စုဆောင်း ထားခဲ့သော ပိတ်စအတိုအစုများကို မြေးမ မငိုရေးအတွက် ထုတ်ပြရသည်။
“အဲဒါတွေကိုလည်း စင်တာဘီကလေး အမေကြီး ချုပ်ပေးမယ်နော်”
“ဒါချင့် ဒုချုပ်ပေး”
“သရက်တော့ကို သွားချုပ်ပေးမယ်နော်။ လောလောဆယ်တော့”

အမေကြီးဒေါ်ရွှေအိမ်သည် ကလေးကျေနပ်စေရန် နှစ်သိမ့်သော အားဖြင့် ယောက်ျားဝတ် ပုဆိုးစုတ်တစ်ထည်ကို ဆုတ်ဖြုတ်ပြီး ပတ်ပေး၏။ ချောစိန်သည် အမေကြီးဝတ်ပေးသော ထဘီကို သေချာစွာ ငုံ့ကြည့်နေ၏။

“ထန်းရည်ချိုမှန်လုပ်တာ အလွယ်လေးပါဟယ်”

ကလေးကျေနပ်အောင် လုပ်ပေးပြီးမှ မောင်ဆေးရိုးထံသို့ လျှောက်လာပြီး စကားကိုဆက်သည်။ စကားဆက်ရင်းက ချောစိန်ကို လှမ်းကြည့်သည်။ ကလေးသည် ရှုံ့မဲ့ပြီး ထဘီကို ဆွဲချွတ်ပစ်နေသည်။

ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် သမက်နှင့် ပြောနေသောစကားကို ဖြတ်ပစ်ခဲ့သည်။ မြေးထံသို့ ပြေးလာပြီး ဒူးထောက်သည်။

“ဘာပြုလို့ ဆွဲချွတ်နေတာတုံး။ ပေါင်တွင်းကြော ဆွဲအလိမ် ခံချင်လို့လား။”

“အဆင် အဆင်”

ကလေးသည် ဆွဲအချွတ်ကို မရပ်ပေ။ မြေး၏စကားကို ဘွားအေ နားမလည်။ သမက်ကို လှမ်းမေးရ၏။

“မင့်သမီး ဘာပြောတာတုံး”

“အရိုးရဲခါးကို သူ ထောက်ပြနေတယ်လေ။ သူ့ကို အခု ဝတ်ပေးထားတဲ့ ထဘီမှာ ‘အထက်ဆင့်’ မပါလို့ မဝတ်ချင်ဘူးတဲ့”

“ဖြစ်မှ ဖြစ်ရလေတယ်အေ”

ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် ကိုယ့်ရင်ဘတ်ကို ကိုယ့်လက်ဝါး ဖိလိုက်ပြီး ချော့စကားကို ဆို၏။

“သမီးရယ်၊ အခုတော့ ဒါလေးပဲ အဆာပြေ ဆင်လိုက်ပါကွယ်။ နက်ဖြန်ကျရင်လေ လက်ဝါးလောက်ရှိတဲ့ အထက်ဆင့်ကြီး ငါ့မြေးကို ချုပ်ပေးမယ်”

ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် မြေးဖြစ်သူ၏ သဘောကျသွားဟန်ကို အရသာ ခံကာကြည့်နေပြီးမှ ထပ်မေး၏။

“သမီး ဘာရောင်ကြိုက်လဲ”

“အနု”

ထိုအချိန်အခါက အမျိုးသမီးဝတ် လုံချည်များတွင် ‘အထက်ဆင့်’ ဟူ၍ အစိတ်အပိုင်း အပိုတစ်ခု ပါဝင်လေ့ရှိသည်။ အမျိုးသမီးများ လုံချည် ဝတ်သောအခါ အထက်ဆင့်ပါ လုံးပြီးပတ်လေ့ရှိသည်။ ဗြိတိန် တစ်ထွာခန့် ရှိပြီး လုံချည်၏အထက်ပိုင်းတွင် ထပ်ဆင့် တပ်ထားသောကြောင့် ‘အထက်ဆင့်’ ခေါ်သည်။ အနီရောင်နှင့် အနက်ရောင်သာ အသုံးများသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ချောစိန်ကလေးက ‘အနီရောင်’ ကြိုက်သည်ဟု ပြောခြင်းဖြစ်ပေ၏။

“ထန်းရည်ချိုမှန်ကို မင့်အမေ ဘာလုပ်မှာတုံး”

“ဓာတ်စာကျသလားဘာလားတော့ မသိဘူး အရိုး၊ မင့်ယောက္ခမကို သွားမေးစမ်းဆိုလို့”

“အေး အေး၊ ငါ အခုပဲ သွားလိုက်မယ်”

ဒေါ်ရွှေအိမ်သည် ကလေးကို ကောက်ချိုပြီးမှ ပတ်ပေးလိုက်သည်။

“အခု ဘယ်လဲ၊ ဘာလုပ်မလို့ဟုံး”

“ဘုန်းကြီးကျောင်းကို သွားရဦးမယ်။ ဘုရားကိုးဆူကျောင်းဆောင် ရှိသေးသလား၊ ရဟန္တာရှစ်ပါးကော အစုံအစေ့ရှိသေးလား။ ကြည့်ဖူးရုံစမ်းပြောလို့ သွားရဦးမယ်”

မောင်ဆေးရိုးသည် ပြောပြောဆိုဆို အိမ်ပေါ်မှ ဆင်းလာသည်။

အလျင်အမြန် အလယ်တံခါးသို့ ရောက်လာပြီး ရွှေပြည်သို့ ထွက်လာခဲ့သည်။

မောင်ဆေးရိုးသည် စာကြည့်တိုက်တည်ရှိရာ ဓမ္မာရုံသို့ တစ်ချက် လှမ်းကြည့်စဉ် ထွန်သွားချွန်သည့်နေရာမှ အံသံများကိုလည်း သဲ့သဲ့ကြားနေရသည်။

“အပျိုသယ် လယ်ထဲက နီမဲ့တဲ့ ရွှေလိပ်ညို ဖမ်းတွေ့သကို၊ ခြေလက်ကယ်တို့ ရွှေလိပ်ညို၊ မောင်မငြင်းနဲ့၊ မီးဖိုတံဆင်း”

ထွန်သွားသည့်နေရာသို့ မိန်းကလေးတွေ ရောက်နေလောက်ပြီဟု မောင်ဆေးရိုး ခန့်မှန်းသည်။ ဘေးဆိုသံမှာ မိန်းမသံနှင့်တူသည်။ ဘေးသံအဆုံးတွင်လည်း ဝေါခနဲ ရယ်မောသံကြီး ကြားရသည်။

သို့သော် အမေမှာသောကီစွာ မပြုံးပြတ်သေး။ ထန်းတောထဲ ဝင်ခဲ့သည်။ ချိုးကူသံ၊ မါတုန်သံများကို နှာခံလျက် ထန်းတက်နေသူများ၊ မြူအိုးကောက်သူများ အပြေးအလွှားလုပ်နေကြသည်။ မောင်ဆေးရိုးမှ အိမ်သို့ အမြန်ပြန်ရောက်ချင်သဖြင့် အသော့နှင့်သည်။

အုတ်လှေကားဘေးတွင် ဆွမ်းခံထွက်ရန် တာစုနေသော ကလေးများကို မြင်ရသည်။ သူတို့အား ရှေ့ဆောင်မည့် ရှေ့ဆောင် သပိတ်ကို စောင့်နေကြခြင်းဖြစ်ဖွယ်ရှိသည်။

“ကလေးတွေ၊ ဘုန်းကြီးရှိလား”

“ရုံတယ်၊ တောင်ဘက်ဆောင်မှာ”

“ကို အရှေ့ဘက်လှေကားက တက်နော်”

အုတ်လှေကားတပ်ဆင်ထားသော ကျောင်းဆောင်၏ အရှေ့ဘက်တွင် သစ်သားပွတ်လုံးလှေကားတပ် ကျောင်းတစ်ဆောင်ရှိသေးသည်။ အရှေ့ဘက်ဆောင်ဟု ခေါ်၏။ ထိုကျောင်းပေါ်တွင် ကြမ်းပြင်အကျယ်နှင့် တိုင်းပြီး တိုင်တွေပါ ငုံ့လျက် ရက်လုပ်ထားသော ခဲနံ့လုံးပြည့် ထန်းကြော့မှာ ရှိသည်။

မောင်ဆေးရိုးသည် ထိုဖျားကြီးကို ခင်မင်ယုယစွာ ငုံ့ကြည့်၏။ ငယ်ပေါင်းသူငယ်ချင်းပေကိုး။

ခန်းလုံးပြည့် ထန်းကြော့ဖျားကြီးကို ဖြတ်ကျော်လာပြီးနောက် ‘ကဲလား’ များ အပြည့်တပ်ထားသော တောင်ဘက်နံရံသို့ ရောက်သည်။ သို့သော် ‘ကဲလား’ မှ တစ်ပေါက်တည်းသာ ဖွင့်ထား၏။ တစ်ပေါက်တည်းမှာလည်း အပြည့်မဖွင့်။ ကဲလား တောက်လျှိုလျက် ဟရုံသာ ဟထား၏။ ကဲလားပေါက်အောက်မှ ငုံ့ထွက်လိုက်သောအခါ မောင်ဆေးရိုး၏မျက်လုံး ရွှေ့ရောင်ဝင်း၏။ ကျောင်းသား ညွှန်လိုက်သော တောင်ဆောင်မှ ရွှေ့ရောင်များ ဟပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ရွှေ့ရေးဆောင်သည် ရွှေ့ရောင် သစ်လွင်ဝင်းပနေသည့် နည်းတူ ပတ်ရံထားသည့် ရုပ်စုံတွေ့မှာလည်း သစ်လွင်နေဆဲရှိသေး၏။

“ဟဲ့ နင်ဘယ်သူတုံး”

“ဆေးရိုးပါ ဘုရား”

ဝတ်ချစ်မပြုံးမီ ထွက်ပေါ်လာသောအသံကြောင့် ရှေ့သို့ လေးဖက်ထောက် တိုးသွားရင်း ဖြေရသည်။

“ကျွန်ကြီး မယ်ကြွယ်စိုးရဲ့ သားပေါ်ပါရဲ့”

“မှန်ပါဘုရား”

“အနို့၊ ငထွန်းကား မိန်းမကော ထောင်ကလွတ်ပြီလား”

“ပူလိပ်နဲ့ ပေါင်းထားတဲ့အတွက် ထောင်မကျပါဘုရား။ အဖမ်းခံရတော့မယ့်အချိန်ကျရင် ထွက်ပြေးပါတယ်ဘုရား”

ဆရာတော် မေးသော ငထွန်းကား၏မိန်းမမှာ မောင်ဆေးရိုး၏ မရိုး မယ်ငြိမ်းစည်ဖြစ်သည်။ မယ်ငြိမ်းစည်သည် တောဟင်္သာနှင့် မြင်းခေါင်းရွာကြားရှိ ‘ရွှေတစ်ဆုပ်’ ရွာသူဖြစ်သည်။ ငထွန်းကား၊ ငဆေးရိုး၊ မိမယ်မျှင် မောင်နှမသုံးယောက် ရိုးသားအေးဆေးသည်နှင့်အမျှ မယ်ငြိမ်းစည်

ဆန်းပြားသည်။ ယောက္ခမအရိပ်တွင် ခိုလှုံနေရစဉ် မလွတ်လပ်သဖြင့် လင်ကို ဖြားယောင်းသည်။ ရွာတောင်ပိုင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သော အခါ အရက်ချက်သည်။ ငထွန်းကား၏အိမ်တွင် အရက်သောက်သူများ တရုန်းရုန်းရှိသည်။ ထိုရုန်းရုန်းထဲတွင် ပုလိပ်ပါသည်။ မယ်ငြိမ်းသည် ပုလိပ်တစ်ယောက်နှင့် မရှင်းလင်း။ ရွာထဲက ဦးဘမုန့်၏အိမ် ဓားပြ တိုက်ရာတွင် လက်ထောက်ချသူ။ တစ်ရွာလုံးသာမက တစ်နယ်လုံး ဥက္ကောဋေယျ ဖြစ်ရသော မယ်ငြိမ်းသည်ပါပေ။ ထိုမျှထင်ရှားသောကြောင့် ဘုန်းတော်ကြီးက မေးခြင်းဖြစ်သည်။

“လယ်တွေ သည်နှစ် ဘယ်လိုနေသတုံးဟဲ့”
 “ကောင်းပါတယ်ဘုရား”
 “အေး အေး၊ ဒါထက် နှင် အခုလာတာ ဘာကိစ္စလဲ”
 “အမေက ဘုရားကိုးဆူ ကျောင်းဆောင်ကောင်းသေးလား၊

ရဟန္တာတွေ အစုံအစေ့ရှိသေးလား အကြည့်ခိုင်းလို့ ဘုရား”
 “ဘာလုပ်ဖို့တုံး”
 “ဘုရားကိုးဆူ ကပ်ချင်လို့များလား မသိပါဘူးဘုရား။ သူ ခိုင်းတာကို ဘာလုပ်မလို့လဲ မမေးရဲဘူးဘုရား။ တစ်ခါတစ်ခါ စိတ်က လက်တစ်ဆစ် ဘုရား”

“အရားတော်သည် ပြုံး၏။ ခေါင်းညိုတံ၏။ တစ်အောင်မျှ ငြိမ်နေပြီးမှ လည်ပင်းရှည်ပြီး ပေါ့၏။”
 “ဟဲ့ ကပ္ပိယ”
 ကပ္ပိယကြီး ရောက်မလာပါ။
 “ကပ္ပိယကြီး ရွာထဲသွားပါတယ်ဘုရား”
 ဖြေသံနှင့်အတူ ဖိုးသုတော်အငယ် ရောက်လာသည်။

“ဟဲ့ သူတော်၊ သူတော်အကြီး ဘယ်သွားသတုံး”
 “ထန်းစုမသွင်းသေးလို့ သတိပေးချေဦးမယ်၊ ပြောသွားပါတယ် ဘုရား”

“ဟဲ့ နှင် ဘုရားကိုးဆူသိရဲ့လား”
 “သဲ၊ ဂုံ၊ ဝ၊ မ၊ ယ၊ ငါးဆူပဲ ရှိပါတယ်။ ဘယ်က လေးဆူ တိုးပြီး ကိုးဆူဖြစ်ရတာလဲဘုရား”
 ဘုန်းတော်ကြီးက နံရံတွင်ထောင်ထားသော ကြိမ်နှိကြီးဖြင့် ကြမ်းပြင်ကိုရိုက်ပြီး ဟန့်တားသည်။

“ဟောသည်ဒကာနဲ့ လိုက်သွား။ ကျက်သရေခန်း အဝင်ဝမှာ ဘုရားကိုးဆူနဲ့ ရှိတယ်။ သည်ကိုထုတ်ခွဲ”
 ဇေတဝန်ဆောင်မှာ သဲနှင့်ရှပ်ရှပ်ဖြစ်၏။ ဇေတဝန်ဆောင်ထဲ မှာပင်ရှိသော ကိုးဆူကျောင်းဆောင်မှာလည်း ဖုန်အလိမ်လိမ်ပင်။ မြတ်စွာ ဘုရား ဆင်းတုတော်ကြီးနှင့် ရဟန္တာရုပ်တုတော်များမှာ နေရာတကျ မရှိချေ။ မောင်ဆေးရိုးသည် သင်္ကန်းစုတ်ဖြင့် ဖုန်များကို သုတ်သင်ပြီးမှ ဆရာတော်၏ မှန်စိရွှေရူ ဘုရားရှေ့သို့ သွယ်သွယ်၏။ မှန်စိရွှေရူ ဘုရားကိုးဆူကျောင်းဆောင်မှာ အလယ်ပိုင်းပိုင်း ဖုန်အလိမ်လိမ် ပိုင်းပိုင်း အလယ်တည့်တည့်တွင် လျှပ်နှုတ် တံတား ရှိသည်။

မောင်ဆေးရိုးသည် မြတ်စွာဘုရားကို ပလ္လင်ပေါ် ပင့်သည်။ သူသည် ကြုံမျှသာသိ၏။ သည့်ထက်ပိုပြီး မသိ။ မည်သည့်ရဟန္တာ မည်သည့်မျက်နှာ၊ မည်သည့်ထောင့် စသည်များ။
 “မြတ်စွာဘုရားနဲ့ ပလ္လင်တံကို အရှေ့ဘက် မျက်နှာပြုထား”
 မောင်ဆေးရိုးသည် ဆရာတော် အမိန့်ရှိသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်သည်။

“ဟောန္တာရုပ်တွေမှာ စာပါတယ်ကွ ဖတ်စမ်း”
 “သာရိပုတ္တရာ၊ မဟာမောဂ္ဂလင်္ကာ အာနန္ဒာ၊ အရှင်ကောဏ္ဍည၊
 ဂဝဗ္ဗတိ၊ ဥပါလိ၊ အရှင်ရေဝတ၊ အရှင်ရာဟုလာပါတဲ့ဘုရား”

“အေး ကျောင်းဆောင်ပေါ်မှာလည်း စာတွေ ရေးထားလေရဲ့။
 သူ့စာနဲ့သူ နေရာထားပေးတော့”

မောင်ဆေးရိုးသည် ကျောင်းဆောင်ကြမ်းပြင်ကို ကြည့်ချေ။
 ရုပ်တုတော်များ၏ဖင်ကို ကြည့်ချေဖြင့် တိုက်ဆိုင်ကာ နေရာချသည်။
 ဆရာတော်၏စိတ်တွင် ကြာညောင်းလွန်းသည်ထင်၏။

“အခု မင်းလက်ထဲ ကိုင်ထားတာ ဘယ်ကိုယ်တော်တုံး”

“အရှင်ရာဟုလာပါ ဘုရား”

“ရာဟုလာဆိုရင် အရှေ့မြောက်ထောင့်မှာကြည့်”

“တွေ့ပါပြီဘုရား”

“နောက်တစ်ရပ်ကကော”

“အရှင်မဟာမောဂ္ဂလင်္ကာပါဘုရား”

“မြတ်စွာဘုရားရဲ့ လက်ဝဲဘက်မှာ ရှင်မောဂ္ဂလင်္ကာ၊ ညာဘက်မှာ
 ရှင်သာရိပုတ္တရာတို့ကိုထားဖို့ စာရေးထားပါတယ်ကွာ”

“မှန်ပါ၊ တွေ့ပါပြီဘုရား”

မောင်ဆေးရိုးသည် ဤသို့ဖြင့် ကြမ်းပြင်ကို ကြည့်ချေ။ အရပ်၏
 အောက်ဘက်များမှာ ပြည့်လုံးစွာဖြင့် တိုက်ဆိုင်ကာ နေရာချထားသည်။
 များမကြာမီ ရဟန္တာရုပ်တုတော်များကို နေရာချထားပြီး ဖြစ်သွားသည်။

“ဟေ့ ပြီးပြီလား မှန်ရဲ့လား”

ခဏတစ်ဖြုတ်ထဲသွားသော ဆရာတော် ပြန်ရောက်လာသည်။

“ပြီးပါပြီဘုရား။ မှန် မမှန်ကတော့ သူ့စာအတိုင်းပဲဘုရား”

“လုပ်စမ်းကွာ။ ရဟန္တာကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ ဘွဲ့တော်နဲ့
 နေရာကို တွဲပြီးတော့ပေါ့”

“မြတ်စွာဘုရားက အရှေ့ဘက်ကို မျက်နှာပြုပါတယ်ဘုရား”

“အေး၊ ဝဲယာက ရှင်မောဂ္ဂလင်္ကာနဲ့ ရှင်သာရိပုတ္တရာ။ ရှေ့နဲ့
 နောက်ကကောကွာ”

“မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ရှေ့တော်တည့်တည့်မှာ အရှင်ကောဏ္ဍည၊
 နောက်တည့်တည့်မှာ အရှင်အာနန္ဒာပါဘုရား”

“ဟုတ်သကွ၊ ဆက်ပါဦး”

“အနောက်မြောက်ထောင့်မှာ အရှင်ဂဝဗ္ဗတိ၊ အနောက်တောင်
 ထောင့်မှာ အရှင်ဥပါလိပါဘုရား”

“ပြီးတော့ ဘာတွေကျန်သေးသကျုံး”

“အရှင်ရေဝတနဲ့ အရှင်ရာဟုလာ ကျန်သေးဘုရား။ အရှင်
 ရာဟုလာက အရှေ့မြောက်ထောင့်”

“အေး ဘုရားကိုးဆူ ကပ်လှူပူဇော်တဲ့အခါ အဲသည်အတိုင်း
 နေရာမှန်အောင် ချထားရမယ်။ ကိုးဆူဆရာတွေကို အားမကိုးနဲ့နော်။
 သူတို့လည်း သိချင်မှသိတာ”

ထိုနေ့က မောင်ဆေးရိုးနှင့် မိုးသူတော် အငယ်တို့သည် ဘုရား
 ကိုးဆူခံကို စေတဝန်ကျောင်းဆောက်သို့ ပြန်ဖို့ရသည်။ သို့ရာတွင်
 မောင်ဆေးရိုး၏အမေသည် ဘုရားကိုးဆူ ပြည့်စုံကောင်းမွန်ကြောင်း၊
 သိကတည်းက ဘုရားကိုးဆူဆွမ်းကပ်သော ကိုးဆူဆရာကို စတင်
 စုံစမ်းသည်။ မည်သည့်ကိုးဆူဆရာ တော်သနည်း။

ကိုးဆူဆရာမှာ စာရရှိဖြင့် မပြီးသေးပေ။ အသံကောင်းရသည်။
 အသားနားကြီး အရည်မှန်ကြီး မဟုတ်သည့်တိုင်အောင် သင့်တင့်မှုရှိရမည်။

ထို့ပြင် ကိုးဆူဆရာသည် ထီးနှင့် တံခွန် ကုက္ကား မုလေးပွား ကြက်လျှာတိုင် တို့ကို သပ်ရပ်လှပစွာ ညှပ်တတ်ရသည်။ အလှူရှင်၏ ကိုယ်စား ဆောင်ရွက် ရမည့် အစီအရင်များကို ခန့်ခွဲတတ်ရမည်။ အာခန္ဓန်းလည်း ကောင်းရမည်။

“ကျောက်ခဲကုန်းက ကိုးဆူဆရာ တော်သတဲ့”

မောင်ဆေးရိုး ကျောက်ခဲကုန်းက ပြန်ရောက်၍ပျှ ဖင်မနွေး တတ်သေး။ ခါပြည့်ရွာသို့ ပြေးရပြန်သည်။

နောင်သော်အခါ မောင်ဆေးရိုးတစ်ယောက်တည်းဖြင့် မပြွေတော့။ ယောက်ဖဖြစ်သူ မောင်မောင်အေးပါ ဝင်ကုရသည်။ မောင်မောင်အေး ချောင်းကောက်သို့ ပြေးစဉ် ပန်းထိမ်ကုန်းသို့ မောင်ဆေးရိုး လာရ၏။ သုံးလမျှကြာဖြင့်သောအခါ မောင်ဆေးရိုး ငြီးငွေ့လာသည်။

“မိုးသံလေသံကြားပြီ အမေရေ။ မလုပ်ရှင်းရှင်း၊ လုပ်ရှင်းရှင်း လုပ်။ တကတည်း ခတ်ကွင်းကြီး ပြင်နေတာနဲ့ ရွာသစ်ကြီး လွန်သွားပြီ”

စင်စစ်သောကား မယ်ကြွယ်စိုးသည် ငွေနှုမ္မာသဖြင့် ချီတုံ ချတုံ လုပ်နေခြင်းဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် သမက်ပါ သိသွားပြီဖြစ်သည့်အတွက် ကျောက်ခဲကုန်းမှ ကိုးဆူဆရာကို ရက်သတ်ကာ စရန်ပေးလိုက်လေ၏။ မိကျီးဒန်သည် အိမ်တံခါးကို ဝိတ်ပြုပြီး ယောက္ခမအိမ်သို့ ပြောင်းလာခဲ့၏။ သူ့ယောက်ျားမှာ ကိုင်းထဲမှ ရောက်မလာသေးချေ။ ဘုရားကိုးဆူ ဆွမ်းကပ် ပာ သို့မဟုတ် ပန်းပျက်ဝတ်ရာ ဆယ်ရွာခန့်ကို ဖိတ်ထားသည်။ လက်ဖက်၊ ချင်းသုပ်၊ ရေခွေးကြမ်း၊ ငေးလိင်ဖြင့် ဧည့်ခံမည် ဆိုစေ ကာမှ မယ်ကြွယ်စိုး တစ်ယောက်တည်း ဖင်မနီင်ခေါင်းမနီင် ဖြစ်မည်။

အလှူအိမ်သို့ မိကျီးဒန်ပြောင်းသွားသဖြင့် ဒေါ်ရွှေအိမ်လည်း မြေးကိုပွေ့လျက် လိုက်ပါလာရသည်။ မြေးမ မိချောစိန်သည် နှစ်နှစ်ခွဲမျှ ရှိပြီဖြစ်ခြင်း မအေနှင့် မခွန်နိုင်၊ ဘွားမအကိုလည်း မျက်စိအောက်က

အပျောက်မခံ။ ခြောက်သွေ့တိတ်ဆိတ်နေသော ဦးကျွန်ကြီး၊ မယ်ကြွယ်စိုး တို့၏ အိမ်မှာ ချောစိန်ရောက်လာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်တည်း အသံ ဗလံများဖြင့် ရိုပြည်လာလေတော့၏။

မောင်ဆေးရိုးမှာ လယ်ပြင်သို့လည်း မသွားဘဲနေ၍ မရပေ။ တစ်ဖန် လယ်ပြင်မှာချည်း နေကုန်နေခန်း နေ၍လည်း မဖြစ်တော်။ ကိုးဆူ ဆရာ ညွှန်ကြားသော ထင်းအမျိုးအစား ရှာဖွေခြင်း၊ အဆောင် အယောင်များ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ငှက်ပျောက်တုံး ရှာဖွေခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ဆွမ်းကပ် အကြံနေ့ဖြစ်သည်။

ကိုးဆူဆရာသည် မွန်းတိမ်းချိန်လောက်ကတည်းက နတ်ကြီး ငါးပါးနှင့် ကြေးစည်ထုပ်ကို ကျောပိုးလျက် ရောက်နေပြီ။ သူ့ယာဉ် သွမ်း ချက်မည့်နေရာကို မြင်မြင်ထင်ထင်စစ်စစ်သောသည်။ မိုင်းတားမြားဖြိုး ရှိ ပျံ၊ ဝိတာန် ကြက်ထား မထား၊ ဆွမ်းချက်မည့် အိုးနှင့် ဆွမ်းချက်မည့် ဖိခုံလောက်။ ချူသံတချွင်ချွင်ဖြင့် လှည်းယဉ်တစ်စီး ရောက်လာသည်။ လှည်းယဉ်ပေါ်မှ ဆင်းလာသူမှာ ဒေါ်မယ်ကြော့။ အလှူရှင် ဦးကျွန်ကြီး၊ မယ်ကြွယ်စိုးနှင့် မရင်းနှီးသော်ငြား ခမည်းခမက် ဖယ်ပျေ့ပိတ်၏။ အစ်မ အရင်းခေါက်ခေါက်။ သူ့အား ဖိတ်ကြားသူမှာ မကျီးဒန်ဖြစ်သည်။ တောင် ဖိတ်ကြားခြင်းဖြစ်သည်။ မိကျီးဒန်သည် မကျွန်ကြီးဖြင့် လက်ဘောက်တွေ ထုတ်ဝတ်သည်။ ဆွဲကြိုး၊ လက်စွပ်တွေ ထုတ်ဆင်သည်။ လက်ဖက်ပွဲ နှင့် ချင်းသုပ်ပွဲကို သူ့ကိုယ်တိုင် သယ်ယူလာသည်။

“မိကြီး သုံးဆောင်ပါဦး”

မယ်ရွှေအိမ်သည်လည်း အစ်မထံသို့ ထာသာလာခြား မမယ် ကြော့ကို စိတ်မဝင်စား။ သူသည် မိကျီးဒန်ကိုသာ မျက်တောင်မခတ်ဘဲ ကြည့်နေ၏။

ချွေးသံအရွဲ့သားဖြင့် အိမ်ပေါ်သို့ မောင်ဆေးရိုး တက်လာ၏။ မိကျီးဒန်က သွားဆွဲ၏။ မောင်ဆေးရိုးမပျာမှာ ပြုံးတိုပြုံးကြောင်ဖြင့် ပါလာ၏။

“မိကြီး မိကြီး၊ အဲဒါ ကျုပ်အိမ်သားလေ”

“ကျွန်မသားပါရှင်”

အလှူဒါယိကာမ မယ်ကြွယ်စိုးက ဝင်ပြီးထောက်သည်။

“အိပ်မက်ရာမက် မကောင်းလို့ ပြိုပျက်ပြန်ပြေ ဘုရားကိုးဆု ကပ်ပါတယ်။ ကလေးတွေက သူတို့ဖိတ်ချင်ရာ လျှောက်ဖိတ်တာကိုး။ မြေးရှင်ပြုအလှူလောက်တော့ သွားပြီထင်တာပဲ”

“လုပ်ပြီးခါမှ ညည်းမနေနဲ့။ လာလာသမျှလူတွေကို အလှူ လေးတယ်၊ ဒါနပြုတယ် သဘောထားပါဗျာ။ စိတ်ထားတတ်ရင် မြတ်သတဲ့ ကျောင်းအစ်မရဲ့”

ငှက်ဖျော့ဖတ်များကို မောင်ချေးတစ်လက်ဖြင့် အသက်သွင်း နေသော ကိုးဆူဆရာက လှမ်းပြီး တရားဟောသည်။ သူသည် သူ့ အာဝဇ္ဇန်းရွှင်ကြောင်း ကြော်ငြာလိုသော်ငြား မိကျီးဒန်၏မျက်စောင်း လက်ခဲနဲ့ကို မြင်လိုက်ရသဖြင့် ပါးစပ်ပိတ်သွား၏။

မမယ်ကြော့နည်းတူ၊ လှည်းဖြင့်လာကြသူများတွင် မောင်မောင် အေး၏မိတ်များလည်း ပါဝင်၏။ သူ့ကျောင်းသားများ၏မိဘများ မှာလည်း ကိုင်းသမားများပင်ဖြစ်ကြ၏။ သူတို့သည် ရှင်ပြုအလှူများတွင် တရားပွဲ လှူသကဲ့သို့ ယခုလည်း ဝဲကျော့ ငရုတ်သီးတွေ ယူလာကြ၏။

“ဟဲ့ မောင်မောင်အေး လာစမ်း။ ဒါဟာ ရဟန်းခံ ရှင်ပြု မဟုတ်ဘူးဟဲ့။ သည်အကူပစ္စည်းတွေ ပြန်ပေးလိုက်ပါ”

မယ်ကြွယ်စိုးသည် သမက်အား ကွယ်ရာထောင့်ရာသို့ခေါ်ပြီး ပြော၏။ မောင်မောင်အေးအဖြေကား ထိုင်ပြီး ရှိခိုးခြင်းပေတည်း။

“ကျွန်တော် ရှက်ရှက်နဲ့ဝန်ခံရရင် ဘုရားကိုးဆူဆွမ်းကပ်တာကို ရဟန်းခံရှင်ပြုလို့ အလှူမျိုး ထင်နေတာ အရိုးရဲ့”

မယ်ကြွယ်စိုး အသက်ရှူမဝဟန်ဖြင့် ညည်းတွားရှာ၏။

“ငါပြောတာက သည်ပစ္စည်းတွေ ပြန်ပေးရဲ့”

မောင်မောင်အေး ထိုင်ပြီးရှိခိုးရာက “အဲဒါတော့ တောင်းပန် ပါရမေ ဒေါ်ဒေါ်ရယ်” ဟု ဆိုသည်။ ထို့နောက် ထပ်မံပြီးရှင်းပြပြန်သည်။

“သူတို့ယူလာတဲ့ အလှူပစ္စည်းတွေ ပြန်ပေးရင် မျက်နှာပျက် တာပဲ အဖတ်တင်မယ်။ လက်ခံမှာမဟုတ်လို့ပါ ဒေါ်ဒေါ်ရယ်”

ကိုင်းထံသားတွေ ယူဆောင်လာသော ပစ္စည်းတွေကြောင့် မယ်ကြွယ်စိုး ကသိကအောက်ဖြစ်ငြား ကျီးဒန်မူ ရွှင်ပျနေ၏။

“မိကြီး ထမင်းစားသွားနော်”

“မစားအားပါဘူးအေ”

မမယ်ကြော့မှာ မယ်ကြွယ်စိုးထက်ပိုပြီး ကသိကအောက် ဖြစ်နေ၏။ ကျီးဒန် လက်ကောက်ချင်း ထိအောင် အသံထွက်မင်းကောင် တမင်လုပ်၏။ ဝတ်ထားသော လက်စွပ် ကျွတ်ကျွတ်ဟား လှမ်းပျံ့နေ၏။

“ဒါဟာ ငါ့ကို တမင်ပျိုးတာပဲ”

သူ့တူမ၏အပြုံးအမူများသည် မူ့ကို မျည်ရွယ်နေကြောင်း မမယ်ကြော့သာ သိသည်။ ဒေါ်ရွှေခင်မိမှာ သူ့အစ်မနှင့် သူ့သမီးတို့ လူပုံအလယ်တွင် ပညာပြိုင်နေကြောင်း မရိပ်မိ။ မယ်ကြွယ်စိုးနှင့် မရင်းနှီးသော ဧည့်သည်များကို ဧည့်ခံနေရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

“အစ်မရေ၊ ဟောသည်မှာ ထမင်းဆာတယ်တဲ့ဗျို့”

ဘမင်းနှင့် ဘဝင်းသည် တူမ ချောစိန်ကို တစ်ဖက်တစ်ချက်စီ လက်ဆွဲလျက် ရောက်လာကြ၏။

“သမီး ဟုတ်လား”

ကလေးသည် ခေါင်းညိတ်မပြပေ။ ဒေါ်ကြော့ရှေ့ရှိ လက်ဖက်နှင့် ချင်းသုပ်ပန်းကန်များကို မြင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကလေးက ခေါင်းညိတ် မပြပါဘဲလျက် ကျီးဒန်သည် ထမင်းတစ်ပန်းကန် ထည့်လာ၏။ ကလေးကို ကြော့ရှည်သုတ် သံပန်းကန်ဖြင့်သာ ထမင်းကျွေးနေကျ ဖြစ်ပါလျက် 'တိုက်ပန်းကန်ပြား' ကြီးဖြင့် ထည့်လာသည်။ ထမင်းက ပါလေကာ။ ဟင်းတွေ ဝုံးပေါလအောဖြင့်။ သည်မျှ ဟင်းတွေအများကြီးဖြင့် မစားဖူး သော ချောစိန်သည် အထူးအဆန်းအဖြစ် ကြည့်နေ၏။ ကြက်သားဆိုလည်း ကြက်သားဟင်းတစ်ဖတ်၊ အမဲသားဆိုလျှင် အမဲသားတစ်ဖတ်သာ ပါနေကျ။ ယခုသော်ကား ဝက်သား၊ ကြက်သား၊ အမဲသား အကုန်ထည့်ထား၏။

သူတူမ သူ့ကို လုပ်နေပြီဟု ဒေါ်ကြော့ ရိပ်မိသည်။

“ပြန်ဦးမှပဲအေ” ဆိုကာ ထသည်။

“ထမင်းရော ဟင်းရော ကျက်နေပြီ မိကြီးရဲ့။”

ကျီးဒန်က လက်ကို ဆွဲသည်။

“အချိန်မရလိုပါအေ။ အခုတောင် ညည်းယောက္ခမကို အားနာလို လာတာ”

ဒေါ်ကြော့ ထရပ်သည်။ ကျီးဒန်လည်း အသင့်ထုတ်ထားသော ချင်းသုပ်နှင့် လက်ဖက်ထုပ်များကို လှည်းပေါ်လိုက်ပို့သည်။

“စောပါသေးတယ် မိကြီးရဲ့။”

“ညည်းကသာ စောတယ်ထင်နေတာ။ ဟိုအယ်မြင်လား၊ ကျီးကန်း တွေတောင် အိပ်တန်းပြန်ကြပြီ”

ဒေါ်ကြော့ပြောနေဆဲတွင် လှည်းဘီးများ လိမ့်သည်။ ကျီးဒန် သည် ပြုံးရွှင်စွာကြည့်လျက် ကျန်ခဲ့သည်။ ဝိုင်းထံမှ ထွက်သွားသော

မိကြီး၏ လှည်းသည် ရုတ်ခြည်း နှစ်စီးဖြစ်လာသည်။ အိမ်ဘက်သို့ လှည့်ရာ တွင်လည်း မြင်မြင်သမျှသည် ကျီးဒန်အတွက် နှစ်ခုချည်း မြင်ကုန်၏။ ခြံစည်းရိုးကို ကျီးဒန် လှမ်းကိုင်၏။ ခြံစည်းရိုးအဆွေးသည် ကျီးဒန်ကို ကူညီထိန်းမ မေးနိုင်။

“အစ်မ အစ်မ”

ဘဝင်းသည် ပြေးလာပြီး ကျီးဒန်၏လက်မောင်းကို ကိုင်၏။ အိမ်ပေါ်သို့လည်း လှမ်းပြီးအော်၏။

“လာကြပါဦးဗျို၊ အစ်မ မူးနေလို့”

မယ်သူန်နှင့် မလှငွေတို့ ပြေးဆင်းလာကြ၏။ သူတို့နောက်တွင် ဒေါ်ရွှေအိမ် ပါလာသည်။ ကျီးဒန်မှာ နဖူးကို လက်ခွဲဖြင့် ထောက်လျက် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ကာ လေတက်နေသည်။ မယ်သူန်မှာ အပျိုမို့ မမေး တတ်ငြား ကလေးတစ်ယောက်အမေဖြစ်သော မလှငွေက တီးတုံးမေးသည်။ ဒေါ်ရွှေအိမ်အလာတွင် “ကလေးရိုတထင်တယ် အရီးရဲ့” ဟု ဆီးပြောသည်။ ကျီးဒန်သည် ကသိကအောက် ခံစားနေရာက ရုတ်နေသည်။

“မသိပါဘူးဟယ်။ တချို့လည်း ကလေး ကစ်ခါရဲ့၊ တစ်ခါ နေမကောင်း။ တချို့ကျတော့လည်း သားပိုးဝဲ မဟုတ်က မန်တာ”

ဒေါ်ရွှေအိမ်က သူ့ပြုံးပွားသော ကိုယ်ပန်သောင်းများအပြောဝင်းကို စာတ်စုံခင်းနေ သည်။ သို့ရာတွင် မီးဖိုထဲမှထွက်လာသော မယ်မျှင်သည် စောင်ရန်းတန်း မဆွေးကိုကိုင်လျက် ထိုင်နေသော ယောင်းမကို လှမ်းမြင် သဖြင့် အပြေးဆင်းလာသည်။ မလှငွေထံ စုံစမ်းသည်။

“ညည်းတို့ဟု၊ အမျိုးကစ်ယောက် တိုးဦးမှာပေါ့အေ”

မိမယ်မျှင် ဝမ်းသာသွားသည်။ “ယောက်မ ဟုတ်လား” မေးရင်း ပြေးဖက်ရာ ကျီးဒန်က ဟွန်းပစ်သည်။ သို့ကြောင့် မိမယ်မျှင်သည်

အိမ်ပေါ်သို့ ပြေးတက်လာသည်။ မောင်မောင်အေးထံ သတင်းပေးရန် ဖြစ်သည်။ သို့သော် မောင်မောင်အေးက ကိုးဆူဆရာနှင့် စကား ကောင်းနေ၏။

ကိုးဆူဆရာ၏ကျောဘက်တွင် ဘုရားကိုးဆူကျောင်းဆောင် သည် မီးတထိန်ထိန်၊ ပန်းကဝေဝေ၊ တံခွန် ကြက်လျှာ တလွှားလွှားဖြင့် တင့်တယ်၏။ သည်ဘက်ဘေးတွင် ၎င်းပျော့ဖတ် ဂြိုဟ်ခွင်က ၎င်းပျော့ ဖတ်နှုန်းသိပါလျက် ဝင့်ကြွားမာန်မူနေပြား။ သူလည်း ကိုးဆူကျောင်းဆောင်ကို တပနေ၏။ သည်ဘက်တွင် နတ်ကြီးငါးပါး။ သူရဿတီး၊ စန္ဒီ၊ ပရမီသွာ၊ မဟာပိန္နဲ၊ ဂေါရဝိန္နံ၊ ပန်းတွေ၊ သစ်သီးတွေ မြိုင်ဆိုင်၏။ ဆီမီးနှင့် တံခွန် ကုက္ကား မုလေးပွားတို့ ဝေသာ၏။

“ကျွန်တော်လည်း ဆရာစဉ်သမားဆက် ကြားဖူးတဲ့အတိုင်း ပြောရတာပဲ ဆရာလေးရေ။ ဘုရားကိုးဆူ ကပ်တာဟာ အာယုဝဇန သတို့သားက စတာတဲ့ဗျား”

ကိုးဆူဆရာသည် သူ့အနားသို့ မောင်မောင်အေး လာထိုင် ကတည်းက စိတ်မဖြောင့်။ ရောင်ခြည်တော် ဘုရားကိုးဆူကို ရွတ်ဆိုနေရင်း စိတ်က တထင့်ထင့်။ အလျှူဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတို့၏ သမက်သည် ကျောင်းဆရာဖြစ်၏ ဟူ၍ သိသည်နှင့် စိတ်ထင်နေခဲ့၏။ သို့သော် မောင်မောင်အေးသည် လူတစ်ဖက်သား အနေခက်အောင် မလုပ်ပါ။ သူ့ကြားဖူးသည့် ဘုရားကိုးဆူလေ့သည် ဟရိဘုဒ္ဓ (စင်းမယ်) ဘက်မှ လာသည်။ ဂြိုဟ်ကိုးလုံးကို ပူဇော်ပသသော လေ့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာတို့ထံအရောက်တွင် ပင်မအလုပ်က မှီခိုသွားသည်။ မှီငြမ်းသော ကိုးဆူလေ့က ထွန်းကားကြီးကျယ်လာသည်။ ထိုလေ့အကြောင်းကို ဆွေးနွေးချင်သောငြား မဆွေးနွေးဖြစ်ပါ။

ကိုးဆူဆရာသည် “လက်ယာရုံ လက်ဝဲရုံ ကိုယ်တော်ကြီး နှစ်ပါး လောက်တော့ ပင့်ထားဦးမှဗျို့” ဟု ဆိုကာ စကားဖြတ်ပြီး ကြေးစည်ကို ကောက်တီး၊ ခေါက်ပေါက်တွေ ကြံသည်။ မောင်မောင်အေးလည်း ထိုအခါ ကျမှ ဘေးဆီသို့ သတိပြုမိသည်။ တစ်စုံတစ်ရာ ပြောလိုဟန်ရှိသော စနဲ။

မိမယ်မျှင် ပြောလိုသော တစ်စုံတစ်ရာမှာ ကျီးဒန်၏ သတင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသတင်းအတွက် မောင်မောင်အေးလည်း ဝမ်းသာသည်။ သို့အတွက် ယောက်ဖတော် မောင်ဆေးရိုးအား လိုက်လံရှာဖွေသည်။

အချို့သောသူများသည် အိမ်ပေါ်သို့ တက်ပြီး ဘုရားဖူးကြသည်။ လက်ဖက်စား၊ ချင်းသုပ်စားဘဲ ဆင်းလာကြသည်။ ပြန်သွားလျှင် အကောင်းသား၊ ပြန်မသွားဘဲ နွားတင်းကုပ်ထဲသို့ လာရောက်ထိုင်နေ ကြသောအခါ မောင်ဆေးရိုး အလိုက်သိရသည်။ ထန်းရွက်အစုံ (ထားသော မြူအိုးတွေကို တင်းကုပ်ထဲသို့ သွင်းရသည်။

“ဟဲ့ကောင်းတွေ၊ ကြေးစည်သံကို နားထောင်ပြီး သောက်ရတဲ့ ထန်းရည်ဟာ အဆိပ်သင့်လိမ့်မယ်၊ တော်ကြတော့”

မောင်ဆေးရိုး မည်သို့ပင်ပြောစေကာမူ မသောက်သဟား များကား ခံတွင်းတွေ ကြဲဟန်ရှိ၏။ သို့ဖြင့် မောင်ဆေးရိုးမှာ အထဲဝင် အပြင်ထွက် ဖြစ်နေစဉ် ကျီးဒန်၏ သတင်းက မောင်ဆေးရိုးထံ ရောက် လာ၏။ ထိုင်ရမည်သို့၊ ကရမည် သို့၊ ကရမည်သို့ ခုန်ရမည်သို့ ဖြစ်နေသော မောင်ဆေးရိုးထံ မောင်ဆေးရိုးအေး ရောက်လာ၏။ မောင်မောင်အေးသည် ဘာမပြော ညာမပြော မောင်ဆေးရိုးကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်။

“ဝမ်းသာတယ် အစ်ကို”
သို့သော် မောင်ဆေးရိုးမှာ ခံစားချက် မပါ၊ တောင့်တောင့်ကြီး ဖြစ်နေ၏။ သို့အတွက် မောင်မောင်အေးမှာ ဖွင့်ပြောရ၏။

“အစ်မကျီးဒန်မှာ နောက်ထပ် သားသမီးရှိနေပြီလို့ မယ်ဖွင့်ဆီက ကြားရလို့ပါအစ်ကို”

ထိုသို့ ရှင်းလင်းပြသော်ငြား မောင်ဆေးရိုးသည် “ဪဟုတ်သားပဲ” ဟူသည့် စကားရောစွဲရာ အမူသော်မျှ မလုပ်နိုင်ပေ။ တောင့်တောင့်ကြီး ရပ်ကာ မကြာခင်က ကြောင်ကြောင်ကြီးရပ်နေသော အနေအထားမှ မပြောင်းချေ။

*

မည်သည့်သတင်းတွေ မည်သို့ပင် ထွက်နေစေကာမူ မောင်ဆေးရိုးတို့၊ ကျီးဒန်တို့၏ ကနားဖျင်းတံမှ လက်ခတ်သံများကား တိတိဆိတ်ဆိတ်သွားပါ။ ကျီးဒန်သည် ရှေးမူမပျက် သွက်လက်စွာ လှုပ်ရှားနေ၏။

“နင် ဒါလောက် သွက်လက်ပေါ့ပါးနေရင်တော့ ယောက်ျားလေး မွေးမှာပဲ”

ယောက်ျားလေးဟုဆိုသောကြောင့် မောင်ဆေးရိုး၏ ရင်ထဲ၌ နွေးခနဲ ခံစားရ၏။ သားယောက်ျားကလေးဆိုလျှင် သာသနာ့အမွေ ခံရတော့မည်၊ ခံထိုက်ပြီဟု ဝမ်းသာရ၏။ ကျီးဒန်ကမူ ဤသို့မဟုတ်။

“သမီးပဲဖြစ်ဖြစ် သားပဲဖြစ်ဖြစ် ထူးပြီး ဝမ်းသာတာတို့၊ ဝမ်းမသာတာတို့ မရှိပါဘူးတော်။ ကိုယ့်သားသမီးပဲဟာ”

မောင်ဆေးရိုးမှာ အိုးဖုတ်ရန် လှည်းတစ်စီးစာ ထင်းကို အမြဲတမ်း အပိုဆောင်ထားရသည်။ သို့သော် မီးနေထင်းမှာမူ အိုးထင်းနယ် ခုတ်၍ မရ။ လူမီးလုံမည့် ထင်းဖြစ်သည်။ မီးလုံမည့်သူ မှာလည်း သာမန်မဟုတ်။ မီးမဖွားမီ သုံးလက်တည်းက သွေးသား နုလာခဲ့သော မီးနေသည်။ သို့အတွက် ဆေးဖက်ဝင်မည့်ထင်းကို အိုးထင်း ခုတ်ရင်း ညှပ်ပြီး ခုတ်ရသည်။

မောင်ဆေးရိုးသည် တစ်ချောင်းစ နှစ်ချောင်းစ ခုတ်ယူ ရရှိသော ဆေးဖက်ဝင် မီးနေထင်းများကို တစ်တောင်အရွယ် ဖြတ်သည်။ သီးခြားထားသည်။ ထိုထင်းပုံ တစ်တောင်ခန့် မြင့်လာချိန်ဝယ် ဦးကျန်ကြီး မယ်ကြွယ်စိုးတို့၏ လယ်ပွဲများ စိုက်ချေပြီ။

မောင်မောင်အေးသည် အဖိတ်နေ့ သို့မဟုတ် ဥပုသ်နေ့များတွင် စာကြည့်တိုက်ကို လာရောက်စောင့်ရှောက်သည်။ ထိုသို့စောင့်ရှောက် ရင်းက မောင်ဆေးရိုးရှိရာ လယ်ထဲသို့ လိုက်လာသည်။ လိုက်လာစဉ်က စာကြည့်တိုက်အကြောင်း ပြောရန်ဖြစ်ကြား လူချင်းအတွေ့တွင် မပြောဖြစ်။ ညည်းတွားသည်။

“ဒါလောက်အဝေးကြီးကို လာပြီး လုပ်ရသလား အစ်ကိုရာ”
ပြောင်းမကြီးတစ်လျှောက် သို့မဟုတ် မီးလှေသုံးပြီး လယ် ကြားသို့ ဝင်မှ ဆင်းပြီး တွန်းရသူက ညည်းတွား၏။ မောင်ဆေးရိုး သဘောမကျပါ။ နေ့စဉ် ခြေကွင်းသွားနေရသူက မဝေးဘဲ ဘိုင်စကယ်ဖြင့် လာရသူက ဝေးကွာလွန်းလှချည် ညည်းတွားသည်ကို သဘောမတွေ့။ သဘောမတွေ့သော်ငြား မလာနဲ့ကွာဟု မောင်ဆေးရိုး မပြောအား။ သူ့အတွက် ခက်ခဲသော သင်္ဘောရိုးကို အဝင်ဂန်းခံပြီး လာနေခြင်းမှာ ခင်မင်သောကြောင့်ဟု ကျေးဇူးပြု၍ အကျင့်ဖြစ်ချင်။ ယောက်ျားမောင်အေး လယ်ထဲသို့ လိုက်လာသည့်အခါမှာ မောင်ဆေးရိုးမှာ စာဖတ်ဘဲ ဗဟုသုတ ရသလို။ သူ့ယောက်ဖသည် မြေဩဇာ ဟု ပြောသည်။ ကမ္ဘာ ကောက်ပဲသီးနှံချေးဟု ပြောသည်။ စက်မှုလယ်ယာဟု ပြောသည်။ မောင်ဆေးရိုး နားမလည်သော်ငြား နှစ်သက်သည်။ သို့ရာတွင် မကိုးတက် သေးသော လယ်ယာဘဝကို မောင်မောင်အေးလည်း မည်သို့မျှ မလုပ် တတ်ချေ။ ဟိုဟိုသည်သည် ဖတ်ဖူးသော စာအုပ်စာတမ်းများမှ ရသော

ဗဟုသုတကို ဖြန့်ဖြူးခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ လယ်ထဲတွင် အလုပ်ပူလာ ချိန်ဝယ် နွားနှစ်ကောင်ရော၊ မောင်ဆေးရိုးပါ အိမ်မပြန်တော့ပေ။ အိမ်သို့ပြန်နေမည့်အချိန်၊ အိမ်မှလာနေမည့် အချိန်များသည် လယ်ကွက် 'ထောင့်' လေးခု တူးချ၍ ပြီးနိုင်သည်။ ကန်သင်းခုံရှိ ကိုင်းတောများကို ခုတ်ပစ်နိုင်သည်။ မောင်ဆေးရိုးအတွက် အဖေတစ်လှည့် အမေတစ်လှည့် ထမင်းပို့နေရာက အမေ မလာတော့ပေ။

“မင့်မိန်းမ ခိုက်နာနေပြီဟေ့။ မင့်အမေ မလာနိုင်ဘူးဟ”

အဖေထံမှ သည်မျှသာ သတင်းရသော်လည်း မောင်ဆေးရိုး ဝမ်းသာနေသည်။

“ရှင်ဒါယကာဖြစ်ရအောင် ယောက်ျားကလေး မွေးပါစေဗျာ” ထိုဆုတောင်းသည် သားဦးတွင် မပြည့်။ မပြည့်သော်ငြား

မောင်ဆေးရိုး ထပ်မံဆုတောင်းပြန်ပြီ။

ပျိုးနတ်သမားတွေ ရောက်လာကြပြီ။ ထိုသူများနှင့်အတူ ကျီးဒန်၏သတင်း ပါလာမည်လားဟု မောင်ဆေးရိုး မျှော်စောင့်သည်။ တွေ့ရာ နှစ်မောင်း၊ တွေ့လာကောလာတွေသာ လျှောက်အော်ကြ ပြောကြသည်။ ကျီးဒန်သတင်း မပါပေ။ အဖေထံတွင် မေးမြန်းမည် ကြံရွယ်ငြား အဖေ လာသွားသည်ကို မသိ။ ညောင်ကိုင်းတွင် ချိတ်ဆွဲထားသော ထမင်း ထုပ်ကို ပြင်ရတော့မှ “အဖေ ဘယ်အချိန်က လာသွားပါလိမ့်” ဟု တစ်ယောက်တည်း မေးရသည်။

လယ်ကွက်တွေထဲတွင် ပျိုးဆုပ်တွေ ရောက်နေပြီ။ သို့သော် ကောက်စိုက်မများကား ရောက်မလာသေး။ ဘမင်း၊ ဘဝင်းတို့လည်း သူတို့လယ် စိုက်ရက်နှင့် ဆုံနေသောကြောင့် ယောက်ဖထံသို့ လာရောက် မကူညီနိုင်ကြ။ မောင်ဆေးရိုးသည် ဤသို့ ကသီလင်တဖြစ်မည်ကို

စိုးရိမ်သောကြောင့် ကောက်စိုက်စည်းကို သုံးရက်ခွာပြီး ရက်ယူသည်။ သို့ကြောင့် စွတ်ဖားကို အေးအေးလူလူ ဆွဲနိုင်သည်။ စွတ်ဖား မဝင်နိုင်သောနေရာကို 'အထမ်း' ဖြင့် ဝင်သည်။ သည်ရက်တွင် လူငှားလည်း ငှား၍မရ။ အချင်းချင်းလည်း မကူညီနိုင်။ သို့တစေ အားလုံး အသင့် ဖြစ်ပါပြီ။

ကောက်စိုက်မတို့၏ မောင်းကလေးသံ ပေါ်လာကတည်းက မောင်ဆေးရိုး နိုးထလာသည်။ မြောင်းထိပ် ကတွတ်ပေါက်သို့ လာရောက် စစ်ဆေးသည်။ ကောက်စိုက်မည့် လယ်များတွင် ရေရှိနေရမည်။

မောင်းကလေးသံ ထွက်ပေါ်လာရာဘက်သို့ မျှော်ကြည့်သည်။ ကောက်စိုက်မတွေအား ကောက်ညှင်းပေါင်း ချရမည်။ ကောက်ညှင်းပေါင်း ရောက်မလာသေးပေ။ ကောက်စိုက်မတို့အား လက်ဖက် ချရမည်။ ဆေးလိပ် ချရမည်။ ယင်းတို့မှာလည်း ကောက်ညှင်းပေါင်းနှင့်မှ အတူ ပါမည်။ ပါမှဖြစ်မည်။ ကောက်ညှင်းပေါင်းနှင့် ဆေးလိပ်၊ လက်ဖက်သည် ကြေးထိုက်လှသည်မဟုတ်ငြား ကောက်စိုက်မ၏ပါးစပ်မှာ ဆိုးသည်။

“လက်ဖက်ကလေး တစ်မျက်ချေး ဆားဖျော်လို့ ကျေး၊ လယ်ကြီးရှင် သူ မရက်တယ်၊ တို့ ရက်လှသေး” ဟူသည်မှာ ကောက်စိုက်မတို့၏ ပါးစပ်မှ ထွက်သော ဘေးဖြစ်သည်။ သူတို့အတွက် ချသော လက်ဖက်ကို နည်းလျှင် နည်းသည်ဟု မပြော။ လက်ဖက်ကလေး တစ်မျက်ချေး ဟူ၏။ ဆားဝန်သည်ကို ငန်သည်ဟု မပြော။ 'ဆားဖျော်လို့ ကျေး' ဟု ပြောလိုက်ပုံမှာ လွန်သည်။

“ဟဲ့ ဆေးရိုး၊ ငါ့လင်”

မသင်းအုံ၏ အော်သံအဆုံးတွင် အုန်းခနဲ ရယ်မောသံကြီး ပါလာ၏။ မောင်ဆေးရိုးမှာ ထွက်ပြေးချင်ငြား မျက်နှာငြိုးသတ်ပြီးနေရသည်။

“ကျီးဒန် ဗိုက်နာနေလို့ ငါတို့ စားမယ့်ဟာကို ငါတို့ဘာသာ
ရွက်လာရတယ်ပေါ့”

ကောက်စိုက်စည်းခေါင်း၏လက်ထောက်လည်း ဖြစ်၊ ကောက်
စိုက်မတို့၏ ခေါင်းလည်းဖြစ်သော မသင်းဆုံသည် ခွဲတောင်းကြီးကို
မောင်ဆေးရိုးရှေ့၌ ချသည်။ ဆေးလိပ်စည်းနှင့် လက်ဖက်ပန်းကန်ကို
ထုတ်ပေးသည်။

“တင်စရာ မြောက်စရာကို တင်မြောက်ပြီးရင် စားကြလေ”

“နင်တို့လယ်အတွက် ငါက ဝင်ပြီး တင်မြောက်ရအောင် ငါက
နှင့်မယားမိုးလား။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် မြှောက်ပေါ့”

ကောက်စိုက်မများသည် ကောက်ညှင်းပေါင်း တစ်ယောက်
တစ်ဆုပ် ယူပြီး ဆီနှင့် တို့၊ နှမ်းထောင်း ဖြူးရာက အော်ကြီးဟစ်ကျယ်
ရယ်မောကြ၏။ ပေါက်ကရတွေ အခွန်းတစ်ရာမက ပြောနေကြပြား
ကျီးဒန်သတင်း လုံးဝမပါ။ အလကား ဟာမတွေဟု ကျိတ်ပြီး ရေရွတ်သည်။
သို့လျှင် မကျေမချမ်းဖြင့် လက်ဖက်ပန်းကန် ကွမ်းယာများကို ယူပြီး
ညှောင်ပင်ခွကြားတွင် ခဏတစ်ဖြုတ်ထားပေးပြီးနောက် ကန်သင်းဆုံသို့
ယူလာပြီး ချထား၏။

“လက်ဖက် ရပြီနော်၊ လက်ဖက်”

မောင်ဆေးရိုးမှာ ကောက်ညှင်းပေါင်း မဆိုစလောက် ဆုပ်ယူ
စားမိသဖြင့် ဆာရလောင်ရမှန်း မသိပေ။ ကောက်စိုက်မများကြားတွင်
ယောက်ျားတစ်ယောက်တည်း ညပ်နေသည်။

ပျော်တစ်လှည့်၊ စိတ်ညစ်တစ်လှည့်ဖြင့်ပင် လယ်ကွက်များ
ကစ်ကွက်ပြီးတစ်ကွက် ပိတ်သွားသည်။

“အစ်ကိုရေ ထမင်းဗျို့ ထမင်း”

ဘမင်း၏အသံကို ကြားမိသော်ငြား ‘ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်း
ထိုးပါပြီကော’ ဟူသည့် မောင်ဆေးရိုး၏အတွေးကို မချိုးဖောက်နိုင်ပေ။

“အစ်ကိုရေ အစ်မ မွေးပြီဗျ”

နောက်ဆက်တွဲ ဘဝင်း၏အသံကြောင့် မောင်ဆေးရိုး ချာခနဲ
လှည့်မေး၏။

“ဘာလေးတဲ့လဲကွ”

“ယောက်ျားလေးတဲ့ဗျ”

“ဟေး ပွတာပဲကွ။ ဟား ပွပြီ ပွပြီ”

မောင်ဆေးရိုး အော်ဟစ်ရယ်မောသည်။ ကျေနပ်သောစိတ်သည်
ထမင်းဆာသော ဝေဒနာကို အတန်ကြားအောင် လွှမ်းမုပ်ကား၏။

“ငါးကလေးတွေ့ရင်လည်း နှစ်ဆယ်ယားလောက် ပယ်ထား
ပါတဲ့။ အမေက မှာလိုက်သေးသဗျား”

ဘမင်းက လှည့်ပြောပြန်သည်။

“ကြံကြံဖန်ဖန် လယ်ကြားငါး ဘာလုပ်ဖို့ပါလိမ့်”

“ရှင်ကြီးတင်ဖို့၊ ကလေး ကင်ပွန်းတပ်ဖို့ကဲ့ဗျား”

အရှည် လက်လေးသစ်ရွယ် လယ်ကြားငါးလေးများသည်
အမေတို့ မိန်းမသားတွေ သဘောကျစရာဖြစ်၏။ ဘားနှင့် နယ်၊ အကြေး
ဖောက်ပြီး ငွေလှန်းထားသည်ကို မြင်ဖူး၏။ သို့သော် ရင်ကြီးတင်နှင့်
ကလေးကင်ပွန်းတပ်မှာ မောင်ဆေးရိုး၏အာရုံမှ တစ်ခဏအတွင်း လွင့်၏။
ကောက်စိုက်မတွေထံ ပြေးရသည်။ လိုသော ပျိုးကို ငါးလုံးလျှိုပြီး
ထမ်းပိုးရသည်။

“မယ်မင်းကြီးမတွေ့ ပျိုးလိုလိုကတော့ အားမနာနဲ့ ပြောသာပြော”
ကောက်စိုက်မတွေ ပြန်သွားလျှင် မွန်းတိမ်ပြီး။

မောင်ဆေးရိုးမှာ ယခုမှ အပြေးအလွှား ထမင်းစားရသည်။
 လက်စလက်နဖူးကို ယောက်ဖနှစ်ယောက်ကို ခိုင်းစေရမည်။
 လယ်ထဲတွင် ထွန်းတုံးပိတ်ပြီ ဆိုနိုင်ပေမဲ့ အိမ်သို့ မောင်ဆေးရိုး
 မပြန်နိုင်သေး။ ပျိုးခင်းကျွတ်ကို စိုက်ရသေးသည်။ ကတွတ်ပေါက်
 တွေကို ရေကျော်လုပ်ရသေး။ ကန်သင်းများတွင် ပဲထိုးရသေးသည်။
 အလုပ် လုပ်နေသူအတွက် တစ်နေ့တာသည် ပြောပလောက်အောင်
 မရှည်လျား။ မောင်ဆေးရိုးမှာ လုပ်စရာ အများကြီး။ အချိန်က နည်းပါး
 နေသည်။ သို့ဖြင့် အိမ်သို့ ၆ ရက်ကြာမှ ရောက်သည်။ နံနက်စောစော
 ထပြေး ထွန်းတုံး ထွန်းသန်များ ဆေးကြောသည်။ ထို့နောက် လူရော
 နွားပါ ရေချိုးပြီးနောက် အဝတ်အစား အိပ်ရာများကို လွယ်လျက်
 အိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့လေသည်။

“အကြံစက်ပါသနော်၊ သန်လျက်တော် ယူသည့် သူခိုးကိုလ”
 မောင်ဆေးရိုး ပြန်သည့်လမ်းမှာ ခဲတစ်ပစ်ကျော်ဝေးသည့်
 နေရာမှ ဖြစ်သည်။ မြက်ရိတ်သူ ဖြစ်ဟန်တူသည်။

“ဟေ့ကောင် စောစောစီးစီး မင်္ဂလာမရှိဘူးကွ”

မောင်ဆေးရိုး လှမ်းအော်သည်။

“သည်နေ့ ငါ့သား ကင်ပွန်းတပ်တဲ့နေ့ကွ။ မင်္ဂလာရှိတဲ့နေ့ကွ”

တစ်ဆက်တည်း အော်ရာက ‘သည်ကောင် ဘာနေသားပါလိမ့်’
 ဟု စဉ်းစားသည်။ လယ်စိုက်သည့်နေ့က ဟု အဖြေပေါ်လာသည်။
 သို့သော် ခြံမလင်းမိကလော၊ ခြံလင်းမှလော၊ မည်သည့်အချိန် မည်သည့်နေ့။

မောင်ဆေးရိုးသည် သားကို နမည်ပေးလိုသောကြောင့် နေ့ကို
 စဉ်းစားသည်။ နေ့ကို စဉ်းစား၍မရသောအခါ လက်လျှော့လိုက်ရငြား
 တစ်ယောက်တည်း ပြုံးမိရပြန်သည်။

“သည်ကောင် ဖြူသလား။ မည်းသလား။”

အတွေးဖြင့်ပင် မောင်ဆေးရိုး ကြည်နူးသည်။

“သည်ကောင် ရှည်မှာလား။ ပုမှာလား။”

မောင်ဆေးရိုး၏အဖေ ဦးကျန်ကြီး ထွားကျိုင်းသော်ငြား
 ငထွန်းကားတစ်ယောက်သာ အေအတူပြီး ထွားကျိုင်းသည်။ မယ်မျှင်နှင့်
 မောင်ဆေးရိုးမှာမူ မအေတူသဖြင့် သာမန်မျှသာ။

တိုက်ဆိတ်နေသော နေ့သစ်သည် ငှက်သံများ ဝင်လာ၏။
 အရှေ့အရပ်မှ အလင်းရောင်များ ဖြာကျလာ၏။ နေ့သစ်သည် လှပဆဲ
 အားမာန်သစ်ဆဲအချိန်တွင် မောင်ဆေးရိုးသည် ကနားဖျင်းရှေ့၌
 ရပ်၏။

“ကျိုးဒန်ရေ နေကောင်းလားဟေ့”

“ကိုရင် ပြန်လာပြီလား။ ကောင်းပါ့တော်”

ကျိုးဒန်သည် ပြောပြောဆိုဆို အဖိထဲမှ ထွက်လာသည်။
 လက်တစ်ဖက်တွင် အနီးဖွေးဖွေးနှင့် သားငယ်။ လက်တစ်ဖက်တွင်
 ကင်ပွန်းတပ် အလှူပစ္စည်း။

မောင်ဆေးရိုးသည် သူ တစ်ကြိမ်မျှ မကြည့်ရသေးသော
 သားကို ငုံကြည့်သည်။ ကလေးက ပါးစပ်ဖြင့် ဟိုဟိုသည်သည် လိုက်လံ
 ဟပ်သည်။ ဟပ်၍မရသောအခါ အသံဩကြီးဖြင့် ငိုသည်။

“ကဲ မမြင်မှူးလို့ ကြည့်ချင်ရင် ခေါ်ထားလိုက်။ ကင်ပွန်းတပ်
 အလှူကို လိုက်လေလိုက်ဦးမယ်”

ကျိုးဒန်က ကောက်ညှင်းပေါင်းနှင့် ကွမ်းယာထည့်ထားသော
 လင်ပန်းကို မြှောက်ပြသည်။

“ပေးပါဗျာ၊ ပေးပါ။ ငါပဲ လိုက်ပေးလိုက်ပါ့မယ်”

ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း

မောင်ဆေးရိုးသည် ကင်ပွန်းတပ် အလှူပစ္စည်းများ၊ ပန်းကန်များ ထည့်ထားသော လင်ပန်းကို ယူလျက် ကလေးကို ကျောခိုင်းလိုက်ရငြား ရင်ထဲတွင် အေးချမ်းသည်။ မျက်နှာက ပြုံးနေသည်။

ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း

ပုဂံစာအုပ်တိုက်မှ မှာယူရရှိနိုင်သော စာအုပ်များ

- ၁။ ထောင်တစ်သက်အတွေ့အကြုံ (အတွဲ ၂) [ရန်အောင်မောင်မောင်]
- ၂။ ဒုက္ခကို မြန်ရေရှက်ရေခံစားနေသော... [မောင်ဝဏ္ဏ]
- ၃။ ကျွန်တော် အကြောင်းကြား [မောင်ဝဏ္ဏ]
- ၄။ ကိုဆေးရိုး (၉) [ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း]
- ၅။ မွေးရပ်မြေအလွမ်း လက်ဆင့်ကမ်းအမွေ [မောင်ခင်မင် (ခနဖြူ)]
- ၆။ ဂျက်လန်ဒန် ဝတ္ထုတိုနှင့် အက်ဆေးများ [နတ်နွယ်]
- ၇။ ခရမ်းရင့်ရင့်ဆင်ပိုနီ [ဆူးငှက်]
- ၈။ တောအကြောင်း တောင်အကြောင်း ၃ [နတ်နွယ်]
- ၉။ လှပါတယ် မသိတာ [မောင်ဝဏ္ဏ]
- ၁၀။ ပျို့အညွှန်း [မလိခ]
- ၁၁။ မုန့်တိုင်းထန်ကမ်းခြေ [တင်မောင်မြင့်]
- ၁၂။ ကန်တော်ကြီး၏ အတ္ထုကထာ [ပါရဂူ]
- ၁၃။ မည်သည့်လူမျှ မျောက်မဟုတ် [မောင်ဝဏ္ဏ]
- ၁၄။ အာဟာရဓာတ်ပေါကြွယ်သော မြန်မာ့အစားအစာများ [မောင်နိုင်ဇော်]
- ၁၅။ ဧကံသမယံ ၃ [ပါရဂူ]
- ၁၆။ သံယောဇဉ်ကမ်းခြေ [တင်မောင်မြင့်]
- ၁၇။ ရင်ထဲမှာရွှေနေတဲ့ မြေပွေး [မောင်ဝဏ္ဏ]
- ၁၈။ နှစ်နိုင်ငံတစ်ရွာနှင့် အခြားဂျာနယ်ဆောင်းပါးများ [မြေ (ဆေး ၂)]
- ၁၉။ ပြဇာတ်အညွှန်း [မလိခ]